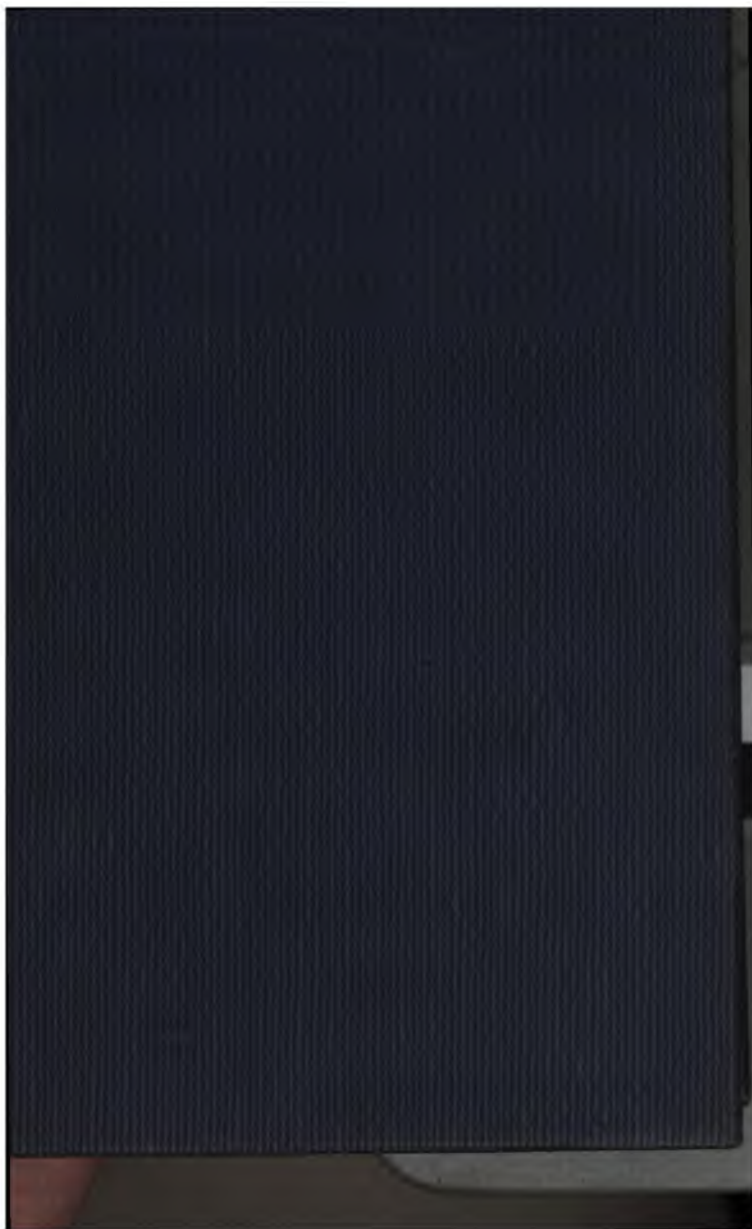

Herbert Weir Smyth,
University of Leipzig,
March 10. 1880.

Homeri Carmina

1 Ilias, 2 Odyssea

HOMERI ILIAS

EDIDIT

GUILIELMUS DINDORF.

PRAEMITTITUR

MAXIMILIANI SENGEBUSCH

HOMERICA DISSERTATIO PRIOR.

EDITIO QUARTA CORRECTIOR.

LIPSIAE.

SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXVIII.

MAXIMILIANI SENGEBUSCH

HOMERICA DISSERTATIO

PRIOR.

Herbert Weir Smyth,
University of Leipzig,
March 10. 1880.

Homeri Carmina

1 Ilias, 2 Odyssea

HOMERI ILIAS

EDIDIT

GUILIELMUS DINDORF.

PRAEMITTITUR

MAXIMILIANI SENGEBUSCH

HOMERICA DISSERTATIO PRIOR.

EDITIO QUARTA CORRECTIOR.

LIPSIAE.

SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXVIII.

MAXIMILIANI SENGEBUSCH

HOMERICA DISSERTATIO

PRIOR.

Poëtarum quod non nemini accidit ut de vita, patria, aetate ejus pauca traderentur aut prorsus nihil, eo ut Homerus prematur tantum abest ut praestantissimorum testimoniorum multitudine et varietate fere obrui videaris. Continetur testimoniorum magna pars vitis Homeri octo Graece scriptis; plurima tamen non vitae suppeditant, sed alii scriptores oblata vel arrepta occasione de Homero alius alia narrantes. Namque Homeri tanta admiratio incesserat omnes et Graecos et Romanos, ut vix unum et alterum legas scriptorem quin mentionem ejus factam reperias. Et haec quidem testimonia multorum per libros sparsa, quum multa a recentioris aevi doctis viris sint congesta, tamen a quo colligerentur in unum quasi corpus universa nullus dum exstitit. Quo fit ut non sine molestia hisce testimoniis utaris undecumque conquirendis. Facilior usus est vitarum. Has enim omissis nonnullis quae mox indicabo Antonius Westermann collegit in libro *Βιογράφοι* inscripto qui prodiit Brunsvigae 1845.

Quattuor ex vitis nullum prae se ferunt scriptoris nomen, Westermanni quarta, quinta, sexta, octava. Earum tres de solo Homero sunt scriptae, una, apud Westermannum octava, Homeri casus varios et Hesiodi una complectitur ita ut imprimis enarret, quomodo inter sese musico certamine illi dimicaverint Chalcide in urbe Euboeae insulae a Ganyctore Chalcidensium rege instituto. Inde *Ἀγῶνα* sive „Certamen“ appellant eam vitam.

Venio ad alteram vitarum partem earum, quae scriptorum nominibus sunt signatae. Ex iis una, Westermanni prima, Herodoti Halicarnassensis historici celeberrimi nomen prae se fert. Incipit ea hisce verbis: *Ἡρόδοτος Ἁλικαρνασσεὺς περὶ Ὁμήρου γενέσιος καὶ ἡλικίης καὶ βιοτῆς τάδε ἱστόρηκε, ζητήσας ἐπεξελθεῖν εἰς τὸ ἀτρεκέστατον.* Sed fraudem

eam esse hodie omnes consentiunt. Nam hujus vitae ne unum quidem verbum ab Herodoto illo profectum esse nemo est quin facile perspiciat. Conscribere vero auctor, quem ignoramus, eadem dialecto, qua Herodotus usus esset in conscribendis historiarum libris, Ionica scilicet conatus est libellum, ut fraudi fidem adderet; quo eodem consilio ductus, quum Herodoti historiarum initium sint verba *Ἡροδότου Ἁλικαρνησσέος ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε*, eo modo quem repraesentavi, utpote Herodoti simillimo est exorsus. Quod de hoc libello, idem valet de alio, cujus fronti praefixum est nomen Plutarchi. Qua inscriptione decepti fuerunt qui a Plutarcho, clarissimo illo vitarum parallelarum scriptore, libellum confectum esse sibi persuaderent. Sed hos falsos fuisse dudum constat. Duas libelli partes esse primus aspectus docet, quarum utraque operis absoluti prae se fert speciem. In priori multa de vita, de poësi Homeri pauca exponuntur, in posteriori, quae multo longior est quam altera illa, de poësi plurima, de vita pauciora. Westermann in corpus suum (sub numero β') ea tantum recepit, quae de vita in parte priori leguntur; posteriorem totam vir doctissimus praef. p. VI sese praetermisisse ait, quod in iis, quae ad Homeri vitam pertineant, cum vita quinta plerumque concinat. Hoc minus recte dixisse videtur Wester-

[redacted]

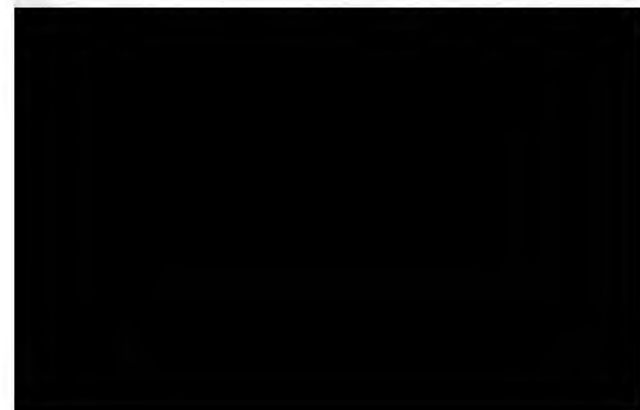
[redacted]

tomatoris sit omittere; sed refragatur quam maxime discrepantia, quam inter dissertationes interesse dixi. Haec enim tanta est, ut excerptas eas esse ex eodem opere credibile non videatur. Cujus rei ut unum proferam exemplum, non solum quae altera non exhibeat in utralibet dissertatione de patria et aetate Homeri quaedam leguntur, sed etiam in iis, quae communia habent, ordinem narrationis prorsus diversum sequuntur, id quod cuivis libellum paullo accuratius lustranti patet. Aliam viam ingressus in programmate gymnasii quod est Berolini Francogallici 1850 edito Rudolphus Schmidt priorem dissertationem sprevit nihil fere eam praestare p. 3 autumans praeter futiles quasdam et ineptas de Homero poëta fabellas brevemque Troicorum enarrationem. Hanc igitur nihil curavit; posteriorem vero summa contentione nisus est Porphyrio vindicare, tertii post Chr. n. saeculi philosopho, cujus opuscula quaedam Homerica exstant, Quaestiones Homericae, dissertatio De antro nympharum in Odysseae libro tertio decimo descripto, scholia multa. Iniquissimum sane Schmidtii judicium est de priori dissertatione, qua aegre profecto caremus. Sed quod ad posteriorem attinet, haud improbabilis visa est sententia. Vellem modo commemorasset vir doctissimus ea, quae Suidas de Porphyrio s. vv. *Ὅμηρος* et *Ἡσίοδος* narrat. Priori loco is haec dicit: *καὶ γέγονε δὲ* (intell. *Ὅμηρος*) *πρὸ τοῦ τεθῆναι τὴν πρώτην Ὀλυμπιάδα πρὸ ἐνιαυτῶν νζ΄. Πορφύριος δ' ἐν τῇ Φιλοσόφῳ ἱστορίᾳ πρὸ ρλβ΄ φησίν. ἐτέθη δ' αὕτη μετὰ τὴν Τροίας ἅλωσιν ἐνιαυτοῖς ὕστερον υζ΄. τινὲς δὲ μετὰ ρξ΄ μόνους ἐνιαυτοὺς τῆς Ἰλίου ἁλώσεως τετέχθαι ἱστοροῦσιν Ὅμηρον, ὁ δὲ ῥηθεὶς Πορφύριος μετὰ σοε΄.* Idem s. v. *Ἡσίοδος*: *ἦν δ' Ὁμήρου κατά τινας πρεσβύτερος* (intell. *ὁ Ἡσίοδος*), *κατὰ δ' ἄλλους σύγχρονος. Πορφύριος δὲ καὶ ἄλλοι πλεῖστοι νεώτερον ρ΄ ἐνιαυτοῖς ὁρίζουσιν, ὡς λβ΄ μόνους ἐνιαυτοὺς συμπροτερεῖν τῆς α΄ Ὀλυμπιάδος.* Haec quomodo ad ea quadrant, quae in dissertatione illa, quam Schmidt Porphyrio adscribit, de Homeri aetate scripta leguntur? Exposita ibi primum Aristarchi, dein Cratetis sententia, disputatio de Homeri aetate his verbis absolvitur: *ἀλλὰ παρὰ τοῖς πλείστοις πεπίστευται μετὰ ἔτη ἑκατὸν τῶν Τρωικῶν γεγονέναι, οὐ πολὺ πρὸ τῆς θέσεως τῶν Ὀλυμπίων, ἀφ' ἧς ὁ*

κατὰ Ὀλυμπιάδα χρόνος ἀριθμεῖται. Nil amplius. Ea igitur temporis definitio, quam Suidas Porphyrii esse dicit, in hac scriptione ne commemoratur quidem, cujus scriptorem in eam sententiam, quam ultimo loco posuit, et ipsum abire patet. Praeter eam ex multis quae fuerunt duas tantum dignas habuit quas commemoraret, Aristarchi et Cratetis, virorum principum. Quibus commemoratis suam ipsius sententiam exponit, quam plurimorum esse dicit. Atqui haec non est ea quam Suidas Porphyrii esse prodidit.

His ex angustiis vererer ne non elaberemur, si corruptum esse locum dissertationis fas non esset credere. Sed enim quae ibi dicuntur ea non solum sententiae Porphyrii a Suida prolatae repugnant, sed etiam sibi ipsi. Quis enim concedet, verbis μετὰ ἔτη ἑκατὸν τῶν Τρωικῶν commode idem indicari tempus quod appositis indicetur οὐ πολὺ πρὸ τῆς θέσεως τῶν Ὀλυμπίων, ἀφ' ἧς ὁ κατὰ Ὀλυμπιάδα χρόνος ἀριθμεῖται? Memineris velim primam positam esse Olympiadem anno 776 a. Chr., Trojam vero ex sententia longe plurimorum captam anno 1183 a. Chr. Hac temporis definitione spreta si Trojam aliquot saeculis post eversam esse hic auctor putabat, id certe indicare debebat. Sed non putasse certissimum est. Qui igitur dicere poterat, annum centesimum p. Tr. captam, qui ei

[redacted]

temporis definitio minime opposita est Aristarcheae et Crate teae, sed media inter eas. Haec bene non procedunt. Contr quae insequuntur apposita verba οὐ πολὺ πρὸ τῆς θέσεως τῶ Ὀλυμπίων ea aptissima sunt ad priora illa. Nam si quis dixi eos, qui Homerum ad annum 140 p. Tr. c. referant, nimis ve tustum illum habere, esse vero, qui etiam vetustiorem habean Homerum, is commode perget ita: „Sed plurimis secus vide tur; etenim haud multo ante Ol. 1 faciunt viventem." Possun autem verba illa μετὰ ἔτη ἑκατὸν τῶν Τρωικῶν non interrupt tolli reliquo sermone. His igitur perpensis, opinor, non dubi tabis verba μετὰ ἔτη ἑκατὸν τῶν Τρωικῶν spuria judicare Quae si quaeris unde irrepserint evolvas quaeso priorem dis sertationem Pseudoplutarcheam, cujus in cap. 5 de Homer aetate haec narrantur: γενέσθαι δὲ αὐτόν φασι τοῖς χρόνοις ο μὲν κατὰ τὸν Τρωικὸν πόλεμον, οὗ καὶ αὐτόπτην γενέσθαι οἱ δὲ μετὰ ἑκατὸν ἔτη τοῦ πολέμου· ἄλλοι δὲ μετὰ πεντή κοντα καὶ ἑκατόν. Hic centesimi p. Tr. c. anni computationen quadrare vides ad reliqua; sed omnia alia sunt quam quae dis sertatio posterior habet excepta sola centesimi illa p. Tr. c anni definitione, quae postquam conjunctim exhiberi disserta tiones coeptae sunt, vel casu vel consilio sane quam inept ex priori in posteriorem translata est. Ejecta hac definition quae exhibet reliqua dissertatio posterior, verba dico παρὰ δ τοῖς πλείστοις πεπίστευται γεγονέναι οὐ πολὺ πρὸ τῆς θέσεω τῶν Ὀλυμπίων κτἑ. cum iis, quae Suidas de Porphyrio di cit, bene conveniunt. Nam si ad Aristarchi illas et Crateti temporum definitiones eum conferas annum, quo Homerum na tum esse ex sententia Porphyrii Suidas narrat, annum dico 13 a. Ol. 1, is certe annus verbis οὐ πολὺ πρὸ τῆς θέσεως τῶν Ὀλυμπίων commode indicatur.

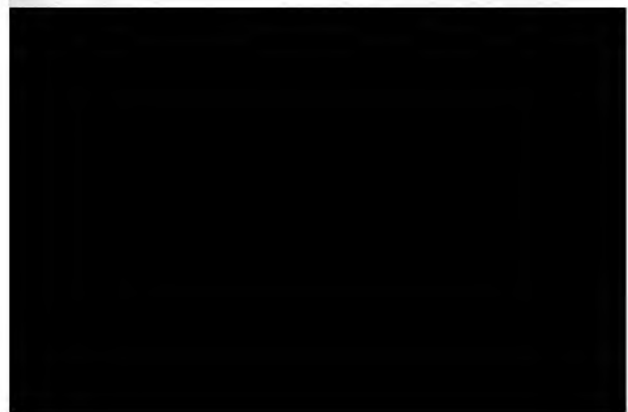
Soluta hac difficultate equidem nunc nihil video, quo objici possit conjecturae Schmidtii. Concedamus igitur, done meliora ab aliis edoceamur, scriptam videri posse a Porphy rio posteriorem dissertationem. Priorem qui composuerit, pror sus incertum manet *).

---

*) Hanc libelli mei *partem quum* absolvissem sero allata a me est *dissertatio inauguralis Julii* Wollenberg edita 1854 P

Restant duae vitae, Westermanni tertia et septima, altera in Suidae lexico servata Byzantini, opere amplissimo undecimi p. Chr. n. saeculi Graece conscripto, s. v. Ὅμηρος, altera ex Procli Chrestomathia grammatica excerpta, quattuor librorum opere deperdito. Hunc Proclum olim Proclum Diadochum esse censebant, quinti p. Chr. n. saeculi philosophum, cujus aliquam scriptionem, trium librorum opus, Chrestomathiae titulo insignitam fuisse constat. Welckerus autem Proclum eum, cujus e chrestomathia vita Homeri excerpta est, diversum fuisse docuit a Proclo Diadocho; vide Welckeri librum inscriptum Der epische Cyclus 1 p. 3—7, 2 p. 497 sqq.

Vixisse Proclum chrestomathiae ejus auctorem ex qua vita Homeri excerpta est altero post Chr. n. saeculo Welcker statuit. Suidianam Homeri vitam ad saeculum undecimum p. Chr. n. pertinere indicavi. Pseudoplutarchei operis pars posterior si Porphyrio vindicanda est, ad tertium p. Chr. n. saeculum pertinet; si Porphyrium auctorem esse negas, primo certe ante Chr. n. saeculo vetustiorem dissertationem habere non potes. Nominatur enim in capite 2 Dionysius Thrax, quem circa annum 100 a. Chr. n. viguisse constat. Simili ratione de Pseudoplutarchea priori statuendum, cujus in capite 4 epigramma profertur Antipatri de Homero scriptum. Duos tradunt [redacted]

scriptio removeri nequeat. Callide enim cavit auctor, ne quid imprudenter jactaret, unde colligi posset, recentioribus demum Herodoto temporibus libellum esse compositum. Et hoc quidem imprimis spectavit, ut ne quem in medium produceret scriptorem, nisi Homerum ipsum. Verumtamen quum in hoc non solum desudaret, sed etiam in eo, ut Herodoti simillimum redderet opus, qua de re supra monui, contigit ei semel ut laberetur iis irretitus ipse quibus alios irretiri voluit laqueis. Namque in fine scriptionis, cap. 38, postquam computavit quot annis distet Homerus a transitu Xerxis in Graeciam, addendum duxit inde ab hac *διαβάσει* quot anni sint elapsi facile quemvis numerare ex archontibus posse Atheniensium: *ἀπὸ δὲ τούτου ῥηΐδίως ἐστὶν ἀριθμῆσαι τὸν χρόνον τῷ ἐθέλοντι ζητεῖν ἐκ τῶν ἀρχόντων τῶν Ἀθήνησιν.* Scripsit haec veterator propterea quod Herodotus ipse 8, 51 notavit, quis archontatum gesserit Athenis eo quo Xerxes Hellespontum transgressus Atticam invasit anno. Sed, id quod latuit fraudatorem, aliud est uno et altero loco archontis mentionem facere Attici, aliud in singulis annis magistratus Atheniensium notare eponymos ita ut temporum inde quivis accurate definire possit seriem numerareque annos. Hoc neque Herodotus fecit, qui uno illo loco archontis Attici nomen adjecit, nec qui eum exceperunt Thucydides et Xenophon, memorandi illi in hac re eo magis quod uterque et ipse natione fuit Atheniensis. Sed nulla originis suae habita ratione Thucydides satius duxit 2, 2. 5, 19. 25 duorum tantum nomina addere archontum, quorum alterius tempore bellum Peloponnesiacum inceptum, alterius pace illa in L annos facta non compositum quidem attamen interruptum sit. In Xenophontis autem Hellenicis leguntur sane 1, 2. 3. 6. 2, 1. 3 adjecta per quinque annos continuos archontum nomina; sed ab aliena manu ea interpolata esse cum reliqua temporum notatione simul obvia hodie negari nequit, qua de re ad Evaldum Scheibel in libro inscripto „Josephi Scaligeri *Ὀλυμπιάδων ἀναγραφή*" qui Berolini prodiit anno 1852 te remitto gnaviter disserentem p. 55. Scheibelii universam inde a p. 47 ad p. 59 continuatam *de Olympionicarum et Archontum scriptoribus si perlegeris disputationem*, sine ulla dubitatione concedes, *Xenophontem ipsum* quinque illis locis non magis quam

reliquis omnibus annos archontibus signasse notatis. Centum demum annis post hic mos invaluit, ut ex archontibus Atticis anni computarentur, inde ex quo tempore primus omnium Demetrius Phalereus Theophrasti discipulus Ἀρχόντων ἀναγραφὴν confecit, opus doctissimum, quo omnium eponymorum Atticorum nomina ad singulos dispescuit annos, memoratum illud a Diogene Laertio 1, 22. 2, 7 et a Marcellino in vita Thucydidis 32. Jam mihi reputa, primis post Demetrium Phalereum temporibus hoc certe scriptorem ignorasse neminem annorum eum ex archontibus Atticis computandorum morem ab illo demum esse profectum: nonne certum videbitur, saeculo fere a. Chr. n. altero vitam Herodoti hancce nomine consignatam vetustiorem non esse?

De Certamine Homeri et Hesiodi paucis licet absolvere quum de eo satis accurate exposuerit Guilelmus Marckscheffel in libro quo Hesiodi, Eumeli, aliorum fragmenta disposuit edito 1840, p. 33—42. Qua ex disputatione hoc unum satis habeo deprompsisse, quod p. 35 legitur, post Hadriani demum tempora libellum esse compositum, cujus imperatoris in ipso Certamine facta est mentio cap. 3.

Pergo ad tres vitas ἀνωνύμους illas, quae Homerum non cum Hesiodo conjunctum tractant sed solum. Harum [redacted]

alterum enim eum, qui grammaticam solam exercuit, Pompeji magni fuisse magistrum Strabo tradit, alterius rhetoris illius simul et grammatici patrem Menecratem Aristarchi fuisse discipulum, ipsum vero Pompeji liberorum et Strabonis ipsius magistrum, et hujus quidem adolescentuli senectute admodum provectum. **Hypsicrates** quem vitae sextae nominat auctor, idem haud dubie est atque is quem Strabo compluribus locis commemorat, de quo egit Mueller in Historicorum Graecorum fragmentis 3 p. 493. Asandrum Strabo dicit 7, 311 Hypsicrate teste Chersonesum Tauricam munivisse ne tributa solvere cogeretur Scythis illis, littus Ponti accolentibus, quos Homerus *N* 5 sqq ἀγανοὺς Ἱππημολγοὺς dicere videatur, γλακτοφάγους Ἀβίους τε δικαιοτάτους ἀνθρώπους. Idem porro 11, 504 narrat, quum alios tum Metrodorum Scepsium et Hypsicratem, non ignaros illos locorum, de quibus ibi sermo est, Amazones vicinas perhibere Gargarensibus in radice Caucasi montis ubi ad septemtrionem vergat habitantes; intercedere vero Amazonibus, quarum de moribus nonnulla adjiciuntur, intimam cum Gargarensibus familiaritatem. Amazones Homerum commemorasse *Γ* 189 *Z* 186 vix est quod moneam. Ad tertium progredior Strabonis locum 17, 827, ubi de Mauretaniae agitur parte ea, quam Aethiopes occidentales incolant. Horum in Aethiopum terra quae bestiae reperiantur insignes, quae plantae mi rabiles ex Iphicrate legimus transscriptum. Iphicrates scriptor ad quem quidem referri haec queant quum nullo alio loco commemoretur, nostro loco Coraës scribendum duxit Ὑψικράτης, quam emendationem verissimam Kramer in dubium vocare non debebat. Male nimirum habuit virum doctum, quod Strabo 7, 311. 11, 504 non de Mauretania, sed de oppositis fere terrae tractibus, Ponti littoribus Caucasique regione testantem facit Hypsicratem; alius vero Hypsicrates ille, natione Phoenix, qui Tatiano teste cap. 37 Phoenicum res lingua Phoenicia scripsit, ut potuerit de Mauretania agere in opere suo, dubium tamen esse dicit Kramer, num Straboni innotuerit. Ac de hoc sane non cogitandum; sed Hypsicratem illum, quem vita 6 de Homero producit testem, librum aliquem confecisse crediderim de gentibus fabulosis quarum in Homeri carminibus facta sit mentio. Ejusmodi *liber fieri non* potuisse quin una cum Hip-

pemolgis Amazonibusque Aethiopes complecteretur occidentales in aprico positum est; Homerus enim *Α* 423 *Ψ* 206 *α* 22 *δ* 84 *ε* 282 Aethiopes commemorat, et uno quidem loco *α* 22 ita commemorat, ut ipsa occidentalium illa et orientalium Aethiopum divisio a Graecis inde sit repetita. Hunc autem ipsum Homeri locum *α* 22 Hypsicratem tractasse Stephanus Byz. testatur s. v. *Αἰθίοψ* Leguntur ibi haec: *Αἰθίοψ*, *ὡς Κίλιξ· „Αἰθίοπες, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν.“ οὐ γὰρ ἀληθὴς ὁ Ὑψικράτους λόγος, ὡς οὐδὲν εἰς* ο͞ψ *λήγει παρ' Ὁμήρῳ, εἰ μὴ τὸ καλαῦροψ. εἰσὶ δὲ καὶ τὸ ὄψ καὶ τὸ μέροψ.* Quibus ne adducaris ut Hypsicratem parum cognitum habuisse Homerum statuas, verbo moneo voluisse eum nominativum esse *Αἰθιοπεύς*, quod forma *Αἰθιοπῆας* obvia *Α* 423 suadeat. Cf. si tanti est Aristoniceorum libellum a me scriptum p. 16. Hesiodum vero si non Amazonum, Scytharum tamen Hippemolgorum Aethiopumque quum constet fecisse mentionem e Strabone 7, 300. 302, non est quod miremur in Hypsicratis libro ea fuisse exposita, quae in vita 6 proferuntur, Hypsicratem aequalem ducere Homerum Hesiodi. Ex iis enim, quae apud Homerum et Hesiodum de gentibus illis legerentur, de utriusque poëtae aetate concluserat scriptor.

Patria Hypsicratis Amisus fuit urbs Ponti. Recte enim

[redacted]

docet, in Hypomnematis historicis, quod opus Strabo absolvit priusquam ad Geographumena sese accingeret scribenda, Augusti fere aequalis fuerit necesse est, quibus temporibus Amisi studia Homerica floruisse videntur laetissime. Pertinet ad ea tempora Tyrannio Amisenus, grammaticus clarissimus, qui Homero operam impendit eximiam, discipulus Dionysii Thracis et Hestiaei grammatici, qui et ipse natione fuit Amisenus.

Vitam sextam Augusti aetate inferiorem habendam esse vides. Restat una vita quarta, quae, si solam spectas, nullum suppeditare videtur indicium, unde tempus quo sit conscripta definire possis: sed ubi cum ceteris eam contuleris vitis, his duabus, quas modo tractavimus, vetustiorem eam non esse apparebit. Ab omnibus enim vitis ceteris doctrina et copia longe superatur. Quod sic intelligi nolo, quasi longe angustioribus finibus circumscriptus sit ambitus hujus vitae quam ceterarum; hoc enim in vitas Procli (tertiam apud Westermannum), Suidae (septimam), quintam, sextam non cadit, quarum una, vita ϛ', eodem quo vita δ' versuum continetur numero; sed inspice mihi paullo diligentius has duas vitas δ' et ϛ' eodem 25 versuum numero circumscriptas: quam pauca ibi propria habet vita δ', quam multa vita ϛ', quot auctores haec adhibet testes, quum altera illa ne unum quidem adhibeat!

Ad similitudinem vitarum proxime accedunt patrum ecclesiae nonnulli loci, Tatiani, Eusebii, Clementis Alexandrini, Epiphanii. In libro Advs. haeress. 1 tom. 3 ed. Colon. 1682 vol. 1 p. 326 A Epiphanius unam matrem, unam patriam dici Christi ait, non multas ut Homeri: *διὰ τί γὰρ μὴ πολλὰς ἐκάλεσε μητέρας; διὰ τί μὴ πολλὰς εἶπε πατρίδας; πόσοι πόσα λέγουσι περὶ Ὁμήρου; ἄλλοι μὲν Αἰγύπτιον φάσκοντες, ἄλλοι δὲ Χῖον, ἄλλοι Κολοφώνιον, ἄλλοι Φρύγα, ἄλλοι Σμυρναῖον, Μέλιτος* (l. *Μέλητος* annot. editor.) *καὶ Κριθηίδος. Ἀθηναῖον δὲ αὐτὸν οἱ περὶ Ἀρίσταρχον ἀπεφήναντο. ἄλλοι δὲ Λυδὸν Μαιόνος* (l. *Μαίονος*)· *ἄλλοι δὲ Κύπριον προποδιάδος περιοικίδος τῆς Σαλαμηνίων* (l. *Σαλαμινίων*) *περιμέτρου, καίτοι γε ἄνθρωπον. διὰ δὲ τὸ ἐν πολλαῖς πατρίσι γεγενῆσθαι πολλοὺς εἰς διάφορον ὑφήγησιν ἐλήλακεν. ὧδε δὲ περὶ Θεοῦ λέγοντες καὶ Χριστοῦ οὐ πολλὰς ὑπέλαβον*

μητέρας κτἑ. In his difficile judicatu est de vocabulo προποδιάδος; Dionysius Petavius vol. 2 p. 78 annotat: „Haud scio an proprium sit oppidi nomen, an eum agrum significet, qui est πρὸ ποδὸς montis alicujus." Welcker Ep. Cycl. 1 p. 18 not. 259, quum Salamis Cypri ad flumen Pediaeum sita sit, προπεδιάδος legendum suspicatur. Clemens Alexandrinus Stromatt. 1 cap. 21 § 117 p. 388. 389 Pott. p. 141 Sylb. ut evinceret Judaeorum doctrinam vetustiorem esse quam Graecorum inter alia multa de Homeri aetate Moyse illa multo inferiore haec congessit Graecorum scriptorum testimonia: Ἀπὸ δὲ τῶν Τρωικῶν ἐπὶ τὴν Ὁμήρου γένεσιν κατὰ μὲν Φιλόχορον ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἔτη γίνεται ὕστερον τῆς Ἰωνικῆς ἀποικίας· Ἀρίσταρχος δὲ ἐν τοῖς Ἀρχιλοχείοις ὑπομνήμασι κατὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν φησὶ φέρεσθαι αὐτόν, ἣ ἐγένετο μετὰ ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἔτη τῶν Τρωικῶν. Ἀπολλόδωρος δὲ μετὰ ἔτη ἑκατὸν τῆς Ἰωνικῆς ἀποικίας Ἀγησιλάου τοῦ Δορυσσαίου Λακεδαιμονίων βασιλεύοντος, ὥστε ἐπιβαλεῖν αὐτῷ Λυκοῦργον τὸν νομοθέτην ἔτι νέον ὄντα. Εὐθυμένης δὲ ἐν τοῖς Χρονικοῖς συνακμάσαντα Ἡσιόδῳ ἐπὶ Ἀκάστου ἐν Χίῳ γενέσθαι περὶ τὸ διακοσιοστὸν ἔτος ὕστερον τῆς Ἰλίου ἁλώσεως· ταύτης δὲ ἔστι τῆς δόξης καὶ Ἀρχέμαχος ἐν Εὐβοϊκῶν τρίτῳ· ὡς εἶναι αὐτόν τε καὶ τὸν Ἡσίοδον καὶ Ἐλισσαίου τοῦ προ-

[redacted]

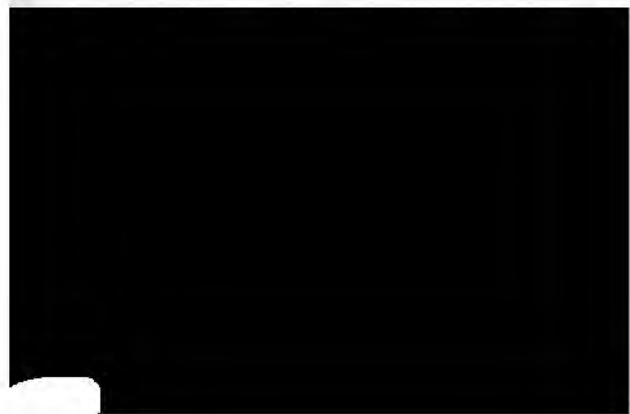
κατα τὸ τριακοστὸν τέταρτον ἔτος τεθῆναί φησι τὴν πρώτην ὀλυμπιάδα. ὡς εἶναι ἐνενήκοντά που ἐτῶν πρὸ τῆς τῶν Ὀλυμπίων θέσεως Ὅμηρον. Idem quod Clemens consilium secutus **Tatianus** in Oratione ad Graecos cap. 31 ed. Otton. Jen. 1851 p. 118 dicit haec: Νῦν δὲ προσῆκόν μοι νομίζω παραστῆσαι πρεσβυτέραν τὴν ἡμετέραν φιλοσοφίαν τῶν παρ' Ἕλλησιν ἐπιτηδευμάτων. ὅροι δὲ ἡμῖν κείσονται Μωυσῆς καὶ Ὅμηρος, τῷ ἑκάτερον αὐτῶν εἶναι παλαιότερον, καὶ τὸν μὲν ποιητῶν καὶ ἱστορικῶν εἶναι πρεσβύτερον, τὸν δὲ πάσης βαρβάρου σοφίας ἀρχηγόν. καὶ ὑφ' ἡμῶν νῦν εἰς σύγκρισιν παραλαμβανέσθωσαν· εὑρήσομεν γὰρ οὐ μόνον τῆς Ἑλλήνων παιδείας τὰ παρ' ἡμῖν ἀλλὰ ἔτι καὶ τῆς τῶν γραμμάτων εὑρέσεως ἀνώτερα. μάρτυρας δὲ οὐ τοὺς οἴκοι παραλήψομαι, βοηθοῖς δὲ μᾶλλον Ἕλλησι χρήσομαι· τὸ μὲν γὰρ ἄγνωμον, ὅτι μηδὲ ὑφ' ὑμῶν παραδεκτέον, τὸ δ' ἂν ἀποδεικνύηται θαυμαστόν, ὅταν ὑμῖν διὰ τῶν ὑμετέρων ὅπλων ἀντερείδων ἀνυπόπτους παρ' ὑμῶν τοὺς ἐλέγχους λαμβάνω. περὶ γὰρ τῆς ποιήσεως τοῦ Ὁμήρου, γένους τε αὐτοῦ καὶ χρόνου καθ' ὃν ἤκμασεν, προηρεύνησαν οἱ πρεσβύτατοι Θεαγένης τε ὁ Ῥηγῖνος κατὰ Καμβύσην γεγονώς, Στησίμβροτός τε ὁ Θάσιος καὶ Ἀντίμαχος ὁ Κολοφώνιος, Ἡρόδοτός τε ὁ Ἁλικαρνασσεὺς καὶ Διονύσιος ὁ Ὀλύνθιος· μετ' ἐκείνους Ἔφορος ὁ Κυμαῖος καὶ Φιλόχορος ὁ Ἀθηναῖος, Μεγακλείδης τε καὶ Χαμαιλέων οἱ περιπατητικοί· ἔπειτα γραμματικοὶ Ζηνόδοτος, Ἀριστοφάνης, Καλλίμαχος, Κράτης, Ἐρατοσθένης, Ἀρίσταρχος, Ἀπολλόδωρος. τούτων δὲ οἱ περὶ Κράτητα πρὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου φασὶν αὐτὸν ἠκμακέναι, μετὰ τὰ Τρωικὰ ἐνδοτέρω τῶν ὀγδοήκοντα ἐτῶν· οἱ δὲ περὶ Ἐρατοσθένη μετὰ ἑκατοστὸν ἔτος τῆς Ἰλίου ἁλώσεως· οἱ δὲ περὶ Ἀρίσταρχον κατὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν, ἥ ἐστι μετὰ ἑκατὸν καὶ τεσσαράκοντα ἔτη τῶν Ἰλιακῶν· Φιλόχορος δὲ μετὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀρχίππου, τῶν Ἰλιακῶν ὕστερον ἔτεσιν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα· οἱ δὲ περὶ Ἀπολλόδωρον μετὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν ἔτεσιν ἑκατόν, ὅπερ γένοιτο ἂν ὕστερον τῶν Ἰλιακῶν ἔτεσι διακοσίοις τεσσαράκοντα. τινὲς δὲ πρὸ τῶν ὀλυμπιάδων ἔφασαν αὐτὸν γεγονέναι ἔτεσιν ἐνενήκοντα, τουτέστι μετὰ τὴν Ἰλίου ἅλωσιν ἔτεσι τριακοσίοις ἑπτακαίδεκα· ἕτεροι δὲ κάτω τὸν χρόνον ὑπήγαγον, σὺν Ἀρχιλόχῳ γεγονέ-

ναι τὸν Ὅμηρον εἰπόντες· ὁ δὲ Ἀρχίλοχος ἤκμασε περὶ ὀλ
πιάδα τρίτην καὶ εἰκοστήν, κατὰ Γύγην τὸν Λυδόν, τῶν Ἰ
κῶν ὕστερον ἔτεσι πεντακοσίοις. καὶ περὶ μὲν τοῦ χρό
τοῦ προειρημένου ποιητοῦ, λέγω δὲ Ὁμήρου, συστάσεω
καὶ τῶν εἰπόντων περὶ αὐτοῦ ἀσυμφωνίας τοῖς ἐπ' ἀκρι
ἐξετάζειν δυναμένοις αὐτάρκως ἡμῖν ὡς ἐπὶ κεφαλαίων εἰ
σθω. δυνατὸν γὰρ ψευδεῖς ἀποφήνασθαι καὶ τὰς περὶ τ
λόγους δόξας. παρ' οἷς γὰρ ἀσυνάρτητός ἐστιν ἡ τῶν χρό
ἀναγραφή, παρὰ τούτοις οὐδὲ τὰ τῆς ἱστορίας ἀληθεύειν
νατόν. τί γὰρ τὸ αἴτιον τῆς ἐν τῷ γράφειν πλάνης, εἰ μ
συντάττειν τὰ μὴ ἀληθῆ; Transscripsit Tatiani locum Eu
bius Praeparat. evangel. 10, 11, idemque excerpta ex eo
dit in Chronicorum libro 2 inter annum Abrahae 915 et
edit. Aucher. Venet. vol. 2 p. 142. 143, edit. Maj. et Zohrab.
diol. p. 302, edit. Maj. Roman. Scriptorr. vett. nov. coll. vo
p. 314. Graece scripta Eusebii exemplaria non exstant;
cherius Armeniacam edidit Eusebii translationem Latina in
pretatione juxta apposita; solam Latinam Armeniacae tran
tionis interpretationem dederunt Majus et Zohrabus in Me
lanensi, Majus in Romana. In verbis Latinis editiones
plane consentiunt; sunt autem, si res narratas spectes, dis
pantiae admodum leves. Nos quum Armeniace nesciar

[redacted]

ναι τὸν Ὅμηρον εἰπόντες· ὁ δὲ Ἀρχίλοχος ἤκμασε περὶ ὀ πιάδα τρίτην καὶ εἰκοστήν, κατὰ Γύγην τὸν Λυδόν, τῶν κῶν ὕστερον ἔτεσι πεντακοσίοις. καὶ περὶ μὲν τοῦ χρ τοῦ προειρημένου ποιητοῦ, λέγω δὲ Ὁμήρου, συστάσει καὶ τῶν εἰπόντων περὶ αὐτοῦ ἀσυμφωνίας τοῖς ἐπ' ἀκ ἐξετάζειν δυναμένοις αὐτάρκως ἡμῖν ὡς ἐπὶ κεφαλαίων σθω. δυνατὸν γὰρ ψευδεῖς ἀποφήνασθαι καὶ τὰς περὶ λόγους δόξας. παρ' οἷς γὰρ ἀσυνάρτητός ἐστιν ἡ τῶν χρ ἀναγραφή, παρὰ τούτοις οὐδὲ τὰ τῆς ἱστορίας ἀληθεύειν νατόν. τί γὰρ τὸ αἴτιον τῆς ἐν τῷ γράφειν πλάνης, εἰ μ συντάττειν τὰ μὴ ἀληθῆ; Transscripsit Tatiani locum E bius Praeparat. evangel. 10, 11, idemque excerpta ex e dit in Chronicorum libro 2 inter annum Abrahae 915 et edit. Aucher. Venet. vol. 2 p. 142. 143, edit. Maj. et Zohrab. diol. p. 302, edit. Maj. Roman. Scriptorr. vett. nov. coll. v p. 314. Graece scripta Eusebii exemplaria non exstant; cherius Armeniacam edidit Eusebii translationem Latina i pretatione juxta apposita; solam Latinam Armeniacae tra tionis interpretationem dederunt Majus et Zohrabus in M lanensi, Majus in Romana. In verbis Latinis editiones plane consentiunt; sunt autem, si res narratas spectes, di pantiae admodum leves. Nos quum Armeniace nescia [redacted]

stet non tamen emendanda esse duo alii scriptorum veterum loci docent, alter Hieronymi, qui Eusebii Chronica Latine expressit nonnullisque auxit, alter Georgii Syncelli, qui plurima ex Eusebii opere transscripsit Graece. Hieronymi locus est ed. Scaliger. 1658 vol. 1 p. 97, ubi eadem eodem ordine narrantur quae in Eusebio Maji, nisi quod Apollodorus annum ducentesimum sexagesimum p. Tr. c. supputasse dicitur; totus autem locus positus est inter annos Abrahae 908 et 909. In Syncelli Chronographia p. 180 D (ed. Dindorf. vol. 1 p. 339, 21) leguntur haec: Ὅμηρον τὸν παρ' Ἕλλησι μέγαν ποιητὴν οἱ μὲν πρὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου φασὶ γεγονέναι περικρατήσαντα, οἱ δὲ περὶ Ἐρατοσθένην μετὰ ἔτη ρ' τῶν Τρωικῶν, οἱ δὲ περὶ Ἀρίσταρχον κατὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν μετὰ ἔτη ρ', οἱ δὲ περὶ Φιλόχορον ἐπὶ τῆς Ἰωνικῆς ἀποικίας, καθ' ἕνα τῶν διὰ βίου ἀρχόντων Ἀθήνησιν Ἄρχιππον μετὰ τὰ Τρωικὰ ἔτεσιν ρπ'. οἱ δὲ περὶ Ἀπολλόδωρον τὸν Ἀθηναῖον ὕστερον τῶν Ἰλιακῶν ἔτη σμ'. ἄλλοι μικρὸν πρὸ τῶν ὀλυμπιάδων ἔτεσι ν' ἐγγὺς μετὰ Ἰλίου ἅλωσιν, καὶ ἕτεροι κατὰ Ἀρχίλοχον περὶ τὴν κγ' ὀλυμπιάδα μετὰ ἔτη φ' που τῆς ἁλώσεως Τροίας· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν ὁ περὶ αὐτοῦ χρόνος πάντη τοῖς παλαιοῖς ἀσύμφωνος. Jam videamus singulas discrepantias, quae inter Syncellum, Hieronymum, Eusebium, Tatianum intercedant. Qui a Tatiano dicti fuerunt ad annum 90 ante Ol. 1, 317 p. Tr. c. Homerum retulisse, eos Eusebius in Praeparat et in Chronicis, Hieronymus, Syncellus quod annum 400 p Tr. c. computasse dicunt facile excusantur; nam hodie libros Tatiani Otto dicit exhibere omnes τινὲς δὲ πρὸ τῶν ὀλυμπιάδων ἔφασαν αὐτὸν γεγονέναι, τουτέστι μετὰ τὴν Ἰλίου ἅλωσιν ἔτεσι τετρακοσίοις ἐνενήκοντα. Veram Tatiani lectionem eam quam supra exhibui dudum viri docti rationes secuti certissimas restituendam esse viderunt; sed mendum esse antiquissimum repertamque jam in Tatiani codice eo, quo utebatur Eusebius, lectionem falsam ἔτεσι τετρακοσίοις liquet; unde Eusebius ἔτεσι τετρακοσίοις et in Praepar. scripsit et in Chronicis, quod e Chronicis dein et Hieronymus et Armeniacus interpres et Syncellus transtulerunt. Secundum Aristarchum Tatianus dicit Homerum temporibus Ionicae migrationis vixisse quae anno 140 p. Tr. c. facta sit; sic Eusebius quoque in Praepara-

tione; sed in ejusdem Chronicis, in Hieronymo, annus centesimus reperitur. Inde numerum in T ruptum legisse Eusebius arguitur et transscripsis Praeparatione lectio vera servata est; in Chronic irrepsit centesimi anni, quam ex Eusebio transtu pres Armeniacus, Hieronymus, Syncellus. Secu chorum Eusebii interpres Armeniacus et Hieron Homerum fuisse „emigrationis Ionicae tempore anno centesimo octogesimo“; consentit Syncellus Ἰωνικῆς ἀποικίας ..... μετὰ τὰ Τρωικὰ ἔτεσιν Tatiano legimus μετὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν .... κῶν ὕστερον ἔτεσιν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα, Euseb Praeparatione μετὰ τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν ἔτεσι Ἰλιακῶν ὕστερον ἔτεσιν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα, quam tionem Tatiani esse constat. Exciderunt in libris ἔτεσι μ΄, quae Eusebius reperit; in Eusebii Chron vocula μετὰ perperam mutata in κατά; pro κατὰ τὴ cellus ἐπὶ τῆς Ἰ. ἀ., Armeniacus vero interpres et „emigrationis Ionicae tempore“. Σὺν Ἀρχιλόχῳ poribus Archilochi vixisse secundum quorundam Homerum scribit Tatianus; sic Eusebius quoque tione; sed idem in Chronicis pro σὺν Ἀρχιλόχῳ

[redacted]

ipso quoque Tatiano, nisi quod male omittunt vooulam $\mu\acute{\epsilon}\nu$; Armen. et Hieron. „Quidam eum, ex quibus Crates, ante descensum Heraclidarum ponunt.“ Haec fere sunt, quae de lectione horum Tatiani locorum et qui eum exscripserunt exponenda videbantur; reliquam lectionis varietatem, quae ad nos nihil, apud editores videas ipsos.

Similes vitis Homeri etiam alii sunt loci, veluti Gellii, qui N. A. 3, 11, et Tzetzae, qui in Exegesi in Iliadem ed. Hermanni p. 7—38 et Chiliadd. 13 vs. 613 sqq 12, 183 sqq variorum de Homeri patria et aetate sententias collegerunt. Sed ex his atque reliquis ejusmodi locis quae hanc nostram opellam juvare videbuntur infra proferre singulatim praestat; nunc ante omnia vitarum et patrum fontes diligenter lustrandi sunt. Quod ut commode fiat, catalogum proponam auctorum, quos vitarum scriptores et patres nominant. Laudantur

Alcidamas in vita octava
Anaximenes in vita sexta
Antimachus in vitis secunda B, quinta, sexta, a Tatiano
Antipater in vita secunda A
Apollodorus in vita sexta, a Clemente, a Tatiano (Euseb. Hieron. Syncell.)
Archemachus a Clemente
Aristarchus in vitis secunda B, tertia, quinta, a Clemente, a Tatiano (Euseb. Hieron. Syncell.), ab Epiphanio
Aristodemus Nysaeensis in vita sexta
Aristophanes grammaticus a Tatiano
Aristoteles in vitis secunda A, secunda B, quinta, sexta
Bacchylides in vita quinta
Callicles in vitis sexta, octava
Callimachus a Tatiano
Chamaeleon a Tatiano
Charax in vita septima
Cleanthes in vita octava
Crates in vitis secunda B, tertia, sexta, a Clemente, a Tatiano (Euseb. Hier. Sync.)
Damastes in vitis tertia, sexta
Democritus Troezenius in vita octava
Dionysius Olynthius a Tatiano

Dionysius Thrax in vitis secunda B, quinta
Ephorus in vitis secunda A, secunda B, quinta, sext a Tatiano
Eratosthenes in vitis sexta, octava, a Clemente, a T tiano (Euseb. Hier. Sync.)
Eugaeon in vita octava
Euphorion a Clemente
Euthymenes a Clemente
Gorgias in vita tertia
Hellanicus logographus in vitis tertia, octava
Hellanicus grammaticus in vita tertia
Heraclides in vita sexta
Herodotus (Pseudoherodotus) a Tatiano
Hippias in vita sexta
Hypsicrates in vita sexta
Megaclides a Tatiano
Nicander in vitis secunda B, quinta
Pherecydes in vita tertia
Philochorus in vita sexta, a Clemente, a Tatiano (E seb. Hieron. Syncell.)
Pindarus in vitis secunda B, quinta, sexta
Porphyrius in vita septima
[redacted]

merica studia. Sed gregem illum egregium Homericorum accuratius lustrandum percurrentes fieri non potest quin simul alios multos attingamus quorum mentio neque in vitis neque a patribus facta est. Molestum molimur negotium sed necessarium. Nullis igitur admissis ambagibus hoc agamus quod agere quam primum debebit quicumque ad Homerica studia accedere constituerit.

A Zenodoto exordiar Ephesio, qui ineunte et medio saeculo tertio a. Chr. n. viguit. Ejus de studiis Homericis scripserunt Pluygers in programmate scholae Lugd. Bat. 1843 (quem libellum prorsus necessarium est ut legas), post Pluygersium Duentzer libro Gottingae 1848 edito, adversus Duentzerum Woldemar Ribbeck dissertatione inaugurali Berol. 1852 et in Schneidewini Philologo 8, 4 p. 652—712 et 9, 1 p. 43—73, adversus Ribbeckium Duentzer in Philologo 9, 2 p. 311—324. *Πρῶτον τῶν Ὁμήρου διορθωτὴν* Suidas Zenodotum suo jure appellat. Regia enim liberalitas Ptolemaei primi Demetrio Phalereo suadente quum libris undique congestis virisque doctis arcessitis bibliothecam atque Museum fundasset Alexandriae, qua de re conferas Friederici Ritschl librum de bibliothecis Alexandrinis Vratislav. 1838 editum ejusque libri corollarium quod Bonnae 1840 accessit: Zenodoto a Ptolemaeo secundo non solum ordinandorum operum epicorum et lyricorum oblatum est munus, sed etiam universorum librorum cura atque praesidium. Hoc igitur munere fungens quum Homericorum carminum tot exemplaria variis ex recensionibus profecta quot nemo antea uno loco videret conjuncta, collatis inter se copiis primus editionem legibus adstrictam justae criticae in lucem emisit. Qua editione Iliadem tantum et Odysseam complexus est; reliqua omnia quae Homero adscribebantur carmina ad alios auctores referenda esse judicavit. Referebant autem vulgo ad Homerum hymnos, Batrachomyomachiam, minora quaedem carmina *παίγνια* dicta, quorum pars servata est in vita Pseudoherodotea, Margitem, carmen comicum, quo epico sermone epicisque versibus narrata fuit vita Margitae cujusdam hominis inepti (cujus carminis fragmenta tantum exstant), epicorum carminum longam seriem, quae conjuncta cum Iliade et Odyssea *narrationem* continuam exhibebant re-

rum a diis et heroibus gestarum inde á mundo condito usq ad Ulixis mortem. Hanc carminum seriem Graeci τὸν Ἐπικ κύκλον vocabant. Ex eo cyclo Proclus grammaticus indic narrationum continuum excerpsit intexuitque in Chrestomatl grammatica, ex qua vitam Homeri apud Westermannum t tiam depromptam esse rettuli. Cujus indicis fragmenta exst et excerpta pretiosissima tractata quum ab aliis tum a W ckero in libro de Cyclo epico voll. duobb. Bonnae 1835. 18 edito. Zenodotum carmina quae ad Homerum vulgo refereb tur praeter Iliadem et Odysseam aliena judicasse ab Home traditum quidem non est; sed si adscripsisset Homero, leg remus haud dubie de eo errore multa in scholiis Homeric quum nunc legatur nihil. Unde liquet Aristarchum, cujus d trina fundamentum est scholiorum, quem omnia illa carmi praeter Iliadem et Odysseam abjudicasse ab Homero const ea in re subscripsisse judicio Zenodoti. Iliadem et Odysse Zenodotus primus ad numerum 24 Graeci alphabeti element rum in vicenos quaternos divisit libros, qui inde ab eo te pore literarum vocabulis excitantur; Odysseae libros hodie m nusculis indicant literis, τὸ α, τὸ β, sive ἡ α (scil. ῥαψῳδί ἡ β, majusculis Iliadem, τὸ A, τὸ B. Commentariis Zenod tus editionem suam non ornavit; ne varietatem quidem lecti

[redacted]

lum signa id taceri vix potuisset. Incerta fere omnis Zenodoteae *κρίσεως* est ratio atque natura; cujus rei causam eam recte dicunt primariam, quod curae a Zenodoto impensae in Homerum notitia ad nos per Aristarcheos solos pervenerit, quos ipsam Zenodoti editionem non vidisse, sed ex inferiorum illius aetate grammaticorum scriptis omnia quae de ea narrarent hausisse maxime ex Aristarchi libris probabile sit; ita enim evenisse, ut in multis illi Zenodoti non assequerentur mentem. Quod sane ipsi jam Aristarcho accidere potuit, atque eo facilius, quod commentarios non addiderat Zenodotus. Non tamen longe a vero aberrasse videbitur is, qui Zenodotum in dijudicanda lectione varia damnandisque versibus fervidius justo egisse censuerit. Qui fervor Zenodoto, cujus studia incunabulis continebantur artis criticae, vitio minime est vertendus. Laudibus potius dignus ille videtur esse quam maximis; studiorum enim conditio hominem non impedivit quominus ita se gereret in textu constituendo ut ejus lectione pro fundamento suarum editionum ipse Aristarchus uteretur.

Praeter editionem Homericorum carminum duo opera Homerica confecisse constat Zenodotum: alterum glossarum, quo secundum literarum ordinem vocabula Homerica intellectu difficiliora disposuit et addita interpretatione explicavit; alterum, quo dierum computavit numeros, per quos Iliadis et Odysseae porrectae essent actiones. Hujus computationis pars continua nuper reperta est editaque quum ab aliis tum a Lachmanno in libello de Iliade Berolin. 1847 emisso. E glossario singulorum tantum nonnullorum vocabulorum explicationes ab aliis scriptoribus in ipsorum libros transscriptae exstant. Secundum literarum ordinem glossarium fuisse digestum scholium *γ* 444 docet, ubi Buttmann quidem *Ζηνόδοτος δὲ ἐν ταῖς ἀπὸ τοῦδε γλώσσαις τίθησι τὴν λέξιν* edidit, legendum vero esse *ταῖς ἀπὸ τοῦ Δ γλώσσαις* nuper doctus Batavus docuit. Vide annales inscriptos Zeitschr. f. Alterthsw. 1852, tom. 10, 5, 60 p. 479. A glossario distinguendae sunt Zenodoti nescio cujus *Ἐθνικαὶ λέξεις*, quae ap. Schol. Apoll. Rhod. 2, 1005 *τῶν Γλωσσῶν* titulo designantur.

His tribus operibus Homericis, glossario, dierum computationi, editioni textus unum accedit alterumque de quo dubi-

tari possit. Sic a Tatiano inter eos numeratur Zenodotus, qui de Homeri poësi, genere, aetate quaesiverint. Hoc si recte fecit Tatianus, peculiari libello eam quaestionem absolvisse crediderim Zenodotum. Pluygers Zenod. p. 13 rem ad Ἱστορικὰ ὑπομνήματα rettulit, quae Athenaeus 3 p. 95 f aut Callimachi aut Zenodoti esse narrat non addens utrum Ephesium Zenodotum designet an alium. Locis variis de Ὑπομνήμασιν illis quos congessit ipse Pluygers collatis probabile reddi equidem arbitror, scriptionem illam ab aliis recte Zenodoti nomine fuisse inscriptam, alios ut Callimachum falso perhiberent auctorem inductos esse eo, quod multa excerpta in ea legerentur e Callimachi libris. Ita vero si statueris, Zenodotus Ephesius auctor videri non poterit; is enim paullo superior fuit Callimacho. Tatianus contra quin Ephesium designet nulla est dubitatio. Quid de Homeri patria atque aetate statuerit Ephesius Zenodotus nusquam narratur; conjectura e recensione carminum ducta quatenus Zenodoti sententiam assequi possimus in altera dissertatione mea patefaciam.

Discipuli Zenodoti fuerunt complures; Theophilum τὸν Ζηνοδότειον nominat scholium Nicandri Therr. 11, Anaxagoram γραμματικὸν Ζηνοδότειον Diog. Laert. 2, 15 (Eudoc. p. 54), Agathoclem Zenodoti discipulum Suid. [redacted]

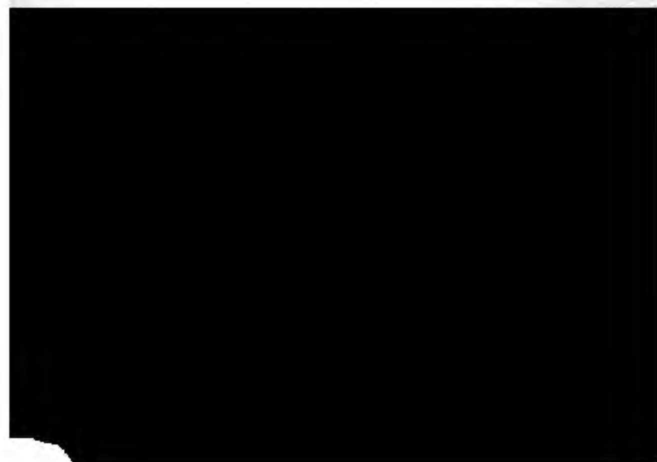

rtationum (*συγγραμμάτων*). Editiones fuerunt duae; sque fundus erat Zenodotea. Rejecit ille cum Zenodoto a carmina ad Homerum relata praeter Iliadem et Odys-; Odysseae extremam partem a versu ψ 297, quam Zeno-genuinam crediderat, cum praeceptore suo Aristophane damnasse testantur scholia et Eustathius ad ψ 296; ni-secius vicenorum quaternorum librorum divisionem a Ze-to profectam retinuit; ubicunque in lectione constituenda sit a Zenodoto, *διπλῆς* (intell. *γραμμῆς*) *περιεστιγμένης* im (⸖) versui praefixit. Usum obeli (——) a Zenodoto atus esse Aristarchus in fragmento Scholiis Iliacis Bek-praemisso p. III narratur; praefixit eum ut Zenodotus ver-spuriis. Saepius autem quum accidere vidisset, ut idem is alio loco ab ipso Homero esset positus, alio loco ab polatore, ejusmodi versibus ubicumque legerentur prae-*ἀστερίσκον* (⁜); tales igitur versus ubi interpolatori de-videbantur, asteriscum et obelum habebant, *ἀστερίσκον* *ὀβελῷ* sive *μετ' ὀβελοῦ* (⁜——). Asterisco jam Aristo-es Byzantius usus esse traditur, sed prorsus diversa ra-. Sunt porro loci nonnulli, bis quibus eadem cogitatio s versibus ita videtur enarrari, ut rejiciendam quidem amutram enarrationem esse pateat, utra tamen rejicienda on pateat; in his locis praefixit Aristarchus prioribus ver-singulis *τὸ ἀντίσιγμα* (Ɔ), posterioribus *τὴν στιγμήν* Longe frequentissimus autem erat usus diplae purae (>), *ἀπεριστίκτου* s. *καθαρᾶς διπλῆς*, quae saepius *τῆς ἀπε-κτου* epitheto omisso dicitur *ἡ διπλῆ*. Toto coelo ea di-a est a dipla punctata. Primus pura dipla usus esse fertur oras Syracusanus. Hunc Isidorus et anecdotum Parisinum Osannum Anecd. Rom. p. 330 puram diplam apposuisse ant iis locis, qui Olympum Homero montem et a Coelo *οὐρανῷ*) diversum esse docerent. Aristarchus amplificato signum praefixisse narratur magno versuum numero ad va-res notandas memorabiles, quarum longos conficiunt ca-gos. Quod equidem non recte fieri crediderim; nam si va-res memorabiles *diplis notare voluisset* Aristarchus, Ilia-*t Odysseae versibus omnibus* diplae fuissent praefigendae. *enim in Iliade ullum neque* in Odyssea periti legunt ver-

sum, quin aliquid memorabile inesse animadvertant. Circu spicienda alia definitio. Discedere mihi videntur versus dipl puris notati in duas partes, quarum altera versuum est eoru quibus in aliorum locorum *κρίσει* usus fuit Aristarchus, alte eorum, quibus aliunde lucem attulit. Nonnulli reperiuntur loc qui ad utramque pertinent classem; et enim aliis locis luce afferunt et accipiunt ex aliis. Esse vero non infitior mult versus diplis notatos, quos utri classi adscribat primo a spectu imperitus haereat; altius tamen inquirenti hi omne opinor, aut in alteramutram aut in utramque abire videbuntu Sunt enim rationes quaedam atque vicissitudines, quae dise tis quidem verbis in scholiis non exponuntur eheu misere l ceratis.

Multas diplas puras Aristarchus posuit eo consilio ut n taret viros illustres perperam esse interpretatos, lectione v ria fuisse deceptos, dissensisse in suis ipsorum scriptis Homero. Et locos ipsos Homeri qui male habiti essent a spreti pro more suo signavit et eos locos unde salutem exist maret petendam. Sic notatos videmus grammaticos, philos phos, historicos, artifices, poëtas. Poëtae ubi complures n tantur una, plerumque non enumerantur nomina in scholii sed dipla esse narratur *πρὸς τοὺς νεωτέρους* intell. *ποιητά*

[redacted]

simus codex A, de quo infra dicam, periestigmenen exhibet appictam. Quarto loco *P* 456 nec in scholiis signum nominatur, nec ad textum poëtae appictum est.

Cumulari signa ita passus est Aristarchus, ut eidem versui appingerentur diversa; idem vero signum in eodem versu non iterandum duxit. Itaque non solum ubi plures inter se diversae caussae idem signum requirerent, hoc signum semel tantum posuit, sed etiam ubi de alia re punctata, de alia pura dipla ponenda esset, juxta punctatam adscribere supersedit puram, utpote cujus signum punctatae inesse videretur. Puram igitur et punctatam diplam nusquam consociavit; ea sola exceptio est; praeterea diversa signa non dubitavit ita cumulare, ut ratio eorum atque natura ferebat.

Signorum criticorum ratio quam egregie applicata sit ad universae Aristarcheae *κρίσεως* leges ii intelligunt, qui leges ipsas perspectas habent. Cognitionem signorum non sola scholia suppeditant, sed variarum tabularum cum illis comparatio variis in libris perscriptarum, quibus explicationes signorum continentur. Qui fontes aliis alius inquinati sunt erroribus. Tabulas quas dixi Fridericus Osannus peculiari tractavit libro qui Anecdoti Romani prae se fert titulum Gissaeque est editus 1851. Quem librum ut conferre necesse est ita cavere conferendo ne decipiaris; magnis enim congestis doctrinae copiis errasse in multis videtur auctor doctissimus.

Venio ad alteram Homericorum Aristarchi operum classem, *τὰ ὑπομνήματα*, commentarios, qui non in margine Homerici textus perscripti erant, sed propriis voluminibus. Eorum duplex est genus: *τὰ κατ' Ἀριστοφάνην ὑπομνήματα Ἀριστάρχου* et *τὰ ὑπομνήματα* mere dicta. Priora, quae uno tantum loco commemorantur, Schol. *B* 133, eo tempore, quo Aristarchus ipse editionem nondum confecerat, ad magistri Aristophanis editionem scripta esse patet; primum eum fuisse conjicias Homericum Aristarchi librum. Altera *ὑπομνήματα* ad priorem suam ipsius editionem Aristarchus scripsit; editionem posteriorem commentariis caruisse, quod quantum scio nullus dum edixit, scholiorum *nonnulli loci docent* a viris doctis minus recte *tractati. Sic e. g. ad vs. Z* 4 in codice A hocce legitur *scholium: ἡ διπλῆ, ὅτι ἐν τοῖς ἀρχαίοις ἐγέγραπτο* „μεσσηγὺς

ποταμοῖο Σκαμάνδρου καὶ στομαλίμνης“. διὸ καὶ ἐν τοῖς ὑπομνήμασι φέρεται. καὶ ὕστερον δὲ περιπεσὼν ἔγραψε „μεσσηγὺς Σιμόεντος ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων“· τοῖς γὰρ τοῦ ναυστάθμου τόποις ἡ γραφὴ συμφέρει, πρὸς οὓς μάχονται. Corruptum esse patet illud ἐν τοῖς ἀρχαίοις. Quae enim sequuntur καὶ ὕστερον δὲ περιπεσὼν ἔγραψε docent initio scholii priorem Aristarchi lectionem fuisse expositam, non codicum antiquorum scripturam. Latere patet in vocabulo ἀρχαίοις Aristarchi nomen, quod varias passum est corruptelas, ut e. g. schol. A *T* 365—68 pro αὐτῶν τοὺς ἀριθμούς legendum esse constat αὐτοὺς τὸν Ἀρίσταρχον. Nostro loco Lehrs Arist. p. 231 et in Friedlaenderi Aristonico p. 117 pro ἐν τοῖς ἀρχαίοις legendum esse suspicatur ἐν ταῖς Ἀρισταρχείοις. Quam emendationem quominus probemus impedit primum tempus plusquamperfectum verbi ἐγέγραπτο, dein id, quod verba διὸ καὶ ἐν τοῖς ὑπομνήμασι φέρεται sic sensum habent nullum. Obfuit viro egregio idem hoc loco quod multis aliis, nimiam dico contemptionem omnium scholiorum quaecumque in codice A non leguntur. Ad *Z* 4 in codd. BLV scriptum legitur scholium hocce: πρότερον ἐγέγραπτο „μεσσηγὺς ποταμοῖο Σκαμάνδρου καὶ στομαλίμνης“. ὕστερον δὲ Ἀρίσταρχος ταύτην τὴν γραφὴν εὑρὼν ἐνέκρινεν. Χάρης δὲ γρά-

[redacted]

librarium latuit. Mea vero emendatione recepta sensus verborum διὸ κτέ. illustratur clarissima luce. In posteriori editione versus *Z* 4 dipla erat notatus propterea quod in priori alius versus ejus locum tenebat; quem versum alium prioris editionis commentarii habebant, non versum posterioris editionis, quia commentarii ad priorem scripti erant editionem, non ad posteriorem.

Ad priorem editionem commentarii sic adaptati fuerunt, ut singuli Iliadis et Odysseae libri singulis commentariorum libris explicarentur. Inde singuli commentariorum libri in scholiis ut opera absoluta excitantur, *τὸ τῆς Α ὑπόμνημα*, *τὸ ν τῶν ὑπομνημάτων*, *τὸ Β τῆς Ἰλιάδος* all. Inde Suidae quoque loco s. v. *Ἀρίσταρχος* affunditur lux, qui solos si commentarios numeres Aristarchi numerum 800 excedi scribit: *λέγεται δὲ γράψαι ὑπὲρ ω' βιβλία ὑπομνημάτων μόνων*. Ut Homericorum carminum 48 libri 48 illustrati fuerunt *ὑπομνήμασι*, ita singula scenica poëmata singulis commentariis, reliqua aliorum poëtarum carmina in similem modum magno commentariorum numero.

Altera editio, quae commentariis carebat, tertia illa Homericorum Aristarchi operum illustrata fuit classe *τῶν συγγραμμάτων*. Nominantur in scholiis *συγγράμματα* haecce: 1) *Περὶ Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας* *I* 349; 2) *Πρὸς Φιλητᾶν* *A* 524 *B* 111; 3) *Πρὸς Κωμανόν* (vel *Κομανόν*) *A* 97 *B* 798 *Ω* 110; 4) *Πρὸς τὸ Ξένωνος παράδοξον* *M* 435; 5) *Περὶ τοῦ ναυστάθμου* *K* 53 *M* 258 *O* 449. Praeter has aliae videntur fuisse dissertationes multae, quarum memoria interiit. Dissertationes aut omnes aut plurimas post commentarios et editionem priorem scripsisse Aristarchum inde intelligitur, quod dissertationes ejus pluris faciebant veteres quam commentarios, uti testatur scholium egregium *B* 111, a Lehrsio Ar. p. 20 sqq non omni ex parte recte tractatum. Scriptionem *Περὶ τοῦ ναυστάθμου* post alteram demum editionem emissam confecisse Aristarchum scholium *O* 449 arguere videtur, quocum conferenda scholl. *Z* 4 *K* 53 *M* 258. Hoc liquet, Aristarchum, quum priorem editionem cum commentariis ei respondentibus absolvisset, postea de compluribus locis sensim in aliam deductum esse sententiam; tale *quid ubi sibi* evenisset, occasione oblata

in dissertationibus exposuit; postremo versus finem vit omnes quae post priorem editionem in lucem emissam subnat erant emendationes nova repraesentavit editione.

Aristarchi discipuli (οἱ Ἀριστάρχου μαθηταί, οἱ Ἀ. γνώ ριμοι, οἱ ἀπ' Ἀριστάρχου) a Suida s. v. Ἀρίσταρχος numer fuisse traduntur fere quadraginta. Quos omnes enumerare ne possum nec si possem facerem. Nominabo autem hos:

1) Ammonium Alexandrinum (Suid. s. v. Ἀμ. scho *B* 111 *K* 397. 398)
2) Apollodorum Atheniensem (Suid. s. v. Ἀπ. Scym vs. 21)
3) Aristodemum Eleum (Schol. Pindar. Nem. 7, 1 Schol. Pindar. Ol. 3, 22 coll. Harpocrat. s. v. Ἑλλανο δίκαι; Boeckh. Praef. scholl. Pindar. p. XIV; Mueller Historr. Graecorr. frgmm. 3 p. 308)
4) Dionysium Sidonium (Beccard De scholl. in Iliad Venett. A p. 61, qui e scholio *T* 365 concludere debeba interfuisse Dionysium ipsum scholis Aristarchi. Cfr. Lehr Ar. 362 not. et Varron. De l. l. 9 p. 162 Bip.)
5) Dionysium Thracem (Suid. Etymol. m. s. v. Διον schol. *B* 111)
6) Dionysodorum Alexandrinum (schol. *B* 111)

[redacted]

s a magistri sententia recessisse legimus alios in aliis; uni-rsos tamen si spectas Aristarchi doctrinam illi tradiderunt, ut per longum tempus etiam post Aristarchi obitum secta neret Aristarcheorum atque in grammaticae et criticae cam-s regnaret.

Aristarchi scholas in Museo Alexandrino Ammonius lexandrinus suscepisse traditur in schol. *K* 397 et a Sui-s. v. *Ἀμ.* Memoranda Ammonii tria scripta: 1) *Περὶ τοῦ ἡ γεγονέναι πλείονας ἐκδόσεις τῆς Ἀρισταρχείου διορθώσεως* ntell. *τῶν δύο*) sive *Περὶ τῆς ἐπεκδοθείσης διορθώσεως*, de ro vindenda scholl. *K* 397 *T* 365 Lehrs Ar. 27; 2) *τὸ Πρὸς Ἀθηνοκλέα σύγγραμμα* (scholl. *Γ* 368 *H* 7); 3) *Περὶ τῶν πὸ Πλάτωνος μετενηνεγμένων ἐξ Ὁμήρου* (schol. *I* 540).

Menecrates Aristarcheus, de quo conferendus Mueller GF 2 p. 344, pater est Aristodemi Nysaeensis, quem su-ra tetigimus. Cum Nysaeensi hoc Aristodemo, cujus pater enecrates Aristarchum audivit, confundendus non est Ari-todemus Eleus, Aristarchi discipulus. Probabile autem st Aristarcheae doctrinae etiam Menecratis filium Aristode-num fuisse addictum; quamquam in vita 6 quod narratur, Ro-manum Aristodemo Nysaeensi visum esse Homerum, in eo ongissime sane aberravit ille ab Aristarchi sententia.

Aristarchus a Clemente Alexandrino de Homeri aetate lisseruisse narratur in commentariis ad Archilochum scriptis; quod eo loco cur fecerit in Jahnii annall. 67, 4 p. 405 sqq 413 sq demonstravi. Probabile vero est etiam in aliis scrip-tionibus de aetate simulque de patria Homeri eum egisse. Pa-riam Homeri Athenas Aristarcho visas esse tradunt auctores vitarum 2 B cap. 2 et 5 et Epiphanius. Accedunt scholiorum nonnulli loci, de quibus egi in Jahnii annall. 67, 3, 253. Vi-xisse autem Homerum Aristarchus statuit temporibus Ionicae migrationis testibus vita 2 B cap. 3, vita 3, Clemente, Tatiano. De iis qui Tatianum exscripserunt supra vidimus.

A temporis definitione magistro probata discipulum Apol-lodorum recessisse constat; centum enim annis Ionica mi-gratione inferiorem ab Apollodoro Homerum esse habitum Clementis testimonio efficitur et Tatiani. Tatianum qui ex-scripserunt supra tractavimus, ubi de librariorum sphalmate in

Hieronymo obvio dixi. In vita 6 Apollodorus 80 annis
rem Ionica migratione Homerum fecisse narratur, ε
Exeges. in Iliad. p. 18 ed. Hermann. (cfr. p. 21. 25
Chiliadd. 13, 647. 12, 191 ei tempori Homerum adse
idem quo Heraclidae redierint 80mo anno p. Tr. c. Redi
raclidarum in annum 80 p. Tr. c. rettulisse Apollodorum
satis constat; sed eodem tempore illi Homerus fuisse
rorem dicitur inde natum, quod Apollodori sententia c
tetea confusa est, de qua infra videbimus; hic enim H
paullo ante Heraclidarum reditum, annis 60 p. Tr. c.
perhibuit; unde alii minus accurate dixerunt, Cratet
rum fuisse ipso tempore eo, quo Heraclidae redierint.
vero captam cum Ionia occupata confundentes alii Aj
rum 80 annos p. Ionum coloniam deductam supputas
bant; quos secutus est vitae sextae auctor. Apud E
mum p. 106 Scal. et in editione Romana Eusebii p. 321
Agrippa apud Latinos regnante secundum Apollodorui
maticum et Euphorbum (Euphorbium ed. R.) historicum
rum poëtam claruisse in Graecia a. u. c. annis 124, se
Cornelium Nepotem ante Ol. 1 annis C. De hoc loco vi
exposui in Jahnii annall. 67, 4 p. 381. Petita sunt ‹
aetate Homeri ex Apollodoro referuntur haud dubie e
[redacted]

in Philol. 5,3, 528. 6, 2, 344. Usum esse Apollodorum Demetrii opere Strabo expresse testatur 1, 45.

Dionysio Thraci ut Aristarcho Atheniensem visum esse Homerum in vitis 2 B et 5 legimus. Quod quo libro exposuerit incertum est. Videndus de Dionysio Thrace ante ceteros M. Schmidt in Philologo 7, 2 p. 360. 8, 2 p. 231. 8, 3 p. 510.

Venio ad eos Aristarcheos, qui Aristarchum ipsum non audiverunt, sed discipuli fuerunt Aristarcheorum priorum. Ex iis primo loco nominandus Tyrannio major, Amisenus natione, quem supra attigi, Hestiaei Amiseni et Dionysii Thracis discipulus. Vide Suidam s. vv. *Διονύσ.* *Θρᾷξ* et *Τυραννίων* Strabon. 12, 548 Plutarch. Lucull. 19. Videtur autem Tyrannio ab Aristarchi doctrina declinasse ad Aristotelis philosophi placita grammatica. Vide Strabon. 13, 609 Plutarch. Sull. 26 et Planeri scriptionem De Tyrannione grammatico (progr. Joachimici Berol. 1852) p. 9. 28. Ex scriptis Tyrannionis nominandi hoc loco duo libri *Ὅτι διαφωνοῦσιν οἱ νεώτεροι ποιηταὶ πρὸς Ὅμηρον* et *Διόρθωσις Ὁμηρική*, quos Suidas s. v. *Τυρ.* ad Tyrannionem minorem Phoenicem natione rettulit, Planer vero p. 8. 28 recte majori Tyrannioni vindicavit. *Διόρθωσις* illa *Ὁμηρική* non fuit editio carminum Homericorum, sed commentarius de constituenda lectione, quo prosodia maxime tractata videtur esse. Altera quam memoravi scriptione amplificasse videtur Tyrannio doctrinam quam Aristarchus diplis suis *πρὸς τοὺς νεωτέρους* consignavit. Floruisse Tyrannionem et per se liquet et expresse narratur a Suida, Strabone, Plutarcho temporibus Pompeji, Luculli, Mithridatis. — Secundo loco commemoro Seleucum qui a studiis suis Homericis teste Suida s. v. *Σελ.* Homerici traxit cognomen. Videtur is ad eadem fere tempora ad quae Tyrannio major esse referendus. Insignis locus Seleuci de Homeri historia exstat apud Harpocrationem s. v. *Ὁμηρίδαι*, de quo exposui in Jahnii annall. 67, 3 p. 267. De universis Seleuci studiis conferas M. Schmidtium in Philologo 3, 3 p. 446 sqq. — Tertius esto Tryphon Alexandrinus, quem Ammonii filium fuisse vixisse autem Augusti imperatoris temporibus et ante eum narrat Suidas s. v. *Τρύφ.* Quodsi Ammonius pater Tryphonis Aristarchi ille fuit *successor*, ad tempora Tyrannionis

etiam Tryphonem referendum esse patet. Vide Velsen libello quo Tryphonis fragmenta collegit edito Berol. 1 1 sqq. In praefatione is alios nominat, qui de Tryphon runt. Maximam operam Tryphon posuisse censendus dialectis Graecorum explorandis; nominandi inter scrip ejus libri quibus *περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ διαλέκτων καὶ νίδῃ καὶ Πινδάρῳ καὶ Ἀλκμᾶνι καὶ τοῖς ἄλλοις λυ* egisse eum Suidas narrat. Cfr. Velsen p. 3. 102. — Qu nomino Heracleonem Aegyptium ex Tilote vico dum, de quo videndus Beccard De scholl. Venn. p. 76. fere aequalem quos modo tractavi fuisse eum crediderim scripta ejus primum locum tenuisse videntur comment Homerum, quos Suidas *Ὑπόμνημα εἰς Ὅμηρον κατὰ ῥα αν* dicit. Cfr. Etymol. m. p. 702, 10 Scholl. Apollon. 1, 769 Steph. Byz. *Ἀρέθουσα*. — Incerta aetas Philc quoque est Alexandrini, quem tractavit M. Schmidt i lologo 4, 4 p. 627. 6, 4 p. 660. Augusto inferior non fuis detur Philoxenus.

Paullo accuratius nobis agendum est de quattuor A cheis, Aristonico, Didymo, Nicanore, Herod Herodianus Marco, Nicanor Hadriano viguit impe Didymus et Aristonicus ad tempora pertinent Oct [redacted]

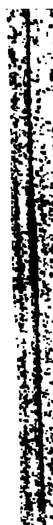

lis peculiari opere *Περὶ τῶν σημείων τῶν ἐν τῇ Θεογονίᾳ Ἡσιόδου* Aristonicus exposuit; Homerum suis ipsius quoque commentariis illustravit idem, qui a libro *Περὶ σημείων Ὁμήρου* accurate distinguendi sunt.

Utramque Aristarchi editionem explicavit Didymus, de quo videndus Lehrs Ar. p. 18 sqq. Laboriosus is Didymus fuit usque adeo, ut propter eruditionem eximiam vocaretur ὁ μέγας (Suid. s. v. Ἀπίων), ὁ πάνυ (Suid. s. v. Ἡρακλείδης Ποντ.), propter sedulitatem ὁ χαλκέντερος et ὁ πονηρός, propter librorum ab eo conscriptorum multitudinem ὁ βιβλιολάθας; quos libros numero 3500 fuisse Demetrius Troezenius ap. Athen. 4, 17 narrat, 4000 Seneca Ep. 88, 3500 numerum excessisse Suidas s. vv. Δίδυμος et Χαλκέντερος Hesych. Miles. § 19 (Mueller HGF 4, 161) Eudocia p. 133. Indicari consentiunt viri docti non opera absoluta, sed volumina singula; titulos 54 sibi repertos enumerat M. Schmidt p. 11 sqq operis ejus, quo Didymi Chalcenteri fragmenta collegit edito Lipsiae 1854. In his Didymi operibus fuerunt libri *Περὶ τῆς Ἀρισταρχείου διορθώσεως*, opus saepius a scriptoribus solo τῆς διορθώσεως vocabulo indicatum, quo lectiones Aristarchearum editionum inter se comparavit, addita multarum aliarum editionum varietate lectionumque in aliis scriptis ab Aristarcho prolatarum habita ratione. Praeter ipsius Aristarchi libros in hoc opere quos adierit fontes accurate a nullo dum quaesitum est; probabile autem videtur, editiones eas, quae Aristarchi tempora antecedunt, Zenodoteam, Aristophaneam, alias, a Didymo non esse inspectas, lectionesque earum ex Aristarchi maxime libris esse petitas. Quid quod ne Aristarchi quidem omnes libros adhibuisse ille videtur? Siquidem uno illo loco, quo τὰ κατ' Ἀριστοφάνην ὑπομνήματα excitantur, *B* 133, ita loquentem deprehendimus Didymum, ut ex alia Aristarchi scriptione illorum commentariorum notationem transtulisse videatur. Praeter opus *Περὶ τῆς Ἀρισταρχείου διορθώσεως*, cujus fragmenta exhibet Schmidt p. 112 sqq, ipsum commentarios libros in Iliadem et Odysseam scripsisse constat Didymum, quorum fragmenta apud Schmidtium leguntur inde a p. 179. De patria Homeri quaesivisse Didymum auctor est Seneca Ep. 88 (Schmidt p. 384).

A Didymo priusquam ad Nicanorem transeam, verbo co memorari debet Apion ὁ Πλειστονίκου ὁ ἐπικληθεὶς Μ χθος, Didymi θρεπτὸς teste Suida s. v. Ἀπίων. Hunc hom nem, a Tiberio Caesare „cymbalum mundi“ vocatum, a Plin (Nat. hist. praef.) „propriae famae tympanum“ olim in prim quum numerassent Homericis Lehrs Quaestionum epicaru (editarum Regiomontii Pruss. 1837) dissertatione prima nih fere Homero praestitisse docuit. Vanitatis ejus unum profera exemplum: teste Plinio Nat. h. 30, 6 Apion umbras sese eve casse narravit ad percontandum Homerum, quanam patria qu busque parentibus genitus esset, non tamen audere sese pro fiteri, quid sibi respondisset. Jam de Apione satis dictum videtu

Nicanor autem Alexandrinus novam interpungen rationem invenit applicavitque ad Homeri et Callimachi carm na. Totam doctrinam suam sex libris Περὶ στιγμῆς τῆς καθό λου exposuit, quorum ipse etiam epitomen confecit; Home carmina quomodo e legibus a se inventis distinguenda esse opere Περὶ στιγμῆς τῆς παρ' Ὁμήρῳ καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν δι φορᾶς ἐν τῇ διανοίᾳ docuit, cujus duae erant partes Πε Ἰλιακῆς στιγμῆς et Περὶ Ὀδυσσειακῆς στιγμῆς. De Callim cho liber fuit Περὶ στιγμῆς τῆς παρὰ Καλλιμάχῳ. His qua tuor operibus quintum Suidas addit simpliciter Περὶ στιγμ [redacted]

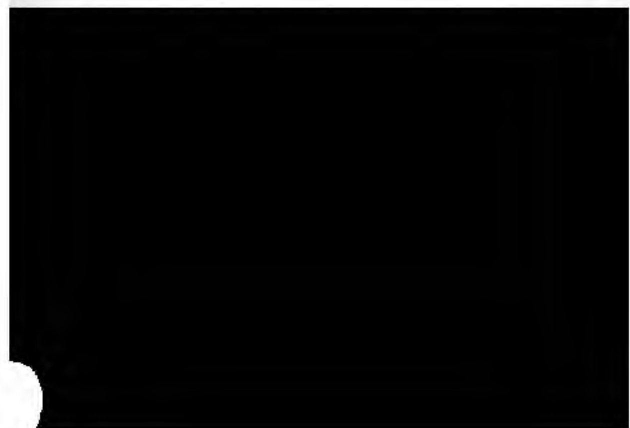

Quartus restat Herodianus Alexandrinus, summus grammaticus, grammatici summi filius Apollonii Dyscoli. Cognomen τοῦ Δυσκόλου pater inde traxisse videtur, quod grammatici officio vix satisfieri posse sentiret; filius τοῦ Τεχνικοῦ vocabulo κατ' ἐξοχὴν est cognominatus, quod tanta cum virtute in arte versaretur grammatica, ut praeter ceteros omnes eam callere videretur. Libri et a patre et a filio conscripti sunt multi, quibus de singulis partibus grammaticae egerunt. Servati ex his libris sunt complures. Ut vero Nicanor in distinguenda potissimum interpunctione elaboravit ita Herodianus in prosodia quam veteres dixerunt constituenda, doctrina quae est de accentu, spiritu, quantitate. Itaque ut Nicanor alio opere universam interpungendi doctrinam exposuit, alio Homerica sola carmina e legibus a se constitutis tractavit, ita Herodianus de universa prosodia egit opere maximo Περὶ καθολικῆς προσῳδίας inscripto, quod saepius ἡ καθόλου vocatur, Homerica vero carmina peculiari tractavit scriptione τῆς Ὁμηρικῆς προσῳδίας, cujus duae partes nominantur Ἰλιακὴ προσῳδία et Ὀδυσσειακὴ προσῳδία. Hoc in opere Aristarchi ubique eum habuisse rationem fragmenta commonstrant, quibus Lehrs Arist. p. 34 adductus est, ut Herodianum in plerisque Aristarcho assentiri, raro et verecunde dissentire scriberet. Locos quibus efficitur, Didymi opere Περὶ τῆς Ἀρισταρχείου διορθώσεως Herodianum esse usum Lehrs apposuit Ar. p. 33; sunt scholl. *Δ* 441 *N* 450. Aristonici scripturam Herodianus laudat schol. *Γ* 198. Nicanorem laudatum non repperi. Carminum Homericorum editio ab Herodiano confecta, ἡ Ἡρωδιανοῦ, memoratur in duobus scholiis *H* 238. 353, quibus fidem habendam esse nullam Beccard de scholl. Venn. p. 46 recte contendit.

Quattuor virorum de quibus egi quattuor scripta Homerica. Herodiani Ὁμηρικὴ προσῳδία, Nicanoris Περὶ στιγμῆς τῆς παρ' Ὁμήρῳ, Didymi Διόρθωσις, Aristonici Σημεῖα in unum corpus conflata sunt ita, ut quae singuli e singulis versibus exposuissent, ea componerentur una, totum vero opus speciem prae se ferret commentarii ad versuum ordinem continua decurrentis narratione. Id a quo factum sit nescitur; non diu *post Herodiani* aetatem factum esse

Lehrs conjecit Ar. p. 35. Quae res utut se habeat, hoc certum est, e tetralogia illa praestantissimorum librorum scholiorum collectiones quotquot supersunt derivatas esse omnes, aliam alia ratione. Tractarunt sane alii quoque Aristarchei eadem argumenta quae quattuor illarum scriptionum sunt; sic scripsisse Ptolemaeum Ascalonitam Suidas narrat *Προσῳδίαν Ὁμηρικήν*, cujus libros duos, *τὴν δευτέραν περὶ τῶν ἐν Ὀδυσσείᾳ προσῳδιῶν* et *τὴν δευτέραν τῶν ἐν Ἰλιάδι προσῳδιῶν* laudat Ammonius Diff. vocabb. s. v. *σταφυλήν*; *τὰς Ὀδυσσειακὰς προσῳδίας* dicit schol. *Φ* 38. Eundem Ptolemaeum Ascalonitam Suidas auctor est scripsisse *Περὶ τῆς ἐν Ὀδυσσείᾳ Ἀριστάρχου διορθώσεως*. Tyrannionem minorem Suidas narrat scripsisse *Περὶ τῆς Ὁμηρικῆς προσῳδίας*, quod opus Planer p. 7. 8 majori Tyrannioni recte vindicavit. Scripsisse Philoxenum Suidas tradit *Περὶ σημείων τῶν ἐν τῇ Ἰλιάδι*. Sed eos libros et qui similes fuerunt priorum Aristarcheorum quattuor illae scriptiones obscuraverunt, quas scholiorum Homericorum omnium fundamentum esse retuli. Ptolemaeum Ascalonitam et Tyrannionem Herodianus saepenumero respexit. Vide locos congestos a Beccardo Scholl. Venn. p. 72. 75. Aristarchi *Ὑπομνήματα* in collectionem scriptionum illarum quattuor propterea non recepta esse [redacted]

non pauca occurrunt primariae collectionis fragmenta quae salutem afferunt depravatis meliorum scholiorum in codicibus Venetis A et B(essarionis) servatorum locis. Longe praestantissimus codex est Venetus A, qui textum Iliadis exhibet signis criticis ornatum, scholiis in margine instructum locupletissimis. Singulis rhapsodiis excepta una *Ω* subscriptus est index quattuor operum, e quibus scholia contexta sunt. Verba plerumque sunt haec: *Παράκειται τὰ Ἀριστονίκου Σημεῖα καὶ τὰ Διδύμου Περὶ τῆς Ἀρισταρχείου διορθώσεως, τινὰ δὲ καὶ ἐκ τῆς Ἰλιακῆς προσῳδίας Ἡρωδιανοῦ καὶ ἐκ τῶν Νικάνορος Περὶ στιγμῆς.*

Hunc codicem A Venetiis in bibliotheca Marciana asservatum primus excussit Joh. Baptista Caspar d'Ansse de Villoison, qui ex eo Venetiis 1788 fol. Iliadem cum signis criticis et scholia edidit, adjectis aliorum codicum scholiis. Qua Villoisoni editione studia Homerica mirum quantum incrementi ceperunt ex quo inde tempore primus Fridericus Augustus Wolfius vir immortalis memoriae cum cura atque doctrina eam perscrutatus quae notaverat in scribendo adhibuit Prolegomenon ad Homerum libro. Publici juris factus is liber est Halis Saxonum 1795. Codicis Veneti A scholia post Villoisonum denuo Immanuel Bekkerus edidit una cum scholiis codicum BLV, Leydensibus et Mosquensibus nonnullis, plerisque iis, quae Didymi nomine falso signata in vetustissimis Iliadis editionibus reperiuntur, Berol. 1825. 4. Lipsiensia Iliadis scholia post Bekkerum accuratius Bachmann Lipsiae 1835 edidit. Venetos codices post Bekkerum Cobetus doctissimus Batavus excussit; cujus collationis adhuc specimina tantum edita sunt a Pluygersio in programmate gymnasii quod est Lugd. Bat. anno 1847, inscripto „De carminum Homericorum veterumque in ea scholiorum post nuperrimas codicum Marcianorum collationes retractanda editione". De scholiis Leidensibus dissertatio est Valckenaerii Opuscull. (edd. Lips. 1808. 1809) vol. 2 p. 95 sqq; in eodem volumine p. 1 sqq Iliadis *X* edita exstat cum scholiis Leidensibus ad eam pertinentibus. De scholiis codicis Vaticani vide *Gustavum* Wolff in Philol. 9, 2 p. 385. *Scholia Iliadis ex variis codicibus* Parisiensibus descripta publici *juris fecit Cramer in* Anecdd. Pariss. vol. tertio edito Oxon. 1841.

Iliacis longe deteriora scholia sunt Odysseaca. Horum collectionem variis ex codicibus, Palatino, Ambrosianis tribus, Harlejano, Vindobonensibus, editionibus Homeri vetustis depromptam Buttmann edidit Berol. 1821. Hamburgensis codicis scholia Odysseaca Preller in lucem emisit duabus scriptionibus academicis Dorpati 1839. 4to. Harlejanum a Porsono obiter tractatum denuo excussit Cramer spicilegiumque scholiorum ejus proposuit in Anecdd. Pariss. vol. 3, quo eodem volumine praeter Scholia Iliadis etiam Odysseaca continentur e duobus Parisiensibus descripta*).

Saeculo duodecimo p. Chr. n. Eustathius archiepiscopus Thessalonicensis amplissimum commentarium Iliadis et Odysseae confecit *Παρεκβολῶν* titulo inscriptum. Novissima editio est Lipsiensis, quae 1825—30 prodiit septem voluminibus, 4to. Hujus commentarii multi sunt fontes; fundamentum vero idem quod reliquorum scholiorum tetralogia illa praestantissima, quam Eustathius *τῶν παλαιῶν* saepissime indicat titulo. Compluribus locis idem excitat *Ἀπίωνα καὶ Ἡρόδωρον*, quorum sub nominibus quae venditat ea et ipsa e tetralogia illa petita esse apparet; vid. Lehrs Arist. p. 40. 387. Duas diversas Aristonici, Didymi, Nicanoris, Herodiani collectiones ad manus Eustathium habuisse Lehrs statuit ll. cc.; sunt tamen quae suadeant, unam

[redacted]

Fontium Aristarcheae doctrinae naturam atque usum rectum primus docuit Lehrs in libro de Aristarchi studiis Homericis. Eum secuti sunt alii, ex quibus hoc loco nominandi sunt nonnulli. Theodorus Beccard in dissertatione inaugurali De scholiis in Homeri Iliadem Venetis A Berol. 1850 publicata ongius in nonnullis progredi cupiens quam Lehrs progressus it in Aristarcho suo multa quidem collegit veterum testimonia, n errores tamen incidit varios, quorum gravissimus hic est uod juxta „scholiastam", qui scriptiones quattuor saepius am nominatas Herodiani, Nicanoris, Didymi, Aristonici in num corpus redegerit, „epitomatorem" introduxit unum scholiorum, quem excerpendo decurtasse ait opus „scholiastae" uerunt multi „epitomatores", non unus; nec ratione et via erta progressi sunt illi, sed libidini suae et negligentiae inulgentes sunt grassati, omittentes alius alia. Mauricium chmidt universorum Didymi fragmentorum collectionem Lisiae 1854 edidisse supra jam rettuli, in qua fragmenta operis Ἰερὶ τῆς Ἀριστάρχείου διορθώσεως exstare dixi p. 112 sqq. udovicus Friedlaender ex scholiis Iliacis reliquias Nicanoris Ἰερὶ Ἰλιακῆς στιγμῆς edidit Regiomontii Pruss. 1850, Aristoici Περὶ σημείων Ἰλιάδος Gottingae 1853. Odysseaca aliuot signa cum scholiis Aristonici ea explicantibus restituere go conatus sum; scripsi de signis ad φ 13. 15 χ 26 sqq lim appositis in Jahnii annalibus 67, 6 p. 615. 626, de signis ersuum α 1—51 in programmate Leucophaei Berolinensis 1855 ıi titulus est Aristoniceorum. Herodiani reliquias Ἰλιακῆς ροσῳδίας Lehrs ipse collegit ediditque Regiomont. 1848 in voluine quod inscriptum est „Herodiani scripta tria emendatiora".

Ab Aristarcho ejusque schola, abs qua virorum doctorum ıi hodie sunt tota pendere vides studia Homerica, gradum n referamus ad eos grammaticos, qui inter Zenodotum et ·istarchum aetate medii fuerunt Alexandriae. Iam ordinem nporum ut probe teneas bibliothecariorum primum Musei arrabo seriem: sunt Zenodotus, Callimachus, Erasthenes, Apollonius Rhodius, Aristophanes ·zantius, Aristarchus.

De Apollonii Rhodii vita et scriptis librum compot Augustus Weichert *Misniae 1821* editum, multis erroribus

deformatum. Scripsit Apollonius varia carmina, praeter epigramma unum et fragmenta quaedam Ai rum soli quattuor servati sunt libri. His Homerum tum esse apparet. Pedestri oratione idem confecit li *Ζηνόδοτον*, quo Zenodoti Ephesii carminum Homeri tionem impugnasse videtur; cfr. schol. *N* 657 ⁄ Commentarium Apollonii in Archilochum testatur 74; in Hesiodo criticam exercuisse Apollonium Rh(faciunt scholia duo Opp. 824 Theog. 26 et Argum. S ed. 2 p. 108, de quo loco videas Goettlingium ej LVIII. Idem Rhodius Apollonius haud dubie intellige Opp. 57, ubi Rhodii epitheton non additum; sic dip qua Aristonicus Apollonium notari dicit, Apolloni notari videtur.

Multo majora quam Apollonii Rhodii in Hom(osthenis Cyrenensis sunt merita. Libri qu(psit perditi sunt omnes; fragmenta collegit Bernhardy nicorum volumine Berol. 1822 edito. Primum loci videntur duo majoris ambitus opera, alterum Geogr alterum Chronographiarum titulo signatum. Hon Eratosthenis quid potissimum effectum sit studiis, \ bonis indicabo: docuit ille primus ὅτι ποιητὴς πᾶ ται ψυχαγωγίας, οὐ διδασκαλίας χάριν (Strab. 1

ιως ἔτι νεωτέρους ἐκείνου πολλὰ ἀγνοεῖν καὶ τερατολογεῖν (7, 298). Haec Eratosthenis doctrina, quam egregie illustravit Lehrs Arist. p. 242 sqq, a prioribus scriptoribus Graecis alienissima fuerat; Homerum tantum non omnia habuisse comperta descripsisseque accurate sibi persuaserant. Eratosthenis vero sententiam, qui quid rei esset ingeniose docuit, multi quidem impugnarunt, ut Strabo, doctissimus tamen quisque suam fecit. Ita egisse Apollodorum Aristarchi discipulum Strabo patefacit; Aristarchum quoque ipsum in Eratosthenis discessisse partes scholia abunde docent. Erroribus tamen quibusdam grammaticis in Homero commissis interpretando Eratosthenes incurrit in reprehensionem Aristarchi, qui diplas adversus illum ab Aristonico traditur posuisse *K* 364 *Ω* 282 Praeterea etiam in aetate poëtae definienda ab Eratosthene Aristarchus recessit; Apollodorus contra in ea quoque re Eratosthenem sequi maluit quam praeceptorem suum. Secundum Eratosthenem Homerum 100 annis p. Tr. c. vixisse narrant Clemens et Tatianus (Euseb. Hieron. Syncell.), quos falsa perhibere viri docti arguunt propterea quod Apollodorus, qui in reliqua temporum omnium Ol. 1 priorum definitione Eratosthenem sit secutus, Homerum ad annum 100 p. Ion. migr. rettulerit; facile autem accidere potuisse ut termino a quo per errorem permutato centesimo p. Ionicam migrationem anno centesimus p. Trojam captam substitueretur. Sic Fischer disputat in libro inscripto Griechische Zeittafeln p. 43 (cfr. p. 5), quem fugit vitae 6 locus, ubi disertis verbis vera Eratosthenis computatio relata est: Ἐρατοσθένης δὲ μετὰ ρ΄ (scil. ἔτη) τῆς τῶν Ἰώνων ἀποικίας (scil. γεγονέναι φησὶν Ὅμηρον). In vita 8 lin. 39 West. Eratosthenes producitur testis de Hesiodo, non de Homero. Tatianus Eratosthenem inter eos numerat, qui quaesiverint de Homeri poësi, genere, aetate. Hoc ille non fecisse videtur libro peculiari, sed in Chronographiarum opere. Geographiam Homeri tractavisse eum apparet in libris Geographiarum; item grammaticos quos vituperavit errores Aristarchus Bernhardy in geographico opere Eratosthenem commisisse judicavit; quod recte factum videtur esse, siquidem neque de editione carminum Homericorum ab Eratosthene confecta neque de *commentariis in* ea carmina scriptis, neque

de alio Homerum solum illustrante Eratosthenis opere aliunde quidquam innotuit.

Eratosthenes et Apollonius Rhodius discipuli fuerunt Callimachi Cyrenensis. Hunc priusquam audivit Alexandriae Eratosthenes Cyrenis institutus videtur fuisse a Lysania Cyrenensi, quem studiis Homericis sese dedisse arguunt nonnulli loci veterum scriptorum, veluti scholl. *I* 378 *Π* 558. Fuisse Lysaniam Eratosthenis praeceptorem testatur Suidas s. v. Ἐρατοσθ. Callimachus autem Cyrenensis, quem postea audivit Eratosthenes, a Strabone 17, 838 ποιητὴς ἅμα dicitur καὶ περὶ γραμματικὴν ἐσπουδακώς, ab eodem 9, 438 πολυΐστωρ εἴ τις ἄλλος. Similia refert Suidas et Suidam secuta Eudocia p. 269, qui supra 800 eum libros confecisse narrant. Breviores tamen fuisse aut omnes aut plurimos ex eo colligitur, quod auctor ipse Athenaeo teste 3, 1 magnum librum pro magno malo habendum esse censuit. Accedit quod in Callimacho quoque singulas operum partes ut in Didymo et Aristarcho a Suida vel potius ejus auctore esse numeratas credibile est. Servata sunt hymni pauci, epigrammata multa, fragmenta plurima maxime carminum. Collectionem reliquiarum congestam a variis illustratam commentariis Ernesti edidit Lugd. Bat. 1761 duobb. voll. Post Ernestium qui operam in Callima- [redacted]

cum Aristarcho Callimachum perstringit idem Philippus Anth. Pal. 11, 347, ubi grammaticos τοὺς περικαλλιμάχους vocat et τοὺς ἀπ' Ἀριστάρχου σῆτας ἀκανθολόγους. Solus Callimachus nominatur ab Antiphane A. P. 11, 322, ubi grammatici Καλλιμάχου πρόκυνες audiunt; Aristarchei soli vapulant Herodico ap. Athen. 5, 65 et Lucilio A. Pal. 11, 140.

Libello de Homeri vita peculiari num egerit Callimachus incertum est; egisse eum de Homero certum in opere magno literarum Graecarum historiam 120 libris complectente, quod ut conficeret officio suo bibliothecario procul dubio adductus est. Cfr. scholium Plautinum ap. Ritschelium in libro de bibll. All. p. 3 Anonymum Περὶ κωμῳδίας in Crameri Ann. Pariss. 1 p. 6. Titulum operis Suidas s. v. Καλλίμ. exhibet huncce: Πίνακες τῶν ἐν πάσῃ παιδείᾳ διαλαμψάντων καὶ ὧν συνέγραψαν. Brevitatis causa Athen. 9, 76 τοὺς Καλλιμάχου πίνακας dicit; similiter Diog. Laert. 8, 86 Καλλίμαχος ἐν τοῖς πίναξι. Fragmenta τῶν Πινάκων exstant in editione Ernest. ol. 1 p. 469 sqq. Quid de Homeri aetate et patria statuerit allimachus, nec Tatianus, qui inter eos illum numerat, qui e Homeri poësi, genere, aetate quaesiverint, neque ullus alius fert. Epigramma tamen servatum est Callimachi — vid. rab. 14, 638 Eustath. *B* 730 p. 331, 3 Sext. Empir. Advs. Ma em. 1 § 48 Scholl. Dionys. Thrac. Ann. Bekk. 2 p. 725. 728 ym. m. s. v. Γράμματα Cram. Ann. Oxonn. 4, 310 — quo ἰχαλίας ἅλωσιν carmen vulgo Homero tributum non ab omero, sed a Creophylo Samio confectum esse autumat, qui spitio quondam exceperit Homerum. Aliud carmen ex iis, ae Homero tribuebantur falso, Margiten, Callimacho valde acuisse Harpocratio narrat s. v. Μαργίτης. Apud Pausa- m 9, 9, 3 legitur, aliquem Calaenum Thebaidis carmen Homerum rettulisse. Voluit ibi Ruhnkenius pro Καλαῖνος et λαίνῳ (varr. Κάλαινος Καλλαίνῳ Καλλυΐνῳ), quae nihili nt. Καλλίμαχος scribere et Καλλιμάχῳ, voluerunt complu- Καλλῖνος et Καλλίνῳ; vide Ernestium 1, 439 Welckerum . Cycl. 1, 198. Rhapsodorum vocabuli explicationem habes fragmento Callimachi ap. schol. Pindar. Nem. 2, 1 et Eustath. 7. 6 servato. De Callimachi epigrammate Anth. P. 12, 43 χθαίρω τὸ ποίημα τὸ κυκλικόν cfrd. Welcker Ep. Cycl. 1.

110 sqq. In geographia Homeri explicanda Callimachus lon[g] afuit a doctrina ea, cujus auctorem Eratosthenem exstitiss[e] narravi; quapropter in acerbam Apollodori vituperationem i[n]currisse illum Strabo ait 1, 44. 7, 299. Cfr. Plin. N. h. 4, 1[.] Multos Iliadis et Odysseae locos quomodo interpretatus sit l[e]geritve Callimachus reliquiae carminum docent servatae, qu[i]bus ad Homerum allusisse reperitur. Exempla nonnulla spars[a] reperies apud Heckerum p. 95—147. Diplas adversus Call[i]machum Aristonicus exhibet *Γ* 371 *Δ* 62.

E discipulis qui praeter Eratosthenem et Apollo[nium] Rhodium nominantur Callimachi, memorandi su[nt] Aristophanes Byzantius, de quo infra dicam, et Iste[r] Cyrenensis vel Macedo vel Paphius, apud Suidam Callim[a]chi *δοῦλος καὶ γνώριμος* vocatus, *Ἴστρος ὁ Καλλιμάχειος* apu[d] Athen. 6, 103. 9, 38. 11, 55. Ab Aristarcho *B* 110 *K* 199. 29[.] *N* 629 *O* 230 *T* 34 dipla eum notatum esse Aristonicus tradi[t.] Fragmenta Istri collecta sunt in Muelleri HGF 1, 418; de vi[ta] et operibus idem egit p. LXXXV. XC. Leagoram Syracu[s]anum, quem diplae purae usum introduxisse supra narrav[i,] ad Callimacheos propterea pertinuisse conjicio, quod Callim[a]chi uxor teste Suida s. v. *Καλλίμ.* natione fuit Syracusana.

Homericorum erat genus qui excitandis maxime solve[n]

[redacted]

e esse epinicio elegiaco a Callimacho scribit. Certi Sosibii stri libri sunt habendi Περὶ χρόνων (Athen. 14, 37) sive ρόνων ἀναγραφή (Clem. Al. Stromm. 1, 117), quo Laconi- potissimum fontibus usus tempora rerum ad seriem maxime cedaemoniorum regum digessit; dein Περὶ τῶν ἐν Λακεδαί- νι θυσιῶν (Athen. 15, 15 Περὶ θυσιῶν 15, 22), Ὁμοιότη- (Athen. 15, 42), Περὶ Ἀλκμᾶνος (Athen. 3, 82. 14, 54). C. Mueller, qui HGF 2, 625 sqq Sosibii fragmenta colle-, librum Περὶ Ὁμήρου addit, qui titulus a veteribus non no- natur. Refert autem Mueller ad eum librum fragmentum ap. hen. 11, 85, quo de loco Iliadis Λ 631 sqq agitur. Quae de ate Homeri loco supra apposito Clemens Al. ex Sosibio pro- t, ea ipse Clemens e Χρόνων ἀναγραφῇ desumpta esse it.

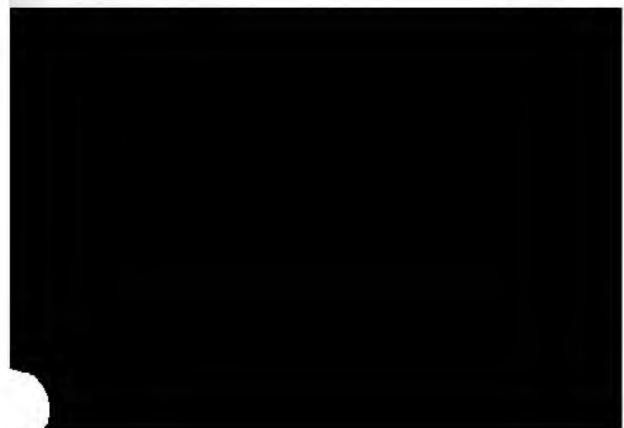
Recensionem carminum Homericorum nec Sosibius nec iqui illi ediderunt medii aetate inter Zenodotum et Aristar- m de quibus egi, excepto fortasse uno Leagora Syra- sano, cujus opera, etiamsi recensuit Homerum (nam con- potest eum nihil aliud praestitisse nisi quod diplas illas ad tinguendum Olympum a Coelo codicibus appinxit), magni est facienda, si quid ex alto scholiorum silentio conclu- e licet. Longe insignior certe fuit editio Rhiani Cre- nsis. Hic homo, grammaticus et poëta, teste Suida aequa- Eratosthenis, compluria carmina epica composuit, de qui- videndus Meineke in dissertatione de Rhiano Cretensi in- ta Analectis Alexandrinis quae prodierunt Berol. 1843 p. sqq. Primum locum tenuisse inter Rhiani carmina viden- Messeniaca, quibus Messeniacum bellum secundum celebra- et Aristomenem. Pausanias 4, 6, 2 Aristomenem a Rhiano ili ratione celebratum esse in Messeniacis ait atque in de Homeri Achillem: Ῥιανῷ δὲ ἐν τοῖς ἔπεσιν οὐδὲν Ἀρι- μένης ἐστὶν ἀφανέστερος ἢ Ἀχιλλεὺς ἐν Ἰλιάδι Ὁμήρῳ. nstulisse vero multa ex Homero in carmina sua Rhianum ut simplicitatem maxime Homerici sermonis aemularetur gmenta docent. Qua in re longe recessit ab ostentatione trinae, quae reperitur apud Apollonium Rhodium et Calli- hum. Editio Iliadis et Odysseae quam confecit Rhianus, ἡ ιοῦ, saepius in scholiis commemoratur. Videtur Rhiani

opera fuisse elegantissima, posita maxime in resecandis ve sibus iis, qui supervacanei (*περιττοὶ*) viderentur esse. Ne rantur certe atheteses Rhiani complures et audacissimae et el gantissimae.

Post Zenodotum et Rhianum ex Alexandrinis tertius (ne Leagoram non numero) recensionem Homericorum carmin novam edidit Aristophanes Byzantius. Ejus editio, *Ἀριστοφάνους*, *ἡ κατὰ Ἀριστοφάνη*, *ἡ Ἀριστοφάνειος*, *Ἀριστοφάνους* i. e. exemplaria editionis Aristophaneae, lon pluribus scholiorum locis respicitur quam Rhiani editio, mul rarius tamen quam Zenodotea. Libro peculiari Aristopha studia illustravit Augustus Nauck Halis 1848 edito.

Praeceptores Aristophanis Nauck p. 2. 3 enumerat s viros doctos, ex quibus Zenodotum Ephesium, Callimachu Eratosthenem nominasse hoc loco sufficit. E discipulis Arist phanis longe clarissimus fuit Aristarchus, cujus praesta tiam Nauck p. 6 recte contendit plurimum nocuisse praecepto atque effecisse, ut multarum rerum a magistro acceptarum au tor haberetur discipulus illo celebrior. Quae Aristophanis o scuratio quam late pateat hujus loci non est quaerere. In r censendo Homero multa Aristarcho praeivisse Aristophane scholia luculenter commonstrant, in quibus e. g. extrem

[redacted]

sin tangit Eustathius ad ξ 508 p. 1769, 10 Ἀθηνοκλῆς ἠθέτει dicens; Buttmann ad ξ 504 sic: „Hunc et duo sequentes ἠθέτει Ἀθηνοκλῆς, ut colligo e schol. marg. Pors. ex Harl. Obelo configuntur iidem versus in codice Q.“ Crameri collatione docemur et hoc, Aristarchum quoque obelis notasse versus ξ 503—506 (vel 504—506) et hoc, Athenoclis superiorem aetatem fuisse Aristarcho. Est haud dubie idem Athenocles, qui ab Athenaeo 5, 4 Cyzicenus dicitur et μᾶλλον Ἀριστάρχου κατακούων τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν. In Scholiis Bekkeri Z 71 Athenocles laudatur ἐν τῷ Περὶ Ὁμήρου; librum Ammonii Aristarchei Πρὸς Ἀθηνοκλέα supra jam commemoravi (schol. Γ 368 Η 7). Conferendum praeterea scholium Buttmanni ζ 144, ubi primum verbis περιττὸς ὁ στίχος tacite indicatur Aristarchea ἀθέτησις, dein caussa judicii additur, postremo subjunguntur verba καὶ Ἀθηνοκλῆς δὲ ὑπώπτευσε τὸν στίχον. Sic ubique Aristarcheam doctrinam veteres grammatici habebant pro fundamento universorum Homericorum studiorum. Quo fit probabile, locis non ita paucis, quibus Aristarchi solius in scholiis mentionem videmus factam, Aristophanis excidisse nomen ncuria alicujus scholiastae, qui satisfecisse sibi videretur, si liscrepantem ab Aristarcho notaret Aristophanem, praetermitteret consentientem. Multo melior sane Zenodotei nominis est onditio. A quo quum sciamus ubicumque recessisset in lecione constituenda punctata indicasse dipla Aristarchum, ubi choliastae Zenodoti nomen presserunt, consuluisse hi videnur magnopere Zenodoti laudibus. Sed Zenodoti omnino ientio multo frequentior in scholiis est quam Aristophanis; ujus rei caussa primaria in ipso punctatae illius diplae su posita. Accedit quod in multis, in quibus ab Aristarho dissensit Aristophanes, cum Zenodoto hic stetit. Id cholia saepius factum esse tradunt; saepissime autem Aristohanis nomen pressum esse ubi cum Zenodoto fecerit probaile est. Videtur igitur Aristophanis ea fuisse conditio, ut iter Scyllam quodammodo Aristarchei Zenodoteique nominis harybdin medius agitaretur infelix; ab altero ubi recederet i alterum incidit obscuram utcumque subiturus caliginem. .usonius *loco saepissime excitato* Septem sapp. praef. 11 *lebrans Zenodoti Aristarchique* labores Homericos Aristo-

phanem omisit: „Maeonio qualem cultum quaesivit Homer censor Aristarchus normaque Zenodoti, | pone obelos igi spuriorum stigmata vatum: | palmas, non culpas esse pat meas cett. His cum versibus compara mihi indicem Bek rianorum Scholiorum s. vv. Aristophanes Zenodotus: sent jam quid rei sit; vel Friedlaenderi adeas Iliaca Aristonici fr menta, quae, si fides indici, Aristophanem 23 locis nomina 361 Zenodotum. Nocuit etiam hoc Aristophani, quod comm tariis suam editionem ornare noluit; sic enim fieri vix pot quin multorum, quae Aristophanes observaverat, Aristarch in commentariis explicuerat, a scholiastis minus diligenti Aristarchus perhiberetur auctor. Id tamen in Zenodotum q que cadit, quem commentarios Homericos non scripsisse su monui. Atque omnino qui ante Aristarchum in Homero ela raverunt universorum haec sors communis videtur fuisse ut illo obscurarentur et de parte inventorum illi cederent. S rare tamen licet, fore ut cui quid debeatur magis magisq exploremus. Doctrinam quidem illam de Olympo diverso Coelo ab Aristarcho profectam esse etiam Lehrs olim vide persuasum habuisse; vid. Arist. p. 167 sqq; reperto nunc j anecdoto Parisino collatoque Isidoro (Osann. An. R. p. 3 ante Aristarchum Leagoras Syracusanus dipla locos nota

[redacted]

complures ubi damnandi erant versus, singulis singulos
:fixit obelos. Quae ratio distinctior videtur esse. Sigma
ntisigma teste schol. ε 247 coll. schol. Aristoph. Rann. 153
stophanes ea potestate adhibuit, qua Aristarchus antisigma
unctum. Asteriscum Anecd. Paris. ap. Osann. p. 329 tradit
stophanem apposuisse iis locis quibus sensus deesset, Ari-
chum vero ubi recte positus esset versus, qui alio loco esset
iendus; ejiciendus ubi versus esset, qui alio loco recte
eretur, asteriscum et obelum Aristarchum apposuisse; quam
am propriam esse Aristarchi cum anecdoti auctore Isidorus
d Osannum l. c. p. 329 confirmat. His testimoniis scholium
l adversari videtur; ibi enim Aristophanes asteriscum et
eriscum cum obelo eadem ratione narratur adhibuisse atque
starchus: Ὦ ξεῖνοι τίνες ἐστέ: τοὺς μετ' αὐτὸν τρεῖς στί-
ς ὁ μὲν Ἀριστοφάνης ἐνθάδε σημειοῦται τοῖς ἀστερίσκοις·
δὲ ὑπὸ τοῦ Κύκλωπος λέγονται (ι 253 sqq) καὶ ὀβελί-
υς τοῖς ἀστερίσκοις παρατίθησιν ὡς ἐντεῦθεν μετενηνεγμέ-
ν τῶν στίχων. Dissidium ita composuit Nauckius p. 17, ut ab
tore scholii γ 71 Aristarcheam normam communi illam usu
eptam ad magistrum Aristophanem parum accurate trans-
ri statueret. Quam in vocabulorum confusionem ut incideret
olii auctor effectum esse patet eo, quod eadem annotatione
sus illos tres, quos in γ rhapsodia Aristophanes retinuerit,
; damnarit, ab Aristarcho monuit versa vice in ι esse pro-
os, in γ damnatos, id quod factum esse fragmentum quoque
ckeri Schol. p. III tradit. Simili casu accidit ut ἀστερίσκων
similitudinem vocabuli bis juxta positi non ὀβέλους diceret
olii Odysseaci auctor sed ὀβελίσκους, formam usurpans aliis
ique locis occurrentem. Cfr. e. g. schol. B 27, ubi Aristonicus
τερίσκον σὺν ὀβελίσκῳ Aristarchum refert appinxisse. Ari-
phanem vero alii signo attribuisse eam vim apparet qua
istarchus asteriscum posuit; obelum ipsum quominus Aristo-
anem adhibuisse dicamus nihil obstare videtur. Tenendum
men est, eum obelo ibi tantummodo usum videri, singulos
i versus damnaret; nam ubi complures, ceraunio usus esse
letur. Praeterea aut ipsa *dipla pura* aut alio ejusdem pote-
itis signo *Aristophanem usum esse* docet scholium EQ β 312
'lm. Paris. β 313 Cram. Ann. Parr. 3 p. 407. Ab eo signo

nescio an diversum fuerit signum illud, quo de varia le monuit, quod eum fecisse scholium ε 185 arguit et schol 163, in quo p. 50 not. 65 Nauck pro σημειοῦται minus rec xit corrigendum ὃ σημείωσαι.

Praeter Homericorum carminum editionem ex multis confecit Aristophanes operibus duo tangenda mihi sunt, sive Γλῶτται et Commentarii in Callimachi Πίνακας. p. 243—252 Commentarios in Callimachi Πίνακας tra p. 69—234 Λέξεων fragmenta collegit.

Λέξεις sive γλώσσας Graeci ea potissimum vocabul pellabant, quae ab usu vulgari essent aliena. Talia voc dialectorum maxime, poëtarum, artium quarundam, e. g dicinae frequentabantur usu. Et apud poëtas quidem vet res, Homerum imprimis et reliquos epicos quae reperieb ejusmodi vocabula ea mature libellis coepta sunt colligi explicari, ut cuique glossae brevis apponeretur interpret vulgari lingua petita. Talem Homericarum glossarum inte tationem in puerorum ludis, in quibus assidue legebatur H rus, ineunte et medio a. Chr. quinto saeculo fuisse usita mam, fragmentum docet Daetalensium, prima quae fuit on Aristophanis comici fabula, acta Ol. 88, 1=428 a. Chr. S verunt Galenus in praef. Lexici Hippocratici et ex parte [redacted]

uisse πρὸς τοὺς γλωσσογράφους anecdotum Romanum docet Osann. p. 3, ubi catalogus earum rerum, quas dipla pura averit Aristarchus, his incipit verbis: ἡ μὲν οὖν διπλῆ ϱίστικτος παρατίθεται πρὸς τοὺς γλωσσογράφους ἢ ἑτε-δόξως ἐκδεξαμένους τὰ τοῦ ποιητοῦ καὶ μὴ καλῶς. Osann ϱοδόξους. Multitudine notationum opus erat, quia pleraeque ssographorum explicationes erant falsae; quae pestis ante exandrinorum aevum quousque sit grassata locupletissima sertatione Lehrs illustravit Arist. p. 42 sqq. Explicuerunt (ἀπέδωκαν, ἐξεδέξαντο, μετέλαβον) ἀφήτορος· τοῦ στρο-ως, βράσσων· ἐλάσσων, δεδουπότος· τεθνηκότος, ἔθων· άπτων, ἐλώρια· βρώματα, ἱερὸν τέλος· μέγα τάγμα, καμμο-η· νίκη, μάστακα· τὴν ἀκρίδα, νεκρούς· τοὺς νέους, ὁμοί-ν· τὸ κακόν, ὀνείατα· βρώματα, ποιπνύειν· διακονεῖν, ιόμον· τὸν βασιλέα, τοῖον· ἀγαθόν, τόσον· τὸ σῶμα, quae nia Γ 43 Δ 315 Ι 324. 404. 540 Κ 56. 226 Ν 426 Ξ 155 Π 822 151 Σ 378. 540 Χ 85. 322 Ψ 16. 454. 661. 679 Ω 164. 367 ristarchum notasse Aristonicus tradidit diplis appositis πρὸς ὺς γλωσσογράφους. Conf. Apoll. Lex. s. vv. Ἀφήτορος, Κέρ λαέ, Μῶλυ, Ὁμοιίου πολέμοιο, Ὀνείατα.

Antiquiorum postea glossographorum operam majore doc-ina usi amplificarunt Alexandrini. Zenodotum Ephesium ıpra memoravi glossarium composuisse Homericum, adver-ıs quod Aristarchi nonnullae diplae videntur tetendisse ob-teratae. Sed jam ante Zenodotum ejus praeceptor Philetas ous, qui, ut omnes fere ejus aevi viri docti, poëta simul iit atque grammaticus, insignem glossarum farraginem con-essit, non solum Homericarum, sed variarum ex plurimis criptoribus petitarum. Praestantissimum de eo opere testimo-iium Stratonis comici est apud Athenaeum 9, 382 C (Mein. Comm. 4, 545 sqq). Compluria fragmenta collegit Nicol. Bach in ibro Halis Saxonum 1829 edito, cui titulus est Philetae Coi Her-nesianactis Colophonii atque Phanoclis reliquiae, p. 68—82. Edi-ionem Homeri Philetam quod emisisse et alii scribunt et Lehrs Arist. p. 30 in eo falluntur. Neque enim commemoratur us-quam ἡ Φιλήτειος *et omnes notationes* Philetae Homericae ad *Glossas ejus commode referri queunt.* Sic e. g. quod B 269 *versum* ἀλγήσας δ' ἀχρεῖον ἰδών, ἀπομόρξατο δάκρυ Ari-

stonicus diplam explicans narrat: ὅτι Φιλητᾶς τὸ „ἰδὼν“ ρισπᾷ, οἷον τῶν ὀφθαλμῶν, ἰδεῶν. οὐδέποτε δὲ Ὅμηρος ας τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶπεν. ἔστιν οὖν τὸ „ἀχρεῖον ἰδών“ τελῶς σχηματίσας, ex eo facile apparet in Philetae gloss fuisse perscriptum *ΙΔΩΝΤΩΝΟΦΘΑΛΜΩΝΑΛΓΗΣΑ ΑΧΡΕΙΟΝΙΔΩΝΑΠΟΜΟΡΞΑΤΟΔΑΚΡΥ*. Sic enim signis prosodiacis scribere solebant ante Aristophanem zantium. Cfr. Pluygers De Zenodot. p. 2. Quae idem p. ' spiritu a Zenodoto jam scripto narrat, minus recte dispu sunt. Alias diplas πρὸς Φιλητᾶν ab Aristonico explic vide *Z* 459 *H* 171 *Φ* 126 *X* 308. Nec diplis solis Aristar sed etiam quod supra memoravi opere peculiari Πρὸς Φιλ inscripto glossographi docti impugnavit errores.

Omnes enumerare Alexandrini aevi grammaticos, glossaria conscripserunt, quum alienum sit a consilio meo Aristophanis Byzantii Γλώττας propero. Opus do simum fuisse suspicari liceret, si fragmenta exstarent nu nunc farrago docet locupletissimarum expositionum a Nau coacervata. Complexum esse fragmenta docent opus non s Homericas glossas, in quibus Zenodotus acquievisse vide sed omnia glossarum genera; adornatas copias ita, ut no literarum ordinem vocabula exstarent digesta, ut apud Z [redacted]

[redacted]

postea λέξεις ejus excerpserunt inque sua glossaria transtulerunt; unde fit, ut apud Apollonium sophistam et Hesychium multae Aristarcheae occurrant λέξεις; exempla luculentissima ex Apollonio collegit Lehrs p. 156.

Commentarii Aristophanis in Callimachi Πίνακας nominantur ap. Athen. 9, 76, quocum loco conferas eundem 8, 15, ubi Callimachi et Aristophanis ἀναγραφαὶ consociantur, Etym. m. s. v. Πίναξ, Ciceronem De oratore 3, 132, qui Aristophanem et Callimachum literas tractasse scribit. Rettulit Nauck ad Commentarios in Callimachi Πίνακας varias notationes apud veteres scriptores obvias. Hesiodea carmina duo, Ὑποθήκας et Scutum spuria, et Scutum quidem ad exemplum Homericae Ἀσπίδος (lib. Σ) compositum judicasse traditur Aristophanes: vid. Argum. Scut. ed. 1. Goettl. p. 92 ed. 2. p. 108 Quinctil. 1, 1, 15; Menandrum summis eum ferunt laudibus extulisse judicasseque secundum ab Homero: vide Append. Anthol. Pal. 286; de Archilochi Iambis eum alius indicat egisse, Pindari alius carmina eum disposuisse, numerasse alius Sophoclis dramata. Haec igitur et alia quaedam ad Commentarios illos Aristophanis rettulit Nauck; omisit autem is Tatiani locum (p. 24 quidem not. 10 memoratum) quo inter eos relatum vidimus Aristophanem, qui de Homeri poësi, genere, aetate quaesiverint. Quam quaestionem Commentariorum operis fuisse partem quivis intelligit. Quid de Homeri aetate et patria statuerit Aristophanes nemo tradidit; conjectura quatenus illius mentem assequi mihi videar in altera dissertatione indicabo.

Inter discipulos Aristophanis Byzantii qui fuisse traduntur praeter Aristarchum unus nobilis grammaticus reperitur Callistratus, ὁ Ἀριστοφάνειος vocatus ab Athenaeo 1, 38. 6, 84. Patriam ejus nemo nominavit. Aristarchi eum adversarium acerrimum fuisse Athenaeus 1, 38 indicat, ab Aristarcho una cum Phileta dipla Φ 126 posita petitum esse Aristonicus tradit. In explicatione diplarum propter eandem rem ad Z 459 H 171 positarum Philetam solum nominat Aristonicus, ut in ipso loco Φ 126 alia *scholia codd.* BV. Diversas Aristarchi et *Callistrati sententias juxta* positas exhibent scholia B *435 Z 434 ξ 201 ι 486 κ 242* ϱ 455 Hesych. Ἐλειοῦς; cum

Aristarcho consentientem Callistratum reperies *B* 18 *Σ* 39 *Ω* 134. Memorabile mihi videtur quod I Antt. Romm. 1, 68 testatur et Canabut. Commen excitatus a Lobeckio Aglaoph. 2 p. 1205, scripsiss tum Samothracae insulae historiam, patria quae fui adversarii; unde fortasse collegerit quis commune discipulo et adversario suo patriam Callistratum h mothracen. Rudolphus Schmidt in commentation strato Aristophaneo, quae iterum edita est ad cal phanis Nauckiani p. 307 sqq, Heraclea Ponti oriundum fuisse statuit. Qui quae protulit argum mandam suam sententiam, ea ad meam facillime cant, modo statuas, Heracleae per ultima vitae ter degisse.

Ut Aristarchi ipsius et plurimorum aliorum A rum ita Callistrati varia fuisse constat studia; m quum explicandos sibi sumpsisset et emendandos p gios, in Homero et hic ut reliqui fere omnes prae locavit operam. Accuratiorem jam si quaeris notit quae praestiterit ille, Schmidtii luculentam te jube commentationem satis habens Homerica volumina l dicasse. Editionem carminum, τὴν Καλλιστράτου

[redacted]

listrato Zenodotum. Discipulum enim Hellanicum Suidas in ite de Ptolemaeo Epitheta fuisse testatur Agathoclis Zeno- ıi, quem supra memoravi. Zenodotum ipsum omnia quae lomerum referebantur carmina praeter Iliadem et Odysseam dicasse ab illo indicavi; Hellanicus usque eo progressus ut ab Homero ne Odysseam quidem factam esse crederet, nque illi relinqueret Iliadem, diversitates multas autumans ' utrumque intercedere carmen et rerum et verborum. ı tota doctrina non ab ipso Hellanico profecta est, sed a one quodam, quem medium aetate inter Zenodotum fuisse ellanicum liquet. Cujus opinionem suam faciens Hellani- ıdversus Aristarchum aequalem suum pugnavit, Iliadem et sseam ad unum eundemque Homerum referentem. Quae- em admodum fuisse agitatam, vel Seneca docet De brevi- vitae cp. 13, ubi in quaestionibus Graecorum ad beate ıdum inutilibus hanc nostram commemoravit, „ejusdemne ıris essent Ilias et Odyssea". Multas in Iliade et Odys- Aristarchum propter eandem quaestionem posuisse diplas necdoto Veneto (An. Rom. Osann. p. 6) constat, ubi dipla posita esse dicitur inter alia πρὸς τοὺς λέγοντας μὴ εἶναι ιὐτοῦ ποιητοῦ Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν. Nominantur Xenon ellanicus in vita Homeri tertia: Γέγραφε δὲ ποιήσεις δύο, δα καὶ Ὀδύσσειαν, ἣν Ξένων καὶ Ἑλλάνικος ἀφαιροῦν- ὐτοῦ. Xenonem solum nominavit Aristarchus titulo libri ı commemorati Πρὸς τὸ Ξένωνος παράδοξον (schol. M quo hanc ipsam Xenonis ab Hellanico commendatam sen- ım diversorum Iliadem et Odysseam esse poëtarum im- avit. Xenonem et Hellanicum communi τῶν χωριζόν- nomine complectitur Aristonicus diplas explicans ab Ari- ho adversus utrumque positas *B* 356. 649 *K* 476 *Λ* 147. *M* 96 *N* 365 *Π* 747 *Φ* 416. 550. His locis, id quod apud onicum nulla in re non usu venit, altera classis accedit um, quibus dipla explicata adversus quem tendat omnino ur; sic *B* 45. 278. 837 *Δ* 354 *Z* 154. 248. 252. 396 *H* 138 *I*. 347 *K* 338 *Λ* 30 *Υ* 372 *X* 128 *Ψ* 642 adversus τοὺς χω- ντας esse diplam explicatam tacet Aristonicus. Accedit ı *classis locorum, ubi diplam* olim fuisse adversus illos *istonico explicatam aliorum* scholia docent, qui Aristo-

nicum exscripserunt, e. g. *O* 410 *Σ* 382 *Ψ* 229. In Odyssea permagnum diplarum *πρὸς τοὺς χωρίζοντας* positarum numerum fuisse per se liquet; ex his quattuor quae fuisse videntur *α* 1. 5. 8. 23 restituere conatus sum Aristonn. p. 3. 7. 10. 16 sq; addo nunc exempli gratia locos *γ* 248 *δ* 123 *λ* 286 *τ* 28. 34. 174. Diplae adversus solum Hellanicum fuisse videntur *T* 90 *β* 185; traditas ab Aristonico habes *O* 651 et *E* 269, ubi quod dicitur *οἱ περὶ Ἑλλάνικον* praeter Hellanicum alios auctores non indicare intelliges collatis Lehrsii Quaestionibus epicis p. 28 not. Annotationis Aristoniceae de dipla ad *E* 269 posita primariam partem servatam habemus etiam in Crameri Ann. Pariss. 3 p. 284, 1, cujus loci immemor fuit Friedlaender in Aristonico suo. Lectio codicis Paris. duobus in vocabulis recedit a codice A: hic enim *ἀνεγίνωσκον* et *ἐκτιθεμένου* exhibet, ille *ἀνέγνωσαν* et *συνεσταλκότος*.

Chorizontum studia primus e recentioribus scriptoribus bene illustravit Grauert scriptiuncula quadam cui titulus est Ueber die homerischen Chorizonten, inserta illa Niebuhrii et Brandisii Museo Rhenano vol. 1 ann. 1827 p. 199—211. Hodie legere libellum necessarium non est.

Hellanici discipulus fuisse a Suida (Eudocia p. 360) narratur Ptolemaeus *ὁ Ἐπιθέτης κληθείς, διότι ἐπέθετο τῷ Ἀριστάρχῳ*. Pro *ἐπέθετο* et apud Suidam et apud Eudo-

[redacted]

Laudatur schol. *B* 196 Ptolemaeus ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ Ἰλιάδος; Suidas cum Eudocia duas ejus scriptiones commemorant, Περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ πληγῶν et Ὑπόμνημα εἰς τὴν Ὀδύσσειαν.

Venio ad Comanum, regis Ptolemaei nescio cujus pincernam, adversus quem Aristarchus scriptione supra nominata disputavit, τοῖς Πρὸς Κωμανόν (scholl. *Α* 97 *Β* 798 *Ω* 110). Hic a quo edoctus fuerit non repperi traditum; neque etiam scriptionis titulum ab eo confectae me legere memini; notavi autem nonnullos locos, quibus mentionem ejus factam vidi, quos tecum communicabo; sunt praeter tres illos jam indicatos Scholl. Bekk. *Ν* 137. 532 Eustath. *Α* 313 p. 846, 49 *Ν* 529 p. 945, 19 σ 27 p. 1835, 43 Cram. Ann. Parr. 3 p. 285, 29 (*Ν* 137) Scholl. Buttm. σ 27 Apollon. Lex. s. vv. Ἄταλλε, Ὀλοοίτροχος, Στεφάνη, Στέφανος, Συμφερτή Scholl. Hesiod. Opp. 97 Apoll. Dysc. De constr. 2 p. 146 Bk. De Pron. p. 3 Bk. Etymol. m. s. v. Ὀργάδα γῆν p. 629, 32 (vid. ed. Gaisf.) Hesych. s. vv. Αἰνίζομαι, Ἀλίπλοα.

Ab Alexandrinis Aristarchi adversariis transitum facio ad scholam Pergamenam Attalorum auspiciis conditam, qui in literarum studiis juvandis aemulabantur Ptolemaeos. Alexandrinae bibliothecae scholaeque initia a duobus repetuntur regibus, quorum alter, Ptolemaeus Soter, prima Musei jecit fundamenta, alter, Philadelphus, rem perfecit; eadem ratione ad duos Pergami reges Pergamenae scholae fundatio pertinet, Attalum primum, qui ab anno 241 a. Christum, et Eumenem secundum, qui ab anno 197 regnavit. Caput Pergamenorum grammaticorum Crates fuit Mallotes, Homerici ille et Critici cognominibus insignis, aequalis Aristarchi, adversus quem disputavit acerrime. Diplas adversus Cratetem Aristonicus exhibet ad *Ι* 169 *Ξ* 31 *Ψ* 679 *Ω* 282. Fuerunt multo plures; unam conjiciendo restitui ad α 24 quam fuisse certum est in Aristoniceis p. 17.

Dissenserunt Aristarchus et Crates de multis rebus; capita tria potiora breviter indicabo. Primum igitur in grammatica adornanda Aristarchus plurima ex analogiae legibus repetivit, Crateti contra plurima videbantur anomala esse, qua de diversitate testimonia sunt e. g. apud Gellium 2, 25 Varro

nem De l. l. 7 p. 121 Bip. Dein Homerum Crates perfecta omnium disciplinarum habuisse cognitionem statuit (vide e. Strabon. 3, 157), etiam astronomiae, mathematices, medicina situs atque naturae terrarum longissimo spatio a Graecia r motarum, Oceani maris, linguae Chaldaicae, aliorum qu sunt ejusmodi. Aristarchus contra de Homeri eruditione i fere sensit, ut Eratosthenem sensisse vidisti. Porro Crat allegoricam explicandi rationem in Homero admisit, qua respuit Aristarchus. Litem magistrorum suam fecerunt disc puli; Cratetis discipuli adversus Aristarchum libros composu runt Homericos, Aristarchi discipuli adversus Cratetem; la datur e. g. Dionysius Thrax ἐν τῷ Πρὸς Κράτητα schol. 464; Zenodotus vero Crateteus, qui natione Mallot erat, Alexandrinus autem appellabatur, quoniam Alexandri degebat, librum conscripsisse Πρὸς τὰ ὑπ' Ἀριστάρχου ἀθ τούμενα τοῦ ποιητοῦ a Suida s. v. Ζηνόδοτος Ἀλεξανδρε narratur. Hic Zenodotus, de quo videndus Schneidewin Philologo 2, 4, 764, eo usque progressus est, ut Homeru ipsum Chaldaeum fuisse autumaret, quum Crates Chaldaica linguam Homero cognitam fuisse dixisset. Cfr. schol. Ψ cum Α 591. Hac ratione grassante evenit ut diu etiam pc obitum virorum principum τῶν Κρατητείων et τῶν Ἀριστα [redacted]

1836), quo totam Pergamenae scholae historiam tractavit. Fragmentorum comparatione instituta apparet, Cratetem editionem carminum Homericorum non emisisse; unicum ejus Homericum opus videntur fuisse novem libri commentariorum, quibus Iliadem et Odysseam emendavit et explicavit. Opus a Suida (Eudocia p. 273) appellatur Διόρθωσις Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας, in scholio μ 89 τὰ Περὶ διορθώσεως, in scholio O 193 Ὁμηρικά, τὰ Διορθωτικά in anecdoto Romano post Wegeneri librum edito (ed. Osann. p. 5). Initio primi libri eam habitam esse probabile est quaestionem de Homeri poësi, genere, aetate, quam Tatianus Crateti adscribit. Qua de quaestione hoc unum constare videtur, secundum Cratetis opinionem Homerum 60 p. Tr. c. annis viguisse. Sic accurate aetatis definitionem Crateti probatam vita 6 exhibet. Minus accurate in vita 2 B et apud Tatianum (Euseb. Hieron. Sync.) Crates dicitur etiam vetustiorem Heraclidarum reditu Homerum habuisse. Minus accurate Clemens quoque et Proclus (vit. 3); quorum hic quidem οἱ δὲ περὶ Κράτητα, inquit, ἀνάγουσιν αὐτὸν εἰς τοὺς Τρωικοὺς χρόνους, ille vero eodem fere tempore quo redierint Heraclidae Crateti videri ait Homerum vixisse, 80 annis post Tr. c. Crates ille, quem de Homeridis Seleucus ap. Harpocr. Ὁμηρίδαι disputasse narrat, utrum Pergamenus sit necne dijudicare nequeo; conf. quae disputavi in Jahnii ann. 67, 3, 267 sqq.

Ad scholam Pergamenam fortasse pertinuit Asclepiades Myrleanus, de quo Lehrs egregium libellum edidit, qui exstat in volumine inscripto „Herodiani scripta tria" p. 428 sqq. Floruisse Asclepiadem Lehrs docuit primo a. Chr. saeculo ita ut certe natales ante annum septuagesimum ponendi sint. Scripsit autem ille praeter alia nonnulla opus amplissimum De grammaticis, cujus undecimus liber laudatur in vita Arati 1 lin. 5 West., et libellum De poculo Nestoreo (Λ 632 sqq), de quo multae inter grammaticos erant dubitationes, et Commentarios Homericos.

Pertinuisse porro ad scholam Pergamenam videntur duo scriptores, quorum insignia de Homero testimonia exstant, Nicander Colophonius et Artemon Clazomenius. Vide de Artemone Wegenerum Aul. Att. p. 192. 193 not. 11

et C. Mueller. HGF 4, 340 sqq, de Nicandro Wegenerum 160. 167. 270. Nicandrum in vita 5 et in 2 B legimus Hom rum dixisse natione Colophonium. Clarus factus est Nicand qui medicus simul et grammaticus et poëta fuit, conditis co pluribus carminibus maximam partem didacticis, quorum d aetatem tulerunt, Alexipharmaca et Theriaca. In fine Ther corum Homeri mentionem factam reperimus, verss. 957. 9 *καί κεν Ὁμηρείοιο καὶ εἰσέτι Νικάνδροιο | μνῆστιν ἔχο τὸν ἔθρεψε Κλάρου νιφόεσσα πολίχνη*. His igitur versib patriam Homeri indicasse visus est Nicander. Schol. ad l ind. *καί κεν Ὁμηρείοιο: ἢ διὰ τὸν ζῆλον, ἢ διὰ τὴν πατρί Κολοφώνιον γὰρ ἔνιοι τὸν Ὅμηρον ἐγενεαλόγησαν. ἢ ἴσ Ὁμηρικόν, ὥσπερ Κρατίνειον* (*Κρατήτειον* conj. Wegene *καὶ Ἀρισταρχειον*. Tzetz. Scholl. ad Exeges. Iliad. p. 131 *Ν κανδρος ὁ Κολοφώνιος ἐν τῷ τέλει τῶν αὐτοῦ Θηριακῶν Κ λοφώνιόν φησιν εἶναι τὸν Ὅμηρον, ἐπαίρων κἀκ τούτου κ ἐγκωμιάζων αὐτόν*. Cfrd. epigramma Anth. P. 9, 213 *Καὶ Κ λοφὼν ἀρίδηλος ἐνὶ πτολίεσσι τέτυκται, | δοιοὺς θρεψαμέ παῖδας ἀριστονόους, | πρωτότοκον μὲν Ὅμηρον, ἀτὰρ Νίκα δρον ἔπειτα, | ἀμφοτέρους Μούσαις οὐρανίῃσι φίλους*. N quid sibi velint Theriacorum illi versus in medio relinquimu item quid dandum sit scholio Bekk. Ann. 3, 1165, quo Theria

[redacted]

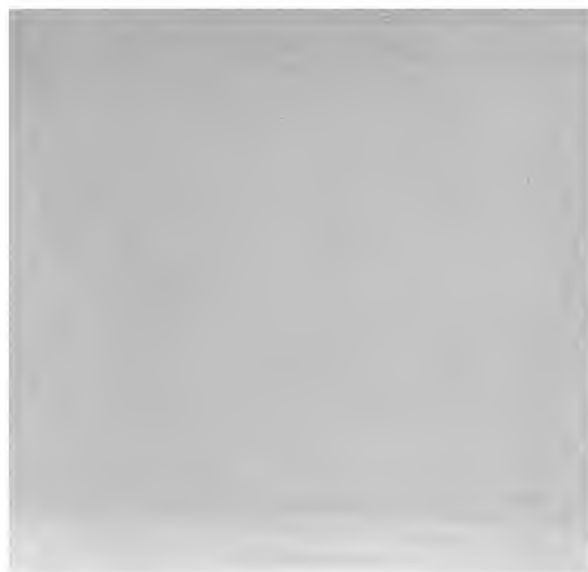
m demandavit. Vide accurate testimonia veterum apud Wermn. Βιογϱ. in vitis Arati 1 lin. 63. 2 lin. 12. 4 lin. 16. 26 t. Nicandri 1 lin. 10. 2 lin. 2.

Artemon Clazomenius idem videtur fuisse atque is ὁ ἀπὸ Περγάμου dicitur; hic vero post Callimachum et e Menecratem Nysaeensem scripsisse videtur, fuisseque eum istarchi et Cratetis aetate paullo inferiorem probabile duco m C. Muellero HGF 4, 340. Suidas s. v. Ἀρκτῖνος Clazonium Artemonem librum Περὶ Ὁμήρου scripsisse narrat; quo quod profert Suidas testimonium de Homero in altera ssertatione mea illustrabo.

Non soli Attali et Ptolemaei literas fovebant atque excondas curabant, sed omnes fere reges diadochi; quamquam liquos neque opes tantas in studiis virorum doctorum juvans consumpsisse nec tantum successum quantum illos tulisse ncedendum est.

Apud Antigonum Gonatam Macedoniae regem bonam vie partem degit Aratus Solensis, celeberrimus Phaenoenorum auctor carminis didactici, quod aetatem tulit. Adiisse men eum Antiochi quoque primi aulam ex vita Arati intellitur quam Westermann Βιογϱ. primam posuit p. 54 et ex tera p. 59. De Homericis Arati studiis primae vitae quem modo dicavi insignis est locus: καὶ τὴν Ὀδύσσειαν δὲ διώρθωσε, ὶ καλεῖταί τις διόρθωσις οὕτως Ἀράτειος ὡς Ἀριστάρχειος ὶ Ἀριστοφάνειος. τινὲς δ' αὐτὸν εἰς Συρίαν ἐληλυθέναι ασὶ καὶ γεγονέναι παρ' Ἀντιόχῳ καὶ ἠξιῶσθαι ὑπ' αὐτοῦ στε τὴν Ἰλιάδα διορθώσασθαι διὰ τὸ ὑπὸ πολλῶν λελυμάνθαι. Odysseae διόρθωσιν ab Arato confectam vita 3 quoque p. West. p. 58 testatur et quinta p. 61. In prima p. 55 Aratum scripsisse legimus Περί τε Ὁμήρου καὶ Ἰλιάδος, quae erba ab eo quidem loco aliena videntur esse Westermanno. Memorabile est quod Diogenes Laertius 9, 113 tradit Arati colloquium et Timonis philosophi, quem vita quinta p. 61 et Eudocia p. 62 Arati praeceptorem dicunt. φασὶ δὲ καὶ Ἄρατον πυθέσθαι αὐτοῦ πῶς τὴν Ὁμήρου ποίησιν ἀσφαλῶς κτήσαιτο· τὸν δὲ εἰπεῖν, εἰ τοῖς ἀρχαίοις ἀντιγράφοις ἐντυγχάνοι, καὶ μὴ τοῖς ἤδη διωρθωμένοις. In suis ipsius carminibus (scripsit enim plura) vita quarta p. 60 narrat ζηλωτὴν Homeri Ara-

tum sese praebuisse; nonnullis vero Hesiodum potius il imitatum videri. In quinta p. 61 Phaenomenorum ζῆλος ι dicitur Ὁμηρικός. In secunda legimus p. 57 ζηλωτὴν Ara exstitisse τοῦ Ὁμηρικοῦ χαρακτῆρος κατὰ τὴν τῶν ἐι σύνθεσιν; nonnullos autem Hesiodi eum perhibere μιμητ Boethum Sidonium in primo De Arato libro non Hesiodi, Homeri dicere ζηλωτήν· τὸ γὰρ πλάσμα τῆς ποιήσεως μεi ἢ κατὰ Ἡσίοδον. In scholiis imitatio Hesiodi pariter at Homeri notatur passim, hujus e. g. Theon. vs. 53, illius e vs. 45, discrepantia ab Homero vs. 664, ab Hesiodo vs. ! Enarrator in Petav. Uranol. p. 151 (ed. 1703) vel apud E lium vol. 2 p. 439 Hesiodi μάλιστα ζηλωτὴν γεγονέναι Ara contendit. Vitae primae auctor p. 54 West. ζηλωτὴν Ἡι δου eum vocat, quam sententiam ut probet, epigramma Anth. quoque Pal. servatum 9, 507) apponit a Callimacho A suppare hujus in honorem factum, quod verbis Ἡσιόδου ι ἄεισμα καὶ ὁ τρόπος incipit. Vitae tertiae auctor p. 58. 59 W notasse satis habuit, Callimacho Aratum visum esse doctissi hominem et diligentissimum. Quarta vita narrat a Callim Aratum epigrammate dignatum esse, p. 60; γηραιῷ δὲ τῷ. ρηναίῳ ἐπεβάλετο ibi legitur; paullo ante συνήκμασε δὲ Ἀ ξάνδρῳ τῷ Αἰτωλῷ καὶ Καλλιμάχῳ; utrumque falsum. prima vita p. 52 ex Callimachi epigrammate de patria Arati t

In fratribus Arati unus fuisse traditur Homericus, Athenodorus, insignis propterea quod primus Zoilum refutavit, vituperatorem Homeri famosissimum, Ὁμηρομάστιγα vocatum. Arati vit. 3 p. 57 ἀδελφοὺς δ' ἔσχε Μύριν καὶ Καλώνδαν καὶ Ἀθηνόδωρον, ὅν φησιν Εὐφράνωρ ἀντιγράψαι πρὸς τὰς τοῦ Ζωίλου κατηγορίας. Vit. 4 p. 60 ἀδελφοὺς δ' εἶχε γ', Μύριν, Καλώνδαν, καὶ Ἀθηνόδωρον, ὃς πρῶτος ἀντειπεῖν λέγεται Ζωίλῳ τῷ κατὰ τῆς Ὁμηρικῆς ποιήσεως γράψαντι. Zoili Amphipolitani vel Ephesii opus Κατὰ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως λόγους ἐννέα fuisse apud Suidam s. v. Ζωίλ. et Eudociam p. 203 legimus; additur apud Suidam solum alius liber Ψόγος Ὁμήρου. Accuratiorem qui cupiat sibi comparare judiciorum Zoili de Homero cognitionem, eum ad Lehrsii Aristarchum relego, ubi in capite De ἐνστατικοῖς et λυτικοῖς de Zoilo ἐνστατικῷ agitur p. 206 sqq. Ceterum confer Oratorum Atticorum editionem Turicensem vol. 2 p. 249, Muelleri HGF 2 p. 85, Fabric. Bibl. Gr. 1 p. 559.

Converto me ad aulam Seleucidarum, quorum opibus qui adjuti sunt Homerici, eorum unum certe attingam Euphorionem Chalcidensem. Poëta simul hic quoque fuit et grammaticus, ut Aratus, Callimachus, alii ejus suppares, magnumque librorum edidit numerum, qui exceptis duobus epigrammatis deperditi sunt omnes. Fragmenta collegit et illustravit vitamque auctoris scripsit Augustus Meineke Anall. Al. p. 1—168. Is Euphorionem minimum quinquagesimum aetatis annum egisse statuit, quum Antiochiam sese conferret ad Antiochum magnum, qui bibliothecae eum praefecit publicae. Homerum Euphorio neque edidisse nec scripto peculiari illustrasse videtur; Ὁμηρικὸν nihilosecius eum appellavit Crates Mallotes in epigrammate Anth. Pal. 11, 218. Atque reperimus sane in fragmentis unum Euphorionis versum, quo maximi se facere Homerum declaravit: Μοῦσαι ποιήσαντο καὶ ἀπροτίμαστος Ὅμηρος. Versus exstat ad *T* 263 in scholiis et apud Eustathium (p. 1183, 31); ἀπροτίμαστον Ὅμηρον interpretantur ἀνέπαφον, ἀπρόσψαυστον, οὗ δυσχερὲς ἅψασθαι (λαβέσθαι, ἐφικέσθαι) τῆς δυνάμεως. In libro de Aleuadis, qui pedestri oratione scriptus fuit, Euphorionem Clemens testatur Homeri vitam ad aetatem Gygae Lydorum regis rettu-

lisse. Poëticam Euphorionis virtutem et Homeri compar runt Cicero De divinat. 2, 64 et Lucianus De conscribenda storia cp. 57. Imitatus esse Homerum vel allusisse ad Euphorio non ita paucis reperitur locis. Sic in versu m prolato vocabulum illud de Homero usurpatum *ἀπροτίμα* ex Homero ipso *T* 263 petitum est; sic ut nonnulla add quae Meineke notare supersedit, in fragmento 3 Mein. ad ve *ποτὶ σπιλάδεσσι* confer *γ* 298 *ε* 401; in fr. 6 *κελέβην Ἀ βηίδα* argenteam dixit propter *B* 857 *τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης ὅ ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη*; in eodem versu quod *ἀπηύρα* ult loco posuit Euphorion Homerice est; in fr. 36 verbis *δεδ πότος Αἰακίδαο* alluditur ad *Ψ* 679 *δεδουπότος Οἰδιπόδ* in fr. 49 cum verbis *μεθ' υἱάσι Βοιωτοῖο* compara *τ* 466 *φ* quibus locis hodie editur *σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο*, Euphor autem *μεθ' υἱάσιν Αὐτολύκοιο* videtur legisse. Diplam adv sus Euphorionem Aristonicus indicat *I* 206 positam, quod I mericam vocem *κρεῖον* falso acceperit; cfr. quae conge Meineke p. 145.

De grammaticis quae dicere apud me constitueram di jam sunt; venimus ad alteram Homericorum classem eam, qu mediam posuit Tatianus. Hunc enim universorum Homeri rum quos de poësi, genere, aetate Homeri quaesivisse ait t [redacted]

[illegible]

χθίζοντι." Qui versus leguntur in carmine Theocriti etiam hodie superstite, idyll. 7, 47. 48. Cfr. schol. Tzetz. Exeg. p. 130 sq. Sed praeter locum a Tzetza exscriptum prorsus eadem ratione, nomine ipso omisso, etiam idyll. 22, 218 *Χῖος ἀοιδὸς* Theocrito audit Homerus. Nominavit Theocritus Homerum idyll. 16, 20; ejusdem carminis versu 57 eum *Ἰάονος ἀνδρὸς* titulo designavit.

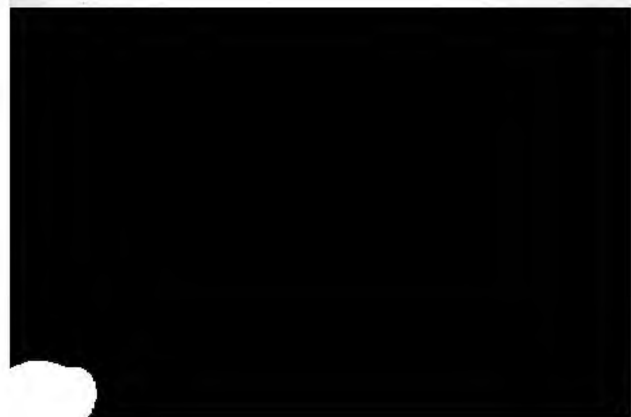
Praeter Theocritum mediae hujus classis poëta neque in vitis Homeri neque in patrum locis supra appositis nominatur. Nos novae et mediae comoediae poëtas quosdam infra perstringemus; nunc sequuntur philosophi. Peripatetici nominantur complures ab auctoribus illis, stoicorum unus Cleanthes Assius, aequalis fere Theocriti, Zenodoti, Arati, Euphorionis. Hunc vita Homeri octava cap. 2 testem producit de Homeri patre Maeone. Exstant praeterea Cleanthis emendationes et interpretationes locorum Homericorum nonnullae; vide de λέσχη (σ 329) Suid. s. v. *Λέσχαι*, de *χρυσῆ Ἀφροδίτη* (*Γ* 64 *Ε* 427 *Ι* 389 *Τ* 282 *Χ* 470 *Ω* 699 *δ* 14 *θ* 337. 342 *ρ* 37 *τ* 54) schol. *Γ* 64 BDL et in quibus pro *Ἀπλεάνθης* legendum *Κλεάνθης* Townl. Paris. 2556 Cram. Ann. Parr. 3, 281 (cfr. indicem p. 513); de *Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν μεδέων* *Γ* 276. 320 *Η* 202 *Ω* 308 et de *Ζεῦ ἄνα Δωδωναῖε* *Π* 233 Plutarchum De audiendd. poëtt. cap. 11; de *Ἄτλαντος ὀλοόφρονος* *α* 52 schol. *α* 52 Harl. Cram. Ann. Parr. 3, 416 Eustath. p. 1389, 57; de *μῶλυ* *κ* 305 Apollon. Lex. s. v. *Μῶλυ*. Leguntur ibi haec: *Κλεάνθης δὲ ὁ φιλόσοφος ἀλληγορικῶς φησι δηλοῦσθαι τὸν λόγον δι' οὗ μωλύονται αἱ ὁρμαὶ καὶ τὰ πάθη.* Hanc interpretationem vocabuli *μῶλυ* omneque Cleanthis, laboriosi illius hominis non ingeniosi Homericum studium perstrinxit Timon, quem Diogenes 7, 170 de Cleanthe perscripsisse narrat *Τίς δ' οὗτος κτίλος ὣς ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν, | μωλύτης, ἐπέων φίλος, Ἄσσιος, ὅλμος ἄτολμος;* Versus prior parodia est verborum Homeri *Γ* 196; in posteriori quae leguntur praeter *μωλύτης* et *ἐπέων φίλος*, eorum alterum, *Ἄσσιος*, procul dubio ad versum notissimum alludit *ἆσσον ἴθ' ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι* *Ζ* 143 *Τ* 429, quem versum de Asso urbe Cleanthis patria usurpatum esse docet Strabo 13, 610 (Eustath. *Ζ* 143 p. 630, 1). Vocabulum vero *ὅλμος* et ipsum Homericum

est, vid. *Λ* 147. Ipsum Cleanthem Diogenes 7, 172 n quum aliquis Laco dixisset, laborem esse bonum, Home 611) jecisse verba *αἵματος εἶς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος.*

Librum jam si quaeris quo de Homero exposuerit Cl thes, ecce in catalogo scriptorum ejus apud Diogenem I tium 7, 174 sqq liber offertur *Περὶ τοῦ ποιητοῦ* inscri Homerum enim *κατ' ἐξοχὴν* Graeci soliti erant vocare *ποιητήν.* Fuerunt autem qui conjicerent librum scriptum i fuisse De officio poëtae; quod suadere videbatur Cle Alexandrinus, qui Stromm. 5 p. 237 Sylb. versiculos quos de contemnenda vulgi sententia his verbis praemissis af *καὶ ἡ Κλεάνθους δὲ τοῦ στωικοῦ φιλοσόφου ποιητικὴ πως τὰ ὅμοια γράφει.* Sed *ἡ ποιητική* hoc loco Clem idem valet *τῇ ποιήσει*; Homerice ille locutus adjectivum p pro substantivo; Cleanthes autem si De officio poëtae vol set inscriptum esse librum, inscripsisset haud dubie *Περὶ τί χρὴ ἐπιτηδεύειν τὸν ποιητήν.* Alium Cleanthis librum *I* *'Αρίσταρχον* inscriptum adversus Aristarchum Homericum dere fuerunt qui conjicerent infelices saeculo Cleanthe i riorem; librum compositum esse adversus Aristarchum Sa celeberrimum astrologum quippe qui terram docuisset mo ex Plutarchi libello efficitur De facie in orbe lunae ca

[redacted]

m; denique ea ipsa, quae in Porphyrio ex Cleanthe relata gimus, alii scriptores ex Neanthe referunt. Confer, si tanti t, Marquardti Cyzicum p. 164—169 et C. Muelleri HGF 3 2—11.

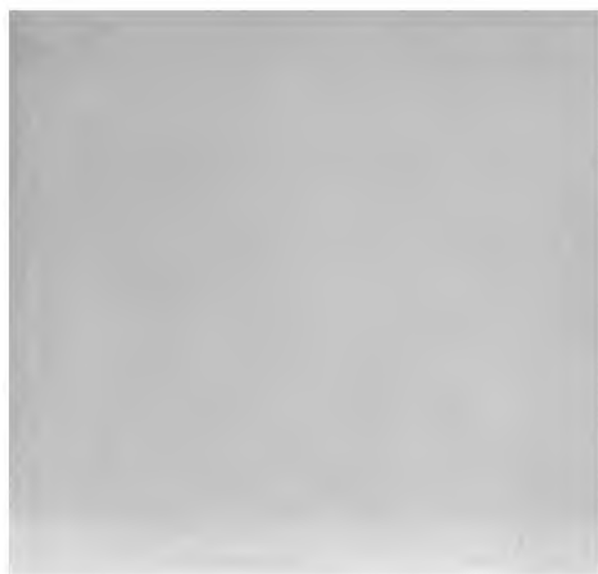
In stoicis unum Cleanthem ne suspiceris Homericum exitisse. Nam qui Cleanthis διάδοχος exstitit, Chrysippum olensem pariter atque Zenonem Cittiensem, sectae ctorem, Cleanthis magistrum, ornasse scriptis Homerum conat. Et Zenonem quidem Diogenes Laert. 7, 4 Προβλημάτων μηρικῶν libros quinque confecisse testatur; Dio Chrysostoms orat. 53, 4 Zenonem εἴς τε τὴν Ἰλιάδα scripsisse ait καὶ ν Ὀδύσσειαν καὶ Περὶ τοῦ Μαργίτου δέ· δοκεῖ γὰρ καὶ ῦτο τὸ ποίημα ὑπὸ Ὁμήρου γεγονέναι νεωτέρου καὶ ἀποιρωμένου τῆς αὐτοῦ φύσεως πρὸς ποίησιν. Chrysipm Varro De l. l. 8 init. sex libros Περὶ ἀνωμαλίας tradit liquisse, quibus Crates grammaticus contra analogiam atque ristarchum sit nixus. Est procul dubio idem opus quod Περὶ ῆς κατὰ τὰς λέξεις ἀνωμαλίας πρὸς Δίωνα inscriptum quatorque librorum legimus fuisse apud Diogenem 7, 192; codis Menagius narrat habere α' β' γ'. Quo opere ut uteretur adrsus Aristarchum Crates Mallotes inde factum est, quia se hic stoicus philosophus fuit, qua de re videas Suidam s. Κράτ. et Wegenerum Aul. Attal. p. 110. 221 sqq. Quam m qui accuratius perpenderit, ei dubium non esse poterit in tota Pergamenorum doctrina Homerica sit profecta a stoirum disciplina, quos grammaticis studiis plurimum tribuisse nstat.

Similes rationes inter Arati studia Homerica et stoicom doctrinam videntur intercessisse. Arati enim Zeno stois dicitur amicus in vita Arati 3 p. 58 West., praeceptor ionysius Heracleota stoicus in vita 1 p. 54 et in 4 p. 60, aealis idem in 2 p. 56, imitator idem a Diogene Laertio 7, 57, Persaeus Cittiensis stoicus sodalis in 3 p. 58, praeceptor i 4 p. 60; ibidem Persaeus in Macedoniam arcessitus ab Antiono Gonata Aratum secum deduxisse narratur; amicitiam ntimam Antigono cum Persaeo fuisse et Zenone Diog. Laert. 2, 143. 4, 47. 7, 6. 9. 13. 36 et alii testantur scriptores ab interpretibus Diogenis indicati. Homerum vero etiam a Per-

saeo illustratum esse discimus ex Dione Chrysostomo orat. 53, 5; super Achille Homerico ejus fuisse idem atque Cratetis judicium declarat scholium *A* 62. Quibus cum testimoniis et indiciis vide quam egregie conveniat quod stoica doctrina a scholiastis in explicandis Arati Phaenomenis saepius ad partes vocatur. Neque etiam hoc casui tribuendum, quod et Aratus et Crates in eadem mundi regione erant nati ex qua plurimi stoici erant oriundi, Ciliciam dico cum adjacentibus tractibus.

Plura de stoicorum studiis Homericis imprimis Chrysippi congeri posse video, atque collegi ipse nonnulla, quae hoc quidem loco *ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ* omitto; properandum enim est ad peripateticos, qui in patria certe aetateque Homeri investiganda plus praestitisse videntur quam stoici. Reliquas ejusdem aevi philosophorum sectas non attingam, quae, quamvis *φιλόμηροι* complures in iis fuisse tradantur, elaborasse multum in Homero non videntur. Ex peripateticis autem ad partes vocantur in vitis Homeri et in patrum locis supra appositis Aristoteles, Heraclides, Chamaeleon, Megaclides. Iis aliunde addemus Dicaearchum, Aristoxenum, Demetrium Phalereum.

Aristoteles quanti Homerum fecerit ex libello De poëtica perspicitur optime, cujus imprimis conferenda capita [redacted]

agni, qui quam maxime φιλόμηρος erat, Aristotelem confe-isse Plutarchus narrat in vita Alexandri cap. 8: καὶ τὴν μὲν λιάδα τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς ἐφόδιον καὶ νομίζων καὶ ὀνομά-ων, ἔλαβε μὲν Ἀριστοτέλους διορθώσαντος ἣν ἐκ τοῦ νάρ-ηκος καλοῦσιν· εἶχε δ' ἀεὶ μετὰ τοῦ ἐγχειριδίου κειμένην πὸ τὸ προσκεφάλαιον, ὡς Ὀνησίκριτος ἱστόρηκε. Cur ἡ Ἐκ οῦ νάρθηκος vocata sit editio ea, capite 26 indicat Plutarchus, bi in praeda Persica repertum esse pretiosissimum κιβώτιον it, cujus alium quum alii suasissent usum, Alexandrum in eo eposuisse Iliadis exemplum. Librorum Homeri custodiae Ale-andrum unguentorum scrinium dedisse inter spolia Darii cap-um Plinius N. h. 7, 30 testatur; Aristotelem tamen is non ommemorat. Similiter Eustathius hunc silentio praeterit ad iad. p. 1 ubi Alexandrum τὴν Ὁμηρικὴν βίβλον in expedi-onibus suis secum duxisse narrat, et p. 6, 43 ubi cum aliis ditionibus τὴν ἱστορουμένην ἀπὸ νάρθηκος recenset. Strabo ditionem Ἐκ τοῦ νάρθηκος Aristotele non nominato ad Ale-andrum ipsum refert opera adjutum Callisthenis et Anaxarchi 3 p. 594, ubi postquam dixit Alexandrum φιλόμηρον fuisse ergit φέρεται γοῦν τις διόρθωσις τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, ἡ κ τοῦ νάρθηκος λεγομένη, τοῦ Ἀλεξάνδρου μετὰ τῶν περὶ αλλισθένη καὶ Ἀνάξαρχον ἐπελθόντος καὶ σημειωσαμένου ινά, ἔπειτα καταθέντος εἰς νάρθηκα, ὃν εὗρεν ἐν τῇ Περσι-ῇ γάζῃ πολυτελῶς κατεσκευασμένον. Unum quantum scio lutarcho testimonium accedit ex vetere illa quam Nunnesius ublicavit Latina interpretatione vitae Aristotelis Graece scrip-ie, quam ipsam deperditam epitomenque tantum Graece scrip-m servatam esse Westermann Βιογρ. p. XX monuit. Inter-retis igitur Latina illius verba leguntur in ed. Buhl. vol. 1 p. 4 haec: „Aristoteles autem juvenis adhuc exsistens doctrinam loquentiae docebatur, ut declarant Homerica commenta scripta b eo, et Iliadis dictamen, quod dedit Alexandro, et dialogus De poëtis, et tractatus De poëtica, et Rhetorica“. Quem lo-cum non commemorant qui nostris temporibus de editione Ἐκ τοῦ νάρθηκος disputaverunt, Lehrs Arist. p. 245 Osann An. Rom. p. 51 Quaestt. *Homm. partic.* 2 (Gissae 1852) p. 17

Editio igitur Homericae Iliadis utrum confecta fuerit ab *ristotele necne videtur* esse incertum; sed si fuit, miserabi-

lem eam fuisse certum. Quae enim ex Aristotele pro Homericorum locorum scripturae quasque ipse profert suis servatis, ita comparatae sunt, ut codices quam depravatos secutum esse liqueat hominem egregium, : phis quidem magnum illum, philologis vero minus pr Imprimis commemorandum, quod spurios versus perm maximam quidem partem tales, quales Aristarchus ne quidem, Aristoteles Homeri esse credidit. Rem mu gerunt; nos unum certe exemplum proferemus. Apr tans Animall. hist. 6, 25, 3 Aristoteles scribit haec: *ἀρρένων [καὶ ἀγρίων] οἱ τομίαι μείζους γίγνονται κι πώτεροι· ὥσπερ καὶ Ὅμηρος ἐποίησεν· „θρέψεν ἐπὶ ; σῦν ἄγριον· οὐδὲ ἐῴκει | θηρί γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥ. εντι“. γίγνονται δὲ τομίαι διὰ τὸ νέοις οὖσιν ἐμπίπτ σημα κνησμῶδες εἰς τοὺς ὄρχεις· εἶτα ξυόμενοι πρὸς δρα ἐκθλίβουσι τοὺς ὄρχεις.* Locus Homeri est *I* 5 qui hodie sic legitur: *ἡ δὲ χολωσαμένη, δῖον γένος, ι | ὦρσεν ἔπι χλούνην σῦν ἄγριον ἀργιόδοντα, | ὃς κα ἔρδεσκεν ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν· | πολλὰ δ' ὅ γε προ χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρά κτἑ.* Hunc igitur locum A lem sine interpolationis suspicione ita vides legisse in tum, ut vocabulo *ἀργιόδοντα* in *οὐδὲ ἐῴκει* mutato ve

[redacted]

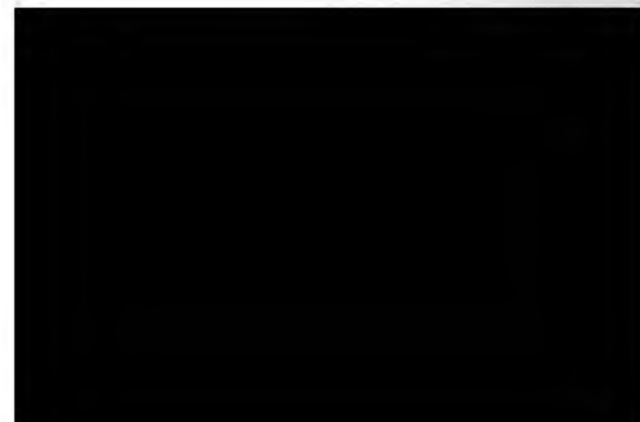
frustra quaesivi ab Eustathio indicatum; unde colligo in deperditis operis partibus eum lectum fuisse.

Quod juxta Iliadis illud dictamen Alexandro datum, editionem Iliadis intellige, in vita Latina Aristotelis memoratur opus „Homericorum commentorum" quale fuerit epitomes Graece scriptae docet locus parallelus. Est secunda Aristotelis vita apud Westermannum, in qua p. 399 leguntur haec: ὁ μὲν οὖν Ἀριστοτέλης ἔτι νέος ὢν τὴν τῶν ἐλευθέρων παιδείαν ἐπαιδεύετο, ὡς δηλοῖ τὰ γεγραμμένα αὐτῷ Περὶ ποιητικῆς καὶ Περὶ ποιητῶν, ἔτι μέντοι τὰ Ὁμήρου προβλήματα καὶ αἱ Ῥητορικαὶ τέχναι. Vitae ap. West. tertiae auctor in catalogo scriptorum Aristotelis p. 404 lin. 75 enumerat Ἀπορήματα Ἡσιόδου ἐν α΄, Ἀπορήματα Ἀρχιλόχου, Εὐριπίδου, Χοιρίλου ἐν βιβλίοις γ΄, Ἀπορημάτων ποιητικῶν α΄, Αἰτίας ποιητικάς, Προβλημάτων Ὁμηρικῶν ι΄. Idem in eodem catalogo p. 403 Περὶ μουσικῆς α΄, Πέπλον, Ἀπορημάτων Ὁμηρικῶν ζ΄, Ἀπορημάτων θείων α΄, Ποιητικόν α΄, Μνημονικόν α΄, Φυσικῶν λη΄ κατὰ στοιχεῖον, Μεταφυσικά κ΄, Προβλημάτων ἐπιτεθεαμένων, Ἐγκύκλιον β΄, Μηχανικόν α΄, Κύκλον περὶ ποιητῶν γ΄, Προβλημάτων Δημοκριτείων β΄. Diogenes Laertius in catalogo scriptorum Aristotelis 5, 26 Περὶ μουσικῆς α΄, Μνημονικόν α΄, Ἀπορημάτων Ὁμηρικῶν α΄ β΄ γ΄ δ΄ ε΄ ς΄, Ποιητικά α΄, Φυσικῶν κατὰ στοιχεῖον ὀκτὼ πρὸς τοῖς τριάκοντα, Ἐπιτεθεαμένων προβλημάτων α΄β΄, Ἐγκυκλίων α΄β΄, Μηχανικόν α΄, Προβλήματα ἐκ τῶν Δημοκρίτου α΄β΄. Hunc Diogenis locum simillimum esse apparet priori vitae 3 loco p. 403; atque accuratius comparanti universos catalogos fieri non potest quin catalogus vitae 3 in duos discedere videatur catalogos consutos, quorum prior, qui p. 404 lin. 73 desinit verbis ἐλεγεῖα, ὧν ἀρχὴ „καλλιτέχνου μητρὸς θύγατερ", ex eodem fonte manaverit ex quo Diogenis catalogus. Quam rem quum fusius tractare hoc loco non attineat, in eo acquiescendum videtur, ut statuamus, Ἀπορημάτων Ὁμηρικῶν libros sex apud Diogenem obvios, libros septem in priori vitae 3 catalogo idem esse opus atque Προβλημάτων Ὁμηρικῶν decem libros in posteriori vitae 3 *catalogo* et τὰ Ὁμήρου προβλήματα *in vita 2, „Homerica commenta"* Latini interpretis. Numerum librorum ζ *in priori vitae* 3 catalogo, α΄ β΄ γ΄ δ΄ ε΄ ς΄ apud

Diogenem aut utrumque esse corruptum aut alterumutrum negari non potest; nam horum duorum catalogorum idem est fons; numerus contra posterioris in vita 3 catalogi firmatur catalogo scriptorum Aristotelis Arabico qui apud Buhlium Latine expressus legitur vol. 1 p. 41 sq; nam ibi recensentur p. 42 ima „Quaestiones de Homeri versibus maxime reconditis, libri X". Rescribendum igitur duco apud Diogenem α' β' γ' δ' ε' ϛ' ζ' η' ϑ' ι', in priori vitae 3 catalogo ι' pro ζ'. Difficilior est quaestio de titulo operis, utrum *Προβλήματα Ὁμηρικά* fuerit inscriptum an *Ἀπορήματα*. Phrynichus s. v. *Βασίλισσα* ed. Lob. p. 225 Aristotelem excitat *ἐν τοῖς Ὁμήρου ἀπορήμασιν*, Antiatticista in Bekk. Ann. 1 p. 84 de eadem re s. v. *Βασίλισσα* Aristotelem *Ὁμηρικοῖς ἀπορήμασι*. Ruhnkenius in diss. De Longino § 14 Aristotelis *Ἀπορήματα Ὁμήρου* praeter alios laudare narrat grammaticum m. s. Sangermannensem: *Βασίλισσα· Ἀλκαῖος Γανυμήδει. Ἀριστοτέλης Ὁμήρου ἀπορήμασιν.* Quae ipsa verba sunt Antiatticistae, nisi quod in eo *Ὁμηρικοῖς ἀπορήμασιν* edidit Bekkerus.

In scholiis Homericis Aristoteles nominatur multis locis. Editio *ἡ Ἐκ τοῦ νάρθηκος* nusquam nominatur; sed proferuntur scripturae Aristotelis nonnullis locis, veluti *Φ* 252, ubi diplam *πρὸς Φιλητᾶν* fuisse nuntiavit Lehrs ap. Friedlaende- [redacted]

sse conjiceret Porphyrium; quam sententiam firmari puta-, quod a commentatoribus Homericis reliquisque Home-quaestiones tractantibus, ut Plutarcho, hic liber nun-ad partes vocatus, a solo Porphyrio adscitus sit. Parum Aristotelem in explicando Homero profecisse idem vir in eodem libro docuit p. 48 sqq locis quibusdam nisus, non suspectos ei fuisse patet, Aristot. Poët. cap. 26, 16 5, 16 Buhl. ed. minor.), Aeliano H. ann. 15, 28, schol. , ubi quae explicatur dipla ab Aristonico ea Aristotelem e tangit illi non nominatum, *Φ* 252, quem locum dipla *Ἀριστοτέλην* fuisse notatum dixi, *ε* 334 et *κ* 136, quos ex *Ἀπορημάτων* libris desumptos esse res ipsa clamat. chus, quem Lehrs l. c. p. 227 Aristotelis *Ἀπορήματα* ικά nunquam ad partes vocasse autumat, in libello De idd. poëtt. cap. 12 ad partes vocavit Aristotelis versuum 7 sqq explicationem, quae quin in *Ἀπορημάτων* opere perscripta ne minima quidem est dubitatio. Reperitur explicatio etiam in scholiis ad l. c. omisso tamen Ari-s nomine. Idem Plutarchus in libello „Non posse sua-ivi secundum Epicurum" inscripto cap. 12 *ἀλλ' ἔδει γε*, , *τοὺς ἀπολαυστικούς, ὁρῶντας, ὅτι πολλὰς ἀφαναίνει δονῶν τὸ γῆρας, „ἥ τ' Ἀφροδίτη τοῖς γέρουσιν ἄχθε-κατ' Εὐριπίδην, ταύτας μάλιστα συνάγειν τὰς ἡδονὰς εἰς πολιορκίαν ἄσηπτα σιτία καὶ ἄφθαρτα παρατιθε-ς, εἶτ' ἄγειν ἀφροδίσια τοῦ βίου καὶ μεθεόρτους καλὰς ορίαις καὶ ποιήμασι διατρίβοντας, ἢ προβλήμασι ικοῖς καὶ γεωμετρικοῖς. οὐ γὰρ ἂν ἐπῆλθεν αὐτοῖς εἰς βαλέσθαι τὰς τυφλὰς ἐκείνας καὶ νωδὰς ψηλαφήσεις τιπηδήσεις τοῦ ἀκολάστου μεμαθηκόσιν, εἰ μηδὲν ἄλλο, ιν περὶ Ὁμήρου καὶ περὶ Εὐριπίδου, ὡς Ἀρι-έλης καὶ Ἡρακλείδης καὶ Δικαίαρχος.* Quibus verbis telis *Προβλήματα* s. *Ἀπορήματα Ὁμήρου, Ἀπορήματα* ιόχου, *Εὐριπίδου, Χοιρίλου* respici quis est quin videat? ciuntur Aristotelis Quaestiones Homericae cap. 13 quoque em scriptionis: *κιθαρῳδῶν καὶ αὐλητῶν ἕωθεν ἀκροα-ος εἰς τὸ θέατρον βαδίζεις, ἐν δὲ συμποσίῳ* Θεοφράστου *συμφωνιῶν διαλεγομένου, καὶ* Ἀριστοξένου περὶ μεταβο-*καὶ Ἀριστοτέλους περὶ Ὁμήρου* τὰ ὦτα καταλήψῃ ταῖς

χερσὶ δυσχεραίνων καὶ βδελυττόμενος; Pro *Ἀριστοτέλους* legebatur perperam *Ἀριστοφάνους* quod correxit Nauck Aristoph. p. 24 not. 10.

Praeter *Προβλήματα Ὁμηρικὰ* in secundo vitae 3 catalogo unus Homericus Aristotelis liber nominatur, inscriptus *Εἰ δή ποτε Ὅμηρος ἐποίησε τὰς Ἡλίου βοῦς*. Quo libro videtur quaesitum esse, Homerus utrum fabulam de Solis bobus quae est in Odyssea finxerit ipse an traditam acceperit. Ansam fortasse quaestioni instituendae dedit Apolloniatarum Ionium mare accolentium sacer Soli ovium grex, de quo Herodotus 9, 93; vel Corinthiorum ipsorum Apolloniatarum *μητροπόλεως* antiquissimus Solis cultus. Quo ex cultu repetendam esse fabulae Homericae de Solis bobus et ovibus *μ* 127. 260 *λ* 104 *α* 7 *τ* 273 *ψ* 329 obviae originem non est quod ambigas. Aristotelem autem in Politiis et Corinthiorum et Apolloniatarum antiquitates tractasse constat. Ceterum cohaeret cum libro de quo verba facimus locus scholiorum *μ* 129, ex Aristotelis *Ἀπορήμασιν Ὁμηρικοῖς* ut videtur desumptus: *ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι: Ἀριστοτέλης φυσικῶς τὰς κατὰ σελήνην ἡμέρας αὐτὸν λέγειν φησὶ τν΄ οὔσας. τὸν γὰρ πεντήκοντα ἀριθμὸν ἑπταπλασιάσας εἰς τὸν τριακοστὸν πεντηκοστὸν περιεστάναι εὑρήσεις*. Eustath. *μ* 130 p. 1717, 32 *ἰστέον δὲ ὅτι τὰς ἀγέλας* [redacted]

[redacted]

όγοις. ἐν πολλοῖς δὴ λόγοις (vel ἐν πολλοῖς λόγοις vel ολλοῖς νὴ Δία λόγοις) Reisk., ἐν ὅλοις δέκα λόγοις Geel." 'erenda videtur oratio secunda, qua fictum Dio sistit diam inter Alexandrum quondam et Philippum patrem περὶ ῥου habitum sive, ut initio cap. 1 declaratur, περὶ βασι-;. Hujus dialogi cap. 15 Alexander praeceptorem suum totelem cum Phoenice comparat Achillis praeceptore, cp. ero Philippus de Aristotele ὁ γὰρ ἀνὴρ ἄξιος πολλῶν καὶ ἰλων δωρεῶν, εἰ τοιαῦτά σε διδάσκει περί τε ἀρχῆς καὶ λείας, εἴ τε Ὅμηρον ἐξηγούμενος, εἴ τε καὶ ἄλλον τρόπον.

De patria et aetate Homeri Aristoteles in iis, de quibus libris Homericis quaesivisse non videtur, sed solo in opere ὶ ποιητῶν inscripto, de quo conferas C. Muelleri HGF vol. 185 sqq. Oriundum fuisse Homerum ex insula Io secundum totelem in vitae 2 B legimus cap. 2, in quinta, in sexta. ι Gellius narrat 3, 11, 6: „Aristoteles tradidit ex insula Io m (intell. Homerum)". Accedit Tzetzes qui Exeges. Iliad. τῷ δὲ σοφῷ Ἀριστοτέλει inquit Ἰήτης τάχα δοκεῖ (int. ειότατος Ὅμηρος) διὰ τὸ ἐν Ἴῳ τεθάφθαι. Uberrimum totelis fragmentum ipsum servatum est cap. 3 vitae 2 A, Homerus in Io insula natus esse traditur eo tempore, quo ιus Codri filius Iones in Asiam deduxerit. Rem exposuisse mus Aristotelem ἐν τῷ τρίτῳ Περὶ ποιητικῆς. Aut ea ›a C. Mueller l. c. p. 186 (cfr. 185) mutanda esse censet ribendumque ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ ποιητῶν aut de Aristo- Cyrenaeo cogitandum, quem Περὶ ποιητικῆς scripsisse g. L. testetur 5, 35. Sed de Cyrenensi isto Aristotele ves certe scriptores quos memoravi non cogitasse vel ea res el, quod vitae 2 B et 5 auctores expresse Ἀριστοτέλην τὸν ὀσοφον ad partes vocant, Tzetzes τὸν σοφὸν Ἀριστοτέλην, o reliqui nomine Ἀριστοτέλην; in quibus doctissimus Gel-. Nec magis placet emendatio a Muellero commendata; ι si reponendum Περὶ ποιητῶν, non ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ ητῶν videtur scribendum, sed ἐν τῷ Περὶ ποιητῶν, quiverbis Aristotelis hoc opus excitatur a Diogene Laertio ›7 et ab Eudocia p. 170 et ab Athenaeo 11, 112. Quae verba 'estitueris *vitae Plutarcheae*, pro iis corrupte primum cre-*scriptum* ἐν τῷ τρί Ποιητῶν, mendose dein emendatum

ἐν τῷ τρίτῳ Ποιητῶν, ἐν τῷ τρίτῳ Ποιητικῆς, ἐν τῷ τρίτῳ Περὶ ποιητικῆς. Residet tamen de hac quoque emendatione scrupulus; ferri enim posse crediderim illud Περὶ ποιητικῆς. Opus suum Περὶ ζώων inscriptum Aristotelem ipsum τὴν Ζωικὴν ἱστορίαν vocare videmus in libro De partibb. animall. 3, 5. Quod si recte fecit ille, quidni opus Περὶ ποιητῶν inscriptum τὴν Ποιητικὴν ἱστορίαν dicat quis? Jam vero pro τὴν „Ποιητικὴν ἱστορίαν“ τὸ „Περὶ ποιητικῆς ἱστορίας“ recte dici certissimum est, cujus rei exempla inspicias collecta apud Fuhr. Dicaearch. p. 40 et Schneidewin. Heraclid. p. XXXIX. Itaque suo jure vitae auctor scripsisse videri potest ἐν τῷ Περὶ ποιητικῆς; unde repetitis perperam vocabulis τῷ περί ex τῷ περὶ τῷ περὶ ποιητικῆς converso priori περι in τρι natum fuerit τῷ τρίτῳ περὶ ποιητικῆς. Similis condicio est fragmenti ex eodem Περὶ ποιητῶν servati opere ap. Diog. L. 2, 46, ubi quod editur Ἀριστοτέλης ἐν τρίτῳ Ποιητικῆς prorsus immutatum retineri potest. Scripsit etiam hoc loco Aristoteles de Homero, nec tamen data opera, quod in primo tantum operis libro factum apparet, sed occasione oblata: τούτῳ (int. τῷ Σωκράτει) τις, καθά φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τρίτῳ Ποιητικῆς, ἐφιλονείκει Ἀντίλοχος Λήμνιος καὶ Ἀντιφῶν ὁ τερατοσκόπος, ὡς Πυθαγόρᾳ Κύδων καὶ Ὀνάτας, καὶ [redacted]

teles in Poëticae cap. 1, 11 dicit: οὐδὲν δὲ κοινόν ἐστιν Ὁμήρῳ καὶ Ἐμπεδοκλεῖ, πλὴν τὸ μέτρον. δι' ὃ τὸν μὲν ποιητὴν δίκαιον καλεῖν, τὸν δὲ φυσιολόγον μᾶλλον ἢ ποιητήν. Cfr. Poët. 12, 11.

Addere possem multos locos, quibus Homerica Aristotelis studia illustrantur; veluti Tzetzae schol. ad Exeg. Iliad. p. 126, ubi in catalogo eorum, qui Homericam etymologiam tractarint, primi ponuntur Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης οἱ φιλόσοφοι. Universos Aristotelis locos Homericos qui volet congerere, ei cavendum est a confusione quae in mss. reperitur nominum Ἀρίσταρχος, Ἀριστοφάνης, Ἀριστοτέλης. Sic apud Plutarchum pro Ἀριστοφάνους restituisse Nauckium vidimus Ἀριστοτέλους; sic schol. κ 136 pro Ἀρίσταρχος legendum esse Ἀριστοτέλης, contra quae schol. Theocrit. 1, 34 leguntur, Aristotelem π 176 pro ἐθειράδες scripsisse γενειάδες, in iis pro Ἀριστοτέλης legendum esse Ἀρίσταρχος Lehrs monuit Arist. p. 50 not. 2, quam emendationem verissimam eorum qui his temporibus libros edunt aut ignoraverunt nonnulli aut adeo spreverunt ut ne verbo quidem ducerent commemorandam. Cavendum etiam a Cyrenensi illo Aristotele et a tertio quodam ejusdem nominis scriptore, qui Περὶ Ἰλιάδος πεπραγματευμένος dicitur Laertio 5, 35.

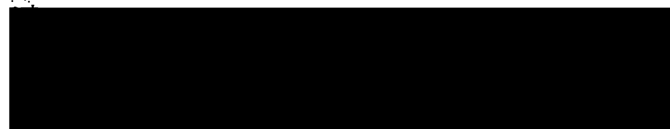
Heraclidem Ponticum, Heraclea Ponti oriundum, Aristotelis discipulum et Platonis, in locis Homerica Aristotelis studia illustrantibus bis cum illo vidimus laudatum: a Plutarcho Non posse suaviter 12, ubi Περὶ Ὁμήρου et Περὶ Εὐριπίδου scripsisse Προβλήματα ut Aristoteles ita Heraclides indicatur, et a Dione orat. 53, 1, qui postquam Aristoteli Homerum illustratum fuisse multis dialogis dixit, Heraclidem subjungit: ἔτι δὲ καὶ Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός. Dialogos Heraclidem composuisse multos constat, quam rem veterum testimoniis firmatam videas apud Deswertum Dissert. de Heraclide Pontico (Lovanii 1830) p. 32 sqq. Commemorat dialogos etiam Diogenes Laertius in scriptorum Heraclidis catalogo 5, 86 sqq proposito; cujus catalogi talis est confusio ut parum liqueat dialogi num fuerint opera tria Homerica quae § 87. 88 recensentur. *Eorum duo grammatica* vocantur, alterum Περὶ τῆς Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου ἡλικίας α' β', alterum Περὶ Ἀρχι-

λόγου καὶ Ὁμήρου α' β'; tertium vero, Λύσεων Ὁμηρικῶ α' β', in musicis Heraclidis scriptis positum est. Cum ho opere, quod ad similitudinem Ἀπορημάτων Aristotelis Ὁμη ρικῶν proxime videtur accessisse, in musicis libri recense tur Περὶ τῶν παρ' Εὐριπίδῃ καὶ Σοφοκλεῖ α' β' γ' et Περ τῶν τριῶν τραγῳδοποιῶν α'; verissime igitur Plutarchum l. c de Heraclide perhibuisse apparet. De Homero dedita oper sine dubio Heraclides etiam in scriptione egit Περὶ ποιητικ καὶ τῶν ποιητῶν α' a Diogene 5, 88 nominata, ad exemplum opinor, Aristotelis magistri composita; qua in scriptione d Homeri patria et aetate disputatum fuisse quamvis probabil dixeris, ea tamen, quae in vita sexta ex Heraclide proferu tur, Ἡρακλείδης μὲν πρεσβύτερον (int. τὸν Ὅμηρον) Ἡσιό δου λέγει, ex libris Περὶ τῆς Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου ἡλικία profluxisse ultro concedes.

Eustratius ad Aristot. Eth. Nicom. lib. 3 cap. 1 p. 40 A din. (locum transscripsit Deswert p. 109) de Aeschylo Athe nis propter profanata in scena mysteria in judicium voca Heraclidem Ponticum ad partes vocat ἐν τῷ πρώτῳ Περὶ Ὁμή ρου. Quo titulo quod opus ex tribus illis a Diogene recens tis designetur incertum est. Sed ex eodem certe opere haus videntur esse quae Diog. Laert. 2, 43 refert: ὁ μὲν οὖν (in

[redacted]

x quo opere petita sint quae Plutarchus vit. Alex. cp. 26 et, Heraclide auctore Alexandriae incolas narrare, Ho- ı Alexandro per quietem visum versibus δ 354. 355 re- locum indicasse quo condenda esset Alexandria urbs. o Heraclidis Περὶ ἡδονῆς Athen. 12, 5 locum profert, oluptatem summum bonum esse demonstratur et aliis ar- ıtis prolatis et Odysseae loco ι 5 sqq formulaque Homerica ιεῖα ζώοντες. Quam rem ut recte spectes, tenendum quod nes 5, 88 scribit, librum Περὶ ἡδονῆς fuisse κωμικῶς σμένον, ita ut recte conjecisse videatur Deswert p. alogum fuisse illum librum, quo aliquem ex Epicureis ei infensissimi erant) introduxerit Heraclides doctrinam qui defenderet. Insigne de historia Homeri Heraclidis onium servavit Plutarchus De musica cap. 3 ex libro vocat Συναγωγὴν τῶν ἐν μουσικῇ, de quo videndus ert p. 135. In eo igitur opere Terpandrum Lesbium di- citharoedum celeberrimum ineuntis septimi a. Chr. sae- τοῖς ἔπεσι τοῖς ἑαυτοῦ καὶ τοῖς Ὁμήρου μέλη περιτι- ᾄδειν ἐν τοῖς ἀγῶσιν. Res perquam credibilis iis fir- , quae de μελοποιΐᾳ Terpandri Clemens Al. Stromm. 1, e Terpandro Homeri imitatore Alexander ap. Plutarchum ıs. cap. 5, Plutarchus ipse cap. 6 de Terpandro prooe- raeludente Homericis versibus produnt. Conferas etiam ım apud Phot. Bibl. p. 320 Bk. Sed eodem illo frag- ı Heraclides, vetustam ut videtur secutus poëtarum et orum ἀναγραφὴν Sicyone asservatam (iterum memora- Plutarcho cp. 7) inter vetustissimos Graeciae poëtas Ho- antiquiores, Amphionem, Linum, Anthen, Pierium, Phi- onem, Thamyrin rettulit Demodocum Corcyraeum, qui osuerit Ἰλίου πόρθησιν et Ἀφροδίτης καὶ Ἡφαίστου ν, et Phemium Ithacensem, cujus carmen fuerit De re- ῶν ἀπὸ Τροίας μετ' Ἀγαμέμνονος ἀνακομισθέντων; ad am autem vetustos illos omnes cecinisse carmina sua. ı rem quamvis ingeniose disputasse videatur Heraclides verissimum hoc est, Homerum quidem quos introducit recitantes carmina ad citharam eos omnes facere ca- s, ipsius vero *Homeri carmina* a rhapsodis non ad citha- *sse cantata sed ἐπὶ ῥάβδῳ* recitata): Demodocum tamen

ner.

istum et Phemium cum carminibus suis ex Odysseae locis α 325 ϑ 266. 499 temere esse effictos patet. Ita vero comparati Heraclidis, quem Cicero alio loco virum doctum, alio virum doctum in primis vocavit, omnes videntur fuisse libri, ut bonae frugis essent pleni iidemque referti puerilibus fabellis. Cfr. Deswertum p. 34 sqq. Similem in explicando Lini vatis nomine locoque Σ 570 Heraclides arguitur ex Photio s. v. *Λινόν* errasse errorem dipla notatum ab Aristarcho Σ 570, ubi Aristonicus quidem Heraclidem non nominat. Addenda forsitan esset Heraclidis de Cimmeriis Homericis sententia (λ 14), pluribus ea si exstaret exposita quam quae leguntur Etymol. m. s. v. *Κιμμερίους*. Explicationes quasdam vocabulorum Homericorum admodum leves, petitas ex opere Pontici ut videtur Heraclidis *Περὶ ἐτυμολογιῶν* vel *Περὶ ἐτυμολογίας*, apud Deswertum p. 115 reperies et Osannum Quaestt. Homm. part. 3 (Gissae 1853) De Heraclide Homeri carminum diorthota p. 8 sqq. Ad *Λύσεων Ὁμηρικῶν* libros pertinere credas non solum *λύσιν* illam schol. ν 119 pluribus expositam quae Pontico adscribitur Heraclidi, sed etiam quae scholl. β 51. 63 B 649 Γ 236 Heraclidis esse dicuntur Pontici non addito cognomine. Praeterea leguntur permulta fragmenta Homerica Heraclidis nomine insigniti quum apud alios tum apud Eustathium, quae [redacted]

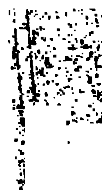
ὀξυτονεῖται, ἅμα δὲ τοῦτο καὶ περισσὸν ἔχει τὸ σ· καὶ σημαίνει (Phav. σημείωσαι) τὸ τοιοῦτον καινῶς (Phav. καινὸν) παραδοθὲν ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείδου· ἡ γὰρ Ἰλιὰς, διορθωθεῖσα ὡς ἔοικεν ὕστερον, οὐ γράφει χηρῶσται προπερισπωμένως, ἀλλ' ὀξύνει, οἷον „χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέονται". His quod Osann 4 p. 18 praedicat planum et indubitatum testimonium exhiberi de editione Heraclidis id concedi nullo modo potest. Accedunt loci plurimi et Eustathii et aliorum, quibus ejusdem haud dubie Heraclidis memorantur scripturae et explicationes Homericae, editionis tamen nec vola nec vestigium apparet. Heraclidem istum prout Cratetem et Tyrannionem Homericorum commentariorum opus liquet confecisse *Διορθώσεως* vel *Διορθωτικῶν* inscriptum titulo.

Falso nonnulli ad veterem Ponticum Heraclidem olim referebant H e r a c l i t i Allegoriarum Homericarum libellum, quem codicibus a Cobeto accuratius excussis 1851 Lugd. Bat. edidit E. Mehler; *Λύσεων Ὁμηρικῶν* a Diogene commemoratarum libros fuerunt qui hanc haberent scriptionem. Cautius pronuntiandum de frustulis illis *Ἐκ τῶν Ἡρακλείδου Περὶ πολιτειῶν* inscriptis accurate primum a Schneidewino editis 1848 Gottingae, post Schneidewinum in Muelleri HGF vol. 2 p. 197 sqq. Schneidewin excerpta esse de excerptis contendit Politiarum Aristotelis; prioris epitomatoris (aliunde non noti) Heraclidis nomen praefixum. Mueller nomine Heraclidis praefixo Ponticum nostrum designari censet; etenim excerpta de excerptis Heraclidis Pontici Politiarum (aliunde non notarum) fundum farraginis esse, cui superinjecti sint panni ex Aristotele et aliis deprompti. Quae lis Homeri tangit historiam, quoniam in fragmentis istis tribus de Homero agitur locis, Polit. Lacedd. 2, Cretenss. 2, Cephall. 3; quorum ultimo, Cephall. 3, qui Welckero Ep. Cycl. 1 p. 189 not. 280 ex Heraclidis opere *Περὶ Ὁμήρου* ab Eustratio laudato vel ex alio Heraclidis opere Homerico excerptus videbatur, ex Tyrrhenia in Cephalleniam et Ithacam pervenisse narratur Homerus quo tempore ex morbo caecus sit redditus; primo vero, Lacedd. 3, Lycurgus Samum quum pervenisset Homeri carmina ibi a posteris accepisse Creophyli, Samii *poëtae illius* vetusti, cujus mentionem supra *injeci, primusque in Peloponnesum* transtulisse traditur. Qui

locus insignis, si Muellerum audimus p. 207 totam Lacedaemoniorum Politiam ab ipso Heraclide repetentem, Heraclidis Pontici, non Aristotelis est. Ad Heraclidem Cretensium quoque Politiam refert Mueller, cujus frustulo 2 Homerus et Archilochus indicare dicuntur vetustissimam politiarum esse Creticam. De Archilocho etiam Pariorum pol. 2 et Magnett. pol. 1 agitur. Hos tres de Archilocho locos et duos de Homero, Cretenss. pol. 2 Cephall. 3 ex opere Heraclidis Pontici *Περὶ Ἀρχιλόχου καὶ Ὁμήρου* esse depromptos fuerunt qui conjicerent. Poterat etiam de opere *Περὶ τῆς Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου ἡλικίας* cogitari; namque Cumaeorr. pol. 4 versus profertur Hesiodi, quo Cumam ejus fuisse patriam efficiatur. Simili ratione memorantur Alcman poëta Lacedd. 2, Terpander Lacedd. 6, Simonides Rheginorr. 5, Xenocritus Locrus poëta caecus cum Erasippo nescio quo Locrorr. 1, Aesopus Samiorr. 5 Magnett. 2, Pherecydes Syrius cum Pythagora Samiorr. 4.

In Plutarchi loco supra proposito Non posse suaviter 12 qui de Homero et de Euripide scripserint Aristoteli et Heraclidi tertius additur Dicaearchus, Aristotelis ille discipulus Messenae Siciliae urbe natus. Nec desunt scriptorum aliorum loci, qui in utroque poëta praetereaque in Hesiodo, Alcaeo, Sophocle, aliis insignem operam positam esse a Dicae-

[redacted]

Aristarchi discipulum quem supra dixi, fuisse in rerum natura negent; quem si e medio sustuleris, Homerica omnia Dicaearchi nomine tradita Aristotelio tribuas necesse erit. Litis versari discrimen certum est non tam in Lacedaemonii memoria apud Suidam obvia (nam quod Suidae saepius evenisse constat, ut unum virum doctum in duas quasi distraheret personas, id ei in Dicaearcho Lacedaemonio secernendo a Messenio facillime evenire potuisse collato Fuhrio p. 60 vel Muellero 2, 25. 246 vix negabis): quam in loco memorabili Apollonii Dyscoli De pronomine p. 60 Bekk. Quo loco compluribus librariorum mendis foedato sive leges φασὶ δὲ καὶ τὸν Ἀρίσταρχον ἀσμένως τὴν γραφὴν τοῦ Δικαιάρχου ἀναδέξασθαι, quod exhibet codex, sive παραδέξασθαι, quod posuit Bekker, γραφὴν autem Dicaearchi sive ad versum praepositum ν 52 pertinuisse censebis, quod secure fecerunt nonnulli, e. g. gravissimus Bernhardy in annot. ad Suid. s. v. Δικ. Λακ., sive ad Γ 244, quod Bekker in annot. coll. De syntaxi p. 159 (157 Bk.) et schol. Iliad. praetulit quodque vero est similius: erunt tamen quae Aristarchi discipulum intelligi Dicaearchum suadeant, erunt quae antiquum illum Messenium, discipulum Aristotelis. Similis est dubitatio de memorabili Anecdoti Romani loco editi ab Osanno p. 5 τὴν δὲ ποίησιν ἀναγινώσκεσθαι ἀξιοῖ Ζώπυρος ὁ Μάγνης Αἰολίδι διαλέκτῳ· τὸ δ' αὐτὸ καὶ Δικαίαρχος. Persuaserant scilicet sibi nonnulli genere Aeolensem fuisse Homerum, non Ionem, indeque explicabant Aeolicae quidquid reperiretur dialecti in carminibus Homericis, quod fecisse e. g. Hellanicum chorizontem arguit schol. Ο 651. Anecdoti locus Fuhrio incognitus longius progressos esse docet Zopyrum Magnetem et Dicaearchum, quisquis ille fuerit Dicaearchus; qui carmina Homeri tota (τὴν ποίησιν) ad leges Aeolicae dialecti redigenda mutandaque omnia esse autumaverunt quae Aeolica non essent. Messenius Dicaearchus videtur esse quem de origine saltationis τῆς διὰ τῆς σφαίρας ζ 100 sqq obviae egisse indicat Athenaeus 1, 25. Versus Β 684 Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί in *fragmento magno* explicatur quod ad opus *Dicaearchi Messenii praestantissimum* vulgo referunt Ἑλλάδος βίον *inscriptum; Fuhr. p. 147.* 389 Mueller p. 230. 264. Aperte

Messenium auctorem prodit τῆς παρ' Ὁμήρῳ Πηνελόπης tuperatio Dicaearcho adscripta schol. α 333 in Cram. A Parr. 3 p. 422.

Conjunctissimus Dicaearcho inter Aristotelis audit videtur fuisse Aristoxenus Tarentinus, doctissimus sicus, aequalis illius et condiscipulus. Vide Suid. s. v. Ἀ στόξενος Cicer. Tusc. 1 cp. 18 Epist. ad Attic. 8, 4. 13. Phot. Suid. s. v. Σκολιόν schol. Lucian. Jacob. p. 116. Lib Aristoxenus quum de aliis rebus tum de musica scripsit tos. Fragmenta collegit Guilelmus Mahne, cujus Diatribe Aristoxeno peripatetico inserta est Thesauri critici novi L 1802 editi tomo 1. Supplementa dederunt Mueller HGF vo p. 268 sqq et Osann Anecd. Rom. p. 301 sqq, deductus hi Aristoxenum eo, quod in loco anecdoti quem modo tetigi verba de Zopyro et Dicaearcho Aristoxeni antecedit men Discimus autem inde, in primo libro operis Πραξιδαμαντ inscripti titulo ducto a Praxidamante musico (Suid. s. Χιάζειν) Aristoxenum narravisse, nonnullos iis, qui vu leguntur initio Iliadis versibus substituisse hos: Ἔσπετε μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι, | ὅππως δὴ μ τε χόλος θ' ἕλε Πηλείωνα, | Λητοῦς τ' ἀγλαὸν υἱόν· ὁ βασιλῆι χολωθείς κτἕ. Conferendae sunt explicationes lo

[redacted]

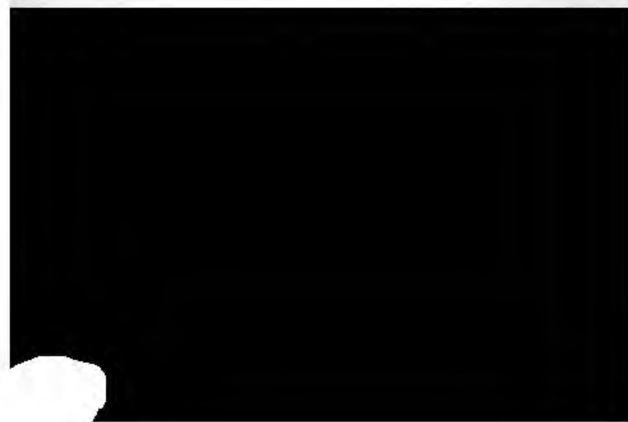
nnulli confirmant. Vide Ammon. Diff. vocc. s. vv. *Αἰδώς* i *αἰσχύνη* et *Ῥύεσθαι καὶ ἐρύεσθαι*, et Muellerum frgm. 78 Osann. p. 306. 307. In loco Eustathii *Ν* 359 afferendo litur Mueller.

Venio nunc ad peripateticos duos, quos Tatianus de ěsi, genere, aetate Homeri quaesivisse scribit, Megacli-m et Chamaeleontem. Eorum alter, Chamaeleo He-cleae natus fuit Ponti urbe ideoque cognominatus ὁ *Ποντι-ς*, prout Heraclides Ponticus, civis ejus atque aequalis, em teste Diogene Laertio 5, 92 *τὰ παρ' ἑαυτοῦ κλέψαντα* simulavit *τὰ Περὶ Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου γράψαι*. Quod am vere dictum fuerit hodie dijudicari quidem nequit; quam-am hoc sane videmus, de Artemone periphoreto Plutarchum ricl. 27 ex Heraclide Pontico idem proferre quod ex Cha-aeleonte Athenaeum 12, 46. Docemur autem insimulatione illa, amaeleontem non de solius Homeri vita scripsisse, sed iam de Hesiodi. Accedunt aliorum scriptorum loci plurimum erae in historia poëtarum elucubranda Chamaeleontem con-mpsisse efficientes. Nam qui diserte nominantur ejus libri, iis multi sunt de poëtis, pauci philosophici; atque ex his ucis unum, librum *Περὶ ἡδονῆς*, Theophrasto vindicaverunt ii; fragmenta vero incertae sedis fere omnia de poëtis sunt busve musicis. Ad partes vocatur Chaemaeleo libro non minato praeter locos quosdam scriptis ejus Homericis vin-candos Athen. 1, 39 de Aeschylo et Sophocle, 9, 43 de mu-cae inventione, 10, 35 de Alcaeo, 13, 75 de Alcmane deque chyta Harmonico, 14, 18 de Clinia Pythagoreo musices iantissimo, 14, 25 de Aristophane et Platone comicis deque ltatione, Diog. L. 3, 46 de Hyperide et Lycurgo Platonis scipulis, Bekk. Ann. 1, 233 de Thalete Milesio, Eustath. oem. Commentarr. Pindaricc. cap. 27 de Pindaro. Chamae-on aut Theophrastus laudatur *ἐν τῷ Περὶ ἡδονῆς* Athen. 6, 5 de Smindyrida Sybarita, 8, 39 de Aeschylo, Chamaeleon *τῷ Περὶ μέθης* Athen. 10, 29 de Cleomene Laced. rege ythiarum more bibente, 11, 4 de vetustissimorum Graecorum ore bibendi, *Clem. Al. Stromm.* 1, 170 de Zaleuco Locro, *τῷ Περὶ θεῶν Clem. Al. Stromm.* 1, 60 de Thalete Milesio, *τῷ Προτρεπτικῷ Athen.* 4, 84 de tibicinio, ἐν τῷ Περὶ

Αἰσχύλου Athen. 9, 17. 10, 33, *ἐν τῷ Περὶ Ἀνακρέοντος* Athen. 12, 46, *ἐν τῷ Περὶ Θέσπιδος* Phot. Suid. s. v. *Οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον* Apostol. 13, 42, *ἐν τῷ Περὶ Λάσου* Athen. 8, 20, *ἐν τῷ Περὶ Πινδάρου* Athen. 13, 32, *ἐν τῷ Περὶ Σαπφοῦς* Athen. 13, 72, *ἐν τῷ Περὶ Σιμωνίδου* Athen. 10, 84. 13, 92. 14, 73, *ἐν τῷ Περὶ Στησιχόρου* Athen. 14, 12, *ἐν ἕκτῳ Περὶ κωμῳδίας* Athen. 9, 16, *ἐν ἕκτῳ Περὶ τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας* Athen. 9, 72, *ἐν τῷ Περὶ σατύρων* Suid. s. vv. *Ἀπώλεσας*, *Ἀρίστιος* Apostol. 3, 60 Arsen. p. 71 Walz.

In scholiis Iliacis Chamaeleontem nominatum repperi *M* 231 *T* 62 *Ψ* 94. 454. Prioribus tribus locis Chamaeleontis afferuntur scripturae; *Ψ* 94 dipla eum ab Aristarcho notatum tradidit Aristonicus; *M* 231 periestigmene est, quam cum Zenodoto Chamaeleontem tangere Didymus docet. Omnes vero hi loci referendi sunt ad opus *Περὶ Ἰλιάδος*, cujus titulus occurrit in Scholl. Apollon. Rhod. 2, 904, ubi Parisiensia Chamaeleontem laudant *ἐν τῷ Περὶ Ἰλιάδος*, vulgata eundem *ἐν πέμπτῳ Περὶ Ἰλιάδος*. Pertinent quae proferuntur e Chamaeleonte ad explicationem loci *Z* 133. In iisdem ad Apollonium Scholiis 1, 139 quoque Chamaeleontis facta est mentio referenda illa ad explicationem versus *A* 69. Etiam *Περὶ Ὀδυσσείας* Chamaeleontis fuisse opus comparatis intelligitur schol. [redacted]

holia *K* 274 *Π* 140 *X* 36. 205 *ζ* 106 testantur, et Athenaeus , 6. 7, et Suidas s. v. *Ἀθηναίας*, et Hesychius s. v. *Ἀθηνᾶ*, jus interpretes Phavorinum quoque excitant, quem inspicere n licuit; porro Eustathius *A* 197 p. 84, 18, ubi quod editur *Ιεταχλείδης* corrigendum esse e Suida, Hesychio, Phavorino uidae atque Hesychii annotaverant interpretes; cfr. Bernhar-yum ad Suid. s. v. *Μετακαλοῦντες*, Westermannum ad Voss. istt. Graecc. p. 465 not. 6, Heinrichium in praef. ad Hesiodi cutum p. 62, Muellerum HGF 4, 443. Maxime insignia Mega-lidis fragmenta sunt ea quae Athenaeus, scholl. *X*, schol. *ζ* ervaverunt. Eorum locorum ultimo versum *ζ* 106 *ἀγρονόμοι* int. *νύμφαι*) *παίζουσι· γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ* Megacli-em docemur sic legisse transformatum: *ἀγρόμεναι παίζουσιν* *νὰ ὄρία παιπαλόεντα.* Quae scholl. *X* 36. 205 e Megaclide roferuntur, repetenda sunt e magistri doctrina Aristotelis; ide Poët. 14, 21 sqq 15, 8 Buhl. ed. min. Athenaeus 12, 6 de ercule qualem Homerus depingat cum Hesiodo Xanthoque *τῷ* *ελοποιῷ*, qualem depingant Stesichorus reliquique recentio-es poëtae Megaclidem introducit disputantem; cap. 7 eundem e loco Odysseae *ι* 2 sqq. Ex uno eodemque opere Homerica uaecunque exstant Megaclidis fragmenta videntur derivata sse, cujus titulus qui fuerit Suidas docet s. v. *Ἀθηναίας*, bi *Μεγακλείδης ἐν τοῖς Περὶ Ὁμήρου* laudatur. Corrigenda ide verba schol. A *Π* 140 *Μεγακλείδης ἐν δευτέρῳ Ὁμήρου* ;gendumque *ἐν δευτέρῳ Περὶ Ὁμήρου*, quo loco simul appa-et, uno libro opus non fuisse absolutum.

Peripateticorum agmen claudito Demetrius Phale-eus, non ipsius Aristotelis auditor, sed Theophrasti Eresii, ui Aristotelis fuit successor. Demetrio, qui ab anno 317 us-ue ad annum 307 a. Chr. Athenis fuit praefectus a Cassandro, lacedoniae rege, Cicero De legg. 2 cp. 26. 3 cp. 6 Rabir. 'ost. cp. 9 De republ. 2 cp. 1 Brut. cp. 9 suo jure vertit laudi uod et doctrinae studiis et regenda civitate fuerit princeps. irammaticorum probatissimum Tertullianus Apologet. 18 De-netrium Phalereum dicere non dubitavit; plurimos eundem onscripsisse libros *Diogenes* Laertius 5, 80 et Suidas s. v. *Δημήτρ.* *testantur; quorum* maximam partem in Aegypto pa-*a pulsus ad Ptolemaeum* Lagi quum se contulisset scripsisse

Demetrium Cicero prodit De Finibb. 5 cp. 19. Et Homero quidem docte tractando plurimum sane illum praestitisse certum est eo, quod Alexandrini Musei, ut supra monui, condendaeque bibliothecae regi exstitit suasor et auctor; nec defuerunt tamen ipsius lucubrationes poëtae. Librorum Demetrii in catalogo a Diogene L. 5, 81 tria exhibentur opera Homerica: *Περὶ Ἰλιάδος α' β'*, *Περὶ Ὀδυσσείας α' β' γ' δ'*, *Ὁμηρικὸς α'*. Fragmenta exstare videntur paucissima, inter quae memorabilis locus est apud Athen. 5, 4 et Eustath. *B* 409 p. 247, 14, quo versum *B* 409 ut *ἀλλότριον τῆς ποιήσεως* ille rejicit; memorabilis etiam apposita ad vs. *γ* 267 in Scholl. Buttm. Preller. Eustath. p. 1466, 55 narratio de vetustis poëtis Demodoco Lacone, Automede Mycenaeo, Perimede Argivo, Licymnio Buprasiensi, Sipia Doriensi, Pharida Lacone, Probolo Spartiata, quos temporibus belli Troici vixisse autumat; reliquorum magistrum fuisse Perimedem Argivum; Demodocum praeterea etiam Automede usum esse magistro; lyram eo tempore maxime fuisse usitatam; poëtas summo fuisse in honore; Automedem primum cecinisse bellum Amphitryonis adversus Teleboas et rixam Cithaeronis et Heliconis, Demodocum vicisse Pythia quum Menelaus et Ulixes Delphicum oraculum adirent Troici belli exitum quaesituri; Demodocum ab Agamemnone [redacted]

feruntur. Accedit autem utrumque fragmentum ad similitudinem eorum, quae Heraclidem Ponticum de poëtis nonnullis narrasse vidimus Homero antiquioribus; quae ficta fuisse non est quod dubitemus. Quamquam exstitisse ante Homerum multos poëtas et res ipsa clamat et gravissimi auctores statuerunt, e. g. Herodotus 2, 23 et Aristoteles Poët. 2, 8 Buhl. min. Atque traduntur nomina plurima, Orphei, Lini, Musaei, Philammonis, aliorum; quos fictos esse omnes vix credideris.

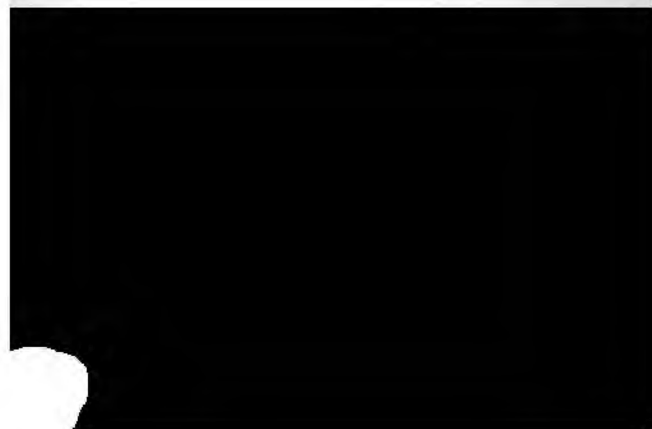
Mitto frustulum Homericum ad Demetrium Phalereum relatum ap. Stobaeum Floril. 5, 59 (de versu ψ 296) et si quae alia sunt ejusmodi. Notabile vero est quod Demetrius primus instituisse novum recitationis carminum Homericorum genus narratur apud Athen. 14, 12 *οὐκ ἀπελίποντο δὲ ἡμῶν τῶν συμποσίων οὐδὲ ῥαψῳδοί. ἔχαιρε γὰρ τοῖς Ὁμήρου ὁ Λαρήνσιος ὡς ἄλλος οὐδὲ εἷς, ὡς λῆρον ἀποφαίνειν Κάσανδρον τὸν Μακεδονίας βασιλεύσαντα, περὶ οὗ φησι Καρύστιος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν, ὅτι οὕτως ἦν φιλόμηρος, ὡς διὰ στόματος ἔχειν τῶν ἐπῶν τὰ πολλά· καὶ Ἰλιὰς ἦν αὐτῷ καὶ Ὀδύσσεια ἰδίως γεγραμμέναι. ὅτι δ' ἐκαλοῦντο οἱ ῥαψῳδοὶ καὶ Ὁμηρισταί, Ἀριστοκλῆς εἴρηκεν ἐν τῷ Περὶ χορῶν. τοὺς δὲ νῦν Ὁμηριστὰς ὀνομαζομένους πρῶτος εἰς τὰ θέατρα παρήγαγε Δημήτριος ὁ Φαληρεύς. Χαμαιλέων δ' ἐν τῷ Περὶ Στησιχόρου καὶ μελῳδηθῆναί φησιν οὐ μόνον τὰ Ὁμήρου, ἀλλὰ καὶ τὰ Ἡσιόδου καὶ Ἀρχιλόχου ἔτι δὲ Μιμνέρμου καὶ Φωκυλίδου.* Eustath. Ω 486 p. 1360, 32 *εἰκότως οὖν ὁ ποιητὴς ἐφιλεῖτο τοῖς γε τὸ καλὸν εἰδόσιν. ἱστοροῦνται γοῦν φιλόμηροι μάλιστα μὲν ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, ἤδη δὲ καὶ Κάσανδρος, ὁ καὶ αὐτὸς Μακεδόνων βασιλεύς, οὕτω φιλῶν Ὅμηρον, ὡς διὰ στόματός, φασιν, ἔχειν τῶν ἐπῶν αὐτοῦ τὰ πολλά. ἦν δὲ τοιοῦτος καὶ ὁ Φαληρεὺς Δημήτριος, ὃς πρῶτος εἰς θέατρον παρήγαγέ, φασι, ῥαψῳδοὺς τοὺς καὶ Ὁμηριστὰς καλουμένους, οἳ ἐμελῴδουν τὰ τοῦ Ὁμήρου, καθάπερ ἄλλοι τὰ Ἡσιόδου καὶ Ἀρχιλόχου καὶ ἑτέρων.* Referenda est res procul dubio ad ea tempora, quibus Athenas Demetrius gubernabat. Cassandri exemplum Iliadis atque Odysseae *ἰδίως γεγραμμένον*, utut illud *ἰδίως* explicueris, *componendum* videtur cum Alexandri magni *Iliadis exemplo τῇ Ἐκ τοῦ νάρθηκος*.

Ab Aristotelis discipulis converto me ad historicos quarti

a. Chr. n. saeculi. Eorum in numerum referuntur sine dubitatione quattuor scriptores ex iis, qui in vitis et apud patres nominantur, Ephorus, Theopompus, Anaximenes, Philochorus; probabili coniectura ad medium fere saeculum quartum refertur Euthymenes; addo incertos scriptores Archemachum, Timomachum, Pyrandrum, Calliclem, Democritum Troezenium, de quorum aetate certi quidem nihil edicere licet nisi hoc, superiores eos quarto a. Chr. saeculo non fuisse; quos tamen, hariolari si licet, aut omnes aut plerosque ad finem fere quarti a. Chr. saeculi rettulerim.

Democriti Troezenii ne nomen quidem certum est. Nam in vitae octavae (Certaminis) editionibus iis quidem, quas ad manum habeo, Hesiod. ed. Heinsii 1603 p. 320, Goettingiana priori Hesiodi p. 242 posteriori p. 314, Westerm. *Βιογρ.* p. 34, nulla lectionis varietate indicata exstat scriptum *Δημόκριτος δὲ Τροιζήνιος Δαήμονα ἔμπορον* (int. *τὸν Ὁμήρου πατέρα λέγει*); sed Menagius ad Diog. L. 8, 74 et Jonsius Scriptt. hist. phil. 1, 4, 2 (p. 28 Dorn.) teste Agone Hesiodi et Homeri a Demetrio Troezenio Homeri patrem Daemonem dici ajunt de varia lectione nihil addentes. Veram autem lectionem esse in Certamine *Δημήτριος* adeo illi persuasum habuerunt, ut ipso hoc Certaminis loco nisi et Athenaeo 4, 17

[redacted]

Τροιζήνιος ἐν τῷ Κατὰ σοφιστῶν βιβλίῳ φησὶν αὐτὸν Empedoclem) καθ' Ὅμηρον „ἀψάμενον βρόχον αἰπὺν ὑψηλοῖο κρανείης | αὐχέν' ἀποκρεμάσαι, ψυχὴν δ' Ἄϊ- κατελθεῖν.“

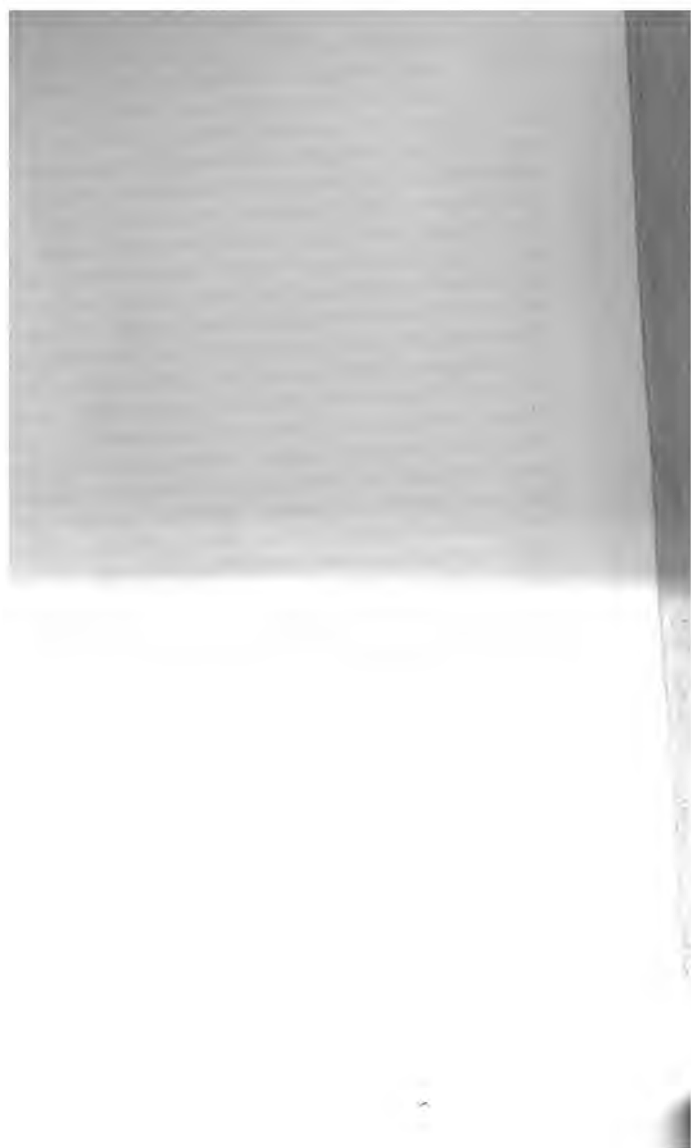
Juxta Democritum Troezenium in vita 8 Callicles no- ur, qui patrem Homeri dixerit Dmasagoram. Idem pro- ubio Callicles est, qui in vita 6 Homerum Salaminium ne dixisse narratur. Sed quis hic Callicles fuerit incer- ium videtur esse.

In vita sexta medium inter Heraclidem et Hypsicratem n exstat Pyrandri. Is ibi et Hypsicrates Homerum di- narrantur Hesiodi aequalem. Esse probabile duco eun- Pyrandrum atque illum, cujus ex quarto Πελοποννησια- libro in Plutarchi Parall. minorr. 37 relatum legimus, capto Agamemnonem cum Casandra necatum esse, Ore- vero apud Strophium educatum poenas repetivisse patris rcussoribus. Idem Pyrander juxta Theopompum histori- redit apud Tzetz. Lycophr. 1439, ubi Olympiadis genus, s Alexandri magni a Pyrrho Achillis et ab Heleno Priami leduxisse fertur. Pyrrhander ἐν τῷ Περὶ αὐλητῶν exci- ab Athenaeo 14 p. 634 D cp. 35, quem non diversum statuit Mueller HGF 4, 486.

Timomachum una cum Aristotele commemorat vitae :tor, utrique dicens Homerum genere visum esse Jetam. aud dubie idem Timomachus, de quo Athenaeus 14, 638 ιαχος δ' ἐν τοῖς Κυπριακοῖς Στήσανδρον λέγει τὸν Σα- ἐπὶ πλεῖον αὐξῆσαι τὴν τέχνην, καὶ πρῶτον ἐν Δελφοῖς ῳδῆσαι τὰς καθ' Ὅμηρον μάχας, ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς ΄σείας.

Ab Euthymene et Archemacho Clemens refert ım. 1, 117 aequalem Hesiodi dictum esse Homerum na- ıe in Chio insula Athenis Acasto regnante circa ducen- um annum p. Tr. c.; sic Archemachum ἐν Εὐβοϊκῶν ι, Euthymenem narrasse ἐν τοῖς Χρονικοῖς. Hunc Eu- ıenem Mueller HGF 4, 408 diversum censet esse ab ·mene Massiliensi, quem iter in Atlantico Oceano fecisse : eo librum *scripsisse constat* ex Menippi Peripl. ed. Hoffm. ' *Senec. Quaestt. natt.* 4, 2, 21 Lyd. De mensibb. 4, 68 p.

262 Lips. Athenaeo 2, 87 Plutarcho De placitt. philoss Aristid. orat. 48 p. 353. 356. Sententiae suae nec M rationes substruxit neque ego vidi quae substrui possint. que, quum nullum equidem noverim veteris auctoris l unde colligere liceat, fuisse praeter Massiliensem Euthyn alium ejusdem nominis scriptorem, quum hoc aliunde sati stet, floruisse Massiliae studia Homerica, quum id ipsum affirmasse narratur Massiliensis Euthymenes, profluere ex Oceano, Homericum sit atque haustum ex versibus (sqq, de quibus infra ubi ad Herodotum deduxero narrat meam pluribus agam: Clementis Euthymenem accurate referentem de Homero in Chronicis suis eundem esse p sum habeo atque Massiliensem geographum. Hunc Ukert G 1, 1 p. 113 aequalem fuisse dicit Pytheae Massiliensis, berrimi geographi, qui Alexandri magni fere temp vixit; qua in re testimonium Aristidis eodem loco a se d laudati non adhibuit, orat. 48 p. 353 Ephorum Euthy Massiliensis fecisse mentionem dicentis. Contra quos de Euthymenis aetate producit Ukert, Aristotel. Meteo 13 Athen. 2, 90, eorum apud alterum tempus indicatu repperi, apud alterum, Aristotelem, ne nomen quiden nominatum Euthymenis. Sed Aristotelem Meteorol. 1, [redacted]

ermenem illum, quem ἐν τῷ Περὶ Χίου de Homero ejusque mulo Scindapso quaedam narrasse dicit Ptolemaeus Hephaetio ap. Phot. Bibl. cod. 190 ed. Bekk. p. 152 B 20, in Jahnii nnall. 67, 4 p. 384 perstrinxi. Spernendum duxit Welcker uthymenis de Homero testimonium propterea quod Hypermees, quem eundem esse censuit atque Euthymenem, levis fueit auctor. Quod ut in medio relinquam, Hypermenes utrum evis fuerit necne, poterat Welcker, qui Euthymenem Clementis eundem esse censuit atque Massiliensem, ad veteres onnullos scriptores provocare, qui Massiliensem Euthymenem evem sese praebuisse in itinere suo describendo insimulant. Sed Welcker de Massiliensi Euthymene unum proferre maluit ocum Menippi (Artemidori), qui honorifice Euthymenem commemorat. Aliorum judicia, qui levitatem arguere sibi videnur Euthymenis, hoc loco dijudicare longum; quod si facerenus, prorsus diversa fortasse ratione de itinere Euthymenis tque fide ejus judicandum esse appareret. Ut tamen in itinere escribendo fabulas nonnullas immiscuerit auctor, inde non equitur, Chronica sua eadem eum scripsisse levitate, testinoniumque ejus insigne de Homero esse spernendum. Quod estimonium firmatur ab Archemacho, qui in eandem in quam uthymenes abiit sententiam. Welcker autem, quod notavi oco indicato, consensum Archemachi et Euthymenis tacuit, uthymenis solius sententiam eam esse diserte affirmans.

A r c h e m a c h u s Clementis est ille, qui Euboensis natione uisse dicitur a Plutarcho De Iside et Osiride cap. 27 et Straone 10 p. 465; praeter Euboica a Clemente et aliis commemoata Metonymias eum scripsisse constat ex Apoll. Rhod. schol. , 262. Probata haec sunt Muellero HGF 4 p. 314 sqq; qui odem jure, quo Euthymenes duos diversos esse statuit, Meonymiarum scriptorem alium, alium Euboicorum, alium Euoensem Archemachum dicere poterat. Scholium ad *B* 542, uod Mueller p. 316 ex solis Crameri Ann. Parr. 3, 376 (leg. 72, 28) profert, legitur etiam in Bekkerianis et Bachmannianis.

P h i l o c h o r u s A t h e n i e n s i s, μάντεως καὶ ἱεροσκόπου munere quem functum tradunt iis temporibus, quibus Deetrius Phalereus *Athenis fuit expulsus*, ex octo illis est histoeis, *quos communi nomine Atthidum* vocant scriptores, prop-

terea quod scriptionibus peculiaribus Atticas res adhibita critica fusius enarraverunt. Dissertationem de iis fragm rumque collectionem post Lenzium, Siebelisium, Boeck exhibuit Th. Mueller HGF 1, LXXXI sqq 359 sqq. Praeter primarium, Atthidem, Atthidum scriptores plerosque cogi est alios confecisse libros; plurimi nominantur Philochori doctissimus omnium videtur fuisse: Ἐπιγράμματα Ἀτ scriptio Περὶ μυστηρίων τῶν Ἀθήνησι, Περὶ τῶν Ἀθήι ἀγώνων βιβλία ιζ', Περὶ ἑορτῶν, Περὶ θυσιῶν α', Περὶ τικῆς δ', Περὶ καθαρμῶν, Περὶ Ἀλκμᾶνος, Περὶ τῶν Σ κλέους μύθων βιβλία ε', Περὶ Εὐριπίδου, alia. De Ho igitur patria atque aetate quo in opere egerit Philochoru certum videri potest; neque enim titulus ab ullo veterum ditur. Refert tamen haud cunctanter rem Mueller (qui fi 52 sqq p. 392 sq singula veterum testimonia parum acc tractavit) ad Atthidem ipsam et ad secundum quidem librum. In eo enim libro historia Atticae a Cecrope usqu Creontem archontem Ol. 24, 3 deducta videtur fuisse (M p. 385), Homeri autem ἀκμὴν a Philochoro constat ad qu gesimum post Ionicam migrationem, centesimum octoges p. Tr. c. annum esse relatam, quo tempore archon Athe sium fuerit Archippus. Sic Philochori sententiam dilucid

[redacted]

hibuit. Scholiastae Homeri Philochorum excitant ad ex-
llos locos υ 155 Α 594 Ζ 136 Σ 570 (vid. praeter Bekk.
Cramer. Ann. Pariss. 3, 289 et quem Mueller fr. 188
Eustath. p. 1163, 58). De vocabulo θυηλαί, quod se-
gitur apud Homerum Ι 220, disseruisse Philochorum con-
x Etym. m. s. v. Θυηλαί et Cram. Ann. Oxonn. 2, 448.
ıdum vero est, his locis omnibus et aliis similibus qui
rum attingunt, Philochori verbis nominari Homerum ne-
ıam. Ad aliorum interdum poëtarum vetustorum testimo-
ɔminatim provocantem deprehendimus illum; Archilochi
rentem videmus locos duos, Hesiodi tres, Orphei unum,
ɛi unum. Hesiodi adhibitis versibus quibusdam explica-
n eum vocabuli ῥαψῳδός tentasse Scholia Pindari Nem.
ırodunt.

De Anaximene Lampsaceno fere omnia occupata
n volumine 1846 apud Didotum edito, quo Fr. Duebner Ar-
i Anabasin et Indica, reliqua Arrhiani et ceterorum de re-
lexandri magni scriptorum fragmenta publicavit C. Mueller
ı section. 2). Aetate paullo superior Philochoro et Demetrio
reo, Aristotele paullo inferior Anaximenes videtur fuisse.
ıpi Macedonum regis familiarem eum fuisse narrant, fami-
n, comitem, praeceptorem Alexandri magni, cujus res ge-
ıeculiari perscripsit opere Τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον. Quocum
: duo alia, τὰ Φιλιππικά s. Τὰ περὶ Φίλιππον quibus de
ıpo, Alexandri magni patre egit, et τὰ Ἑλληνικά, quibus
ıiorem et Graecorum et Barbarorum historiam est comple-
b initiis ad Epaminondae mortem, arctissime conjunxit ita
ellenicorum libri (fuerunt numero 12) αἱ πρῶται quoque
ıarentur ἱστορίαι, Philippica (libri 8) αἱ δεύτεραι, Τὰ
Ἀλέξανδρον (quorum laudatur liber secundus) αἱ τρίται.
erea nonnullos alios Anaximenes confecit libros, ex qui-
oc loco unus commemorandus est quo Homerum tracta-
Dionys. Hal. De Isaeo 19 Ἀναξιμένην δὲ τὸν Λαμψακη-
intell. παρέλιπον ἑκών), ἐν ἁπάσαις μὲν ταῖς ἰδέαις τῶν
ν τετράγωνόν τινα εἶναι βουλόμενον· καὶ γὰρ ἱστορίας
ιφε, καὶ περὶ τοῦ ποιητοῦ συντάξεις καταλέλοιπε, καὶ
ς ἐξενήνοχεν, ἧπται δὲ καὶ συμβουλευτικῶν καὶ δικανι-
γώνων κτἑ. Ex his Περὶ τοῦ ποιητοῦ συντάξεσιν hau-
ıer.

sta esse patet quae in vita 5 ex Anaximene proferuntur, Homerum patria fuisse Chium. Praeterea unum tantum quod sciam Anaximenis exstat fragmentum Homericum e *Πρώταις ἱστορίαις* desumptum ab Athenaeo 6, 19; quo de Eriphylae agitur ὅρμῳ λ 326 commemorato. Sed quod ad sententiam illam Anaximenis, Homerum fuisse Chium, non omitti debet quod inimicitia intercessisse traditur Anaximeni cum duobus scriptoribus natione Chiis, Theocrito (Athen. 1, 38 cfr. Stob. Floril. 36, 20) et Theopompo (Pausan. 6, 18, 3 cfr. Dionys. Hal. A. R. 1 prooem. ubi cum Muellero p. 34 B not. 2 pro *Ἀναξίλαος* scribendum videtur *Ἀναξιμένης*). Cujus rei ratione habita conjecturam, quam Mueller p. 33 A not. commemorat, Anaximenem per aliquod tempus in ipsa Chio insula vitam degisse, a vero non multum abesse dixeris. Itaque Nitzschius Histor. Homer. 2 p. 88 recte statuisse videri potest, Anaximenem illum, qui Chius vocatur a Luciano Herodot. 3 nostrum esse Lampsacenum; nisi forte praeferenda Muelleri ratio, qui apud Lucianum pro *Ἀναξιμένης ὁ Χῖος* l. l. censet legendum *Ξενομήδης ὁ Χῖος*.

Ephorus Cumaeus, cujus vitam et fragmenta post Marxium C. Mueller HGF illustravit 1, LVII sqq 234 sqq, aetate aut paucis annis superior fuit Philippo Macedonum rege aut [redacted]

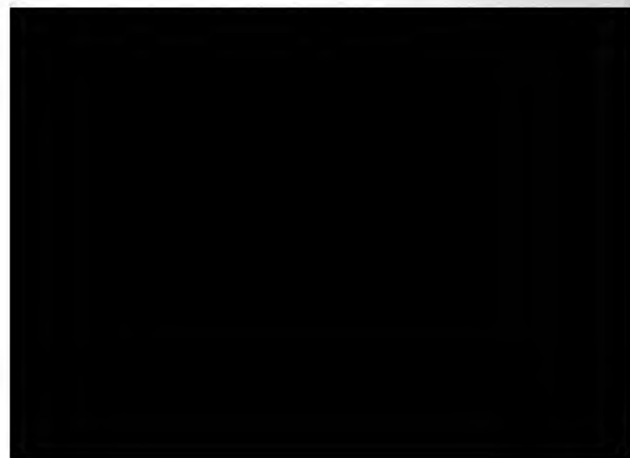
856 p. 363, 24. 39). Suam ut firmaret sententiam Home-i loci scripturam improbe mutasse arguit eum Strabo loco quem posui ultimum, 12, 550. Versus enim *B* 856 sq αὐ-ρ Ἁλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον | τηλόθεν ἐξ ὐβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη Ephorus mutato voca-lo Ἁλιζώνων in Ἀμαζώνων de Amazonibus esse accipiendos ntenderat, quae inter Mysos, Cares, Lydos mediae sedes locassent non procul a Cyme, sua ipsius patria, quam ce-rare ubique nisus est; vide e. g. Steph. Byz. *Βοιωτία* Strab. 623. Jam hoc statui posse concedit Strabo, habitasse Ama-ιes in illa olim regione. Quo concesso ἡ δὲ Ἀλύβη, per-, ἢ ὥς τινες Ἀλόπη ἢ Ἀλόβη πῶς ἂν ἐν τοῖς τόποις τού-ς ἐξητάζετο; πῶς δὲ τηλόθεν; πῶς δ' ἡ τοῦ ἀργύρου γε-θλη; ταῦτα μὲν ἀπολύεται τῇ μεταγραφῇ· γράφει γὰρ οὕ-ς· „αὐτὰρ Ἀμαζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον, | ἐλ-ντ' ἐξ Ἀλόπης, ὅθ' Ἀμαζονίδων γένος ἐστίν.“ ταῦτα δ' ἀπο-σάμενος εἰς ἄλλο ἐμπέπτωκε πλάσμα· οὐδαμοῦ γὰρ ἐνθάδε ίσκεται Ἀλόπη, καὶ ἡ μεταγραφὴ δὲ παρὰ τὴν τῶν ἀντι-ἐφων τῶν ἀρχαίων πίστιν καινοτομουμένη ἐπὶ τοσοῦτον :διασμῷ ἔοικεν. Detorti non sunt qui praeterea in fragmen-Ephori leguntur Homeri versus, fr. 38 (Strab. 1, 33), 45 tr. 5, 244), 54 (Str. 7, 327), 63 (Str. 10, 476), 76 (Str. 7, 2).

Vitam quoque Homeri ipsius attigit in Historiarum libris horus; Cretensium certe πολιτείαν illustrando atque cum artana comparando ad Lycurgum deductus hunc narravit se-ndum nonnullorum sententiam in Chio insula cum Homero degente esse congressum, fragmt. 64 (Strabo 10, 482). eriorem Ephorum de Homeri patria atque genere narratio-m ἐν συντάγματι τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐπιχωρίῳ exhibuisse vi-: 2A testatur auctor cap. 2. Quod σύνταγμα libri Historiarum ınti caput fuisse suspicatur Mueller p. LXI. Possis tamen lem jure statuere, libellum fuisse peculiarem, quo res Cu-eorum tractarit solas. Quod utut sit, hoc contendisse cer-ı est Ephorum, et Homerum et quem consanguineum ejus sse sibi persuasit Hesiodum genere fuisse Cumaeos. Apel-ı, Maeonem, *Dium fratres fuisse* teste vitae auctore lauda-*Ephorus narravit genere Cumaeos*; Dium, aere alieno de-

terea quod scriptionibus peculiaribus Atticas res adhibita arte critica fusius enarraverunt. Dissertationem de iis fragmentorumque collectionem post Lenzium, Siebelisium, Boeckhium exhibuit Th. Mueller HGF 1, LXXXI sqq 359 sqq. Praeter opus primarium, Atthidem, Atthidum scriptores plerosque cognitum est alios confecisse libros; plurimi nominantur Philochori, qui doctissimus omnium videtur fuisse: *Ἐπιγράμματα Ἀττικά*, scriptio *Περὶ μυστηρίων τῶν Ἀθήνησι*, *Περὶ τῶν Ἀθήνησι ἀγώνων βιβλία ιζ'*, *Περὶ ἑορτῶν*, *Περὶ θυσιῶν α'*, *Περὶ μαντικῆς δ'*, *Περὶ καθαρμῶν*, *Περὶ Ἀλκμᾶνος*, *Περὶ τῶν Σοφοκλέους μύθων βιβλία ε'*, *Περὶ Εὐριπίδου*, alia. De Homeri igitur patria atque aetate quo in opere egerit Philochorus incertum videri potest; neque enim titulus ab ullo veterum proditur. Refert tamen haud cunctanter rem Mueller (qui frgmt. 52 sqq p. 392 sq singula veterum testimonia parum accurate tractavit) ad Atthidem ipsam et ad secundum quidem ejus librum. In eo enim libro historia Atticae a Cecrope usque ad Creontem archontem Ol. 24, 3 deducta videtur fuisse (Muell. p. 385), Homeri autem ἀκμὴν a Philochoro constat ad quadragesimum post Ionicam migrationem, centesimum octogesimum p. Tr. c. annum esse relatam, quo tempore archon Atheniensium fuerit Archippus. Sic Philochori sententiam dilucide ex-

[redacted]

dhibuit. Scholiastae Homeri Philochorum excitant ad exidos locos υ 155 Α 594 Ζ 136 Σ 570 (vid. praeter Bekk. Cramer. Ann. Pariss. 3, 289 et quem Mueller fr. 188 t Eustath. p. 1163, 58). De vocabulo θυηλαί, quod se-gitur apud Homerum Ι 220, disseruisse Philochorum con-x Etym. m. s. v. Θυηλαί et Cram. Ann. Oxonn. 2, 448. idum vero est, his locis omnibus et aliis similibus qui rum attingunt, Philochori verbis nominari Homerum ne-iam. Ad aliorum interdum poëtarum vetustorum testimo-ominatim provocantem deprehendimus illum; Archilochi rentem videmus locos duos, Hesiodi tres, Orphei unum, ei unum. Hesiodi adhibitis versibus quibusdam explica-n eum vocabuli ῥαψῳδός tentasse Scholia Pindari Nem. rodunt.

De Anaximene Lampsaceno fere omnia occupata n volumine 1846 apud Didotum edito, quo Fr. Duebner Ar-Anabasin et Indica, reliqua Arrhiani et ceterorum de re-lexandri magni scriptorum fragmenta publicavit C. Mueller section. 2). Aetate paullo superior Philochoro et Demetrio reo, Aristotele paullo inferior Anaximenes videtur fuisse. pi Macedonum regis familiarem eum fuisse narrant, fami-n, comitem, praeceptorem Alexandri magni, cujus res ge-eculiari perscripsit opere Τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον. Quocum duo alia, τὰ Φιλιππικά s. Τὰ περὶ Φίλιππον quibus de po, Alexandri magni patre egit, et τὰ Ἑλληνικά, quibus iiorem et Graecorum et Barbarorum historiam est comple-b initiis ad Epaminondae mortem, arctissime conjunxit ita ellenicorum libri (fuerunt numero 12) αἱ πρῶται quoque iarentur ἱστορίαι, Philippica (libri 8) αἱ δεύτεραι, Τὰ Ἀλέξανδρον (quorum laudatur liber secundus) αἱ τρίται. erea nonnullos alios Anaximenes confecit libros, ex qui-oc loco unus commemorandus est quo Homerum tracta-Dionys. Hal. De Isaeo 19 Ἀναξιμένην δὲ τὸν Λαμψακη-intell. παρέλιπον ἑκών), ἐν ἁπάσαις μὲν ταῖς ἰδέαις τῶν ν τετράγωνόν τινα εἶναι βουλόμενον· καὶ γὰρ ἱστορίας ·φε, καὶ περὶ τοῦ ποιητοῦ συντάξεις καταλέλοιπε, καὶ ς ἐξενήνοχεν, ἥπται δὲ καὶ συμβουλευτικῶν καὶ δικανι-γώνων κτέ. Ex his Περὶ τοῦ ποιητοῦ συντάξεσιν hau-ıer.

sta esse patet quae in vita 6 ex Anaximene proferuntur, Homerum patria fuisse Chium. Praeterea unum tantum quod sciam Anaximenis exstat fragmentum Homericum e *Πρώταις ἱστορίαις* desumptum ab Athenaeo 6, 19; quo de Eriphylae agitur ὅρμῳ λ 326 commemorato. Sed quod ad sententiam illam Anaximenis, Homerum fuisse Chium, non omitti debet quod inimicitia intercessisse traditur Anaximeni cum duobus scriptoribus natione Chiis, Theocrito (Athen. 1, 38 cfr. Stob. Floril. 36, 20) et Theopompo (Pausan. 6, 18, 3 cfr. Dionys. Hal. A. R. 1 prooem. ubi cum Muellero p. 34 B not. 2 pro *Ἀναξίλαος* scribendum videtur *Ἀναξιμένης*). Cujus rei ratione habita conjecturam, quam Mueller p. 33 A not. commemorat, Anaximenem per aliquod tempus in ipsa Chio insula vitam degisse, a vero non multum abesse dixeris. Itaque Nitzschius Histor. Homer. 2 p. 88 recte statuisse videri potest, Anaximenem illum, qui Chius vocatur a Luciano Herodot. 3 nostrum esse Lampsacenum; nisi forte praeferenda Muelleri ratio, qui apud Lucianum pro *Ἀναξιμένης ὁ Χῖος* l. l. censet legendum *Ξενομήδης ὁ Χῖος*.

Ephorus Cumaeus, cujus vitam et fragmenta post Marxium C. Mueller HGF illustravit 1, LVII sqq 234 sqq, aetate aut paucis annis superior fuit Philippo Macedonum rege aut [redacted]

6 p. 363, 24. 39). Suam ut firmaret sententiam Home-
oci scripturam improbe mutasse arguit eum Strabo loco
iem posui ultimum, 12, 550. Versus enim *B* 856 sq αὐ-
Ἀλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον | τηλόθεν ἐξ
3ης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη Ephorus mutato voca-
Ἀλιζώνων in Ἀμαζόνων de Amazonibus esse accipiendos
nderat, quae inter Mysos, Cares, Lydos mediae sedes
cassent non procul a Cyme, sua ipsius patria, quam ce-
re ubique nisus est; vide e. g. Steph. Byz. *Βοιωτία* Strab.
23. Jam hoc statui posse concedit Strabo, habitasse Ama-
s in illa olim regione. Quo concesso ἡ δὲ Ἀλύβη, per-
ἢ ὥς τινες Ἀλόπη ἢ Ἀλόβη πῶς ἂν ἐν τοῖς τόποις τού-
ἐξητάζετο; πῶς δὲ τηλόθεν; πῶς δ' ἡ τοῦ ἀργύρου γε-
η; ταῦτα μὲν ἀπολύεται τῇ μεταγραφῇ· γράφει γὰρ οὕ-
„αὐτὰρ Ἀμαζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον, | ἐλ-
ἐξ Ἀλόπης, ὅθ' Ἀμαζονίδων γένος ἐστίν.“ ταῦτα δ' ἀπο-
μενος εἰς ἄλλο ἐμπέπτωκε πλάσμα· οὐδαμοῦ γὰρ ἐνθάδε
κεται Ἀλόπη, καὶ ἡ μεταγραφὴ δὲ παρὰ τὴν τῶν ἀντι-
ων τῶν ἀρχαίων πίστιν καινοτομουμένη ἐπὶ τοσοῦτον
ιασμῷ ἔοικεν. Detorti non sunt qui praeterea in fragmen-
phori leguntur Homeri versus, fr. 38 (Strab. 1, 33), 45
5, 244), 54 (Str. 7, 327), 63 (Str. 10, 476), 76 (Str. 7,

Vitam quoque Homeri ipsius attigit in Historiarum libris
rus; Cretensium certe πολιτείαν illustrando atque cum
tana comparando ad Lycurgum deductus hunc narravit se-
um nonnullorum sententiam in Chio insula cum Homero
legente esse congressum, fragmt. 64 (Strabo 10, 482).
iorem Ephorum de Homeri patria atque genere narratio-
ἐν συντάγματι τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐπιχωρίῳ exhibuisse vi-
A testatur auctor cap. 2. Quod σύνταγμα libri Historiarum
ti caput fuisse suspicatur Mueller p. LXI. Possis tamen
m jure statuere, libellum fuisse peculiarem, quo res Cu-
rum tractarit solas. Quod utut sit, hoc contendisse cer-
est Ephorum, et Homerum et quem consanguineum ejus
e sibi persuasit Hesiodum genere fuisse Cumaeos. Apel-
Maeon*em, Dium fratres fuisse* teste vitae auctore lauda-
phorus narravit genere Cumaeos; Dium, aere alieno de-

mersum Cumis emigrasse in Boeotiam sedemque collocasse Ascrae, ubi Hesiodum procreaverit; Apellam Cumis quum moreretur filiam reliquisse Critheidem; eam gravidam factam a Maeone nupsisse Phemio Smyrnaeo ludimagistro. Smyrnae dein enixam eam esse Homerum ad Meletem fluvium; inde Homerum vocatum Melesigenem; nomen Homeri postea inditum, quod caecus esset redditus; ὁμήρους enim caecos vocari apud Cumaeos et Iones. Qua cum narratione congruunt quae leguntur vitae 2 B cap. 1 *Ἔφορος δὲ ὁ ἱστορικὸς Κυμαῖον* (int. *Ὅμηρον ἔφη γενέσθαι*). Item vita 5 *κατὰ δ' Ἔφορον καὶ τοὺς ἱστορικοὺς Κυμαῖος* (int. *Ὅμηρος ὁ ποιητὴς ἦν τὸ γένος*). Legendum esse *Ἔφορον τὸν ἱστορικόν* monui in Jahnii Anall. 67, 3, 265. Supplementum narrationis, omissum a Muellero (fr. 164) suppeditat vita sexta: *Ἱππίας δ' αὖ καὶ Ἔφορος Κυμαῖον* (int. *τὸν Ὅμηρον ἀποφαίνονται*)· *ὁ δ' Ἔφορος καὶ εἰς Χαρίφημον ἀνάγει τὸ γένος αὐτοῦ· ὁ δὲ Χαρίφημος οὗτος Κύμην ᾤκισε.* Tatianus satis habuit in iis Ephorum enumerasse, qui de poësi, genere, aetate Homeri quaesiverint. De Hesiodo secundum Ephorum Homeri consanguineo et contemporaneo cum vita 2 A consentit Syncell. p. 173 *Ἡσίοδός τε ἐγνωρίζετο, ὃν Ἔφορος ἀνεψιὸν καὶ σύγχρονον Ὁμήρου φησί.* Mueller Addendd. vol. 4 p. 642 B tentavit *οὗ Ἔφορος ἀνεψιὸν καὶ* [redacted]

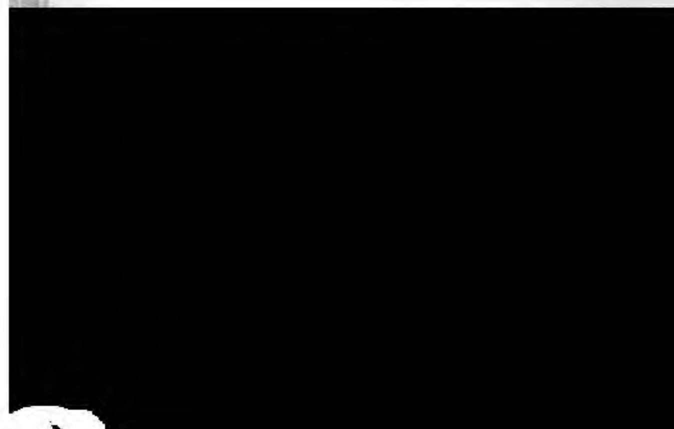

olissi ignorasse videtur Stephanus; in terra continenti ›atam videtur illam putasse qua Aeolis proxime distat Verba scilicet πλησίον Χίου per se et de urbe Chio sula possunt accipi. Similes vero errores Stephanus commisit, e. g. s. v. Χυτόν, ubi Meineke edidit Χυ- ›ρίον ἠπείρου. Ἔφορος ἐννεακαιδεκάτῳ· „οἱ δ' ἐκ ενῶν κατῴκισαν τῆς ἠπείρου τὸ Χυτὸν καλούμενον". dum χωρίον Ἠπείρου, τῆς Ἠπείρου. Nam quod situm pe Clazomenarum insulam in continenti oppidum, id male intellecto Stephanus in Epiro situm fuisse sibi it. Thucydidis locus, quem s. v. Βολισσός Stephanus , libri 8 est caput 24, ubi ἐν Βολίσσῳ legi Meineke , non ἐν Βολίσκῳ. Restat ut de temporibus quaera- quae Homerum Ephorus rettulerit. Lycurgum vidisse m ille statuit. Lycurgi vitam ab Ephoro ad finem fere ı. Chr. saeculi esse relatam demonstrari potest; sed us quominus tempus definiatur sunt quae obstare vi- Parum accurate Ἐκλογὴ ἱστοριῶν Cramer. Ann. Pa- ›. 227 οὗ (int. τοῦ Σαοὺλ) τρισκαιδεκάτου ἔτους ἐνε- γίνεται ἡ τῶν Ἡρακλειδῶν κάθοδος ἐν Πελοπον- ληξάντων τῶν Πελοπιδῶν. ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις ηρον τὸν ποιητὴν τὴν Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν ἐκθέσθαι. οοῦμεν οὖν ὡς Ἔφορος καί τινες ἄλλοι τῶν συγγρα- ολλαῖς γενεαῖς ὑστερεῖν αὐτόν φασιν· οὐδ' ὡς ἔνιοι ισιν Ἡσιόδῳ τῷ ποιητῇ συνηκμακότα· οὐ μὴν ἡμεῖς οις συγκατατιθέμεθα, καθὼς Διόδωρος ἀποδείκνυσι τρὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου τετελευτηκότα. Res ad ı foret perducta, si pro certo habere liceret, apud ed. Scal. p. 105 (Euseb. ed. Rom. p. 321) nomen „Eu- " („Euphorbius" ed. Rom.) cum Scaligero, Meinekio All. p. 27), aliis, mutandum esse in „Ephorus". Quod aret, Lycurgum cum Homero congressum anno 900 a. putasse Ephorum sciremus. Vide quae disputavi in ınnall. 67, 4, 381 sq. Sed mutatio nominis illa extra non videtur posita esse. Mueller in vita Ephori 1, not. et in Add. 4, 642 Ephori nomen ponendum duxit. ›iquum est ut de Theopompo pauca addantur. De ›mis Wichers bene meruit, qui fragmenta ejus colle-

git vitamque narravit libro 1829 Lugd. Bat. edito. De vita et scriptis C. Mueller disseruit HGF 1 p. LXV (Add. 4 p. 626), fragmenta exhibuit 1, 278 (Add. 4, 643). Natione Theopompus erat Chius, aetate Ephori aequalis. Libros scripsit plurimos; nominanda duo opera majora, primum Ἑλληνικῶν libri duodecim, qui Thucydidis libro octavo continuati erant resque Graecorum per 17 annorum spatium gestas usque ad pugnam navalem apud Cnidum commissam exhibuerunt; dein Φιλιππικῶν libri 58, quibus Philippi Macedonis res narratae fuerunt praemissa brevi expositione historiae Macedonum anterioris, digressionibus intextis crebris. Ut ad reliquorum poëtarum testimonia rarissime ita ad Homerum Troicaque tempora rarius quam Ephorus delatus est Theopompus. Versus Homeri appositos reperies Muelleri fragmt. 184 (*I* 404. 405. Diod. 16, 56), 264 (*B* 523. Strab. 9, 424); nominatum Homerum habes fr. 12 (Athen. 12, 41). Praeterea res in Iliade atque in Odyssea narratas attigit fr. 62 (Harpocr. *Πύγελα*), 111 (Phot. Bibl. cod. 176 p. 120 Bekk.), 112 (schol. *B* 135), 114 (Tzetz. Lycophr. 806), 232 (Tzetz. Lycophr. 1439), 233 (Justin. 12, 2), 249 (Polyb. 8, 11), 262 (Diodor. 16, 87). Confer etiam in Addendd. vol. 4 p. 644 fragmt. 109 A (Strab. 8, 374). Non reticendum autem, fragmenta 112. 114. 184. 233. 262 non certo referri ad Theopom- [redacted]

ejectus est, ex quo aetatis demum anno quadrageo rediit non a Chiis sed ab Alexandro Macedone Vide Mueller. 1 p. LXV sqq. Accedit quod supra Theopompum fuisse adversarium Anaximenis Lamuic enim Homerum fuisse vidimus Chium.

ompum rhetorem fuisse constat multasque compoiones. Quo factum est ut historiam quoque scripsee. Magistro usus ille est Isocrate Atheniensi o rhetore, quo tempore hic in Chio insula Theoia habuit scholas. Vide Plutarch. vitt. X oratt. Iso-. Westerm. lin. 29 Photium cod. 260 p. 486 B Bekk. p. LXVI. Una cum Theopompo ab Isocrate institu- phorus; atque hinc explicari videtur posse, qui ut Ephorus, quamvis patriis Cumaeorum partibus leo, ut Homerum ipsum Cumaeum fuisse autumaret, men insula Bolissi illum degisse cumque Lycurgo in essum esse concederet.

holam Isocrateam Anaximenes quoque Lampsartinet. Hic enim teste Suida s. v. Ἀναξιμέν. (Eu-1) praeceptorem habuit Zoilum Amphipolita- Ὁμηρομάστιγα, de quo supra monui; Zoilus vero fuit teste Porphyrio schol. B *K* 274 Ζωΐλος ὁ κληθεὶς τιξ γένει μὲν ἦν Ἀμφιπολίτης, τοῦ δὲ Ἰσοκρατικοῦ ;, ὃς ἔγραψε τὰ Καθ' Ὁμήρου γυμνασίας ἕνεκα, καὶ τῶν ῥητόρων ἐν τοῖς ποιηταῖς γυμνάζεσθαι. In ιρατικόν est schola Isocratis, διδάσκαλος τοῦ Ἰσο- hetorices magister e schola Isocratea. Adversatur nec Suidas s. v. Ζωΐλος (Eudoc. p. 203) qui libellum ράτους scripsisse narrat Zoilum, nec Aelianus V. ubi discipulum Zoilum fuisse legimus Polycratis, nine, rhetore et sophista, natione Atheniensi, Oraorum videas editionem Turicensem vol. 2 p. 220 sqq. oilo Polycratem componunt etiam Dionys. Hal. De e vi Demosth. 8 Suid. s. v. Δημοσθένης. Hunc cratem alio tempore, alio Isocratem videtur sectailus, eo vero tempore, quo Polycratem sectaretur, adversus Isocratem. Sic Antisthenes primum Gorlus fuit, dein Socratis, quem quum audiret, libel-

lum scripsit adversus Gorgiam. Adversus Polycratem psisse Isocratem constat Busirin suum: vid. Busirid. Argumenti indicem ejusdem declamationis Graece scriptu Tur. Orr. Att. vol. 1 p. 231. Etiam Helenae encomium quod exstat ed. Tur. Orr. Att. vol. 1 p. 226 sqq Isocrate versus Polycratis scriptionem cognominem scripsisse Spengel Συναγωγ. τεχν. p. 71 sqq; Polycratis enim ess tuit quae exstat Gorgiae nomine inscripta Helenae lau (Orr. Att. Tur. ed. 2 p. 132); hanc ipsam vero ob oculo bere censet Isocratem in Helena sua. Fuisse qui adversu lycratis Helenam scriptam esse Isocrateam contenderent tavit Hypothesis Hel. Isocr. auctor ed. Tur. Orr. Att. 2 2 (cfr. Polycr. fragmm. p. 221 A); sed is auctor ipse Pol tem potius Helenam suam adversus Isocratis Helenam scri censet, Isocratem autem Helenam suam aut adversus Go Helenam aut adversus Anaximenem Lampsacenum et ipse Helenae confecerit laudationem (vid. Orr. Att. ed ric. 2 p. 321 A).

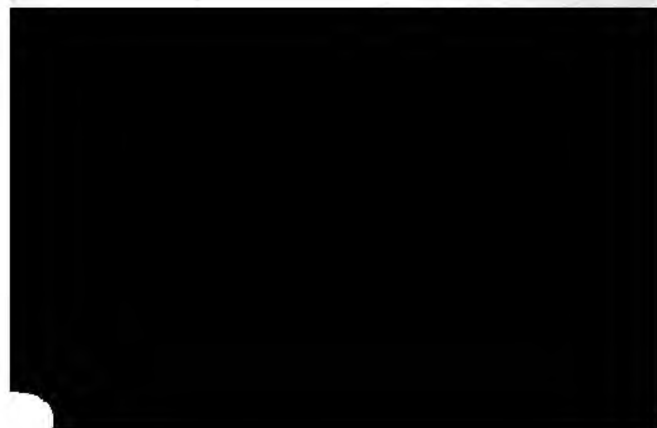
Jam quattuor nominavi Helenae laudationes, Gorgiae lycratis, Isocratis, Anaximenis; vides quam vere dixerit phyrius loco modo proposito rhetores solitos fuisse γυμ σθαι ἐν τοῖς ποιηταῖς. Sed Isocratis praeter Helena [redacted]

t apud Isocratem Ὁμηριδῶν vocabulum accipiendum esse ente ab Homero ducente genus in eo falli videtur; nam navit haud dubie Isocrates Homeridarum nomine Homeri itores vel eos, qui in Homericis studiis operam ponerent. liquis Isocratis scriptis sex locos repperi quibus Homenominatur, Ad Nicocl. § 48 Advs. sophistt. § 2 Panegyr. 9 Panathen. § 18. 33. 263. Tres in his locis sunt e quibus fere aliud erui posse videatur nisi hoc, magni Homerum im esse ab Isocrate, Nicocl. 48, Sophist. 2, Panath. 263, omnes reliquos poëtas epicos longe ab Homero superari nus. Majoris momenti altera pars locorum. Nam Panathen. 33 sophistas exagitavit Isocrates eos qui in Lyceo Hometractarent et Hesiodum Isocrati utrumque despectum esse mantes. Hi sophistae nulli alii videntur fuisse quam philoi peripatetici, Aristotelis γνώριμοι, quorum in Lyceo colia quotidiana omnes habent cognita. Aristoteles ipse eo pore, quo scriptus esse videtur Panathenaicus, Athenis commoratus est. Sed cum eo scholaque ejus jam longo pore ante Panathenaicum scriptum Isocrati intercessisse stat inimicitiam acerbissimam, de qua re conferas Stahrium stotell. 1 p. 63. Restat septimus Isocratis locus Homericus egyr. 159, ubi antiquitus Athenis et in puerorum educae et in certaminibus musicis insignem fuisse locum prodit ieri: οἶμαι δὲ καὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν μείζω λαβεῖν δό-, ὅτι καλῶς τοὺς πολεμήσαντας τοῖς βαρβάροις ἐνεκωσε, καὶ διὰ τοῦτο βουληθῆναι τοὺς προγόνους ἡμῶν ἔντιαὐτοῦ ποιῆσαι τὴν τέχνην ἔν τε τοῖς τῆς μουσικῆς ἄθλοις τῇ παιδεύσει τῶν νεωτέρων, ἵνα πολλάκις ἀκούοντες τῶν ὶν ἐκμανθάνωμεν τὴν ἔχθραν τὴν ὑπάρχουσαν πρὸς αὐς, καὶ ζηλοῦντες τὰς ἀρετὰς τῶν στρατευσαμένων τῶν ῶν ἔργων ἐκείνοις ἐπιθυμῶμεν.

Quae hoc loco de certaminibus dicuntur ea ex alius oras Attici Lycurgi loco lucem accipiunt, Advs. Leocrat. § βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τὸν Ὅμηρον παρασχέσθαι ἐπαινῶν. ω γὰρ ὑπέλαβον ὑμῶν οἱ πατέρες σπουδαῖον εἶναι ποιη-, ὥστε νόμον ἔθεντο καθ' ἑκάστην πενταετηρίδα τῶν Πανηναίων μόνον τῶν ἄλλων ποιητῶν ῥαψῳδεῖσθαι τὰ ἔπη, ειξιν ποιούμενοι πρὸς τοὺς Ἕλληνας ὅτι τὰ κάλλιστα τῶν

nuit apud Isocratem Ὁμηριδῶν vocabulum accipiendum esse e gente ab Homero ducente genus in eo falli videtur; nam esignavit haud dubie Isocrates Homeridarum nomine Homeri udatores vel eos, qui in Homericis studiis operam ponerent. n reliquis Isocratis scriptis sex locos repperi quibus Homeus nominatur, Ad Nicocl. § 48 Advs. sophistt. § 2 Panegyr. 159 Panathen. § 18. 33. 263. Tres in his locis sunt e quibus ihil fere aliud erui posse videatur nisi hoc, magni Homerum actum esse ab Isocrate, Nicocl. 48, Sophist. 2, Panath. 263, bi omnes reliquos poëtas epicos longe ab Homero superari egimus. Majoris momenti altera pars locorum. Nam Panathen. 8. 33 sophistas exagitavit Isocrates eos qui in Lyceo Homeum tractarent et Hesiodum Isocrati utrumque despectum esse utumantes. Hi sophistae nulli alii videntur fuisse quam philoophi peripatetici, Aristotelis γνώριμοι, quorum in Lyceo colloquia quotidiana omnes habent cognita. Aristoteles ipse eo empore, quo scriptus esse videtur Panathenaicus, Athenis ion commoratus est. Sed cum eo scholaque ejus jam longo empore ante Panathenaicum scriptum Isocrati intercessisse onstat inimicitiam acerbissimam, de qua re conferas Stahrium Aristotell. 1 p. 63. Restat septimus Isocratis locus Homericus Panegyr. 159, ubi antiquitus Athenis et in puerorum educaione et in certaminibus musicis insignem fuisse locum prodit Homeri: οἶμαι δὲ καὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν μείζω λαβεῖν δόαν, ὅτι καλῶς τοὺς πολεμήσαντας τοῖς βαρβάροις ἐνεκωιίασε, καὶ διὰ τοῦτο βουληθῆναι τοὺς προγόνους ἡμῶν ἔντιιον αὐτοῦ ποιῆσαι τὴν τέχνην ἔν τε τοῖς τῆς μουσικῆς ἄθλοις αὶ τῇ παιδεύσει τῶν νεωτέρων, ἵνα πολλάκις ἀκούοντες τῶν πῶν ἐκμανθάνωμεν τὴν ἔχθραν τὴν ὑπάρχουσαν πρὸς αὐούς, καὶ ζηλοῦντες τὰς ἀρετὰς τῶν στρατευσαμένων τῶν ὑτῶν ἔργων ἐκείνοις ἐπιθυμῶμεν.

Quae hoc loco de certaminibus dicuntur ea ex alius oraoris Attici Lycurgi loco lucem accipiunt, Advs. Leocrat. § 02 βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τὸν Ὅμηρον παρασχέσθαι ἐπαινῶν. ὕτω γὰρ ὑπέλαβον ὑμῶν οἱ πατέρες σπουδαῖον εἶναι ποιηήν, ὥστε νόμον ἔθεντο καθ' ἑκάστην πενταετηρίδα τῶν Παναθηναίων μόνου τῶν ἄλλων ποιητῶν ῥαψῳδεῖσθαι τὰ ἔπη, ἰδειξιν ποιούμενοι πρὸς τοὺς Ἕλληνας ὅτι τὰ κάλλιστα τῶν

ἔργων προῃροῦντο. εἰκότως· οἱ μὲν γὰρ νόμοι διὰ τὴν συντομίαν οὐ διδάσκουσιν ἀλλ' ἐπιτάττουσιν ἃ δεῖ ποιεῖν, οἱ δὲ ποιηταὶ μιμούμενοι τὸν ἀνθρώπινον βίον, τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων ἐκλεξάμενοι, μετὰ λόγων καὶ ἀποδείξεων τοὺς ἀνθρώπους συμπείθουσιν. Ἕκτωρ γὰρ τοῖς Τρωσὶ παρακελευόμενος ὑπὲρ τῆς πατρίδος τάδε εἴρηκεν· „ἀλλὰ μάχεσθ' ἐπὶ νηυσὶ διαμπερές. ὃς δέ κεν ὑμέων | βλήμενος ἠὲ τυπεὶς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ, | τεθνάτω. οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης | τεθνάμεν· ἀλλ' ἄλοχός τε σόη καὶ νήπια τέκνα, | καὶ κλῆρος καὶ οἶκος ἀκήρατος, εἴ κεν Ἀχαιοὶ | οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.“ τούτων τῶν ἐπῶν ἀκούοντες, ὦ ἄνδρες, οἱ πρόγονοι ὑμῶν καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων ζηλοῦντες οὕτως ἔσχον πρὸς ἀρετήν, ὥστε οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς αὑτῶν πατρίδος ἀλλὰ καὶ πάσης τῆς Ἑλλάδος ὡς κοινῆς ἤθελον ἀποθνήσκειν. οἱ γοῦν ἐν Μαραθῶνι παραταξάμενοι τοῖς βαρβάροις τὸν ἐξ ἁπάσης τῆς Ἀσίας στόλον ἐκράτησαν. In his maximi momenti sunt quae de lege narrantur, ex qua Athenis olim in Panathenaeorum festis diebus solus Homerus fuerit recitatus; nec tamen negligendae scripturae versuum sex illorum Homeri qui leguntur *O* 494—499. Ut minores discrepantias mittam, versu 494 editio Iliadis Bekkeriana exhibet νηυσὶν ἀολλέες, versu 497 παῖδες ὀπίσσω. In [redacted]

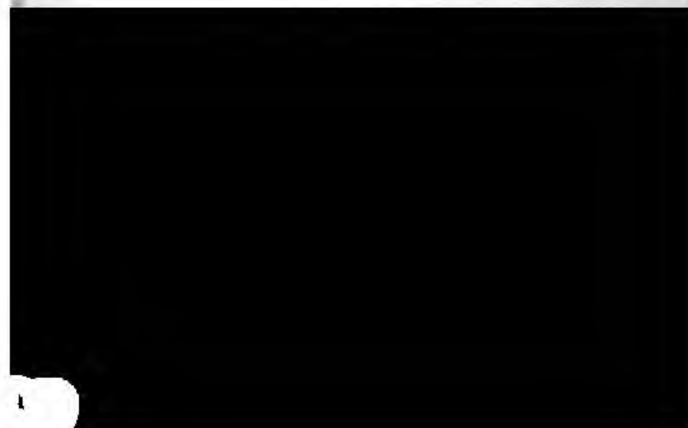
et Patrocli concedit, id tantum tenens, honestum eum fuisse orem, non libidinosum. Qua in re ut demonstret quae incesserint rationes inter Achillem et Patroclum, ex Homero, m § 142 ἐν τοῖς πρεσβυτάτοις καὶ σοφωτάτοις τῶν ποιη- numerari ait, versus profert § 144 sex Σ 324—329, § tres Σ 333—335, § 149 decem et octo Ψ 77 sqq, § 150 nque Σ 95—99. Deinceps ab Homero ad Euripidem perorator οὐδενὸς ἧττον σοφὸν τῶν ποιητῶν, qui arbitratus rit ἕν τι τῶν καλλίστων εἶναι τὸ σωφρόνως ἐρᾶν, quod sibus ejus nonnullis appositis demonstrat. In quattuor illis is ex Homero prolatis nullus est sine scripturae discrepan-; maxime insignes autem loci Ψ 77 sqq Σ 95—99. Apud kkerum versus Σ 97. 98. 99. 100 sic leguntur: τὴν δὲ μέγ' θήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς | αὐτίκα τεθναίην, ἐὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρῳ | κτεινομένῳ ἐπαμῦναι· ὁ μὲν λα τηλόθι πάτρης | ἔφθιτ', ἐμεῖο δὲ δῆσεν ἀρῆς ἀλκτῆρα έσθαι. Aeschines sic: τὴν δ' αὖτε προσέειπε ποδάρκης ς Ἀχιλλεύς· | αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταί- | κτεινομένῳ ἐπαμῦναι, ὅ μοι πολὺ φίλτατος ἔσκεν. Vern igitur 100 ἔφθιτο fortasse ne legit quidem Aeschines in o codice. Sed statui potest, in eo vocabulum ἔφθιτο novae riodi fuisse initium, vel interpositos fuisse ante vs. 100 nonllos alios versus. Sic in altero illo loco Ψ 77 sqq versus peries nonnullos apud Aeschinem, qui in nostris editionibus leguntur quidem. A versu 80 in Bekkeriana leguntur haec: ὶ δὲ σοὶ αὐτῷ μοῖρα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ, | τείχει ὕπο ρώων εὐηγενέων ἀπολέσθαι. | ἄλλο δέ τοι ἐρέω καὶ ἐφήσο-ι, αἴ κε πίθηαι· | μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὀστέ', χιλλεῦ, | ἀλλ' ὁμοῦ, ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν, | τέ με τυτθὸν ἐόντα Μενοίτιος ἐξ Ὀπόεντος | ἤγαγεν. Eunm locum Aeschines sic: καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ μοῖρα, θεοῖς ἐπιείελ' Ἀχιλλεῦ, | τείχει ὕπο Τρώων εὐηγενέων ἀπολέσθαι, | αρνάμενον δηίοις Ἑλένης ἕνεκ' ἠυκόμοιο. | ἄλλο δέ τοι ἐρέω, ὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν· | μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήεναι ὀστέ' Ἀχιλλεῦ, | ἀλλ' ἵνα πέρ σε καὶ αὐτὸν ὁμοίη γαῖα εκεύθῃ, | χρυσέῳ ἐν ἀμφιφορεῖ, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ. | ς ὁμοῦ ἐτράφεμέν περ ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν, | εὖτέ με τυτν ἐόντα Μενοίτιος ἐξ Ὀπόεντος | ἤγαγεν. Desinit Aeschi-

lis et Patrocli concedit, id tantum tenens, honestum eum fuisse amorem, non libidinosum. Qua in re ut demonstret quae intercesserint rationes inter Achillem et Patroclum, ex Homero, quem § 142 ἐν τοῖς πρεσβυτάτοις καὶ σοφωτάτοις τῶν ποιητῶν numerari ait, versus profert § 144 sex Σ 324—329, § 148 tres Σ 333—335, § 149 decem et octo Ψ 77 sqq, § 150 quinque Σ 95—99. Deinceps ab Homero ad Euripidem pergit orator οὐδενὸς ἧττον σοφὸν τῶν ποιητῶν, qui arbitratus fuerit ἕν τι τῶν καλλίστων εἶναι τὸ σωφρόνως ἐρᾶν, quod versibus ejus nonnullis appositis demonstrat. In quattuor illis locis ex Homero prolatis nullus est sine scripturae discrepantia; maxime insignes autem loci Ψ 77 sqq Σ 95—99. Apud Bekkerum versus Σ 97. 98. 99. 100 sic leguntur: τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς | αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρῳ | κτεινομένῳ ἐπαμῦναι· ὁ μὲν μάλα τηλόθι πάτρης | ἔφθιτ', ἐμεῖο δὲ δῆσεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι. Aeschines sic: τὴν δ' αὖτε προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς· | αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρῳ | κτεινομένῳ ἐπαμῦναι, ὅ μοι πολὺ φίλτατος ἔσκεν. Versum igitur 100 ἔφθιτο fortasse ne legit quidem Aeschines in suo codice. Sed statui potest, in eo vocabulum ἔφθιτο novae periodi fuisse initium, vel interpositos fuisse ante vs. 100 nonnullos alios versus. Sic in altero illo loco Ψ 77 sqq versus reperies nonnullos apud Aeschinem, qui in nostris editionibus ne leguntur quidem. A versu 80 in Bekkeriana leguntur haec: καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ μοῖρα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ, | τείχει ὕπο Τρώων εὐηγενέων ἀπολέσθαι. | ἄλλο δέ τοι ἐρέω καὶ ἐφήσομαι, αἴ κε πίθηαι· | μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὀστέ', Ἀχιλλεῦ, | ἀλλ' ὁμοῦ, ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν, | εὖτέ με τυτθὸν ἐόντα Μενοίτιος ἐξ Ὀπόεντος | ἤγαγεν. Eundem locum Aeschines sic: καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ μοῖρα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ, | τείχει ὕπο Τρώων εὐηγενέων ἀπολέσθαι, | μαρνάμενον δηίοις Ἑλένης ἕνεκ' ἠυκόμοιο. | ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν· | μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὀστέ' Ἀχιλλεῦ, | ἀλλ' ἵνα πέρ σε καὶ αὐτὸν ὁμοίη γαῖα κεκεύθη, | χρυσέῳ ἐν ἀμφιφορεῖ, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ. | ὡς ὁμοῦ ἐτράφεμέν περ ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν, | εὖτέ με τυτθὸν ἐόντα Μενοίτιος ἐξ Ὀπόεντος | ἤγαγεν. Desinit Aeschi-

nes in versu 91 *ὡς δὲ καὶ ὀστέα νῶιν ὁμὴ σορὸς ἀμφικαλύπτοι.* Hoc igitur loco non legisse videtur versum qui est in Bekkeriana 92 *χρύσεος ἀμφιφορεύς, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ,* quem in antecedentibus eum exhibere vidisti. Versum 92 Aristarchus scripsit, sed ut spurium notavit, cujus notationis rationes explicatas legimus apud Aristonicum. Hunc igitur versum si non habuit Aeschinis codex, vitio ei non vertendum. Sed in antecedentibus eundem versum et duos alios spurios exhibere interpositos Aeschinem vides, de quibus quae fuerunt Aristarchi notationes interciderunt. Hi igitur versus interpolati et reliqua lectionis discrepantia ingens quae reperitur et in hoc loco et in versibus Σ 95 sqq commonstrant liquido Homeri libros quibus temporibus Aeschines scripsit medio saeculo quarto a. Chr. admodum fuisse depravatos. Quam eandem librorum depravationem jam supra attigimus, ubi de Aristotele agebamus. Testatur fortasse etiam quintus ille Timarcheae locus Homericus, § 128, ubi de fama Timarchi disserens Aeschines *καὶ οὕτως ἐναργές ἐστι*, inquit, *καὶ οὐ πεπλασμένον ὃ λέγω, ὥσθ' εὑρήσετε καὶ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ τοὺς προγόνους φήμης ὡς θεοῦ μεγίστης βωμὸν ἱδρυμένους, καὶ τὸν Ὅμηρον πολλάκις ἐν τῇ Ἰλιάδι λέγοντα πρὸ τοῦ τι τῶν μελλόντων γενέσθαι „φήμη δ' εἰς στρατὸν ἦλθε", καὶ πάλιν τὸν* [redacted]

Ex reliquis oratoribus Atticis unus nominandus est, De-thenes, non quod testimonia de Homero prodiderit (nam ; Ἐπιτάφιος, cujus § 29, et Ἐρωτικός, cujus § 25 nomi- Homerus, spurii videntur esse), sed quia a multis imita-licitur fuisse Homeri, e. g. a Dionysio Halicarnassensi). verbb. 24 Art. rhetor. 10, 19, a Longino Subl. 14. 36, ermogene Walz. Rhett. Graecc. vol. 3 p. 166. 260. 374. 400. 424. 437. 439. Imitationem autem Homeri veteres gram-:i in Demosthenis orationum singulis locis diligenter no- videntur, quarum notationum hodie in scholiis nonnulla ınt vestigia, veluti in scholl. ad orat. De corona § 215 ed. vol. 2 p. 82 B 16, scholl. Zenothem. § 27 ed. Tur. vol. 2 3 B 41, scholl. Boeot. 2 § 48 ed. Tur. vol. 2 p. 124 B 36. : pleniora sunt quam scholia oratorum Homerica in iis fre-tior Demosthenis mentio occurrit quam in illis Homeri; ıe tamen servatae πρὸς Δημοσθένην non exstant, quan-video. In ceteris autem oratoribus Atticis similes atque emosthene, si scholiorum reliquiis fides, a grammaticis ıe videntur esse notationes.

Sed enim de his rebus olim accuratius agendum erit alio quam nunc commode fieri potest. Itaque cursu peragrato ɔrum campo latissime Homericis patente ad sophistas nos ertimus quinti a. Chr. n. saeculi, quorum a doctrina ora-ȝ Attici sunt profecti. Isocratem, patrem illum elo-ıtiae, oratorum magistrum, praeceptoribus usum esse Pro- Ceo, Gorgia Leontino, Tisia Syracusano, Theramene, ate, Ergino, Protagora Abderita narrant; plurimi Gorgiam nt, quem inter alios Quinctilianus 3, 1 praeoptavit. „Cla-mus“, inquit, „Gorgiae auditorum Isocrates, quamquam raeceptore ejus inter auctores non convenit. Nos autem toteli credimus“. In matrimonium duxisse Isocrates nar- Plathanen, quam Plutarch. Vitt. X oratorr. Westerm. ϙ. lin. 140 (cfr. lin. 71) Hippiae sophistae antea uxorem e perhibet, vitae Isocr. tertiae apud Westerm. auctor lin. ısdem Hippiae ἀπογεννωμένην, pro quo Baiterus in edit. orr. Atticorr. Turic. vol. 2 p. 175 A in Corrigendd. et Add. legendum esse censet ἀπογενομένην. Socrates inter eptores Isocratis videtur relatus esse (vid. vit. Isocr. 3

ap. West. lin. 7) propter locum Platonis Phaedr. p. 278 E Steph. (cfr. vitae laudatae lin. 87). Jam de reliquis illis praeceptoribus utut statuas, sophistarum doctrina imbutum fuisse Isocratem liquet. Ad hos igitur nos convertimus; nominantur in vitis Homeri Alcidamas, Gorgias, Hippias.

Sed de Hippia video dubitari posse et a viris doctis esse dubitatum. Namque ex iis, quibus Hippiae nomen fuit, praeter sophistam celeberrimum natione Eleum duo nobis objiciuntur scriptores qui in censum venire possint, Hippias Erythraeus et Hippias Thasius. Thasii emendationes duas Aristoteles Poëtic. cap. 15, 18 Iliadis locorum affert, ubi nulla idonea caussa sunt qui vocabulum *Θάσιος* cum *Ἠλεῖος* mutare velint, ut nullus omnino fuisse Thasius Hippias censendus sit. Prodit vero se legisse *Θάσιος* Alexander Aphrodis. ad Aristot. Sophist. elench. 4, 8; hoc enim loco Aristoteles emendationes istas repetit auctore non indicato, Alexander vero annotat, in Poëtica Aristotelem ipsum auctorem perhibere Thasium Hippiam. Conf. Pacii dissertationem edit. Buhl. vol. 3 p. 645 insertam et quae Osannus profert Anecdot. Rom. p. 258 not. 10.

Erythraeus Hippias, Erythris oriundus, Ioniae urbe, Chio insulae vicina, res patriae perscripsit, cujus ex operis [redacted]

r. 3 cap. 32, et dialogus Platonicus quem Hippiam minorem. Hippias enim quum in Hippia majori p. ı. orationem de studiis quibus adolescentis sit incum- ıcedaemone sese habuisse dicat habiturumque sese lem orationem triduo post Athenis, in minoris Hip- rdio recens ab ea oratione Athenis introducitur ite- ;3 Steph. diciturque a Socrate disseruisse multa quum ›oëtis tum de Homero. Quo ex loco, quum auctorem sive is Plato sit sive alius nescio quis, rem prorsus nemini facile persuadeatur, fuisse talem Hippiae ora- ıa quum de aliis poëtis tum maxime de Homero dis- suo jure viri docti collegerunt.

es jam tres Homericos fuisse nomine Hippiae nomi- orum quemvis eligere licet ad quem referas quae vita ›ia profert, Homerum genere fuisse Cumaeum.

Hippia priusquam progrediar ad Gorgiam, leviter per- ıus est Protagoras Abderita, qui ipse σοφιστὴν ıese teste Platone Protagor. p. 348 E sq 311 C sqq, rgias ῥήτωρ mallet audire quam sophista, ab aliis cabatur σοφία (Diog. L. 9, 50) et λόγος (Aelian. V. scholl. Platon. reipubl. 10 p. 938 A 17 Tur.). Prota- ristoteles Poët. 11, 8 Buhl. min. narrat Homero vitio quod εὔχεσθαι οἰόμενος (scil. Ὅμηρος) ἐπιτάττει Μῆνιν ἄειδε θεά". τὸ γὰρ κελεῦσαί φησι ποιεῖν τι ταξίς ἐστι. Cfr. Spengel. Συναγωγ. τεχν. p. 44. Ini- sseae expresse utrum simul vituperarit Protagoras an ımus; certum autem quod exposui Aristonicc. p. 3 ›osita ad α 1 notatum fuisse ab Aristarcho, imperati- πε non jubentis esse sed precantis; cujus notationis nanifesta sunt in scholiis α 1 et Α 1. Notatum fuisse ! 1 Friedlaender non indicavit; ego notationem α 1 fac- rsus Protagoram fuisse l. c. debebam addere. Librum s in quo Protagoras suam doctrinam de versibus Α 1 lerit, apposite offertur a Diogene Laertio 7, 55 inter ; scripta λόγος Προστακτικός. Simili ratione aliis in omerum attigisse Protagoram consentaneum est, e. g. one Περὶ τῶν ἐν Ἅιδου memorata illa apud Diogenem l. c.

De Gorgia Leontino peculiarem librum edid Halis Sax. 1828, quocum conferenda quae disseruerun gel *Συναγωγῆς* p. 63 sqq et Baumstark Realencyclop class. Alterthumsw. 3 p. 906 sqq. Quae Gorgiae nom die exstant inscriptae declamationes duae, *Ἀπολογία μήδους* et *Ἐγκώμιον Ἑλένης* quamvis pro spuriis h videantur, tamen docere quodammodo possunt qua fere sophistae illius aevi et rhetores tractaverint Homerum. cet lectionem sive spectes constituendam sive explic verborum poëtae, narrationis, sententiarum, morum fuerint antiquitatis Homericae, sive quaestionem de atque aetate Homeri: ex his dico quidvis spectes, so non tam in explorando vero operam suam collocasse v quam in ostentanda sua ipsorum elegantia sermonis atq tentiarum. Homerica sibi illi sumpserunt argumenta ad tandum, ut in eo maxime ingenia exercerent quem ut poëtam universa coleret Graecia. Quo factum est ut sime arriperent ubicumque occasio videretur offerri cc iis defendendi quae Homerus exposuerat. Helenam la ab illo vituperio affectam, Ulixem ab illo laudatum vi bant, Palamedem, adversarium Ulixis, defendebant. I laudationes varias sophistarum et rhetorum supra me

[redacted]

sibi comparasse videbantur maximam ubi disputassent ita, ut Homerum omnium principem et summum auctorem erroris arguisse viderentur, vel ratiunculis adhibitis et omnis generis artificiis docuissent res perverti posse in eum modum ut erroris argui ille posset. Quod tamen non ita accipiendum, quasi in omnibus adversari studuerint Homero sophistae. Neque enim Homerum omnibus probatum vituperare propositum iis erat, sed id tantum egerunt ut novitatem quaererent ingenii et exercendi et ostentandi caussa. Ita Achillem ab Homero summis laudibus elatum a Gorgia quoque esse laudatum perhibet Aristoteles Rhetorr. 3, 17 (Foss. p. 48. 77); sed nova ratione Achillem Gorgias laudavit. Neque etiam hoc concludendum, omnes quae traduntur sophistarum sententias de Homero propositas esse falsas. Gorgiam quidem Leontinum quod in vita 3 Proclus narrat genus Homeri a Musaeo derivasse minime absurdum est. Nec desunt aliorum testimonia quae eodem redeant. Quo libro de Homeri genere disputaverit Gorgias non extrico. Cfr. Fossium p. 48. Idem vir doctus p. 78 locum tractavit scholl. V *Δ* 450, quo Gorgias Homeri locutionem quandam transtulisse in suos usus indicatur. Similiter Plato in Gorgia dialogo cap. 3 Gorgiam Homeri verbis utentem facit. Cfr. etiam quae Spengel p. 70 not. 92 e codice Monacensi protulit.

Qui sunt e schola Gorgiae praeter Isocratem ex iis duos nomino Alcidamantem et Licymnium, cujus explicatio loci *B* 101 sqq enarratur in scholio BL *B* 106. Evolve scholia tu et vide qualem ad explicandum Homerum sophistae viam sint ingressi. Ceterum de Licymnio, qui non diversus videtur esse a Licymnio Chio dithyramborum poëta, conferendi qui laudantur in Encyclopaedia Paulyana s. v. Licymnius, Spengel *Συναγωγ. τεχν.* p. 88 sqq, Schneidewin Goetting. Gel. Anz. 1845 no 112 sqq, Bergk Poëtt. Lyrr. p. 839 (ed. 2 p. 985), M. Schmidt Dithyrambb. poëtt. p. 84 sqq. Gorgiae discipulum Licymnium rhetorem fuisse testatur Dionysius Hal. Lysiae jud. cp. 3, quocum conferendi loci Dionysii ep. 2 Ad Amm. cap. 2 De Thucyd. jud. cap. 24, schol. Platon. Phaedr. ed. Turic. p. 965, *Suidas s. v. Πῶλος, alii.*

Alcidamas Elaites, filius Dioclis, qui teste Suida

(Eudoc. p. 56) s. v. Ἀλκιδάμ. Musica scripsit, Gorgiae discipulus, a Spengelio tractatur Συναγ. p. 172 sqq (cfr. 76 not.), a Fossio Gorg. p. 61. 81 sqq, in Fabricii Biblioth. ed. Harl. 2 p. 776, in Oratorum Atticorum edit. Tur. vol. 2 p. 154 sqq. Quae ex eo referuntur in vita 8 de Hesiodo sunt, non de Homero; Homericum autem eum fuisse ea docent, quae Aristoteles Rhetorr. 3, 3. Ibi enim Aristoteles Alcidamanti objicit, quod prosariam orationem ad poëticae leges inepte traduxerit, vocabulis poëtice conformatis et glossis utens, epitheta saepius justo adspergens, metaphoras adhibens minus aptas; in exemplis autem sunt quae Homericae ad dictionis proprietatem sermonem suum conformasse Alcidamantem dilucide commonstrent. Sic κυανόχρων τὸ τῆς θαλάσσης ἔδαφος Alcidamantem dixisse Aristoteles narrat; quod vocabulum illum conformasse patet ad similitudinem Homericorum κυανοχαίτης, κυανόπρωρος, κυανοπρώρειος γ 299, κυανῶπις μ 60, κυανόπεζαν Λ 629, nisum loco μ 243, ubi de charybdi Homerus locutus ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκεν | ψάμμῳ κυανέῃ (vel κυανέη). Sic in glossis quae ad prosarium sermonem transtulerit Alcidamas numeratur Homerica ἀτασθαλία, de cujus metalepsi, si tanti est, videas Aristonn. p. 7. 8. Sic quod non ἱδρῶτα dixerit Aristoteles exprobrat Alcidamanti, sed epitheto adjecto

[redacted]

φῶ, καίπερ οὖσαν γυναῖκα κτέ. Duarum quae ad nostram pervenerunt aetatem orationes Alcidamantis nomine inscriptae altera est Homerica Ὀδυσσεὺς ἢ Κατὰ Παλαμήδους προδοσίας. Vide Oratt. Graecc. ed. Turic. 2, 156.

A sophistis transitum facio ad eos qui sunt a Socrate philosophi, e quibus duo illustrandi hoc loco, Plato et Antisthenes Athenienses. Et Antisthenes quidem prior tractator; hic enim teste Diogene L. 6, 1 antequam Socratem audivit Gorgiae de cujus schola modo egimus in discipulis erat. Socraticus dein quum factus esset, adversus Gorgiam eum scripsisse docet Athen. 5, 63.

Antisthenis operum (συγγραμμάτων) decem tomis comprehensorum recensum sistit Diogenes Laertius 6, 15 sqq; quae tomum nonum is comprehendisse ait § 17. 18, omnia sunt Homerica: τόμος θ', ἐν ᾧ Περὶ Ὀδυσσείας, Περὶ τῆς ῥάβδου (Circae puta κ 238. 293. 319. 389, Mercurii Ω 343 ε 47 ω 2, Minervae ν 429 π 172. 456), Ἀθηνᾶ ἢ Περὶ Τηλεμάχου, Περὶ Ἑλένης καὶ Πηνελόπης, Περὶ Πρωτέως, Κύκλωψ ἢ Περὶ Ὀδυσσέως, Περὶ οἴνου χρήσεως ἢ Περὶ μέθης ἢ Περὶ τοῦ Κύκλωπος, Περὶ Κίρκης, Περὶ Ἀμφιαράου (ο 244 sqq), Περὶ τοῦ Ὀδυσσέως καὶ Πηνελόπης, καὶ Περὶ τοῦ κυνός (Argi ρ 291 sqq). Quibus accedunt ex tomo octavo nonnulla: τόμος η', ἐν ᾧ Περὶ μουσικῆς, Περὶ ἐξηγητῶν (Homeri opinor), Περὶ Ὁμήρου, Περὶ ἀδικίας καὶ ἀσεβείας, Περὶ Κάλχαντος, Περὶ κατασκόπου (De Dolone? Alii conjiciunt τερατοσκόπου), Περὶ ἡδονῆς. Et ex tomo primo: πρῶτος, ἐν ᾧ Περὶ λέξεως ἢ Περὶ χαρακτήρων, Αἴας ἢ Αἴαντος λόγος, Ὀδυσσεύς ἢ Περὶ Ὀδυσσέως, Ὀρέστου ἀπολογία κτέ. Ex tomi primi scriptionibus duae exstant, Αἴας et Ὀδυσσεύς, quas legere est apud Winkelmannum in editione fragmentorum Antisthenis (Turic. 1842) p. 38 sqq. Non dissimulandum autem esse qui spuriam utramque judicent, vid. Winkelm. p. 12 not. 2 p. 40 not. Fragmenta Homericorum Antisthenis librorum apud interpretes Homeri repperi ad Λ 637 (Cram. Pariss. Ann. 3 p. 16, 16; schol. BL Leydens. 636 ap. Bekk. perperam Ἀντιφάνης), Ο 123 (Bekk. Bachm.), Ψ 65 (Bekk. 65 Eustath. 66 p. 1288, 9), α 1 (Buttm. p. 9 (bis) cfr. Addendd. p. 562 Cram. Ann. Pariss. 3 p. 12, 7), ε 211 (Buttm.), η 257 (Buttm. Preller.), ι 106 (Prel-

ler.), *ι* 525 (Buttm. Preller. *ι* extr. fasc. 2 p. 31). Dipla q Aristonicus ad *Λ* 636 explicat cum aliis Antisthenem n tum esse liquet. Ad *Ψ* 66 dipla videtur fuisse adversus tisthenis et Chrysippi sententias eas quae proferuntur scl Bekk. vs. 65 Eustath. vs. 66 p. 1288, 9. Porro *α* 1 diplam fu *πρὸς Ἀντισθένην* de vocabulo *πολύτροπον* indicavi Arist p. 4. 5, ubi addere poteram, eandem notationem simul ad l piam Eleum pertinuisse, cujus de interpretatione vocabuli *λύτροπος* vide Platon. Hipp. minor. cap. 3 ed. Tur. p. 17 6 sqq. Adversus Antisthenem fortassis etiam ad *ε* 209 Aris chus diplam posuit, et ad *η* 257; sed hoc incertum; *ι* 525 illum respexisse Aristarchum pro explorato habeo. A biadem cum Achille ab Antisthene esse comparatum scril Proclus et Olympiodorus quorum verba apposuit Winkelm 18. Apponentem Olympiodorus facit Antisthenem duos meri versus *B* 673 sq. Sed similia si quae latent apud a scriptores frustula nunc colligere omnia non vacat; Winl mann certe non omnia collegit quae poterat. Quod ne c fidentius dixisse videar quam verius unum proferam a W kelmanno omissum Dionis Chrysostomi locum insignem, orat. 53 (*Περὶ Ὁμήρου*) § 5 *ὁ δὲ Ζήνων οὐδὲν τῶν τοῦ Ὁ ρου ψέγει, ἅμα διηγούμενος καὶ διδάσκων, ὅτι τὰ μὲν κ*

[redacted]

[redacted]

ξαι. Cfr. eundem § 15. 19. Jam vero memineris velim eorum, quae supra ubi de stoicorum studiis Homericis pauca quidem exposui sed pro consilio hujus libelli legisti scholae Pergamenae doctrinam Homericam continuatam fuisse stoicorum Homericis studiis ipsumque Cratetem caput Pergamenorum fuisse stoicum philosophum. Nunc jam intelligis triplicem fuisse seriem Homericorum sese excipientium cynicorum atque Antisthenis, stoicorum (Zenonis, Persaei, Chrysippi, Cleanthis), Pergamenorum qui sunt a Cratete.

Minoris sane momenti sed digna tamen quae paucis perstringatur necessitudo est quam obtinuisse arbitror inter Antisthenis Homerica studia et sophistarum rhetorumque. Gorgiae discipulum fuisse monui Antisthenem; a Gorgia Isocrates quoque fuit institutus, ab Isocrate et Polycrate Zoilus, a Zoilo Anaximenes Lampsacenus. Hunc Anaximenem Suidas s. v. Ἀναξιμένης (Eudoc. p. 51) non solum a Zoilo sed etiam a Diogene cynico edoctum fuisse perhibet, quae narratio Diogenis Laertii loco 6, 57 confirmari videtur; Diogenem autem cynicum discipulum fuisse scis Antisthenis; et Zoilus ipse aliquo tempore ad sectam cynicorum pertinuisse videtur, siquidem teste Aeliano V. h. 11, 10 vocabatur κύων ῥητορικός. Sed ut concedamus hunc ob solam impudentiam vocatum videri posse canem relinquendumque eum esse solorum rhetorum disciplinae, Polycratis et Isocratis, Diogenem cynicum certe Homericum fuisse Laertius in vita ejus (lib. 6 cap. 2) ostendit crebro eum Homericis versibus utentem faciens. In catalogo scriptorum Diogenis 6, 80 septem tragoediae enumerantur in quibus nonnullae sunt quarum argumenta dicas ex Homero petita; sed eas omitto, quum recte Sosicrates et Satyrus quod refert Laertius l. c. edixisse videantur Diogenem cynicum nullum scripsisse librum. Nominatim tragoedias illas Diogeni abjudicat Phavorinus ap. Laert. 6, 73. Antisthenis autem librorum Homericorum titulos modo propositos qui percurrat eum vix facere posse crediderim quin conjiciat plurimos ex iis similitudinem quodammodo rettulisse libellorum istorum *Homericorum a sophistis* et rhetoribus conscriptorum *de Helena, Paride, Clytaemnestra*, Polyphemo, multis aliis

haud dubie personis Homericis. Quamquam hoc probe video interesse inter Antisthenem et rhetoricos sophistas, quod ille non *ἐγκώμια* scripsisse dicitur Circae, Telemachi, reliquorum, sed *Περὶ Κίρκης*, *Περὶ Τηλεμάχου* cett.

Ab Antisthene quo modo alteram grammaticorum scholam celebrem Pergamenorum derivarim eodem modo erunt fortasse qui alteram scholam Alexandrinorum atque Aristarchi, Cratetis qui adversarius fuit, a Platone contendant derivandam esse Antisthenis adversario. A Platone scilicet profectum esse dicent Aristotelem, inter Aristotelem autem atque Alexandrinos grammaticos intercessisse rationes quasdam haud ita parvi faciendas. Atque esse re vera quandam ingeniorum Aristotelis Platonisque cum Alexandrinis affinitatem vix est quod ambigas. Antisthenem hominem acutum magis quam eruditum fuisse Cicero ait Epist. ad Att. 12, 38; quod judicium in totam fere cynicorum sectam et stoicorum et Crateteorum cadere videtur. Contra Alexandrinos, Aristotelem, Platonem et acutos fuisse et eruditos nemo facile negabit. Porro hoc certum est, praeivisse Platonem in Homericis multa Alexandrinae scholae, uti mox videbimus, plurimique Aristarchum et Aristarcheos fecisse operam a Platone Homero impensam. Sed Aristoteles in Homericis quidem nonnullis ita sensit ut Alexan- [redacted]

ëseos Homericae p. 6 not. 7, ubi addendus Rassowii libellus em supra indicavi ubi de Aristotele agebam. Veterum opera uer indicavit quattuor, nominata a Suida (s. vv.), Aristoclis ssenii *Πότερον σπουδαιότερος Ὅμηρος ἢ Πλάτων*, Dionis rysostomi *Ὑπὲρ Ὁμήρου πρὸς Πλάτωνα δ'*, Sarapionis lii *Εἰ δικαίως Πλάτων Ὅμηρον ἀπέπεμψε τῆς πολιτείας*, lephi Pergameni *Περὶ τῆς Ὁμήρου καὶ Πλάτωνος συμφω-ας*. His quintus accedit de quo monui in Jahnii Annall. 67, 249 Ammonii Aristarchei liber *Περὶ τῶν ὑπὸ Πλάτωνος τεννηνεγμένων ἐξ Ὁμήρου*, nominatus a Didymo *Ι* 540. Indi-vit Lauer Maximi Tyrii dissertationem 23 *Εἰ καλῶς Πλάτων μηρον τῆς πολιτείας παρῃτήσατο*. E republica illa, quam imo sibi finxit ut optimam descripsitque libris *Περὶ πολι-ίας*, Homerum Plato expulit, quia poëseos totius indoles moribus civium quales in illa *πολιτείᾳ* esse deberent aliena sa est; quod non impedivit eundem quominus Homerum ad-iraretur summopere imitareturque ipse. Vide primum Maxi-um Tyr. 23, 4 Dionys. Hal. ep. Ad Pompej. cap. 1 Dionem hrysost. or. 53 cap. 5, dein Platonis rempublicam ipsam, im-imis 1 p. 334 A Steph. (424 A 45 Tur.) 2 p. 363 A Steph. 36 B 27 Tur.), 364 D (437 A 37), 377 D (442 B 35), 378 D 43 A 27), 379 C (443 B 15), 381 D (444 A 45), 383 A (445 11), librum tertium ab initio, 4 p. 424 B (462 A 23), 5 p. 68 C (480 A 13), 7 p. 516 D (498 A 17), librum decimum ab itio, ubi quae leguntur dilucide declarant quid vituperet quid udet auctor in Homero quaeque rationes ipsi cum illius car-inibus intercesserint inde a puero. E ceteris locis, quibus udes Homeri habet Plato, mittendi videntur nonnulli, quibus ımmam Homeri auctoritatem esse affirmat, quoniam ibi non ne ironia dici licet contendere, veluti Theaetet. 153 A (74 43). Huc etiam tales laudes pertinent quales Theaetet. 194 (96 A 13) ὁ πάντα σοφὸς ποιητής, Phaedon. cap. 43 p. 48 17 Tur. Ὁμήρῳ θείῳ ποιητῇ, Ion. cap. 1 p. 254 A 19 μήρῳ τῷ ἀρίστῳ καὶ θειοτάτῳ τῶν ποιητῶν, Legg. 6 p. 76 E (609 A 44) ὁ σοφώτατος τῶν ποιητῶν. Diversa est ratio us quem indicavi loci, Rpbl. 10 initio p. 595 C (529 A 15), bi *de Homero dicitur* ἔοικε μὲν γὰρ τῶν καλῶν ἁπάντων ύτων τῶν τραγικῶν πρῶτος διδάσκαλός τε καὶ ἡγεμὼν γε-

νέσθαι. Similiter Rpbl. 10 p. 598 D (530 B 27 Tur.) Plato Homerum appellat τὸν τῆς τραγῳδίας ἡγεμόνα; 10 p. 607 A (534 A 35) idem concedendum esse dicit Homerum ποιητικώτατον esse καὶ πρῶτον τῶν τραγῳδοποιῶν, Theaetet. p. 152 E (74 B 36) Homerum et Epicharmum τῶν ποιητῶν τοὺς ἄκρους ille vocat τῆς ποιήσεως ἑκατέρας, κωμῳδίας μὲν Ἐπίχαρμον, τραγῳδίας δὲ Ὅμηρον. Redeo ad locum libri Rpbl. 10 init., ubi verbis quae proposui antecedunt haec (p. 595 B = 529 A 13): καίτοι φιλία γέ τίς με καὶ αἰδὼς ἐκ παιδὸς ἔχουσα περὶ Ὁμήρου ἀποκωλύει λέγειν. Hoc ante oculos habuisse videtur Maximus Tyrius 32, 3 quum scriberet Platonem θρέμμα τῆς Ὁμήρου ᾠδῆς esse. Pergit autem is ita: κἂν γὰρ ἐξομόσηται τόνδε διδάσκαλον, ὁρῶ τὰ γνωρίσματα, καὶ συνίημι τῶν σπερμάτων· „κείνου τοι τοιοίδε πόδες, τοιαίδε τε χεῖρες, | ὀφθαλμῶν τε βολαί, κεφαλή τ' ἐφύπερθέ τε χαῖται (δ 149 sq)", ὥστε καὶ ἐπιτολμήσαιμι ἂν εἰπεῖν ἔγωγε, ἐμφερέστερον εἶναι Πλάτωνα Ὁμήρῳ μᾶλλον ἢ Σωκράτει, κἂν τὸν Ὅμηρον φεύγῃ, κἂν διώκῃ τὸν Σωκράτην. In libro De sublimitate Longini nomine inscripto cap. 13 Ὁμηρικώτατος omnium Plato nuncupatur. Adscribam loci eam partem, quae maxime est memorabilis: μόνος Ἡρόδοτος Ὁμηρικώτατος ἐγένετο; Στησίχορος ἔτι πρότερον ὅ τε Ἀρχίλοχος, πάντων δὲ τούτων μάλιστα [redacted]

ndi vivide atque demonstrandi. De hac caussa dignus est qui ;atur Dionysius Hal. Art. rhetor. 10, 2. Venio ad tertium gumentum, quod totam sermonis Platonici indolem atque lorem Homericum esse dicebant. Huc primum pertinet quod ympiodorus vit. 1 Platon. Westerm. *Βιογρ.* lin. 13 sqq apes anti Platoni os implevisse narrat melle, *ἵνα ἀληθὲς περὶ τοῦ γένηται „τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν δή“*. Dein conferendus Dionysius Hal. De compos. verborr. p. 24, qui postquam tria esse compositionis genera declara- , austerae, politae floridaeque, communis mediaeque, hujus rfectissimae *μεσότητος* exemplum summum atque auctorem mum contendit Homerum exstitisse; a quo longe superari orum idem sit character, e lyricis Stesichorum et Alcaeum, ragicis Sophoclem, ex historicis Herodotum, ex oratori- Demosthenem, e philosophis Democritum, Platonem, Ari- telem. *τούτων γάρ*, inquit, *ἑτέρους εὑρεῖν ἀμήχανον ἄμει- κεράσαντας τοὺς λόγους*. Et hoc quidem loco socios addi es e philosophis Platoni Democritum et Aristotelem; sed in o *Περὶ τῆς Δημοσθένους δεινότητος* cap. 41 idem Diony- *τῆς τρίτης ἁρμονίας* (quae illa ipsa est *μεσότης*) *κράτι- ν μὲν γενέσθαι κανόνα* dicit *τὸν ποιητὴν Ὅμηρον, ζηλῶ- δ' αὐτὸν πολλοὺς ποιητάς, συγγραφεῖς τ' ἀρχαίους καὶ οσόφους καὶ ῥήτορας· τῶν δ' ἐν λόγοις δυναστευσάντων, αὐτὸς κρατίστους εἶναι πείθεται, δύο παρασχέσθαι ἀρκέσει ους, συγγραφέων μὲν Ἡρόδοτον, φιλοσόφων δὲ Πλάτωνα· γὰρ ἀξίωμα καὶ χάρις αὐτῶν ἐπιτρέχει ταῖς ἁρμονίαις.* n Platone et Homero Demosthenem composuit Dionysius . rhetor. 10, 19 et Longinus De sublim. 36; cum Platone et uero Demosthenem et Thucydidem Longinus De subl. 14; ı Platone et Homero Thucydidem Dionysius Art. rhetor. 11, Sequitur quartum argumentum syntacticum illud, Platonem nultis Homerice verba construere. Sic e. g. quod tractavi stonn. p. 10 sqq 23. 25, Homerum saepissime *περιττῶς* ad- e *τὸν σύνδεσμον „καί“* Alexandrini et maxime Aristarchus ervaverunt; idem illi observaverunt in Platone. Schol. Al- iad. 1 cap. 1 ed. Tur. p. 916 B 33 *οὗ σὺ τὴν δύναμιν καὶ ερον πεύσει: οὐχ ὡς καὶ πρότερον αὐτοῦ πεπυσμένου, ἀλλὰ απληρωματικός ἐστιν ὁ „καί“ σύνδεσμος, ὡς καὶ παρ*

Ὁμήρῳ· „ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν (B 827)". Videnda quae de hoc ipso Homeri versu scripsi l. c. p. 11 sq. Alcibiadem priorem autem si forte spurium judicas, sexcenta alia exempla tibi porrigi possunt, veluti Rpbl. 1 p. 331 A Steph. (423 A 17 Tur.) ὡς καὶ Πίνδαρος λέγει, Rpbl. 2 p. 364 D (437 A 38) τὸν Ὅμηρον μαρτύρονται, ὅτι καὶ ἐκεῖνος εἶπε „λιστοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί" κτἑ. In scriptione modo indicata p. 14. 29 Homericum tetigi παθητικῶς dicendi morem, quo medium verbi genus prorsus eodem sensu quo activum ponitur; idem usus medii in Platone notatus fuit ab Alexandrinis, e. g. Timaei p. 22 D Steph. (707 A 1 Tur.) „λυόμενος" ἀντὶ τοῦ „λύων"; vide scholl. p. 947 B 35 Tur. Homerum saepissime παραλλήλως dicere notavit Aristarchus, de qua re conf. Aristonn. p. 4 sq.; idem in Platone notatum esse v. c. Timaeus docet Lex. Platon. p. 979 B 23 Tur. Αὔην καὶ ξηράν (Legg. 6 p. 761 C Steph. 602 B 41 Tur.): παραλλήλως εἶπεν. ἔστι δὲ ταὐτόν. Transeamus ad quintum argumentum, glossarum Homericarum usum, cujus exempla sunto Ἁμόθεν Legg. 7 p. 798 B (618 B 43 Tur.) cfr. Aristonn. p. 10 et Tim. Glossar. Platon. p. 974 B 26 Tur. Ἀρνυμένους Legg. 7 p. 813 E (625 B 42) et Rpbl. 1 p. 346 C (429 B 16) cfr. scholl. p. 926 B 37 Tur. ἄρνυσθαι Protagor. cp. 33 p. 170 A 24 Tur. cfr. Aristonn. p. 7 Tim. Glossar. p. [redacted]

ergit τούτων δὲ πρότερος Πλάτων πανταχοῦ μέμνηται (intell. Ὁμήρου), τὴν μὲν ἡδονὴν καὶ χάριν τὴν τῶν ἐπῶν ἐκπληττόμενος, πολλάκις γε μὴν ἐπιμεμφόμενος ἐν τοῖς περὶ θεῶν μύθοις τε καὶ λόγοις κτἑ. Verissime dictum illud πανταχοῦ μέμνηται; nam ubique sane Plato Homeri rationem habuit, saepissime versus integros transscribens, saepe aut nominato aut non nominato Homero alludens ad eum. Atque hoc tam arcte cum usu illo glossarum Homericarum de quo modo egi cohaeret ut haud raro vix discernas utrum alludere ad Homerum voluerit Plato an non. Jam ut alludendi quoque hoc genus exemplis nonnullis illustretur haud ambiguis videas Phaedon. cap. 44 (p. 48 A 32 Tur.): ἀλλὰ δὴ ταῦτα μὲν τῷ θεῷ μελήσει, ἡμεῖς δὲ Ὁμηρικῶς ἐγγὺς ἰόντες πειρώμεθα εἰ ἄρα τι λέγεις. Gorg. cap. 3 p. 214 B 4 Socrates Gorgiam interrogans ῥήτορα ἄρα χρή σε καλεῖν; respondet Gorgias ἀγαθόν γε, ὦ Σώκρατες, εἰ δὴ ὅ γε εὔχομαι εἶναι, ὡς ἔφη Ὅμηρος, βούλει με καλεῖν. Protagor. cap. 26 p. 166 A 43 Tur. excitatis Homeri versibus Φ 308 sq ita pergitur ἀτὰρ καὶ ἐγὼ σὲ παρακαλῶ, μὴ ἡμῖν ὁ Πρωταγόρας τὸν Σιμωνίδην ἐκπέρσῃ. Protagor. cap. 7 p. 156 A 34 Tur. nominatis nonnullis dialogi personis narratur τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα, ἔφη Ὅμηρος, Ἱππίαν τὸν Ἠλεῖον, καθήμενον ἐν τῷ κατ' ἀντικρὺ προστώῳ ἐν θρόνῳ· περὶ αὐτὸν δ' ἐκάθηντο ἐπὶ βάθρων Ἐρυξίμαχος — καὶ Φαῖδρος — καὶ Ἄνδρων — καὶ ἄλλοι τινές. Qui quid egerint postquam indicatum, pergit narrator p. 156 B 1 Tur. καὶ μὲν δὴ καὶ Τάνταλόν γε εἰσεῖδον. ἐπεδήμει γὰρ ἄρα Πρόδικος ὁ Κεῖος κτἑ. Alludi vides ad λ 601. 582. Ad λ 634 alluditur Sympos. p. 198 C Steph. (781 A 1 Tur.) καὶ γάρ με Γοργίου ὁ λόγος ἀνεμίμνησκεν, ὥστε ἀτεχνῶς τὸ τοῦ Ὁμήρου πεπόνθη· ἐφοβούμην μή μοι τελευτῶν ὁ Ἀγάθων Γοργίου κεφαλὴν δεινοῦ λέγειν ἐν τῷ λόγῳ ἐπὶ τὸν ἐμὸν λόγον πέμψας αὐτόν με λίθον τῇ ἀφωνίᾳ ποιήσειε. Versus Homeri quos integros Plato transscripsit omnes recepti videntur esse in eum quem editio Turicensis p. 1062 sqq exhibet indicem. Hos versus intextos dialogis Platonicis tractavisse Ammonius Aristarcheus eo consilio censendus est ut examinaret πῶς Πλάτων προφέρεται, i. e. quo modo ille legisset eos, τίνας γραφὰς vel praeoptasset vel novisset solas. Quod operae pretium

erat quam maxime examinare; nam ad ipsum Platonis referendae videntur antiquissimae ex editionibus, vetus ex codicibus Homeri quibus Alexandrinis grammaticis uti Sed de ea re infra videbimus; nunc non praetermittendı plerisque a Platone firmari eas *γραφάς*, quae in Bekk Homeri editione receptae sunt, reperiri tamen non pau versa. Sic e. g. versus *ρ* 322 sq ita Bekker *ἥμισυ γάρ τ τῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεύς* | *ἀνέρος, εὖτ' ἄν μι δούλιον ἦμαρ ἕλῃσιν.* Plato Legg. 6 p. 777 A (609 B 1) *γάρ τε νόου ἀπαμείρεται εὐρύοπα Ζεύς* | *ἀνδρῶν οὓς κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλῃσιν.* Quod non falsum memoria nem scripsisse apparet sed usum codice qui scripturas *ἀπαμείρεται, ἀνδρῶν οὓς ἂν δή* exhibebat. Ammonii lium amplificans T r y p h o grammaticus, quem una fere inferiorem Ammonio fuisse probabile duco, non Platonis sed omnium fere antiquiorum scriptorum Graecorum Hı cos locos excussisse scripturasque eorum conjunctas ı suisse videtur in opere *Περὶ τῆς ἀρχαίας ἀναγνώσεως* memoratur scholl. *Γ* 122 *E* 299.

In vita quotidiana ut alii permulti ita Plato quoqu sibus Homericis videtur usus esse, cujus rei exemplum vita 1 Plat. West. lin. 77 vit. 2 lin. 116 Diog. L. 3, 5.

[redacted]

Cratyli capite 23 p. 197 A 1 Tur. Socratem Plato fecit indicantem, plurimos e claris sui temporis Homericis (τοῖς τῶν περὶ Ὅμηρον δεινοῖς) allegorice interpretari Homerum. Hanc interpretandi rationem Platonem suam non fecisse manifestum est. Concedit autem diserte ille Rpbl. 2 p. 378 D = 43 A 28 in censum eam esse admittendam aestimantibus Homeri dignitatem et utilitatem, atque ludens ipse nonnullis locis Socratem facit in allegorias convertentem poëtae verba, prout Xenophon Memorabb. 1, 3, 7. Conf. Theaetet. p. 153 C = 5 A 26 p. 194 C = 96 A 2. Unum locum in dialogis Platonis nomine inscriptis me legere memini, ubi serio Socrates inculcet poëtas et maxime Homerum per involucra conspicienda ostendere quae sentiant: ἀλλ' αἰνίττεται, ὦ βέλτιστε, καὶ οὗτος (loquitur nimirum de Homero) καὶ οἱ ἄλλοι δὲ ποιηταὶ σχεδόν τι πάντες. ἔστι τε γὰρ φύσει ποιητικὴ ἡ ξύμπασα αἰνιγματώδης καὶ οὐ τοῦ προστυχόντος ἀνδρὸς γνωρίσαι· ἔτι δὲ πρὸς τῷ φύσει τοιαύτη εἶναι, ὅταν λάβηται ἀνδρὸς φθονεροῦ τε καὶ μὴ βουλομένου ἡμῖν ἐνδείκνυσθαι ἀλλ' ἀποκρύπτεσθαι ὅτι μάλιστα τὴν αὑτοῦ σοφίαν, ὑπερφυῶς δὴ τὸ χρῆμα ὡς δύσγνωστον φαίνεται, ὅ τί ποτε νοοῦσιν ἕκαστος αὐτῶν. Verba sunt Socratis in Alcibiade 2 cap. 10 p. 336 B 4 Tur., quem dialogum falso referri ad Platonem non est quod ambigas. Aristotelem minime alienum fuisse ab allegorica Homeri explicatione vel unum fragmentum illud probat quod e scholiis μ 129 protuli supra. Reliquam si spectes antiquitatis Homericae scientiam observata Platoni jam fuisse quaedam videbis, de quibus postea ab Alexandrinis acriter disputatum. Vide e. g. Rpbl. 3 p. 404 B (453 B 41) οἶσθα γὰρ ὅτι ἐπὶ στρατείας ἐν ταῖς τῶν ἡρώων ἑστιάσεσιν οὔτε ἰχθύσιν αὐτοὺς ἑστιᾷ (intell. Ὅμηρος), καὶ ταῦτα ἐπὶ θαλάττῃ ἐν Ἑλλησπόντῳ ὄντας, οὔτε ἑφθοῖς κρέασιν ἀλλὰ μόνον ὀπτοῖς κτἑ. Observationem de assatis et coctis carnibus Aristarchus postea ita restrinxit, ut legis apud Aristonicum Φ 362 ἡ διπλῆ ὅτι οἶδεν ἕψησιν κρεῶν, χρωμένους δὲ τοὺς ἥρωας οὐ παρεισάγει. Cfr. Lehrs Aristarch. p. 348. Alteram observationem de esu piscium factam (*cfr. Dion.* Chrysost. or. 2 cp. 47) postea *chorizontes maxime ursisse* discimus e scholio Aristonici *Π 747; ibi enim narratum* est, secundum chorizontes

Cratyli capite 23 p. 197 A 1 Tur. Socratem Plato fe- indicantem, plurimos e claris sui temporis Homericis (τοῖς ν περὶ Ὅμηρον δεινοῖς) allegorice interpretari Homerum. nc interpretandi rationem Platonem suam non fecisse mani- tum est. Concedit autem diserte ille Rpbl. 2 p. 378 D = A 28 in censum eam esse admittendam aestimantibus Ho- ri dignitatem et utilitatem, atque ludens ipse nonnullis lo- Socratem facit in allegorias convertentem poëtae verba, ut Xenophon Memorabb. 1, 3, 7. Conf. Theaetet. p. 153 C = A 26 p. 194 C = 96 A 2. Unum locum in dialogis Platonis mine inscriptis me legere memini, ubi serio Socrates incul- poëtas et maxime Homerum per involucra conspicienda endere quae sentiant: ἀλλ' αἰνίττεται, ὦ βέλτιστε, καὶ τος (loquitur nimirum de Homero) καὶ οἱ ἄλλοι δὲ ποιηταὶ δόν τι πάντες. ἔστι τε γὰρ φύσει ποιητικὴ ἡ ξύμπασα ιγματώδης καὶ οὐ τοῦ προστυχόντος ἀνδρὸς γνωρίσαι· ἔτι πρὸς τῷ φύσει τοιαύτη εἶναι, ὅταν λάβηται ἀνδρὸς φθο- οῦ τε καὶ μὴ βουλομένου ἡμῖν ἐνδείκνυσθαι ἀλλ' ἀπο- ύπτεσθαι ὅτι μάλιστα τὴν αὑτοῦ σοφίαν, ὑπερφυῶς δὴ τὸ ῆμα ὡς δύσγνωστον φαίνεται, ὅ τί ποτε νοοῦσιν ἕκαστος τῶν. Verba sunt Socratis in Alcibiade 2 cap. 10 p. 336 B 4 r., quem dialogum falso referri ad Platonem non est quod bigas. Aristotelem minime alienum fuisse ab allegorica meri explicatione vel unum fragmentum illud probat quod e ıoliis μ 129 protuli supra. Reliquam si spectes antiquitatis mericae scientiam observata Platoni jam fuisse quaedam vi- bis, de quibus postea ab Alexandrinis acriter disputatum. de e. g. Rpbl. 3 p. 404 B (453 B 41) οἶσθα γὰρ ὅτι ἐπὶ ρατείας ἐν ταῖς τῶν ἡρώων ἑστιάσεσιν οὔτε ἰχθύσιν αὐτοὺς ιᾷ (intell. Ὅμηρος), καὶ ταῦτα ἐπὶ θαλάττῃ ἐν Ἑλλησπόν- όντας, οὔτε ἑφθοῖς κρέασιν ἀλλὰ μόνον ὀπτοῖς κτἑ. Ob- rvationem de assatis et coctis carnibus **Aristarchus** po- a ita restrinxit, ut legis apud Aristonicum *Φ* 362 ἡ διπλῆ ι οἶδεν ἕψησιν κρεῶν, χρωμένους δὲ τοὺς ἥρωας οὐ παρεισ- ει. Cfr. Lehrs Aristarch. p. 348. Alteram observationem esu piscium factam (*cfr. Dion.* Chrysost. or. 2 cp. 47) po- a *chorizontes maxime ursisse* discimus e scholio Ari- ici *Π 747; ibi enim narratum* est, secundum chorizontes

Iliadis poëtam οὐ παρεισάγειν τοὺς ἥρωας χρωμένους ἰχθύσι, τὸν δὲ τῆς Ὀδυσσείας. Aristarchi sententiam ibidem reperies appositam; Platonem etiam in hac re viam praeivisse Aristarcho videbis, Aristarchum leviter Platonem correxisse. Recentiores poëtas Graecos putasse supra notavi, Homero Achillem Patrocli fuisse amatorem; quam opinionem ab Aristarcho esse rejectam; intellexit is Homero Patroclum majorem natu esse quam Achillem. Atque hoc jam Plato observaverat homo vere divinus, qui Sympos. p. 180 A = 773 A 15 Aeschylum contendit falso Achillem facere amatorem Patrocli; Patroclum enim Homeri majorem natu esse quam Achillem, hunc autem pulchriorem quam Patroclum et omnes heroes. Quod ipse Plato statuit eodem loco, Patroclum potius amatorem fuisse Achillis, in eo ille erravit; correxit Aristarchus.

Redeamus ad **chorizontes**. Horum opera in quo evincendo tota fuit posita, Odysseam diversissimam esse ab Iliade, ne id quidem a Platonis cogitatione prorsus alienum videtur fuisse. Evolvas Hippiam minorem cap. 1 p. 177 A 8 Tur.; reperies Socratem exponentem, sese audivisse, ὅτι ἡ Ἰλιὰς κάλλιον εἴη ποίημα τῷ Ὁμήρῳ ἢ ἡ Ὀδύσσεια. Odysseam certe ut Homero eriperet Plato tantum afuisse vides, ut Homeri eam quoque esse hoc ipso loco addiderit; atque non [redacted]

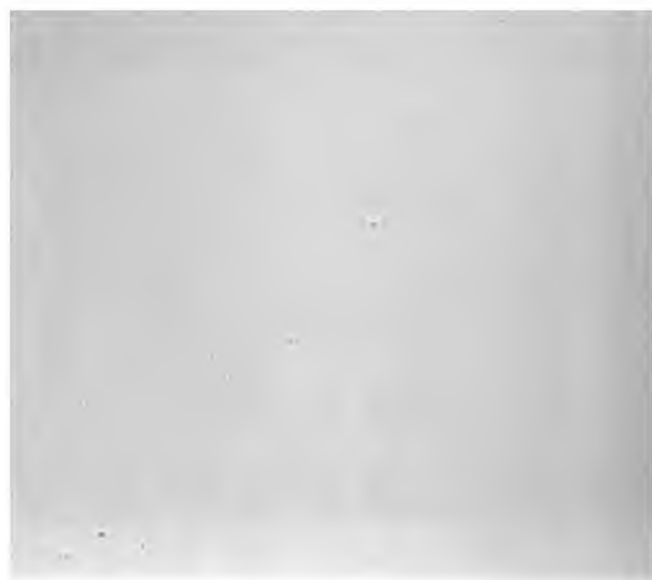

ertur Phaedr. p. 264 C = 810 B 22, ut Homerum certe auctorem non habuisse illum appareat. Margites ad Houm disertis verbis refertur in Alcibiade 2 cap. 10 p. 336 (cfr. A 39); sed hunc dialogum Platonis non esse monui. Aristotele Margiten Homero adscribi vidimus. In spuriis lis et Odysseae versibus discernendis et ejiciendis criticam rcuisse Plato non videtur. Certe notatum non repperi apud versum ut spurium; complures autem locos, quos Alexani obelis appositis damnarunt, diserte ille ad Homerum ret-. Vide in Turicensi indice versus e libro ω excitatos vel 565—627, quorum duos 601. 582 in Protagora tangi suvidisti. Memorabile autem visum, apud Platonem neque lliade petitum neque ex Odyssea reperiri ne unum quidem um, qui hodie in contextu quem dicunt Homeri non lega- quales multos fuisse quum alia docent tum maxime Ari- rchi diplae illae punctatae ὅτι Ζηνόδοτος ὑποτάσσει στί- purae ὅτι τινὲς ὑποτάσσουσι στίχον (στίχους). Talibus ibus, quales Alexandrini non obelis notarunt sed ne scri- unt quidem, codices Homeri eos, quibus Aeschines et stoteles usi sunt, refertos fuisse constat; Platonem ır multo melioribus atque antiquioribus codicibus quam ilduos viros doctos usum fuisse certum habeto. Qua in re ndum non est, quod in recentiores Homeri editiones illati versus nonnulli Θ 548 sqq ex Alcibiade 2 cap. 13 p. 337 Tur., ubi ut Homeri illi laudantur; auctorem vero hujus ogi Platonem non esse bis jam monui. Scholiastae Homeri num omnes quinque versus Θ 548—552 ignorant; codices ıeri mspti unum exhibent Θ 549 κνίσην δ' ἐκ πεδίου; hunc ır Bekker in contextu retinuit, reliquos illos quattuor, qui ıdoplatonis sola auctoritate nituntur, in marginem inferio- rejecit. Wolfius versus quinque 548—552 uncis inclusit.

Platonem non minus difficilem esse intellectu quam Hoım contendunt vitarum auctores primae lin. 70 sqq alterius 42; quorum prior l. c. de Platone ἄληπτος δ' ἐστίν, ἐπειδὴ φυσικῶς καὶ ἠθικῶς καὶ θεολογικῶς καὶ ἁπλῶς πολλα- ἔστιν ἀκούειν τῶν αὐτοῦ, καθάπερ καὶ τῶν Ὁμήρου. factum *est ut prorsus eadem* ratione qua Homeri carmina *Platonis dialogi a grammaticis* distinguerentur signis cri-

ticis (σημείοις), quorum recensum exhibet Diogenes Laertius 3, 65. Quod contigit Homero ut a Zoilo rhetore castigaretur idem Platoni testibus Dionysio Hal. epist. Ad Pomp. cap. 1 et Aeliano V. h. 11, 10. Diplis Aristarchum ad Homerum appositis Platonem saepius respexisse certum est, quamquam servatae Aristonici annotationes Platonis nomen non exhibent. Sic e. g. diplas illas, de quibus Lehrs Arist. p. 104, quibus notatum fuit ὅτι τὸ ἡ (ἔφη) Ὅμηρος μὲν ἀεὶ ἐπὶ προειρημένοις λόγοις ἐπιφέρει, esse πρὸς Πλάτωνα commonstrat Herodianus Α 219. Diplam Ρ 588 appositam, ubi μαλθακὸς αἰχμητὴς Menelaus dicitur qui alibi (Γ 52) ἀρηΐφιλος, adversus Platonem esse intelligitur collato Platonis Symposio p. 174 C Steph. (770 B 3 Tur.), quod Friedlaender Arist. p. 82. 278 non annotavit. Borysthenitas Dio Chrysost. or. 36 perhibet Homerum tantopere colere, ut pro deo fere eum habeant; praeter eum ex reliquis magnis Graecorum poëtis illos neminem novisse, ne Phocylidem quidem Milesium, quamvis ipsi traxerint originem a Milesiis; Platonica tamen studia nonnullos e Borysthenitis cum Homericis conjungere, cap. 26. 28. 29. Simili modo Homerica potissimum studia nonnullos philosophos videmus conjunxisse cum Platonicis; vide e. g. Suidam s. vv. Μάξιμος Τύριος, Πορφύριος, Πρόκλος Λύκιος, Συριανός, Φαβωρῖνος.

[redacted]

logum maxime fuerint celebrati nominantur cap. 2 p. Tur. Videntur iidem esse qui Cratyl. cap. 23 p. 197 dicuntur οἱ νῦν περὶ Ὅμηρον δεινοί. Epidauri porro ›ieis, Athenis in Panathenaeis rhapsodorum certamen ›meri carmina recitantium legimus Ionis cap. 1 init. loco conjungi debent quae in Timaeo p. 21 Steph. (p. sqq Tur.) de pueris in Apaturiis veterum poëtarum Solonis, Homeri, Hesiodi, aliorum recitantibus nar- fr. scholl. p. 947 A 16 sqq Tur.), quaeque in Hippar- ›8 B (374 A 20), Hipparchum Pisistrati filium Homeri primum in Atticam transtulisse curasseque in Panathe- canenda ordine constituto prout etiam auctoris tem- certamen a rhapsodis.

patria aetateque Homeri Plato nusquam egit; attamen i mentionem injecit Rpbl. 10 p. 600 B (531 A 38 cfr. . 938 A 10 Tur. Phot. Lex. s. v. Κρεόφυλος Glossar. . 993 A 30 Tur.); hunc Creophylum (memoratum su- bis) Plato dicit ἑταῖρον fuisse et hospitem Homeri; ›merum pauperem fuisse indicat idem et migrasse per ψῳδοῦντα, ut Hesiodum. Cfr. Legg. 2 p. 658 B (556 n Phaedro p. 243 A (800 B 14) Homerum et Stesicho- ιecatos esse Plato narrat, quod falsa perhibuissent; ›horum quidem, qui de Helena mentitus fuerit, ocu- ›em recepisse palinodia facta; Homerum vero eum κα- gnorasse. Talia de Homero non addere supra vidisti ι ubi de Stesichoro eandem quam hoc loco Plato fa- 'ofert, Hel. enc. 64. 65. Ionica vita depingi ab Ho- itur Legg. 3 p. 680 C (567 A 36); unde factum vide- quod auctor libelli quem Timaei Locri nomine in- Platonicis interponere solent p. 104 D (741 B 43) Ho- ixit τὸν Ἰωνικὸν ποιητάν.

›d Plato in Homero vituperat maxime narrationes de ι exhibuisse aegre ferens nec modestas nec veras, id ex iis qui Platone superiores fuerunt philosophi of- t, nominatim Heraclitus Ephesius, Xenopha- lophonius, Pythagoras Samius. Diog. L. 8, s. v. Πυθαγόρας) φησὶ δὲ Ἱερώνυμος κατελθόντα ι. τὸν Πυθαγόραν) εἰς Ἅιδου τὴν μὲν Ἡσιόδου ψυ-

χὴν ἰδεῖν πρὸς κίονι χαλκῷ δεδεμένην καὶ τρίζουσαν, τ
Ὁμήρου κρεμαμένην ἀπὸ δένδρου, καὶ ὄφεις περὶ α
ἀνθ' ὧν εἶπε (v. l. εἶπον) περὶ θεῶν. Idem 9, 1 μεγαλό
δὲ γέγονε (intell. ὁ Ἡράκλειτος) παρ' ὁντιναοῦν, καὶ ὑ
πτης, ὡς καὶ ἐκ τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ δῆλον, ἐν ᾧ
Πολυμαθίη νόον οὐ διδάσκει· Ἡσίοδον γὰρ ἂν ἐδίδαξε κα
θαγόρην, αὖθίς τε Ξενοφάνεά τε καὶ Ἑκαταῖον. εἶναι
ἓν τὸ σοφὸν ἐπίστασθαι γνώμην, ἥτε οἱ ἐγκυβερνήσει π
διὰ πάντων. τόν τε Ὅμηρον ἔφασκεν ἄξιον ἐκ τῶν ἀγ
ἐκβάλλεσθαι καὶ ῥαπίζεσθαι (allusit ad vocabulum ῥαψῳ
καὶ Ἀρχίλοχον ὁμοίως. Idem 2, 46 τούτῳ (intell. τῷ Σ
τει) τις, καθά φησιν Ἀριστοτέλης ἐν τρίτῳ Περὶ ποιη
ἐφιλονείκει Ἀντιόλοχος Λήμνιος, καὶ Ἀντιφῶν ὁ τερατ
πος, ὡς Πυθαγόρᾳ Κύδων καὶ Ὀνάτας· καὶ Σάγαρις Ὁ
ζῶντι, ἀποθανόντι δὲ Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος· καὶ Κέ
Ἡσιόδῳ ζῶντι, τελευτήσαντι δὲ ὁ προειρημένος Ξενοφ
Idem 9, 18 γέγραφε δὲ (intell. ὁ Ξενοφάνης) καὶ ἐν ἔπε
ἐλεγείας καὶ ἰάμβους, καθ' Ἡσιόδου καὶ Ὁμήρου, ἐπικ
αὐτῶν τὰ περὶ θεῶν εἰρημένα. Conferd. Weland De prae
parodiarum Homericarum scriptoribus apud Graecos (diss.
Gotting. 1833) p. 15 sqq Bergk Lyrr. Grr. ed. 2 p. 376. 380.
Empir. Advs. mathematicos 1 (Advs. grammaticos) sec

[redacted]

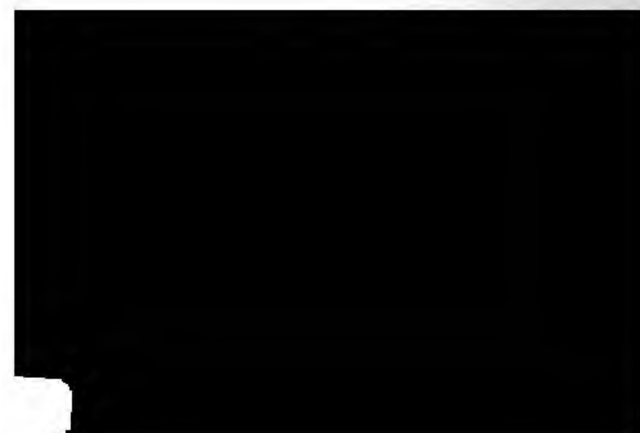
ubi vulgatur φησὶ γοῦν (intell. ὁ Τίμων) „Ξεινοφάνην ὑπάτυφον, ὁμηραπάτην, ἐπικόπτην“. In his utrum ὑπάτυφον ἐπισκώπτην rescribendum sit e Sexto dubitari potest; ὁμηπάτην aut a Laertio ipso aut ab ejus auctore falso introduc- esse pro ὁμηραπάτης liquet; nominativus ἐπικόπτης (ἐπι- όπτης) induxit nescio quem ut ὁμηραπάτης quoque pro no- ativo haberet atque cum ἐπικόπτης (ἐπισκώπτης) in accu- ivum transponendum arbitraretur. Gravissimum habuisse vi- ur Xenophanes quod pueri in ludis Homero maxime le- ndo, explicando, ediscendo exercebantur; inde pestem ruere nium per animos pravas de diis opiniones ferentem. Hoc ctat versus Xenophanis ἐξ ἀρχῆς καθ' Ὅμηρον ἐπεὶ μεμα- κασι πάντες, servatus ille apud Herodianum Περὶ διχρόνων Lehrs p. 366 Cram. Ann. Oxx. vol. 3 p. 296, 6 vol. 4 p. , 18 Dracon. Stratonic. p. 33, 5 Herm. Neque vero uni- sa tantum Homeri de diis doctrina vituperata fuit, sed sin- i quoque loci notati, veluti a Pythagora versus *O* 410 sqq pter usum vocis σοφίης (scholl. Bekk. AD *O* 410 Cram. n. Parr. vol. 3 p. 21, 2 vol. 4 p. 414, 6 sqq), ab Heraclito sus *Σ* 107 „ὡς ἔρις ἔκ τε θεῶν ἔκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο“, σύγχυσιν κόσμου ἐνταῦθα εὔχεται Ὅμηρος· τὴν γὰρ τῶν των φύσιν κατ' ἔριν συνεστάναι (scholl. Bekk. A et V *Σ* Eustath. *Σ* 107 p. 1133, 57 Cram. Ann. Parr. 3 p. 24, 16 itarch. De Iside et Osir. 48). Non defuerunt tamen loci Ho- rici qui morosis illis vituperatoribus placerent; ut Heraclito 4 placuisse scholia produnt (Bekk. Bachm.), Pythagorae lo- n de Euphorbo *P* 51 sqq (Porphyr. vit. Pyth. cap. 26 Jam- ch. vit. Pyth. cap. 14 cfr. Heraclid. Pont. ap. Diog. L. 8, 4 interprett. Lucian. Gall. 13 Suid. Πυθαγόρας Scholl. Bekk. 28). De tota Pythagoreorum secta Jamblich. vit. Pyth. cap. § 111 cap. 29 § 164 ἐχρῶντο δὲ καὶ Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου εσι διειλεγμέναις πρὸς ἐπανόρθωσιν ψυχῶν. Vitupera- ne autem sua quod efficere voluerunt illi certe non effece- it; vide quae Plutarchus Apophthegmm. regg. p. 10 narrat Hierone: πρὸς δὲ Ξενοφάνην τὸν Κολοφώνιον εἰπόντα μό- οἰκέτας δύο τρέφειν, ἀλλ' Ὅμηρος, εἶπεν, ὃν σὺ διασύρεις, ίονας ἢ μυρίους τρέφει τεθνηκώς. Quid quod hos quoque neri *vituperatores acerbissimos* prout Platonem et reliquos

philosophos sua placita ex ipso illo quem vituperaverunt Homero derivasse Graeci censebant? Perhibent de Xenophane scholl. *H* 99 Bekk. Bachm. Eustath. *H* 99 p. 668, 62 Plutarch. vit. Hom. 2 cap. 93 Sext. Empir. Advs. dogmatt. 4 (Advs. physicc. 2) sect. 313 sqq p. 685 Fabric. cfr. Advs. dogmatt. 3 (Advs. physicc. 1) sect. 361 p. 620 Fabr. Pyrrhonn. hypotypp. 3 sect. 30 p. 136 Fabr., de Heraclito Plato Theaetet. p. 152 E (74 B 34) 160 D (79 A 10) 179 E (88 A 23 cfr. scholl. p. 900 A 40) Cratyl. cap. 19 p. 194 B 20 Sext. Empir. Advs. dogmatt. 1 (Advs. logicc. 1) sect. 126 sqq p. 397 Fabr. (cfr. etiam Heraclit. Allegg. Homm. cap. 24. 43), de Pythagora Pseudoplut. vit. Hom. 2 cap. 122. 125. 145. 147. 149. 151 scholl. *A* 46 (Eustath. p. 40, 8) *A* 53 (Cram. Ann. Parr. 3 p. 122, 32) *B* 118 (Bekk. Eustath. 119 p. 187, 25) *Γ* 1 (Bekk.) *O* 138 (Bachm.) *Π* 856 (Bekk. 857 Bachm. 856. 57 Eustath. 857 p. 1090, 31) *Σ* 79 (Eustath. p. 1131, 58 Bekk. vs. 82) *Ω* 129 (Bekk. Eustath. 128 p. 1342, 14) *σ* 79 (Eustath. p. 1838, 46). Jam ut concedamus in hac caussa veteres aut latius justo progressos esse aut quaedam lusisse, tamen philosophos illos re vera ab Homericis studiis esse profectos negari nullo modo potest. Nam ut alia taceam, testatur de Xenophane ipsa docendi ratio; philosophatus enim is est διὰ ποιημάτων (cfr. [redacted]

philosophos sua placita ex ipso illo quem vituperaverunt H mero derivasse Graeci censebant? Perhibent de Xenoph scholl. *H* 99 Bekk. Bachm. Eustath. *H* 99 p. 668, 62 Plutar vit. Hom. 2 cap. 93 Sext. Empir. Advs. dogmatt. 4 (Advs. ph sicc. 2) sect. 313 sqq p. 685 Fabric. cfr. Advs. dogmatt (Advs. physicc. 1) sect. 361 p. 620 Fabr. Pyrrhonn. hypoty 3 sect. 30 p. 136 Fabr., de Heraclito Plato Theaetet. p. 152 (74 B 34) 160 D (79 A 10) 179 E (88 A 23 cfr. scholl. p. 9 A 40) Cratyl. cap. 19 p. 194 B 20 Sext. Empir. Advs. dogm 1 (Advs. logicc. 1) sect. 126 sqq p. 397 Fabr. (cfr. etiam H raclit. Allegg. Homm. cap. 24. 43), de Pythagora Pseudopl vit. Hom. 2 cap. 122. 125. 145. 147. 149. 151 scholl. *Α* (Eustath. p. 40, 8) *Α* 53 (Cram. Ann. Parr. 3 p. 122, 32) 118 (Bekk. Eustath. 119 p. 187, 25) *Γ* 1 (Bekk.) *Ο* 1 (Bachm.) *Π* 856 (Bekk. 857 Bachm. 856. 57 Eustath. 857 1090, 31) *Σ* 79 (Eustath. p. 1131, 58 Bekk. vs. 82) *Ω* 1 (Bekk. Eustath. 128 p. 1342, 14) σ 79 (Eustath. p. 1838, 4 Jam ut concedamus in hac caussa veteres aut latius justo p gressos esse aut quaedam lusisse, tamen philosophos illos vera ab Homericis studiis esse profectos negari nullo mo potest. Nam ut alia taceam, testatur de Xenophane ipsa d cendi ratio; philosophatus enim is est διὰ ποιημάτων (c [redacted]

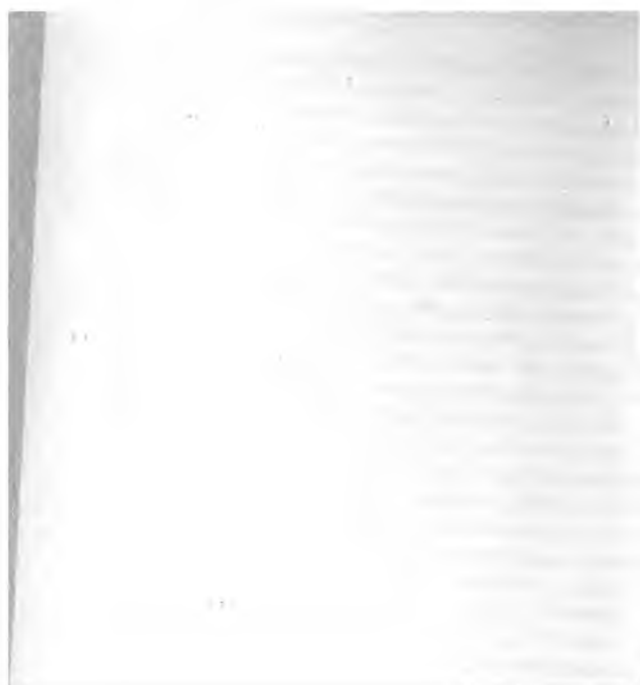

dorum more carmina sua ipse publice declamabat. Diog. L. 9, 18 ἀλλὰ καὶ αὐτὸς (intell. ὁ Ξενοφάνης) ἐρραψῴδει τὰ ἑαυτοῦ. Pythagoram edoctum esse ab Hermodamante accepimus qui genus suum a Creophylo ducebat, socio illo et hospite Homeri: vide locos collectos a Welckero Ep. Cycl. 1 p. 223 not. 344, quibus addendum schol. Platon. Rpbl. 10 p. 937 8 Tur.

Ea quae Pythagoras, Xenophanes, Heraclitus in Homero vituperaverant, alii philosophi poëtae admiratores allegorice explicando et physice maxime excusare studuerunt. Ita imprimis Anaxagoras Clazomenius ejusque discipulus Metrodorus Lampsacenus, quem in praecipuis Homeri interpretibus nominat Plato in Ione cap. 2. Diogenes L. 2, 11 δοκεῖ δὲ (intell. ὁ Ἀναξαγόρας) πρῶτος (καθά φησι Φαβωρῖνος ἐν Παντοδαπῇ ἱστορίᾳ) τὴν Ὁμήρου ποίησιν ἀποφήνασθαι εἶναι περὶ ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης· ἐπὶ πλεῖον δὲ προστῆναι τοῦ λόγου Μητρόδωρον τὸν Λαμψακηνόν, γνώριμον ὄντα αὐτοῦ, ὃν καὶ πρῶτον σπουδάσαι τοῦ ποιητοῦ περὶ τὴν φυσικὴν πραγματείαν. Tatian. Ad Graecc. cp. 21 καὶ Μητρόδωρος δὲ ὁ Λαμψακηνὸς ἐν τῷ Περὶ Ὁμήρου λίαν εὐήθως διείλεκται, πάντα εἰς ἀλληγορίαν μετάγων. οὔτε γὰρ Ἥραν οὔτε Ἀθηνᾶν οὔτε Δία τοῦτ' εἶναί φησιν ὅπερ οἱ τοὺς περιβόλους αὐτοῖς καὶ τεμένη καθιδρύσαντες νομίζουσι, φύσεως δὲ ὑποστάσεις καὶ στοιχείων διακοσμήσεις. καὶ τὸν Ἕκτορα δὲ καὶ τὸν Ἀχιλλέα δηλαδὴ καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ πάντας ἁπαξαπλῶς Ἕλληνάς τε καὶ βαρβάρους σὺν τῇ Ἑλένῃ καὶ τῷ Πάριδι τῆς αὐτῆς φύσεως ὑπάρχοντας χάριν οἰκονομίας ἐρεῖτε παρεισῆχθαι, οὐδενὸς ὄντος τῶν προειρημένων ἀνθρώπων. Hesych. Ἀγαμέμνονα· τὸν αἰθέρα Μητρόδωρος εἶπεν ἀλληγορικῶς. Physice quomodo Anaxagoras explicuerit Homerum exemplum habemus in schol. A *Π* 161 λάψοντες γλώσσῃσιν ἀραιῇσιν μέλαν ὕδωρ | ἄκρον: Ἀναξαγόρας, ἐπεὶ φύσει μέλαν· καὶ γοῦν ὁ καπνὸς μέλας ἐστὶν ἐκ τοῦ ὕδατος τῶν ξύλων ἱνιέμενος. οἱ δὲ διὰ τὴν σκιὰν τῶν φυτῶν. Praeterea laudatur Anaxagoras in scholiis *P* 547 (Bkk.) *Λ* 27 (Cram. Ann. Parr. 3 p. 14, 13); *profectam* esse Anaxagorae doctrinam ab *Homero clamat Heraclit. All.* Homm. cap. 22, indicat Sext. *Empir. Advs. dogmatt. 3* (Advs. physs. 1) sect. 4 sqq p. 549

Fabr. Metrodorum in scholiis commemoratum vidi uno loco *K* 252 (Bkk. p. 285 A 4); quo quum Lampsacenum significari non additum sit, cogitari fortasse potest etiam de duobus aliis Metrodoris, ex quibus alter est Epicuraeus, quem ἐν τοῖς Περὶ ποιητῶν egisse de Homero testatur Plutarch. Non posse suaviter 12, multa adversus Homerum scripsisse idem cap. 2. Confer cum Plutarchi scriptione Diogenis L. vitam Epicuri 10, 1. 6. 7. 18. 19. 21. 22. 23. 136. Tertius Metrodorus est Chius, quem secundum alios discipulum fuisse Nessi Chii, secundum alios Democriti Diogenes L. narrat 9, 58. Euseb. Praep. ev. 14 p. 758 Metrodorum edoctum fuisse a Nessa perhibet, Nessam a Democrito; Democriti discipulum Metrodorum Chium vocant Clemens Stromm. 1 § 64 Suidas s. vv. Δημόκριτος et Πύρρων (ibi enim pro Μητρόδωρος ὁ Ἀβδηρίτης rescribendum esse Δημόκριτος ὁ Ἀβδηρίτης recte monent Kusterus et Menagius ad Laert. 9, 58). Nessus Chius uno scholiorum Homericorum loco nominatur, uno Hesiodeorum. Ad Hesiodi Opp. vs. 84 Proclus interpretationem vocabuli διάκτορος de Mercurio illius usurpati profert quae placuerit Nesso: Νέσσος δὲ ὁ Χῖος ἀπὸ τοῦ διάγειν τὰς τῶν τελευτώντων ψυχάς. Ad Homeri verba ἐν καρὸς αἴσῃ *I* 378 Aristarchus diplam posuit ὅτι συνέσταλται Ἰακῶς „ἐν κἄρός“ ἀντὶ τοῦ [redacted]

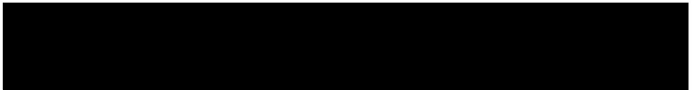

κὶ ὁ Δημόκριτος ὁμοίως· „ποιητὴς δὲ ἅσσα μὲν ἂν γράφῃ ετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἱεροῦ πνεύματος, καλὰ κάρτα ἐστίν". oc dictum, respectum a Cicerone et Horatio locis quos indiιvit Mullachius Fragmm. Democrit. p. 358, idem vir doctus p. 17. 236 depromptum esse statuit e libro Democriti Περὶ ποιήος, judicium vero illud de Homero idem p. 148. 236 e libro Ιερὶ Ὁμήρου ἢ ὀρθοεπείης καὶ γλωσσέων, cujus supra jam entionem injeci. Scripsisse Democritum compluria musica et rammatica Diogenes Laertius docet in catalogo scriptorum jus 9, 48: μουσικὰ δὲ τάδε· Περὶ ῥυθμῶν καὶ ἁρμονίης, Περὶ οιήσεως, Περὶ καλλοσύνης ἐπέων, Περὶ εὐφώνων καὶ δυσφώων γραμμάτων, Περὶ Ὁμήρου ἢ ὀρθοεπείης καὶ γλωσσέων, Ιερὶ ἀοιδῆς, Περὶ ῥημάτων, Ὀνομαστικόν. De his opusculis Iullachius egit fragmenta eorum colligens p. 147 sqq 236 sqq 58 sqq. Homerica Democriti studia quod attinet, imprimis otabile illud quod supra jam indicavi, quod tetigit Mullachius . 148, primum illum videri exstitisse, qui glossas Homericas onscriberet. Atque hoc notabile, quod Mullachius p. 149 ttendisse jam Democritum varias significationes (τὴν ὁμωνυιίαν) τῶν πολυσήμων λέξεων, quae vocabula postea Aristarhus in Homero diplis notavit (vide Aristonn. p. 7), item ommunes significationes diversorum vocabulorum (τὴν πολυωνυμίαν), quam congruentiam Aristarchus in parallelismis maime investigandis persecutus est (Aristonn. p. 4. 5) ut taceam ὰς μεταλήψεις, quas illa sola congruentia vocabulorum supeditat. Democritum quoque fuisse qui suam doctrinam ex Hoaero hausisse censerent vix est quod memorem; vide e. g. ʼseudoplut. Vit. Hom. 2 cap. 150. Imitatorem Homerici serAonis fuisse Democritum Dionysius Halic. narrat, cujus locum Comp. verbb. 24 supra tractavi. Allegorice interpretatum esse leorum historiam Democritum Mullachius annotavit p. 148. Ad ragmenta Mullachio ll. cc. collecta addenda sunt multa, veluti ex Ann. Parr. Cram. vol. 3 p. 228, 34 (schol. Θ 39) et 285, 33 (schol. Ν 137), e vol. 4 p. 83, 28, ex Ann. Oxx. vol. 1 p. 77, 31 (de ἀλαπάξαι) et 396, 12. 16, e vol. 3 p. 210, 1, e vol. 4 p. 317, 8. *319, 18, ex Etymol.* m. s. vv. Ὀλοοίτροχος (de *Ν 137) et Ἀλαπάζειν, e Bachm.* Ann. Graecc. 1 p. 64 (de ἀλα-*πάζειν), e Bekkeri Ann. 1 p.* 374 (de ἀλαπάζειν). Locos de

voce ἀλαπάζειν video prolatos a Mullachio in vocum Democritearum indice p. 422, item p. 423 locum Etymologici m. Ὀλοοίτροχος una cum schol. *N* 137 Bekk. quod solum indicatur in fragmentis libri Περὶ Ὁμήρου p. 148; quae molesta legentibus videtur ratio esse fragmentorum exhibendorum. Poterat vir doctus etiam ea fragmenta Homerica quae ex aliis quae praeter musica fuerunt Democriti scriptis viderentur deprompta uno loco componere cum fragmentis libri Περὶ Ὁμήρου. Nunc sparsa sunt omnia. Duo maxime insignes loci Democriti de Homero leguntur alter in annotatione ad fragmenta physica p. 345 alter in fragmentis libri De agricultura p. 251 quocum loco conferenda annot. p. 370. Quod autem Mullachius p. 148 te jubet evolvere ut Homerica Democriti reperias Scholl. Villoison. „VIII, v. 39 et 192" et „XIII, 137 et 311", tu noli evolvere *Θ* 192 *N* 311; nam si feceris, nihil profecto reperies. Scilicet in Fabricii Bibliotheca Graeca ed. Harl. 1 p. 444 sqq index in Villoisoniana scholia exstat scriptus, in quo numerus primus librum, secundus versum, tertius paginam designat; in hoc igitur indice perscriptum s. v. Democritus „VIII, 39, 192. XIII, 137, 311". Bekkerianae scholiorum editionis indicem non consuluisse videtur Mullachius. Quod si fecisset, una cum scholl. Villois. *Θ* 39 *N* 137, scholl. Bachm. *H* 446 *Θ* 39 etiam [redacted]

φεῖ, καθάπερ Ἡσίοδός τε καὶ Ξενοφάνης καὶ Ἐμπεδο-. Cfr. 8, 55. 56. 59. 77. Empedoclis praeceptorem teste . L. 8, 55. 56 Xenophanem alii dicebant, alii Parme-em; hi Parmenidis carmina eum esse imitatum contende-, illi Xenophanis. Et cum Xenophane hoc quidem commune it Empedocles, quod carmina quaedam ejus eadem ratione Homerica publice declamata fuerunt: Xenophanem ipsum carmina ῥαψῳδῆσαι supra rettuli; Empedoclis Καθαρμοὺς ιpiae a Cleomene rhapsodo declamatos esse tradiderunt orinus apud Diog. L. 8, 63 Dicaearchus ap. Athen. 14, 12. ιenides autem et ipse discipulus erat Xenophanis, de qua ideas Diog. L. 9, 21 et interprett. Jam quod Homericum toteles Empedoclem dixit, non argumenta carminum ɔectare sed τὴν φράσιν satis ille indicavit loco proposito; l etiam clarius idem effatus est in libello De poëtica cap. ed. Buhl. minor. οὐδὲν δὲ κοινόν ἐστιν Ὁμήρῳ καὶ Ἐμ-κλεῖ, πλὴν τὸ μέτρον· δι' ὃ τὸν μὲν ποιητὴν δίκαιον κα-, τὸν δὲ φυσιολόγον μᾶλλον ἢ ποιητήν. Exempla poëtici edoclis sermonis in eadem scriptione Aristoteles protulit 12, 11 et 15, 19, quorum posterius simul patefacit quo-o Empedocles interpretatus sit verba Homeri *I* 203 ζωρό-ν δὲ κέραιε. Atque attulerunt locum Empedoclis veteres choliis ad hunc versum Homeri (Eustath. p. 746, 56 = *I* ı. Alios versus, in quibus Homeri certos quosdam locos oculos habuit Empedocles, in collectione fragmentorum l Sturzium vol. 2 p. 513 sqq reperies. Empedoclis placita Iomero derivata esse narrant Heraclit. Allegg. Homm. 24. 69 Plutarch. vit. Hom. 2 cap. 99 sqq Sext. Empir. Advs. matt. 3 (Advs. physs. 1) sect. 4 sqq p. 549 Fabr. (cfr. sect. qq p. 566 Fabr. et Dogmatt. 4 (Physs. 2) sect. 313 sqq p. Fabr.) scholl. *Σ* 468 Bekk. p. 505 A 28 = Villois. *Σ* 473 neo propter eos qui indice Fabriciano Villoisoniorum utun-*X* 116 (Eustath. p. 1261, 44) *ϑ* 266 (Buttm.) *ϑ* 367 (Eu-h. p. 1597, 54) *σ* 79 (Eustath. 1838, 51). Praeterea unus ıs Eustathii mihi nunc nominandus est p. 1419, 30 *α* 321 ɔter usum *vocis ἀνόπαιος apud* Empedoclem, ex quo con-*endum de interpretatione* vocabuli Homerici ἀνόπαια ab *n probata. Similis locus* legitur in Ann. Oxx. Cram. vol.

3 p. 379, 31 pertinens ad vocem *κόρσην* *Δ* 502; cfr. Ann. Parr. 4 p. 147, 27. Ad Homerica Empedoclis studia allusit enarrans mortem ejus Demetrius vel Democritus Troezenius teste Diog. L. 8, 74. *Δημήτριος* (*Δημόκριτος*) *δὲ ὁ Τροιζήνιος ἐν τῷ Κατὰ σοφιστῶν βιβλίῳ φησὶν αὐτὸν* (int. *τὸν Ἐμπεδοκλέα*) *καθ' Ὅμηρον* (λ 277) „*ἁψάμενον βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο κρανείης* | *αὐχέν' ἀποκρεμάσαι, ψυχὴν δ' Ἄϊδόσδε κατελθεῖν*".

Homerica Empedoclis studia, quae *περὶ τὴν φράσιν* maxime fuisse versata monui, cohaerere innuit Diog. L. l. c. 8, 57 cum inventione rhetoricae artis, quam illi tribuebant *Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ Σοφιστῇ φησι πρῶτον Ἐμπεδοκλέα ῥητορικὴν εὑρεῖν· Ζήνωνα δὲ διαλεκτικήν. ἐν δὲ τῷ Περὶ ποιητῶν φησιν ὅτι καὶ Ὁμηρικὸς ὁ Ἐμπεδοκλῆς καὶ δεινὸς περὶ τὴν φράσιν γέγονε κτἑ.* Cfr. Sext. Empir. Advs. dogmm. I (Adv. logicc. 1) sect. 5 sqq p. 370 Fabr. Quinctilian. 3, 1. Post Empedoclem artem novam latius extulit G o r g i a s L e o n t i n u s, quem Homericis studiis operam et ipsum navasse supra vidisti; fuit autem is discipulus Empedoclis. Diog. L. 8, 58 *φησὶ δὲ Σάτυρος ἐν τοῖς Βίοις ὅτι καὶ ἰατρὸς ἦν* (intell. *ὁ Ἐμπεδοκλῆς*) *καὶ ῥήτωρ ἄριστος· Γοργίαν γοῦν τὸν Λεοντῖνον αὐτοῦ γενέσθαι μαθητὴν ἄνδρα ὑπερέχοντα ἐν ῥητορικῇ κτἑ.* Conf. quos afferunt locos interpretes.

[redacted]

egisset dixisse fertur Ἡράκλεις, ὡς πολλά μου κατεψεύσατο ὁ μειράκιον. Multo major certe fides Socraticis Xenophontis scriptis.

Homerum Xenophon nominavit Memorabb. 1, 2, 56. 1, 3. 2, 6, 11. 3, 1, 4. 3, 2, 1 et 2. 4, 2, 10. 4, 6, 15 Apol. 30 Sympos. 3, 5 sqq 4, 6 sqq 4, 45. 8, 30. 31. In reliquis operibus Xenophontis Homerus non commemoratur, ne illis quidem locis (qui tamen et ipsi sunt pauci), ubi ante oculos fuisse illum scribenti liquet, Anab. 5, 7, 6 (ὑμεῖς δ', ἔφη, ἴστε δήπου ὅθεν ἥλιος ἀνίσχει καὶ ὅπου δύεται, κ 190 sqq), Anab. 1, 2 (ν 79 sqq), Hell. 3, 4, 3. 7, 1, 34 (Β 303 sqq), Cyrop. 1, 27 (Τρωικὴ διφρεία). Videtur igitur Xenophon ut in Socraticis suis scriptis frequentem injiceret Homeri mentionem rivalitate potissimum Platonis et Antisthenis condiscipulorum suorum fuisse adductus; ut alia quoque διὰ τὸν πρὸς Πλάτωνα ζῆλον fecisse narratur Xenophon.

Herodotus et Thucydides Homeri nomen in historicis suis libris saepius nominaverunt. Apud Thucydidem Homeri nomen legitur 1, 3. 9. 10. 2, 41. 3, 104; respicit autem ille poëtam aliis quoque locis, maxime in libri primi parte prima, cap. 1—23. Sic 1, 13 Corinthiorum res navales, commercia, opes narrans οἱ Κορίνθιοι, inquit, ἀεὶ δή ποτε ἐμπόριον εἶχον, χρήμασί τε δυνατοὶ ἦσαν, ὡς καὶ τοῖς παλαιοῖς ποιηταῖς δεδήλωται. ἀφνειὸν γὰρ ἐπωνόμασαν τὸ χωρίον. Respiciuntur Homeri verba Β 570 ἀφνειόν τε Κόρινθον; vide Scholl. Bekk. Bachm. Β 570 Eustath. Β 570 p. 290, 31. Sic de Siciliae incolis agens 6, 2 παλαιότατοι μὲν λέγονται ἐν μέρει τινὶ τῆς χώρας Κύκλωπες καὶ Λαιστρυγόνες οἰκῆσαι, ὧν ἐγὼ οὔτε γένος ἔχω εἰπεῖν οὔτε ὁπόθεν ἐσῆλθον ἢ ὅποι ἀπεχώρησαν· ἀρκείτω δὲ ὡς ποιηταῖς τε εἴρηται καὶ ὡς ἕκαστός τε γιγνώσκει περὶ αὐτῶν. Ad haec in scholiis scriptum περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ Κυκλώπων καὶ Λαιστρυγόνων, ὅτι τὴν Σικελίαν ᾤκουν. Capite 21 libri 1 poëtas veterum facinora canentes suspectae esse fidei dicit Thucydides; non debere gestas credi res ita ὡς ποιηταὶ ὑμνήκασι περὶ αὐτῶν ἐπὶ τὸ μεῖζον κοσμοῦντες. *Similia leguntur in* fine cap. 11; respici Homerum *docet caput 9, ubi inter Graecos* Trojam oppugnantes Agamemnonem *plurimas habuisse* naves contendit, ὡς Ὅμηρος

τοῦτο δεδήλωκεν, εἴ τῳ ἱκανὸς τεκμηριῶσαι, et caput 10, ubi de expeditione Graecorum adversus Trojam facta disputatur, putandum esse ait τὴν στρατιὰν ἐκείνην μεγίστην μὲν γενέσθαι τῶν πρὸ αὐτῆς, λειπομένην δὲ τῶν νῦν, τῇ Ὁμήρου αὖ ποιήσει εἴ τι χρὴ κἀνταῦθα πιστεύειν, ἣν εἰκὸς ἐπὶ τὸ μεῖζον μὲν ποιητὴν ὄντα κοσμῆσαι. Summam Homeri apud Athenienses belli Peloponnesiaci tempore fuisse auctoritatem indicat Thucydides 2, 41; Periclem enim in celeberrima illa oratione funebri facit dicentem μετὰ μεγάλων δὲ σημείων καὶ οὐ δή τοι ἀμάρτυρόν γε τὴν δύναμιν παρασχόμενοι τοῖς τε νῦν καὶ τοῖς ἔπειτα θαυμασθησόμεθα καὶ οὐδὲν προσδεόμενοι οὔτε Ὁμήρου ἐπαινέτου οὔτε ὅστις ἔπεσι μὲν τὸ αὐτίκα τέρψει, τῶν δ' ἔργων τὴν ὑπόνοιαν ἡ ἀλήθεια βλάψει. Apte in scholiis annotatur, Homerum laudes exhibere Atheniensium *B* 553 sqq. *η* 80 sq. In dubium non vocanda esse Thucydides censuit testimonia Homeri de iis quae ad ipsa poëtae tempora pertinerent; docent loci complures, velut supra propositus ille 1, 13, maxime autem ea, quae 3, 104 de festis narrat Apollinis diebus, quos Deli Iones olim egerint. De his ad Homerum non addita dubitationis nota provocavit. Ex hymno ibi Homerico in Apollinem (ἐκ προοιμίου Ἀπόλλωνος) Thucydides προφέρεται 13 versus, locum 146—150 ed. Wolf. et locum 165—172, in multis [redacted]

ctu nunc quidem sunt et maximi facienda quae eodem loco , 3 Thucydides dicit οὐδαμοῦ Homerum Ἕλληνας appellare niversos Graecos sed solos τοὺς μετὰ Ἀχιλλέως ἐκ τῆς Φθιώ-ιδος. Ex his verbis consequitur, Thucydidem ne nosse qui-em istos versus Odysseae α 344 δ 726. 816 ο 80 quibus Ἑλ-λὰς dicitur Graecia, Iliadis istum quo Graeci dicuntur Πανέλ-ληνες *B* 530. Hos versus, de quibus videndus Lehrs Aristarch. . 232 sq, Aristarchus traditos repperit et obelis consigna-it, Thucydides vero si repperisset in codicibus Homeri quos diit, pro spuriis illum non habiturum eos fuisse existimo; am in criticae hoc genere dijudicandorum spuriorum et ge-uinorum δεινὸν illum non fuisse inde liquet, quod hymnum n Apollinem credidit Homeri esse; si tamen repertos in codi-ibus versus istos pro spuriis habuisset, illud οὐδαμοῦ certe on jactaturum fuisse censeo ἀθετήσει non indicata. Thucy-lide igitur adhibito deducimur eodem quo Platonis dialogis ccurate lustratis supra nos deduci notavi: permultos versus purios quos Aristarchus aut obelis appositis scripsit aut cientem se non scripsisse diplis indicavit, exeunte saeculo quinto a. Chr. n. nondum lectos fuisse intelligimus in bonis Homeri codicibus. Quo intellecto egregie firmatur Lehrsii disputatio de criticis Aristarchi rationibus Arist. p. 348 sqq, qua primus ille docuit, fidelissime Aristarchum secutum esse codicum fidem. In versibus spuriis dijudicandis Aristarchus paullo majore cum licentia Lehrsio visus est rem gessisse quam in reliqua constituenda lectione; equidem crediderim eandem illum in utraque crisi sibi scripsisse legem, ut nec scripturam nullam reciperet de conjectura nec damnaret versus nisi qui deessent aut in omnibus aut in compluribus aut in uno certe vetusto codice sive Homeri sive alius scriptoris Homerica pro-ferentis. Revertor ad Thucydidem, qui eodem loco 1, 3 addit nec βαρβάρους Homerum dixisse; adversus quam sententiam Aristarchus diplam ponendam duxit ad *B* 867 Καρῶν βαρ-βαροφώνων, ubi Aristonicus ἡ διπλῆ ὅτι Θουκυδίδης λέγει τὴν ὀνομασίαν τῶν βαρβάρων νεωτερικὴν εἶναι· ἐλέγχεται δὲ ἐντεῦθεν. Thucydides nimirum illud βαρβαροφώνων non testari statuit τὴν βαρβάρων ὀνομασίαν sed asperam significare vel agrestem pronuntiationem; inepte enim schol. Thucyd. τὸ γὰρ

„*βαρβαροφώνων Καρῶν*“ *νενόθευται*. In fragmentis A nici servatis quae pertinent ad notationes propter *Ἑλλά Πανελλήνων ὀνομασίαν* factas Thucydidis nomen non r tur; teste vero in iis Aristarchum usum esse Thucydide Aristonicum quoque in hac re commemorasse Thucydidem ea demonstrant, quae leguntur scholl. AD *Π* 595 *Ι* 395. scholl. Thucyd. 1, 3 Strab. 14 p. 661. 8, 369 Eustath. p. 367, 25. Alia series diplarum Thucydidem spectantiu propter ea quae leguntur libri 1 capite 5 honorificam olim Graecis *τὴν λῃστείαν· δηλοῦσι δὲ τῶν τε ἠπειρωτ νες ἔτι καὶ νῦν, οἷς κόσμος καλῶς τοῦτο δρᾶν, καὶ οἱ π τῶν ποιητῶν τὰς πύστεις τῶν καταπλεόντων πανταχοῦ ὁ ἐρωτῶντες εἰ λῃσταί εἰσιν, ὡς οὔτε ὧν πυνθάνονται ἀ ούντων τὸ ἔργον οἷς τε ἐπιμελὲς εἴη εἰδέναι οὐκ ὀνει των*. Adversus haec diplas fuisse compluribus locis s docent ad *γ* 71. 73 *ξ* 230 servata. Cfr. Eustath. *γ* 73 p. 14 scholl. Thucyd. 1, 5. Tertiam diplarum fuisse patet s *πρὸς Θουκυδίδην* de catalogo Homeri numeroque Grae Trojam oppugnantium, de qua re Thucydides 1, 10, locos „*καταλόγου*“ tangens *B* 510. 719. Numerum navium Grae secundum Homerum Thucydides esse dicit 1200; scholiast ad l. c. 1, 10 annotat secundum Homerum fuisse 1166; [redacted]

hi vit. Hom. 2 cap. 72 et Marcellini vit. Thucyd. § 35. 37 term. *Βιογρ.* p. 193. 194. Priori loco a Marcellino ζηλωτὴς ydides exstitisse narratur Homeri εἰς τὴν οἰκονομίαν, eriori vero haec adduntur: μάλιστα δὲ πάντων, ὅπερ εἶπο- ἐζήλωσεν Ὅμηρον καὶ τῆς περὶ τὰ ὀνόματα ἐκλογῆς καὶ περὶ τὴν σύνθεσιν ἀκριβείας, τῆς τ' ἰσχύος τῆς κατὰ τὴν νείαν καὶ τοῦ κάλλους καὶ τοῦ τάχους. Hoc qui dici po- it Homeri Thucydidem fuisse imitatorem hujus aevi homi- nonnulli docti mirati sunt, in quibus reperiuntur quos rina excellere jure tuo contendas; quos tamen nec Home- nec Thucydidea scholia recte tractasse video Tu cum que scholiis (et Eustathio) conferas Dionysii Halicarnas- is epist. 2 Ad Ammaeum Περὶ τῶν Θουκυδίδου ἰδιωμά- et ejusdem libellum Περὶ τοῦ Θουκυδίδου χαρακτῆρος; bis, nisi forte λημᾶς κολοκύνταις, qui Thucydides Homeri tor dici potuerit; videbis enim, si dis placet, ex iis ἰδιώ-, quae Aristarchus notavit diplis in Homero, plurima re apud Thucydidem; videbis, opinor, nullum unum esse t in Thucydide, cui nequeant complures diplae appingi Ὁμηρικῶς ἐξενήνοχεν. Eandem fere intercedere rationem r Platonem et Homerum supra indicavi; quamquam con- ndum est, aliam Platonis aliam Thucydidis esse imitatio- Homeri. Sed magis poëticum esse Platonem veteres certe concesserunt omnes; patefacit Marcellinus qui cap. 41 p. West. διὰ γοῦν τὸ ὑψηλὸν, inquit, ὁ Θουκυδίδης καὶ τικαῖς πολλάκις ἐχρήσατο λέξεσι καὶ μεταφοραῖς τισιν· δὲ πάσης τῆς συγγραφῆς ἐτόλμησάν τινες ἀποφήνασθαι, αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς συγγραφῆς οὐκ ἔστι ῥητορικῆς, ἀλλὰ τικῆς. Quibus Marcellinus opponit καὶ ὅτι μὲν οὐκ ἔστι τικῆς δῆλον ἐξ ὧν οὐχ ὑποπίπτει μέτρῳ τινί. Idem vero ellinus quod cap. 36 Gorgiae Leontini et Prodici sophistarum narrat in nonnullis Thucydidem Antyllo visum imitatorem, cap. 51 autem plurima schemata Gorgiae illum tum esse autumat, primum in aliis Gorgiae, in aliis Ho- imitatorem dicere licuit, dein vero sophistas ipsos supra ti ἄκρως Ὁμηρικοὺς fuisse maximeque Gorgiam, qui figu- m suarum *bonam partem ad ipsius* Homeri exemplum con- *asse putandus est. Latet enim* aliquid veri in eo, quod

veteres rhetorices quoque origines ad ipsum Homerum referebant.

Ὁμηρικώτερος uter fuerit Thucydides an Herodotus dubitari potest. At vero apud Herodotum formae vocabulorum quum sint Ionicae, vocabula ipsa magnam partem glossae Homericae (quippe Ionicae), quum superstitio quaedam reperiatur Homericae similis, a qua Thucydides sane alienus, argumentum denique totius narrationis quodammodo simile videatur esse Iliadi utpote quod in bello Asianorum et Europaeorum enarrando positum, similem esse Herodotum Homero facilius quam Thucydidem ii certe intelligunt quibus, ut Thucydidis illis verbis utar, *ἀταλαίπωρος ἡ ζήτησις τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπὶ τὰ ἑτοῖμα μᾶλλον τρέπονται.* Quo loco (1, 20) Alexandrini sine dubio Homerice Thucydidem locutum esse affirmaverunt; dicendum enim proprie fuisse *οὕτως ἀταλαιπώρα τῶν πολλῶν ἡ ζήτησις ἡ περὶ τῆς ἀληθείας· ἐπὶ γὰρ τὰ ἑτοῖμα μᾶλλον τρέπονται.* De similitudine quae inter Herodotum et Homerum obtineat et Boettiger et Francogallus quidam conscripserunt libellos, quos laudatos reperies apud Lauerum in Gesch. d. h. Poesie p. 55 not. 167. Ego opuscula illa nunquam vidi; acquiescendum igitur mihi in veterum nonnullis locis indicandis, Dionysii Hal. De compos. verbb. cap. 3. 2

[redacted]

erodotum sunt loci, quibus poëtae nomine non addito doceur quanto illis temporibus apud Graecos fuerit Homerus in onore. Nam Persas quod Herodotus 1, 1—5 narrat origines elli a se adversus Graecos gesti a Trojae excidio derivare, patet a Graecis esse fictum et Persis nonnullis viris doctis οῖς λογίοισι τῶν Περσέων) a Graecis persuasum. Eodem ertinent quae 7, 42. 43 narrantur, Xerxes Ilii arcem (τὸ Ιριάμου Πέργαμον) ascendens Minervaeque Iliadi sacrificans, agi heroum capitibus inferias reddentes, Persarum exercitus a Iliade terra ad Idam montem fluviumque Scamandrum tonibus exterritus, fulgurum ictu percussus, terroribus a nuine divino immissis oppressus. Apud barbaros Herodoti temore fuisse viros doctos, qui belli Trojani Homerique haberent t notitiam et rationem, ea quoque docent quae de itineribus aridis et Menelai Aegyptiacis Herodotus sibi narrasse ait saerdotes Aegyptios 2, 112—120, de quo loco infra pluribus gam. Fabulam porro illam, quam de Ionis Inachi filiae raptu hoenices perhibere Herodotus tradit 1, 5, ad similitudinem orum conformatam esse patet quae Homerus de Eumaei nutrice arrat ο 415 sqq. Paeones Thraciae populus 5, 13, Maxyes ibyae 4, 191 quod narrantur a Trojanis duxisse suum genus, d Cyrenenses docet, Olynthios, Abderitas Homeri uisse studiosissimos atque circumspexisse ubique Homerica. Qua in re meminisse oportet, ex civitatibus illis Graecis Homericos oriundos fuisse maxime laudatos, Cyrenis Eratosthenem, Callimachum, Lysaniam, praeceptorem Eratosthenis, Abderis Democritum, Protagoram, Hecataeum, qui teste Suida s. v. Ἑκ. (Eudocia p. 169) Περὶ τῆς ποιήσεως Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου scripsit, Olyntho Dionysium Olynthium a Tatiano loco supra proposito inter viros principes numeratum. His igitur in urbibus Graecis inde ab antiquissimis temporibus Homerica videmus floruisse studia, quae viri illi docti excoluerunt, non introduxerunt apud cives suos. Cretenses a Pythia 7, 169. 171 Herodotus admonitos esse narrat rerum in bello Trojano gestarum, Praesios autem Cretae civitatem sibi dixisse idem cap. 171, in Troicis οὐ φλαυροτάτους φαίνεσθαι ἐόντας Κρῆτας τιμωροὺς Μενέλεῳ· ribus Ὁμηρικῶς locuti Praesii οὐ φλαυροτάτους dixerunt. qui

fuissent *οἱ ἄριστοι*; vide e. g. plenam formulam *οὐκ ἥκιστα ἀλλὰ μάλιστα* loco infra proponendo 2, 117. Universae Graeciae imperium in bello adversus Persas gerendo sibi, non Lacedaemoniis esse vindicandum **A r g i v i** contendisse narrantur 7, 148, propter eam hercle caussam, quod Agamemnon universorum Graecorum fuisset dux. Sed ad eundem Agamemnonem provocantem de jure imperii 7, 159 habes **L a c e d a e m o n i o r u m** legatum missum illum ad Gelonem; qui quae dixisse narratur *ἦ κε μέγ᾽ οἰμώξειε ὁ Πελοπίδης Ἀγαμέμνων πυθόμενος Σπαρτιήτας τὴν ἡγεμονίην ἀπαραιρῆσθαι ὑπὸ Γέλωνός τε καὶ Συρηκοσίων*, iis alluditur ad locum Homeri *H* 124 sqq, ubi vs. 125 de Peleo Nestor, si *πτώσσοντας ὑφ᾽ Ἕκτορι* principes Graecorum rescivisset, *ἦ κε μέγ᾽ οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς*. Cfr. Eustath. *H* 124 p. 670, 56. Gelon autem quum Spartanorum gloriae antiquae hoc concessisset, ut aut exercitui pedestri praeessent illi aut classi, sibi vero alterutram vindicasset imperii partem, **A t h e n i e n s i u m** legatus qui comitatus sit Spartanum cap. 161 traditur navium imperium Atheniensibus vindicasse; Atheniensium enim esse maximam classem, vetustissimam gloriam; antiquissimum enim esse populum atque solos *οὐ μετανάστας*, celebrarique ab Homero Menestheum regem Atheniensium: *τῶν καὶ Ὅμηρος ὁ ἐποποιὸς* [redacted]

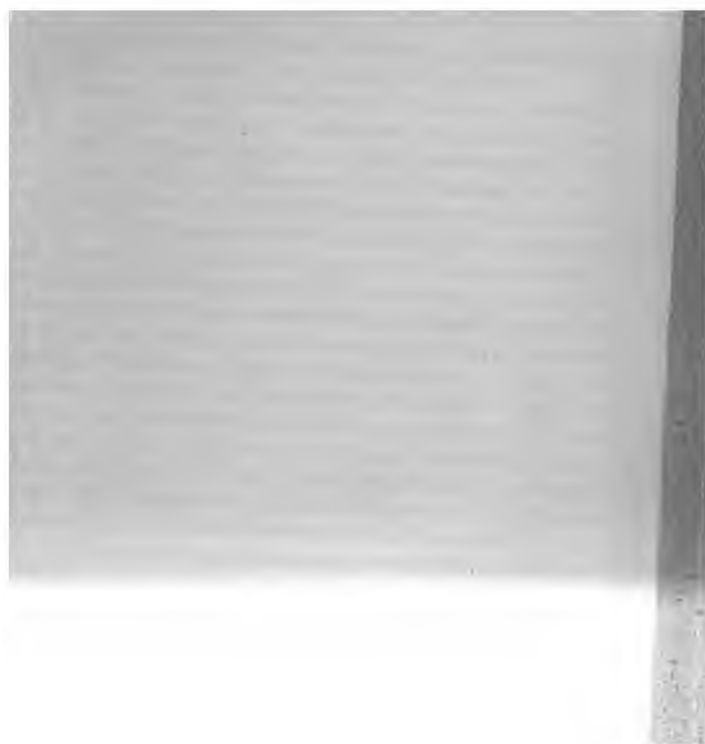

αγάς; τὴν Ἑλένης ἁρπαγήν habes 2, 118. Gestum vero bellum de quo Herodotus exeunte saeculo septimo a. Chr. lcaei poëtae et Periandri Corinthii temporibus, e capite iente (95) efficitur, quocum consentiunt Strabo 13, 599 g. L. 1, 74 et alii laudati ab interpretibus Herodoti. Pu- e recitata fuisse ut Platonis ita illis quos modo attigi tem- ibus vetustis, sexto et septimo a. Chr. saeculis quum aliorum larum tum maxime Homeri carmina a rhapsodis Herodotus atur 5, 67 (Eustath. *B* 566 p. 288, 44), ubi Clisthenem ronis tyrannum, quum bellum adversus Argivos gereret, edivisse narrat rhapsodos quominus Sicyone Homerum reci- nt: *Κλεισθένης γὰρ Ἀργείοισι πολεμήσας* (Homerice vide ntem *ἀντὶ τοῦ πολεμῶν*) *τοῦτο μὲν ῥαψῳδοὺς ἔπαυσε ἐν υῶνι ἀγωνίζεσθαι τῶν Ὁμηρείων ἐπέων εἵνεκα, ὅτι Ἀρ- ί τε καὶ Ἄργος τὰ πολλὰ πάντα ὑμνέαται.* Cum hoc Hero- loco conferendus locus quem supra tetigi Thucydidis 104, ubi auctor gravissimus ex hymno In Apollinem Home- recte colligit, Iones et Nesiotas olim solitos fuisse ad os Apollinis dies agendos in Delum insulam convenire, quo onventu habitum fuisse *ἀγῶνα καὶ γυμνικὸν καὶ μουσικόν*, quem celebrandum convenerint *ἀγωνιούμενοι*. Rhapsodo- vocabulo abstinuit Thucydides, quia Homerum ipsum in *ἀγωνιουμένοις* fuisse sibi persuasit. Revertor ad Herodo- . Interpretatus esse Homerum is in nonnullis rectius vide- quam posteriores. Nam 2, 21. 23. 4, 8. 36 eos vehementer contendit, qui Oceanum fluvium circumfluere terram autu- ent, quos Homeri auctoritate nisos esse patet. Herodotus m 2, 23 egregie *οὐ γάρ τινα ἔγωγε οἶδα ποταμὸν Ὠκεα- ἐόντα, Ὅμηρον δὲ ἤ τινα τῶν πρότερον γενομένων ποιη- ν δοκέω τὸ οὔνομα εὑρόντα ἐς τὴν ποίησιν ἐσενείκασθαι.* m sententiam multo magis sobriam esse liquet quam e. g. tetis Pergameni somnia nec ita longe abesse ab Ari- rchi doctrina et Eratosthenis, quem Herodoti in hac abuisse rationem Strabo 1 p. 48 docet. Exstitisse vero quos- Graecos Herodotus refert 2, 21. 23, qui ex Oceano ter- circumfluente Nilum profluere sibi persuasissent; hos nisos sssimum esse apparet versibus *Φ* 194 sqq τῷ οὐδὲ κρείων *ώιος ἰσοφαρίζει, / οὐδὲ βαθυρρείταο μέγα σθένος Ὠκεα-*

νοῖο, | *ἐξ οὗ περ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα* | *καὶ πᾶσαι κρῆναι καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν.* In his ad vs. 195 *οὐδὲ βαθυρρείταο* dipla fuit, quam Aristonicus sic explicat: *ἡ διπλῆ περιεστιγμένη, ὅτι Ζηνόδοτος αὐτὸν οὐκ ἔγραφε· γίνεται δὲ ὁ Ἀχελῷος πηγὴ τῶν ἄλλων πάντων. ἔστι δὲ καθ' Ὅμηρον ὁ Ὠκεανὸς ὁ ἐπιδιδοὺς πᾶσι τὰ ῥεύματα· διὸ καὶ κατὰ τιμήν φησιν* (*Υ* 7) „*οὔτε τις οὖν ποταμῶν ἀπέην νόσφ' Ὠκεανοῖο.*“ Cfr. Ariston. *Υ* 7 Lehrs Ar. p. 176. Zenodotum hoc loco vides leviter rem gessisse, Aristarchum vero retinentem versum *Φ* 195 Herodoti nisum fuisse testimonio, qui eum non solum agnoscit, sed suis temporibus nemini fuisse suspectum tacendo indicat. Accedunt autem, ut Democritum mittam et Euthymenem memoratos illos supra, logographorum testimonia Hecataei Milesii, qui exeunte fere saeculo sexto a. Chr. et ineunte quinto vixit, et Acusilai Argivi, qui ad eadem fere tempora pertinere videtur, et vetustissimi poëtae Hesiodi. Namque in Theogonia Hesiodea quod vss. 337—370 pater fluviorum et fontium Oceanus perhibetur, quorum nonnullis nominatis, Nilo, Alpheo, aliis, numerus universorum sex milium esse dicitur, trium milium fontium, trium milium fluviorum, id factum esse apparet propter versum Homeri illum a Zenodoto rejectum *Φ* 195.

[redacted]

nullis) respectum fuisse ab Herodoto, comparato loco cum Diodoro 1, 37 et scholl. Apoll. Rhod. 4, 259 Sic quocunque converteris oculos Aristarchum imorum scriptorum auctoritatem et fidem sequentem des. In scholiis Herodoti nomen laudatum nec *Φ* 195 nec *B* 553—55, quorum versuum simillima est caussa. iodotum eos pro spuriis habuisse (ἀθετῆσαι) narrat ius, Aristarchum contra pro genuinis; Herodotum eos ;ere vidisti supra libri 7 capite 161, ut non modo He-ipsum sed et illius et belli Persici temporibus univer-iciam eos pro genuinis habuisse pateat. Accedit hac rodoti testimonio epigramma memoratum illud apud m Ctesiphont. § 185 quod supra apposui. Versus in-omeri Herodotus profert duobus locis, versum *δ* 85 p. 29 (respicit Eustath. *δ* 85 p. 1485, 9) et 2, 116 quat-lis versus *Z* 289 sqq. Eos versus Herodotus legi per-*Διομήδεος ἀριστείῃ*, quod nomen hodie soli libro *E* solet, quum libri *Z* titulus vulgatus sit *Ἕκτορος καὶ χης ὁμιλία*. Sed librorum totam divisionem Zenodoto pra narravi, continuasseque plerumque Herodoti tem-rhapsodos apparet ea quae in *Z* leguntur iis quae in ; *Διομήδεος ἀριστείης* nomine utraque complecteren-d eo facilius fieri poterat, quia in libro *Z* congressus et Glauci narratur (quam *σύστασιν* perperam nonnul-um locum transportasse Ariston. *Z* 119 dicit), *Z* 305 a Trojanae matronae supplices jubentibus Heleno *Z* ctore *Z* 277 Minervae auxilium adversus solum Dio-nplorant. Versibus illis quattuor Iliadis apud Herodo-ntur sex versus Odysseae, *δ* 227—230. 351 sq; sed hi interpolatori, non Herodoto. Scilicet 2, 112 sqq um Eustath. respicit *δ* 228 p. 1493, 63 *δ* 365 p. 1500, p. 397, 42, Herodotus Aegyptiorum refert narratio-dem Lacedaemone navigantem quum ventis adversis sset ad Aegypti oram, a Proteo rege Aegyptiorum ictum in Aegypto Helenam relinquere solumque re-num. Quae *postquam* exposuit ille Homerum hujus *bulae notitiam* habuisse cap. 116 autumat: δοκέει δὲ *μηρος τὸν λόγον τοῦτον* πυθέσθαι· ἀλλ᾽ οὐ γὰρ

ὁμοίως ἐς τὴν ἐποποιίην εὐπρεπὴς ἦν τῷ ἑτέρῳ τῷ περ ἐχρήσατο, [ἐς ὃ] μετῆκε αὐτόν, δηλώσας ως καὶ τοῦτον ἐπίσταιτο τὸν λόγον. δῆλον δέ, κατὰ παρεποίησε ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀνεπόδισε ἑωυτόν) πλάνην τὴν Ἀλεξάνδρου, ὡς ἀπενείχθη ἄγων Ἑλένην τῇ τε δὴ ἄλλῃ πλαζόμενος, καὶ ὡς ἐς Σιδῶνα τῆς Φοινίκης ἀπίκετο. ἐπιμέμνηται δὲ αὐτοῦ ἐν Διομήδεος ἀριστείῃ· λέγει δὲ τὰ ἔπεα οὕτω· „ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν | Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς | ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον, τὴν ὁδὸν ἣν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν". ἐπιμέμνηται δὲ καὶ ἐν Ὀδυσσείῃ ἐν τοισίδε τοῖσι ἔπεσι· „τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα, | ἐσθλά, τά οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτις | Αἰγυπτίη, τῇ πλεῖστα φέρει ζείδωρος ἄρουρα | φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά". καὶ τάδε ἕτερα πρὸς Τηλέμαχον Μενέλεως λέγει „Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι | ἔσχον, ἐπεὶ οὔ σφιν ἔρεξα τελήεσσας ἑκατόμβας". ἐν τούτοισι τοῖσι ἔπεσι δηλοῖ ὅτι ἠπίστατο τὴν ἐς Αἴγυπτον Ἀλεξάνδρου πλάνην· ὁμουρέει γὰρ ἡ Συρίη Αἰγύπτῳ, οἱ δὲ Φοίνικες, τῶν ἐστι ἡ Σιδών, ἐν τῇ Συρίῃ οἰκέουσι. Semel monitus videbis haec omnia inde ab ἐπιμέμνηται usque ad ἑκατόμβας non esse profecta ab Herodoto. Nam quod hic voluit evinci id loci illi

[redacted]

ρέτω. Quae hoc loco de Cypriis dicuntur, Herodotum ιτικώτερον fuisse in dijudicandis spuriis et genuinis evinιt quam Thucydidem, quem hymnum In Apollinem indubiιter ad Homerum rettulisse vidimus. Notabile autem quod ιrodotus clare profitetur caussas esse plures, cur Cypriorum rmen ab Homero abjudicandum sit. Atque innuere certe ille detur in sequentibus aliam diversitatem inter Cypria et Iliaιm Homeri repertam, 2, 120, ubi bellum Trojanum gestum ιse dicit ὡς μὲν ἐγὼ γνώμην ἀποφαίνομαι, τοῦ δαιμονίου αρασκευάζοντος ὅκως πανωλεθρίῃ ἀπολόμενοι καταφανὲς οῦτο τοῖσι ἀνθρώποισι ποιήσωσι, ὡς τῶν μεγάλων ἀδικημάων μεγάλαι εἰσὶ καὶ αἱ τιμωρίαι παρὰ τῶν θεῶν. καὶ ταῦτα ἐν τῇ ἐμοὶ δοκέει εἴρηται. Servati sunt Cypriorum carminis ersus nonnulli in scholl. *Α* 5. 6 congruentes cum excerptis roclianis, quibus versibus caussa belli perhibetur fuisse plane iversa non solum ab Herodoti sententia sed etiam ab iis quae ι Iliade et Odyssea narrantur. Alexandrini omnia carιina ad Homerum relata praeter Iliadem et Odysseam propter am potissimum rem damnaverunt, quod vis Homerici sermois propria atque ars poëtae in adornandis argumentis maxime pectata in illis desiderarentur. Alexandrinorum enim judicium efert auctor vitae 5 Homeri lin. 17 West. οὐδὲν δ' αὐτοῦ θετέον ξω τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσσείας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὕμνους καὶ ὰ λοιπὰ τῶν εἰς αὐτὸν φερομένων ποιημάτων ἡγητέον ἀλλόρια καὶ τῆς φύσεως καὶ τῆς δυνάμεως ἕνεκα. Hoc judicium noιinatim ad Cypria pertinere Aristoteles docet Poët. 14, 5 Buhl. ιinor., ubi ὁ τὰ Κύπρια ποιήσας distinguitur ab Homero. ccesserunt in singulis carminibus aliae caussae. In Cypriis ain offensioni etiam Alexandrinis fuerint quae Herodoto nulιs dubito; nam in Proclianis excerptis Cypriorum quod de aride et Helena Sparta Trojam navigantibus legitur χειμῶνα ἐ αὐτοῖς ἐφίστησιν Ἥρα, καὶ προσενεχθεὶς Σιδῶνι ὁ Ἀλέιvδρος αἱρεῖ τὴν πόλιν καὶ ἀποπλεύσας εἰς Ἴλιον γάμους τῆς Ἑλένης ἐπετέλεσεν, ea narratio ipsa interpolata procul dubio it in eum finem ut res in Cypriis cantatae Iliadi magis conruentes redderentur; qua in caussa hoc solum incertum, utrum terpolatum fuerit ipsum carmen an excerpta sola illa ex quiι hausit Proclus. Cfr. Pseudoplut. vit. Hom. 1, 7. Quod

autem objecerunt recentiores quidam non constare e Z 289 sqq, utrum Iliadis poëta navigantem Troja Spartam an redeuntem Sparta Trojam pervenisse in Phoeniciam indicarit Paridem, non igitur necessarium esse statuere cum Herodoto Cypria in itinere Alexandri describendo discrepasse ab Homero, id minus recte disputatum esse apparet. Nam navigantem Troja Spartam Cypriorum poëtae non pervenisse Paridem in Phoeniciam et ex Proclianis et ex Herodoto satis constat; manebit igitur diversitas, sive navigantem Spartam sive redeuntem Trojam Alexandrum Iliadis poëtae Phoeniciam attigisse dixeris. Quod caussam attinet belli Trojani Aristonicus compluribus locis tradit notatum fuisse diplis ab Aristarcho, Διὸς βουλὴν in Iliade saepius memoratam nullam aliam nisi τὴν ἐπαγγελίαν τὴν πρὸς Θέτιδα Α 495 sqq esse. Hae notationes adversus Cypria fuerunt, quae teste Proclo duplicem exhibebant Διὸς βουλήν, priorem utramque colloquio Thetidis et Jovis, alteram eam quam dixi de excitando bello Trojano initio carminis, alteram in fine καθ' Ἑλλήνων de excitanda discordia inter Achillem et reliquos duces. Utramque Cypriorum βουλὴν notationibus Aristarcheis respici docet scholiorum locus supra indicatus quo versus Cypriorum quos commemoravi servati sunt ad Α 5. 6. Incertum est utrum Herodotus id quoque observaverit quod [redacted]

am fuisse teste Proclo narravit Cypriorum auctor; primum s eos appulisse ad Teuthraniam, eamque quum putarent Trojam ipsam expugnavisse et diruisse; postea navigan- a Mysia procellis Graecos esse dispersos; dein iterum ulide quum convenissent, alteram expeditionem factam , qua ad Trojam ipsam pervenerint. Hanc totam fabulam n esse male intellectis verbis Homeri *Α* 59 *Ἀτρεΐδη, νῦν παλιμπλαγχθέντας ὀΐω | ἄψ ἀπονοστήσειν* Aristarchus Aristonico dipla notavit. Cfr. Lehrs Ar. p. 100. Octa- argumentum prodit schol. Sophocl. Electr. 157 *ἢ Ὁμήρῳ ουθεῖ εἰρηκότι* (*Ι* 144. 286) *τὰς τρεῖς θυγατέρας τοῦ Ἀγα- ονος, ἢ ὡς ὁ τὰ Κύπρια διαφόρους φησὶν Ἰφιγένειαν καὶ ναςσαν.* Numeravit nimirum Cypriorum auctor quattuor memnonis filias. Nonum argumentum offertur in fragmento riorum servato ab Athenaeo 8, 10, ubi Helena Nemesios ovis narratur fuisse filia. Alia addi possent e veterum argumenta quae reperies collatis recentiorum scriptioni- qui de Cypriis egerunt, libro Guilelmi Henrici Engel in- pto „Kypros" edito Berol. 1841 vol. 1 p. 595 sqq et quos at Engel p. 609 not. 34 Duentzer in libello quo fragmenta ae Graecorum poëseos collegit (Colon. 1840) p. 9. His ır indicatis Herodoti ut verbis utar *τὰ Κύπρια μέν νυν ἔπεα έτω.* Revertendum enim est ad Herodotum, qui praeter ria etiam Epigonorum carmen ab Homero sibi alienum ri prodit 4, 32, ubi Hyperboreorum mentionem esse fac- dicit ab Hesiodo et ab Homero *ἐν Ἐπιγόνοισι, εἰ δὴ τῷ ι γε Ὅμηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε.* Sed de Epigonis tasse illum vides. Sic de poëtis quoque ante Homerum fuisse ferebant, Herodoti non firma videtur fuisse senten- Supra enim 2, 23 dicere illum vidisti, Oceani nomen aut erum intulisse in poësin aut aliquem alium ex poëtis illo uioribus, *Ὅμηρον ἤ τινα τῶν πρότερον γενομένων ποιη-*. At vero eos poëtas, qui ante Homerum fuisse narren- post illum demum fuisse censet 2, 53, qui locus pluribus nibus est memorabilis. Nam praeter illud quod dixi Hero- s ibi aequales fuisse Homerum et Hesiodum contendit, vi- autem eos 400 annis ante suam ipsius aetatem, fecisse Graecis theogoniam. Verba sunt haec: *ἔνθεν δὲ ἐγένετο*

ἕκαστος τῶν θεῶν, εἴτε δ' αἰεὶ ἔσαν πάντες, ὁκοῖοί τέ τινες τὰ εἴδεα, οὐκ ἠπιστέατο (intell. οἱ Ἕλληνες) μέχρι οὗ πρώην τε καὶ χθὲς ὡς εἰπεῖν λόγῳ. Ἡσίοδον γὰρ καὶ Ὅμηρον ἡλικίην τετρακοσίοισι ἔτεσι δοκέω μευ πρεσβυτέρους γενέσθαι, καὶ οὐ πλέοσι· οὗτοι δέ εἰσι οἱ ποιήσαντες θεογονίην Ἕλλησι, καὶ τοῖσι θεοῖσι τὰς ἐπωνυμίας δόντες καὶ τιμάς τε καὶ τέχνας διελόντες, καὶ εἴδεα αὐτῶν σημήναντες. οἱ δὲ πρότερον ποιηταὶ λεγόμενοι τούτων τῶν ἀνδρῶν γενέσθαι ὕστερον, ἔμοιγε δοκέειν, ἐγένοντο. τούτων τὰ μὲν πρῶτα (quae exposuit capite 52) αἱ Δωδωνίδες ἱρειαι λέγουσι, τὰ δὲ ὕστερα τὰ ἐς Ἡσίοδόν τε καὶ Ὅμηρον ἔχοντα ἐγὼ λέγω. Quod cave ne sic intelligas, quasi nullo auctore de conjectura ea sese jactasse perhibeat Herodotus, quae de Homero dixit. Nam hoc solum indicare voluit, ea quae de poëta utroque addidisset, non ut reliquam narrationem sese accepisse a sacerdotibus Dodonaeis.

Venio nunc ad historicos eos, qui ante Herodotum et Thucydidem scripserunt, quos λογογράφους et λογοποιούς Graeci dicunt. Eorum duo quasi genera discernit Dionysius Hal. De Thucyd. jud. cap. 5, alterum vetustiorum, in quibus duos illos recenset, quos supra exeunte fere saeculo sexto a. Chr. n. fuisse monui, Hecataeum Milesium et Acusilaum Argivum, alterum recentiorum, qui paullo ante bellum [redacted]

…t praetermissa aut ignorata antiquioribus. Quo factum est, …t haud ita raro discreparent quum ab aliorum poëtarum tum …b Homeri maxime narrationibus; diplas igitur multas adversus …ographos posuisse Aristarchum consentaneum est; nomi…atur nunc in fragmentis Aristonici servatis uno loco Phere…ydes, *Π* 175, ubi Aristonicus ἡ διπλῆ, ὅτι Φερεκύδης τὴν …ολυδώραν φησὶν ἀδελφὴν Ἀχιλλέως· οὐκ ἔστι δὲ καθ' Ὅμη…ν διαβεβαιώσασθαι. πιθανώτερον οὖν ὁμωνυμίαν εἶναι, …σπερ καὶ ἐπ' ἄλλων. Scilicet Homerus l. c. narrat, uni ex …inque partibus, in quas Achilles diviserit Myrmidones, prae…isse Menesthium filium Sperchei fluvii, ὃν τέκε Πηλῆος θυ…άτηρ καλὴ Πολυδώρη | Σπερχειῷ ἀκάμαντι, γυνὴ θεῷ εὐνη…θεῖσα, | αὐτὰρ ἐπίκλησιν Βώρῳ Περιήρεος υἱῷ, | ὅς ῥ' ἀνα…φανδὸν ὄπυιε. Peleum hoc loco ab Homero nominatum patrem …chillis esse Pherecydes sumpsit; Aristarchus cur probabilius …xerit ut in aliis, de quibus conf. quae exposui Aristonn. p. …8, ita hoc quoque loco ὁμωνυμίαν esse diversumque nomi…ari a patre Achillis Peleum indicatur in scholio BLV ad eun…em versum *Π* 175. Ibidem aliud scholium solius V legitur …ecce: Ζηνόδοτος δὲ Κλεοδώρην φησίν, Ἡσιόδου καὶ τῶν …ἄλλων Πολυδώρην αὐτὴν καλούντων. Hoc Pluygers Zenod. …. 13 ad Ἱστορικὰ ὑπομνήματα traxit, quam scriptionem teste …Athenaeo 3 p. 95 ab aliis ad Callimachum ab aliis ad Zenodo…tum relatam supra tetigi. Quodsi in editione Homerica Ephe…sii Zenodoti perscriptum fuit *Κλεοδώρη*, dipla illa ad *Π* …175 fuit περιεστιγμένη, Aristonici autem annotatio in fine sup…pleri debet: ὁ δὲ Ζηνόδοτος μεταγράφει „Κλεοδώρη". Id si …recte est, rursus exemplum habes, quo quae Zenodoti fuerit …ratio quae Aristarchi docearis. Zenodotum enim re parum di…ligenter perpensa lectionem vides mutavisse ad fidem cogita …Homeri codicum recens collatorum, Aristarchum contra quae…sivisse quomodo Hesiodus, Pherecydes, alii ex vetustis legis…sent versum Homeri. Ut hic Zenodoti, ita aliis locis Pherecy…dis nomen in Aristoniceis annotationibus excidit. Sic v. c. ad …versum *B* 592 καὶ Θρύον Ἀλφειοῖο πόρον καὶ ἐΰκτιτον Αἰπὺ …leguntur haec Aristonici: ἡ διπλῆ, ὅτι Θρύον εἶπε τὴν ἐν ἄλ…λοις Θρυόεσσαν· „ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις (*Λ* 711)". He…rodianus: Ἀρίσταρχος ὡς ὀξύ· συγκατατίθεται δὲ αὐτῷ καὶ

Ἀπολλόδωρος. Φερεκύδης δὲ ὁ Ἀθηναῖος τὸ μὲν „ἐύκτι κύριον ὄνομα παρέλαβε, τὸ δὲ „αἰπύ" ἐπίθετον. ἐκ δὲ τοῦ τίου τινὲς κτἑ. Diplam non solum propter *Θρύον*, sed *πρὸς Φερεκύδην* propter *ἐύκτιτον Αἰπύ* fuisse liquet. locis Aristonici annotationes totae interciderunt, ut v. c. ubi diplam *πρὸς Φερεκύδην* fuisse schol. V arguit. Fre vero in scholiis Pherecydis memoria; rarius Hell nomen occurrit, paucis locis Acusilaus commemoratur, quam Damastes, Eugaeon.

De titulis, de ambitu, de divisione librorum a log phis conscriptorum (qui ad unum omnes interciderunt) n sunt dubitationes. Nos pro consilio nostro pauca tang In Hellanici igitur libris duo qui nominantur alter Ph alter Atlantis s. Atlantias s. *τὰ Ἀτλαντικά*, ii utrum fuerint unius operis an opera per se absoluta non co fuisse tamen eos diversos inter se libros constat. Atla complexum esse Hellanicum constat progeniem Atlantis u sam illius, quem Homerus α 52 η 245 Calypsonis patrem siodus Theog. 507. 746 Iapeti a Terra et Coelo pro filium, Menoetii, Promethei, Epimethei fratrem dicit. P nis nomen duxit a Phoroneo, Inachi filio, antiquissimo vorum rege, quem Homerus quidem neque in Iliade ne [redacted]

eo. Contra in Atlantiade ab Hellanico generis Home- in Chio insula habitantium Homerum poëtam perhiberi ı Harpocratio testatur s. v. Ὁμηρίδαι. Quo cum loco nferre Hesiodi vitam apud Suidam obviam, in qua ; simili ratione qua ab Hellanico cum Homero cogna- ɪe, uterque autem poëta genus duxisse narratur ab Hic in verbis ἑκάτερον δ' ἀπὸ τοῦ Ἄτλαντος κατάγε- stermann Βιογρ. p. 50 suspicatur pro Ἄτλαντος rescri- esse Ἀπόλλωνος. Qua in re falsum fuisse miror virum non hercle aliam ob caussam nisi quod p. 77 sq ejus- uminis e Suida vitam Orphei repetivit, cujus initium ıbitatum a Westermanno est hocce: Ὀρφεύς, Λειβή- ῶν ἐν Θρᾴκῃ (πόλις δ' ἐστὶν ὑπὸ τῇ Πιερίᾳ), υἱὸς καὶ Καλλιόπης. ὁ δ' Οἴαγρος πέμπτος ἦν ἀπ' Ἄτλαν- Ἀλκυόνην μίαν τῶν θυγατέρων αὐτοῦ.

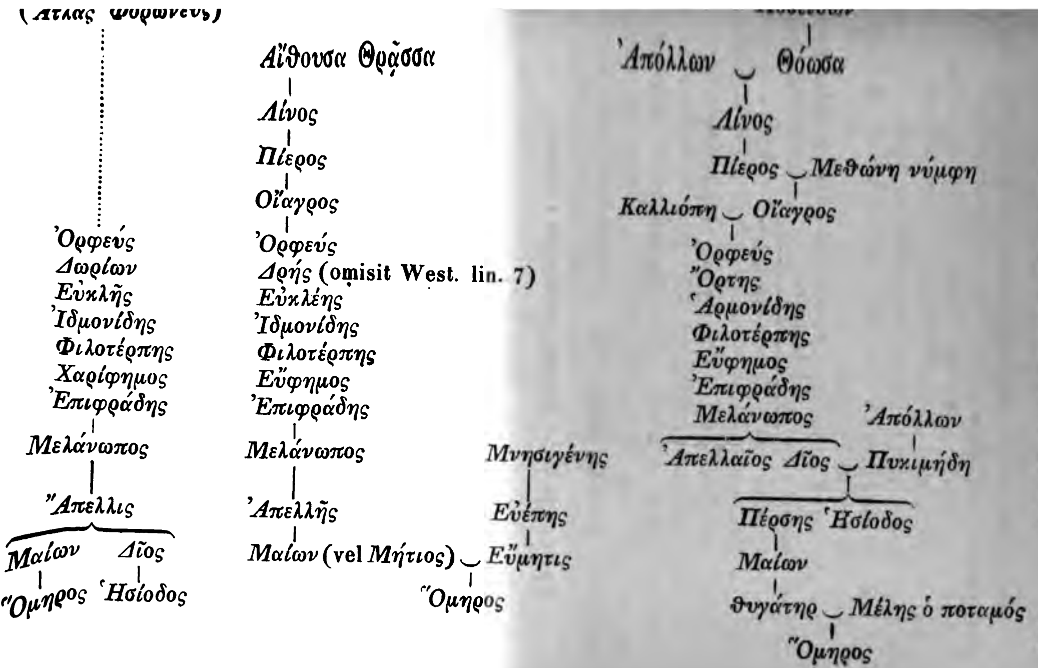
erecydem praeter nonnullas minores scriptiones ous maximum condidisse constat decem libris absolu- d plerumque titulo non indicato, compluribus locis sub ν excitatur titulo, uno loco, Etymol. m. s. v. Βοη- , sub titulo Αὐτοχθόνων. Suidas Αὐτόχθονας in- fuisse narrat actumque eo fuisse de Attica archaeolo- jus operis ad sextum librum Mueller HGF 4, 639 censet ıse quae de Homeri prosapia e Pherecyde in vita 3 ·oclus. Scilicet in vita Procliana qua ab Hellanico ea- one etiam a Pherecyde narratur Homeri genus deduc- se; proponitur stemma, cujus supra protuli aliquot ɪuo genus Homeri derivatur ab Orpheo; in scholio vero h. Argg. 1, 23 e sexto Pherecydis libro de Orpheo ı proferuntur. Sed rem non perpendisse patet Muelle- ımque eo sexti libri loco id egisse fragmenta docent dem, ut Argonautarum sisteret catalogum, quibus quum ısent interfuisse Orpheum, ipse hoc rejecto ejus loco onem vatem suffecit. Hac in disquisitione occupatum rsam Orphei prosapiam exposuisse statuamus tantum de parentibus ejus, de quibus non consentiebant vete- ter tantummodo eum monuisse credibile videatur. *vero illud Homeri et Orphei* prosapiam universam com- *libro decimo equidem* vindicandum censeo. Decimo

enim libro Atlantis progeniem Pherecydem enumerasse Mi ipse 1 p. 79. 92. 93 recte statuit; ab Atlante autem Hella derivasse Orpheum, Homerum, Hesiodum vidimus. Jam putaveris ab Orpheo Homerum deduxisse teste Proclo P cydem eadem prorsus ratione qua Hellanicum, quin in O quoque ab Atlante deducendo Pherecydes eundem Hella habuerit socium non dubitabis.

Locupletiora quam quod Pherecydes et Hellanicus p suerunt Homeri alia duo stemmata sunt, quae hic subju atque cum illo componam, quia in multis congruunt. Al auctore non nominato in vita 8. legitur lin. 43 West., alt quod in vita 7. (Suid.) exstat, e Charace petitum est rico, de quo conferas Muelleri HGF 3, 636 Addendd. 4, Natione Characem fuisse constat Pergamenum, aetate longe inferiorem Augusto imperatore. Mueller ad te Hadriani, Antonini Pii, M. Aurelii Antonini eum refert. psit, quantum scimus, praeter philosophica multa (fuit Charax sacerdos et philosophus) opera tria historica, He ca, Italica, Chronica. Stemma Homeri aut ex Chronicis a Hellenicis petitum videri potest; Mueller p. 641 ad Hell rettulit. Sed ipsum jam proponam stemma una cum reliquis bus. Praeiverunt Lobeck Aglaoph. 1, 322 Welcker Ep.

[redacted]

(Ἄτλας Φορωνεύς)
Ὀρφεύς
Δωρίων
Εὐκλῆς
Ἰδμονίδης
Φιλοτέρπης
Χαρίφημος
Ἐπιφράδης
Μελάνωπος
Ἄπελλις
Μαίων
Δῖος
Ὅμηρος
Ἡσίοδος
Αἴθουσα Θρᾶσσα
Λίνος
Πίερος
Οἴαγρος
Ὀρφεύς
Δρής (omisit West. lin. 7)
Εὐκλέης
Ἰδμονίδης
Φιλοτέρπης
Εὔφημος
Ἐπιφράδης
Μελάνωπος
Ἀπελλῆς
Μαίων (vel Μήτιος)
Μνησιγένης
Εὐέπης
Εὔμητις
Ὅμηρος
Ἀπόλλων
Θόωσα
Λίνος
Πίερος
Μεθώνη νύμφη
Καλλιόπη
Οἴαγρος
Ὀρφεύς
Ὄρτης
Ἁρμονίδης
Φιλοτέρπης
Εὔφημος
Ἐπιφράδης
Μελάνωπος
Ἀπόλλων
Ἀπελλαῖος
Δῖος
Πυκιμήδη
Πέρσης
Ἡσίοδος
Μαίων
θυγάτηρ
Μέλης ὁ ποταμός
Ὅμηρος

In vita Hesiodi apud Suidam supra quod attigi stemmatis frustulum est hocce:

Ephorum hocce stemma exhibuisse vidimus:

[redacted]

Apud Suidam s. v. Θάμυρις Homerus aut octavus quintus a Thamyra poëta fuisse dicitur filio Philammo- et Arsinoës. A Musaeo genus Homeri derivasse Gor- n supra legisti; eadem sententia fuisse videtur Da- tis.

Damastis duo commemoranda sunt opera, nominata a a (Eudocia p. 127), alterum *Περὶ ποιητῶν καὶ σοφιστῶν*, um *Περὶ γονέων καὶ προγόνων τῶν εἰς Ἴλιον στρατευσα- ν βιβλία δύο*, quod fortasse non diversum fuit a libro am Suidae s. v. *Πῶλος* (Eudoc. p. 355) nominato. Dicit Suidas eo loco Polum Agrigentinum conscripsisse *Γενεα- ν τῶν ἐπὶ Ἴλιον στρατευσάντων Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων, πῶς ἕκαστος ἀπήλλαξε*, nonnullos vero eum librum Da- i adscribere. Ad hoc igitur sive Poli sive Damastis opus endum videtur fragmentum a Plutarcho Camill. 19 serva- quo docemur Trojam urbem Damastem expugnatam cen- e *ἑβδόμῃ φθίνοντος Θαργηλιῶνος* (die 24to mensis g.). Adstipulati sunt Damasti teste Plutarcho Ephorus nnulli alii, quibus accedit Marmor Parium (Boeckh. C. I. G. 2374); alii, in quibus nonnulli Atthidarum scriptores, ην φθίνοντος Θαργηλιῶνος (diem 23um mens. Tharg.) utabant, alii, in quibus testibus Clemente Stromm. 1, 104 eb. Praep. ev. 10, 498 B) et Tzetza Posthomm. vs. 768 Hellanicus Lesbius (frgmt. Muell. 143. 144), *δευτέραν δέκα Θαργηλιῶνος* (diem 12^mum^ Tharg.), alii *ὀγδόην ιένου Θαργηλιῶνος* (diem 8^vum^ Tharg.), alii *ὀγδόην φθί- ος Σκιροφοριῶνος* (diem 23um mens. Sciroph.). Collecta unt testimonia varia in Fischeri libro inscripto „Griechi- Zeittafeln" p. 16 sqq, ubi rationes quoque praeeunte khio expositas reperies, quas in computando eversionis secuti sunt veteres. Nitebantur nimirum illi indiciis qui- am obviis in antiquis carminibus epicis, quae, vetustas dubie narrationes per ora hominum traditas secuta, Tro- captam esse exeunte vere vel ineunte aestate narrabant, Iunii fere tempore, media nocte, quum luna plena orire- Sic in Parva Iliade, quod carmen vulgo ad Homerum u *referebant, docti autem et maxime* grammatici ad Leschen um, *eversionis descriptio* incepisse traditur versu νὺξ μὲν ner.

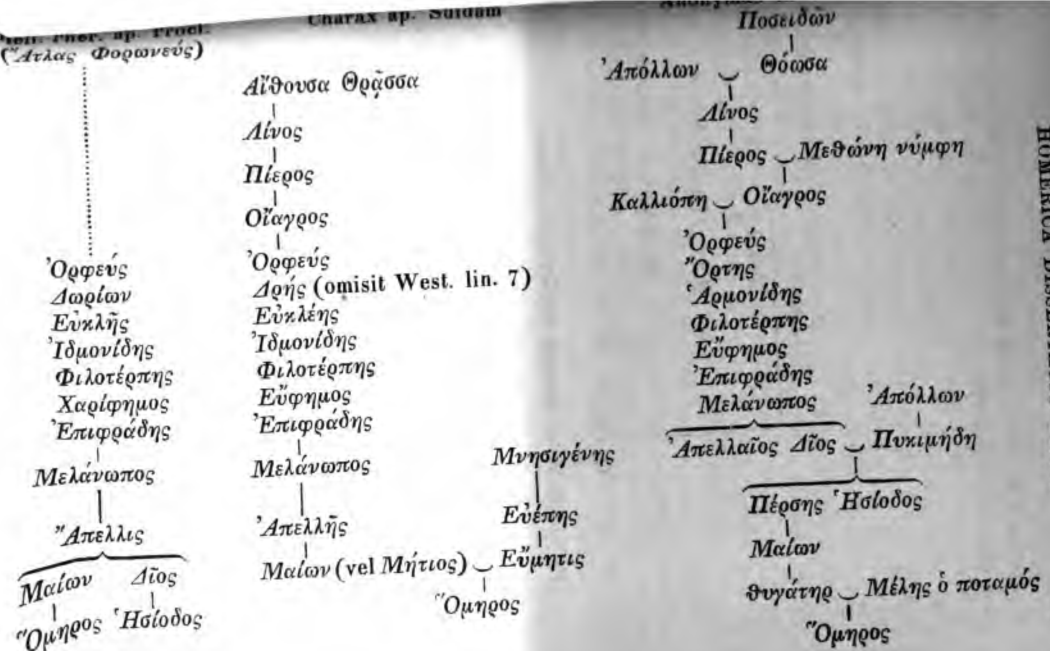
ἔην μέσση, λαμπρὴ δ' ἐπέτελλε σελήνη. Qui 23um Tharg. computabant, eos idem tempus significasse videbis l. c. expositum quod ii, qui 24um; noctem enim eam, quae est inter 24um et 23um significarunt. Fuisse 23um Tharg. diem quo Troja sit expugnata Dionysius Hal. Antt. Romm. 1, 63 prodit decimum septimum diem ante solstitium aestivum. Decimus septimus ante solstitium aestivum ex Gregoriana temporum numerandorum ratione dies est quintus mensis Junii; ex Juliana ratione illis temporibus, quibus Trojanum bellum gestum esse statuebant, solstitium aestivum incidit in diem 3um mensis Julii, dies igitur ille decimus septimus ante solstitium aestivum fuit decimus septimus mensis Junii; Dionysio autem, qui Atticam temporum computandorum rationem secutum sese esse dicit, solstitium illud aestivum in 27mum mensis Junii diem incidisse, dies autem, quo Troja capta sit, 23us ille Thargelionis, undecimus mensis Junii fuisse visus est. Computationem Damastis Mueller 2,66 ad *Χρονικὰ* rettulit, quae conscripsisse Damastem collegit e verbis Eudociae p. 127. Haec enim non ut Suidas *ἱστορικὸν* sed *χρονογράφον* vocat Damastem. At vero Eudociam quum in aprico sit nullum alium hoc loco auctorem esse secutam praeter ipsum Suidam ad verbum in reliquis ab ea expressum, Muelleri conjectura spreta sic potius statuendum [redacted]

enim libro Atlantis progeniem Pherecydem enumerasse Mi ipse 1 p. 79. 92. 93 recte statuit; ab Atlante autem Hellai derivasse Orpheum, Homerum, Hesiodum vidimus. Jam putaveris ab Orpheo Homerum deduxisse teste Proclo P cydem eadem prorsus ratione qua Hellanicum, quin in Oi quoque ab Atlante deducendo Pherecydes eundem Hellai habuerit socium non dubitabis.

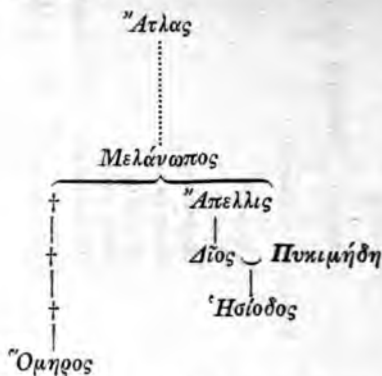
Locupletiora quam quod Pherecydes et Hellanicus p suerunt Homeri alia duo stemmata sunt, quae hic subji atque cum illo componam, quia in multis congruunt. Al auctore non nominato in vita 8. legitur lin. 43 West., alt quod in vita 7. (Suid.) exstat, e Charace petitum est l rico, de quo conferas Muelleri HGF 3, 636 Addendd. 4 Natione Characem fuisse constat Pergamenum, aetate longe inferiorem Augusto imperatore. Mueller ad te Hadriani, Antonini Pii, M. Aurelii Antonini eum refert. psit, quantum scimus, praeter philosophica multa (fuit Charax sacerdos et philosophus) opera tria historica, He ca, Italica, Chronica. Stemma Homeri aut ex Chronicis Hellenicis petitum videri potest; Mueller p. 641 ad Hell rettulit. Sed ipsum jam proponam stemma una cum reliqui bus. Praeiverunt Lobeck Aglaoph. 1, 322 Welcker Ep. 1, 147

Charax ap. Suidam
("Ατλας Φορωνεύς)
Ὀρφεύς
Δωρίων
Εὐκλῆς
Ἰδμονίδης
Φιλοτέρπης
Χαρίφημος
Ἐπιφράδης
Μελάνωπος
Ἄπελλις
Μαίων
Δῖος
Ὅμηρος
Ἡσίοδος
Αἴθουσα Θρᾷσσα
Λίνος
Πίερος
Οἴαγρος
Ὀρφεύς
Δρῆς (omisit West. lin. 7)
Εὐκλέης
Ἰδμονίδης
Φιλοτέρπης
Εὔφημος
Ἐπιφράδης
Μελάνωπος
Ἀπελλῆς
Μαίων (vel Μήτιος)
Μνησιγένης
Εὐέπης
Εὔμητις
Ὅμηρος
Ποσειδῶν
Ἀπόλλων
Θόωσα
Λίνος
Πίερος
Μεθώνη νύμφη
Καλλιόπη
Οἴαγρος
Ὀρφεύς
Ὄρτης
Ἁρμονίδης
Φιλοτέρπης
Εὔφημος
Ἐπιφράδης
Μελάνωπος
Ἀπόλλων
Ἀπελλαῖος
Δῖος
Πυκιμήδη
Πέρσης
Ἡσίοδος
Μαίων
θυγάτηρ
Μέλης ὁ ποταμός
Ὅμηρος

In vita Hesiodi apud Suidam supra quod attigi stemmatis frustulum est hocce:

Ephorum hocce stemma exhibuisse vidimus:

[redacted]

Apud Suidam s. v. Θάμυρις Homerus aut octavus quintus a Thamyra poëta fuisse dicitur filio Philammo- t Arsinoës. A Musaeo genus Homeri derivasse Gor- n supra legisti; eadem sententia fuisse videtur Da- tis.

Damastis duo commemoranda sunt opera, nominata a (Eudocia p. 127), alterum Περὶ ποιητῶν καὶ σοφιστῶν, m Περὶ γονέων καὶ προγόνων τῶν εἰς Ἴλιον στρατευσα- ν βιβλία δύο, quod fortasse non diversum fuit a libro am Suidae s. v. Πῶλος (Eudoc. p. 355) nominato. Dicit Suidas eo loco Polum Agrigentinum conscripsisse Γενεα- ν τῶν ἐπὶ Ἴλιον στρατευσάντων Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων, τῶς ἕκαστος ἀπήλλαξε, nonnullos vero eum librum Da- adscribere. Ad hoc igitur sive Poli sive Damastis opus endum videtur fragmentum a Plutarcho Camill. 19 serva- quo docemur Trojam urbem Damastem expugnatam cen- ε ἑβδόμῃ φθίνοντος Θαργηλιῶνος (die 24to mensis ζ.). Adstipulati sunt Damasti teste Plutarcho Ephorus nnulli alii, quibus accedit Marmor Parium (Boeckh. C. I. G. 2374); alii, in quibus nonnulli Atthidarum scriptores, ην φθίνοντος Θαργηλιῶνος (diem 23um mens. Tharg.) utabant, alii, in quibus testibus Clemente Stromm. 1, 104 ɜb. Praep. ev. 10, 498 B) et Tzetza Posthomm. vs. 768 Iellanicus Lesbius (frgmt. Muell. 143. 144), δευτέραν δέκα Θαργηλιῶνος (diem 12^{mum} Tharg.), alii ὀγδόην ιένου Θαργηλιῶνος (diem 8^{vum} Tharg.), alii ὀγδόην φθί- ος Σκιροφοριῶνος (diem 23um mens. Sciroph.). Collecta nt testimonia varia in Fischeri libro inscripto „Griechi- Zeittafeln" p. 16 sqq, ubi rationes quoque praeeunte ɛhio expositas reperies, quas in computando eversionis ecuti sunt veteres. Nitebantur nimirum illi indiciis qui- ım obviis in antiquis carminibus epicis, quae, vetustas dubie narrationes per ora hominum traditas secuta, Tro- ɔaptam esse exeunte vere vel ineunte aestate narrabant, Iunii fere tempore, media nocte, quum luna plena orire- Sic in Parva Iliade, quod carmen vulgo ad Homerum ı *referebant, docti autem et maxime* grammatici ad Leschen *'m, eversionis descriptio* incepisse traditur versu νὺξ μὲν *ıer.*

ἔην μέσση, λαμπρὴ δ' ἐπέτελλε σελήνη. Qui 23um Tharg.
putabant, eos idem tempus significasse videbis l. c. expo
quod ii, qui 24um; noctem enim eam, quae est inter 24
23um significarunt. Fuisse 23um Tharg. diem quo Tro
expugnata Dionysius Hal. Antt. Romm. 1, 63 prodit dec
septimum diem ante solstitium aestivum. Decimus sep
ante solstitium aestivum ex Gregoriana temporum numer
rum ratione dies est quintus mensis Junii; ex Juliana ra
illis temporibus, quibus Trojanum bellum gestum esse s
bant, solstitium aestivum incidit in diem 3um mensis Julii
igitur ille decimus septimus ante solstitium aestivum fuit
mus septimus mensis Junii; Dionysio autem, qui Atticam
porum computandorum rationem secutum sese esse dicit
stitium illud aestivum in 27^{mum} mensis Junii diem inci
dies autem, quo Troja capta sit, 23us ille Thargelionis,
cimus mensis Junii fuisse visus est. Computationem Da
Mueller 2, 66 ad *Χρονικὰ* rettulit, quae conscripsisse Dam
collegit e verbis Eudociae p. 127. Haec enim non ut S
ἱστορικὸν sed *χρονογράφον* vocat Damastem. At vero l
ciam quum in aprico sit nullum alium hoc loco auctorem
secutam praeter ipsum Suidam ad verbum in reliquis
expressum, Muelleri conjectura spreta sic potius statue

[redacted]

se non congruunt. Nam in vita sexta secundum Damastem, t Anaximeni, Pindaro, Theocrito, Chius fuisse Homerus sit, decimum Homerum fuisse legimus a Musaeo vate; us contra Damastem ab Orpheo vate Homeri genus dicit ivisse eadem prorsus ratione qua Pherecydem et Hellani- quorum in stemmate Homerico apud Proclum apposito eus non commemoratur, Homerus autem decimus est a Do- , Orphei filio. Praeferenda videtur vitae sextae fides; ea accuratius loquitur quam Procliana vita, in qua quod istis nomen additur celeberrimis logographis Pherecydi et nico memoriae lapsu factum esse crediderim. Ceterum titulo is *Περὶ ποιητῶν καὶ σοφιστῶν* cave adducaris ut cum lero 2, 65 addidisse in eo Damastem statuas poëtis illos vulgo dicunt sophistas. Vetustiores enim Graeci prae- Homero O 411 vocabant *σοφίαν* quamvis artem, *σοφι-* cujusvis generis artifices, et maxime quidem poëtas et cos. Rem probant sexcenti veterum loci, diserta scho- rum aliorumque testimonia, epicorum, lyricorum, tragi- n, comicorum, historicorum exempla; quin etiam ipsi So- i Platon et Xenophon *σοφίαν* interdum dixerunt musicam. graphorum hunc usum vocabuli *σοφιστής* fuisse fragmen- Pherecydis Atheniensis docet apud schol. τ 432 *εἶτα ἐκ οῦ Ἀπόλλωνος γίνεται Φιλάμμων ἀνὴρ σοφιστής, ὃς καὶ ος ἐδόκει χοροὺς συστήσασθαι παρθένων.* Damastes igi- brum non „De poëtis et philosophis sophistis" scripsit, ‚De poëtis et musicis".

Acusilaum scripsisse *Γενεαλογίας* Suidas (Eudoc. p. efert; Acusilaum *ἐν τῷ Περὶ γενεαλογιῶν* laudat schol. . Rhod. 4, 1147, eundem *ἐν τρίτῳ Γενεαλογιῶν* schol. Ψ *ιὰ τῆς πρώτης ἱστορίας* testantem introducit Didymus ap. b. Satt. 5, 18; ad Acusilaum *ἐν τῇ τρίτῃ* provocant scholl. . Rhod. 4, 992 et Harpocratio s. v. *Ὁμηρίδαι*, ubi cum ico ille commemoratur: *Ὁμηρίδαι γένος ἐν Χίῳ, ὅπερ σίλαος ἐν γ', Ἑλλάνικος ἐν τῇ Ἀτλαντιάδι ἀπὸ τοῦ ποιη- ησὶν ὠνομάσθαι.* Videntur libri Acusilai mature periisse mque opus fuisse suppositum; namque apud Suidam s. vv. *αῖος Μιλήσιος* et *Συγγραφεῖς* (cfr. nott. ad v. Ἱστορῆ- *gimus ὅτι τὰ γὰρ Ἀγησιλάου* (l. Ἀκουσιλάου) νοθεύε-

ται. Hoc judicium non pertinere liquet ad fragmenta ex veterum grammaticorum scriptis propagata, quorum hoc ipsum judicium est. Illi damnato opere integro quod offerebatur ea haud dubie Acusilai esse statuerunt, quae prolata reperissent apud antiquiores scriptores, veluti apud Platonem Sympos. p. 178 Steph. Inde factum, ut pauca tantum fragmenta hodie exstent Acusilai nomine inscripta: Mueller HGF 1 p. 100 sqq congessit 31, quibus unum addidit p. XXXVIII not. 7 e scholl. V Ψ 296. Quod fragmentum maximi est momenti, quia eo docemur diplam quam Aristonicus narrat ad versum illum fuisse appictam propter Acusilaum et Pherecydem positam esse. Aristarchus igitur genuina quaedam Acusilai esse servata arbitratus est.

Eugaeonis fragmenta apud Muellerum HGF 2, 16 (Add. 4, 653) tria tantum reperiuntur certa, quae ex opere Ὧροι Σαμίων inscripto derivata esse ille statuit. Unum ex his tribus in vita 8 Homeri servatum est quo docemur Eugaeoni Meletem patrem fuisse visum Homeri. Potuit autem de Homero apte disputari in Ὥροις Σαμίων, quia Samius fuit Creophylus, vetustus ille poëta, quem Homeri socium et hospitem fuisse donoque accepisse ab illo carmen quod Οἰχαλίας ἅλωσις appellaretur veteres perhibebant.

[redacted]

ataeo Milesio. Hellanici libros eum ante oculos habuisse ragmenta quaedam arguunt.

De Hellanico et Pherecyde quae exstant varia testimonia discrepare inter sese videntur. Equidem in Hellanico fidem habendam esse censeo Pamphilae testimonio servato apud Gellium 15, 23, inconsiderate, opinor, a quibusdam nuper impugnato. Quo quum initio belli Peloponnesiaci sexagesimum quintum annum dicatur egisse Hellanicus, sequitur ut 496 a. Chr. fuisse natum credamus.

Pherecydem Suidas s. v. *Φερεκύδης Λέριος* (Eudocia p. 421) fuisse tradit paullo ante Ol. 75 = 480 a. Chr. Hanc temporum definitionem propter caussas complures, quas exponere hoc loco longum est, de *ἀκμῇ* Pherecydis accipiendam esse duco, i. e. de 33° aetatis anno; natus igitur fuerit Ol. 66, 3 = 514 a. Chr. Jam quum in Macrobiis Luciani nomine inscriptis cap. 22 Pherecydes historicus annos 85 natus obiisse dicatur (quod testimonium procul dubio ad nostrum Pherecydem pertinet, quamvis Syrus Pherecydes nuncupetur), 429 a. Chr. = Ol. 87, 4 Pherecydes obiisse videtur. Eusebii computationem anni Ol. 81, 3 (p. 344 ed. Rom. Ol. 81, 1 Hieron. p. 131 Scal.) ad quem annum ille in Chronicis scribit „Pherecydes secundus historiarum scriptor agnoscitur" (*ἐγνωρίζετο* Chron. Pasch.), non, quod recentioribus quibusdam visum est, Pherecydis *ἀκμὴν* designare liquet, sed tempus, quo clarus ille factus sit. Hoc optime quadrat in sexagesimum aetatis annum, quem egisse Ol. 81, 3 = 454 a. Chr. illum necesse erit statuamus, ubi natum fuisse Ol. 66, 3 = 514 a. Chr. meum censueris. Nec quidquam impedit, quominus ab Eusebio vel potius ab ejus auctore ipsum illud tempus indicatum esse credas, quo Pherecydes opus suum primarium, decem illos historiarum libros dico *Αὐτοχθόνων* titulo inscriptos ediderit; quod ante sexagesimum aetatis annum facere vix potuit. Omnia alia Mueller in HGF, cujus rationes nec sequor nec assequor.

Restat Acusilaus, de cujus aetate unum addi potest indicium certum in scholiis Pindari obvium Ol. 7, 23 (42): ἐναντίως τῷ ποιητῇ (B 513. 658) τὰ περὶ τῆς μητρὸς Τληπολέμου ἱστορεῖ ὁ Πίνδαρος .... ἔοικε δὲ ὁ Πίνδαρος ἐντετυχέναι τῷ Ἀχαιῷ ἱστοριογράφῳ· ἐκεῖνος γὰρ οὕτω γενεαλο-

γεῖ κτἑ. Pro τῷ Ἀχαιῷ ἱστοριογράφῳ egregie Boeckhius Ἀκουσιλάῳ τῷ ἀρχαίῳ ἱστοριογράφῳ. Obliteratae in codice exscribendo fuerunt literae κουσιλάῳ τῷ ἀρ, quae quum legi non possent, librarius descripsit Ἀ — χαίῳ ἱστοριογράφῳ. Inde falso emendatum Ἀχαιῷ ἱστοριογράφῳ. Pindarum natum esse constat Ol. 64, 3 = a. Chr. 522, carmen Ol. 7 vero pertinere ad victoriam Ol. 79 = 464 a. Chr. reportatam.

Pindarus, ut hoc loco, ita fortasse etiam aliis, quibus Homerum tetigit, Acusilaum habuit ante oculos. Acusilaum Homeridas genus Chium ab Homero poëta deduxisse vidisti, Pindarus autem ipsum Homerum dixit Chium.

Argumenta narrata in Iliade, Odyssea, reliquis carminibus Homero adscriptis saepissime tetigit Pindarus, de qua re videas Welckerum in libro De Graecis tragoediis (Bonn. 1839) vol. 1 p. 9. Nomen Homeri in servatis Pindari carminibus occurrit quater, Pyth. 4, 277 Nem. 2, 1. 7, 20 Isthm. 4, 37, in fragmentis quinquies, vit. Pseudoplut. 2 cap. 2, vit. 5, vit. 6, Tzetz. Exeg. Iliad. p. 7, Aelian. V. h. 9, 15. Laudes simul Homeri et judicium de fide ejus historica exhibet poëta Nem. 7, 20 ἐγὼ δὲ πλέον ἔλπομαι | λόγον Ὀδυσσέος, ἢ πάθεν, διὰ τὸν ἁδυεπῆ γενέσθ' Ὅμηρον· | ἐπεὶ ψεύδεσί οἱ ποτανᾷ τε μαχανᾷ | σεμνὸν ἔπεστί τι· σοφία δὲ κλέπτει παράγοισα μύθοις· [redacted]

ıdaroque statuamus in alio carmine Chium in alio ıum Homerum fuisse nuncupatum. Eadem ratione in carminibus diversam dithyrambi originem idem indicarinthi eum inventum esse ait Ol. 13, 18, ad quem loıoliasta ὁ Πίνδαρος δὲ ἐν μὲν τοῖς Ὑπορχήμασιν ἐν ησὶν εὑρεθῆναι πρῶτον διθύραμβον, ἐν δὲ τῷ πρώτῳ θυράμβων ἐν Θήβαις, ἐνταῦθα δὲ ἐν Κορίνθῳ. Jam ›clum ap. Phot. Bibl. cod. 239, qui, prout in Homero olam Smyrnam, vita 6 et Tzetzes Chium solam, ita in ıbo solam Corinthum nominavit, quum tres civitates ominandae: εὑρεθῆναι δὲ τὸν διθύραμβον Πίνδαρος νθῳ λέγει· τὸν δὲ ἀρξάμενον τῆς ᾠδῆς Ἀριστοτέλης φησὶν εἶναι. Vocabuli rhapsodorum duae derivationes ıtur apud veteres, de quibus imprimis videnda scholia nmaticam Dionysii Thracis nomine inscriptam § 6 nn. 2 p. 630. 765: alii ῥαψῳδοὺς dictos esse statueirga laurea, quam canentes manibus tenerent, ἀπὸ ις δαφνίνην ῥάβδον ᾄδειν τὰ τοῦ Ὁμήρου ποιήματα, ipsa canendi vel recitandi opera, qua versuum nimiısereretur series, ἀπὸ τοῦ ῥάπτειν τὴν ᾠδὴν s. τὰ m evolve Pindarum: alteram is derivationem probat 1 Ὅθεν περ καὶ Ὁμηρίδαι | ῥαπτῶν ἐπέων τὰ πόλλ' ἄρχονται, Διὸς ἐκ προοιμίου. Alteram vero idem , 37 ἀλλ' Ὅμηρός τοι τετίμακεν δι' ἀνθρώπων, ὃς πᾶσαν ὀρθώσαις ἀρετὰν κατὰ ῥάβδον ἔφρασεν | θεἐπέων λοιποῖς ἀθύρειν. Dicta haec sunt de Ajace io sese ipsum interficiente atque intelligi fortasse posdes ejus per Iliadem et Odysseam sparsae. Sed repeılii loci, qui Pindarum praeter illa duo carmina etiam ıero adscripsisse commonstrant. De Cypriis disermonium exstat apud Aelianum, qui V. h. 9, 15 postrravit, Argivos habuisse Homerum in summo hoγεται δὲ, pergit, κἀκεῖνο πρὸς τούτοις, ὅτι ἄρα ἀποil. ὁ Ὅμηρος) ἐκδοῦναι τὴν θυγατέρα, ἔδωκεν αὐτῇ ἔχειν τὰ ἔπη τὰ Κύπρια. καὶ ὁμολογεῖ τοῦτο Πίνδαıatur *ea Aeliani narratio* Pindari versibus Pyth. 4, 277 δ' Ὁμήρου καὶ τόδε συνθέμενος | ῥῆμα πόρσυν'· σλόν ἔφα τιμὰν μεγίσταν πράγματι παντὶ φέρειν.

αὔξεται καὶ Μοῖσα δι' ἀγγελίας ὀρθᾶς. Tale quid Homerus neque in Iliade neque in Odyssea dixit; nam versum *O* 207 a Pindaro non respici in aprico est positum. Respexit igitur ille locum nescio quem alicujus alius carminis ex iis, quae vulgo Homero fuerunt adscripta. Quamquam non dissimulandum est, in scholiis ad Pindari locum excitari versum *O* 207, in scholiis Homericis ad *O* 207 locum Pindari. Vide Scholl. Bekk. Bachm. Cram. Ann. Parr. 3, 286 Eustath. *O* 207 p. 1013, 12. Sed his locis Homericorum scholiorum non legimus quod in Pindaricis, respexisse Pindarum Homeri potissimum illum versum *O* 207, sed comparantur tantummodo inter se loci; nec constat unde fluxerint annotationes istae in scholiis perscriptae, utrum e commentariis Alexandrini nescio cujus an e schedis indocti alicujus scholiastae aetate inferioris. In Aristonici reliquiis semel legitur Pindari nomen ad *B* 670, ubi de Rhodiis Homerus καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων. Ad hunc versum Aristonicus ἡ διπλῆ, ὅτι Πίνδαρος κυρίως δέδεκται χρυσὸν ὗσαι τὸν Δία, Ὁμήρου μεταφορᾷ κεχρημένου διὰ τοῦ „κατέχευε“ πρὸς ἔμφασιν τοῦ πλούτου. Respicitur Pindari versus Ol. 7, 34 ἔνθα ποτὲ βρέχε θεῶν βασιλεὺς ὁ μέγας χρυσέαις νιφάδεσσι πόλιν et 49 sq κείνοις ὁ μὲν ξανθὰν ἀγαγὼν νεφέλαν | πολὺν ὗσε χρυσόν. Cfr. scholl. Pind. Strab. [redacted]

Bekk. Cram. Ann. Parr. 3 p. 286. Odysseae item duos in-
asse locos satis habeo χ 347, ubi vide Eustath. p. 1930, 3
ndemque α 155 p. 1404, 21, et σ 64, ubi diplam πρὸς Π.
sse docent Apollon. Lex. Hom. 117, 25 Etymol. m. 610, 43
Gud. 414, 34 Zonar. 1415. Cfr. Hesych. s. vv. Ξεινοδόκος
νοδοκοῦμαι Ξενοδοκῶν Ἐπιξενοδοκοῦμαι Ἐπιξενοῦσθαι.

Ad versum σ 64 cum Pindaro notatus fuit alius lyricus
rissimus Simonides Ceus, Pindaro ille aetate paullo su-
rior, Pindari a nonnullis dictus magister. Hic quoque non
ıcis locis ab Aristarcho videtur notatus fuisse ad Homerum;
Aristoniceis nunc bis legitur Simonidis nomen, ad *Β* 2 et
872. Altero loco dipla est quod Simonides narrationem Ho-
ri imitans non animadverterit Homeri morem τοῦ πρὸς τὸ
ύτερον πρότερον ἀπαντᾶν, altero, quod idem falso in Ho-
ro legendum censuerit ἥδυμος ὕπνος, pro quo νήδυμος ubi-
e sit legendum. Utraque observatio de usu Homerico facta
epius redit, Simonide tamen non nominato. Cf. Lehrs. Ar.
13 et ap. Friedl. *Β* 2. Disertis verbis in Simonidis reli-
iis bis mentionem factam videmus Homeri. Alter locus est
fragmento servato apud Athenaeum 4, 72 (Bergk. Lyrr. p.
9), ubi de Meleagro ὃς δουρὶ πάντας | νίκασε νέους δι-
έντα βαλών | Ἄναυρον ὕπερ πολυβότρυος ἐξ Ἰωλκοῦ· |
τω γὰρ Ὅμηρος ἠδὲ Στασίχορος ἄεισε λαοῖς. Tale quid quum
que in Iliade neque in Odyssea legatur narratum de Melea-
o, etiam Simonidem apparet praeter illa carmina duo vulgi
inionem secutum alia quaedam rettulisse ad Homerum; ante
ulos habuisse Simonidem Thebaidem cyclicam conjecit
elcker Ep. cycl. 1, 199 Graecc. tragg. 1, 9. Alter Simoni-
s locus est in fragmento servato apud Stobaeum Floril. 98,
(Bergk Lyrr. p. 898) Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι μένει χρῆμ'
πεδον αἰεί· | ἓν δὲ τὸ κάλλιστον Χῖος ἔειπεν ἀνήρ· | „οἵη
ρ φύλλων γενεή, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν“· | παῦροι μὲν θνη-
ν οὔασι δεξάμενοι | στέρνοις ἐγκατέθεντο· πάρεστι γὰρ ἐλ-
ς ἑκάστῳ, | ἀνδρῶν ἥ τε νέων στήθεσιν ἐμφύεται. Versus
citatus οἵη περ φύλλων κτἑ. Iliadis est *Ζ* 146; Homerum
itur qui narrant a *Simonide dictum* fuisse Chium, auctor vi-
e quintae et Pseudoplutarchus 2 cap. 2, eos hoc ipso quem
lo proposui Simonidis loco niti patet.

In vitis praeter Simonidem et Pindarum unus poëta lyricus commemoratur, Bacchylides Ceus, quem Pindaro aetate paullo inferiorem, Simonidis sorore natum fuisse matre constat; videndus Neue Bacchyl. (diss. inaug. Berol. 1822) p. 1. Hunc in vita quinta legimus Homeri patriam dixisse insulam Ion, quam sententiam Aristotelis quoque fuisse vidimus. In Aristoniceis hodie Bacchylides non nominatur; fuisse autem propter hunc quoque diplas extra dubitationem positum est. Vide e. g. scholl. Ω 496.

In Aristoniceis praeter Simonidem et Pindarum complurium nomina occurrunt lyricorum; ex iis qui saeculo quinto a. Chr. n. sunt superiores in altera dissertatione mea indicabo; huc duo tantummodo pertinent, qui exeunte saeculo quinto floruerunt, Philoxenus et Timotheus, notatus uterque *I* 219. Cfr. Lehrs. Ar. 92 Bergk. Lyrr. p. 995. 1005.

Scenici poëtae in vitis Homeri non memorantur. Tragicos ipsa argumentorum natura impedivisse videtur quominus Homeri in fabulis suis facerent mentionem; quamquam ad libros vetustos illi in fabulis provocare non dubitaverunt. Eustath. χ 184 p. 1923, 61 *λέγει δέ πού, φασι, καὶ Αἰσχύλος οὕτω τὸ γράμμα, οἷον „ὡς λέγει γέρον γράμμα", τουτέστι λόγος* (fragmt. Dindf. Ox. 305). Qui ante Aeschylum fuerunt [redacted]

omericis. Distincte hanc totam materiem perscrutati sunt recentiores nonnulli, ex quibus Nitzschium et Welckerum nomino. Welcker in libris De Epico cyclo, De Aeschylea trilogia Prometheo, De tragoediis Graecis egregie docuit, quam arcte cohaereat ars tragicorum cum Homero, Nitzschii autem opus inscriptum Die Sagenpoësie der Griechen prodiit Brunsvigae 1852. Sermo tragicorum differt sane ab Homericorum carminum nativo et sincero colore; sunt tamen, sive vocabulorum usum spectes sive constructionem verborum, sunt multa indicia, quae summam tragicos in imitando Homero collocasse operam patefaciant.

Proxime ad Homericum sermonis tenorem inter tragicos accedere videtur Sophocles, de qua re qui scripserint recentiores reperies nominatos apud Lauerum H. p. h. p. 32 Sophocles φιλόμηρος vocatur apud Eustathium compluribus locis, *M* 230 p. 902, 2 *Σ* 105 p. 1133, 50 *Σ* 235 p. 1140, 26, ζηλωτὴς Ὁμήρου apud eundem *E* 6 p. 514, 45. Polemo philosophus, Xenocratis discipulus, φιλοσοφοκλῆς fuisse a Diogene L. 4, 20 narratur, Homerum autem dixisse idem ἐπικὸν Σοφοκλέα, Sophoclem Ὅμηρον τραγικόν. Eandem narrationem repetit verbis paullulum immutatis Suidas s. v. Πολ. Eudoc. p. 364). Aristoteli Poët. cap. 1, 24 Buhl. min. Homero Sophocles in eo visus est similis, quod uterque depingeret σπουδαίους. Cfr. 1, 18. 15, 11. Inter Homeri imitatores, qui mediae compositionis characterem servaverint, loco supra ubi de Platone agebatur tractato (Comp. verbb. 24) Dionysius Hal. e tragicis solum numerat Sophoclem. Inter politae floridaeque compositionis exempla idem cap. 23 cum Hesiodo, Sapphone, Anacreonte, Simonide, Ephoro, Theopompo, Isocrate e tragicis rettulit Euripidem; Aeschylum idem cap. 22 inter austerae compositionis exempla cum Antimacho Colophonio, Empedocle, Pindaro, Thucydide, Antiphonte. In vita Sophoclis 1 West. p. 131 de Sophocle dicuntur haec: τὸ πᾶν μὲν οὖν Ὁμηρικῶς ὠνόμαζε· τούς τε γὰρ μύθους φέρει κατ' ἴχνος τοῦ ποιητοῦ καὶ τὴν Ὀδύσσειαν δ' ἐν πολλοῖς δράμασιν ἀπογράφεται. παρετυμολογεῖ δὲ (Soph. fr. 408 Dindf. Ox.) καθ' Ὅμηρον καὶ τοὔνομα τοῦ Ὀδυσσέως· „ὀρθῶς δ' Ὀδυσσεύς εἰμ' ἐπώνυμος κακοῖς· | πολλοὶ γὰρ ὠδύσαντο δυσσεβεῖς

ἐμοί.“ ἠθοποιεῖ δὲ καὶ ποικίλλει καὶ τοῖς ἐπινοήμασι τεχνικῶς χρῆται, Ὁμηρικὴν ἐκματτόμενος χάριν. ὅθεν εἰπεῖν Ἰωνικόν τινα, μόνον Σοφοκλέα τυγχάνειν Ὁμήρου μαθητήν. καὶ ἄλλοι μὲν γὰρ πολλοὶ μεμίμηνταί τινα τῶν πρὸ αὐτῶν ἢ τῶν καθ' αὑτούς, μόνος δὲ Σοφοκλῆς ἀφ' ἑκάστου τὸ λαμπρὸν ἀπανθίζει· καθ' ὃ καὶ Μέλιττα ἐλέγετο. In Ἰωνικόν τινα latere conjiciunt nomen **Ionis Chii** poëtae tragici corriguntque alius Ἴωνα τὸν ποιητήν alius Ἴωνα τὸν Χῖον. Conf. Schneidewin in Philol. 8, 4 p. 736. Cognominis Μελίττης aliam caussam eamque veriorem perhibet altera Sophoclis vita lin. 5: προσηγορεύθη δὲ Μέλιττα διὰ τὸ γλυκύ. Haec vero suavitas ipsa illa communis est Sophoclis, Homeri, Platonis, quare in tribus his pariter apis similitudine et mellis usi sunt veteres. Odysseam quod indicat vitae 1 scriptor a Sophocle maximi esse factam testantur fragmenta servata et tituli tragoediarum. Sed carmina quoque falso illa ad Homerum relata magni fecisse eum Athen. 7, 5 p. 277 E docet, qui, postquam piscium epitheton ἐλλός e **Titanomachiae** carmine (cyclico) a Sophocle desumptum esse patefecit, ἔχαιρε δ' ὁ Σοφοκλῆς, pergit, τῷ Ἐπικῷ κύκλῳ, ὡς καὶ ὅλα δράματα ποιῆσαι κατακολουθῶν τῇ ἐν τούτῳ μυθοποιίᾳ. Cui narrationi suffragantur fragmenta atque titulorum memoria. Nec praetermittenda quae le- [redacted]

exstant quinque, ad *B* 862 *Θ* 70 *I* 593 *X* 209. 351, πρὸς ιπίδην tres, ad *B* 45. 353 *Π* 718, πρὸς Ἀστυδάμαντα ικὸν una ad *Z* 472. Sophron mimographus notatus occurmel *Λ* 385.

Comici poëtae in reliquiis Aristonici Iliacis non nomiır; probabile tamen est, etiam hos fuisse notatos, veluti 215 vel 216, ut unum proferam exemplum, cum Euripide andrum propter fragmenta Meinek. Comm. 4, 145. 261 ›l. Buttm. Odyss. Eustath. α 221 p. 1412, 14 Stob. 76, 7 et Intercesserunt etiam comicis rationes intimae cum Homero. res Homerum patrem non solum tragoediae sed etiam coliae habebant. Tragicorum primum magistrum et ducem, ›edorum primum Homerum a Platone esse appellatum supra ıus, Comicorum caput Epicharmum; nunc audiamus Arilem Art. poët. cap. 2 Buhl. min. non solum tragoediae ıuibus cfr. c. 14) sed etiam comoediae initia ab Homero entem, qui postquam diversa duo genera poëseos esse dialterum σεμνόν, alterum comicum, de hoc verba faciens ergit: τῶν μὲν οὖν πρὸ Ὁμήρου οὐδενὸς ἔχομεν εἰπεῖν ιτον ποίημα· εἰκὸς δὲ εἶναι πολλούς. ἀπὸ δὲ Ὁμήρου ἀρνοις ἐστίν· οἷον ἐκείνου ὁ Μαργείτης, καὶ τὰ τοιαῦτα· ς καὶ τὸ ἁρμόττον ἰαμβεῖον ἦλθε μέτρον.... ὥσπερ δὲ καὶ τουδαῖα μάλιστα ποιητὴς Ὅμηρος ἦν (μόνος γὰρ οὐχ ὅτι λλ' ὅτι καὶ μιμήσεις δραματικὰς ἐποίησεν) οὕτω καὶ τὰ ιωμῳδίας σχήματα πρῶτος ὑπῆρξεν, οὐ ψόγον, ἀλλὰ τὸ ὸν δραματοποιήσας. ὁ γὰρ Μαργείτης ἀνάλογον ἔχει, ερ Ἰλιὰς καὶ Ὀδύσσεια πρὸς τὰς τραγῳδίας, οὕτω καὶ οὗτος πρὸς τὰς κωμῳδίας. Tzetz. Περὶ διαφορᾶς ποιητῶν vs. 94 Cram. Oxx. Ann. 3, 337) εἰ δ' ἀκριβῶς ἅπαντα μανθάνειν ς, | Ὅμηρός ἐστι καὶ πατὴρ κωμῳδίας, | καὶ σατυρικῆς (inser. τε) καὶ τραγῳδίας, | ἄλλης τε πάσης ἐν λόγοις γίας. Quod de satyricis fabulis hic addit, minime ıum; Aeschyli certe satyricae fabulae fuerunt *Κίρκη* et τεύς, Sophoclis *Κρίσις* (h. e. Paridis judicium) et Ἑλέγάμος, Euripidis servatus est *Κύκλωψ*, quem cum Odyslibro ι conferre *jucundissimum*, aliorum fuerunt aliae, de ıs *cfr. Welcker Tragg. Graecc.* 1 p. 11. Judicium Tzetzae *ıoediae origine ex Homero* derivata in Margite fortasse

ut Aristotelis disputatio proposita nititur; sed qui Margit[illegible] alienum ab Homero judicavit auctor vitae 2 Pseudoplutarch[illegible] cap. 4 (consentiente vita priori cap. 5), is nihilosecius, post[illegible] quam cap. 213 tragoediam originem cepisse docuit ex Homero[illegible] non dubitavit cap. 214 comoediam addere: *οὐδὲν δὲ ἔλασσον* *καὶ ἡ κωμῳδία ἐνθένδε ποθὲν ἔλαβε τὴν ἀφορμὴν κτἑ.* Nititur enim hic episodiis nonnullis Iliadis et Odysseae quae risum mo[illegible] veant, narrationibus libri *A* de Vulcano, qui *A* 599 risum mo[illegible] visse dicatur diis, libri *B* de Thersita, quem derisui fuis[illegible] Achivis versus testetur *B* 270, libri *ϑ* de Martis et Veneri[illegible] amoribus, libri *σ* de Iri pugna. Narrationem de Thersita *B* 21[illegible] sqq caussam exstitisse supra indicavi veteribus, ut Xenophan[illegible] ad sillos scribendos viam praeivisse Homerum dicerent. Plato[illegible] nem excitans Hermogenes *Περὶ μεϑόδ. δεινότ.* cap. 33 *Περὶ* *τοῦ τραγικῶς λέγειν* ex Homero tragoediam deducit, cap. 3[illegible] *Περὶ τοῦ κωμικῶς λέγειν* Homerum non commemorat: vid[illegible] Walz. Rhett. 3, 439. 440. 444. Quem nuncupari comicorum principem legisti a Platone (Margitem illo spurium habente) Epicharmus Cous non pauca fabularum argumenta ex Ho[illegible] mero deprompsisse reperitur. Fuerunt ejus comoediae *Τρῶες*, *Χείρων*, *Φιλοκτήτας* (Ahrens. Dial. Dor. p. 450), *Κύκλωψ* (id. p. 445), *Σειρῆνες* (id. p. 449), *Ὀδυσσεὺς αὐτόμολος* (id. [redacted]

minus libri Z historiam de Bellerophonte, quem Proeti uxor Ἄντεια deperiisse Z 160 narratur, comico aliquam mate-n praebuisse censeamus; immo ludicre miscuisse Anteam eti atque scortum nobile historiamque contexuisse Homerico umento similem videtur poëta. Plurimi tituli argumentorum t in Iliade et in Odyssea memoratorum; sed etiam e reli-s carminibus Homero vulgo adscriptis comicos hausisse g. titulus Κερκώπων docet, qui fuit comoediarum Hermippi . 1, 94. 2, 1, 393) et Platonis (M. 1, 176. 2, 2, 646); nam ad merum carmen ludicrum Cercopes daemones quosdam πατητῆρας et ψεύστας illustrans referebatur, de quo viden-Welcker Ep. cycl. 1, 409. Cratini Ὀδυσσῆς mediae co-ediae characterem habuisse expresse traduntur a Platonio 34 (M. 1, 532. cfr. p. 43), atque aliarum ex iis quas nomi-ri antiquae comoediae fabulis ex Homero derivatarum aut lem aut similis fuisse videtur ratio et conditio. Vid. M. 1 284. Platonius p. 34. 35 (M. 1, 533) ὑποθέσεις μὲν γὰρ τῆς λαιᾶς κωμῳδίας ἦσαν αὗται, τὸ στρατηγοῖς ἐπιτιμᾶν καὶ ιασταῖς οὐκ ὀρθῶς δικάζουσι καὶ χρήματα συλλέγουσιν ἐξ ικίας τισὶ καὶ μοχθηρὸν ἐπανῃρημένοις βίον, ἡ δὲ μέση μῳδία ἀφῆκε τὰς τοιαύτας ὑποθέσεις, ἐπὶ δὲ τὸ σκώπτειν ορίας ῥηθείσας ποιηταῖς ἦλθεν. ἀνεύθυνον γὰρ τὸ τοιοῦ-ν, οἷον διασύρειν Ὅμηρον εἰπόντα τι ἢ τὸν δεῖνα τῆς τρα-δίας ποιητήν. τοιαῦτα δὲ δράματα καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ κω-δίᾳ ἔστιν εὑρεῖν, ἅπερ τελευταῖον ἐδιδάχθη λοιπὸν τῆς ὀλι-ρχίας κρατυνθείσης. οἱ γοῦν Ὀδυσσεῖς Κρατίνου οὐδενὸς ιτίμησιν ἔχουσιν, διασυρμὸν δὲ τῆς Ὀδυσσείας Ὁμήρου. αὗται γὰρ αἱ κατὰ τὴν μέσην κωμῳδίαν ὑποθέσεις εἰσίν· θους γάρ τινας τιθέντες ἐν ταῖς κωμῳδίαις τοῖς παλαιοτέ-ις εἰρημένους διέσυρον ὡς κακῶς ῥηθέντας κτἑ. Firmantur ec titulis fragmentisque comoediarum servatis. Nam in me-ae comoediae fabulis longe plures reperiuntur Homericae am in antiqua. Nominandae sunt Amphidis Ὀδυσσεύς (M. 311), Anaxandridis Ὀδυσσεύς (M. 3, 175), Eubuli Ὀδυσ-ὺς ἢ Πανόπται (M. 3, 240), Alexidis Ὀδυσσεὺς ἀπονιπτό-νος et Ὀδυσσεὺς ὑφαίνων (M. 3, 454), Antiphanis Κύκλωψ I. 3, 72), Eubuli Ναυσικάα (M. 3, 238), Ephippi Κίρκη (M. 129), Anaxilae Κίρκη et Καλυψώ (M. 3, 343), Alexidis (M.

3, 411. 412) Ἑλένη, Ἑλένης μνηστῆρες, Ἑλένης ἁρπαγή (qui titulus idem Sophocleae fabulae fuit), Anaxandridis Ἑλένη (M. 3, 167), Philetaeri Ἀχιλλεύς (M. 3, 293), Anaxandridis Ἀχιλλεύς (M. 3, 164), Theophili Νεοπτόλεμος (M. 3, 628), Cratini junioris Χείρων (M. 3, 377), Antiphanis Μελέαγρος (M. 3, 82), Philetaeri Μελέαγρος (M. 3, 296), Anaxandridis Πάνδαρος (M. 3, 180) et Πρωτεσίλαος (M. 3, 182), Eubuli Δόλων (M. 3, 220) et Βελλεροφόντης (M. 3, 213), Antiphanis Ἄντεια (M. 1, 322. 3, 18), Alexidis Ἄντεια (M. 1, 393. 3, 388), Eubuli Κέρκωπες (M. 3, 229), Anaxandridis Ἀγχίσης (M. 3, 162), Eubuli Ἀγχίσης (M. 3, 204), cujus fabulae utriusque fundamentum fuisse crediderim hymnum Homericum In Venerem. Addi possent tituli complures e media comoedia; contra in nova comoedia paucissimae reperiuntur fabulae quarum argumenta ex Homero petita videri possint, veluti Diphili Σχεδία (M. 4, 410), Lyncei Κένταυρος (M. 4, 433). Diphiliae autem poëseos indolem Meineke 1, 439. 447 ad mediam pertinuisse comoediam statuit. In comicis aetatis incertae Meineke posuit Alexandrum, cujus Ἑλένη memoratur (M. 4, 553). Apud Menandrum, novae comoediae caput, certum argumentum Homericum non repperi; unum titulum mythologicum Δάρδανος profert e Menandro Meineke 1, 439. Idem vero de Aristophane [redacted]

eum contra, qui recte dicat, non esse longum, etiamsi a dicat, τεκμήριον δὲ τοῦδε, inquit, τὸν Ὅμηρον λαβέ· | ς γὰρ ἡμῖν μυριάδας ἐπῶν γράφει, | ἀλλ' οὐδὲ εἷς Ὁμη- εἴρηκεν μακρόν. Straton in comoedia aut Φοινικίδης Φοίνιξ inscripta (Athen. 9, 382 C Mein. 4, 545 sqq) coquum oducit Homericis glossis designantem omnia, μέροπας di- em, δαιτυμόνας, βοῦν εὐρυμέτωπον, μῆλα, οὐλοχύτας, ιβα, μοίρας, δίπτυχα, alia, quae ut intelligeret herus ne- sarium sese habuisse affirmat libros adire Philetae, quem glossis Homericis scripsisse narravi. Apud mediae co- ediae poëtas Homerum quater nominatum repperi. Anti- anes apud Athen. 1 p. 12 B (M. 3, 144) Ὅμηρος βοῦς ον | οὐδέποτ' ἐποίει ζωμόν, οὐδ' ἥψεν κρέα | οὐδ' ἐγκέ- ον· ὤπτα δὲ καὶ τὰς κοιλίας. | οὕτω σφόδρ' ἦν ἀρχαῖος. bulus ap. Athen. 1 p. 25 C Eustath. μ 252 p. 1720, 30 (M. 262) ἰχθὺν δ' Ὅμηρος ἐσθίοντ' εἴρηκε ποῦ | τίνα τῶν αιῶν; κρέα δὲ μόνον ὤπτων, ἐπεὶ | ἕψοντά γ' οὐ πεποίη- αὐτῶν οὐδένα. | ἀλλ' οὐδὲ μίαν ἄλλην ἑταίραν εἶδέ τις | ῶν κτἑ. Observationes de carnis coctione et de esu piscium latone philosopho jam commemoratas esse, ab Aristarcho tea accuratius definitas vidisti. Ad *I* 203 alludit Ephip- s Epheborum fragmento ap. Athen. 10, 423 D (M. 3, 329) ίλην ἑκατέρᾳ | ἔδωκε κεράσας ζωρότερον Ὁμηρικῶς. Ale- s fragmento comoediae Lini ap. Athen. 4, 164 B (M. 3, 443) um introducit educantem atque instituentem Herculem, quem ibrorum acervo quem velit ille sumere ad legendum jubet: λίον | ἐντεῦθεν ὅτι βούλει προσελθὼν γὰρ λαβέ, | ἔπειτ' αγνώσει, πάνυ γε διασκοπῶν | ἀπὸ τῶν ἐπιγραμμάτων ρέμα τε καὶ σχολῇ. | Ὀρφεὺς ἔνεστιν, Ἡσίοδος, τραγῳδία, | ιρίλος, Ὅμηρος, Ἐπίχαρμος, συγγράμματα | παντοδαπά. κτἑ. nio ad antiquam comoediam. Cratinus in comoedia chilochorum teste Diogene Laertio 1, 12 Homerum et He- dum σοφιστὰς vocavit, i. e. poëtas. Vide quae supra de usu cabulorum σοφία et σοφιστής apud antiquiores Graecos ob- ente monui. Ejus usus exempla compluria ex comicis con- ssit Meineke vol. 2, 1, 16, ubi de fragmento illo Cratini egit, jus versum unum servasse videtur Clem. Al. Stromm. 1, 24 tino *Margitem Homeri carmen* dictum fuisse testatur Eu-

stratius ad Aristotel. Eth. Nicom. p. 65 B (M. 2, 1, 188). Theopompum comicum Eustath. τ 233 p. 1863, 49 perhibet Ulixem dicentem fecisse χιτῶνά μοι | φέρων δέδωκας δαιδάλεον, ὃν ἤκασεν | ἄρισθ' Ὅμηρος κρομμύου λεπυχάνῳ. Allusit enim Theopompus ad versus τ 232 sq τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροΐ σιγαλόεντα, | οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κάτα ἰσχαλέοιο. Meineke locum comici 2, 2, 806 rettulit ad fabulam quam supra nominavi Ulixis illam nomine inscriptam. Homeri nomine comoediam inscripsisse videtur Metagenes, Ὅμηρος ἢ Ἀσκηταί, de qua vide Meinekium 1, 218. 221. 2, 2, 755. Comparandae praeter Ἀρχιλόχους Cratini et Λίνον Alexidis quas jam commemoravi Teleclidis Ἡσίοδοι (M. 2, 1, 366), Antiphanis Θαμύρας (M. 3, 55), Nicostrati Ἡσίοδος (M. 3, 283), Alexidis Ἀρχίλοχος (M. 3, 393), Σαπφώ Amipsiae (M. 2, 2, 707), Antiphanis (M. 3, 112), Amphidis (M. 3, 315), Ephippi (M. 3, 338), Timoclis (M. 3, 610), Diphili (M. 4, 409). Platonis fabula Ποιητής (M. 1, 182. 2, 2, 654) utrum Homeri titulo fuerit inscripta non liquet. Ante ceteros comicos omnes Homeri laudator videtur fuisse Aristophanes. Hujus ex deperdita fabula Daetalensium fragmentum insigne superesse quo Ὁμηρείους γλώσσας memorari supra narravi ubi de glossographis agebam. In fabulis undecim quae sunt superstites quinque [redacted]

ium commonstrat scriptum ad verba Ἶριν δέ γ' Ὅμηρος: ψεύδεται παίζων. οὐ γὰρ ἐπὶ Ἴριδος, ἀλλ' ἐπὶ Ἀθηνᾶς Ἥρας (Ε 778) „αἱ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' αι". οἱ δὲ ἐν ἑτέροις ποιήμασιν Ὁμήρου φασὶ τοῦτο φέαι. εἰσὶ γὰρ αὐτοῦ καὶ ὕμνοι. Quo scholio nisus J. H. (Mytholl. Brieff. 1, 119) conjecit Aristophanem respexisse num Homericum In Apollinem vs. 114, ubi non sola em Iris, sed Iris et Ilithyia τρήρωσι πελειάσι comparantur. Welckerum Ep. cycl. 1, 408. Avv. 908 sqq poëta persos Pisthetaero interroganti quis sit ἐγώ, respondet, μελιτόσσων ἐπέων ἱεὶς ἀοιδάν, | Μουσάων θεράπων ὀτρηρός, | ι τὸν Ὅμηρον. Pisthetaerus: ἔπειτα δῆτα δοῦλος ὢν κοἔχεις; Poëta: οὐκ, ἀλλὰ πάντες ἐσμὲν οἱ διδάσκαλοι | σάων θεράποντες ὀτρηροί, | κατὰ τὸν Ὅμηρον. Is locus terea memorabilis est, quia eo docemur, Margitem tophani quoque ut Cratino genuinum Homeri visum fuisse nen. Schol. ad vs. 913 θεράποντες ὀτρηροί: ἐπειδὴ ὀτρηἐπὶ τῶν θεραπόντων λέγεται. ἐπεπίστευτο δὲ καὶ ὁ Μαρης τοῦ Ὁμήρου εἶναι. ἐν ᾧ εἴρηται „Μουσάων θεράπων ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος". In sequentibus Aristophanes Siidem laudat vs. 919, Pindarum vs. 939; Pindari aliis locis redit nomen; Simonides praeterea Nubb. 1356. 1362 Vespp.) Pac. 697 nominatur. Bis occurrunt Anacreon et Alcaeus smm. 161 fragm. ap. Athen. 15, 694, semel Lasus Vespp.), Thespis semel Vespp. 1479, Hipponax semel Rann. 661, ymnestus semel Eqq. 1287, Ibycus semel Thesmophorr. 161, mpus semel Eqq. 9, Orpheus, Musaeus, Hesiodus semel n. 1032. Praeter Homerum ex antiquioribus solum Aesoı saepius memorat Aristophanes, Vespp. 566. 1259. 1401. 6 Pac. 129 Avv. 471. 651. In Ranis vs. 1030 sqq catalogı exhibet personatus Aeschylus poëtarum vetustissimorum, quo fortasse concludendum, ab Aristophane Homerum ate inferiorem Hesiodo esse habitum: σκέψαι γὰρ ἀπ' ῆς, | ὡς ὠφέλιμοι τῶν ποιητῶν οἱ γενναῖοι γεγένηνται. | φεὺς μὲν γὰρ τελετάς θ' ἡμῖν κατέδειξε φόνων τ' ἀπέχεαι, | Μουσαῖος δ' ἐξακέσεις τε νόσων καὶ χρησμούς, Ἡσίοδὲ / γῆς ἐργασίας, καρπῶν ὥρας, ἀρότους· ὁ δὲ θεῖος ρος / ἀπὸ τοῦ τιμὴν καὶ κλέος ἔσχεν πλὴν τοῦδ' ὅτι

12*

χρήστ' ἐδίδαξε, | τάξεις, ἀρετάς, ὁπλίσεις ἀνδρ sqq interroganti Hierocli vati ποῖον γὰρ κατὰ χ σατε μῆρα θεοῖσιν Trygaeus respondet ὅνπερ που πεποίηκεν Ὅμηρος· | ὡς οἱ μὲν νέφος ἐχθ νοι πολέμοιο | Εἰρήνην εἵλοντο καὶ ἱδρύσανθ' ἱε ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο, | πάεσσιν· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμόνευον· | χρησμολ ἐδίδου κώθωνα φαεινόν. Interpellat Hierocles 1 τούτων· οὐ γὰρ ταῦτ' εἶπε Σίβυλλα. Respor ἀλλ' ὁ σοφός τοι νὴ Δί' Ὅμηρος δεξιὸν εἶπεν ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν ἐκεῖνος, | ὃς πολέμο δημίου ὀκρυόεντος. Per reliquum colloquium spe corum versuum parodiae, quales aliis permultis stophanis et aliorum comicorum Homero non nom tur. Apud Aristophanem, quem etiam per vitar versibus Homeri usum fuisse indicat narratio vite 31 sqq West. de versibus α 215. 216, insignis ex rum genere locus est Pac. 1270 sqq, qui comp Iliadis et Odysseae versus integros, incipit autem αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα. Quae verba fuerint Epigonorum, carminis illius, quod dubit tum vidimus ab Homero alienum censuisse, Aris

[redacted]

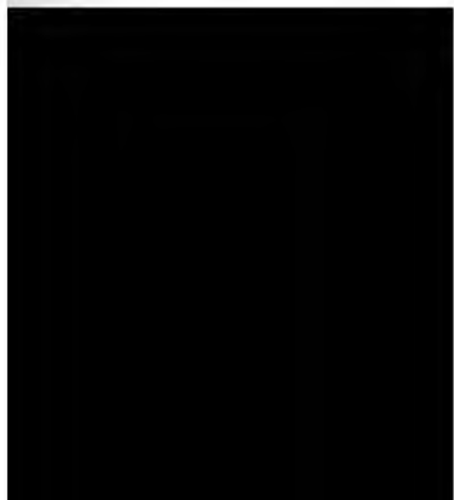
t. Hesych. Κερβέριοι. In Etymologico etiam Sophocles m. 898 Dindf. Ox.) legisse arguitur apud Homerum Κερβε-ν. Esse locos tragicorum unde lectio varia Homeri cape-incrementa non erat supra quod expresse monerem. Sic schylum e. g. N 6 non γλακτοφάγων Ἀβίων legisse sed ίων efficitur e fragmento ap. Steph. Byz. s. v. Ἄβιοι ser-(scholl. AV N 6 Eustath. N 6 p. 916, 24 frgmt. Dindf. no 184). Nunc ad Aristophanem ut redeamus, Ἄιδος κυ- commemoratam habes Acharnn. 390, γοργόνα ἀσπίδος arnn. 1124. 1181 Lysistr. 560, Charybdin Eqq. 248, Cyclo- Polyphemum Plut. 290, Ulixem Avv. 1561 Plut. 312 Vespp. 350, Penelopam Thesmm. 547, Circen Plut. 302, Memno- et Sarpedonem Nubb. 622, Patroclos et Teucros θυμο-ντας Rann. 1041. Sed haec hactenus. Nam si lustrare per-em Homericos comicorum locos, parodias, glossas, argu-ita, justus liber nasceretur De comicorum studiis Homericis ribendus. Sed de ea re ut liber justus scribatur valde ndum est; neque enim ullo alio modo melius doceri pote-quam accuratam si non omnes Graeci, certe Athenienses aeri habuerint notitiam, quantique fecerint eum.

Epicos poëtas tres insignes quintum a. Chr. saeculum t, Panyasin Halicarnassensem, Choerilum Sa-am, Antimachum Colophonium. Panyasis belli sici prioris fere temporibus floruit, primis fere Peloponne-ci Choerilus, Choerilo paullo inferior aetate Antima-us fuit. Panyasin Herodoti patruelem alii teste Suida s. v. νύασις perhibebant, alii, quibus fides habenda, avunculum. odoti discipulum Choerilum non sine veri specie Suidas s. Χοιρίλ. Σάμ. narrat. Conferenda imprimis Naekii dissertatio ibro quo Choerili reliquias complexus est edito Lipsiae 1817. timachi reliquias post Schellenbergium (cujus liber prodiit lae 1786) Stoll edidit Dillenburgi 1845. De Panyaside dis-tationes inaugurales nominandae sunt Funckii edita Bonnae 7 et Tzschirneri edita Vratislaviae 1836. Nomen, patriam gentem, aetatem Panyasidis tractavit Tzschirner, de vita et iptis egit *fragmentaque collegit* Funcke. Tzschirner dein *2 et in programmate gymnas.* Magdal. Vratislav. et seorsum *commentationibus de vita et* carminibus fragmenta Panya-

sidis edidit. Panyasidis, Choerili, Antimachi fragmenta juncta cum aliis quibusdam ad calcem Lehrsiani Hesiodi e Duebner Paris. 1840. Antimachus praeter alia nonnulla, in bus elegia Lydes titulo inscripta clara fuit, haud parvi tus carmen, Thebaidem composuit, qua bella illa duo ab vis adversus Thebanos heroicis temporibus gesta celeb antiquissima Thebaidis carmina et Epigonorum ae tus, quae ad Homerum vulgo referebant. Choerilus Pers sive Persica scripsit, quo carmine bellum Graecorun Xerxe gestum illustravit. Panyasis, qui epicam poësin exstinctam denuo excitasse traditur a Suida s. v. *Πα* (Eudocia p. 357), Heracleam s. Heracleadem s. Heracl composuit de rebus ab Hercule gestis et Ionica elegiacu men de migratione Ionum Neleo et Codro ducibus fa Asiam. Argumenta igitur ab Homero aliena sibi elegeru nyasis et Choerilus, Homericum vel quod Homericum ess debatur Antimachus. In disponenda materie Heracleadis asis longissime recessit ab Homero. Hic enim, sive I spectes sive Odysseam universam, actionis unitatem servavisse; Panyasis contra actionis unitate non curata Herculis fata narravit ab ovo ad mala. Cfr. Aristotel. P 13 sqq 14, 4 sqq Buhl. minor. et Funckium p. 11. Un

[redacted]

Homeri vestigia premeret adeo ut furatus esse de illo diceretur teste Porphyrio ap. Euseb. Praep. ev. 10, 3, doctrinae reconditissimae copiis omnia refersit. Vide e. g. Plutarch. Timol. 36 καθάπερ γὰρ ἡ μὲν Ἀντιμάχου ποίησις καὶ τὰ Διονυσίου ζωγραφήματα τῶν Κολοφωνίων, ἰσχὺν ἔχοντα καὶ τόνον, ἐκβεβιασμένοις καὶ καταπόνοις ἔοικε, ταῖς δὲ Νικομάχου γραφαῖς καὶ τοῖς Ὁμήρου στίχοις μετὰ τῆς ἄλλης δυνάμεως καὶ χάριτος πρόσεστι τὸ δοκεῖν εὐχερῶς καὶ ῥαδίως ἀπειργάσθαι, οὕτως κτἑ. Inde factum ut complures Antimachum libris peculiaribus illustrarent. Sic Suidas s. v. Λογγῖνος (Eudoc. 283) Porphyrii praeceptorem Longinum, cujus multi libri fuerint Homerici, De Antimachi glossis, Λέξεις Ἀντιμάχου scripsisse perhibet. Περὶ τῆς Ἀντιμάχου ποιήσεως librum composuisse Dionysius Phaselites narratur vit. Nicandri West. Cfr. Stoll. p. 25. Dionysius Hal. Comp. verbb. cap. 22 Antimachum, Empedoclem, Pindarum, Aeschylum, Thucydidem, Antiphontem austerae compositionis nominat exempla; Panyasin idem illis in catalogis et Choerilum praeteriit. In Vett. cens. 2, 3. 4 illustrantur Antimachus et Panyasis, omittitur Choerilus. Placuit Antimachus Alexandrinorum grammaticorum principibus magis quam Choerilus, quod judicium ut alia quaedam Alexandrinis praeivisse Platonem philosophum docent narrationes Procli in Platon. Tim. 1 p. 28 Plutarchi Lysandr. 18 Ciceronis Brut. 51. His e narrationibus derivatae temporum Antimachi computationes sunt quae leguntur apud Suidam s. v. Ἀντίμ. (Eud. p. 61) γέγονε δὲ πρὸ Πλάτωνος et Apollodori Atheniensis grammatici ap. Diodor. 13, 108 qui Artaxerxe regnante (qui 404 a. Chr. rex factus est) ἠνθηκέναι scripsit Antimachum. Platonis temporibus Choerilus plerisque magis placebat quam Antimachus. Decretum fuisse ut cum Homericis Choerili carmen publice declamaretur e Suida s. v. Χοιρίλος Σάμ. constat et Hesychio Milesio De virr. illustribb. s. v. Χοιρίλ. Σάμ. (no 75. Mueller. HGF 4, 177), qui narrant ὅτι καὶ σὺν τοῖς Ὁμήρου ἀναγινώσκεσθαι ἐψηφίσθη. Id recte Naekius p. 89 ad Athenienses et Panathenaeorum festos dies traxit, quibus *rhapsodi fuerint jussi* cum Homero Choerilum *recitare. Aristoteles Choerilum* Rhetor. 3, 14, 4 et (tacens nomen) *cum Homero 3, 14, 6* ita commemorat, ut non ignobi-

lem eum habuisse poëtam appareat; sed Homerum multo magis cognitum fuisse plurimis quam Choerilum idem patefacit Topicc. 8, 1, in fine: *εἰς δὲ σαφήνειαν παραδείγματα καὶ παραβολὰς οἰστέον· παραδείγματα δὲ οἰκεῖα, καὶ ἐξ ὧν ἴσμεν, οἷα Ὅμηρος, μὴ οἷα Χοιρίλος. οὕτω γὰρ ἂν σαφέστερον εἴη τὸ προτεινόμενον.* Cfr. Naek. p. 92. Euphorio Choerilum pluris fecisse quam Antimachum arguitur a Cratete Pergameno in epigrammate A. P. 11, 218, de quo videndus Meineke Anall. All. 7. 30. Callimacho Lyden Antimachi non placuisse commonstrat epigrammatis frustulum servatum in scholl. Dionys. Per. init. p. 317, 21 ed. Bernh. (fr. Bentl. no 441 ed. Ernest. 1 p. 574). Principes autem Alexandrinorum grammaticorum Antimachum cum Panyaside inter optimos quinque poëtas epicos rettulerunt, Choerilum contra exeluserunt, unde factum ut perpauca tantummodo ejus fragmenta sint servata, quum non pauca Panyasidis habeamus, multa Antimachi. Aristarchi et Aristophanis Byzantii judicium refert Proclus in vita Homeri: *Ἐπῶν ποιηταὶ γεγόνασι πολλοί· τούτων δ' εἰσὶ κράτιστοι Ὅμηρος, Ἡσίοδος, Πείσανδρος, Πανύασσις, Ἀντίμαχος.* Eadem in excerptis Procli Chrestomath. Phot. cod. 239 p. 319 A 17 Bekk. Eosdem quinque poëtas ordine variato recensent Tzetz. *Περὶ διαφ. ποιητῶν* vs. 170 (Cram. Ann. Oxx. 3, 339), [redacted]

ainus et in Panyasidis quam in Antimachi reperiuntur reliquiis; non tamen Choerili et Panyasidis nomina leguntur hodie in Aristonici Iliacis, legitur Antimachi nomen quattuor locis, in scholiis diplarum ad *B* 2 *Δ* 440 *Ξ* 499 *Ω* 71 positarum. Sed Aristonici fragmenta manca esse constat; adversus Panyasin certe nonnullis locis diplas fuisse fragmenta poëtae clamant; adversus Antimachum vero longe plures fuerunt. Cum dipla *Δ* 440 conferendae sunt diplae *N* 299 *O* 119, quae ad eandem pertinent caussam: quas adversus Antimachum esse Aristonicus supersedit expresse monere. Sed de talibus atque aliis quibusdam diplis πρὸς Ἀντίμαχον quarum explicatio Aristonicea prorsus interiit distinctius exponere nunc non vacat.

Ex quattuor illis diplis, quarum in explicatione Aristonicea Antimachi hodie legitur nomen, tres priores poësin Antimachi notant, qui Homerum imitans inciderit in errores; quarta illa ad *Ω* 71 posita editionem spectat Iliadis Homericae ab Antimacho curatam. Antimachus enim, quem jure suo Suidas (Eudoc. p. 61) γραμματικὸν καὶ ποιητὴν vocat, Eustathius *N* 299 p. 932, 63 τὸν γραμματικὸν Ἀντίμαχον, Iliadem et Odysseam Homeri edidit, quae editio, ἡ Ἀντιμάχου s. ἡ κατὰ Ἀντίμαχον s. ἡ Ἀντιμάχειος in scholiis aliquoties diserte commemoratur. Lectiones ex Antimachea in scholiis, quantum video, tredecim locis proferuntur, *A* 298. 423. 598 *E* 461 *N* 59 *Φ* 397. 607 *X* 336 *Ψ* 604. 870 *Ω* 71. 753 *α* 85. Ad *α* 85 videas Buttmannum et Cramerum Ann. Parr. 3 p. 417, 19, ad *E* 461 Bekkerum et Bachmannum, ad *Φ* 397 *Ψ* 870 praeter Bekkerum Eustathium *Φ* 397 p. 1243, 40 *Ψ* 870 p. 1334, 8, ad reliquos locos solum Bekkerum. Diplis notata videtur editio Antimachea praeter *Ω* 71 nonnullis aliis locis, e. g. *α* 85.

Sed enim missa facta diplarum restitutione nunc id agamus quod huic loco maxime convenit ut uno conspectu complectamur editiones Homeri quae Alexandrinorum et Zenodoti aetatem antecedere traduntur; τὰς ἀρχαίας ἐκδόσεις schol. *I* 657 dicit, τὰς παλαιὰς schol. *Θ* 131. Earum duae sunt classes, αἱ κατὰ πόλεις (s. αἱ ἀπὸ πόλεων, ἀπὸ τῶν π., αἱ ἐκ τῶν π., αἱ ἐκ τῶν π., αἱ τῶν π., αἱ πολιτικαί, vid. e. g. scholl. *Γ* 308 *Φ* 351. 535 *X* 51. 294 *Ψ* 77. 206) et αἱ κατὰ ἄνδρα (scholl. *X* 108 *Ψ* 88). Posterior classis ex iis constat,

quae ad certum aut editoris aut possessoris nomen revocatae fuerunt. Ad hanc igitur classem praeter Antimacheam editionem pertinent de quibus supra exposui Cassandri Ilias et Odyssea ἰδίως γεγραμμέναι et quam in usum Alexandri magni confecisse narratur Aristoteles ἡ Ἐκ τοῦ νάρθηκος. Porro huc referenda editio Euripidis nescio cujus, de qua duo Eustathii et Suidae sunt testimonia. Suidas postquam locutiones Εὐριπίδειον ἔπος et Εὐριπίδη Εὐριπίδιον peculiaribus capitibus explicuit, tres deinceps enumerat homines quibus Euripidis fuerit nomen. Inter hos tertio loco positus est Euripides notissimus poëta tragicus, primo loco Εὐριπίδης Ἀθηναῖος, τραγικός, πρεσβύτερος τοῦ ἐνδόξου γενομένου. ἐδίδαξε δράματα ιβ', εἷλε δὲ νίκας δύο. Medio inter hunc et clarissimum tragicum loco positus est Εὐριπίδης, τραγικός, τοῦ προτέρου ἀδελφιδοῦς, ὡς Διονύσιος ἐν τοῖς Χρονικοῖς. ἔγραψε δὲ Ὁμηρικὴν ἔκδοσιν, εἰ μὴ ἄρα ἑτέρου ἐστίν. δράματα αὐτοῦ ταῦτα, Ὀρέστης, Μήδεια, Πολυξένη. In capite de clarissimo Euripide tragico quartus et quintus commemoratur Euripides, alter filius τοῦ πάνυ, alter ἀδελφιδοῦς. Itaque in tanta horum trium de Euripidibus capitum confusione hoc certe constare videtur, nomen Euripidis in genere τοῦ πάνυ fuisse usitatissimum et hereditarium; quod si teneamus [redacted]

eri vestigia premeret adeo ut furatus esse de illo diceredeste Porphyrio ap. Euseb. Praep. ev. 10, 3, doctrinae nditissimae copiis omnia refersit. Vide e. g. Plutarch. ol. 36 καθάπερ γὰρ ἡ μὲν Ἀντιμάχου ποίησις καὶ τὰ Διοου ζωγραφήματα τῶν Κολοφωνίων, ἰσχὺν ἔχοντα καὶ τό-, ἐκβεβιασμένοις καὶ καταπόνοις ἔοικε, ταῖς δὲ Νικομάγραφαῖς καὶ τοῖς Ὁμήρου στίχοις μετὰ τῆς ἄλλης δυνά-; καὶ χάριτος πρόσεστι τὸ δοκεῖν εὐχερῶς καὶ ῥᾳδίως ργάσθαι, οὕτως κτἑ. Inde factum ut complures Antiman libris peculiaribus illustrarent. Sic Suidas s. v. Λογγῖ-(Eudoc. 283) Porphyrii praeceptorem Longinum, cujus i libri fuerint Homerici, De Antimachi glossis, Λέξεις ιμάχου scripsisse perhibet. Περὶ τῆς Ἀντιμάχου ποιήσεως ım composuisse Dionysius Phaselites narratur vit. Nicandri 'est. Cfr. Stoll. p. 25. Dionysius Hal. Comp. verbb. cap. ιntimachum, Empedoclem, Pindarum, Aeschylum, Thucym, Antiphontem austerae compositionis nominat exempla; rasin idem illis in catalogis et Choerilum praeteriit. In . cens. 2, 3. 4 illustrantur Antimachus et Panyasis, omitti-Choerilus. Placuit Antimachus Alexandrinorum grammatiım principibus magis quam Choerilus, quod judicium ut quaedam Alexandrinis praeivisse Platonem philosophum ınt narrationes Procli in Platon. Tim. 1 p. 28 Plutarchi Lylr. 18 Ciceronis Brut. 51. His e narrationibus derivatae ɔorum Antimachi computationes sunt quae leguntur apud lam s. v. Ἀντίμ. (Eud. p. 61) γέγονε δὲ πρὸ Πλάτωνος et llodori Atheniensis grammatici ap. Diodor. 13, 108 qui Arrxe regnante (qui 404 a. Chr. rex factus est) ἠνθηκέναι ɔsit Antimachum. Platonis temporibus Choerilus plerisque is placebat quam Antimachus. Decretum fuisse ut cum ıericis Choerili carmen publice declamaretur e Suida s. v. ɔίλος Σάμ. constat et Hesychio Milesio De virr. illustribb. Χοιρίλ. Σάμ. (no 75. Mueller. HGF 4, 177), qui narrant καὶ σὺν τοῖς Ὁμήρου ἀναγινώσκεσθαι ἐψηφίσθη. Id recte ιius p. 89 ad Athenienses et Panathenaeorum festos dies ιt, quibus *rhapsodi fuerint jussi* cum Homero Choerilum *ıre. Aristoteles Choerilum* Rhetor. 3, 14, 4 et (tacens no-*cum Homero 3, 14, 6 ita* commemorat, ut non ignobi-

lem eum habuisse poëtam appareat; sed Homerum multo magis cognitum fuisse plurimis quam Choerilum idem patefacit Topicc. 8, 1, in fine: *εἰς δὲ σαφήνειαν παραδείγματα καὶ παραβολὰς οἰστέον· παραδείγματα δὲ οἰκεῖα, καὶ ἐξ ὧν ἴσμεν, οἷα Ὅμηρος, μὴ οἷα Χοιρίλος. οὕτω γὰρ ἂν σαφέστερον εἴη τὸ προτεινόμενον.* Cfr. Naek. p. 92. Euphorio Choerilum pluris fecisse quam Antimachum arguitur a Cratete Pergameno in epigrammate A. P. 11, 218, de quo videndus Meineke Anall. All. 7. 30. Callimacho Lyden Antimachi non placuisse commonstrat epigrammatis frustulum servatum in scholl. Dionys. Per. init. p. 317, 21 ed. Bernh. (fr. Bentl. no 441 ed. Ernest. 1 p. 574). Principes autem Alexandrinorum grammaticorum Antimachum cum Panyaside inter optimos quinque poëtas epicos rettulerunt, Choerilum contra excluserunt, unde factum ut perpauca tantummodo ejus fragmenta sint servata, quum non pauca Panyasidis habeamus, multa Antimachi. Aristarchi et Aristophanis Byzantii judicium refert Proclus in vita Homeri: *Ἐπῶν ποιηταὶ γεγόνασι πολλοί· τούτων δ᾽ εἰσὶ κράτιστοι Ὅμηρος, Ἡσίοδος, Πείσανδρος, Πανύασσις, Ἀντίμαχος.* Eadem in excerptis Procli Chrestomath. Phot. cod. 239 p. 319 A 17 Bekk. Eosdem quinque poëtas ordine variato recensent Tzetz. *Περὶ διαφ. ποιητῶν* vs. 170 (Cram. Ann. Oxx. 3, 339),

[redacted]

nus et in Panyasidis quam in Antimachi reperiuntur reliis; non tamen Choerili et Panyasidis nomina leguntur hodie Aristonici Iliacis, legitur Antimachi nomen quattuor locis, scholiis diplarum ad *B* 2 *Δ* 440 *Ξ* 499 *Ω* 71 positarum. d Aristonici fragmenta manca esse constat; adversus Panyacerte nonnullis locis diplas fuisse fragmenta poëtae clant; adversus Antimachum vero longe plures fuerunt. Cum la *Δ* 440 conferendae sunt diplae *N* 299 *O* 119, quae ad dem pertinent caussam; quas adversus Antimachum esse stonicus supersedit expresse monere. Sed de talibus atque s quibusdam diplis πρὸς Ἀντίμαχον quarum explicatio Arinicea prorsus interiit distinctius exponere nunc non vacat.

Ex quattuor illis diplis, quarum in explicatione Aristoea Antimachi hodie legitur nomen, tres priores poësin Anachi notant, qui Homerum imitans inciderit in errores; rta illa ad *Ω* 71 posita editionem spectat Iliadis Homericae Antimacho curatam. Antimachus enim, quem jure suo Sui- (Eudoc. p. 61) γραμματικὸν καὶ ποιητὴν vocat, Eustas *N* 299 p. 932, 63 τὸν γραμματικὸν Ἀντίμαχον, Iliadem Odysseam Homeri edidit, quae editio, ἡ Ἀντιμάχου s. ατὰ Ἀντίμαχον s. ἡ Ἀντιμάχειος in scholiis aliquoties dite commemoratur. Lectiones ex Antimachea in scholiis, ntum video, tredecim locis proferuntur, *A* 298. 423. 598 *E* *N* 59 *Φ* 397. 607 *X* 336 *Ψ* 604. 870 *Ω* 71. 753 α 85. Ad 5 videas Buttmannum et Cramerum Ann. Parr. 3 p. 417, 19, *E* 461 Bekkerum et Bachmannum, ad *Φ* 397 *Ψ* 870 prae- Bekkerum Eustathium *Φ* 397 p. 1243, 40 *Ψ* 870 p. 1334, 8, reliquos locos solum Bekkerum. Diplis notata videtur editio imachea praeter *Ω* 71 nonnullis aliis locis, e. g. α 85.

Sed enim missa facta diplarum restitutione nunc id agas quod huic loco maxime convenit ut uno conspectu comctamur editiones Homeri quae Alexandrinorum et Zenodoti atem antecedere traduntur; τὰς ἀρχαίας ἐκδόσεις ol. *I* 657 dicit, τὰς παλαιὰς schol. *Θ* 131. Earum duae sunt sses, αἱ κατὰ πόλεις (s. αἱ ἀπὸ πόλεων, ἀπὸ τῶν π., αἱ τῶν π., αἱ ἐκ τῶν π., αἱ τῶν π., αἱ πολιτικαί, vid. e. g. oll. *Υ* 308 *Φ* 351. 535 *X* 51. 294 *Ψ* 77. 206) et αἱ κατὰ ρα (scholl. *X* 108 *Ψ* 88). Posterior classis ex iis constat,

quae ad certum aut editoris aut possessoris nomen rev
fuerunt. Ad hanc igitur classem praeter Antimachea
tionem pertinent de quibus supra exposui Cassandr
et Odyssea ἰδίως γεγραμμέναι et quam in usum Ale
magni confecisse narratur Aristoteles ἡ Ἐκ τοῦ νά
κος. Porro huc referenda editio Euripidis nescio cuj
qua duo Eustathii et Suidae sunt testimonia. Suidas po
locutiones Εὐριπίδειον ἔπος et Εὐριπίδη Εὐριπίδιον p
ribus capitibus explicuit, tres deinceps enumerat homin
bus Euripidis fuerit nomen. Inter hos tertio loco pos
Euripides notissimus poëta tragicus, primo loco Εὐ
Ἀθηναῖος, τραγικός, πρεσβύτερος τοῦ ἐνδόξου γεν
ἐδίδαξε δράματα ιβ', εἷλε δὲ νίκας δύο. Medio inter
clarissimum tragicum loco positus est Εὐριπίδης, τρ
τοῦ προτέρου ἀδελφιδοῦς, ὡς Διονύσιος ἐν τοῖς Χρ
ἔγραψε δὲ Ὁμηρικὴν ἔκδοσιν, εἰ μὴ ἄρα ἑτέρου ἐστίν
ματα αὐτοῦ ταῦτα, Ὀρέστης, Μήδεια, Πολυξένη. I
de clarissimo Euripide tragico quartus et quintus con
ratur Euripides, alter filius τοῦ πάνυ, alter ἀδελφιδοῦ
que in tanta horum trium de Euripidibus capitum con
hoc certe constare videtur, nomen Euripidis in gen
πάνυ fuisse usitatissimum et hereditarium; quod si te

[redacted]

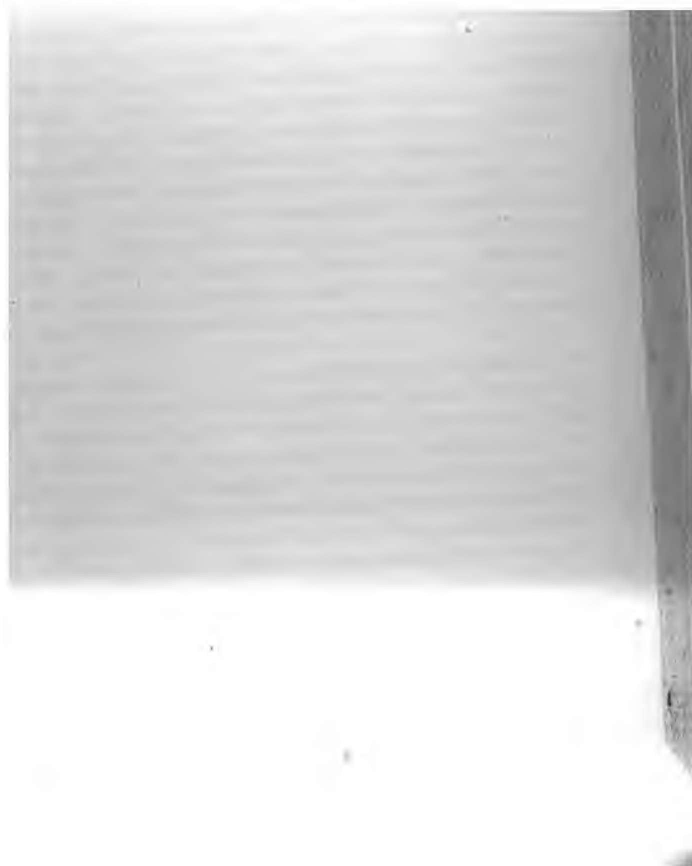

13, 626) ὡς οὐδεμία εὑρίσκεται "Υδη ἐν τοῖς Λυδοῖς 25 οἱ δὲ προσθέμενοι τὸ προσεχῶς πρὸ βραχέων ῥηθὲν πτικὸν ἔπος τὸ „Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι καὶ ἑξῆς πα-νον τὸν αὐτὸν στίχον, ὡς καὶ αὐτὸ προεδηλώθη (ad . 346, 34), καὶ μετὰ τὸ „εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυ-'μμεναι εὐνάς (B 783)" ὡς Ἀριμαίου καὶ τοῦ τοιού-ιυ ὄντος. Arcessitus versus Τμώλῳ ὕπο νιφόεντι ex st; quem locum ubi evolveris, caussam translationis contineri versibus Υ 390. 91 γενεὴ δέ τοί ἐστ' ἐπὶ Γυγαίῃ. Transeo ad quintum Homeri exemplar homine designatum, τὴν Ἀπελλικῶνος. Apellico Teius, ves, qui Sullae temporibus vixit, in codicibus antiquis conquirendis operam et studium posuisse traditur ab o 5, 214 tam flagrans, ut non solum magnam pecuniam egotio consumeret, sed ne a furto quidem abstineret , furto ubi vidisset libros acquiri posse antiquos. que igitur hic ratione librorum congessit magnam co-juam Athenis captis anno 88 a. Chr. a Sulla Romam tatam esse Strabo refert 13, 609 et Plutarch. Sull. 26 Σύλλας), quorum de narrationibus videndus Stahr Ari-2 diss. 1 imprimis p. 18 sqq 114 sqq. Steterat enim n a partibus Atheniensium deficientium a Romanis duce ne. Bibliothecam dein Romam translatam ordinavit Ty-Amisenus grammaticus clarissimus, cujus mentionem s injeci. In libris vero Apelliconis antiquum aut Ilia-ıs aut utriusque carminis codicem fuisse, qui ab illius ἡ Ἀπελλικῶνος appellaretur, ex anecdoti Romani loco quem Osannus quidem exemplar ab Helicone monte atum ratus indicari sic edidit p. 5: Ἡ δὲ δοκοῦσα Ἰλιάς, λεγομένη δὲ ἀπ' Ἑλικῶνος, προοίμιον ἔχει „Μούσας ἀείδω καὶ Ἀπόλλωνα κλυτότοξον", ὡς καὶ ρ μέμνηται καὶ Κράτης ἐν τοῖς Διορθωτικοῖς. Eno-codice ἀπ' Ἑλικῶνος Osann sese ait p. 257 not. 1; aut nendum sibi fuisse in contextu p. 5, aut corrigendum ικῶνος. Qua emendatione recepta ille p. 257 in con-ıo *scripsit* ἡ δὲ δοκοῦσα ἀρχαῖα Ἰλιάς, λεγομένη δὲ κῶνος. *Sic* ἀφ' Ἑλικῶνος etiam aliis locis, e. g. p ıtt. *Scribendum* fuisse non solum ἀρχαία liquet sed

etiam Ἀπελλικῶνος, id quod primus, quantum scio, monuit Augustus Nauck, cujus schedae insertae sunt Schneidewini Philologo 6, 3 (1851) p. 560 — 563. Cum iis conferenda censura libri Osanniani doctissime et facetissime scripta a Woldemaro Ribbeckio in Jahnii annall. 66, 1 p. 3 sqq.

Quinque illae quas enumeravi editiones κατ' ἄνδρα certo ad tempora referuntur Alexandrinis grammaticis superiora. Incerta aetas est editionum duarum κατ' ἄνδρα, quae nonnullis scholiorum locis nominantur, τῆς Σωσιγένους et τῆς Φιλήμονος s. κατὰ Φιλήμονα. Commemoratur ἡ Φιλήμονος scholl. *B* 258 (Bkk. Bachm.) *Π* 467 (Bkk.), ἡ Σωσιγένους scholl. *Α* 91 (Bkk. Bachm.) 124. 435. 585. *Γ* 51 (Bkk.). His igitur in transcursu nominatis ad alteram editionum antiquarum classem transeo τὰς κατὰ πόλεις, quae nomen traxerunt a populis. Eae numero sunt septem: ἡ Αἰολική (ἡ Αἰολίς), ἡ Ἀργολική, ἡ Κρητική, ἡ Κυπρία (ἡ Κύπριος), ἡ Μασσαλιωτική, ἡ Σινωπική, ἡ Χία. Has septem editiones omnes et Iliadem et Odysseam continuisse non est dubium, quamvis Iliadis lectiones in scholiis non proferantur ex Aeolica, Odysseae lectiones nullae e Cretica, Cypria, Sinopica, Chia. Proferuntur lectiones in scholiis e Massaliotica quantum scio viginti novem locis: *Α* 97. 298. 423. 585. 598 *B* 258.

[redacted]

lia. Sequitur ἡ Σινωπικὴ, cujus lectiones quinque locis allatas *A* 298. 423. 435 *B* 258 *E* 461. Conferas ad *E* 461 58 Bekkerum et Bachmannum, ad *A* 298 Bekkerum et Euiium 298 p. 106, 36, ad *A* 423. 435 solum Bekkerum. Comiorat τὴν Σινωπικὴν etiam Eustathius *A* intr. p. 6, 44. ttuor locis memoria nititur τῆς Κυπρίας, *A* 332. 381. *E* 461. Ad *E* 461 testantur Bekkeriana et Bachmanniana, eliquis sola Bekkeriana. De Aeolica tres in Buttmanniascholiis certi sunt loci ξ 280. 331 σ 98, unus incertus ω in Harlejano ap. Cram. Ann. Parr. 3 p. 511, 21. Restat ima ἡ Κρητικὴ, de qua unus certus locus est in scholiis kerianis *A* 381; incertum unum addidit Beccard Scholl. 1. p. 48 not. 6 et 10; is enim schol. A *B* 258 pro ἐν δὲ τῇ ι Φιλήμονα τὸν Κρητικὸν legendum censuit ἐν δὲ τῇ κατὰ ήμονα καὶ Κρητικῇ. Non commemoravit Beccard scriptu-Φιλήμονα τὸν κριτικόν, de qua videri potest e. g. Duentzer dot. p. 41 not. 49. Hic autem addere poterat apte dictum ri Φιλήμονα τὸν κριτικὸν ut distingueretur a Philemone co; quod observatum reperies in Fabricii Bibl. Gr. ed. . 1 p. 361.

Dubium hoc visum est, cur potissimum a populis nomina erint editiones. Alii enim civitatum publica auctoritate ectas esse eas editiones statuerunt, alii nomina esse ducta s civitatibus, unde transportatae essent Alexandriam edis. De qua re qui disceptant, non attendere illi videntur na populorum. Sunt quattuor Ionici, Chiorum, Massalien-, Sinopensium, Cypriorum (nam de Doriensibus Cypriis in re non cogitandum videtur), tres non Ionici, Argivo-Cretensium, Aeolensium h. e. Lesbiorum; nam si Cumaeofuisset editio, audiret ea ἡ Κυμαία; soli Lesbii nudo Aeoum nomine saepius designantur. Apud populos non Ioni-Homerica carmina intrusis multis vocabulorum formis non is foedata fuisse et per se liquet, et exemplis demonstrari st. Sic versum Parvae Iliadis quem attuli supra, quo temeversionis Trojae definitur, Ionice scriptum exhibent alii δ' ἄρ' ἔην μέσση, λαμπρὴ δ' ἐπέτελλε σελήνη et νὺξ μὲν έσση, λαμπρὴ δ' ἐπέτελλε σελήνη, alii corruptum εἰς τὸ ώτερον vel Δωρικώτερον sic νὺξ μὲν ἔην μεσάτα, λαμ-

πρὰ δ' ἐπέτελλε σελάνα, alii media quadam ratione, quam Schneidewin Exercitatt. critt. cap. 6 add. Eustath. Prooem. comm. Pindarr. p. 41 poëtae ipsius fuisse suo jure statuit, Ionica et Aeolica (vel Dorica) dialecto commode mixta, νὺξ μὲν ἔην μέσση, λαμπρὰ δ' ἐπέτελλε σελήνη. Vide Tzetz. Posthomm. 720. 773 Tzetz. Lycophr. 344 Eudoc. p. 31 Clement. Stromm. 1,104 scholl. Euripid. Hecub. 892. Eadem vero ratione, qua in hoc versu μεσάτα, σελάνα, fortasse etiam λαμπρά introductum, universa Homeri carmina Aeolice legenda esse autumaverunt Zopyrus Magnes et Dicaearchus teste auctore Anecdoti Romani ed. Osann. p. 5. Totam igitur hanc corruptionem εἰς τὸ Αἰολικώτερον vel Δωρικώτερον grassantem ut interciperent, eae civitates Aeolicae et Doricae, quibus in cura insigni fuerunt Homerica carmina, editionibus publica auctoritate et fide in vulgus emissis constituendum curasse mihi videntur textum. Maxime autem Homerici si quaeris quinam fuerint Dorienses et Aeolenses, ipsa illa nomina offeruntur populorum, a quibus editiones vocatas fuisse tradunt, Cretensium, Argivorum, Lesbiorum. Magis Homerici quam hi ne Spartani quidem fuerunt, quorum ab indole atque natura ceteroquin alienum fuit editionibus carminum vacare critice condendis. Hi procul dubio Cretica editione in usus [redacted]

[illegible]

asse illorum studium Homericum videntur Borystheni- Cyrenenses, Naucratitae; sed Naucratitae Cy- 1, Cyrenenses aut Cypriam aut Creticam, Borysthenitae)icam editionem suam fecisse videntur. Restat septima) Chia. Ex iis Ionibus, qui medios inter Graecos habi- it, soli Chii quod propriam sibi habuerunt editionem Ho- , mirum videri non poterit ubi reputaveris in Chio insula, plurimos Homeri patriam habuisse vidisti, totam gentem habuisse collocatas quae ab ipso Homero et genus duceret um nomen. Gentem eam Homeridarum ab Acusilao et Hel-) commemoratam esse atque ab Homero deductam supra i; etiam longo tempore post logographorum aevum eam superstitem e. g. Suidae locus docet (Eudocia p. 357): θένιος Χῖος, ἐποποιός, υἱὸς Θέστορος· ὃς ἐπεκαλεῖτο , Ὁμήρου δὲ ἦν ἀπόγονος. ἐποίησεν εἰς Θέστορα τὸν ῦ πατέρα. οὗτος ἔγραψε καὶ Περὶ μεταμορφώσεως. Du- t viri docti de verbis οὗτος — μεταμορφώσεως, quae apud ciam desiderantur, apud Suidam in uno codice leguntur tissimo: quae etiamsi dempseris restabunt in reliquis in- quae doceant, Parthenii hujus Chii aetatem, quam alii tores non definiunt, antiquam non esse.

Chiae editionis aetatem superiorem dicere vix licebit) saeculo a. Chr. n. quinto, quibus ipsis temporibus sat ıs Chios fuisse constat literis qui navarent operam insi- . Tres Chios medio et exeunte saeculo quinto literas ıtes supra attigimus, Licymnium, Nessum, Metrodo- ; iis nunc commode subjungam Ionis tragici poëtae cla- ıum nomen, et Democritum Chium musicum, qui teste ıne Laertio 9, 49 aequalis fuit Abderitae Democriti; cfr. c. 4, 65, Praxidamantem, Socratem, Aristophanem ap. s. v. *Χιάζειν* (Mein. Comm. 2, 2, 1200), Eupolin ap. ;h. s. v. *Βάστας ὁ Χῖος* (Mein. 2, 1, 449), Lucian. Pseu- '. 3, Aristotel. Rhetor. 3, 9, 6 (ubi versus qui profertur ımptus est ex Hesiodi Opp. 265). Iisdem porro tempori- Oenopides et Hippocrates Chii vixerunt, uterque ilosophia et *mathematica clarus*. Proclus Diad. libro 2 ad *l. Elementt. lib. 1 ed. Basil.* Hervag. 1533 fol. p. 19 μετὰ *τον (intell. τὸν Πυθαγόραν)* *Ἀναξαγόρας* ὁ Κλαζομέ-

νιος πολλῶν ἐφήψατο κατὰ γεωμετρίαν, καὶ Οἰνοπί Χῖος, ὁ τὸν τοῦ μηνίσκου τετραγωνισμὸν εὑρών, καὶ Θ ρος ὁ Κυρηναῖος, ὀλίγῳ νεώτερος ὢν τοῦ Ἀναξαγόρο καὶ ὁ Πλάτων ἐν τοῖς Ἀντερασταῖς ἐμνημόνευσεν, ὡς ἐπ μαθήμασι δόξαν λαβόντων. ἐφ' οἷς Ἱπποκράτης ὁ Χί τὸν τοῦ μηνίσκου τετραγωνισμὸν εὑρὼν καὶ Θεόδωρος ρηναῖος ἐγένοντο περὶ γεωμετρίαν ἐπιφανεῖς. πρῶτος Ἱπποκράτης τῶν μνημονευομένων καὶ στοιχεῖα συνέγ Πλάτων δὲ ἐπὶ τούτου γενόμενος κτἑ. Interpolata sunt leguntur inter Οἰνοπίδης ὁ Χῖος et ἐφ' οἷς Ἱπποκράτης, dico ὁ τὸν τοῦ μηνίσκου — λαβόντων. Vide Procl. l p. 59 πρῶτον δέ φασι τῶν ἀπορουμένων διαγραμμάτω ἀπαγωγὴν ποιήσασθαι Ἱπποκράτην τὸν Χῖον, ὃς καὶ μη τετραγώνισεν καὶ ἄλλα πολλὰ κατὰ γεωμετρίαν εὗρεν, ε περὶ τὰ διαγράμματα εἴπερ τις ἄλλος γενόμενος. Nec nem recte de Theodoro et Oenopide testantem fecit inte tor. Nam in Platonico dialogo Amatorum titulo inscript 1 p. 132 Steph. non Oenopides et Theodorus commemo sed Anaxagoras et Oenopides. Pythagoreum philosophum Hippocratem testatur Iamblichus De philosophia Pythago 3 Villoison. Anecdd. 2 p. 216, ubi post Hippasum nom Hippocrates cum Theodoro: ἐπέδωκε δὲ τὰ μαθήματα [redacted]

en. 2, 87 Aelian. V. h. 10, 7 Plutarch. Placitt. philoss. 2, 12 hill. Tat. Isag. in Arati Phaenomm. cap. 24 (Uranol. Petav. 86) alios. Quae Achilles Tat. l. c. dicit, Oenopidem mythoica astrologicis immiscuisse arguunt: ἕτεροι δέ φασιν, ὧν ι καὶ Οἰνοπίδης (Pet. Οἰνωπίδης) ὁ Χῖος, ὅτι πρότερον τὰ τούτου ἐφέρετο ὁ ἥλιος, διὰ δὲ τὰ Θυέστεια δεῖπνα ἀπεράφη, καὶ τὴν ἐναντίαν τούτῳ πεποίηται περιφοράν, ἣν ν περιγράφει ὁ ζωδιακός. ἔστι δὲ μυθῶδες τοῦτο καὶ ψευ-ς. τί γὰρ ἐροῦσιν οἱ ταῦτα λέγοντες περὶ τῆς σελήνης, καὶ ν πέντε ἀστέρων; οὐ γὰρ δὴ καὶ οὗτοι διὰ τὰ Θυέστεια δεῖνα ἀπεστράφησαν. Iisdem temporibus, quibus Oenopides, ippocrates, Democritus, Ion, Metrodorus, Nesus, Licymnius, vixisse constat Xenomedem Chium gographum, de quo videndus Mueller HGF 2, 43. Paullo periorem eum bello Peloponnesiaco aequalemque Hellanici esbii et Damastis Sigeensis nuncupat Dionys. Hal. De Thucyd. d. 5. Etiam hunc in Homericis studiis fuisse occupatum schol. 328 docet, ubi pro Ξενομήδη, quod exhibet Bekker, scriendum Ξενομήδης. En illustrium Chiorum catalogum, qui edio et exeunte saeculo quinto a. Chr. n. in Chio insula axime floruisse literas et artes Homericaque ante cetera stuia liquido commonstrat. Sed hoc bene tenendum, unum solum hium reperiri clarum in viris doctis, qui medio a. Chr. saeulo quinto fuerit antiquior, Cynaethum rhapsodum, de uo conferendus Welcker Ep. cycl. 1, 237 sqq. Hujus Cynaehi memoria prorsus incerta est atque fabulosa. Quod si verum st quod narratur in scholl. Pindar. Nem. 2, 1 (cfr. Eustath. A ntr. p. 6, 38) hymnum In Apollinem, Homero quem adscribit hucydides et, ut videtur, Aristophanes comicus, a Cynaetho hio esse confectum, antiquissimum illum fuisse necesse staamus. Sed ut fuerit recentior, editionem Homericorum carinum Chiam ad eum certe nemo referet qui quidem sani est udicii; nam rettulerunt quidam viri docti ad eum re vera. Sed os verbo attigisse sufficit. Editionem Chiam medio a. Chr. aeculo quinto superiorem non esse liquet, ex quo inde tempore Chii insignem literis operam navare coeperunt. Similes rationes in reliquis κατὰ πόλεις editionibus valent, ex quius nonnullae ne attigisse quidem initium saeculi quinti viden-

tur. Neque in altera illa editionum classe ταῖς κατ' ἄν reperitur quae ultra Antimachi tempora cum veri aliqua s[possit referri. Editionum Homeri adornandarum studium l Peloponnesiaco vetustius non fuit. Excitavit haud dub aluit Homeri edendi libidinem m e r c a t u r a l i b r o r u m quentata primum a temporibus inde Periclis. Certe βιβλι λῶν vocabulum et negotium poëtae comoediae antiquae A videntur commemorasse primi. Locus classicus est apud lucem Lex. 7, 210. 211: ὡς δὲ μηδὲ τῶν βιβλίων ἀμελεῖ κοῖμεν, εἴποις ἂν βίβλοι, βιβλίον, βιβλάριον. παρὰ δὲ στοφάνει βιβλιδάριον (Mein. Comicc. 2, 2, 1207). καὶ χ δὲ τοὺς γεγραμμένους Πλάτων εἴρηκεν ὁ κωμικός· „τὰ ματεῖα τούς τε χάρτας ἐκφέρων (Mein. 2, 2, 684)". ἐκ δ ἐναντίων ἐπὶ ἀγράφου τὸ βιβλίον εἴρηκεν Ἡρόδοτος „γράψας ἐν βιβλίῳ (1, 125. 3, 40)". καὶ βιβλιοπώλη παρὰ Ἀριστομένει εὑρήσεις ἐν Γόησι (M. 2, 2, 732). βιβλι φον δὲ παρὰ Κρατίνῳ ἐν Χείροσι (M. 2, 1, 159). βιβλι φος δὲ παρὰ Ἀντιφάνει ἐν Σαπφοῖ (M. 3, 114). παρὰ νεωτέρῳ Κρατίνῳ ἐν Ὑποβολιμαίῳ βιβλιοθήκη (M. 3, Ἀντιφάνης δὲ ἐν τῷ Μύλωνι εἴρηκε βιβλιδίου κόλλημα 88). Ἡρόδοτος δὲ (5, 58) τοὺς Ἴωνάς φησι τὰς βίβλο φθέρας λέγειν ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ. τὰς δὲ διφθέρας κα

[redacted]

μπολυ τῆς θαλάττης. ἐνταῦθα, pergit § 14, εὑρίσκοντο ολλαὶ μὲν κλῖναι, πολλὰ δὲ κιβώτια, πολλαὶ δὲ βίβλοι γεγραμμέναι, καὶ τἆλλα πολλά, ὅσα ἐν ξυλίνοις τεύχεσι ναύκληροι γουσιν. Belli igitur Peloponnesiaci temporibus floruit librorum mercatura; iisdem temporibus novam legendi libros rabiem cessisse Athenienses Aristophanes testatur Rann. 1109 sqq: δὲ τοῦτο καταφοβεῖσθον, μή τις ἀμαθία προσῇ | τοῖς θεωμένοισιν, ὡς τὰ | λεπτὰ μὴ γνῶναι λεγόντοιν, | μηδὲν ὀρρωδεῖτε τοῦθ᾽· ὡς οὐκ ἔθ᾽ οὕτω ταῦτ᾽ ἔχει. | ἐστρατευμένοι γάρ εἰσι. | βιβλίον τ᾽ ἔχων ἕκαστος μανθάνει τὰ δεξιά· | αἵ φύσεις τ᾽ ἄλλως κράτισται, | νῦν δὲ καὶ παρηκόνηνται. | μηδὲν οὖν δείσητον, ἀλλὰ | πάντ᾽ ἐπέξιτον, θεατῶν γ᾽ οὕνεχ᾽, ὡς ὄντων σοφῶν. Iisdem temporibus fuisse complures Athenienses constat, qui bibliothecas conderent, Euclidem, opinor illum, quo archonte 403 a. Chr. Athenienses vetere Attico literarum ordine abrogato decreverunt ut in publicis actis obtineret Ionicarum literarum usus, porro Euripidem poëtam, cujus aliquem cognatum editionem Homericorum carminum curasse verosimile est, Euthydemum dein illum, de quo Xenophon Memorabb. 4, 2, 1: καταμαθὼν γὰρ Εὐθύδημον τὸν καλὸν γράμματα πολλὰ συνειλεγμένον ποιητῶν τε καὶ σοφιστῶν τῶν εὐδοκιμωτάτων καὶ ἐκ τούτων ἤδη τε νομίζοντα διαφέρειν τῶν ἡλικιωτῶν ἐπὶ σοφίᾳ καὶ μεγάλας ἐλπίδας ἔχοντα πάντων διοίσειν τῷ δύνασθαι λέγειν τε καὶ πράττειν, πρῶτον μὲν αἰσθανόμενος αὐτὸν διὰ νεότητα οὔπω εἰς τὴν ἀγορὰν εἰσιόντα, εἰ δέ τι βούλοιτο διαπράξασθαι, καθίζοντα εἰς ἡνιοποιεῖόν τι τῶν ἐγγὺς τῆς ἀγορᾶς, εἰς τοῦτο καὶ αὐτὸς ᾔει . . . . § 8 παρακαθεζομένου δ᾽ αὐτῷ τοῦ Εὐθυδήμου, εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Εὐθύδημε, τῷ ὄντι, ὥσπερ ἐγὼ ἀκούω, πολλὰ γράμματα συνῆξας τῶν λεγομένων σοφῶν ἀνδρῶν γεγονέναι; νὴ τὸν Δί᾽, ἔφη, ὦ Σώκρατες· καὶ ἔτι γε συνάγω, ἕως ἂν κτήσωμαι, ὡς ἂν δύνωμαι πλεῖστα. νὴ τὴν Ἥραν, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἄγαμαί σου, διότι οὐκ ἀργυρίου καὶ χρυσίου προείλου θησαυροὺς κεκτῆσθαι μᾶλλον ἢ σοφίας· δῆλον γάρ, ὅτι νομίζεις, ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐδὲν βελτίους ποιεῖν τοὺς ἀνθρώπους, τὰς δὲ τῶν σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας ἀρετῇ πλουτίζειν τοὺς κεκτημένους . . . . § 10 τί δὲ δὴ βουλόμενος ἀγαθὸς γενέσθαι, ἔφη, ὦ Εὐθύδημε, συλλέγεις τὰ γράμματα; ἐπεὶ δὲ

διεσιώπησεν ὁ Εὐθύδημος, σκοπῶν ὅτι ἀποκρίναιτο· πάλιν ὁ Σωκράτης, ἆρα μὴ ἰατρός, ἔφη, πολλὰ γὰρ καὶ ἰατρῶν ἐστι συγγράμματα. καὶ ὁ Εὐθύδημος, μὰ Δί', ἔφη, οὐκ ἔγωγε. ἀλλὰ μὴ ἀρχιτέκτων βούλει γενέσθαι; γνωμονικοῦ γὰρ ἀνδρὸς καὶ τοῦτο δεῖ. οὔκουν ἔγωγ', ἔφη. ἀλλὰ μὴ γεωμέτρης ἐπιθυμεῖς, ἔφη, γενέσθαι ἀγαθός, ὥσπερ ὁ Θεόδωρος; οὐδὲ γεωμέτρης, ἔφη. ἀλλὰ μὴ ἀστρολόγος, ἔφη, βούλει γενέσθαι; ὡς δὲ καὶ τοῦτο ἠρνεῖτο, ἀλλὰ μὴ ῥαψῳδός, ἔφη· καὶ γάρ τὰ Ὁμήρου σέ φασιν ἔπη πάντα κεκτῆσθαι. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγ', ἔφη. τοὺς γάρ τοι ῥαψῳδοὺς οἶδα τὰ μὲν ἔπη ἀκριβοῦντας, αὐτοὺς δὲ πάνυ ἠλιθίους ὄντας. **De Euripide et Euclide testatur Athenaeus 1 p. 3:** ἦν δέ, φησί, καὶ βιβλίων κτῆσις αὐτῷ (int. τῷ Λαρηνσίῳ) ἀρχαίων Ἑλληνικῶν τοσαύτη, ὡς ὑπερβάλλειν πάντας τοὺς ἐπὶ συναγωγῇ τεθαυμασμένους, Πολυκράτην τε τὸν Σάμιον, καὶ Πεισίστρατον τὸν Ἀθηναίων τυραννήσαντα, Εὐκλείδην τε τὸν καὶ αὐτὸν Ἀθηναῖον καὶ Νικοκράτην τὸν Κύπριον, ἔτι δὲ τοὺς Περγάμου βασιλέας, Εὐριπίδην τε τὸν ποιητήν, Ἀριστοτέλην τε τὸν φιλόσοφον καὶ τὸν τὰ τούτων διατηρήσαντα βιβλία Νηλέα· παρ' οὗ πάντα, φησί, πριάμενος ὁ ἡμεδαπὸς βασιλεὺς Πτολεμαῖος, Φιλάδελφος δὲ ἐπίκλην, μετὰ τῶν Ἀθήνηθεν καὶ τῶν ἀπὸ Ῥόδου εἰς τὴν καλὴν Ἀλεξάνδρειαν μετήγαγε. **Ut inter bibliothecas** [redacted]

ου δὲ φήσαντος ἔχειν Ὅμηρον ὑφ' αὑτοῦ διωρθωμένον, ἔφη, γράμματα διδάσκεις, Ὅμηρον ἐπανορθοῦν ἱκανὸς καὶ οὐχὶ τοὺς νέους παιδεύεις; Cfr. Apophthegmatt. regg nperatorr. Alcib. 3 (p. 40 Tauchn.) Aelian. V. h. 13, 37.

Criticam si quaeris dignitatem editionum Homeri ἀρχαίων, parum bonae frugis exhibuisse plerasque in-tanter respondeo. Quam ex omnibus dixi saepissime com-orari Massaliotica illa septem tantummodo locis cum ıtarcho conspiravisse narratur, Α 97. 298. 423. 585. M 283 α 97; reliquis viginti duobus locis Aristarchum di-ı praeoptasse aut expresse scholia tradunt aut tacite indi-In his viginti duobus locis duo sunt, quibus Bekkerus archea spreta Massiliensem lectionem in textum recepit, ß Ω 109. Elegantior, doctior, Ὁμηρικωτέρα ubique est archea lectio; nam Ω 109 quoque Aristarcheum ὀτρύνε-magis Homericum esse patet quam Massalioticam scriptu-ὀτρύνουσιν, Ξ 418 Aristarcheum μένος ὠκὺ ἔπεσε magis ıricum quam Massalioticum ὦκα. Sed non agitur nunc de ntia, agitur de fide antiquissima lectionis Homericae. Eam ınibus ut sequeretur Aristarchum summopere fuisse nisum ɜa, quae Lehrsius Arist. p. 348—386 exposuit, nulla eget nstratione. Jam ut concedamus errare potuisse interdum archum erravisseque re vera, Massaliotica nihilo secius ıis multis diversa exhibuit atque Aristarchus, Massalioti-nultis locis fidem antiquissimam lectionis Homericae dere-se certissimum est. Etiam deterior quam Massaliotica ır fuisse Chia editio. Hanc commemorari narravi 14 , in quibus ne unus quidem est, quo Aristarchus Chiam nem praeoptasse reperiatur. Antimacheae editionis fuerit ratio Stoll intellexit; is p. 16 „Rationem qua Ho-n tractaverit (intell. Antimachus) si quaerimus, veterum rum auctoritatem in multis parum aestimantem et ad suum ium cum audacia mutantem eum deprehendimus; quo ipue pravis de grammaticis rebus et de Homerica dictione ıis et studio, ut perplexos Homeri et impeditos locos ex-ıores et faciliores quasi redderet intellectu, perductus ır". *Haec Stoll, cujus judicio* verissimo subscribo, ad-n *tredecim locis, quibus* Antimacheam nominari supra

relatum est, tres esse, quibus cum Antimacho consenti starchus, *A* 298. 423. 598, decem, quibus discedendum d ab Antimacho. Melioris notae quam plurimae videtur editio Argolica; quod ut statuam non tam id me a quod inter octo locos, quibus ea commemoratur, quinqu ubi ejus scripturam suam fecit Aristarchus, *A* 298. 4 *Γ* 51 *Σ* 39, quam ratio qua duobus locis in scholiis ment facta est. Didymus schol. A *Γ* 51 *κατηφείην*: *οὕτως* „ *φείην*" *σὺν τῷ ν ὡμολόγουν αἱ Ἀριστάρχου καὶ ἡ Ἀρι νους καὶ ἡ Σωσιγένους καὶ ἡ Ἀργολική, καὶ σχεδὸν ἐ χαριεστάταις οὕτως εἶχεν. ἡ δὲ Ζηνοδότου χωρὶς τοῦ ν τηφείη*". Haec ita dicta sunt, quasi ad editiones *τὰς στάτας* pertinuerit Argolica. Didymus schol. A *N* 363 *σόθεν ἔνδον ἐόντα*: *ἐν τῇ Ἀργολικῇ* „*Ἑκάβης νόθοι ἐόντα*". *καὶ τάχα ἂν εἴη ἁμάρτημα, κατ' ἄγνοιαν τῆς σου*. Pluygers De scholl. retr. edit. p. 11 in codice n narrat verba *υἱὸν ἐόντα*. Loquitur autem Didymus qu editori Argolicae errorem, sed librario imputet σ *γραφικόν*. Sed incerta indicia esse concedo; atque post versum exhibuisse Argolica videtur, quem Aristarchus n psit quidem. Talem versum post *B* 866 exhibuisse E deam editionem supra legisti; duos ejusdem notae [redacted]

ί πλείους καὶ χαριέστεραι, αἱ πλείους τῶν χαριεστέρων, αἱ αριέσταται, αἱ πλείους καὶ χαριέσταται et si quae alia sunt jusmodi. Talibus enim ex locis quum fortasse multa extricari ossint quae ad dijudicandam dignitatem variarum editionum ciant, si extricare velis immorandum in iis est diutius, ut ngula quaeque diligentissime ponderentur. Hoc vero nunc m adjicere licet (omnia enim perscrutatus sum maxima cum ıxietate), aut paucissimos aut nullos fuisse locos, quibus ristarchus omnium editionum consensui se opponeret, aucos, ubi plurimas haberet adversantes. Quodsi fuerunt ci, quibus ejus scriptura recessit ab omnibus editionibus, ıbium non est quin gravissimas habuerit caussas, e. g. testi- onia vetustissimorum auctorum versus eos de quibus agere- ır proferentium. De conjectura Aristarchum nihil scripsisse ıpra monui; video jam respiciendam esse Mauricii Schmidt pinionem in diversa discedentis. Hic enim vir doctus, quem gregia imbutum esse eruditione scholiorumque Homericorum ti satis accurata cognitione probe intelligo, in excursibus uis Aristarchomericis, quorum prior insertus est Philologo 9, p. 426—434 (addenda vide 9, 4 p. 752—756), posterior ahnii annalibus 71, 4 p. 220—228, in plurimis quidem Ari- tarchum secutum esse codicum auctoritatem statuit, singulos utem nonnullos locos notat, quibus de conjectura illum lectio- em immutasse ἐπὶ τὸ χεῖρον contendit. Quin etiam eo pro- gressus est ut fabricam appellare auderet scripturarum Ari- starcheam corruptaque verba poëtae ab Aristarcho. Ad quae respondendum primum leges criticas illas quas Schmidt sibi re- perisse videtur extra dubitationem minime esse positas, quod demonstrarem nisi angusti hujus scriptionis fines impedirent; dein concedendum Aristarchum haud dubie interdum deteriores lectiones recepisse; porro ut non dico concedamus sed ut po- namus pro deterioribus habendas esse quas deteriores haberi jubet Schmidt, urgendum tamen hoc, virum doctissimum nul- lum commonstrasse indicium quo edoceamur in nullo codice antiquo perscriptas Aristarchum repperisse lectiones eas dete- riores. Atque haec obloquor non malitiose ut carpam homi- nem acutissimum, sed quoniam esse occupatum sese patefecit ?le in libro de Aristarchi studiis grammaticis et criticis con-

scribendo; quo in opere occupatus etiam atque etiam optandum ut in animum penitus inducat summa cum cautione de criticorum principe esse pronuntiandum. De conjectura Aristarchum nihil scripsisse evincitur locis talibus qualis est in scholiis *Γ* 262, ubi A *προκρίνει μὲν τὴν διὰ τοῦ ε γραφὴν „βήσετο", πλὴν οὐ μετατίθησιν ἀλλὰ διὰ τοῦ α γράφει Ἀρίσταρχος*, Townl. Cram. Ann. Parr. 3 p. 282, 17 *ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἄμεινόν φησι τὸ βήσετο, οὐ μεταποιεῖ δὲ τὴν γραφήν.* Tam anxie igitur secutus est ille fidem librorum, ut ne *βήσατο* quidem in *βήσετο* mutare auderet contra codicum auctoritatem. Plura id genus collegit Lehrs Arist. p. 375. Sed qui hanc totam materiem volet uberius tractare, eum maxima cum cura atque cautione progredi fas est. Nam in scholiis nonnulli qui huc pertinent loci corrupti sunt; pro *ἅπασαι* e. g. uno alteroque scribendum videtur *αἱ Ἀριστάρχου*; in aliis nulla quidem corruptela, sed levis atque frivola ratio dicendi. Imprimis levem in hac re sese praebet codex L, praesertim ubi *πάσας* dicit. Et ex hoc quidem codice et ex V Lehrs exempla collegit Ar. p. 38; juvat autem annotare a tali levitate ne codicem A quidem esse liberum. Nam e. g. quod *Ξ* 259 legitur scholium A *οὕτως ἐν πάσαις „δμήτειρα". Ἀριστοφάνης καὶ Ζηνόδοτος „μήτειρα"*, id haud dubie parum accurate dictum est. Levius [redacted]

primis locis, quibus hi ἀντίγραφα dicant, antiquiores scholiastas dixisse ἐκδόσεις; locutiones ubi in codice A legantur ἐν ἄλλῳ, ἐν ἐνίοις, similes, ibi non Didymum loqui sed excerptorem Didymi; paucis illis locis, ubi antiquiores scholiastae ἀντίγραφα dicant, de codicibus vetustis antiquae illius vulgatae vix esse cogitandum; ejusmodi locos qualis est Strabonis p. 550, supra ille prolatus, quo Ephorus lectionem immutasse fertur παρὰ τὴν τῶν ἀντιγράφων τῶν ἀρχαίων πίστιν, in censum non venire. Locum Aristonici Z 4 ἡ διπλῆ ὅτι ἐν τοῖς ἀρχαίοις ἐγέγραπτο κτἑ. supra correxi ubi legendum esse docui ἐν τῇ προτέρᾳ τῶν Ἀρισταρχείων. In scholio A Ω 557 Victr. leguntur haec: οὗτος ὁ στίχος οὐχ εὑρέθη ἐν τῷ παλαιῷ; legendum esse suspicatur ἐν τοῖς παλαιοῖς Duentzer Zenod. p. . not. 53. Pluygers De scholl. retr. edit. p. 7: „Simili errori plen debemus Ω 558, cui in margine manus recens adscripsit οὗτος ὁ στίχος οὐχ εὑρέθη ἐν τῷ παλαιῷ; quae iterum male vs. 557 retulerunt scholiorum editores, et hoc loco et Υ 7 nihil monentes annotationes recentiori demum aetate in codice esse adscriptas, quod tamen scire multum interest“. Cfr. eund. p. 12. Jam vero ut ultro concedamus, nihilosecius scholium illud manus recentis derivatum videri posse e Didymo, hoc certe tenendum erit, Didymum non ἐν τοῖς παλαιοῖς dixisse, sed certas nonnullas editiones nominasse antiquas; ἐν τοῖς παλαιοῖς hoc loco si unquam scriptum fuit, id ab aliquo excerptore Didymi introductum est. Sed etiamsi docueris Didymum nusquam provocasse ad fidem codicum antiquae vulgatae, tamen inde non sequetur, Aristarchum talibus codicibus non fuisse usum. Qui enim mos Aristarchi videtur fuisse, ut lectiones reddens scripturarum suarum caussas ex usu Homerico petitas ubique exponeret, raro ad fidem librorum expresse provocaret, statui potest Didymum excerpentem illum Aristarchi ὑπομνήματα, quum omnibus hoc cognitum esset, sine auctoritate librorum Aristarchum nihil scripsisse, solarum editionum varietatem annotare vel voluisse vel potuisse, codicum antiquae illius vulgatae diorthotae nomen non prae se ferentium varietatem, quam paucis tantum locis addere posset, consulto exclusisse. *Sed possunt multa*, quae huc spectarint, ab excerptoribus *scholiorum omissa* videri; nam e. g. editio Arati

in scholiis ne uno quidem loco nominatur; Creticae autem editionis nisi unus ille locus exstaret *Α* 381 ne minimam quidem haberemus notitiam. Repertos autem fuisse Zenodoti certe aetate codices antiquae illius vulgatae, qui ad nullam pertinerent editionem, admodum probabile est. Aristarchum quidem putasse, Zenodotum usum videri posse codicibus vetere more Attico scriptis, quem usque ad annum 403 a. Chr. Athenienses in publicis actis retinuerunt, quo anno Euclide archonte Ionicarum literarum usus publicus factus est, e scholio consequitur Aristonici *Λ* 104. Narrat Homerus *Λ* 101 sqq haec: *αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' Ἶσόν τε καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίξων, | υἷε δύω Πριάμοιο, νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω | εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας· ὁ μὲν νόθος ἡνιόχευεν, | Ἄντιφος αὖ παρέβασκε περικλυτός· ὥ ποτ' Ἀχιλλεὺς | Ἴδης ἐν κνημοῖσι δίδη μόσχοιο λύγοισιν, | ποιμαίνοντ' ἐπ' ὄεσσι λαβών, καὶ ἔλυσεν ἀποίνων.* Pro *ὥ ποτ' Ἀχιλλεύς* Zenodotum scripsisse *ὅν ποτ' Ἀχιλλεύς*, excepisse vero *ποιμαίνοντ'* illud *ποιμαίνοντα* Aristonicus testatur ad 104. 106. 111; dicit autem Aristonicus ad 104 haec: *ἡ διπλῆ ὅτι Ζηνόδοτος γράφει „ὅν“. μήποτε δὲ πεπλάνηται, γεγραμμένου τοῦ ο ὑπ' ἀρχαϊκῆς σημασίας ἀντὶ τοῦ ω, προσθεὶς τὸ ν· ἔστι γὰρ περὶ δυεῖν ὁ λόγος, διὸ καὶ ἐπιφέρει „καὶ γάρ σφε πάρος παρὰ νηυσίν (111)“.* A. Ex his non consequitur, [redacted]

arum gravi editionum antiquarum quinti et quarti a. hr. saeculi dixi. Namque Antiochus rex quum ab Arato poëta ostularet, ut Iliadem ederet, teste auctore vit. Arati 1 lin. 61 Vest. eam ὑπὸ πολλῶν λελυμάνθαι dixit; Arato vero interoganti πῶς τὴν Ὁμήρου ποίησιν ἀσφαλῶς κτήσαιτο Timon illographus ap. Diog. L. 9, 113 respondisse traditur εἰ τοῖς ρχαίοις ἀντιγράφοις ἐντυγχάνοι, καὶ μὴ τοῖς ἤδη διωρθωένοις. Quo dicto Alexandrinarum editionum varietatem non espici patet; nam Rhiano et ipso Zenodoto paullo superior uit Timon, Zenodoti aequalis Aratus. Quas igitur respexit ditiones varias? Qui sunt illi πολλοί, quos vituperavit Antiohus? Nullas alias, opinor, Antiochus respexit et Timon quam as ipsas de quibus agimus editiones, antiquas illas, Chiam, lassalioticam, Antimacheam, Euripideam, reliquas. His quae pposuit Timon ἀντίγραφα ἀρχαῖα ejus fuerunt classis, ujus fidem et auctoritatem Plato, Thucydides, alii secuti sse videntur, codices antiquae lectionis quae vulgata fuit ante llas editiones.

Conditio quae fuerit editionis τῆς Ἐκ Μουσείου (Buttm. 204) prorsus incertum est. Paullo confidentius pronuntiare liet de editionibus duabus, quarum altera ἡ Κυκλικὴ vocatur, ltera ἡ Πολύστιχος. Commemoratur ἡ Πολύστιχος in Bkk. Scholl. Α 258. 340 Δ 335, ἡ Κυκλικὴ in Buttmanianis π 195 ρ 25. Alexandrinorum aevo neutram crediderim superiorem. Η Πολύστιχος foetus grammatici videtur fuisse, qui omnes versus spurios, et eos, quos criticorum principes obelis notaverant, et eos, quos ne scripserant quidem illi, in unum quasi corpus conjunctos simul exhibere studeret. Seleuci τοῦ Ὁμηρικοῦ eam editionem fuisse nonnulli falso collegerunt e scholl. Α 340. Ibi enim quae leguntur Σέλευκος ἐν τῇ Πολυστίχῳ γράφει „ἀναιδέος"· εὐεπίφορον γὰρ εἶναι τὸν Ἀχιλλέα εἰς τὸ ἀναιδῆ καλεῖν τὸν Ἀγαμέμνονα, iis narratur Seleucus contendisse, in editione τῇ Πολυστίχῳ recte scribi ἀναιδέος. Cfr. Scholl. Nicandri Alexiph. 393 καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Ὁμήρου οὕτως εἶπεν· „στρόμβον δ' ὣς ἔσσευεν (Ξ 413)". Apollon. De constr. 2, 167 ἐπεὶ οὖν προήλθομεν εἰς τὰς ἀντωνυμικὰς γραφὰς τοῦ Ζηνοδότου, οὐ παρέλκει καὶ τὸ τοῦ „τίς τ' ἄρ σφωι (Α 8)" διαλαβεῖν. τὴν γὰρ τοιαύ-

την γραφὴν καὶ Σέλευκος προκρίνει καὶ ἄλλοι πλεῖστοι παρατιθέμενοι καὶ ἐκδόσεις Ὁμηρικάς. Schol. vulg. β 190 καὶ Ἀριστοφάνης κατὰ Σέλευκον ἔγραφε „φιλοκτεανέστατε (Α 122)“. Eustath. β 190 p. 1441, 18 Σέλευκος δὲ παρ' Ὁμήρῳ φησὶ τὴν Ἀριστοφάνειον γραφὴν ἔχειν „Ἀτρείδη κύδιστε φιλοκτεανέστατε πάντων“. Schol. Α 381 Σέλευκός φησιν ἐν τῇ Κυπρίᾳ καὶ Κρητικῇ „ἐπεί ῥά νύ οἱ φίλος ἦεν“. καὶ Θεαγένης δὲ οὕτως προφέρεται. Schol. Α 258 οὕτως Ἀρίσταρχος καὶ ἐν τῇ Πολυστίχῳ. Schol. Δ 335 ὅτι δὲ ἡ κατὰ Ἀρίσταρχον ἔχει καὶ τὸ „Ἀχαιῶν“, ἄμεινον ἀκούειν ἐπ' Ἀχαιούς.... διὸ καὶ μήποτε ἄμεινον ἐν τῇ Πολυστίχῳ φέρεται „ἔστασαν κτἑ. Editioni τῇ Πολυστίχῳ similem quodammodo dixeris editionem quam vocant τὴν Κυκλικήν. Nam qui hanc confecit, homo anonymus, ad Alexandrinorum aevum et ipse haud dubie pertinens, simile is habuisse videtur omnia undique congerendi et cumulandi studium. Quid enim egisse illum statuamus nisi hoc, ut omnia carmina cyclica ad Homerum relata in unum conjungeret corpus? Quam operam exstiterunt inter viros doctos qui Zenodoto Ephesio adscriberent, negantes alius τὴν Κυκλικὴν et τὴν Ζηνοδότειον diversas fuisse, alius τὴν Κυκλικὴν fuisse editionem. Sed hoc in cassum. Editio vero Cyclica quomodo fuerit adornata, uno certe exemplo docemur,

[redacted]

r' Ἀριστοφάνην grammatici omnes imitati sunt antiquas itiones, quae textum solum exhibebant.

Sed ex antiquarum editionum auctoribus unus, Antiachus, juxta editionem suam carminum Homericorum comsuisse videtur opus peculiare Περὶ Ὁμήρου, quo hoc potisnum egisse eum crediderim ut patriae suae Colophoni vindiret Homerum. Tatianus inter eos Antimachum refert, qui de meri poësi, genere, aetate quaesiverint, in vitis tribus, 2 5. 6 Antimachus narratur Homerum dixisse Colophonium. ndem sententiam Nicandri Colophonii fuisse supra rettuli; ndem fuisse tertii poëtae Colophonii Hermesianactis exsui in Jahnii annall. 67, 4, 394; ibidem a Xenophane quoe Colophonio, quem Hesiodum inferiorem aetate Homeri perbuisse narrat Gellius 3, 11, Homerum inter Colophonios relam videri monui. Probabile sane est, Colophonios poës omnes, quorum numerus sat magnus fuit, in eorum secesse sententiam, qui Colophonium haberent poëtarum patrem principem Homerum. Itaque mirum videri non potest, Antiachum in hac quidem re partes reliquisse praeceptoris sui tesimbroti Thasii, a quo Smyrnaeum habitum esse Homerum adunt.

Praeceptorem Antimachi Colophonii fuisse Stesimbrom Thasium Suidas narrat s. v. Ἀντίμαχος. Quam narraonem confirmant vita 6 Homeri et Tatianus. Hic enim in calogo suo Homericorum Stesimbroto arcte subjungit Antimahum, in vita 6 autem ubi recensentur variorum sententiae de atria Homeri Antimachum sequitur Stesimbrotus, quod eo nobilius, quia in diversas illi abiisse dicuntur sententias. Coneniunt temporum rationes. Antimachum versus finem saeculi uinti a. Chr. fuisse rettuli; Stesimbrotum supparem Cimonis ppellat Plutarch. Cimon. 4, Periclis aequalem Athen. 13, 589; nte 430 a. Chr. mortuum eum non esse inde apparet, quod a lutarcho Pericl. 36 mortem Xanthippi, filii Periclis, qui illo nno obiit, in aliquo scripto commemorasse narratur. Fuit hoc criptum De Themistocle et Thucydide (Melesiae f.) et Pericle, ti constat ex Athenaei loco modo indicato. Fragmenta ejus bri *servata sunt compluria*. Exstant etiam fragmenta libri οὶ τελετῶν. Unum de Polycratis Samii morte quo referas

in scholiis ne uno quidem loco nominatur; Creticae autem editionis nisi unus ille locus exstaret *Λ* 381 ne minimam quidem haberemus notitiam. Repertos autem fuisse Zenodoti certe aetate codices antiquae illius vulgatae, qui ad nullam pertinerent editionem, admodum probabile est. Aristarchum quidem putasse, Zenodotum usum videri posse codicibus vetere more Attico scriptis, quem usque ad annum 403 a. Chr. Athenienses in publicis actis retinuerunt, quo anno Euclide archonte Ionicarum literarum usus publicus factus est, e scholio consequitur Aristonici *Λ* 104. Narrat Homerus *Λ* 101 sqq haec: *αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' Ἶσόν τε καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίξων, | υἷε δύω Πριάμοιο, νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω | εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας· ὁ μὲν νόθος ἡνιόχευεν, | Ἄντιφος αὖ παρέβασκε περικλυτός· ὥ ποτ' Ἀχιλλεὺς | Ἴδης ἐν κνημοῖσι δίδη μόσχοιο λύγοισιν, | ποιμαίνοντ' ἐπ' ὄεσσι λαβών, καὶ ἔλυσεν ἀποίνων.* Pro ὥ ποτ' Ἀχιλλεύς Zenodotum scripsisse ὅν ποτ' Ἀχιλλεύς, excepisse vero *ποιμαίνοντ'* illud *ποιμαίνοντα* Aristonicus testatur ad 104. 106. 111; dicit autem Aristonicus ad 104 haec: *ἡ διπλῆ ὅτι Ζηνόδοτος γράφει „ὅν“. μήποτε δὲ πεπλάνηται, γεγραμμένου τοῦ ο ὑπ' ἀρχαϊκῆς σημασίας ἀντὶ τοῦ ω, προσθεὶς τὸ ν· ἔστι γὰρ περὶ δυεῖν ὁ λόγος, διὸ καὶ ἐπιφέρει „καὶ γάρ σφε πάρος παρὰ νηυσίν (111)“.* A. Ex his non consequitur, [redacted]

rum gravi editionum antiquarum quinti et quarti a. Chr. saeculi dixi. Namque Antiochus rex quum ab Arato poëta postularet, ut Iliadem ederet, teste auctore vit. Arati 1 lin. 61 West. eam ὑπὸ πολλῶν λελυμάνθαι dixit; Arato vero interroganti πῶς τὴν Ὁμήρου ποίησιν ἀσφαλῶς κτήσαιτο Timon sillographus ap. Diog. L. 9, 113 respondisse traditur εἰ τοῖς ἀρχαίοις ἀντιγράφοις ἐντυγχάνοι, καὶ μὴ τοῖς ἤδη διωρθωμένοις. Quo dicto Alexandrinarum editionum varietatem non respici patet; nam Rhiano et ipso Zenodoto paullo superior fuit Timon, Zenodoti aequalis Aratus. Quas igitur respexit editiones varias? Qui sunt illi πολλοί, quos vituperavit Antiochus? Nullas alias, opinor, Antiochus respexit et Timon quam eas ipsas de quibus agimus editiones, antiquas illas, Chiam, Massalioticam, Antimacheam, Euripideam, reliquas. His quae opposuit Timon ἀντίγραφα ἀρχαῖα ejus fuerunt classis, cujus fidem et auctoritatem Plato, Thucydides, alii secuti esse videntur, codices antiquae lectionis quae vulgata fuit ante illas editiones.

Conditio quae fuerit editionis τῆς Ἐκ Μουσείου (Buttm. § 204) prorsus incertum est. Paullo confidentius pronuntiare licet de editionibus duabus, quarum altera ἡ Κυκλικὴ vocatur, altera ἡ Πολύστιχος. Commemoratur ἡ Πολύστιχος in Bkk. Scholl. Α 258. 340 Δ 335, ἡ Κυκλική in Buttmannianis π 195 ρ 25. Alexandrinorum aevo neutram crediderim superiorem. Η Πολύστιχος foetus grammatici videtur fuisse, qui omnes versus spurios, et eos, quos criticorum principes obelis notaverant, et eos, quos ne scripserant quidem illi, in unum quasi corpus conjunctos simul exhibere studeret. Seleuci τοῦ Ὁμηρικοῦ eam editionem fuisse nonnulli falso collegerunt e scholl. Α 340. Ibi enim quae leguntur Σέλευκος ἐν τῇ Πολυστίχῳ γράφει „ἀναιδέος“· εὐεπίφορον γὰρ εἶναι τὸν Ἀχιλλέα εἰς τὸ ἀναιδῆ καλεῖν τὸν Ἀγαμέμνονα, iis narratur Seleucus contendisse, in editione τῇ Πολυστίχῳ recte scribi ἀναιδέος. Cfr. Scholl. Nicandri Alexiph. 393 καὶ Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς Ὁμήρου οὕτως εἶπεν· „στρόμβον δ' ὣς ἔσσευεν (Ξ 413)“. Apollon. De constr. 2, 167 ἐπεὶ οὖν προήλθομεν εἰς τὰς ἀντωνυμικὰς γραφὰς τοῦ Ζηνοδότου, οὐ παρέλκει καὶ περὶ τοῦ „τίς τ' ἄρ σφωι (Α 8)“ διαλαβεῖν. τὴν γὰρ τοιαύ-

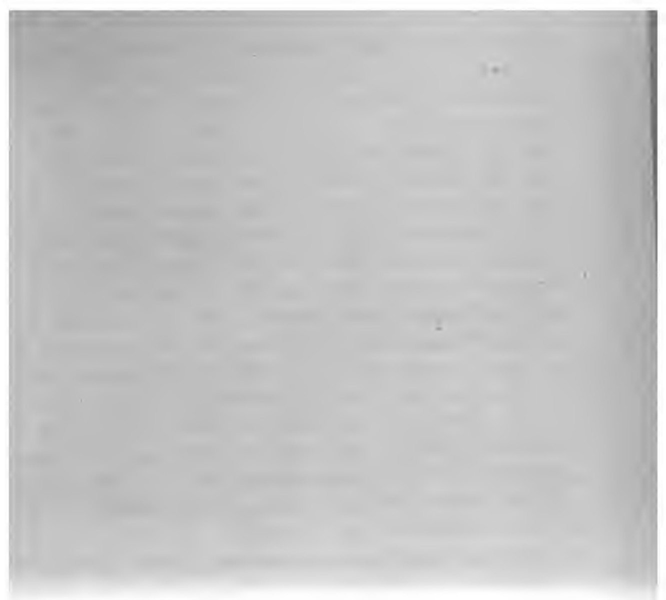
την γραφὴν καὶ Σέλευκος προκρίνει καὶ ἄλλοι πλεῖστοι παρατιθέμενοι καὶ ἐκδόσεις Ὁμηρικάς. Schol. vulg. *β* 190 καὶ Ἀριστοφάνης κατὰ Σέλευκον ἔγραφε „φιλοκτεανέστατε (*Α* 122)". Eustath. *β* 190 p. 1441, 18 Σέλευκος δὲ παρ' Ὁμήρῳ φησὶ τὴν Ἀριστοφάνειον γραφὴν ἔχειν „Ἀτρείδη κύδιστε φιλοκτεανέστατε πάντων". Schol. *Α* 381 Σέλευκός φησιν ἐν τῇ Κυπρίᾳ καὶ Κρητικῇ „ἐπεί ῥά νύ οἱ φίλος ἦεν". καὶ Θεαγένης δὲ οὕτως προφέρεται. Schol. *Α* 258 οὕτως Ἀρίσταρχος καὶ ἐν τῇ Πολυστίχῳ. Schol. *Δ* 335 ὅτι δὲ ἡ κατὰ Ἀρίσταρχον ἔχει καὶ τὸ „Ἀχαιῶν", ἄμεινον ἀκούειν ἐπ' Ἀχαιούς .... διὸ καὶ μήποτε ἄμεινον ἐν τῇ Πολυστίχῳ φέρεται „ἔστασαν κτἑ. Editioni τῇ Πολυστίχῳ similem quodammodo dixeris editionem quam vocant τὴν Κυκλικήν. Nam qui hanc confecit, homo anonymus, ad Alexandrinorum aevum et ipse haud dubie pertinens, simile is habuisse videtur omnia undique congerendi et cumulandi studium. Quid enim egisse illum statuamus nisi hoc, ut omnia carmina cyclica ad Homerum relata in unum conjungeret corpus? Quam operam exstiterunt inter viros doctos qui Zenodoto Ephesio adscriberent, negantes alius τὴν Κυκλικὴν et τὴν Ζηνοδότειον diversas fuisse, alius τὴν Κυκλικὴν fuisse editionem. Sed hoc in cassum. Editio vero Cyclica quomodo fuerit adornata, uno certe exemplo docemur, [redacted]

ιστοφάνην grammatici omnes imitati sunt antiquas
ies, quae textum solum exhibebant.
ex antiquarum editionum auctoribus unus, Anti-
, juxta editionem suam carminum Homericorum com-
videtur opus peculiare Περὶ Ὁμήρου, quo hoc potis-
gisse eum crediderim ut patriae suae Colophoni vindi-
merum. Tatianus inter eos Antimachum refert, qui de
poësi, genere, aetate quaesiverint, in vitis tribus, 2
Antimachus narratur Homerum dixisse Colophonium.
sententiam Nicandri Colophonii fuisse supra rettuli;
uisse tertii poëtae Colophonii Hermesianactis ex-
Jahnii annall. 67, 4, 394; ibidem a Xenophane quo-
phonio, quem Hesiodum inferiorem aetate Homeri per-
narrat Gellius 3, 11, Homerum inter Colophonios rela-
ri monui. Probabile sane est, Colophonios poë-
es, quorum numerus sat magnus fuit, in eorum seces-
tentiam, qui Colophonium haberent poëtarum patrem
pem Homerum. Itaque mirum videri non potest, Anti-
in hac quidem re partes reliquisse praeceptoris sui
oti Thasii, a quo Smyrnaeum habitum esse Homerum
eceptorem Antimachi Colophonii fuisse Stesimbro-
asium Suidas narrat s. v. Ἀντίμαχος. Quam narra-
onfirmant vita 6 Homeri et Tatianus. Hic enim in ca-
uo Homericorum Stesimbroto arcte subjungit Antima-
ı vita 6 autem ubi recensentur variorum sententiae de
meri Antimachum sequitur Stesimbrotus, quod eo no-
quia in diversas illi abiisse dicuntur sententias. Con-
emporum rationes. Antimachum versus finem saeculi
Chr. fuisse rettuli; Stesimbrotum supparem Cimonis
Plutarch. Cimon. 4, Periclis aequalem Athen. 13, 589;
a. Chr. mortuum eum non esse inde apparet, quod a
Pericl. 36 mortem Xanthippi, filii Periclis, qui illo
it, in aliquo scripto commemorasse narratur. Fuit hoc
De Themistocle et Thucydide (Melesiae f.) et Pericle,
at ex Athenaei loco modo indicato. Fragmenta ejus
vata sunt compluria. Exstant etiam fragmenta libri
τῶν. Unum de Polycratis Samii morte quo referas

non habes. Missis his fragmentis, quae collegit Mueller HGF 2, 52 sqq, converto me ad Homerica Stesimbroti studia, quibus majorem quidem quam reliquis suis scriptis comparasse sibi videtur gloriam.

In Thaso insula medio et exeunte fere saeculo quinto a. Chr. studia Homerica laetissime floruerunt. Hippiam Thasium, quem teste Aristotele Homerum emendasse supra legisti, ad ea fere tempora referendum esse vix negaveris. Fortasse is non diversus fuit ab Hippia Thasio illo, quem triginta viri capitis damnasse narrantur a Lysia Agorat. 54. 61. Iisdem temporibus floruisse Hegemonem Thasium certum, qui ab Aristotele Poët. 1, 18 Buhl. min. primus Homericas parodias confecisse traditur. Atque de hoc vide Welandium in libello De praecipuis parodiarum Homericarum scriptoribus p. 25 sqq; tertium illum Thasium nos agitamus Stesimbrotum. Hic utrum plura de Homero composuerit opera an unum non liquet; titulus servatus est nullus. Unum scripsisse eum opus titulumque fuisse *Περὶ Ὁμήρου* Mueller p. 58 sumpsit. Fragmenta Homerum spectantia praeter vitae 6 illum locum, quo Smyrnaeus fuisse secundum Stesimbrotum dicitur Homerus, tria servata sunt, quibus Iliadis loci explicantur *Λ* 636 *Ο* 193 *Φ* 76; vide Scholl. Bekkeri et Crameri Ann. Parr. 3 p. 16 et 27.
[redacted]

ı maxime rhapsodos, Niceratum nihil latere τῶν πολ-
'.
ıcti sumus hic locis duobus Xenophontis et Platonis um doctorum classem quandam, qui operam suam ı in Homero collocasse visi sunt explicando; nec du- ı hi sint quos Aristoteles Metaphys. 14, 6 τοὺς ἀρ- Ομηρικοὺς vocat, Aristonicus *E* 83 τοὺς ἀρχαίους , quorum interpretationem locutionis πορφύρεος θά- versum indicatum dipla notatam fuisse ille narrat. ə Aristoteles de iis non judicat; verba enim sunt ιοι δὴ καὶ οὗτοι τοῖς ἀρχαίοις Ὁμηρικοῖς, οἳ μικρὰς ις ὁρῶσι, μεγάλας δὲ παρορῶσιν. Nominantur a Pla- Xenophonte Stesimbrotus Thasius, Anaxi- , Metrodorus Lampsacenus, Glaucon; fuisse ərque scriptor innuit; suppleri catalogus hodie potest ıine uno Theagenis Rhegini, incerto Diony- ıthii, quem solus Tatianus commemorat in catalogo ıi de Homeri poësi, genere, aetate quaesiverint. ur ibi Dionysius Herodoto. De Stesimbroto quod n habeo; nec de Metrodoro Lampsaceno, Anaxago- pulo, quem supra inter philosophos antiquissimos ubi interpretationis allegoricae propugnatorem acer- m fuisse legisti. Restant Theagenes, Glaucon, Ana- . Ex his duo sunt, de quibus objiciuntur dubitatio- con et Anaximander.

aximandrum Homeri interpretem Mueller HGF 2, icum illum Milesium esse suspicatur, cujus Suidas 49) mentionem fecit s. v. Ἀναξίμανδρος Ἀναξιμάν- ιήσιος ὁ νεώτερος et Diog. L. 2, 2. Suidas tempori- Artaxerxis Mnemonis fuisse ait, qui 405—359 a. Chr. scripsisseque Συμβόλων Πυθαγορείων ἐξήγησιν. Milesium Mueller dicit referendum esse etiam Athe- m 11, 498 ubi Ἀναξίμανδρος ἐν τῇ Ἡρωολογίᾳ exci- m Bekk. Ann. p. 783, ubi de Danao literarum usum iam introducente praeter Pythodorum et Phillim De- artes vocantur οἱ Μιλησιακοὶ συγγραφεῖς Ἀναξίμαν- Διονύσιος καὶ Ἑκαταῖος, quos Apollodorus in Na- 'ogo excitaverit; apud Fulgentium Myth. 1, 14, ubi

de Apolline et novem Musis testis cum aliis nominatur Anaximander Lampsacenus, aut Anaximandrum Milesium esse intelligendum, aut Anaximenem Lampsacenum. Equidem sane fuisse aliquem Anaximandrum Lampsacenum praefracte non negaverim. Anaximandri enim et Anaximenis nomina, quae, si universam Graeciam spectas, non ita frequentata videntur fuisse, in Milesiis saepius redeunt; redit autem Anaximenis nomen Lampsaci, quae colonia fuit Milesiorum; quidni rediisse statuamus Anaximandri? Quodsi fuit Anaximander Lampsacenus, hunc potius Homericum illum esse conjecerim Xenophontis quam Milesium Diogenis et Suidae, cujus ne tempora quidem, si fides Suidae, apte conveniunt. Accedit quod medio et exeunte saeculo quinto a. Chr. n. studia Homerica Mileti non floruerunt, floruerunt Lampsaci, ubi ex quo inde tempore Anaxagoras Clazomenius sedem fixit, hujus maxime doctrina Homerica, de qua supra vidisti, exculta et expolita esse videtur. Anaxagorae discipulum Metrodorum Lampsacenum latius propagasse praeceptoris illam doctrinam e Diogene Laertio 2, 11 rettuli; cui Metrodoro quominus addamus alterum Homeri interpretem celebrem Anaximandrum Lampsacenum nihil obstat. Saeculo quarto deinde a. Chr. n. qui de Homero peculiare opus scripsit Anaximenes [redacted]

ricum fuisse liquet, sed antiquiorem eum fuisse Platone vix concesseris; quamquam glossas Homericas scriptas fuisse medio saeculo quinto a. Chr. constat, quum ab anonymis, tum a Democrito. Fortasse Glaucon Athenaei Tarsensis ille est, cujus mentionem factam videmus schol. *A* 1 (Bachmann. Bekk. p. 1 A 23). Glaucus non addita patriae significatione in scholiis nominatur bis; altero loco, *Π* 414 (Bekk. Bachm.) Glaucus non *θυμοραϊστής* legisse narratur sed *θυμοραίστης*; altero, *A* 636, Glaucus de interpretatione loci excitatur cum Stesimbroto Thasio et Antisthene (Bk. Cram. Ann. Parr. 3 p. 16, 18). Posteriore loco intelligi Rheginum apparet. Glaucum Rheginum, cujus fragmenta collegit Mueller HGF 2, 23 Addendd. 4, 653, Democriti Abderitae, quem a Pythagorae doctrina profectum esse autumarit, aequalem fuisse dicit Diogenes Laertius 9, 38. Idem sine dubio Rheginus intelligendus apud Diog. L. 8, 52, ubi de Empedocle testis Glaucus producitur. Item de Rhegino accipiendum quod narrat Plutarchus De musica 4: *πρεσβύτερον γοῦν αὐτὸν* (intell. *τὸν Τέρπανδρον*) *Ἀρχιλόχου ἀποφαίνει Γλαῦκος ὁ ἐξ Ἰταλίας ἐν συγγράμματί τινι τῷ Περὶ τῶν ἀρχαίων ποιητῶν τε καὶ μουσικῶν*; item cap. 7, ubi de Olympo antiquissimo vate haec: *ὅτι δ' ἐστὶν Ὀλύμπου ὁ ἁρμάτιος νόμος ἐκ τῆς Γλαύκου ἀναγραφῆς τῆς ὑπὲρ τῶν ἀρχαίων ποιητῶν μάθοι ἄν τις· καὶ ἔτι γνοίη, ὅτι Στησίχορος ὁ Ἱμεραῖος οὔτ' Ὀρφέα, οὔτε Τέρπανδρον, οὔτ' Ἀρχίλοχον, οὔτε Θαλήταν ἐμιμήσατο, ἀλλ' Ὄλυμπον κτἑ.*; item cap. 10, ubi nec patriae nec libri addita significatione Glaucus testis producitur de Archilocho, Thaleta, Orpheo, Terpandro, Olympo, Xenocrito Locro poëtis. De Musaeo poëta Glaucus dicitur exposuisse apud Harpocrationem s. v. *Μουσαῖος*; de Polyxena, Ulixe, Diomede, Neoptolemo deque carmine C y p r i o r u m Glaucus in scholl. Euripidis Hecub. 41. Quo loco Cypria ita excitantur, ut aliena ea ab Homero judicasse Glaucum appareat; dicitur enim *ὁ τὰ Κυπριακὰ ποιήσας φησὶν — ὡς Γλαῦκος γράφει*. Apud Plutarch. Vitt. decem oratorr. in Antiphonte legimus, nonnullos ad Antiphontem Atheniensem oratorem *Glauci Rhegini librum Περὶ ποιητῶν* referre. Quae fabula inde orta est quod Antiphontem, cujus pater *γραμμάτων διδάσκαλος* erat, poëtarum maxime libris excutiendis sese de-

disse constabat composuisseque et ipsum tragoedias. Ne vero unicus ille liber *Περὶ τῶν ἀρχαίων ποιητῶν τε καὶ μ σικῶν* Glauci Rhegini videtur fuisse; nam, ut alia indicia ı tam, Rheginus videtur intelligendus esse in argumento Pe rum Aeschyli, ubi leguntur haec: *Γλαῦκος ἐν τοῖς Περὶ σχύλου μύθων ἐκ τῶν Φοινισσῶν φησι Φρυνίχου τοὺς Πέρ παραπεποιῆσθαι. ἐκτίθησι δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ δράμα ταύτην· „Τάδ' ἐστὶ Περσῶν τῶν πάλαι βεβηκότων"*. : Hunc locum laudatum a multis, e. g. ab Jonsio Scriptorr. l phil. 1, 4, 4 (p. 29 ed. Dorn.) Muellerus omisit.

Venio ad alterum illum Rheginum, Theagenem. H inter antiquissimos Homericos primum ponit Tatianus, Cam sis eum temporibus fuisse addens, qui 529—522 a. Chr. reg vit. Congruit cum Tatiano scholium *Υ* 67, quod Theage illum primum exstitisse diserte testatur qui data opera de mero scriberet. Ibi enim postquam interpretatio quaedam allegorica prolata est, p. 533 A 30 Bekk. adduntur haec: *οι μὲν οὖν τρόπος ἀπολογίας ἀρχαῖος ὢν πάνυ καὶ ἀπὸ Θε νους τοῦ Ῥηγίνου, ὃς πρῶτος ἔγραψε περὶ Ὁμήρου, τοι τός ἐστιν ἀπὸ τῆς λέξεως*. Fluxit hic scholii locus, ut Tal totus catalogus, ex Alexandrinae doctrinae copiis, cohaer que cum utroque loco arctissime duo alii, quibus Theag

[redacted]

κατηχητικῶν Πραξιφάνους (Bk. παρ' Ἐξιφάνους) τε καὶ Ἀριστοτέλους. καὶ τῆς μὲν τέλος τὸ εὖ ἀναγινώσκειν, τῆς δὲ τὸ εὖ γράφειν. Alter locus est in excerptis variis editis a Cramero Ann. Oxx. vol. 4 p. 308 sqq, quae excerpta et ipsa fluxerunt e commentariis in Dionysii Thracis grammaticam scriptis, qua de re videas Cramerum p. 308. Locus qui huc facit p. 311 legitur: διαφέρει δὲ γραμματικὴ γραμματιστικῆς. ἡ γὰρ γραμματικὴ νεωτέρα ἀπὸ Θεαγένους· τετέλεσται δὲ ἀπὸ τῶν περιπατητικῶν Πραξιφάνους τε καὶ Ἀριστοτέλους. ἡ δὲ γραμματιστικὴ παλαιά· ἴσως δὲ σχεδὸν ἅμα τῇ φύσει προελθοῦσα. καὶ τῆς μὲν τὸ τέλος τὸ γράφειν, τῆς δὲ τὸ ἀναγινώσκειν. Conferendus est tertius locus in catalogo grammaticorum edito a Cramero Ann. Parr. vol. 4 p. 195: Ὅσοι περὶ γραμμάτων. Λυκόφρων· Διονύσιος ὁ Θρᾷξ, Ἀπολλώνιος ὁ δύσκολος· Ἀλέξανδρος (leg. Ἀλεξανδρεὺς Cr.)· Ἄρος (leg. Ὧρος Cr.)· Ἀστυάγης· Ὠριγένης· Ἀγαπητός· Φιλόπονος· Σέργιος νεώτερος· Ἰωάννης ὁ Χάραξ· Αὐξόνιος· Ἄδραστος, Θεαγένης· Ἡρωδιανὸς ὁ μέγας· Γεώργιος ὁ Χοιροβοσκός. Quo in catalogo non primo loco nominatum esse Theagenem non est mirandum propterea quod temporum ibi ne minima quidem habita est ratio. Simile quid accidit in catalogo e codice Veneto A edito a Bekkero Scholl. Iliad. p. III: Ἀρίσταρχος, Ζηνόδοτος, Στασῖνος, Θεόπομπος, Πολέμων, Ἀπολλόδωρος, Ἡρωδιανός, Νικάνωρ, Πορφύριος, Ἀπολλώνιος, Σωσιγένης, Ἀριστοφάνης, Δίκτυς, Εὐριπίδης, Πτολεμαῖος ὁ Ὀροάνδου, Τυραννίων, Ζωΐλος, Χρύσιππος. Ἡσίοδος, Σέλευκος, Ἀλκμᾶν ὁ λυρικός, Φιλόξενος, Καλλίμαχος. Πίνδαρος, Ἀριστόνικος, Πάμφιλος, Θεαγένης, Δίδυμος, Σοφοκλῆς, Καλλίστρατος, Σιδώνιος. Ἰξίων, Θεόφραστος. Ὧρος, Ῥιανός. Index est auctorum in scholiis Venetis A laudatorum. Propius ad similitudinem accedit Crameriani catalogus in anonymi De artium et disciplinarum inventoribus libello e cod. Coislin. 388 edito in Fabricii Bibl. Gr. ed. 1 vol. 9 p. 599 sqq. Ibi p. 601 enumerantur Ὅσοι γραμματικοί, Διονύσιος ὁ Θρᾷξ, Ἀπολλώνιος Δύσκολος, Ἀλέξανδρος, Ἀστυάγης, Ἀγαπητός, Σέργιος ὁ νεώτερος. Αὐξόνιος, Ἄδραστος, Θεαγένης, Ἡρωδιανός, Θεοδόσιος ὁ τοῦ . . ., Τρύφων, Δίδυμος ὁ νεώτερος, Νικοκλῆς, Εὐδαίμων, Ὧρος, Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεύς, Πορφύριος, Ἀμμ-

λεύς, Ἀρκάδιος, Ὡραπόλλων, Τιμόθεος Γαζαῖος. Haec cum Crameriano catalogo in eum congruunt modum, ut communi fonte auctores usos esse vix negaveris, quae conditio reliquorum quoque catalogorum est utroque loco editorum. Catalogum a Fabricio editum Mueller quoque respexit HGF 2, 12, ubi de Theagene agit; attamen Theagenem in eo catalogo nominatum non Rheginum esse arbitratur, sed eundem qui in Etymol. m. s. v. Βεβαιῶ ad partes vocetur, Cnidium fortassis Theagenem, Herodis Attici magistrum, de quo Philostrat. Vitt. sophistarr. 2, 1, 14. Jam vero quod in Etymol. legerat Mueller οὕτω Θεαγένης, pro eo Gaisford scripsit οὕτω Θεόγνωστος, adhibitis cod. D, in quo nomen literis Θγν̃ expressum est, Cramerique Ann. Oxx. volumine 2, cui qui insunt Theognosti Canones p. 53 locum exhibent, unde in Etymologicum transscripta esse apparet ea, quae ibi proferuntur e Theognosto, non e Theagene. Herodis autem Attici magister ille Theagenes Cnidius ut fuerit Homericus, tanta certe non fuit auctoritate, ut de eo potius cogitasse catalogorum nostrorum scriptores putandi sint quam de Theagene Rhegino grammaticorum vetustissimo. Neque enim in scholiis Homericis, neque apud Eustathium, neque in Apollonii Lexico, neque ullo alio loco, quo aliquid Homericum expositum sit, Cnidii illius nomen [redacted]

πολλὰ χρήματα | τά τ' Αἰσχίνου γ' ἅπαντα; quae his verbis illustrantur: προείρηται ὅτι πένης οὗτος, ἔλεγε δὲ ἑαυτὸν πλούσιον. εἰσὶ δὲ ἄλλοι δύο Θεαγένεις, εἷς μὲν ὁ περὶ Ὁμήρου γράψας, ἕτερος δὲ ὁ ἐπὶ μαλακίᾳ σκωπτόμενος. Respexit Suidas s. v. Θεαγένους χρήματα τά τ' Αἰσχίνου· ἐπὶ τῶν πενήτων, ἀλαζονευομένων δέ. οὗτος γὰρ πένης ὢν ἔλεγεν ἑαυτὸν πλούσιον εἶναι. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι δύο Θεαγένεις, εἷς μὲν ὁ περὶ Ὁμήρου γράψας, ἕτερος δὲ ἐπὶ μαλακίᾳ σκωπτόμενος. Tertius Suidae locus est s. v. Ἑκάτειον, repetitus, ut videtur, ex aliquo scholio ad Aristophanis Lysistr. 63 scripto quod aetatem non tulit. Namque Aristophanis loco indicato Theagenis (sive malis cum Dindorfio Theogenis) memoratur Ἑκάτειον; Suidas vero Ἑκάτειον, inquit, Ἑκάτης ἄγαλμα. καὶ παροιμία· Θεαγένους Ἑκάτειον. οὐ ἐπυνθάνετο πανταχοῦ ἐπιών. ὃς καπνὸς ἐκαλεῖτο. ἦσαν δὲ Θεαγένεις ἄλλοι β'. ὁ περὶ Ὁμήρου γράψας, καὶ ὁ ἐπὶ μαλακίᾳ διαβεβλημένος. Inter Θεαγένους Ἑκάτειον et οὐ ἐπυνθάνετο Kusterus e voce Θεαγένης inseruit οὗτος δειλὸς ἦν· εἶχε δὲ Ἑκάτης ἄγαλμα.

Apposui hos locos ex Alexandrinorum haud dubie commentariis repetendos in Aristophanem scriptis, ut appareret quantopere Theagenis, quem quod primus de Homero quaesivisset primum statuebant exstitisse grammaticum, apud illos viguisset memoria. Vix enim veteris aliquem scriptoris locum quo aliquis Theagenes commemoratus esset explicuisse videntur quin recordatio eos subiret Theagenis Homerici diversumque hunc Homericum esse diligenter annotarent. Quod autem ex iis quos adhuc protuli locis concludere non possumus, non solum memoriam Theagenis viguisse recentem apud Alexandrinos, sed ipsum ejus librum quoque horum fuisse in manibus, id uno reliquo docemur loco, schol. A *Α* 381 ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν: Σέλευκός φησιν ἐν τῇ Κυπρίᾳ καὶ Κρητικῇ „ἐπεί ῥά νύ οἱ φίλος ἦεν". καὶ Θεαγένης δ' οὕτως προφέρεται. ἀπίθανον γὰρ τὸ „ὁ δέ νυ λίαν φίλος ἦεν". Praesens προφέρεται non sinit nos dubitare quin is ipse, cujus verba sunt, sive is Seleucus fuerit sive alius Alexandrinus, Theagenis *inspexerit librum ipsum.* Accederet autem huic Homerico scholio ad versum illud *T* 127 scriptum quod Valckenaerius in dissertatione De scholiis in Homerum Opuscc. 2 p. 127

publici juris fecit, si vera esset conjectura a Muellero HGF 2, 12 prolata. Inest nimirum in eo scholio de bello Titanum adversus Jovem deque Styge dea narratio cujus in fine leguntur verba ἡ ἱστορία παρὰ Ἡσιόδῳ καὶ Θεογόνῳ. Corrigendum igitur censuisse refert Mueller Welckerum Ep. cycl. I, 29 καὶ Θεοπόμπῳ; ipse dein Theagenem indicari Rheginum conjicit. Infelicissimam, opinor, conjecturam pressurus fuisset vir bonus, si legisset quibus Carolus Muetzell a Welckero ipse l. c. injuria castigatus in libro De emendatione Theogoniae Hesiodeae tertio p. 475 temerariam Osanni notavit audaciam Theogonum nescio quem e scholio Valckenaeriano effingentis Theogoniae cyclicae auctorem. Perspicuum enim esse Muetzell rectissime contendit verba καὶ Θεογόνῳ corrupta esse ex ἐν Θεογονίᾳ.

Vitarum Homeri scriptores et patres ecclesiae quorum locos initio hujus dissertationis apposui nec Theagenis neque aliorum illorum Homericorum Alexandrinis superiorum inspexisse libros certissimum est. Hi quaecumque ex antiquioribus Homericis proferunt ea omnia transscripserunt ex Alexandrinorum libris vel Pergamenorum. Alexandrinae autem aetatis grammatici universorum etiam antiquissimorum Homericorum scripta procul dubio lu-

[redacted]

disse constabat composuisseque et ipsum tragoedias. Neque vero unicus ille liber *Περὶ τῶν ἀρχαίων ποιητῶν τε καὶ μουσικῶν* Glauci Rhegini videtur fuisse; nam, ut alia indicia mittam, Rheginus videtur intelligendus esse in argumento Persarum Aeschyli, ubi leguntur haec: *Γλαῦκος ἐν τοῖς Περὶ Αἰσχύλου μύθων ἐκ τῶν Φοινισσῶν φησι Φρυνίχου τοὺς Πέρσας παραπεποιῆσθαι. ἐκτίθησι δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ δράματος ταύτην· „Τάδ' ἐστὶ Περσῶν τῶν πάλαι βεβηκότων". κτέ.* Hunc locum laudatum a multis, e. g. ab Jonsio Scriptorr. hist. phil. 1, 4, 4 (p. 29 ed. Dorn.) Muellerus omisit.

Venio ad alterum illum Rheginum, Theagenem. Hunc inter antiquissimos Homericos primum ponit Tatianus, Cambysis eum temporibus fuisse addens, qui 529—522 a. Chr. regnavit. Congruit cum Tatiano scholium *Υ* 67, quod Theagenem illum primum exstitisse diserte testatur qui data opera de Homero scriberet. Ibi enim postquam interpretatio quaedam loci allegorica prolata est, p. 533 A 30 Bekk. adduntur haec: *οὗτος μὲν οὖν τρόπος ἀπολογίας ἀρχαῖος ὢν πάνυ καὶ ἀπὸ Θεαγένους τοῦ Ῥηγίνου, ὃς πρῶτος ἔγραψε περὶ Ὁμήρου, τοιοῦτός ἐστιν ἀπὸ τῆς λέξεως.* Fluxit hic scholii locus, ut Tatiani totus catalogus, ex Alexandrinae doctrinae copiis, cohaerentque cum utroque loco arctissime duo alii, quibus Theagenes [redacted]

Theagenes.

πατητικῶν Πραξιφάνους (Bk. παρ' Ἐξιφάνους) τε καὶ Ἀριστοτέλους. καὶ τῆς μὲν τέλος τὸ εὖ ἀναγινώσκειν, τῆς δὲ τὸ εὖ γράφειν. Alter locus est in excerptis variis editis a Cramero Ann. Oxx. vol. 4 p. 308 sqq, quae excerpta et ipsa fluxerunt e commentariis in Dionysii Thracis grammaticam scriptis, qua de re videas Cramerum p. 308. Locus qui huc facit p. 311 legitur: διαφέρει δὲ γραμματικὴ γραμματιστικῆς. ἡ γὰρ γραμματικὴ νεωτέρα ἀπὸ Θεαγένους· τετέλεσται δὲ ἀπὸ τῶν περιπατητικῶν Πραξιφάνους τε καὶ Ἀριστοτέλους. ἡ δὲ γραμματιστικὴ παλαιά· ἴσως δὲ σχεδὸν ἅμα τῇ φύσει προελθοῦσα. καὶ τῆς μὲν τὸ τέλος τὸ γράφειν, τῆς δὲ τὸ ἀναγινώσκειν. Conferendus est tertius locus in catalogo grammaticorum edito a Cramero Ann. Parr. vol. 4 p. 195: Ὅσοι περὶ γραμμάτων. Λυκόφρων· Διονύσιος ὁ Θρᾷξ, Ἀπολλώνιος ὁ δύσκολος· Ἀλέξανδρος (leg. Ἀλεξανδρεὺς Cr.)· Ἄρος (leg. Ὧρος Cr.)· Ἀστυάγης· Ὠριγένης· Ἀγαπητός· Φιλόπονος· Σέργιος νεώτερος· Ἰωάννης ὁ Χάραξ· Αὐξόνιος· Ἄδραστος, Θεαγένης· Ἡρωδιανὸς ὁ μέγας· Γεώργιος ὁ Χοιροβοσκός. Quo in catalogo non primo loco nominatum esse Theagenem non est mirandum propterea quod temporum ibi ne minima quidem habita est ratio. Simile quid accidit in catalogo e codice Veneto A edito a Bekkero Scholl. Iliad. p. III: Ἀρίσταρχος, Ζηνόδοτος, Στασῖνος, Θεόπομπος, Πολέμων, Ἀπολλόδωρος, Ἡρωδιανός, Νικάνωρ, Πορφύριος, Ἀπολλώνιος, Σωσιγένης, Ἀριστοφάνης, Δίκτυς, Εὐριπίδης. Πτολεμαῖος ὁ Ὀροάνδου, Τυραννίων, Ζωΐλος, Χρύσιππος, Ἡσίοδος, Σέλευκος, Ἀλκμᾶν ὁ λυρικός, Φιλόξενος. Καλλίμαχος, Πίνδαρος, Ἀριστόνικος, Πάμφιλος, Θεαγένης. Δίδυμος, Σοφοκλῆς, Καλλίστρατος, Σιδώνιος, Ἰξίων, Θεόφραστος. Ὧρος, Ῥιανός. Index est auctorum in scholiis Venetis A laudatorum. Propius ad similitudinem accedit Crameriani catalogus in anonymi De artium et disciplinarum inventoribus libello e cod. Coislin. 388 edito in Fabricii Bibl. Gr. ed. 1 vol. 9 p. 599 sqq. Ibi p. 601 enumerantur Ὅσοι γραμματικοί, Διονύσιος ὁ Θρᾷξ, Ἀπολλώνιος Δύσκολος, Ἀλέξανδρος, Ἀστυάγης, Ἀγαπητός, Σέργιος ὁ νεώτερος. Αὐξόνιος, Ἄδραστος, Θεαγένης, Ἡρωδιανός, Θεοδόσιος ὁ τοῦ ..., Τρύφων, Δίδυμος ὁ νεώτερος, Νικοκλῆς, Εὐδαίμων, Ὧρος, Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεύς, Πορφύριος, Ἀμμ-

14*

λεύς, Ἀρκάδιος, Ὡραπόλλων, Τιμόθεος Γαζαῖος. Haec cum Crameriano catalogo in eum congruunt modum, ut communi fonte auctores usos esse vix negaveris, quae conditio reliquorum quoque catalogorum est utroque loco editorum. Catalogum a Fabricio editum Mueller quoque respexit HGF 2, 12, ubi de Theagene agit; attamen Theagenem in eo catalogo nominatum non Rheginum esse arbitratur, sed eundem qui in Etymol. m. s. v. *Βεβαιῶ* ad partes vocetur, Cnidium fortassis Theagenem, Herodis Attici magistrum, de quo Philostrat. Vitt. sophistarr. 2, 1, 14. Jam vero quod in Etymol. legerat Mueller *οὕτω Θεαγένης*, pro eo Gaisford scripsit *οὕτω Θεόγνωστος*, adhibitis cod. D, in quo nomen literis *Θγν̃* expressum est, Cramerique Ann. Oxx. volumine 2, cui qui insunt Theognosti Canones p. 53 locum exhibent, unde in Etymologicum transscripta esse apparet ea, quae ibi proferuntur e Theognosto, non e Theagene. Herodis autem Attici magister ille Theagenes Cnidius ut fuerit Homericus, tanta certe non fuit auctoritate, ut de eo potius cogitasse catalogorum nostrorum scriptores putandi sint quam de Theagene Rhegino grammaticorum vetustissimo. Neque enim in scholiis Homericis, neque apud Eustathium, neque in Apollonii Lexico, neque ullo alio loco, quo aliquid Homericum expositum sit, Cnidii illius no- [redacted]

ι πολλὰ χρήματα | τά τ' Αἰσχίνου γ' ἅπαντα; quae his verbis nstrantur: προείρηται ὅτι πένης οὗτος, ἔλεγε δὲ ἑαυτὸν λούσιον. εἰσὶ δὲ ἄλλοι δύο Θεαγένεις, εἷς μὲν ὁ περὶ Ὁμήυ γράψας, ἕτερος δὲ ὁ ἐπὶ μαλακίᾳ σκωπτόμενος. Respexit iidas s. v. Θεαγένους χρήματα τά τ' Αἰσχίνου· ἐπὶ τῶν νήτων, ἀλαζονευομένων δέ. οὗτος γὰρ πένης ὢν ἔλεγεν υτὸν πλούσιον εἶναι. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι δύο Θεαγένεις, εἷς ὲν ὁ περὶ Ὁμήρου γράψας, ἕτερος δὲ ἐπὶ μαλακίᾳ σκωπτόμενος. Tertius Suidae locus est s. v. Ἑκάτειον, repetitus, ut detur, ex aliquo scholio ad Aristophanis Lysistr. 63 scripto uod aetatem non tulit. Namque Aristophanis loco indicato ieagenis (sive malis cum Dindorfio Theogenis) memoratur κάτειον; Suidas vero Ἑκάτειον, inquit, Ἑκάτης ἄγαλμα. καὶ ροιμία· Θεαγένους Ἑκάτειον. οὗ ἐπυνθάνετο πανταχοῦ κιών. ὃς καπνὸς ἐκαλεῖτο. ἦσαν δὲ Θεαγένεις ἄλλοι β'. ὁ ερὶ Ὁμήρου γράψας, καὶ ὁ ἐπὶ μαλακίᾳ διαβεβλημένος. Inr Θεαγένους Ἑκάτειον et οὗ ἐπυνθάνετο Kusterus e voce εαγένης inseruit οὗτος δειλὸς ἦν· εἶχε δὲ Ἑκάτης ἄγαλμα.

Apposui hos locos ex Alexandrinorum haud dubie mmentariis repetendos in Aristophanem scriptis, ut appaet quantopere Theagenis, quem quod primus de Homero iaesivisset primum statuebant exstitisse grammaticum, apud os viguisset memoria. Vix enim veteris aliquem scriptoris cum quo aliquis Theagenes commemoratus esset explicuisse dentur quin recordatio eos subiret Theagenis Homerici diersumque hunc Homericum esse diligenter annotarent. Quod item ex iis quos adhuc protuli locis concludere non possuus, non solum memoriam Theagenis viguisse recentem apud lexandrinos, sed ipsum ejus librum quoque horum fuisse in anibus, id uno reliquo docemur loco, schol. A *A* 381 ἐπεὶ άλα οἱ φίλος ἦεν: Σέλευκός φησιν ἐν τῇ Κυπρίᾳ καὶ Κρηκῇ „ἐπεί ῥά νύ οἱ φίλος ἦεν". καὶ Θεαγένης δ' οὕτως προέρεται. ἀπίθανον γὰρ τὸ „ὁ δέ νυ λίαν φίλος ἦεν". Praeens προφέρεται non sinit nos dubitare quin is ipse, cujus erba sunt, sive is Seleucus fuerit sive alius Alexandrinus, heagenis *inspexerit librum ipsum.* Accederet autem huic Hoerico *scholio ad versum illud* *T* 127 scriptum quod Valckenae*in dissertatione De scholiis* in Homerum Opuscc. 2 p. 127

publici juris fecit, si vera esset conjectura a Muellero HGF 2, 12 prolata. Inest nimirum in eo scholio de bello Titanum adversus Jovem deque Styge dea narratio cujus in fine leguntur verba ἡ ἱστορία παρὰ Ἡσιόδῳ καὶ Θεογόνῳ. Corrigendum igitur censuisse refert Mueller Welckerum Ep. cycl. 1, 29 καὶ Θεοπόμπῳ; ipse dein Theagenem indicari Rheginum conjicit. Infelicissimam, opinor, conjecturam pressurus fuisset vir bonus, si legisset quibus Carolus Muetzell a Welckero ipse l. c. injuria castigatus in libro De emendatione Theogoniae Hesiodeae tertio p. 475 temerariam Osanni notavit audaciam Theogonum nescio quem e scholio Valckenaeriano effingentis Theogoniae cyclicae auctorem. Perspicuum enim esse Muetzell rectissime contendit verba καὶ Θεογόνῳ corrupta esse ex ἐν Θεογονίᾳ.

Vitarum Homeri scriptores et patres ecclesiae quorum locos initio hujus dissertationis apposui nec Theagenis neque aliorum illorum Homericorum Alexandrinis superiorum inspexisse libros certissimum est. Hi quaecumque ex antiquioribus Homericis proferunt ea omnia transscripserunt ex Alexandrinorum libris vel Pergamenorum. Alexandrinae autem aetatis grammatici universorum etiam antiquissimorum Homericorum scripta procul dubio lu-

[redacted]

HOMERI CARMINA

AD

OPTIMORUM LIBRORUM FIDEM EXPRESS

CURANTE

GUILIELMO DINDORFIO.

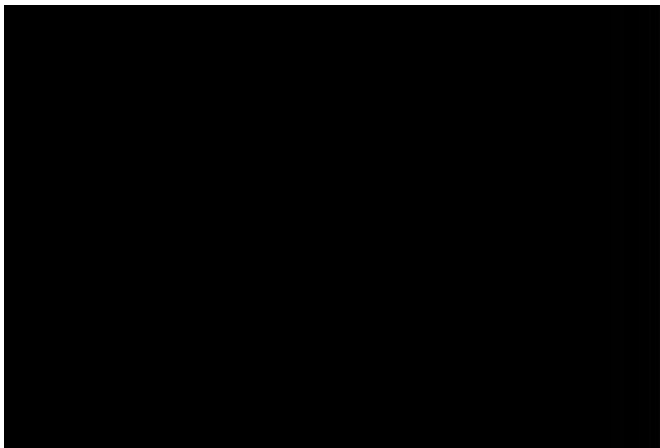
PRAEMITTITUR

MAXIMILIANI SENGEBUSCH

HOMERICA DISSERTATIO DUPLEX.

VOL. II.

ODYSSEA.

[redacted]

HOMERI ODYSSEA

EDIDIT

GUILIELMUS DINDORF.

PRAEMITTITUR

MAXIMILIANI SENGEBUSCH

HOMERICA DISSERTATIO POSTERIOR.

EDITIO QUARTA CORRECTIOR.

LIPSIAE.

SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXVIII.

MAXIMILIANI SENGEBUSCH

HOMERICA DISSERTATIO

POSTERIOR.

de patria et aetate Homeri grammatici Graeci , ea omnia in duas discedere partes apparet, alte- ı, quae ab antiquioribus scriptoribus illi acceperunt teram eorum, quae excogitaverunt ipsi. Namque ut erioris classis exemplum afferam luculentissimum, ›mus Nysaeensis, quem Diss. 1 p. 31 natione n dixisse vidimus Homerum, nullis certe id fecit ı Homericorum testimoniis innisus aliisve temporum n monumentis, sed ratiunculis tantummodo commotus s. Quis enim est qui sibi persuadeat, priusquam universae terrae quae orientem solem spectant Ro- gerentur, Graecum hominem ad Romanorum urbem ɜt genus rettulisse Homeri? Rem confirmant illius
Aristodemi de Homeri patria judicium respexit vitae ba lin. 8 West. *Ἀριστόδημος δ' ὁ Νυσαεὺς Ῥω- ὸν ἀποδείκνυσιν ἔκ τινων ἠθῶν Ῥωμαϊκῶν, ἄλλοι ιον.*

nam tamen partem eorum, quae in vitis et ab aliis : aetatis scriptoribus Graecis narrantur de Homero, tiorum auctorum libris grammaticos hausisse tationem positum est. Permulta enim ex iis quae ıta sunt comparata, ut a doctis hominibus excogitata ɜant; multa vero reperimus, quae antiquissimorum ı auctoritate et fide relata esse disertis verbis tra- 'eluti Smyrnaeum Homerum fuisse Stesim- ›indari est confirmatum testimoniis (Diss. 1 p. 205 ; Chium illum perhibuisse idem Pindarus fertur . 166) praetereaque Simonides (Diss. 1 p. 169), s (*Diss. 1 p. 163*), *alii.* Narrationem vero istam de *ım aenigmate* quae legitur et in vitis Homeri *et apud alios inferioris* aetatis scriptores Graecos,

HOMERI CARMINA

AD

OPTIMORUM LIBRORUM FIDEM EXPRESS

CURANTE

GUILIELMO DINDORFIO.

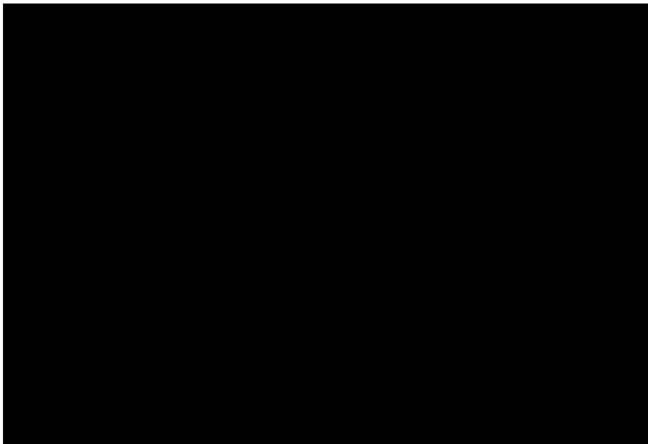
PRAEMITTITUR

MAXIMILIANI SENGEBUSCH

HOMERICA DISSERTATIO DUPLEX.

VOL. II.

ODYSSEA.

[redacted]

HOMERI ODYSSEA

EDIDIT

GUILIELMUS DINDORF.

PRAEMITTITUR

MAXIMILIANI SENGEBUSCH

OMERICA DISSERTATIO POSTERIOR.

EDITIO QUARTA CORRECTIOR.

LIPSIAE.

SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXVIII.

MAXIMILIANI SENGEBUSCH

HOMERICA DISSERTATIO

POSTERIOR.

Quae de patria et aetate Homeri grammatici Graeci statuerunt, ea omnia in duas discedere partes apparet, alteram eorum, quae ab antiquioribus scriptoribus illi acceperunt tradita, alteram eorum, quae excogitaverunt ipsi. Namque ut unum posterioris classis exemplum afferam luculentissimum, Aristodemus Nysaeensis, quem Diss. 1 p. 31 natione Romanum dixisse vidimus Homerum, nullis certe id fecit antiquorum Homericorum testimoniis innisus aliisve temporum vetustiorum monumentis, sed ratiunculis tantummodo commotus a se ductis. Quis enim est qui sibi persuadeat, priusquam Graecia et universae terrae quae orientem solem spectant Romanis subigerentur, Graecum hominem ad Romanorum urbem originem et genus rettulisse Homeri? Rem confirmant illius quae sola Aristodemi de Homeri patria judicium respexit vitae sextae verba lin. 8 West. Ἀριστόδημος δ' ὁ Νυσαεὺς Ῥωμαῖον αὐτὸν ἀποδείκνυσιν ἔκ τινων ἠθῶν Ῥωμαϊκῶν, ἄλλοι δ' Αἰγύπτιον.

Maximam tamen partem eorum, quae in vitis et ab aliis recentioris aetatis scriptoribus Graecis narrantur de Homero, e vetustiorum auctorum libris grammaticos hausisse extra dubitationem positum est. Permulta enim ex iis quae narrantur ita sunt comparata, ut a doctis hominibus excogitata esse nequeant; multa vero reperimus, quae antiquissimorum scriptorum auctoritate et fide relata esse disertis verbis traduntur. Veluti Smyrnaeum Homerum fuisse Stesimbroti et Pindari est confirmatum testimoniis (Diss. 1 p. 205 sq et 166); Chium illum perhibuisse idem Pindarus fertur ss. 1 p. 166) praetereaque Simonides (Diss. 1 p. 169), mastes (*Diss. 1 p. 163*), *alii.* Narrationem vero istam de *catorum aenigmate* quae legitur et in vitis Homeri *pluribus et apud alios* inferioris aetatis scriptores Graecos,

quis est, quaeso, quin eam ab Alexandrinis grammaticis fictam esse neget? Meletemve fluvium Homeri exstitisse patrem nisi antiquorum auctorum fide traditum esset, numquid putas Alexandrinos vel Pergamenos fuisse narraturos?

Et hujusmodi quidem narrationibus utrum qui fidem haberent in Alexandrinis fuerint grammaticis necne quaeri potest. De patria contra et aetate Homeri optimum quemque grammaticum non temere finxisse sibi narrationem sed ex iis quae ab antiquis Homericis traditae fuerunt elegisse sibi cui fidem haberet non est quod dubites. Quam vero elegisset sibi narrationem, hanc ut fulciret argumentis idoneis carminum quemque adiisse ipsa consentaneum videtur. Ea enim Homericorum carminum est conditio, ut, quum ne verbum quidem in iis de poëta ipso dicatur, insint permulta, quibus usus fere ut divinando de patria poëtae certior fias aetateque facile tibi persuadeas. In iis igitur perscrutandis dijudicandisque indiciis plurimos fuisse occupatos grammaticos per se patet. Ante omnes tamen huic quaestioni incubuisse scimus Aristarchum; qui suam sententiam, Homerum fuisse Atheniensem, eo maxime adhibito defendit argumento, quod Homerus Attice potissimum strueret verba. Cujus rei si testimonia quaeris, adeas Jahnii annales 67, 3, 252 sqq, ubi Aristonici

sent scriptores rem bene gessisse. Simile q narratione de Io insula Homeri patria ri potest. Cujus narrationis testes nominan s, Pseudoplutarchea utraque, quinta, sexta. Nominantur em Bacchylides (Diss. 1 p. 170), Timomachus (Diss . 93), Aristoteles (Diss. 1 p. 77). Sed nulla ex quat r quas dixi vitis hos auctores nominat cunctos; in sexta ittitur Bacchylides, in quinta Timomachus, uterque in Pseu lutarcheis. Is igitur, qui trium illorum testium antiquissi s est, Bacchylides, in una tantum vita commemoratur; Ari teles contra in nulla omittitur, in duabus memoratur ita, si eas adhibeas solas, fieri non possit quin unicus ille to s narrationis testis videatur esse. Ecquid animadvertis iptores sibi visos esse rem absolvisse ubi vetustioribus tibus spretis in summi philosophi acquievissent testimonio ato? Quod quum in Aristotele usu venire potuerit, cujus ud grammaticos Homericorum studiorum curiosos auctoritas nus valuit, numquid Aristarcho, cujus apud omnes sum fuit auctoritas, simile quid miraberis contigisse? Nec de t quem ante Aristarchum Homerum pro Atheniensi ha isse conjiciam. Theagenes Rheginus ille, qui primus Homeri poësi, genere, aetate scripsisse traditur (Diss. 1 210), quid de aetate et patria Homeri statuerit, traditum non perimus. Jam hoc non esse mirum clamas; me ipsum mones posuisse, quomodo antiquiorum testium memoria obscurata erit recentiorum nominibus. Et hoc quidem verum est, fa or. Sed in Theagene illud accedit, quod is exstitit primus, ui de Homero scriberet, unde magnam auctoritatem fuisse centemque ejus viguisse memoriam apud Alexandrinos in dis rtatione priori p. 210 sqq docui. Ex iis igitur, qui Theagene feriores fuerunt aetate, quem tandem auctoritatis tantae isse credamus, ut in hac re illius nomen obscuraret? Ne inem, opinor, praeter Aristarchum. Itaque valde probabile ico, Theagenis eam ipsam fuisse de patria atque aetate Ho eri sententiam, quam Aristarchus suam fecit.

Sed enim Theagenes quae de patria et aetate Homeri otulit, *unde ea hausisse* illum censebimus? Et qui Thea *nem exceperunt, alii illi* saeculorum sexti et quinti

a. Chr. scriptores, Stesimbrotus, Pindarus, Acusilaus, ceteri, quibus argumentis illi in suam quisque sententiam fuerunt deducti? Etenim duo quum repererimus genera eorum esse, quae in vitis Homeri et apud alios inferioris aetatis scriptores Graecos legantur de Homero, quorum alterum in conjecturis constet grammaticorum, alterum in narrationibus antiquiorum scriptorum fide traditis, grammaticorum sagacitate fulcitis, res jam eo redit ut anquiramus, quibus fontibus usi sint vetustiores illi scriptores, ex quibus Alexandrini hauserunt.

Ex iis quos in priori dissertatione mea recensui antiquissimos de Homero testes Hippiam (Diss. 1 p. 111) si mittimus et alios nonnullos, quos, quum incerti quodammodo videantur esse, quintum tamen certum est non antecedere saeculum, haec relinquuntur nomina certa: Acusilai (Diss. 1 p. 163), Aeschyli (Diss. 1 p. 170), Alcidamantis (Diss. 1 p. 114), Antimachi (Diss. 1 p. 205), Aristophanis comici (Diss. 1 p. 178 sqq), Bacchylidis (Diss. 1 p. 170), Cratini (Diss. 1 p. 177), Damastis (Diss. 1 p. 162), Eugaeonis (Diss. 1 p. 164), Glauci Rhegini (Diss. 1 p. 209), Gorgiae (Diss. 1 p. 113), Hellanici (Diss. 1 p. 156. 159), Herodoti (Diss. 1 p. 150—154), Pherecy- [redacted]

Homero adscripsisse videtur, Aeschylus om armina cyclica Homeri nomine signanda duxit; He ius abjudicavit ab Homero Cypria et Epigonos, ato philosophus sese Iliadem tantum et Odysseam pro genuinis Homeri carminibus habere prodit, Glaucus sese aliena putare ab Homero Cypria. Haec igitur dijudicasse solum suum quisque judicium de praestantia carminum illorum secutus videri potest. Sed narrationes de Homeri patria et aetate unde fluxisse in antiquissimorum illorum scriptorum libros credamus? Chium appellatum esse vidisti Homerum a Thucydide, Damaste, Pindaro, Simonide; jam Thucydidem et Damasten Pindaro subscripsisse dicas; Pindarus vero, id quod in dissertatione priori p. 166 monui, Acusilao fortasse fidem habuit quum Homerum dicebat Chium; na Acusilaum prout postea Hellanicum Homeridarum certe gc nus Chium ab Homero ipso derivasse legisti Diss. 1 p. 157 e 163. Eundem Acusilaum fortasse secutus est Simonides; sed unde hausit Acusilaus? Alio loco Smyrnaeum a Pindaro dictum fuisse Homerum vidisti; Stesimbrotus igitur quod Smyrnaeum statuit esse Homerum, id Pindari fretum auctoritate eum fecisse conjicias. Sed unde Pindarus, quum alio loco Chium diceret Homerum, alio ut eundem Smyrnaeum perhiberet adductus est? Unde Bacchylides rescivit, Ietam natione fuisse Homerum? Antimachus unde Colophonium? Jam Xenophanem memoras, quem Diss. 1 p. 205 Homerum Colophonium appellasse ipse arbitratus fuerim. Sed res eadem est; nomina tantum permutas; unde Xenophanes hausit? Vetustissimus omnium qui de Homero data opera scripsit Theagenes fuit; numquid omnium illarum narrationum inter se diversarum primum fontem unicum et communem unum idemque Theagenis opus fuisse censebis? Atque ut hoc ponas, varias multas de Homeri genere, patria, aetate narrationes Theagenem ita fuisse complexum, ut ex ejus opere omnes illi scriptores diversam quisque potuerint derivare sententiam rationibus vel a Theagene jam fulcitam vel ab ipsis demum fulciendam; ut hoc, inquam, ponas, unde, quaeso, Theagenem tantam narrationum farraginem congessisse putabimus?

In Aristonici annotationibus Iliacis nonnullae reperiuntur, quibus commemorati sunt poëtae quinto a. Chr. saeculo superiores. Sic diplas explicans Aristonicus nominat Alcmanem ad *E* 774 *Υ* 138, Anacreontem ad *Γ* 219, Archilochum ad *Z* 507 *Λ* 786, Ibycum ad *E* 5 *X* 23, Stesichorum ad *E* 31, Hesiodum ad *B* 507 *E* 260 *Θ* 455 *I* 246 *K* 431 *Λ* 155. 601. 750 *M* 22 *Ξ* 119. 124. 338 *Π* 748 *Ω* 25. 45. 527. 624 *Σ* 39 *Ω* 614. Nonnulli ex his locis notati fuerunt ab Aristarcho propterea quod recentior poëta verba Homeri ante oculos habuerit atque imitatus sit. Tales igitur poëtarum Homeri aetate inferiorum notationes testimonia quodammodo sistere dicas de vetustate Iliadis. Vide e. g. annotationem ad *M* 22, ubi diplam positam fuisse legimus *ὅτι ἀνέγνω Ἡσίοδος τὰ Ὁμήρου ὡς ἂν νεώτερος τούτου.* Hesiodo nimirum, quum pangeret catalogum fluviorum Theogon. 337 sqq, ob oculos fuisse apparet locum *M* 18 sqq. Ante Hesiodi tempora igitur hic locus Iliadis factus. Ex alio genere e. g. scholium Aristonici *K* 431 est: *ἡ διπλῆ, ὅτι ἑτέρους τῶν Τρώων οἶδε τοὺς Φρύγας· καὶ ὅτι Ὅμηρος οὐκ οἶδε καλουμένους Λυδοὺς ἀλλὰ Μῄονας. πρὸς τὰ περὶ ἡλικίας Ἡσιόδου.* De priori scholii parte Friedlaender relegavit lectorem ad Lehrsii Arist. p. 238; de ultimis, *πρὸς τὰ περὶ ἡλι-*

[redacted]

ıtores Homeri numerari vidimus Stesichorum et Al-
um, sic p. 120 a Longino cap. 13 Stesichorum et Archi-
ıum; sic Archilochum et Stesichorum Dio Chrysost. 55, 6
eri ζηλωτὰς fuisse narrat. Idem 2, 33 Stesichorum Ho-
μιμητὴν perhibet; accedunt epigrammata Anthol. Pal. 7,
ıuod infra proferam, et 9, 184, ubi ad Stesichorum poëta
ρικὸν ὅς τ' ἀπὸ ῥεῦμα | ἔσπασας οἰκείοις Στησίχορ' ἐν
ıτοις.

Sed hoc bene tenendum est, nec ejusmodi laudibus nec
ıarchi notationibus quas indicavi testimonia sisti de Ho-
ı. Esse testimonia illa vetustorum poëtarum de Iliade et
ısea concedo; testimonia de ipso poëta Homero non sunt.
ımus Dissert. 1 p. 169 Simonidem Ceum nomen Ho-
i nominasse: οὕτω γὰρ Ὅμηρος ἠδὲ Στασίχορος ἄεισε
ς. A poëtis Simonide Ceo aetate superioribus
Homeri nomen nominatum fuerit dubitari potest. Apud
aniam 9, 9, 3 quod tetigi Diss. 1 p. 45 legimus Καλαῖνον
baidem cyclicam Homero adscripsisse. Volunt ibi
Calaeno, quod nihili est, Callini introducere nomen
ae cujus ἀκμὴν quum accurate definire nequeamus supe-
ım tamen anno a. Chr. 600, inferiorem anno 700 fuisse
tat. Sed apud Pausaniam (cfr. Bergk. Lyrr. ed. 2 p. 315)
n ejus nomen introducendum sit an Callimachi non plane
ıt; atque ut de Callino ibi sit cogitandum, incertum mane-
utrum Callinus Thebaidem carmen dixerit Ὁμήρου esse
lio nescio quo titulo modove designaverit poëtam. Simi-
dicendum de loco Eustratii ad Aristot. Eth. Nicom. 6, 7
ı B, quo praeter Aristotelem (Diss. 1 p. 70) et Callima-
ı (Diss. 1 p. 45, ubi hunc Eustratii locum commemorare
bam) et Cratinus comicus (Diss. 1 p. 177) et (Bergk. Lyrr.
ı p. 570) Archilochus, poëta exeuntis a. Chr. saeculi
ri, Margiten Homeri carmen dixisse narrantur. Cui
ationi fortasse error subest, quo Cratini comoedia illa
ilochorum titulo inscripta cum ipso poëta Archilocho con-
videtur esse. Bergk l. c. pro καὶ Ἀρχίλοχος καὶ Κρα-
; probabiliter rescribi posse arbitratur καὶ Ἀρχιλόχοις
ῖνος. *Sin vero Archilochus* Margiten revera Homeri sese
e carmen prodidit, incertum rursus hoc videtur esse,

qua tandem ratione poëtam ille indicaverit. Homeri nomen legitur tribus locis reliquiarum, quae Hesiodi nomine inscribuntur. Primum Opp. 657, quo loco poëta sese narrat ex Aulide Chalcidem in Euboeam insulam trajecisse ibique musico vicisse certamine, Proclus annotat pro *ἔνθα μέ φημι | ὕμνῳ νικήσαντα φέρειν τρίποδ᾽ ὠτώεντα* nonnullos legere *ὕμνῳ νικήσαντ᾽ ἐν Χαλκίδι θεῖον Ὅμηρον.* Docuit autem Goettlingius ad vs. nominatum, erravisse Proclum dicendumque ei fuisse, addere quosdam post versum 657 alterum versum: *ἔνθα μέ φημι | ὕμνῳ νικήσαντα φέρειν τρίποδ᾽ ὠτώεντα, | ὕμνῳ νικήσαντ᾽ ἐν Χαλκίδι θεῖον Ὅμηρον.* Quae scriptura utrum vera sit dubium est; atque ut veram censeas esse, rursus hoc dubium, totus iste Operum locus utrum Hesiodo ipsi debeatur an alicui interpolatori. Goettlingius omnia a versu 646 *εὖτ᾽ ἂν ἐπ᾽ ἐμπορίην* usque ad versum 662 *Μοῦσαι γάρ μ᾽ ἐδίδαξαν* uncis inclusit. Pausaniae is contendit ad vs. 646 persuasum fuisse, totum hunc locum non esse Hesiodi, uti pateat ex iis quae dicat 9, 31, 3. Versus 654—662 etiam Plutarcho pro spuriis esse; sed quum versus antecedentes 646—653 ita prorsus inepti esse videantur, necessarium esse ut etiam hos pro spuriis habuerint antiqui; versum denique 650 repugnare versui 683. In animo fortasse Proclum habuisse Goettlingius [redacted]

θεῖον Ὅμηρον". ἀλλὰ γὰρ ἐπλανήθησαν ἐκ τ ν Ἡσιοδείων ἡμερῶν· ἕτερον γάρ τι σημαίνει. Proclum igitur non totum perum locum spurium habuisse vides, sed variam tantum-odo illam lectionem, qua Homeri additur nomen, aut igno-sse aut tacite rejecisse. Dio Chrysostomus oratione 2 Ale-ndrum magnum cum patre Philippo facit colloquentes περὶ σιλείας sive περὶ Ὁμήρου. Leguntur autem ejus orationis p. 11 haec: ταῦτα μέντοι ποιῶν Ὅμηρος ἡττᾶτο ὑπὸ Ἡσιό-υ, ὁ Φίλιππος εἶπεν· ἢ οὐκ ἀκήκοας τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐν ιικῶνι τὸ ἐπὶ τοῦ τρίποδος· „Ἡσίοδος Μούσαις Ἑλικωνίσι νδ' ἀνέθηκεν, | ὕμνῳ νικήσας ἐν Χαλκίδι θεῖον Ὅμηρον"; em epigramma Marcus Varro pro genuino habuit teste Gel-, qui super aetate Homeri atque Hesiodi disputans 3, 11 er alia haec narrat: „Marcus autem Varro in primo De ima-ibus uter natus prior sit parum constare dicit; sed non esse bium, quin aliquo tempore eodem vixerint; idque ex epi-ammate ostendit, quod in tripode scriptum est, qui in monte licone ab Hesiodo positus traditur". Goettlingius, qui Gel-, Dionis, Anthologiae locos tacens in Certamine epigramma stare narrat, Pausaniam 9, 31, 3 indicare autumat, sese non gisse illud epigramma; dicere enim Pausaniam ἐν δὲ τῷ Ἑλι-ῶνι καὶ ἄλλοι τρίποδες κεῖνται καὶ ἀρχαιότατος, ὃν ἐν Χαλ-δι λαβεῖν τῇ ἐπ' Εὐρίπῳ λέγουσιν Ἡσίοδον νικήσαντα ᾠδῇ. m de verbis Pausaniae utut statuas, longo tempore ante eum isse epigramma illud scriptum Varronis testimonio efficitur. ve tamen hoc Varronis effici putes verbis, revera Hesiodi sius epigramma illud fuisse. Idem valet de versibus quibus-m Hesiodi nomine signatis, qui e Philochoro afferuntur in holio Pindar. Nem. 2, 1, frgmt. Marckscheffel. no 221 Goett-ng. ed. 1 no 163 ed. 2 no 227: Φιλόχορος δὲ ἀπὸ τοῦ συντι-ἔναι καὶ ῥάπτειν τὴν ᾠδὴν οὕτω φησὶν αὐτοὺς (int. τοὺς ψῳδοὺς) προσκεκλῆσθαι· δηλοῖ δὲ Ἡσίοδος λέγων· „ἐν ήλῳ τότε πρῶτον ἐγὼ καὶ Ὅμηρος ἀοιδοί | μέλπομεν, ἐν αροῖς ὕμνοις ῥάψαντες ἀοιδήν, | Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυ-ἄορον, ὃν τέκε Λητώ". ῥαψῳδῆσαι δέ φησι πρῶτον Ἡσίο-ν Νικοκλῆς. Priores duos versus Philochoro non nominato oponit *Eustath.* *A p. 6, 13.* Satis antiquos versus esse hoc *et, quod Philochorus* jam eos pro genuinis habuit. Hesiodi

tamen eos revera esse non liquet; nec quo demum tem sint scripti illi indagari facile poterit.

Sed fac Hesiodi non solum hos versus esse, sed e epigramma illud a Varrone commemoratum, fac etiam Op loco indicato Hesiodum mentionem injecisse Homeri, fac chilochum Margiten, Callinum Thebaidem carmen dixisse meri: inde non explicabitur, unde variae illae narratione Homeri patria, genere, aetate ad Theagenem defluxeri reliquos illos sexti et quinti a. Chr. saeculi scriptores. hodie antiquissimi earum sunt testes.

Testimoniorum literis mandatorum deficiente memor fabulas jam video te confugere ore hominum tradi Patriis narras mihi Colophoniorum fabulis Colophonium merum fuisse appellatum; eodem modo Smyrnaeos Sm illum vindicasse, reliquas sibi singulas civitates. A fuisse fabulis de patria narratis singulis singulas de aeta genere, de parentibus, de vita narrationes. Ex his ve bulis ipsis vulgo narratis antiquissimos illos Homericos sisse, Theagenem, Glaucum, Stesimbrotum, reliquos.

Probabilitatis certe aliquid, fateor, ea sententia Namque scriptores non solos sed etiam civitates i decertasse de Homero constat. Vide modo vitam

[redacted]

ποι Μέλητος ὄντα τοῦ παρ' αὐτοῖς ποταμοῦ καὶ Κρηθηΐ- (leg. Κριθηΐδος) νύμφης κεκλῆσθαί φασι πρότερον Με- σιγένη, ὕστερον μέντοι τυφλωθέντα Ὅμηρον μετονομασθῆ- διὰ τὴν παρ' αὐτοῖς ἐπὶ τῶν τοιούτων συνήθη προσηγο- ν. Χῖοι δὲ πάλιν τεκμήρια φέρουσιν, ἴδιον εἶναι πολί- λέγοντες, καὶ περισώζεσθαί τινας ἐκ τοῦ γένους αυτοῦ ρ' αὐτοῖς Ὁμηρίδας καλουμένους. Κολοφώνιοι δὲ καὶ τον δεικνύουσιν, ἐν ᾧ φασιν αὐτὸν γράμματα διδάσκοντα ς ποιήσεως ἄρξασθαι καὶ ποιῆσαι πρῶτον τὸν Μαργίτην. cero Pro Archia poëta cap. 8 „Homerum Colophonii ci- m esse dicunt suum, Chii suum vindicant, Salaminii re- tunt, Smyrnaei vero suum esse confirmant: itaque etiam lubrum ejus in oppido dedicaverunt: permulti alii praeterea gnant inter se atque contendunt". Epigramma in Anthol. nud. 4, 294 Ὁππoίας τὸν Ὅμηρον ἀναγραψώμεθα πάτρης,| νον, ἐφ' ᾧ πᾶσαι χεῖρ' ὀρέγουσι πόλεις; Ibid. igr. 297 Ἑπτὰ ἐριδμαίνουσι πόλεις διὰ ῥίζαν Ὁμή- υ,| Κύμη, Σμύρνα, Χίος, Κολοφών, Πύλος, Ἄρ- ς, Ἀθῆναι. Ibid. 298 Ἑπτὰ πόλεις μάρναντο σο- ὴν διὰ ῥίζαν Ὁμήρου,| Σμύρνα, Χίος, Κολοφών, θάκη, Πύλος, Ἄργος, Ἀθῆναι. Ibid. 299 Χῖος ἔφυς; φημι· τί δέ, Σμυρναῖος; ἀπαυδῶ. | Κύμη δ' ἢ Κο- φὼν πατρὶς Ὅμηρε σέθεν; | οὐδετέρη. Σαλαμὶς δὲ τεὴ λις; οὐδ' ἀπὸ ταύτης | ἐξέφυν. ἀλλ' αὐτὸς λέξον ὅπη γέ- νας. | οὐκ ἐρέω. τίνος ἦρα; πέπεισμ' ὅτι τἀτρεκὲς εἰπών| ξω τὰς ἄλλας ἄμμιν ἀπεχθομένας. Strabo 13, 622 stquam Ephorum et Hesiodum Cumaeos fuisse narravit, μηρος δὲ, pergit, οὐχ ὁμολογουμένως (int. Κυμαῖός ἐστι)· ολλοὶ γὰρ ἀμφισβητοῦσιν αὐτοῦ. Idem 14, 645 ἀμ- ισβητοῦσι δὲ καὶ Ὁμήρου Χῖοι, μαρτύριον μὲν τοὺς μηρίδας καλουμένους, ἀπὸ δὲ τοῦ ἐκείνου γένους προχειρι- μενοι, ὧν καὶ Πίνδαρος μέμνηται· „Ὅθεν περ καὶ Ὁμη- ίδαι, | ῥαπτῶν ἐπέων τὰ πόλλ' ἀοιδοί". Pag. 646 idem riptor de Smyrna urbe loquens ἔστι δὲ, inquit, καὶ βι- λιοθήκη καὶ τὸ Ὁμήρειον, στοὰ τετράγωνος, ἔχουσα νεὼν μήρου καὶ ξόανον· μεταποιοῦνται γὰρ καὶ οὗτοι αφερόντως τοῦ ποιητοῦ· καὶ δὴ καὶ νόμισμά τι χαλ- ν παρ' αὐτοῖς Ὁμήρειον λέγεται. ῥεῖ δὲ πλησίον τοῦ τει-

χους ὁ Μέλης ποταμός. Plura possent coacervari; se cam chartis. E nonnullis vero eorum quos attuli locorum id elucet, non solum de origine ipsa Homeri pugnasse tes, sed additas esse a singulis civitatibus fabulas qı proprias de parentibus, de aetate, de vita, de carm Veluti Homeri parentes Meletem fuisse et Critheidem, S naeis propriam atque domesticam fuisse docemur fa Colophonios sibi propriam habuisse videmus narral qua Homerus primum Colophone versus panxisse Margi ibi primum confecisse diceretur. Id quoque genus plu geri possent.

Theageni, Stesimbroto, Pindaro, reliqu quinti et sexti a. Chr. saeculi scriptoribus eas urbiumque contentiones de Homero si non omnes. mas tamen fuisse cognitas vix negari potest. Neque diffiteor. Hoc vero mihi exploratum habere videor, fide illos fabularum quarundam acquievisse vulgo circ rum, sed auctoritatem requisivisse ipsorum H carminum, quibus de se poëta ipse videretur test neque in Iliade neque in Odyssea eum fecisse cert atque diserte apud nonnullos scriptores, etiam in vitis quibusdam expressum legimus, eam esse caussam divei

[redacted]

ı Homerum ipsum in eo de se testantem deprehendisse sibi ırentur.

Singula jam recensebo. Hymno in Apollinem facto nt quidam versus, quibus poëta in Chio insula sese hare dicit, ed. Wolf. vs. 165 sqq: *ἀλλ' ἄγεθ', ἱλήκοι μὲν λλων Ἀρτέμιδι ξύν, | χαίρετε δ' ὑμεῖς πᾶσαι· ἐμεῖο δὲ μετόπισθεν | μνήσασθ', ὁππότε κέν τις ἐπιχθονίων ἀνπων | ἐνθάδ' ἀνείρηται ξεῖνος ταλαπείριος ἐλθών· | „Ὦ ραι, τίς δ' ὔμμιν ἀνὴρ ἥδιστος ἀοιδῶν | ἐνθάδε πωλεῖ-, καὶ τέῳ τέρπεσθε μάλιστα“; | ὑμεῖς δ' εὖ μάλα πᾶσαι κρίνασθ' εὐφήμως· | „Τυφλὸς ἀνήρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἔνι παλοέσσῃ· | τοῦ πᾶσαι μετόπισθεν ἀριστεύουσιν ἀοιδαί“.* anum Homeri esse Homerumque eo quem apposui loco sui us mentionem facere Thucydides autumat gravissimus ptor, lib. 3 cap. 104. Homerum igitur Chium esse ille stimavit. Fidem igitur Thucydides habuit narrationibus orum Homerum sibi vindicantium, quas narrationes eum be novisse nemo negabit. Dubitari posse primo aspectu atur, utrum Thucydides fabulis Chiorum fidem habuerit, a sibi persuaserat hymnum Homeri esse, an hymnum Ho-·i esse crediderit, quia Chiorum fabulis fidem habebat. Sed m narrationes Chiorum ne uno quidem verbo ille comme-·andas duxerit, facile intelligitur, quod priori loco posui um esse: adscribebat ille hymnum Homero; inde consequeur, ut in partes Chiorum sibi Homerum vindicantium deceet Homerumque pro Chio haberet. Eadem ratione haud ›ie reliqui illi scriptores antiqui, Damastes, Pindarus, monides et si qui alii fuerunt, in eam deducti sunt sentiam, ut Chium appellandum arbitrarentur Homerum. No-'ant illi omnes sine dubio fabulas Chiorum proprias de Horo cive suo traditas; fidem vero apud scriptores fabulis ore ninum traditis sola hymni In Apollinem verba addiderunt.

Simile quid accidit iis, qui Colophonium Homerum sse crederent. Hi versibus quibusdam Margitis decipi passi sunt. Cujus carminis, quamvis aetatem non tulerit, tium tamen *fuisse hoc scimus: Ἦλθέ τις εἰς Κολοφῶνα γέ-ν καί θεῖος ἀοιδός, | Μουσάων θεράπων καὶ ἑκηβόλου λλωνος, | φίλης ἔχων ἐν χερσὶν εὔφθογγον λύρην.* Lo-

cum servatum in aliquo scripto grammatici cujusdam Lati eJito, quod delitescit in bibliotheca regia Berolinensi, p juris fecit Fr. Lindemann in opere inscripto Die Lyra. Sammlung von Uebersetzungen aus dem classischen Altei tom. 1 (prodiit is tomus Misniae apud Goedschium 1821) Versum secundum in scholiis Aristoph. Avv. 913 exsta disti Diss. 1 p. 179. Senem, qui tribus hisce versibus memoratur, poëtam ipsum esse eum, qui Margitem f negari vix potest. Itaque ii, qui Margitem Homeri c esse crederent, testantem illum de se his versibus Hoi ipsum esse credebant. Poterat enim e versibus prola certe elici, Homerum Colophone aliquamdiu habitasse, sufficiebat sententiae ei stabiliendae, qua Colophonius retur poëta. Sed fuerunt fortasse plures ejusmodi in l loci, quibus de Colophonio Homero etiam luculentius tum esse videretur.

S m y r n a e u m porro qui H o m e r u m perhibebant s res, id fecerunt auctoritate, opinor, c a r m i n i s adduct in vitam P s e u d o h e r o d o t e a m receptum exstat cap. 1 tium ejus carminis hocce est: *Οἵη μ' αἴσῃ δῶκε πατὴ κύρμα γενέσθαι, | νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς λων, | ἥ ποτ' ἐπύργωσαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο | λαο*

[redacted]

Ionica Ephesiorum an ex Aeolica illa Cumaeorum colonia ɑdus fuisset Homerus. Jam inspice carminis nostri ver- sextum, quo poëta Aeolicam Smyrnam patriam suam vo- conditam a populo Phriconis, id est a Cumaeis; fac Ho- ım carminis auctorem credas: bellissimum habebis testi- ;um de Aeolica Homeri origine. Denique in iis, qui ex ica Smyrnam deducta colonia Homerum fuisse ajebant ıdum, fuerunt qui Smyrnae quidem prognatum, Cumis paullo ante deductam coloniam generatum illum perhibe- : hi Cumaeum suo sibi jure videbantur Homerum nuncu- . Atque huic quoque sententiae favere quodammodo vi- r carmen. Itaque vita Pseudoherodotea, quae carmen ɑvit, illam quoque sequitur narrationem; vide cap. 1. 2. 3.

Leguntur porro capite nono vitae Pseudoherodoteae nonnulli versus, quibus poëta prodit se Neonteichos enisse, quae colonia fuit Cumaeorum ad Hermum fluvium inter Cumas et Smyrnam media. Capite dein 17mo ver- exstant, quibus Erythras se navigaturum esse poëta . Homerum fac esse hunc poëtam, id quod vita Pseudo- dotea facit: statim concedendum tibi erit, id quod vita perhibet, Erythras Homerum iter suscepisse.

Ex hymno vero in Apollinem facto itinera multa episse Homerum clarissimum carminibus suis redditum ludes, ubi hymnum Homeri esse statueris. Eorum enim protuli supra versuum ultimo, *τοῦ πᾶσαι μετόπισθεν τεύουσιν ἀοιδαί*, subjunguntur in illo hymno haecce: *ἡμεῖς ιέτερον κλέος οἴσομεν, ὅσσον ἐπ' αἶαν | ἀνθρώπων στρε- :σθα πόλεις εὐναιεταώσας· | οἱ δ' ἐπὶ δὴ πείσονται, ἐπεὶ ἐτήτυμόν ἐστιν.*

Pauperem porro Homerum fuisse canendoque susten- ; vitam ex hymno in Cererem facto concludes, si ge- um censueris; ibi enim vss. 490—495 a Cerere cum filia erpina precatus est poëta, ut pro cantu victum sibi prae- nt: *πρόφρων ἀντ' ᾠδῆς βίοτον θυμήρε' ὄπαζε· | αὐτὰρ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.* Iidem versus recur- in *fine hymni tricesimi Εἰς Γῆν μητέρα πάντων*. Si- *ni sunt versus,* quibus clauditur hymnus tricesimus

ner. 2

unus, *Εἰς Ἥλιον: χαῖρε, ἄναξ, πρόφρων δὲ βίον θυμ ὅπαζε· | ἐκ σέο δ' ἀρξάμενος κλήσω μερόπων γένος ἀνδ ἡμιθέων, ὧν ἔργα θεοὶ θνητοῖσιν ἔδειξαν.*

Duos hymnos in ipsa Cypro insula a poëta can esse in certamine musico non est quod ambigas, q tum et nonum. Uterque Venerem celebrat deam, numen prae ceteris omnibus diis scis Cyprios coluisse. tus exorditur sic: *Αἰδοίην χρυσοστέφανον καλὴν Ἀφροδ ᾄσομαι, ἣ πάσης Κύπρου κρήδεμνα λέλογχεν | εἰναλίης*; ditur vero idem hymnus hisce: *χαῖρ' ἑλικοβλέφαρε γλυ λιχε· δὸς δ' ἐν ἀγῶνι | νίκην τῷδε φέρεσθαι, ἐμὴν τυνον ἀοιδήν· | αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ δῆς.* Nonus hymnus incipit verbis *Κυπρογενῆ Κυθ ἀείσομαι*, finitur hisce: *χαῖρε θεά, Σαλαμῖνος ἐυκτ μεδέουσα, | καὶ πάσης Κύπρου, δὸς δ' ἱμερόεσσαν ἀο αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.* His igit minibus ii procul dubio innisi sunt, qui Cyprium Ho fuisse perhiberent.

Jam hymnum inspice octavum; aut Colopho Smyrnae eum cantatum esse a poëta in certamin sico videbis. Hymnum In Apollinem Deli cantatu poëta dicit aperte; sin vero hymno illi duo carmina maj

[redacted]

iodoque Chalcide certantibus inquisivit, recentioris memo-eam narrationem et Plutarcho, si recte quae dicit p. 40 pio, inferiorem esse contendit. Qua in re falsum esse vi-doctum apparet. Namque epigramma illud Hesiodi no-e inscriptum quum non solum a Dione Chrysostomo, sed m a M. Varrone pro genuino habitum fuisse viderimus, s antiquae esse notae negare non possumus. Hoc vero si cesseris, ad tempora antiqua pertinere et epigramma ipsum ocum Operum, qui cum eo arctissime cohaeret, et quos Goettlingius nec Marckscheffel impugnaverunt versus de aco certamine inter Homerum et Hesiodum instituto, fon-jam habebis, unde narrationes istas de Homero He-di aequali profluxisse primum dicas.

Redeo ad ea carmina, quae falso Homeri inscri-iantur nomine. Horum in numero fuerunt nonnulla, e qua in civitate pacta essent, certissime vel ipse titulus retur docere. Veluti Cypriorum carmen pepigisse alii ierum ipsum perhibebant, alii Stasinum Cyprium, alii alios; eo vero plerique consensisse videntur, in Cypro insula nen esse compositum. Sic carmen illud, quod Phocaidis ribebatur nomine, Phocaeae in urbe Ionica Cumis et rnae vicina compositum esse nemini non constabat. Ho-um igitur si quis Phocaidis auctorem habebat, proclive ei fidem habere Phocaeensium narrationi, quam vita Pseu-erodotea cap. 15. 16 exhibet: Homerum diutius Phocaeae tasse ibique Phocaidem confecisse, quam Thestoridae Pho-ensi donaret hospiti suo; quem scilicet Thestoridam alii m carminis fuisse dicebant auctorem. Simile quid Cy-i narrabant; Homerum enim ipsum pepigisse Cypriorum nen Stasinoque donavisse autumabant, ut huic filiam in rimonium collocaret. Quam narrationem, cujus testes infra inabo, eos veram habere oportebat, qui Homerum Cy-rum auctorem crederent; siquidem explicandum iis erat, factum esset, ut a multis Stasinus perhiberetur auctor.

Sed genuinis quoque Homeri carminibus, Iliade et yssea illi, qui saeculo quinto sextoque a. Chr. *mi Homericas instituerunt* quaestiones, vel usi *ibusi videntur esse* ad opiniones suas vel confirmandas

vel conformandas. Iliadem enim et Odysseam, quamvis diserte nihil de poëta ipso contineant dictum, ita tamen comparatas esse monui supra, ut in iis repperisse facile sibi videatur aliquis vestigia multa, quae secutus certiora quaedam de poëtae aetate, patria, vita edoceatur. Hac igitur via Alexandrinos progressos esse grammaticos indicavi, quorum cura et doctrina quamvis multo accuratior fuerit contentionibus primorum illorum Homericorum, hos tamen inchoasse quaecumque ab Alexandrinis postea perficerentur, extra dubitationem videtur positum esse. Differunt autem antiquorum illorum Homericorum studia et Alexandrinorum maxime Aristarchi eo, quod hi tota carmina diligenter excutiebant, singula quaeque perscrutabantur, nihil fere negligebant, quod quidem ad rem facere posse videretur; illi vero desultoria opera hic illic carminibus incidentes, prout fors ferebat, occasione ultro oblata alius in aliud casu magis quam severo et continuato studio deducebantur vestigium. Quae vero quisque repperisse sibi visus esset, iis avide arreptis firmiter insistebat reliqua parum curans, si quid in iis inesset, quod sententiae adversaretur primum usurpatae. Quam quum sequerentur rationem vetusti illi Homerici, fieri vix potuit quin alio tempore diversa probaret idem auctor; ut Pindarum in alio carmine Chium, [redacted]

·ebus ab eo commemoratis indicia collecta esse ab an-
quorum ope patriam atque aetatem ejus accuratius de-
onarentur, sed exstitisse etiam, qui quae ille de mo-
condicione, fatis heroum quorundam narravit,
se ipso et a suis amicis inimicisque ad he-
llos eum transtulisse Homerumque dum alios de-
videretur, se suamque depinxisse fortunam conjice-
ic quod Phaeacum vatem Demodocum θ 63 sqq nar-
ıcum fuisse, τὸν πέρι Μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγα-
κακόν τε· | ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν
id εἰς ἑαυτὸν αἰνίττεσθαι Homerum putabant. Cfr,
ad locum indicatum. Laothoam, uxorem Priami, filiam
Ἄλταο γέροντος Homerus perhibet Φ 85. 86 Χ 51.
51, ubi γέρων ὀνομάκλυτος Altes dicitur magnamque
liae dedisse narratur, in scholio V Athenocritus tra-
ntendisse Homerum πρώην Ἄλτην καλεῖσθαι διὰ τὸ
ν αὐτόν. Quae narratio respicitur in Certamine West.
ubi mendose scriptum exstat Αὐλήτης. Correxit
r Cycl. 1 p. 149 not. 183. Mentorem Ithacesium quen-
sse autumabant, qui Homerum in Ithaca insula aegro-
hospitio exciperet valetudinemque ejus curaret; com-
m apud Mentorem Ulixis fata comperisse Homerum.
udoherodot. cap. 7. Menten mercatorem fuisse ἀπὸ
ρὶ Λευκάδα τόπων, quocum Homerus multa itinera
eadem Pseudoherodotea narrat cap. 6. 7. 8. Phe-
vitricum Homeri fuisse eumque literis erudivisse idem
perhibet cap. 4. 5; Tychium opificem, qui Η 220
μων ὄχ' ἄριστος fuisse praedicatur, Neonteichos quum
Homerus, hospitio eum excepisse in Pseudoherodo-
mus cap. 9 et in scholiis ad Iliadis locum nominatum,
ıstathium Η 221 p. 678, 13. Tychii igitur, Phemii,
Mentoris nomina Homerum postea in carmina sua re-
laudibusque eos celebravisse ob accepta beneficia
ıaximis sibi persuaserant. Cfr. Pseudoher. cap. 26.
tam contra, quum tutor Homeri esset, hujus bona
ıse *conjiciebant* ideoque Homerum ei Β 212 sqq male-
Vide scholl. Β 212 Eustath. Β 212 p. 204, 13 σ 85
839, 7. *Echetum* illum regem, Ἔχετον βασιλῆα

βροτῶν δηλήμονα πάντων, commemoratum σ 85. 115 φ 308, exstiterunt qui Homeri temporibus vixisse autumarent injuriamque intulisse Homero, unde factum esset, ut poëta ejus mentionem injiceret ὡσανεὶ παλαιοῦ τινος ἀδίκου. Vide scholia σ 85 Eustath. σ 85 (84) p. 1839, 5. Hac igitur ratione, quum poëta neque in Iliade neque in Odyssea de se ipso quidquam praedicasset, extorquere illi id ausi sunt ut aliquid de se licet tecte, sed praedicaret tamen.

Narrationum de Homero ex Homericis Hesiodeisque carminibus et genuinis et suppositiciis vel petitarum vel confirmatarum quam late patuerit campus hodie jam non dico accurate definire, sed ne suspicari quidem possumus. Neque enim servata sunt omnia illa Homero falso adscripta et Hesiodo carmina integra; sed interierunt longe plurima, ita ut ex multis fragmenta pauca tantum sint servata, aliorum ne unus quidem versus, sed tituli tantummodo, multa denique fuisse videantur, quorum quum ne tituli quidem exstent, memoria penitus deleta sit. Haesitare igitur possit aliquis suo jure, an quaecumque in civitatibus singulis Graecis de Homero apud vulgus narrabantur, e carminibus hausta esse videantur omnia. Quid enim obstat, quominus hac in re vulgus eadem fere qua postea doctos sese gessisse dicamus ratione, ut de Homero quum tra- [redacted]

...eat, fieri posse, ut de Homero quoque ipso aliquid certi ...xploremus.

Carmina igitur illa, quae primus Plato ab Home...o abjudicasse universa videtur, principes gram...maticorum Alexandrinorum omnes ab Homero ab...udicasse universa constat, quamvis recte in vita Homeri ...uinta καὶ τῇ φύσει καὶ τῇ δυνάμει deteriora esse dicantur ...liade et Odyssea, ita tamen comparata fuisse concedendum ...st omnia, ut magna inter ea similitudo intercederet et genui...na illa duo Homeri opera. Qui enim usu venire potuisset, ut ...psius Homeri ea fuisse crederentur, nisi genuinis simillima ...essent? Firmant sententiam frustula quae aetatem tulerunt, ...αίγνια quae dicuntur, hymni, Batrachomyomachia, fragmen...ta reliquorum. Quibus omnibus, quamvis superentur Iliade et ...Odyssea, Homerici tamen coloris aliquid adspersum esse ne...mo est quin facile percipiat. Sectatores igitur imitato...resque Homeri ea carmina confecisse in aprico positum ...est. Sed qui fuerunt sectatores illi? Nomina servata sunt ...multorum, quibus carmina, quae vulgo Homeri dicebantur, ab ...aliis tribuerentur: Creophyli Samii, Arctini Milesii, Stasini ...Cyprii, Aristeae Proconnesii, Leschae Lesbii, Hagiae Troe...zenii, Cynaethi Chii, Pigretis Halicarnassensis, aliorum; sed ...his non immorabor; neque enim catalogo eorum nominum opus ...est hoc loco. Id autem valde memorabile videtur, fuisse multa ...ujus generis carmina, quae qua in civitate composita essent, ...constare videretur, a quo composita essent, non constaret; ...am cui vulgo adscriberentur, Homerum severiores judices ...ntelligebant auctorem non esse; praeter Homerum vero aut ...ullum auctoris traditum videbant nomen, aut tradita quidem ...ompluria nomina, e quibus quod eligendum esset, non posset ...ijudicari; aut traditum unum, sed de quo dubitaretur. Et ...aec quidem conditio, ut praeter Homerum unum traditum es...et nomen, de quo dubitaretur, Batrachomyomachiae ...rat et Margitis; quae carmina praeter Homerum Pigreti ...ttribuebantur Halicarnassensi, fratri Artemisiae claris...imae illius *Halicarnassensium* reginae, quae in pugna navali ...*ud Salaminem commissa* audacissimam sese praebuisse *tra*...*ur. Vide Suid. s. v. Πίγρης* Eudoc. p. 358 et quae de Ba...

trachomyomachia collecta exhibet Baumeister in libello de Batrachomyomachia scripto (Gotting. 1852) p. 40 sqq. Jam Batrachomyomachiam recte forsitan veteres videri possunt ad Pigretem rettulisse; Margitem contra quod attinet, longe verisimilius est, Pigretem interpolasse tantummodo carmen versibus jambicis inter hexametros interpositis. Namque initio carminis, quod supra apposui, priores duos versus hexametros sequi vidisti jambicum senarium, quem constructione reliquorum non turbata omittere possis; atque expresse testatur Suidas et Eudocia l. c. singulis Iliadis versibus pentametros subjunxisse Pigretem. Auctor igitur primus hexametris solis absolvisse Margitem videtur, quibus Pigres jambicos versus interposuit. Sed auctor primus Margitis quisnam fuit? Margitem suae civitati vindicasse vidimus Colophonios, auctorem perhibuisse Homerum ipsum; atqui hic non fuit. Quis igitur fuit? Venio ad alterum genus eorum carminum, quorum auctores nominantur quidem, singulorum tamen non singuli sed plures. Cujus generis luculentissimum exemplum est Cypriorum carmen. Hoc vulgus dicebat Homerum pepigisse; fuisse dixi qui Stasinum Cyprium, fuisse qui alios perhiberent auctores. Sic teste Proclo nonnulli Hegesinum Salaminium perhibuerunt auctorem; sed fuerunt quoque ad Hege-
[redacted]

Exempla tantummodo posui trium horum generum. Plura
cognoscere gestit, Welckeri is adeat librum de Cyclo
scriptum. Hoc vero loco explicandum ante omnia id
ur, qui factum sit, ut tot tantaque carmina in iisque plu-
pulcherrima circumferrentur aut ἀδέσποτα aut πολυδέ-
α. Neque enim in ullo alio Graecarum literarum genere
quid unquam usu venit; neque etiam in epicis poëmatis iis,
post Persica bella sunt composita. Deprehenduntur sane
ullae tragoediae, comoediae, lyrica carmina, quorum de
oribus disceptatum sit; attamen si ea contuleris ad nume-
eorum, quorum auctores sunt certissimi, paucissima ἀδέ-
α et πολυδέσποτα videbuntur esse; contra in hac vetere
poësi quorum auctores certi sunt, ea numero longe su-
tur iis, in quibus certos desideramus auctores. Cujus
ui caussam esse diceret ipsam vetustatem horum epicorum
inum, vehementer, opinor, falleretur. Nam lyrica poësis
m fere temporibus maxime floruit, quibus epica illa, quae
rum et Hesiodum insecuta est, octavo, septimo, sexto
r. n. saeculis; lyricorum vero qui illis temporibus vixe-
poëtarum nomina, Archilochi, Simonidis Amorgini, Cal-
Tyrtaei, Stesichori, Alcaei, reliquorum, dubitationum
nta mole premantur, quanta eorundem temporum epici
um abest. Epicorum illorum aut tetris tenebris obruta
capita, aut quasi per caliginem conspiciuntur; lyrici quos
ad unum omnes in aprico agunt sole, ita ut vix de uno
ltero dubitandum videatur carmine lyrico. Atqui lyrica
carmina breviora fuerunt multo quam epica, exceptis so-
:αιγνίοις quibusdam quae dicuntur Homericis hym-
que minoribus. Majores hymni et Batracho-
machia ambitu longe superant lyrica; longissima vero
liquis carminibus fuerunt plurima, veluti Cypria in un-
m libros patuisse traditum est. Haec igitur a quo con-
essent carmina ambigebatur, lyricorum illorum ambitu
o angustiorum auctores erant certi. Id, quaeso, qui fa-
est?

Superincidit *alia cogitatio.* Homeri imitatores se-
oresque fuisse scripsi eos, qui carmina Homero falso
conficerent. Homeri imitatores sectatoresque plurimos

fuisse poëtas Graecos constat, maxime epicos. Sed re: eadem est. Ut enim scenicos mittam lyricosque poëtas quod in generibus versabantur poëseos plane diversis ab facile excusantur, ne epica quidem carmina ea, quae Persica bella composita sunt, tam prope accesserunt ad I rum quam vetera illa carmina, in quibus versatur disp nostra. Sive enim respicias sermonem narrationisque rem universum, Apollonii Rhodii Argonautica, Choerili supersunt fragmenta, reliqua omnia quae ad id genus pertinent poëseos, quamvis pulchra sint, multo tamen l abesse ab Iliade et Odyssea senties quam frusta veteru rum epicorum; sive argumenta spectes, arctissimam pl vides carminibus vulgo ad Homerum relatis interceder Homero ipso Iliadeque et Odyssea necessitudinem, reliq vero carminum ab Iliade et Odyssea seposita quasi et se esse argumenta. Horum enim poëtarum alius Argonaut sumpsit celebrandos, alius bellum Persicum, alius He et Leandrum, alius Herculis vitam, alius Bacchi res alius bellum Thebanum; veteres contra epici illi, qu merus ipse Iliade et Odyssea narravisset, eorum s menta continua exhibuerunt carminibus iis, quae cy vocantur. Batrachomyomachiam parodiam esse [redacted]

nenti commemorari debeat, plurimis et locupletissimis ve- im scriptorum testimoniis extra dubitationem hoc esse po- m, ab initio Homerum ipsum Iliadem et Odys- ım non lectioni destinasse sed soli recita- ni; inde ab initio per longum complurium ıculorum spatium recitata ea carmina non sse nisi carptim; neque Homerum ipsum lite- mandasse carmina sua, nec per longum illud ıporis intervallum, quod fuit inter Homerum medium fere saeculum a. Chr. sextum, literis ısignata unquam ea fuisse; primum Pisistra- ı Atheniensium tyrannum Iliadis et Odysseae 'tes e dissipatione illa retraxisse operaque utum virorum nonnullorum doctorum colli- ıda omnia disjecta quasi membra poëtae, or- anda, literis curasse describenda. Quae res ad ıericorum carminum historiam recte dijudicandam tantum t, ut omnia quae quidem in promptu habeam veterum scri- um testimonia una proponenda esse arbitrer.

Primus igitur locus esto Josephi C. Apion. 1, 2 *ὀψὲ καὶ μόλις ἔγνωσαν* (int. *οἱ Ἕλληνες*) *φύσιν γραμμάτων. οὖν ἀρχαιοτάτην αὐτῶν τὴν χρῆσιν εἶναι θέλοντες παρὰ νίκων καὶ Κάδμου σεμνύνονται μαθεῖν. οὐ μὴν οὐδ' ἀπ' νου τοῦ χρόνου δύναιτό τις ἂν δεῖξαι σωζομένην ἀναγρα-, οὔτ' ἐν ἱεροῖς οὔτ' ἐν δημοσίοις ἀναθήμασιν, ὅπου γε περὶ τῶν ἐπὶ Τροίαν τοσούτοις ἔτεσι στρατευσάντων ὕστε- πολλὴ γέγονεν ἀπορία τε καὶ ζήτησις, εἰ γράμμασιν ἐχρῶν- καὶ τἀληθὲς ἐπικρατεῖ μᾶλλον περὶ τοῦ τὴν νῦν οὖσαν γραμμάτων χρῆσιν ἐκείνους ἀγνοεῖν. ὅλως δὲ παρὰ τοῖς ησιν οὐδὲν ὁμολογούμενον εὑρίσκεται γράμμα τῆς Ὁμή- ποιήσεως πρεσβύτερον. οὗτος δὲ καὶ τῶν Τρωικῶν ὕστε- φαίνεται γενόμενος· καί φασιν οὐδὲ τοῦτον ἐν γράμμασι αὑτοῦ ποίησιν καταλιπεῖν, ἀλλὰ διαμνημονευομένην ἐκ ᾀσμάτων ὕστερον συντεθῆναι καὶ διὰ τοῦτο πολλὰς ἐν ῇ σχεῖν τὰς διαφωνίας.* Annotat ad hunc locum F. A. Wol- *Proll. p. 77 not. 38* „Tironum gratia cum Meriano notan- *est, illud φασίν* de rebus vel certissimis usurpari in fama *e obscura,* non de iis, quae a nonnullis sive paucis tra-

duntur. De his Graece est *φασὶν ἔνιοι*, *φασί τινες*
ad Aelianum, qui Var. hist. 13, 13 caput exhib
ptum *Περὶ Ὁμήρου ἐπῶν καὶ ποιήσεως*. Ejus verba s
*Ὅτι τὰ Ὁμήρου ἔπη πρότερον διῃρημένα ᾖδον οἱ
οἷον ἔλεγον τὴν Ἐπὶ ναυσὶ μάχην, καὶ Δολωνίαν
Ἀριστείαν Ἀγαμέμνονος, καὶ Νεῶν κατάλογον, κα
κλειαν, καὶ Λύτρα, καὶ Ἐπὶ Πατρόκλῳ ἆθλα, κα
ἀφάνισιν. ταῦτα ὑπὲρ τῆς Ἰλιάδος. ὑπὲρ δὲ τῆς ἑ
ἐν Πύλῳ, καὶ Τὰ ἐν Λακεδαίμονι, καὶ Καλυψοῦ
καὶ Τὰ περὶ τὴν σχεδίαν, Ἀλκίνου ἀπολόγους, Κ
καὶ Νεκυίαν, καὶ Τὰ τῆς Κίρκης, Νίπτρα, Μνηστ
νον, Τὰ ἐν ἀγρῷ, Τὰ ἐν Λαέρτου. ὀψὲ δὲ Λυ
Λακεδαιμόνιος ἀθρόαν πρῶτος εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ
Ὁμήρου ποίησιν. τὸ δὲ ἀγώγιμον τοῦτο ἐξ Ἰωνί
ἀπεδήμησεν, ἤγαγεν. ὕστερον δὲ Πεισίστρατος σ
ἀπέφηνε τὴν Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσσειαν.* Libanius i
apologia ed. Reisk. tom. 3 p. 25 postquam Socrati li
firmavit et alios poëtas vetustos vituperare et Homer
enim compertum habuisse illum, Atheniensium tyra
Homerum Theognidemve) *καὶ Πεισίστρατος μέν,
μάλιστα σπουδάσας περὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν οὐ
πώποτε ἀπέκτεινε λαβὼν ἔπους ἐπιλαμβανόμενον·*
[redacted]

την ὑφ' Ὁμήρου ἰδίᾳ τετάχθαι καὶ μὴ ἐγκαταλεγῆναι τοῖς εσι τῆς Ἰλιάδος, ὑπὸ δὲ Πεισιστράτου τετάχθαι εἰς τὴν ησιν. Schol. V *K* init. ante vs. 1 Φασὶ τὴν ῥαψῳδίαν Ὁμήρου ἰδίᾳ τετάχθαι, καὶ μὴ εἶναι μέρος τῆς Ἰλιάδος, ὁ δὲ Πεισιστράτου τετάχθαι εἰς τὴν ποίησιν. Vita Homeri quarta περιιὼν δὲ τὰς πόλεις ᾖδε τὰ ποιήματα. ὕστερον δὲ Πεισίστρατος αὐτὰ συνήγαγεν, ὡς τὸ ἐπίγραμμα τοῦτο οῖ· „Τρίς με τυραννήσαντα τοσαυτάκις ἐξεδίωξε | δῆμος εχθῆος καὶ τρὶς ἐπηγάγετο, | τὸν μέγαν ἐν βουλαῖς Πειτρατον, ὃς τὸν Ὅμηρον | ἤθροισα σποράδην τὸ πρὶν ἀειενον. | ἡμέτερος γὰρ κεῖνος ὁ χρύσεος ἦν πολιήτης, | εἴ- Ἀθηναῖοι Σμύρναν ἐπῳκίσαμεν". Vita Homeri quinοὐδὲν δ' αὐτοῦ θετέον ἔξω τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσις, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὕμνους καὶ τὰ λοιπὰ τῶν εἰς αὐτὸν φεένων ποιημάτων ἡγητέον ἀλλότρια καὶ τῆς φύσεως καὶ δυνάμεως ἕνεκα. τινὲς δ' αὐτοῦ φασιν εἶναι καὶ τὰ φεενα δύο γράμματα, τήν τε Βατραχομυομαχίαν καὶ τὸν ργίτην. τὰ δὲ ποιήματα αὐτοῦ τὰ ἀληθῆ σποράδην πρόν ᾀδόμενα Πεισίστρατος Ἀθηναῖος συνέταξεν, ὡς δηλοῖ ρερόμενον ἐπίγραμμα Ἀθήνησιν ἐπιγεγραμμένον ἐν εἰκόνι οῦ τοῦ Πεισιστράτου. ἔχει δ' ὧδε· „Τρίς με τυραννήσαντα χυτάκις ἐξεδίωξε | δῆμος Ἐρεχθῆος καὶ τρὶς ἐπηγάγετο, | μέγαν ἐν βουλαῖς Πεισίστρατον, ὃς τὸν Ὅμηρον | ἤθροισποράδην τὸ πρὶν ἀειδόμενον· | ἡμέτερος γὰρ κεῖνος ὁ σεος ἦν πολιήτης, | εἴπερ Ἀθηναῖοι Σμύρναν ἐπῳκίσα-". Vita Homeri septima (Suidiana) ποιήματα δ' αὐἀναμφίλεκτα Ἰλιὰς καὶ Ὀδύσσεια. ἔγραψε δὲ τὴν Ἰλιάδα ἅμα οὐδὲ κατὰ τὸ συνεχές, καθάπερ σύγκειται, ἀλλ' αὐμὲν ἑκάστην ῥαψῳδίαν γράψας καὶ ἐπιδειξάμενος ἐν τῷ ινοστεῖν τὰς πόλεις τροφῆς ἕνεκεν ἀπέλιπεν. ὕστερον δὲ ετέθη καὶ συνετάχθη ὑπὸ πολλῶν καὶ μάλιστα ὑπὸ Πειτράτου τοῦ τῶν Ἀθηναίων τυράννου. Carmina sua γρά- Homerum Suidas aut καταχρηστικῶς dixit aut perperam eptis iis, ex quibus hausit. Sic quod et multos alios et cime Pisistratum narrat carmina illa composuisse Car. Lachın Betracht. ueber Homers Ilias p. 32 perhibere Suidam le *contendit male intellectis* quae de viris compluribus do- *Pisistratum in Iliade et* Odyssea adornanda juvantibus le-

gerit. Complurium sociorum opera in colligendis Homeri poëmatis usum fuisse Pisistratum indicat Pausanias 7, 26, 6. *Αἰγείρας δὲ*, hic ait, *ἐν τῷ μεταξὺ καὶ Πελλήνης πόλισμα ὑπήκοον Σικυωνίων Δονοῦσα καλουμένη ἐγένετο μὲν ὑπὸ τῶν Σικυωνίων ἀνάστατος· μνημονεύειν δὲ καὶ Ὅμηρον ἐν καταλόγῳ τῶν σὺν Ἀγαμέμνονί φασιν αὐτῆς ποιήσαντα ἔπος· „οἵ θ' Ὑπερησίην τε καὶ αἰπεινὴν Δονόεσσαν“. Πεισίστρατον δέ, ἡνίκα ἔπη τὰ Ὁμήρου διεσπασμένα τε καὶ ἄλλα ἀλλαχοῦ μνημονευόμενα ἠθροίζετο, ἢ αὐτὸν Πεισίστρατον, ἢ τῶν τινα ἑταίρων μεταποιῆσαι τὸ ὄνομα ὑπὸ ἀγνοίας.* Exstat nimirum *B* 573 scriptum *οἵ θ' Ὑπερησίην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν | Πελλήνην τ' εἶχον.* Nominantur Pisistrati *ἑταῖροι* quattuor in scholio Plautino quod edidit Ritschelius libello De bibliothecis Alexandrinis, ubi „Ex Caecio in commento comoediarum Aristophanis poetae in pluto quam possumus opulentiam nuncupare“ prolata p. 4 leguntur haec: „Ceterum pisistratus sparsam prius homeri poesim ante ptolemaeum philadelphum annis ducentis et eo etiam amplius sollerti cura in ea quae nunc extant redegit volumina usus ad hoc opus divinum industria quattuor celeberrimorum et eruditissimorum hominum videlicet Concyli Onomacriti atheniensis Zopyri heracleotae et Orphei crotoniatae. nam carptim prius [redacted]

ipsi corrigenda videbantur; dixit enim olim mihi ille sese ondum censere „Quin etiam“ pro „Qum etiam“, „Nam olim XII. doctis viris“ pro „Nam ol' LXXII. duobus doctis vi-', „industriam omnibus praelatam“ pro „industria omnibus elatam“, „quattuor regnis“ pro „quattuor annis“, „ipse“ pro so“. Unum e quattuor illis Pisistrati ministris, qui in scholio itino enumerantur, Orpheum Crotoniatam Pisistrati socium atum fuisse ab Asclepiade Myrleano in opere De mmaticis, quod commemoravi Diss. 1 p. 61, Suidas docet apite eo, quo Orpheum illum tractavit: *Ὀρφεὺς Κροτω-της, ἐποποιός, ὃν Πεισιστράτῳ συνεῖναι τῷ τυράννῳ Ἀ-ηπιάδης φησὶν ἐν τῷ ς´ βιβλίῳ τῶν Γραμματικῶν. Δεκαε-ίδα, Ἀργοναυτικά, καὶ ἄλλα τινά.* Alterum e quattuor itini scholii viris doctis, Onomacritum Atheniensem, inter-isse versum λ 604 *παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσο-ίλου* scholium ad eundem versum scriptum narrat: *παῖδα ς μεγάλοιο: τοῦτον ὑπὸ Ὀνομακρίτου ἐμπεποιῆσθαί φα-ηθέτηται δέ.* Legitur idem versus Hesiod. Theogon. 952. cium qui dicitur in scholio Plautino Tzetzam esse primus Dindorfius vidit, cujus egregia conjectura postea firmata repertis quibusdam anecdotis Graece scriptis, quae ad Jo-ııis Tzetzae Prolegomena Scholiorum in Ari-phanem pertinent vel potius ex illis concinnata sunt perit atque edidit cum commentario Henricus Keil Mus. nan. philol. vol. 6 ann. 1848 p. 108—134 et 243—257. Ibi .16 scripta exstant haec: *ὥς ἄρτι ποτὲ τὴν ἔφηβον ἡλικὸν* a videtur esse in codice, e quo excripsi sic *ἡλιξ*`.“ Keil.) *ῶν καὶ τὸν αἰθέριον ἐξηγούμενος Ὅμηρον, πεισθεὶς Ἡ-δώρῳ τῷ βδελυρῷ, εἶπον συνθεῖναι τὸν Ὅμηρον ἐπὶ Πει-ράτου ἑβδομήκοντα δύο σοφούς, ὧν ἑβδομήκοντα δύο εἶ-καὶ τὸν Ζηνόδοτον καὶ Ἀρίσταρχον· καίτοι τεσσάρων ἀν-ν ἐπὶ Πεισιστράτου συνθέντων τὸν Ὅμηρον, οἵτινές εἰσιν οι· ἐπικόγκυλος, Ὀνομάκριτος Ἀθηναῖος, Ζώπυρος Ἡρα-ώτης καὶ Ὀρφεὺς Κροτωνιάτης· Ζηνοδότου δὲ χρόνοις ἑροις ἐπὶ τοῦ Φιλαδέλφου αὐτὸν ἀνορθώσαντος, ἔπειτα δὲ ιν τοῦ Ἀριστάρχου. ταῦτα μέν μοι Ἡλιοδώρῳ συμπέπτω-, κτἑ.* *Ibidem p. 118 leguntur* haec: τὰς Ὁμηρείους δὲ (βι-*βίβλους) κατεξαίρετον πρὸ διακοσίων καὶ* πλειόνων ἐνι-

αυτῶν Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου καὶ τῆς διορθώσεως
νοδότου συντέθεικεν σπουδῇ Πεισίστρατος („πεισιστρα c
Keil.) παρὰ τῶν τεσσάρων τούτων σοφῶν. ἐπὶ Κογκι
Ὀνομακρίτου τε Ἀθηναίου, Ζωπύρου τε Ἡρακλεώτου καὶ
τωνιάτου Ὀρφέως. οὕτω μὲν ἐν χρόνοις τοῦ Πεισιστρ
τοῖς τέσσαρσι τούτοις σοφοῖς αἱ Ὁμηρικαὶ συγγραφαὶ
χίοις περιφερόμεναι συνετέθησαν καὶ βίβλοι ἐγένοντο· χρ
δ', ὡς ἔφην, τοῦ Φιλαδέλφου παρὰ τοῦ Ζηνοδότου ὠρθ
σαν· μετὰ δὲ Ζηνόδοτον Ἀριστάρχῳ πάλιν ὠρθώθησα
τάρτῳ ἢ ε̄ ἀπὸ Ζηνοδότου τελοῦντι. καὶ ὁ πεφυρμένος
βδελυρὸς Ἡλιόδωρος, οὐκ εἰδὼς ὅτι ληρεῖ, φύρῃ καὶ π
σύμμικτον κυκεῶνα, μᾶλλον δὲ κοπρεῶνα ποιῇ, ἐπὶ Π
στράτου τὸν Ὅμηρον συντεθῆναι καὶ ὀρθωθῆναι ληρῶν
τῶν οβ, ἐπεκριθῆναι δὲ πάντων τὴν Ζηνοδότου καὶ
στάρχου σύνθεσίν τε καὶ διόρθωσιν, καὶ ἡμᾶς ἔτι νεάζ
καὶ πρώτους ὑπηνήτας τελοῦντας ἔπεισεν οὕτως ἔτι ποῦ (
cod." Keil.) ἐξηγουμένους τὸν Ὅμηρον, ὡς καὶ ἕτεροί
κομψοὶ καὶ αἰθεροβάμονες, οἷς ἂν καὶ μέχρι μιᾶς λέξεως
σανίστως („ἀβανίστως descripsi e codice". K.) ἐπείσθη
μὴ ἐκ τοῦ κειμένου τῆς παλαιᾶς βίβλου („βιβλίου cod.
τὸ ἀληθὲς ἀπηκρίβωσα, κατ' ἐκείνους παραληρῶν ἔφαιν
ἀλλ' ἅπαξ καὶ δὶς ταὐτὸ („τοῦτο cod." K.) παθὼν τῷ
[redacted]

ι χάρταις φερόμενα, ἃ καὶ συνήθροισεν ὕστερον ὁ ς Πεισίστρατος, ἔκ τε τοῦ ὑπὸ τῶν ἁλιέων ἐν τῷ . ἀπατηθῆναι αὐτόν, κτἑ. Sequitur p. 45 Herm. p. m. locus primarius: ῥαψῳδία δὲ οὐχ ὡς μέρος ποιή-αθά τινες φάσκουσιν, οὔτε ἀπὸ τοῦ δαφνίνῃ ῥάβδῳ τὰ Ὁμήρου ποιήματα, ἀλλὰ τοιῶσδέ πως τὸ τῆς ῥα-ὄνομα τὴν κλῆσιν ἀπείληφε· τὰ τοῦ Ὁμήρου ποιή-ῥάδην πρώην ἐλέγετο, κατά τινας μέν, διὰ τὸ συγ-χρόνῳ τὰς βίβλους αὐτοῦ, κατ' ἐμὲ δὲ διὰ τὸ μηδὲ :ι πρώην αὐτὰ συγγεγραμμένα βιβλίοις, ἀλλὰ διὰ πε-ποιητοῦ ἐν χάρταις ἁπλῶς φέρεσθαι. Πεισίστρατος λογώτατος, ἐν χρόνοις τοῦ Σόλωνος τυραννήσας ἐν ήναις, κήρυγμα ἐξεκήρυξε τὸν ἔχοντα ἔπη Ὁμήρου ειν αὐτὰ πρὸς αὐτόν, καὶ ἑκάστου ἔπους χρυσοῦν ίζεσθαι νόμισμα· οὕτω δὲ συναγείρας αὐτά, ἑβδο-καὶ δύο γραμματικοῖς ἑνὶ ἑκάστῳ ἐπέδωκε κατ' ἰδίαν :έναι καὶ συνθεῖναι αὐτά· ἐκεῖνος δὲ τὴν ἑνὸς ἑκά-ῶν σύνθεσιν ἀπεγράφετο. ὕστερον δὲ ὁμοῦ πάντας ὸν περακλήσεσι („Cod. ex correctione περικλήσεσι". ιρακλήσεσι Bachm.), μεγάλαις τε δωρεαῖς ἐκείνους ενος, ὑπέδειξε τὴν ἀπογραφὴν τῆς ἑνὸς ἑκάστου ;, καὶ ἠξίωσεν αὐτοὺς φιλαλήθως καὶ ἀφιλέχθρως του ἄρα εἴη κρείττων ἡ σύνθεσις. καὶ πάντες τὴν ;ου καὶ Ζηνοδότου ὑπερεξέκριναν· ἐκ δυεῖν δὲ πά-Ἀριστάρχειον, καθ' ἣν νῦν τὸ παρὸν τοῦ Ὁμήρου υντέθειται. ὡς γοῦν ἐκ διαφόρων οὕτω συμφορη-ς ἓν τεῦχος ἐρράφησαν, ῥαψῳδίαι καλοῦνται· ῥα-άρ κυρίως τὰ νῦν Ὁμηρόκεντρα λέγονται, ὡς ἐκλε-ἀπὸ διαφόρων βιβλίων, εἴτε ἀπὸ διαφόρων τόπων νός, καὶ ἰδίαν ἀπαρτίσαντα ἔννοιαν. ῥαψῳδίαι δὲ κῶς ἐκλήθησαν, ἀπὸ τῶν ῥαπτῶν, οἵτινες διάφορα κομμάτια τινῶν ὑφασμάτων ἓν ἱμάτιον ἀπετέλεσαν. οἱ ῥηθέντες σοφοὶ καὶ εἰς κδ γράμματα μετὰ τὴν διεῖλον τὴν ποίησιν· ὁ ποιητὴς γὰρ οὐκ ᾔδει τὰ κδ :. ἐπὶ γὰρ τούτου μόνα ἑκκαίδεκα ἦν, κτἑ. In scho-ιe **Tzetzes** *ipse ad* suam in **Iliadem Exegesin** *duo sunt loci*, quibus collectio Homericorum carmi-*strato facta* commemoratur. Quorum locorum prior

est p. 825 Bachm. p. 125 Herm. ad Exeg. p. 3, 10 Herm ὁ Ἀρίσταρχος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ: ἑβδομήκοντα καὶ δύο γ ματικοὶ σὺν Ἀριστάρχῳ ὑπὸ Πεισιστράτου ἀξιωθέντ Ὁμήρου ποιήματα σποράδην φερόμενα συντεθείκεσαν κ αὐτοῦ λέξεις ..... ρίας ἐπεξηγήσαντο. Bachmann ita su vit: λέξεις [καὶ ἀπο]ρίας ἐπεξηγήσαντο. Hoc scholioru priori prout in Exegesi ipsa falsam Heliodori sententiam cuisse Tzetzae vides. Sed, quod viri docti nondum vid animadvertisse, falsam eam esse intellexerat ante quam psit scholium alterum, quod laceratum quidem exstat Bachm. p. 154 Herm. ad Exeg. Herm. p. 45, 13: .... εισιστ οβ σοφῶν ..... ὕστερος ἦν πολὺ Πεισιστράτου καὶ ... των Ὁμήρου τὴν βίβλον, ἄλφα δὲ .... μήρου καὶ βῆτα, ἀντιδι .... ἐς φερομένων τινῶν συγγραμμάτων. Bachm supplevit: [περὶ τῶν Π]εισιστράτου οβ σοφῶν .... ὕσ ἦν πολὺ Πεισιστράτου, καὶ .... κότων Ὁμήρου τὴν βί ἄλφα δὲ .... μήρου καὶ βῆτα, πρὸς ἀντιδι[αστολὴν] φε νων τινῶν συγγραμμάτων. Sed priorem scholii parte supplendam esse liquet: Ἠπάτημαι ἐν οἷς εἶπον περὶ Π]εισιστράτου οβ σοφῶν. [ὁ γὰρ Ἀρίσταρχος] ὕστερ πολὺ Πεισιστράτου καὶ [τῶν συντεθει]κότων Ὁμήρου τὴ βλον, κτέ. Transeo ad scriptionem Anonymi Περὶ [redacted]

Ἀπολλώνιος, Ἡρωδιανός, Πτολεμαῖος Ἀσκαλωνίτης, καὶ οἱ φιλόσοφοι, Πορφύριος, Πλούταρχος καὶ Πρόκλος, ὡς καὶ πρὸ αὐτῶν πάντων Ἀριστοτέλης. Juxta verba Ὀνομακρίτῳ Ἀθηναίῳ καὶ καγ ἐπὶ κογκυλω eadem manu exarati in margine conspiciuntur ductus quidam, ex quibus C. Bened. Hase, cujus literae ad Cramerum datae leguntur l. c. p. 16, in margine olim scriptum fuisse expiscatus est Ἀθηνοδώρῳ ἐπίκλην Κορδυλίωνι. Hunc Athenodorum, grammaticum Pergamenum, qui vixit medio saeculo ante Chr. primo, Hase l. c. a librario, qui anonymi libellum Περὶ κωμῳδίας transscripserit, pro Pisistrati socio habitum esse statuit; Cramer autem annotavit, revera potuisse Athenodorum Cordylionem a nostro grammatico citari, non ut Homeri redactorem, sed ut auctorem unde sua de Pisistratea recensione traxisset. Nomen quarti illius e sociis Pisistrati Hase latere conjicit sub syllabis και ἐπὶ; loquitur autem ita, quasi non legerit cum Cramero καὶ καγ ἐπὶ κογκυλω, sed και ἐπὶ κογκυλω; pro κογκυλω fortasse legendum esse ait κυκλικῷ; fuisse videri aliquem cyclicum poëtam in sociis Pisistrati; cogitandum forsitan de Carcino poëta, ita ut pro και ἐπὶ rescribendum sit Καρκίνῳ. Cramer contra in solo καγ nomen proprium socii Pisistratei latere persuasum sese habere dicit; nullum se dubitare, quin ultima ἐπὶ κογκυλω ad ἐπικὸν κύκλον aut ἐπικῷ κύκλῳ revocanda sint. Hanc conjecturam si probes, fieri vix poterit, quin Pisistratum non solum Iliadis et Odysseae partes, sed etiam carmina cyclica Homero vulgo adscripta collegisse conjicias. Cui conjecturae quamvis incertae favere quodammodo videbuntur narrationes Athenaei 1 p. 3 Gellii 6, 17 Tertulliani Apologet. 18, qui Pisistratum Athenis bibliothecam condidisse perhibent, et Hereae Megarensis apud Plutarch. Thes. 20, qui ita loquitur, ut e verbis ejus facile elicias, etiam Hesiodi carmina Pisistratum colligenda atque in ordinem redigenda curasse. Verba Plutarchi sunt haec: πολλοὶ δὲ λόγοι καὶ περὶ τούτων ἔτι λέγονται καὶ περὶ τῆς Ἀριάδνης, οὐδὲν ὁμολογούμενον ἔχοντες. οἱ μὲν γὰρ ἀπάγξασθαί φασιν αὐτὴν ἀπολειφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Θησέως, οἱ δὲ εἰς Νάξον ὑπὸ ναυτῶν κομισθεῖσαν Ὠνάρῳ τῷ ἱερεῖ τοῦ Διονύσου συνοικεῖν, ἀπολειφθῆναι δὲ τοῦ Θησέως ἐρῶντος ἑτέρας· „δεινὸς

γάρ μιν ἔτειρεν ἔρως Πανοπηΐδος Αἴγλης". *τοῦτο γὰ ἔπος ἐκ τῶν Ἡσιόδου Πεισίστρατον ἐξελεῖν φησιν Ἡρ Μεγαρεύς. ὥσπερ αὖ πάλιν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Ὁμήρο κυίαν* (λ 631) *τὸ* „*Θησέα, Πειρίθοόν τε, θεῶν ἀριδε τέκνα*", *χαριζόμενον Ἀθηναίοις*. Venio nunc ad sch in grammaticam Dionysii Thracis nomine ins ptam, quorum auctores, ut Tzetzes in Exegesi in Iliad. Herm. disserentes explicationem vocis *ῥαψῳδία*, ad Pis team Homericorum carminum collectionem enarrandam ducti fuerunt. Proponam autem primum scholium, quod Bekkeri Anecdotis 2 p. 766 sqq legitur et in Vi soni Anecdotis 2 p. 182 sqq; quorum virorum doc inter scripturas quum nonnullae reperiantur discrepa quae non videantur ita esse comparatae, ut de singuli presse moneri debeat, ego sequendum duxi Bekkerum. *λεται λοιπὸν ἐτυμολογῆσαι τίνος ἕνεκεν εἴρηται ῥαψ καί φησιν ὅτι οἱονεὶ ῥαβδῳδία τις οὖσα, τουτέστιν ῥάβδῳ ᾠδή. οἱ γὰρ μεθ' Ὅμηρον τὰ αὐτοῦ ποι περιερχόμενοι ᾖδον, ῥάβδον δαφνίνην κατέχοντες, σύμ Ἀπολλωνιακόν. ἢ οὖν ἀπὸ τῆς ῥάβδου καὶ τῆς ᾠδῆς λογεῖται ἡ ῥαψῳδία, ἢ ἀπὸ τοῦ ῥάπτειν, ὅ πέρ ἐστι τ στῶτα καὶ διακεχωρισμένα εἰς ἓν συνάπτοντα ὑγιάζειν.*

[redacted]

ννάγειν, ἢ ἀπὸ τοῦ ῥάβδον κρατοῦντας ἐπιδ[illegible] υ
ἀναγκαῖον δὲ μετὰ τὴν ἐτυμολογίαν τῆς ῥαψῳ[illegible]ίας
αι κἀκείνου, ὅτι ἔν τινι χρόνῳ τὰ Ὁμήρου ποιήματα πι
φθάρησαν ἢ ὑπὸ πυρὸς ἢ ὑπὸ σεισμοῦ ἢ ὑπὸ ὑδάτων ἐπι
ορᾶς, καὶ ἄλλων ἄλλως τῶν βιβλίων διασκεδασθέντων κι
φθαρέντων ὕστερον εὑρέθη ὁ μὲν ἔχων τυχὸν ἑκατὸν στίχου
μηρικούς, ὁ δὲ χιλίους, ἄλλος διακοσίους, ἄλλος ὅσους ἂν
ύχε. καὶ ἔμελλε λήθῃ παραδίδοσθαι ἡ τοιαύτη ποίησις. ἀλλὰ
Πεισίστρατός τις Ἀθηναίων στρατηγός, θέλων καὶ ἑαυ
ξαν περιποιήσασθαι καὶ τὰ τοῦ Ὁμήρου ἀνανεῶσαι, τοιοῦ
ν τι ἐβουλεύσατο. ἐκήρυξεν ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι τὸν ἔχοντα
μηρικοὺς στίχους ἀγαγεῖν πρὸς αὐτόν, ἐπὶ μισθῷ ὡρισμένῳ
θ᾽ ἕκαστον στίχον. πάντες οὖν οἱ ἔχοντες ἀπέφερον, καὶ
άμβανον ἀδιαστρόφως τὸν ὁρισθέντα μισθόν. οὐκ ἀπεδίωκε
οὐδὲ τὸν φέροντα οὓς ἤδη προειλήφει παρ᾽ ἑτέρου στίχους,
λὰ κἀκείνῳ τὸν αὐτὸν ἐδίδου μισθόν· ἐνίοτε γὰρ ἐν αὐ-
ῖς ἕνα ἢ δύο στίχους εὕρισκε περιττούς, ἐνίοτε δὲ καὶ
είους. ὅθεν τις ἔσθ᾽ ὅτε καὶ ἰδίους παρεισέφερε, τοὺς νῦν
ελιζομένους. καὶ μετὰ τὸ πάντας συναγαγεῖν, παρεκάλε-
ν ἑβδομήκοντα δύο γραμματικούς, συνθεῖναι τὰ τοῦ Ὁμή-
υ ἕκαστον κατ᾽ ἰδίαν, ὅπως ἂν δόξῃ τῷ συντεθέντι καλῶς
ειν, ἐπὶ μισθῷ πρέποντι λογικοῖς ἀνδράσι καὶ κριταῖς ποιη-
ίτων, ἑκάστῳ δεδωκὼς ἅπαντας τοὺς στίχους κατ᾽ ἰδίαν,
ους ἦν συναγαγών. καὶ μετὰ τὸ ἕκαστον συνθεῖναι κατὰ
ν ἑαυτοῦ γνώμην, εἰς ἓν συνήγαγε πάντας τοὺς προλεχθέν-
ς γραμματικούς, ὀφείλοντας ἐπιδεῖξαι αὐτῷ ἕκαστον τὴν
ίαν σύνθεσιν, παρόντων ὁμοῦ πάντων. οὗτοι οὖν ἀκροα-
μενοι οὐ πρὸς ἔριν, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀληθὲς καὶ πᾶν τὸ τῇ
χνῃ ἁρμόζον ἔκριναν πάντες κοινῇ καὶ ὁμοφώνως, κρατῆ-
ι τὴν σύνθεσίν τε καὶ διόρθωσιν Ἀριστάρχου καὶ Ζηνοδό-
υ. καὶ πάλιν ἔκριναν τῶν δύο συνθέσεών τε καὶ διορθώ-
ων βελτίονα τὴν Ἀριστάρχου. ἐπειδὴ δέ τινες τῶν συναγα-
ντων τοὺς Ὁμηρικοὺς στίχους πρὸς τὸν Πεισίστρατον διὰ
πλείονα μισθὸν λαβεῖν καὶ ἰδίους στίχους, ὡς καὶ προείρη-
, σκεψάμενοι προσέθηκαν, καὶ ἤδη ἐν συνηθείᾳ ἐγένοντο
ς ἀναγινώσκουσιν, οὐκ ἔλαθε τοῦτο τοὺς κριτάς, ἀλλὰ διὰ
τὴν συνήθειαν καὶ πρόληψιν ἀφῆκαν αὐτοὺς κεῖσθαι,
ίσκους δὲ ἑκάστῳ τῶν ἀδοκίμων καὶ ἀλλοτρίων καὶ ἀνα-

ξίων τοῦ ποιητοῦ στίχων παρατιθέμενοι, τοῦτο ξαντο ὡς ἀνάξιοί εἰσι τοῦ Ὁμήρου. φέρεται δὲ ἐ τὸν Πεισίστρατον σπουδάσαντα συναγαγεῖν τὰ οὗτον· „Τρίς με τυραννήσαντα τοσαυτάκις ἐξεδ Ἀθηναίων καὶ τρὶς ἐπηγάγετο, | τὸν μέγαν ἐν σίστρατον, ὃς τὸν Ὅμηρον | ἤθροισα σποράδην δόμενον. | ἡμέτερος γὰρ κεῖνος ὁ χρύσεος ἦν πολι Ἀθηναῖοι Σμύρναν ἀπῳκίσαμεν“. Hos versus mus praeter hunc locum etiam in vitis Homeri qua apud Tzetzam Exeges. in Iliad. Herm. p. 8; quint idem legitur epigramma, in Anthologia Pal. Narrationem autem scholii totam quam modo pr bulis illam conflatam et veris, iis quae Tzetzes i fert similem esse liquet; non tamen in omnibus T tionem cum hac scholiorum Dionysii congruere a latis inter se locis facile videbis. Multo meliori Tzetziana illa et haec quam e scholiis in Diony modo protuli narrationes sunt duorum aliorum s ad eundem Dionysii grammaticae locum quae non apud Bekkerum, sed solum apud Vill guntur Ann. 2 p. 182 not. 1. Alterius ex his d verba sunt haecce: ῥαψῳδία δὲ εἴρηται ἡ ἐπὶ

[redacted]

ς ἔτυχεν ἀναγινωσκόμενα διὰ τὸ τὴν ἁρμογὴν αὐτῶν τῷ διασκασθῆναι. Haec duo scholia non commemorant um de 72 grammaticis Pisistrati jussu Homerum ordinan-, quorum primi fuerint Aristarchus et Zenodotus; quam um Eustathius quoque tangit *A* init. p. 5 *Ὅτι ἓν μέν μα συνεχὲς διόλου καὶ εὐάρμοστον ἡ τῆς Ἰλιάδος ποίη- οἱ δὲ συνθέμενοι ταύτην κατ' ἐπιταγὴν ὥς φασι Πεισι- ου τοῦ τῶν Ἀθηναίων τυράννου γραμματικοὶ καὶ διορ- μενοι κατὰ τὸ ἐκείνοις ἀρέσκον, ὧν κορυφαῖος ὁ Ἀρί- ος καὶ μετ' ἐκεῖνον Ζηνόδοτος διὰ τὸ ἐπίμηκες καὶ δυσ- τον καὶ διὰ τοῦτο προσκορὲς κατέτεμον αὐτὸ ἐς πολλά. ὰ τοιαῦτα τμήματα οὐκ ἠθέλησαν ὀνομάσαι πρῶτον τυ- λόγον καὶ δεύτερον καὶ τρίτον καὶ τὰ ἑξῆς, καθάπερ σε Κόιντος ἐν Τοῖς μετὰ τὸν Ὅμηρον, ἀλλ' ἐπειδήπερ λλος ἐξήρκει πρὸς πλείω τμήματα, ἔκριναν σεμνὸν ὀνο- ι τὰς τομὰς τοῖς ὀνόμασι τῶν εἰκοσιτεσσάρων στοιχείων νθρωπίνης ἐναρμονίου φωνῆς.* Idem *A* p. 6, 29 *ῥά- δὲ ἢ ἁπλῶς, ὡς εἴρηται, τὸ συντιθέναι ἢ τὸ κατὰ εἰρ- τινα ῥαφῇ ὁμοίως εἰς ἓν ἄγειν τὰ διεστῶτα. σποράδην φασί, κειμένης καὶ κατὰ μέρος διῃρημένης τῆς Ὁμηρι- τοιήσεως, οἱ ᾄδοντες αὐτὴν συνέρραπτον οἷον τὰ εἰς ἓν ᾀδόμενα. ἢ καὶ ἄλλως, διότι κατὰ μέρος, φασί, τῆς σεως διαδεδομένης τὴν σύμπασαν ποίησιν ἐπιόντες οἱ τες καὶ τὰ ἐξ ἑκατέρας Ὁμηρικῆς βίβλου συρράπτοντες, ούλοντο, ῥαψῳδοὶ ἐντεῦθεν προσηγορεύθησαν. τῆς δὲ της ῥάψεως παράδειγμα σαφὲς καὶ οἱ κέντρωνες, τουτ- τὰ λεγόμενα Ὁμηρόκεντρα. κέντρωνές τε γὰρ κυρίως ται τὰ ἐκ διαφόρων χροιῶν συνερραμένα εἰς ἕν, οἷς ὡμοί- πως τὰ Ὁμηρόκεντρα· καὶ ῥαψῳδία δὲ ἡ ἐξ ἑκατέρων ικῶν ποιήσεων συρραφεῖσα ᾠδὴ ἀναλόγως τῷ ὑποκει- πράγματι, γάμῳ τυχὸν ἢ ἑορτῇ. τοῦ δὲ ἀπαγγέλλειν τὴν ου ποίησιν σκεδασθεῖσαν ἀρχὴν ἐποιήσατο Κύναιθος ὁ ἐλυμήναντο δέ, φασίν, αὐτῇ πάμπολλα οἱ περὶ τὸν ιθον καὶ πολλὰ τῶν ἐπῶν αὐτοὶ ποιήσαντες παρενέβα- διὸ καὶ διωρθώθησαν αἱ Ὁμηρικαὶ βίβλοι, ὡς ἀνωτέρω αι. τοῦτο δὲ οὐ μόνον οἱ ῥηθέντες γραμματικοὶ ἐποίη- ἀλλὰ καὶ ἕτεραι Ὁμηρικαὶ διορθώσεις μνημονεύονται, τὶ ἡ ἱστορουμένη Ἀπὸ νάρθηκος καὶ Μασσαλιωτικὴ δὲ*

τις καὶ Σινωπική. καὶ ταῦτα μὲν ἱκανῶς ἕως ὧδε. Quae hoc posteriori loco exhibet Eustathius, ea partim ad similitudinem accedunt locorum quos supra apposui in scholiis Dionysii grammaticae et apud Tzetzam in Exegesi p. 45 obviorum, partim e scholiis ad Pindarum hausta sunt. Pindari enim verba Nem. 2, 1 Ὅθεν περ καὶ Ὁμηρίδαι | ῥαπτῶν ἐπέων τα-πόλλ' ἀοιδοί | ἄρχονται, Διὸς ἐκ προοιμίου tribus explicantur scholiis, quorum duo posteriora huc pertinent, quoniam dissipationem Homericorum carminum memorant. Primum scholium alio loco proponam; secundi et tertii verba sunt haec: Ἄλλως. τοὺς ῥαψῳδοὺς οἱ μὲν ῥαβδῳδοὺς ἐτυμολογοῦσι διὰ τὸ μετὰ ῥάβδου δηλονότι τὰ Ὁμήρου ἔπη διεξιέναι. Καλλίμαχος· „καὶ τὸν ἐπὶ ῥάβδῳ μῦθον ὑφαινόμενον | ἠνεκὲς ἀείδω δεδεγμένος". οἱ δέ φασι τῆς Ὁμήρου ποιήσεως μὴ ὑφ' ἓν συνηγμένης, σποράδην δὲ ἄλλως καὶ κατὰ μέρη διῃρημένης, ὁπότε ῥαψῳδοῖεν αὐτήν, εἱρμῷ τινι καὶ ῥαφῇ παραπλήσιον ποιεῖν, εἰς ἓν αὐτὴν ἄγοντας. οὕτω καὶ ὁ Πίνδαρος εἰσδέδεκται. οἱ δέ, ὅτι κατὰ μέρη πρότερον τῆς ποιήσεως διαδεδομένης τῶν ἀγωνιστῶν ἕκαστος ὅτι βούλοιτο μέρος ᾖδε, τοῦ δὲ ἄθλου τοῖς νικῶσιν ἀρνὸς ἀποδεδειγμένου προσαγορευθῆναι τότε μὲν ἀρνῳδούς, αὖθις δὲ ἑκατέρας τῆς ποιήσεως εἰσενεχθείσης τοὺς ἀγωνιστὰς οἷον ἀκουμένους πρὸς ἄλληλα τὰ μέρη

[redacted]

ψῳδοὺς προσέθηκεν ὁ Πίνδαρος „ταπολλά", ἵν' ᾖ· ὡς τοπλέον. ὁ δὲ νοῦς ὅλος κτέ.

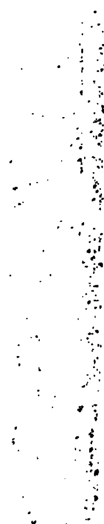
Non scripsisse Homerum carmina sua inter recentiorum temporum scriptores primus Fr. A. Wolfius vir clarissimus in celebratissimo Prolegomenon ad Homerum libro, quem Diss. 1 p. 39 commemoravi, p. 40—94 ita demonstravit, ut dubitationi jam nullus relictus esse videretur locus. Dubitaverunt nihilosecius, ut usu venire solet, et docti nonnulli et indocti etiam post Wolfium, novitatem rei partim allatrantes, impugnantes partim Wolfii argumentationem rationibus undecumque conquisitis. Quin etiam exstiterunt, qui totam narrationem de Homericis carminibus a Pisistrato collectis, ordinatis, descriptis ita in dubitationem traherent, ut singula veterum testimonia singulatim deflectentes et detorquentes, erroribus scriptorum istorum inferioris aevi quos novi inhaerentes negare sustinerent quae negari nullo modo possunt. Sed hi, ut par erat, nihil aliud effecerunt nisi hoc unum, ut Wolfium refelli non posse longe plurimi concederent. Et in ea quidem re, quantum scio, hodie nemo amplius Wolfio dissentit, quod Homerum hic carmina sua literis mandasse negavit. Quo fit ut pauca tantum mihi addenda sint. Addam autem primum, Homeri carmina propterea literis non esse mandata, quod artis scriptoriae iis tempestatibus, quibus composita illa fuerunt, apud Graecos aut nullus dum esset usus, aut difficillimus ideoque rarissimus; dein, hujus rei memoriam apud posteriores Graecos adeo abolevisse, ut ante Alexandrinorum quidem tempora vel doctissimi scriptores Homero multo antiquiorem fuisse literarum in Graecia vulgarem putarent usum; Alexandrinorum studiis autem id esse effectum, ut doctissimus quisque longe aliter sentiret et eam fere amplecteretur caussam, quam, quum medii aevi tenebris obruta esset, in aprico denuo Wolfii ingenium collocavit.

Non omnibus veterum testimoniis quae ante exhibui coniuncta Wolfio in Prolegomenis conscribendis uti licebat. Etenim postea publici juris fecit Hermannus 1812 Tzetzae Exegesin, Ritschelius 1838 Plautinum scholium, Cramer 1839 Anonymi *libellum Περὶ κωμῳδίας*, Keilius 1848 Tzetzae Scholiorum *in Aristophanem prolegomena*. Aliis nonnullis recte uti

nesciebat Wolfius, quia post eum demum scholiorum Homericorum structuram commonstravit Lehrs. Sic quod et scholiastae in Dionysii grammaticam illum locum, quo ante Pisistratum Homerica carmina literis mandata non fuisse, sed μόνῃ διδασκαλίᾳ servata narrantur, ex Alexandrinorum copiis derivatum dixit, et Josephum quae de Homero a literarum usu alieno tradit ex iisdem Alexandrinorum disputationibus hausisse p. 76 contendit, si scholiorum constructionem habuisset cognitam, non Alexandrinos illum dicturum fuisse persuasum habeo, sed Aristarchum, cujus nomen in hac caussa ad partes vocare disertis verbis ausus non est Wolfius.

Lehrsii opera edocti sumus, diplis ad Iliadis duos locos appositis, quibus vocabulo γράφειν primo aspectu scribendi notio inesse videtur, Aristarchum hoc certe notasse, usum notitiamque artis scriptoriae in carminibus Homericis non commemorari. Alter locus notissimus ille est libri Z de Bellerophonte in Lyciam misso. Ibi ad vs. Z 169 γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά Aristonicus sic: ἡ διπλῆ, ὅτι ἔμφασίς ἐστι τοῦ (cod. τοῖς. corr. Friedl.) τῆς λέξεως γράμμασι χρῆσθαι· οὐ δεῖ δὲ τοῦτο δέξασθαι, ἀλλ' ἔστι γράψαι τὸ ξέσαι. οἷον οὖν ἐγχαράξας εἴδωλα δι' ὧν ἔδει γνῶναι τὸν πενθερὸν τοῦ Προίτου. Ad vs. 176 καὶ τότε μιν ἐρέεινε καὶ [redacted]

-minibus Homeri mentionem nullam fieri, recte Aristarchus servavit (v. diss. II s. γράφειν). Attamen censuisse Home-n ipsum non scripsisse nusquam, quod sciam, vestigium. Censuit Aristarchus, quaedam ipsi Homero cognita fuisse, ibus tamen heroas uti non faciat, e. g. unguenta et coronas hen. 18. e. Schol. 700. [leg. *Α*, 700.] *Ν*, 736. *Ξ*, 172. *Ψ*, 5. tubam *Σ*, 219. *Φ*, 388 .. artem equitandi *Ο*, 679. Carnis ctionem *Φ*, 362 (cf. p. 236. Ἔφυρα). Eo igitur videbitur am scripturam rettulisse". Haec paullo aliter dijudicare terat vir clarissimus. Primum enim vestigia revera esse vi-tur, Aristarchum ab ipso quoque Homero scriptoriam artem enam censuisse; quae vestigia si esse negabat Lehrs, quum pnuntiandum arbitraretur, nusquam vestigium esse, quo istarchum ab Homero ipso scribendi usum abjudicasse edo-ceamur, cur non addidit, nec contrarii usquam esse vesti-um? Quo enim loco, obtestor, scholiastae indicant, Ari-rchum Homero scribendi usum attribuisse? Nullo, opinor. les enim locos, quale scholium Aristonici *M* 22 est supra ad prolatum, ὅτι ἀνέγνω Ἡσίοδος τὰ Ὁμήρου ὡς ἂν νεώ-ρος τούτου, in censum non venire patet. Ipsis porro in car-nibus Homeri quo demum loco vel levissimum indicium est, o Homerus prodere videatur, sibi ipsi cognitam esse scri-ndi artem, quam ab heroibus abjudicet? Tubam, equitandi tem, alia nonnullis locis Homerus ex sua ipsius persona lo-tus commemorat, heroes iis utentes non faciens nec com-emorantes ea. Contra scriptoriae artis nullo uno loco men-onem fecit Homerus. Alia igitur est res. Itaque Lehrs haud ibie melius fecisset, si dixisset, utrum Aristarchus Home-m scripsisse carmina sua credidisset necne in scholiis qui-m non indicatum esse; accedere autem ad scholia Josephi, holiastae in Dionysii grammaticam, Tzetzae locos, quos lexandrinae scholae disputationibus inniti extra dubitatio-m esset positum; ex Alexandrina vero doctrina si repetenda derentur quae de usu scribendi ab Homero alieno narraren-r, collatis inter se scriptorum illorum locis et Aristonici an-otationibus de usu *Homerico* vocabuli γράφειν dubitationem *m relinqui nullam, quin id* Aristarchi ipsius esset judicium, *d perverse Tzetzes* et *Dionysii* scholiasta, dilucide Jose-

phus exponeret. Fieri autem hoc facile poterit, ut in hanc deducamur sententiam, Aristarchum etiam eo tempore, quo alteram curabat editionem suam Homericorum carminum tractatam illam Diss. 1 p. 25. 29. 34, diplas illas versibus librorum *Z* et *H* appingendas in animo quum volveret, incertum haesisse, utrum ab ipso quoque Homero ut ab heroibus ab eo depictis scribendi usum abjudicaret necne; post editionem demum alteram emissam deductum illum esse eo, ut ne Homerum quidem ipsum scripsisse statueret. Quam in sententiam cum probabilitate abibis ubi concesseris verum esse quod equidem demonstrasse mihi videor in Jahnii annall. 67, 6, 638 sq, ea, quae Eustathius et schol. V locis supra appositis narrant, ad initium libri *K*, hanc rhapsodiam ab Homero *ἰδίᾳ τετάχθαι καὶ μὴ ἐγκαταλεγῆναι τοῖς μέρεσι τῆς Ἰλιάδος, ὑπὸ δὲ Πεισιστράτου τετάχθαι εἰς τὴν ποίησιν*, Aristarchi exhibere judicium; quod judicium quum dipla ad *K* 1 apposita non fuisse notatum appareat, reliquum esse, ut post editionem alteram demum Aristarchum ut sic statueret commotum videri dicamus.

Et haec quidem hactenus. Quaeris jam qui factum sit, ut Homeri carmina, quamvis scripta non essent, tamen ad Pisistrati usque aetatem servarentur. [redacted]

ndit, ut eo ad partes vocato brevibus nobis liceat esse.
ria igitur comprehendi posse totum Homerum exemplum
Nicerati Xenophontei, quem Diss. 1 p. 206 narravi a
coactum universam edidicisse Iliadem et Odysseam.
si opponis exemplari scripto usum esse, at nos memo-
imminui vim scripturae usu monemus; eos enim populos,
egere nesciant, memoria plus valere constat quam eos,
ciant. Accedit quod necesse quidem id non est sumere,
rsa carmina a singulis esse accepta et propagata. Fieri
potuit, ut plerique paucas tantum rhapsodias edíscerent
docerent, pauci, qui memoria valerent plurimum, rha-
ias omnes. Atque ita rem sese habuisse narrationes vete-
ipsae confirmare videntur de Pisistrato, qui non ex unius
niversa carmina dicitur excepisse literis mandanda, sed
la frusta collegisse atque ordinasse. Attamen vel sic
us sane videbitur eorum fuisse labor, qui scripto non ad-
exemplari paucas ediscerent rhapsodias. Bonam certe
itae partem in ediscendo tradendoque Homero consum-
e studiorumque summam suorum in hoc collocasse officio
tuo dixeris. Quid vero impedit quominus talium ante
tratum exstitisse hominum ordinem in Graecia credamus,
itam sustentarent docendis Homeri carminibus declaman-
e in certaminibus musicis, in principum aulis, in divitum
iviis? Prout apud Homerum ipsum Phemium videmus inter
enses, Demodocum inter Phaeaces carminibus epicis sus-
e vitam recitandis. Nonne constat, etiam iis temporibus,
scripta jam essent Homeri exemplaria multa, rhapsodos
dicebant victum quaesivisse Homero in certaminibus mu-
recitando? Cujus rei quum alios habemus auctores, tum
nem; qui in Ione dialogo Ionem rhapsodum ea ratione
ntem facit, ut nulla remaneat dubitatio, quin omnia sua
a in uno collocasse Homero victumque inde quaesivisse
dus sit. Neque etiam apud Graecos solos tale quid re-
ur. Nam simillima apud omnes fere populos exstant ex-
a, apud quos quidem poësis epica floruit. Plurimi pos-
enumerari: Germani, Scandinavii, Angli, Scoti, Hiber-
Britanni, Galli, Francogalli, Provinciales, Hispani, Itali,
Arabes, Hungari, Fenni, alii: quos omnes mitto, unum

qui maxime huc facit Caesaris locum de Gallorum druidibus scriptum prolaturus. In omni Gallia Caesar B. G. 6, 13 dicit eorum hominum, qui aliquo sint numero atque honore, genera esse duo, alterum druidum, alterum equitum. „Illi“, inquit, „rebus divinis intersunt, sacrificia publica ac privata procurant, religiones interpretantur; ad eos magnus adolescentium numerus disciplinae causa concurrit, magnoque hi sunt apud eos honore“. Quibus postquam multa alia de druidibus addidit, capite 14 ita scriptor pergit. „Druides a bello abesse consuerunt neque tributa una cum reliquis pendunt; militiae vacationem omniumque rerum habent immunitatem. Tantis excitati praemiis et sua sponte multi in disciplinam conveniunt et a parentibus propinquisque mittuntur. Magnum ibi numerum versuum ediscere dicuntur itaque annos nonnulli vicenos in disciplina permanent. Neque fas esse existimant ea litteris mandare, quum in reliquis fere rebus, publicis privatisque rationibus, Graecis litteris utantur. Id mihi duabus de causis instituisse videntur, quod neque in vulgum disciplinam efferri velint neque eos, qui discunt, litteris confisos minus memoriae studere; quod fere

[redacted]

rio, primum te admonebo eorum, quae in dissertatione quum alios tum Hellanicum et Acusilaum narrare vidisti meridarum gente Chia.

ocus Harpocrationis, quo Hellanici et Acusilai testimonia ehenduntur memorata illa Diss. I p. 157 et 168 hicce Ομηρίδαι· Ἰσοκράτης Ἑλένῃ. Ὁμηρίδαι γένος ἐν Χίῳ, Ἀκουσίλαος ἐν γ΄, Ἑλλάνικος ἐν τῇ Ἀτλαντιάδι ἀπὸ τοῦ ιῦ φησὶν ὠνομάσθαι. Σέλευκος δὲ ἐν β΄ Περὶ βίων άνειν φησὶ Κράτητα νομίζοντα ἐν ταῖς ἱεροποιίαις Ὁμη- ἀπογόνους εἶναι τοῦ ποιητοῦ· ὠνομάσθησαν γὰρ ἀπὸ μήρων, ἐπεὶ αἱ γυναῖκές ποτε τῶν Χίων ἐν Διονυσίοις ρονήσασαι εἰς μάχην ἦλθον τοῖς ἀνδράσι, καὶ δόντες οις ὅμηρα νυμφίους καὶ νύμφας ἐπαύσαντο, ὧν τοὺς νους Ὁμηρίδας λέγουσιν. Hic locus paullo accuratius ıctandus. Harpocrationis opus, Λέξεις ῥητορικαί inscri- lexicon est Atticis oratoribus, Demostheni, Antiphonti, ti, reliquis compositum explicandis. Isocratis qui re- ır atque explicatur toto hoc capite ab Harpocratione lo- iam hodie exstat; est enim is locus quem tractavi Diss. 04, Helen. laud. § 65: λέγουσι δέ τινες καὶ τῶν Ὁμηρι- ῶς ἐπιστᾶσα (int. ἡ Ἑλένη) τῆς νυκτὸς Ὁμήρῳ προσέ- ποιεῖν περὶ τῶν στρατευσαμένων ἐπὶ Τροίαν, βουλομένη κείνων θάνατον ζηλωτότερον ἢ τὸν βίον τὸν τῶν ἄλλων τῆσαι· καὶ μέρος μέν τι διὰ τὴν Ὁμήρου τέχνην, μά- δὲ διὰ ταύτην οὕτως ἐπαφρόδιτον καὶ παρὰ πᾶσιν ὀνο- ν αὐτοῦ γενέσθαι τὴν ποίησιν. Quos Homeridas Iso- dicit, non genus illud Chium esse apparet, de quo re- auctores quattuor ab Harpocratione excitati, sed Homeri ısos, quo sensu vocabulum Ὁμηρίδης saepius ab antiquis oribus usurpatur, veluti a Platone Ion. cap. 2 Rpbl. 10) Steph. Phaedr. p. 252 Steph. Hanc notasse diversita- ıter Isocratem et reliquos illos quattuor obtinentem ver- Isocratis ipsa apposuisse censendus est Harpocration, hoc quoque loco, uti multis aliis, epitomatoris manum ın videatur expertum esse; quod addere poteram disser- is prioris loco indicato. Multo magis quam epitomator ıcrationis locum decurtavit Photius; hic enim in lexico *331, 18—24 scribit* haec: Ὁμηρίδαι· γένος ἐν Χίῳ

ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ ὠνομασμένον· οἱ δέ φασιν ἁμαρτάνειν τοὺς οὕτω νομίζοντας· ὀνομάζεσθαι γὰρ ἀπὸ τῶν ὁμήρων· ἐπεὶ αἱ γυναῖκές ποτε τῶν Χίων ἐν Διονυσίοις παραφρονήσασαι εἰς μάχην ἦλθον τοῖς ἀνδράσι· καὶ δόντες ἀλλήλοις ὅμηρα νυμφίους καὶ νύμφας ἐπαύσαντο· ὧν τοὺς ἀπογόνους Ὁμηρίδας λέγουσιν. Neque tamen in his acquievit Photius; Timaei quoque is adiit lexicon Platonicum, in quo glossa legitur *Ὁμηρίδαι· οἱ τὰ Ὁμήρου ὑποκρινόμενοι.* Respiciuntur a Timaeo rhapsodi; hi enim Homeri fuerunt studiosissimi; studiosos Homeri vero a Platone dici monui Homeridas. Conferenda Hesychii glossa *Ὁμηρεῖδαι· αἱ ῥαψῳδίαι,* quod interpretes mutandum esse viderunt in *Ὁμηρίδαι· οἱ ῥαψῳδοί.* Huic explicationi simillima Timaei illa, quam Photius repetivit in sequenti pagina, 332, 7, ita ut duas exhiberet vocis *Ὁμηρίδαι* explicationes interpositis sejunctas aliis vocibus. Duo hi Photii loci in unum conflati reperiuntur apud Suidam: *Ὁμηρίδαι· οἱ τὰ Ὁμήρου ὑποκρινόμενοι. οἱ δὲ γένος ἐν Χίῳ ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ ὠνομασμένον. ἄλλοι δέ φασιν ἁμαρτάνειν τοὺς οὕτω νομίζοντας· ὠνομάσθαι γὰρ ἀπὸ τῶν ὁμήρων κτξ.* usque ad *Ὁμηρίδας λέγουσι.* Praeterea ex Harpocratione hausta videntur quae Lexic. rhetor. in Bekk. Ann. 1, 288 exhibet *Ὁμηρίδαι· γένος ἐν Χίῳ ἀπὸ τῶν Ὁμήρου ἀπογόνων*; ubi delenda sine dubio vox *ἀπό.* Auctorum [redacted]

s Harpocrationis ἐν ταῖς ἱεροποιίαις libri indicari titulum. test enim statui, ante ἐν vocabulum τούς excidisse, quo re-sito verbis τοὺς ἐν ταῖς ἱεροποιίαις Ὁμηρίδας Seleucus ac-rate designasse videbitur genus Homeridarum Chium. Hoc im genus sacra habuisse gentilicia vix est quod moneam, orum sacrorum mentione facta apte discernitur genus Ho-eridarum Chium ab iis, Homeridas quos Plato dicunt, Iso-ates, alii. Uberius hanc rem exposui in Jahnii annalibus 67, 267 sqq. Quo loco monui, quovis modo interpreteris vel rrigas verba Harpocrationis quae sunt de Cratete et Seleuco rumque opinionibus, id certum esse, Homeridarum gentem isse in Chio insula eponymum heroëm quae haberet Home-m poëtam sacraque ei faceret. Ab Homero poëta nomen gen-s haud dubie derivatum est, prout exponitur in Etymol. Gu-ano p. 348, 35: *Κρονίδης· παρὰ τὸ Κρόνος Κρονίδης. τὰ τὸ τῶν εἰς ος διὰ τοῦ ιδης γινόμενα διὰ τοῦ ι γράφεται, ον Κρόνος Κρονίδης, Ὅμηρος Ὁμηρίδης, Πρίαμος Πριαμί-ης, χωρὶς τοῦ Κύθνος Κυθνείδης· ἔστι δὲ ὄνομα κύριον.* r. Etymol. m. s. v. Ὅμηρος p. 623, 50. Seleuci opinionem, qui n ab Homero derivavit Homeridarum nomen, sed ab obsidi-is, quos in Chio viri mulieresque inter sese constituissent, llum ut exstingueretur e Bacchanalibus ortum, falsam esse s ipsa clamat. Latere tamen aliquid veri in ea conjicio opi-one et necessitudinem quandam intercessisse inter Homeri-arum gentem et Bacchanalia Chiorum. Maximum Baccho ho-rem in Chio fuisse insula praestantissimi vini fertilissima l inde colligere licet, quod etiam homines olim Baccho (τῷ μαδίῳ Διονύσῳ) Chii immolabant: vide Porphyrium De abs-nentia 2, 55 et quos excitant interpretes ad 2, 54 et 55. abie quondam Bacchica mulieres Chiorum esse incensas Ae-anus quoque V. h. 3, 42 narrat. Summopere igitur quum acchanalia celebrata videantur apud Chios, ea maxime solle-nitate occasionem datam esse Homeridis Chiis crediderim re-tandorum Homeri carminum.

Fuisse in Graecia multas constat gentes quae Aegyptio-um instar Indorumque ordinum propriam sibi haberent tque *hereditariam* aliquam artem. Inter has gentes *ferendi Homeridae* quoque sunt; hereditariam enim

exercuerunt recitandorum artem Homeri carminum. Et hoc quidem iis qui adhuc a me in medium prolati sunt locis non indicatur; diserte vero expressum legitur in scholiis Pindari Nem. 2, 1. Tria ad eum versum exstare dixi scholia, ex quibus duo protuli supra, reliquum unum, quod primo loco positum est, alias me appositurum esse indicavi. Primum igitur illud scholium est hocce: *Ὁμηρίδας ἔλεγον τὸ μὲν ἀρχαῖον τοὺς ἀπὸ τοῦ Ὁμήρου γένους, οἳ καὶ τὴν ποίησιν αὐτοῦ ἐκ διαδοχῆς ᾖδον· μετὰ δὲ ταῦτα καὶ οἱ ῥαψῳδοί, οὐκέτι τὸ γένος εἰς Ὅμηρον ἀνάγοντες. ἐπιφανεῖς δὲ ἐγένοντο οἱ περὶ Κύναιθον, οὕς φασι πολλὰ τῶν ἐπῶν ποιήσαντας ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Ὁμήρου ποίησιν. ἦν δὲ ὁ Κύναιθος Χῖος, ὃς καὶ τῶν ἐπιγραφομένων Ὁμήρου ποιημάτων τὸν εἰς Ἀπόλλωνα γεγραμμένον ὕμνον λέγεται πεποιηκέναι. οὗτος οὖν ὁ Κύναιθος πρῶτος ἐν Συρακούσαις ἐρραψῴδησε τὰ Ὁμήρου ἔπη, κατὰ τὴν ἑξηκοστὴν ἐννάτην Ὀλυμπιάδα, ὡς Ἱππόστρατός φησιν.* In ultimis quae Hippostratus narrasse fertur Cynaethum primum fuisse qui Syracusis Homerica carmina recitaret idque factum esse Ol. 69 prorsus incredibilia sunt. Et Welckerus quidem Ep. cycl. 1 p. 237 sqq scripturam Olympiadis 69 esse mendosam contendit; ego quid sentiam premo hoc loco, quum tota haec disputatio ad eam

[redacted]

ıet ad vindicandum sibi Homerum ipsum; Chios enim
·idas argumento esse, Homerum ipsum quoque fuisse
.

ℓecurrendum eo esse video, unde deflefleximus primum ationem nostram ab Homero ipso ad collectionem carmi-jus a Pisistrato factam nos convertentes; recurrendum rmina illa Homero vulgo tributa. Quae omnia arctissime cum Homeri ipsius persona carminibusque ·enuinis cohaerere pateat a sectatoribus Homeri compo-sse supra statuimus. Quaerebamus autem, quinam es-ectatores illi Homeri. Nunc jam extra dubitationem hoc m esse videtur, fuisse eos homines, qui in genuinis ri carminibus ediscendis, docendis, publice recitandis m suam totam ponerent, quales fuisse modo vidimus Ho-as Chios. In Chio insula igitur si constaret omnia car-lla falso relata ad ipsum quidem Homerum confecta esse, ı insulam ante Pisistratum poëseos Homericae sedem uni-uisse, i. e. scholam, quae totam se daret Homeri carmi-servandis, colendis, ediscendis, docendis, recitandis, n Chio insula fuisse probabile ipse ducerem. Quod si bile esset, consentaneum haud dubie foret, scholam il-hiorum ab Homero ipso conditam existimare, Homerum-ısum natione Chium. At vero in Chio insula ut facta sint illa carmina Homero vulgo adscripta tantum abest, ut ır hymnum In Apollinem pauca eaque non magna ibi esse videantur, plurima vero, in iisque omnia illa, quae ι in Cyclum epicum recepta fuerunt, non apud Chios, liis in civitatibus variis facta esse constet. Quae res, ;i indicia alia non accederent, sola tamen in aprico hoc aret, praeter Homeridarum scholam Chiam in aliis quo-vitatibus Graecis scholas fuisse, quibus Homerica poë-leretur eadem qua apud Chios ratione. Accedunt autem idem commonstrent alia indicia multa eaque gravissima. Et primum quidem ex iis quos Welckerus Ep. cycl. 1 p. ıq collectos exhibet veterum locis Sami efficitur fuisse phyliorum gentem, quae originem duceret a Creo-ɔ, *memorato illo Diss.* 1 p. 45. 83. 129. 164. Hunc Creo-, *de quo testimonia* veterum collecta videas l. c. apud

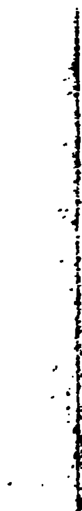
Welckerum, Homeri fuisse hospitem, generum, praeceptorem narrabant donasse autem Homerum ei carmen cui titulus erat Οἰχαλίας ἅλωσις. Hoc scilicet carmen alii, de quibus videas Welckerum, ab Homero ipso confectum ajebant, alii, quos secutus e. g. Callimachus est epigrammate illo indicato Diss. 1 p. 45, a Creophylo; quam duplicem famam ut explicarent, Homerum quidem fecisse carmen illud contendebant, dono autem dedisse Creophylo, qui hospitio excepisset Homerum. Fuerunt teste schol. Platon. Rpbl. 10 p. 600 Steph. alii, qui Homerum exceptum hospitio a Creophylo huic Iliadem ipsam donasse narrarent. Porro a Creophyli posteris Lycurgus, quum Samum pervenisset, Homeri poësin i. e. Iliadem et Odysseam accepisse primusque transtulisse in Peloponnesum traditur in fragmento illo Heraclidis Pontici nomine vulgo signato, de quo egi Diss. 1 p. 83. Accedunt testimonia Aeliani loco supra exscripto V. h. 13, 13 et Plutarchi Lycurg. 4, qui errore facile excusando Lycurgum non solum collegisse (συναγαγεῖν) Homeri carmina, quae essent διατηρούμενα παρὰ τοῖς ἐκγόνοις τοῖς Κρεωφύλου, sed etiam literis perhibet ea mandasse, γράψασθαι. Ejusdem Plutarchei libelli alius locus, Lycurg. 1, fuisse docet, qui Lycurgum narrarent cum Homero ipso congressum esse, καὶ κατ᾽ ὄψιν ἐν-

[redacted]

ophylo Suidam s. v. *Κρεώφυλος* et schol. Platon. p. 600 Steph. In Chio insula secundum nonnullos iero ipso congressum esse Lycurgum Ephorus ret- i narravi Diss. 1 p. 99. Cujus congressus memoriam ique nomen qui factum sit ut e Samo in Chium trans- ponte patet; sedem enim Homericae poëseos in Chio dimus celeberrimam. Jam ut explicemus, quomodo aliis dici potuerit Creophylus ille, necessario con- n est eo, ut in Io quoque insula ejusmodi gentem m collocasse sedes dicamus, quales in Chio et in runt. Et disertis quidem verbis non narrant veteres item fuisse inter Ietas; multa tamen narrantur, quae ae fidem addant. Namque in eo aut omnes consen- it certe plurimi, mortuum esse in Io insula Homerum pultum, cujus rei etiam hodie tot reperiuntur aucto cos probantes indicare supersedeam; inscripsisse tu- tae Ietas ajunt epigramma illud notissimum *Ἐνθάδε ν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει, | ἀνδρῶν ἡρώων α θεῖον Ὅμηρον*; ostendere (*δεικνύειν*) Ietas in sua meri sepulcrum (*μνῆμα*) refert Pausanias 10, 24, 3; sepulcro Ietas sacra fecisse Homero M. Varro ap. , 11 testatur: „M. Varro in libro De imaginibus pri- ri imagini hoc epigramma apposuit: Capella Homeri iaec tumulum indicat: | quod hac Ietae mortuo fa- ra". Jam hoc extra dubitationem positum est, de rendus Lauer H. p. h. p. 94 sq, Graecos, quibus in s poësis floreret, apud eas solitos fuisse sepultos di- tas vetustissimos, alium apud aliam; quasi mortui factum esset, ut ad poëseos studia insignia civitas r ea, cujus in solo sepultus ille esset. Jam vero im poësin Ietas nec dramaticam insigni successu co- tissimum est; neque iis quidem temporibus, quae ello inferiora sunt, poësis epica apud eos floruisse itaque nihil aliud relinquitur, nisi hoc ipsum, satis emporibus veterem illam poësin epicam apud eos flo- *im dico, quae profecta* est ab Homero faciendoque *t carmina Iliacis* et Odysseacis similia. Possis qui- *dere, revera* Homerum apud Ietas sepultum fuisse.

Sed hoc si probaveris argumentis allatis, non fabulas istas esse de Homero apud Ietas sepulto, sed revera sepultum illum ibi fuisse, etiam probabiliorem reddideris eam sententiam, quam commendavi, floruisse olim apud Ietas scholam Homericam. Neque vero Ietae in eo acquieverunt, ut apud sese Homerum mortuum esse sepultumque contenderent sacraque illi facerent; natione quoque eum Ietam fuisse autumabant; matrem Io fuisse oriundam; patrem aliquem genium eorum e numero fuisse qui cum Musis ducerent choreas Aristoteles refert, cujus narrationem, memoratam Diss. 1 p. 77, ex Ietarum fabulis domesticis haustam esse liquet. Nomen tamen matris quod Aristoteles exhibet, Critheidis, e fabulis Smyrnaeorum transsumptum videtur, quos matrem Homeri Critheidem nympham vocasse, fluvium Meletem patrem supra legisti; nam Ietas Clymenen Homeri matrem dicere narrat Pausanias l. c. 10, 24, 3. Idem Pausanias auctor est non solius Homeri tumulum ostendere Ietas, sed matris quoque Clymenes; hanc autem Io fuisse oriundam oraculo quodam evincere studebant, quod vario modo expressum et Aristoteles profert et Pausanias, qui Delphis illud inscriptum Homeri statuae sese ipsum legisse scribit 10, 24, 2. Cfr. Anth. Pal. 14, 65. 66. Ietam Homerum fere omnes vitarum scriptores dici narrant a quibusdam, [redacted]

haberi potuerunt vel etiam debuerunt, quibus addere ... longe minoris momenti essent argumenta nimium vi... r. Dein Homerum nomine procul dubio non magis quam ...yllii referebat gens ea Homerica, quae in Io insula se... ollocaverat; Chia vero Homeridarum gens argumento, ...um Chium fuisse, non propterea fuit, quod Homerico... ...rminum cognitione esset imbuta: hanc enim cum Grae... ... Samiis certe communem eam habuisse nemo negabit: ...ia nomen ipsum Homeridarum ei soli esset genti. Porro ... licet, iis temporibus, quibus libri de Homero scribi ... sunt, gentem Ietarum Homericam exstinctam jam fuisse; ...idas Chiorum iis temporibus nondum fuisse exstinctos ... est, qua de re conferas Diss. 1 p. 191.

...uae de Ietarum modo disputavimus Homerica gente, ea ... mutatis de aliis quibusdam civitatibus valent, quas ve... ...scriptores Homeri patrias dicunt, nos sedes habere de... Homericarum gentium. Fuisse vidimus praeter Home... Chiorum duas ejusmodi gentes: alteram in Samo insula, ...n in Io. Sed fuerunt plures.

...iletum, caput totius Ioniae, insignem Homericae poë... ...isse sedem, vel eam ob rem conjiciendum est, quod ...s natione fuit Arctinus, vetustissimus quantum sci... ...que clarissimus cyclicorum poëtarum omnium. Refere... ...d Arctinum quattuor carmina cyclica, Aethiopidem, continuatam fuisse Iliadi Homeri Diss. 1 p. 204 exposui, ...ν πέρσιν, Titanomachiam, Thebaidem cycli-

De Thebaide conferas Welckerum Ep. cycl. 1 p. 32 sqq ...mis p. 35. 37) 1 p. 198 sqq (imprimis p. 204) 2 p. 320 ...mprimis p. 376 not. 136) 546 sqq et quae ego injeci Jahn. ... 67, 4, 402. Titanomachiam alii Eumelo Corinthio ...bebant, de quo videndus Welckerus Ep. cycl. 1 p. 274 ...le Titanomachia vide praeterea eundem 1 p. 218 sq 2 p. ...q 555 sqq. Ilii persin et Aethiopidem Welckerus illu... ... 1 p. 212 sqq 2 p. 169 sqq 521 sqq. Expresse Homeri ...ulus Arctinus narratur fuisse a Tzetza Chill. 13, 641 et ...temone Clazomenio illo, cujus mentionem feci Diss. 1 p ... *Hujus Artemonis* testimonium exstat apud Suidam s. ...τῖνος, *quo ex loco* efficitur, Artemonem etiam stemma

gentis illius ante oculos habuisse, ex qua Arctinus oriundus fuit; haec enim leguntur apud Suidam: *Ἀρκτῖνος, Τήλεω, τοῦ Ναύτεω ἀπογόνου, Μιλήσιος, ἐποποιός, μαθητὴς Ὁμήρου, ὡς λέγει ὁ Κλαζομένιος Ἀρτέμων ἐν τῷ Περὶ Ὁμήρου· γεγονὼς κατὰ τὴν θ' Ὀλυμπιάδα, μετὰ τετρακόσια ἔτη τῶν Τρωικῶν.* Pro *κατὰ τὴν θ' Ὀλυμπιάδα μετὰ τετρακόσια ἔτη τῶν Τρωικῶν* legendum esse *κατὰ τὴν α' Ὀλυμπιάδα μετὰ νη' ἔτη τῶν Τρωικῶν* in Jahnii annall. docui 67, 4, 378. Sic si legimus, cum reliquis aliorum scriptorum de Arctini aetate notationibus, quas l. c. collegi, Artemonis temporum quadrat definitio, ita ut Arctinum Ol. 1, 2 = 775 a. Chr. floruisse pro certo affirmare liceat. Gentem vero eam, ex qua Arctinus oriundus fuit, ut Homeridas Chios, hereditaria arte tractasse Homericam poësin negari non potest. Tulisse vero eam gentem praeter Arctinum etiam alios poëtas qui Homerica ut ita dicam ratione ipsi pangerent carmina probabile duco; quorum in numerum videtur referendus esse Melisander Milesius, vetustus poëta epicus, quem Aelianus V. h. 11, 2 Lapitharum et Centaurorum pugnam cecinisse scribit, argumentum ab Homero ipso *Α* 268 *φ* 295 sqq leviter perstrictum.

Maximam sibi comparaverunt Milesii gloriam coloniarum in varias regiones deductarum multitudine, ex quibus una hoc [redacted]

ut posteri ab illo Homerum ipsum edoctum esse fabuar. Vixisse autem Aristeam iis ipsis temporibus, quibus am Milesii Proconnesum deducerent, complures suadent es, quas exposui in Jahnii annalibus 67, 4, 407.

'roconneso jam gradum transferamus in Cyprum in- Cyprios Homerum ipsum sibi vindicasse complures ɔcent et vitarum Homeri et aliorum scriptorum, quorum Epiphanii Diss. 1 p. 13 protuli, duos paullo ante in hac issertatione, Ciceron. Pro Arch. cap. 8 et epigramma logiae Planud. 4, 299. Eucloi cujusdam vatis vetusti e Cyprii, qui testibus Pausania 10, 12, 6. 10, 24, 3 iano cap. 41 aetate Homeri superior fuisse ferebatur, nonnullos Pausanias 10, 24, 3 profert, quibus Homeri ; praedicuntur: *καὶ τότ' ἐν εἰναλίῃ Κύπρῳ μέγας ἔσσετ'* , | *ὅν τε Θεμιστὼ τέξει ἐπ' ἀγροῦ δῖα γυναικῶν,* | *νόσφι τεάνοιο πολυκλείτου Σαλαμῖνος κτἑ.* Quae hoc loco inar, secundum Cypriorum sententiam Homerum natum *π' ἀγροῦ νόσφι Σαλαμῖνος*, cum iis conferenda quae ınius dicit loco Diss. 1 p. 13 apposito: *ἄλλοι δὲ* (int. *ν φάσκοντες*) *Κύπριον προποδιάδος περιοικίδος τῆς ιινίων περιμέτρον.* Themistonem Homeri matrem a Cy'ocari Pausanias l. c. suis ipsius verbis confirmat: *Κύδὲ (οἰκειοῦνται γὰρ δὲ καὶ οὗτοι Ὅμηρον) Θεμιστώ τε μητέρα εἶναι τῶν τινα ἐπιχωρίων γυναικῶν λέγουσιν.* ι Homeri a Cypriis Demagoram vocatum fuisse docet epiıa Anthol. Pal. 7, 5; Calliclem Cyprium Homerum, pajus autem Dmasagoram perhibuisse vidimus Diss. 1 p. ypriorum carmen quum a permultis ad ipsum Home:ferretur, ab aliis multis ad Stasinum, orta est nar- Homerum illud Stasino pro dote suae filiae dedisse, Stasinus in matrimonium duceret. Hanc fabulam Diss. 57 narravi respexisse Pindarum, ex quo tamen relatum :gimus nomen quod fuerit Homeri genero illi. Nomen i addit Proclus eandem quam Pindarus narrationem proap. Photium cod. 239. Suidas s. v. *Ὅμηρος* sic: *γήμας Χίῳ Ἀρησιφόνην, τὴν Γνώτορος τοῦ Κυμαίου θυγαἔσχεν υἱεῖς δύο καὶ θυγατέρα, ἣν ἔγημε Στασῖνος ὁ ς. οἱ δ' υἱεῖς Εὐρυφῶν καὶ Θεόλαος.* Tzetz. Chiliadd.

13 vs. 634 sqq σύνευνος ἦν Ὁμήρου δὲ τὴν κλῆ
κη, | Γνώστορος εἴτε Πάστορος θυγάτηρ τοῦ Κυ
ρίφων καὶ Θεόλαος υἱοὶ δὲ τοῦ Ὁμήρου, | θυγάτη
δέ, ἣν ἔγημε Στασῖνος, | Στασῖνος ὁ τὰ Κύπρ
ματα ποιήσας, | ἅπερ οἱ πλείους λέγουσιν Ὁμή
ναι, | εἰς προῖκα δὲ σὺν χρήμασι δοθῆναι τῷ
Cypro insula carmen Cypriorum compositum e
itidemque **h y m n o s d u o s H o m e r i c o s**, quoru
pra appositis docemur, certamina musica, quib
carmina recitarentur, in Cypro, nominatim apu
fuisse instituta. Haec omnia eo nos ducunt, ut in
que insula fuisse aliquam gentem statuamus, quae
minibus sese daret ediscendis, recitandis, trade
gente poëtae exstitisse videntur complures, qui
Homericis carmina conficere non infelici success
Id si statuimus, hoc quoque explicari potest, q
ut praeter Homerum ipsum non solus S t a s i n u
diceretur auctor, cujus in locum alios suffeciss
n a s s e n s e m H e g e s i a m vidimus, alios H e g e
l a m i n i u m. Plures Cypriorum auctores fuisse, n
dicare videtur scholium V *Π* 57 τὴν Πήδασον οἱ
ων ποιηταί, αὐτὸς δὲ (*B* 690) Λυρνησόν. Sed

[redacted]

›os clarissimus, de quo egi Diss. 1. p. 181 sqq; Halicarnassis Pigres ille, Artemisiae reginae frater, quem in hac ›ertatione tetigi. Compositam ab eo Batrachomyomaam videri, Iliadem et Margitem versibus multis interitis amplificatum narravi. Quartum adde vetustiorem illum yaside et Pigrete Hegesiam Halicarnassensem, m, quum pertineret ad Cypriorum gentem Homericam, ım Halicarnassenses dicebant Cypriorum carminis au'em.

Margitis carmen quin Colophone sit conditum hoquantum scio nemo dubitat. Praeter Margitem unum ex il;arminibus, quae Homero ipsi vulgo adscribebant, a Colonio poëta factum esse narratur, Nosti, quos grammatici 'ique ad Agiam s. Hegiam Troezenium rettulisse vitur, de quo conferendus Welcker Ep. cycl. 1, 278 sqq. Colophonium poëtam esse Eustathius ad π 118 p. 1796, licit, antiqui procul dubio scriptoris secutus auctoritatem. ne habet sane ea opinio probabilitatis aliquam speciem. torum enim narrationi cuidam e Procli Chrestomathia Coıonem ipsam immixtam fuisse intelligitur tali modo, ut vix ıis quin illa certe in parte carminis, qua Colophon celea fuerit, manum agnoscas Colophonii poëtae. Itaque sic ısse statuendum est, Nostorum quidem carmen illud, quod ·lus ante oculos habuit, ab Agia Troezenio esse composi; hausisse vero nonnullas narrationes vel transscripsisse es quasdam parum immutatas Agiam e carmine antiquioris ıjus poëtae, qui natione esset Colophonius. Quod eo fas credi potest, quia Colophone quoque gentem quandam ·e Homericam, ad quam Margitae certe pertineret poëta, .ssimum videtur. Loco illo quo Homerum ipsum scholas ıisse Margitemque fecisse teste Certaminis auctore cap. 1 ›phonii narrarent, gentem illam Homericam scholas hase tuo jure conjeceris. Quas scholas a Colophoniorum 'is admodum frequentatas fuisse Xenophanes prodit vetus poëta philosophus Colophone oriundus, cujus de studiis et › *Homericis nonnulla* protuli Diss. 1 p. 129 sqq. Ibidem p. *versum eum commemoravi* qui hoc loco iterum proferen'*st:* ἐξ ἀρχῆς καθ' Ὅμηρον ἐπεὶ μεμαθήκασι πάντες.

Atque illud quoque quod attigi Diss. 1 p. 205 in memoriam tibi revocabo, multos procreasse poëtas clarissimos Colophonem, cujus rei caussam primariam jam intelligis positam fuisse in ipsis illis Homericae Colophoniorum gentis studiis, quibus poëticus quidam excitaretur atque aleretur sensus atque fervor. Fuerunt Colophone oriundi tot tantique poëtae, ut Nicander, doctissimus poëta, natione et ipse Colophonius, librum de iis scriberet peculiarem, cujus mentionem feci Diss 1 p. 62.

Smyrnaeum fuisse Homerum tam constans erat fama, ut in nullo fere patriarum Homeri urbium catalogo Smyrna desideretur. Quam fabulam multi proferunt, Meletis fluvii, qui Smyrnam praeterfluit, et Critheidis nymphae filium vocari Homerum, eam Smyrnaeorum ipsorum fuisse patriam atque peculiarem et per se liquet et expresse testatur Certaminis auctor loco proposito supra, cap. 1. Eandem famam sequi Tzetzes Exeg. Iliad. p. 8 nobiliorem et majorem scriptorum partem narrat. Pausanias 7, 5, 6 ad fontes Meletis in agro Smyrnaeorum specus esse dicit, in quo Homerum carmina sua fecisse Smyrnaei perhibeant. In urbe ipsa Homereum esse Strabo loco prolato supra 14, 646 refert, porticum cum templo et statua Homeri; exstructam vero esse a Smyrnaeis eam porticum,

[redacted]

ea quae Homerus jam fecisset et si quae esset facturus. que apud Thestoridem quum degeret Phocaeae Homerum adem fecisse parvam cap. 16 Pseudoherodotus refert et ocaidem quam dicant Phocaeenses apud sese composuisse merum. Haec carmina et reliqua quae fecisset Homerus quum cripsisset (adjudicat enim vita Pseudoherodotea Homeri- temporibus usum scriptoriae artis) Thestoridem Phocaea ium sese contulisse ibique scholam aperuisse et recitasse mina Homeri ut sua. Homerum vero Phocaeae relictum ut ea vitam sustentasse carminibus faciendis et recitandis. isse autem non ita multo post Chios nonnullos mercatores caeam; eos, quum Homerum carmina sua recitantem audi- ent, huic nuntiasse, eadem carmina ludimagistrum quendam hio insula ut sua recitare magna cum laude. Quod quum perisset, Homerum ipsum primum Phocaea Erythras, Erythris in Chium insulam esse profectum; ibi primum moratum eum esse in vico quodam, cui nomen fuerit Bo- si. In hoc vico secundum Ephorum quoque Homerum de- e legisti Diss. 1 p. 100. Vita Pseudoherodotea Homerum it Bolissi liberos Chii cujusdam instituisse, qui ipsum ho- io excepisset; confecisse autem ibidem Homerum Cerco- n carmen, Batrachomyomachiam, Psaromachiam, tapacticam, de qua cf. West. ad vit. Hom. 3 lin. Epicichlides, reliqua *παίγνια* omnia. Thestoridem, n Homerum adesse rescivisset, ex insula profugisse. Bo- postea Homerum in ipsam Chiorum urbem sedem transtu- , ibique scholam aperuisse, in qua pueros sua carmina eret. Opes dein quum congessisset, uxorem eum duxisse reasseque liberos; fecisse autem Homerum eo tempore, in ipsa Chio urbe habitaret, Odysseam et Iliadem.

Has omnes fabulas esse concedere debemus; fabulas ta- esse, in quibus multum lateat veri. Chium quod Ho- us pervenisse dicebatur ibique domicilium constituisse, um esse nemo negabit propterea quod Homericae poë- s sedes Chius erat; simili autem ratione explicanda esse aret, quae de *Homero* Cymen, Phocaeam, Erythras iti- *faciente narrantur.* Quae civitates quin Homericis stu- *vetustis jam temporibus* sese dederint nulla est dubita-

tio. Et de **Erythris** quidem quae dici possunt c dissertatione priori p. 110; ex quibus tamen hoc cc non licet, sedem Erythras fuisse gentis Homericae. : tur Homerus scholas habuisse Erythris, sed unum di moratus ibi esse. De Cumaeis infra pluribus agam. **Phocaeenses**, apud quos quin gens Homerica sede tutas habuerit nullus dubito. Qua ex gente oriundus bie fuit **Thestorides** ille, qui Homerum hospitio (ejusque carmina, **Phocaidem**, **Iliadem parvam**, fecisse narratur. Parvam Iliadem secundum nonnullo storide Phocaeensi esse factam scholium Euripid. Tr(perhibet; a plerisque autem Lesches Lesbius ejus car bebatur auctor. Contra Phocaidis, quam Phocaeense: ab Homero factam dicere expresse addit Pseudoherod(nes Phocaeensem habuisse auctorem videntur. Acced carmen epicum **Minyadis**, quam Pausanias 4, 33, 7 **dico Phocaeensi** factam dici perhibet, Welcker (cycl. 1 p. 253 sqq idem carmen esse censuit atque Pl Memoranda porro quae Proclus introd. Scholl. Hesiod 6 Gaisf. et Tzetzes introd. Scholl. Hesiod. Opp. p. 15 ad Opp. vs. 236 et Chiliadd. 12 vs. 206 narrant, ab illo vetere poëseos patre distinguendum esse alium

[redacted]

Ὅμηρον; sic Thestoridem auctorem Parvae Iliadis scho- Euripid. modo laudatum Θεστορίδην Φωκέα dicit, non ιαέα. Filium vero Homeri, patrem Phocei Suidas s. v. Τέρ- δρος nominat Euryphontem, quem alio loco s. v. Ὁμη- susceptum esse ab Homero ait ex uxore apud Chios in ·imonium ducta. Thestoridem Phocaeensem illum, qui Ho- ım excepisse narratur, nomine refert Thestor Chius, r Parthenii Chii memorati Diss. 1 p. 191, qui, quum genus ı ab Homero deduxisse tradatur, quin ex Homeridarum e Chiorum fuerit oriundus dubium non est. Itaque quum ıerere inter sese arctissime scholas Chiorum et Phocaeen- ı Homericas appareat, concludendum hoc esse concedes e ıdoherodoteae narratione, revera translata esse studia Ho- ca Phocaea in Chium insulam. Phocaeam, si solam Pseu- ərodoteam spectes, Homerica poësis Cumis pervenisse vi- tur. Demonstrabo autem infra, Cymen ipsam circa annum demum a. Chr. n. sedem Homericae poëseos esse factam; ɜ sequitur, Cumis eam poësin Phocaeam translatam non ; Chiorum enim, quos a Phocaeensibus Homerum acce- e vidimus, longe antiquiora haud dubie anno 700 a. Chr. ia fuerunt Homerica. Quod si reputaveris, relictum esse liges ut statuamus, non Smyrna Cymen, Cyme Pho- m pervenisse Homerum, sed ab ipsis Smyrnaeis colendum accepisse Phocaeenses.

Venio ad Colophonios. Ad eos ut perspicias a ɣrnaeis poësin Homericam esse translatam, recordari m necesse est, quae de origine civitatis Smyrnaeorum su- injeci, duas iis quibus Aeolenses atque Iones in Asiam ·arent temporibus colonias Smyrnae consedisse, alteram ɔam ab Ephesiis, alteram Aeolicam deductam a Cumaeis. ıit hoc primus Odofredus Muellerus in literarum Graeca- historia 1, 72 sqq. Per aliquod is temporis spatium Io- cum Aeolensibus conjunctos Smyrnam habitasse demon- ɾit; postea vero dissidio orto Iones ab Aeolensibus eje- esse atque Colophonem commigravisse. Ibi quum in atem recepti aliquamdiu habitassent, contigisse iis, ut *rnam bello recuperarent* Aeolensesque expellerent. Quo *Smyrnam in Ionicarum* duodecim civitatium foedus esse

receptam. Recuperatam vero ab Ionibus Smyrnam esse multum ante Gygis aetatem regis Lydorum, quem secu Herodotum ab anno 716 a. Chr. regnasse supra monui.

Haec igitur qui diligentius ponderaverit, eum conc rum esse confido, inter Iones, qui Smyrna expulsi ab Ae sibus Colophonem sese conferrent, gentem Smyrnaeorum Homericam; hanc Colophone cum illis sedem collocasse; Colophone scholas Homericas non esse habitas; ex eo tempore effloruisse studia Colophoniorum Homerica; p quum Colophonii recuperassent Smyrnam, non omnem q gentem illam, attamen aliquam ejus partem rediisse Smy

Attingendam hic mihi esse sentio quaestionem saepiu xatam, Homerus genere utrum Ion fuerit an lensis. Ab Aristarcho Ionem illum habitum esse Atheniensem enim ab Aristarcho habitum esse Diss. 1 legisti. Aristophanes Byzantius atque Zenod in quam discesserint sententiam Diss. 1 p. 24. 55 traditur esse rettuli; indicaturum tamen ibidem me esse promisi i altera dissertatione, quatenus conjectura quid illi stat indagare me posse arbitrer. Ionem vero ab utroque ha esse Homerum facillimum est demonstratu, quum in va ctione dijudicanda praetulisse utrumque eas pateat forma

[redacted]

δὲ Δώριον. Sequuntor Didymi aliquot loci itidem in A servati: Ξ 285 ὑπεσείετο: Ἀρίσταρχος „ὑπό“, εἶτα ο“, Ἰακῶς. οὕτως καὶ Ζηνόδοτος καὶ Ἀριστοφάνης. οἰνοχόει: οὕτως „οἰνοχόει“ Ἀρίσταρχος, Ἰακῶς· καὶ Ἀργολικῇ καὶ Μασσαλιωτικῇ καὶ Ἀντιμαχείῳ καὶ ἐν ›οδότου καὶ Ἀριστοφάνους. Ο 601 ἐκ γὰρ δὴ τοῦ ἔμελλε: ›φάνης „μέλλε“ Ἰακῶς. Ρ 234 ἔλπετο: οὕτως Ἀριστο- διὰ τοῦ ε· γράφεται καὶ διὰ τοῦ η. Ξ 36 ἠιόνος στόμα ν: διχῶς αἱ Ἀριστάρχου, „μακρόν“ καὶ „πολλόν“. οτος καὶ Ἀριστοφάνης „πολλόν“. Ν 733 τοῦ δέ τε ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι: Ἀριστοφάνης „πολλόν“. to agmen, ne Odyssea plane omissa esse videatur, unus Iarll. scholl. ad ξ 522 ἕννυσθαι: Ἀριστοφάνης καὶ Ῥια- εἵνυσθαι“ ὡς τὸ „θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταείνυον 5)“. Possem congerere plura; sed quae congessi rei ;iunt demonstrandae. Nam ut Rhianum missum faciam, i ordinis hominem, commemoratum illum Diss. 1 p. 47 pita tria scholae Alexandrinae Ionem Homerum cen- vides; nec dubitationi relinquitur ullus locus, quin ple- grammatici, qui ex illa prodierunt schola, viros illos ›es hac in re sint secuti. Exstitisse tamen nonnullos est, qui aliter sentirent Aeolensemque esse Homerum derent. In his fuisse Hellanicum chorizontem, › Diss. 1 p. 56 sqq verba feci, Aristonici scholium ad appositum suadere videtur, uti monui Diss. 1 p. 85; ıam ejusdem scholium ad *E* 269 perscriptum Hellani- iam Doricas formas Homero obtrusisse patefacit. Porro ro Magneti et Dicaearcho Aeolensem visum esse um e fragmento illo intelligitur, quod tractavi Diss. 1 quo fragmento postulasse illi dicuntur, ut ad Aeolicae i leges universa Homeri carmina conformarentur. Aeo- dein fuisse Homerum Ephorus sibi persuasit, cujus onem Diss. 1 p. 99 sqq exhibui. Secundum Ephorum isti Critheidem genere Cumanam, gravida quum facta ;umis, Smyrnam transportatam esse, ut Phemio Smyr- ı matrimonium *daretur*; quo facto Homerum illam partu ꞉ *ad Meletem fluvium*. Ex Ephoro fluxisse videntur no- *servatorum scriptorum* eorum, qui in catalogis patria-

rum Homeri urbium etiam Cumaeum genere Homerum quibusdam simpliciter referunt. Ephori narrationi sim ea est, quam suppeditat cap. 1—4 vita Pseudoherod cujus auctor totum se in eo occupatum esse prodit ca ut Homerum neque Ionem, neque Doriensem, sed Aeol fuisse doceat. Disertis vero hic verbis narrat, inter co quos Cumaei Smyrnam deducerent, matrem Homeri gra Smyrnam missam esse; qua ex re quo tempore vixerit I rus concludit cap. 38.

Finxisse neque Ephorum ea, quae de Aeolica Homei gine narrat, nec Pseudoherodoteae auctorem verisimil Namque stemma Homeri, quod Hellanicum et Pher dem exhibuisse vidisti Diss. 1 p. 156—159, cum iis, qu genere Homeri Ephorus et Pseudoherodoteae auctor prof collata illa cum logographis quos modo nominavi Diss. 160, in eum convenit modum, ut ineunte jam quinto a. Chr culo vel eas quas apud Ephorum et in Pseudoherodotea mus narrationes, vel illis simillimas per ora hominum tasse appareat. Atque in eo certe consensisse omnes li qui Aeolensem Homerum haberent, ut e colonia Cumis S nam deducta oriundum crederent illum. Neque etiam potu quin consentirent in eo; qui enim Aeolensem Homerum I

[redacted]

ium discederet sententiam. Fugit autem Welckerum conus primum grammaticorum scholae Alexandrinae princi-, Zenodoti, Aristophanis, Aristarchi, quos moonspirasse in eo docui, ut Aeolensem Homerum fuisse nent Ionicaeque eum vindicarent stirpi; fugit dein id, quod Welckeri librum editum in Jahnii ann. 67, 3, 259 expo-refutasse olim Aristarchum singulas rationes eorum, Aeolensem Homerum dixissent, prolatisque argumentis igasse hanc quidem totam quaestionem, quam, quum a ribus grammaticis accuratissime disceptata esset, ut no-Welcker extulit; fugit denique, quod post Welckeri li-a editum primus Odofredus Muellerus demonstravit, o Smyrnam non a solis Cumaeis fuisse habitatam, sed cum Cumaeis ibi consedisse coloniam Ionicam Epheso 'ectam. Quae quum ita sint, ambigi amplius non potest, iericam illam gentem, quae Smyrnae sedem collocave-et, si Homerus ipse Smyrnaeus fuit, Homerum quoque m non ad Aeolicam, sed ad Ionicam Smyrnaeae civitatis inuisse partem. De formis vocabulorum Aeolicis, quae omeri carminibus reperiuntur, vide, si tanti est, quae in iii annall. monui 67, 3, 259 sqq 67, 4, 405.

Floruisse tamen apud Cumaeos quoque Homericam poë-negari vix potest. In agro Cumaeorum haud procul ab ipsa oppidulum situm fuit Neonteichos a Cumaeis con-n. Eo Homerum quondam pervenisse fabulae ferebant dam, quarum supra injeci mentionem. Nunc jam addendum tur, fuisse revera Neonteichos sedem gentis alicujus Ho-cae. Commonstrasse enim Pseudoherodoteae auctor nar-. 10 Neoteichitas locum, quo carmina Homerus recitasset, ctum sibi compararet; populum ibi nigram conspici, quam enisse illi autumarent ex quo Homerus Neonteichos per-ret; sacrum Neoteïchitis fuisse locum. Hunc igitur lo-celebratum quondam fuisse scholis Homericis non est ambigas. Addebant Neoteichitae teste eodem illo Pseudo-doteae auctore, Homerum apud se recitasse carmen, cui hiarai *expeditioni* erat titulus, atque hymnos in *factos. Facta esse* ea carmina apud Neoteichitas, apud *Homerus sese primum* carminibus faciendis dedisse tra-

datur, Welckerus e verbis vitae conclusit p. 200 sqq 180 hoc fieri nequit ut concedamus. Vita Pseudoherodotea sq dicit Homerum carmina primum pepigisse Smyrnae, obcaecatus Colophone rediisset; postea eum Cumas prol esse mansisseque in eo itinere apud Neoteichitas; ibi quum consistens ad officinam quandam coriariam ve quinque extemporalibus salutasset Neoteichitas hospitii sibi petivisset, Tychium coriarium eum excepisse; cuju cinam quum primum intrasset, Amphiarai eum expedit et hymnos recitasse coram Tychio hospite et aliis hominibus, qui forte adessent. En tibi ipsa verba Gr
ἐκ δὲ τῆς Κολοφῶνος τυφλὸς ἐὼν ἀπικνέεται εἰς τὴν ..ναν καὶ οὕτως ἐπεχείρει τῇ ποιήσει. χρόνου δὲ προιόν τῇ Σμύρνῃ ἄπορος ἐων τοῦ βίου διενοήθη ἀπικέσθαι ἐ.. μην, πορευόμενος δὲ διὰ τοῦ Ἕρμου πεδίου ἀπικνέε Νέον τεῖχος, ἀποικίην Κυμαίων .... τῷ δὲ σκυτεί.. μα ἦν Τύχιος (leg. *Τυχίος*?). *ἀκούσαντι δὲ τῶν ἐπέω.. ξεν αὐτῷ δέξασθαι τὸν ἄνθρωπον· ἠλέησε γὰρ αἰτέοντ.. φλὸν καὶ ἐκέλευσεν εἰσιέναι τ' αὐτὸν εἰς τὸ ἐργαστήριο.. μετέξειν ἔφη τῶν παρεόντων. ὁ δ' εἰσῆλθεν. κατήμεν.. ἐν τῷ σκυτείῳ παρεόντων καὶ ἄλλων τήν τε ποίησιν .. ἐπεδείκνυτο, Ἀμφιάρεώ τε τὴν ἐξελασίαν τὴν ἐς Θήβα..*

[redacted]

tempore defuncto. Et de hoc quidem Midae epitaphio dissertationem priorem p. 126. Narratio autem vitae ɜrodoteae cum iis congruit, quae profert Certaminis t. 15. Jam vero Midam illum Phrygum regem certissi- eum esse Midam, qui ab Eusebio anno 694 a. Chr. n. raditur. Firmari Eusebii testimonium multis aliis l. c. nvenireque omnia tam egregie, ut anno fere 700, quum ens Homerica in agro Cumano apud Neoteichitas se- ocasset, Homericam poësin ad Cumaeos perlatam esse o habere debeamus.

npus jam quo schola Neoteichitarum Homerica aperta accuratissime definiri posse videris, reliquarum Ho- rum scholarum origines quaeris utrum tectae atra caligine, ut certis temporibus eas adscri- lo modo possimus, necne. Ad hanc quaestionem ut tibi ɜre possim, necesse est examinemus aetatis illas, nerus ipse vixerit, varias definitiones a variis bus antiquis propositas; quarum definitionum maximus erus. Eae autem ut recte dijudicari possint, antea mprehendenda sunt, quae de patria Homeri hucus- utavimus.

:iarum igitur de Homeri patria sententiarum duo ıus genera; quorum alterum in conjecturis solis carminibus Homeri derivatis, alterum in fabulis ivitatium patriis, apud quas gentes quas dixi icas consederant. Earum gentium opera quum in tatibus Homerica florerent studia, factum est, ut, si ium, attamen plurimarum civis Homerus ipse fuisse di- Chios, Ietas, Cyprios, Colophonios, Smyr- Cumaeos Homerum sibi ipsum vindicasse scimus; apud quos scholas Homericas fuisse vidimus, Samii, i, Proconnesii, Halicarnassenses, Phocae- sibi vindicasse illum non traduntur. Unde si quis lum esse ducat, revera nullam ex his civitatibus Ho- uum dixisse civem, vereor ne is audacius judicet quam Namque admodum probabile est, eorum, quae in sin- ɔibus *de Homero narrabantur*, magnam partem tradi- *esse; tradita esse ea* tantummodo, quorum patroci-

nium aliquis scriptor doctus suscepisset. Quod si probaris, ex iis civitatibus, in quibus gentes Homericae consederant, eae tantummodo in catalogos Homeri patriarum relatae videbuntur esse, quas scriptores recte sibi vindicare Homerum censuissent. Scriptores autem in hac quaestione dijudicanda eam sibi videri exposui legem scripsisse, ut postulationes civitatium e locis quibusdam carminum Homericorum aestimarent, prout singuli singulorum carminum fidem ponderarent. Jam ut planum reddatur quod sentio, exemplum proferam unum. Samios quoque Homerum sibi vindicasse pono; sed nullum repertum esse in carminibus Homero adscriptis locum quo dici videretur, Homerum ipsum fuisse Samium; inde factum esse, ut nemo scriptor Samium illum fuisse contenderet; quod nemo scriptor contendisset, eam ob rem Samum in catalogos Homeri patriarum non esse relatam. Sed ut in iis civitatibus, in quibus antiquitus studia illa Homerica maxime floruerunt, fuisse nonnullas concedamus, quae Homerum sibi non vindicarent, nullam in iis fuisse pro certo habere licebit, quin Homerum aliquamdiu apud se commoratum esse atque scholas habuisse contenderet.

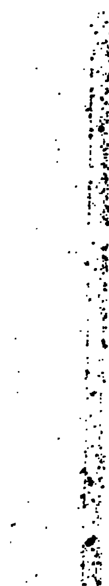
His vero civitatibus, in quibus antiquitus sedes fuerunt gentium Homericarum, alterum illud genus accedit Homeri [redacted]

Paucorum restant nomina populorum nondum enumerata, ie statim addam, ut uno conspectu omnes quas Homeri pa- is dixerunt civitates complectaris. Atheniensem Ho- rum verbo nunc tango. Phrygem Homerum habes in alogo Epiphanii Diss. 1 p. 13 apposito. Hic idem est atque naeus Homerus, qui ab Epiphanio non memoratur; Phry- n enim dictum esse Homerum apparet ab iis, qui Homero i vindicarent epitaphium Midae regis; hoc vero a gente Ho- rica, quae apud Neoteichitas in agro Cumano consederat, ifectum esse vidimus. Ad eundem Cumaeum Homerum re- endum videtur Grynei oppidi nomen in catalogo Suidae t. Hom. 7 West.) obvium. Gryneum enim vicus erat Cumis inus, conspicuus fano Apollinis inclyto, ad quod fortasse 's illius consedit gentis Homericae, quae apud Neoteichitas bitabat. Trojanum Homerum conjecturae deberi conjice- a ex Iliade praecipue petitae, nisi nomen vici cujusdam Tro- s adderetur certi. Suid. l. c. *οἱ δὲ* (int. *ἔφασαν γενέσθαι* *ηρον*) *ἐκ Τροίας ἀπὸ χωρίου Κεγχρεῶν*. Steph. Byz. *γχρέαι, πόλις Τρῳάδος, ἐν ᾗ διέτριψεν Ὅμηρος μανθάνων* *κατὰ τοὺς Τρῶας*. Haec me permovent, ut huic quoque o, Cenchreas dico Troadis, cum Cumanorum gente Home- a rationes quasdam intercessisse credam. Nec praetermit- idus Lesches Lesbius poëta Homericus, quem Parvam adem, carmen cyclicum, composuisse vidimus. Floruisse uti monui in Jahnii annall. 67, 4, 410, Ol. 30, 3 = 658 a. r. traditur; scholas autem Homericas apud Cumaeos habi- vel Neoteichitas Lesbiis et vicinos maxime et cognatos fre- entasse videtur; quibus quum Iliadem edoctus esset atque lysseam et alia carmina Homerica, ipsum esse incitatum, ut nile sibi eligeret argumentum, consentaneum est. Quam- am Leschae, quum carmen ejus, Parvam Iliadem dico, ab is Thestoridae Phocaeensi adscriptum fuisse viderimus in dissertatione, ab aliis Diss. 1 p. 110 Erythraeo Diodoro, im cum Phocaeensium Homerica schola et cum Erythraeis nericis necessitudinem quandam intercessisse proclive di- is conjicere. Alterum vero Lesbium illum Homericum, *rpandrum, quem et in* hac dissertatione et in priori p. *etigi, suam Homericorum* carminum cognitionem a Phocae-

ensibus traxisse probabile duco. Namque diserte is sun genus traxisse a Phoceo, nepote Homeri; floruisse vero constat ineunte septimo a. Chr. saeculo, quo eodem tem translatam demum fuisse ad Cumaeos exposui Homericam sin; itaque apud Cumaeos certe Terpandrum carmina Hom edoctum non esse apparet.

Lydum Homerum Epiphanius et Suidas exhibent Maeonis filium Epiphanius vocat. Hunc non diversum Smyrnaeo discimus ex Aristotelis narratione in Pseudop chea vita priori servata. Ibi enim Homeri mater dicit gravida quum pervenisset Smyrnam, a Maeone, rege rum, qui etiam tum Smyrnam tenerent, in matrimoniu ducta; prognatum dein Homerum a Maeone esse susc Lydi vero quum ab Aeolensibus Smyrna expellerentur, rum una cum illis urbem reliquisse. Conferenda est n Ephori in eadem Pseudoplutarchea vita priori servata. rus Homerum generatum Cumis esse narrat, natum Sm patrem vero Cumaeum perhibet Maeonem; quod nomen bulas Cumaeorum Homericas e narratione irrepsisse pa de Maeone Lydorum Smyrnam habitantium rege; ips vox non Cumaeam sapit originem, sed Lydiam. Namq tiquum Lydis nomen fuit Maeonum, quo solo designa

[redacted]

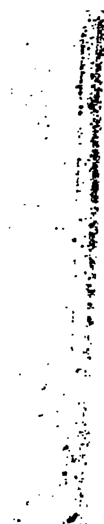

grammate ad Gellii 3, 11 adscripto. Huic Rhodio quid fa-ndum sit difficile est judicatu. Satis antiquis temporibus epi- poësi Rhodios dedisse operam testimonio sunt epici poëtae rissimi duo, de quibus conferendus Bode in historia ep. aecorr. poës. p. 499 sqq, Pisander Camirensis, qui dio fere septimo a. Chr. n. saeculo vixit, et Pisinus Lin-us, qui superior fuisse Pisandro a Clemente Al. Stromm. 6 277 Sylb. traditur. Sed quaeritur, utrum Homerica gens in odo insula domicilium constituerit, an conjectura sola sit cti alicujus hominis epicis illorum Rhodiorum carminibus a, Homerum Rhodi vel degisse aliquamdiu vel etiam natum se. Certe quae Welcker protulit Ep. cycl. p. 195 not. 300 416 rei non satisfaciunt explicandae.

Paullo aliter cum Cretico Homero agendum est. Cnos-um Suidas in vita Homeri dicit; Welcker Ep. cycl. 1 p. 195 t. 300 fictum esse ab hominibus doctis in gratiam Dictyis etensis conjecit, quem inter Graecos Trojam oppugnantes isse scripsisseque historiam belli Trojani narrant, ex qua userit Homerus; multis vero saeculis post Dictyis opus ipsum um repertum esset in aliquo sepulcro translatum esse in lin-am Latinam Claudii jussu vel Neronis imperatoris. Atque ec Latina quae fertur esse translatio etiam hodie exstat; i infimae aetatis quin sit foetus, totae vero de Dictye isto tere narrationes nugae tu noli dubitare: vide Bernhardyum st. Romann. litt. ed. 2 p. 571 sqq. Welckerum autem in hac errasse docui Jahnii annall. 67, 4, 399 sqq. Dorienses enim etae, quum longum per tempus Homerum utpote Ionicum ëtam neglexissent, a Thaleta Gortynio clarissimo vate pulsos esse demonstravi, ut Homericis studiis non solum rent locum, sed etiam publica opera, ut antea jam Lacedae-onii, colenda ea curarent. Inde evenisse, ut Homerus Cnos-us diceretur natione; Cnosum enim et caput Doriensium Cre-e civitatium esse et in Homericis carminibus maxime cele-ari; evenisse etiam id, ut Thaletas aequalis ab aliis habe-tur Homeri, ab aliis paullo superior Homero. Explicari porro cillime, qui factum esset, ut Lycurgus teste Dione Chry-stomo *or. 2 cap. 45* a quibusdam non ex Ionia, sed e Creta *meri carmina Spartam* transtulisse perhiberetur. Caussis

denique lucem affundi clariorem editionis illius carminum Homericorum Cretensibus propriae, de qua egi Diss. 1 p. 188 sqq.

Septem fuisse ea dissertationis prioris parte narravi editiones κατὰ πόλεις, Chiam, Cypriam, Sinopicam, Massalioticam, Aeolicam, Argolicam, Creticam; quas omnes civitatium fuisse, Homerum quae insigni prosequerentur honore. Et editiones quidem illas septem ad unam omnes tempestatibus bello Peloponnesiaco inferioribus confectas esse ibidem exposui; studia vero Homerica in civitatibus illis, quum editiones αἱ κατὰ πόλεις in lucem emitterentur, per longum jam tempus floruerant. Sinope et Massilia Homerum haud dubie coluerunt inde ex quo tempore deductae fuerunt; erat enim Massilia colonia Phocaeensium, Milesiorum Sinope; gentes vero Homericas et apud Milesios et apud Phocaeenses antiquissimis jam temporibus sedes habuisse collocatas supra demonstravi; conditam vero esse Massiliam anno a. Chr. 600 certum est; Sinopen Milesii condidisse videntur eadem fere aetate, qua Arctinus viguit. Duae aliae ex editionibus politicis, Cypria et Chia, populorum sunt, qui ipsi gentes Homericas in civibus suis numerarunt. Aeolica editio et Argolica non quidem a civitatibus constitutae fuerunt, in quibus olim gentes Homericae habitaverant; [redacted]

sse Cretensem; nec inde colligi posse hoc intelligis, sse inter Cretenses olim gentem Homericam. Nam ut ›nses et Sinopenses mittam, qui originem ducunt a ci- s, quibus intererant gentes Homericae, nec apud Les- c apud Argivos repertas fuisse ejusmodi gentes certum

›c reliqua indicia illa studii Cretensium Homerici anti- nporibus vindicandi, quae in Jahnii annalibus l. c. ex- , quaeque Herodotum tractans Diss. 1 p. 145 enucleavi, ıre nos sinunt, Cnosus utrum sedes fuerit Homericae gentis ex Ionia adscitae, an singuli tantum exstiterint s carminum Homericorum per Doricas Cretae urbes. ro aetate Homerici Cretenses redditi fuerint satis accu- finiri potest; Thaletam enim circa annum 625 fere a. viguisse constat.

lmonemur jam ea temporis definitione ejus quod cepi- ısilii examinandarum aetatis qua Homerus vixe- nitionum variarum; quo examine instituto fieri posse avi, ut aliquid certi addatur de temporibus, quibus sin- ı Homericarum gentium origines sint adscribendae.

›tationes veterum de patria Homeri in duas discedere ridimus, quarum altera est conjecturarum, altera fabu- ›opularium. Eadem divisio notationum est de Homeri Lustrabimus primum eas aetatis Homericae de- ones, quae conjectura positae sunt.

definiendis temporibus ubi conjecturarum necessitas osita esset aut esse videretur, et apud alios populos et apud Graecos confugisse viros doctos plerumque ad rationes astronomicas, ita ut cyclorum habita ra- ınorum rotundarent numeros. Vocabant autem cyclum annorum solarium, quae certo aliquo lunarium anno- ıuaretur numero plenorum. Tales cycli quum plures usu maxime frequentasse videntur Graeci eum, quem ribus, 63 lunaribus annis expleri putabant. Et in Ho- ıidem aetate definienda, quantum adhuc cognoscere li- › cyclo usi sunt solo. Jam vero quia mos fuit illis non m *pronuntiare numerum* sed cyclorum vocabulo presso ı *tantum indicare* numerum aut solarium aut lunarium,

cyclorum qui continerentur summa, pleraeque ejusmodi computationes, quamvis sint rotundae, accuratissimae prae se ferunt definitionis speciem. Qua multos etiam nostris temporibus deceptos esse homines doctos non est quod mireris. Nostra memoria Homericae aetatis definitiones ad cyclorum rationes reducere haud infelici successu primus, quantum scio, Carolus Muellerus conatus est in libello, quo Eratosthenis fragmenta chronologica tractavit, subjuncto Herodoti Historiis Didoti sumptu Parisiis 1844 a Guilelmo Dindorfio editis, frgmt. 4 p. 196 sq. Errasse tamen de quibusdam Muellerum ut in novo periculo neque infitiari ullo modo possumus, nec mirari debemus. Res enim quamvis patefacta semel planissima videatur esse primo aspectu, ita vero comparata est, ut magnas quasdam habeat difficultates sibi proprias. Erravit autem Muellerus maxime eo, quod inventione sua exsultans invento abutebatur atque universas quas quidem collegisset Homericae aetatis definitiones cyclorum rationibus adstringere conabatur. Hac via quoniam proficere non potuit numerorum fide strenue servata, licentiae cujusdam importunitatem cupiditatemque immutandi et detorquendi necesse erat irrepere in Muelleri rationes.

Muelleri vestigia Julius Franciscus Lauer pressit [redacted]

autem hoc loco commode fieri nequit. Adeundi igitur, si rem accurate cognoscere animus est, annales ipsi; hoc loco summam tantummodo repetere licet, quam illic p. 610 feci. Sunt enim octo fere aetatis definitiones, quas fundamenta quasi universarum dicas conjecturarum; quae vario modo ex illis derivatae sunt atque conformatae variorum opera, prout singulis placeret. Viguisse vero Homerum censebant ii, qui sequerentur definitionem

primam, et Thebani belli et Troici temporibus;
qui alteram, eo tempore quo Troja diruta esset;
qui tertiam, uno cyclo post Troica;
qui quartam, tribus cyclis post Troica;
qui quintam, quattuor cyclis post Troica;
qui sextam, sex cyclis post Troica;
qui septimam, Lycurgi temporibus;
qui octavam, Archilochi poëtae temporibus.

Tertiam definitionem secutus est Crates Pergamenus, quem Diss. 1 p. 61 anno 60mo p. Tr. Homerum adscripsisse legisti; 60 enim annis solaribus cyclum unum compleri supra dixi. Quarta definitio Philochoro placuit; hic secundum ea, quae Diss. 1 p. 96 exposui, 180 annis p. Tr. vixisse Homerum sibi persuasit. Quintae palmam Eratosthenes dederunt et Apollodorus, quibus 240 annis p. Tr. Homerus floruisse videbatur; cfr. Diss. 1 p. 31 sq et 43. Septima plerisque imposuit Romanis scriptoribus, Cassio Heminae, Ciceroni, Cornelio Nepoti, Vellejo, Solino, de quibus videndi Jahnii annales 67, 4, 388. 395 sqq 67, 6, 609 sqq.

Missa jam conjecturarum turba ad reliquas accedamus aetatis Homericae definitiones, quas singularum civitatium fabulis popularibus niti primus, quantum scio, annall. Jahnii locis indicatis exposui. Certe et Welckerus et Fischerus et Muellerus et Lauerus ejus rei nullam sese habuisse cognitionem satis produnt. Ex hac vero definitionum classe tres jam supra attuli in medium: quarum una spectat Cretensium narrationes, altera Cumaeorum, tertia Proconnesiorum. Nunc age jam tabulam universarum proponam compendiariam, *excerptam e tabulis duabus locupletioribus, quas in annall. p. 611. 612 concinnavi.* Homerus secundum narratione

Atheniensium	floruit quo tempore Iones ex Attica trajicerent in Asiam;
Ietarum	natus est quo tempore Iones ex Attica trajicerent in Asiam;
Cumaeorum	Smyrnae natus est quo tempore ipsi coloniam in urbem illam deducerent;
Chiorum	natus est ducentis annis post Trojam captam;
Colophoniorum	natus est 132 annis ante Olympiadem 1;
Samiorum	natus est 400 annis ante Herodoti ἀκμήν;
Lacedaemoniorum	90 annis a. Ol. 1 Charillo Spartae regnante Lycurgo carmina sua tradidit cum Spartanis communicanda;
Milesiorum	natus est duabus fere aetatibus ante Ol. 1, 2, quo tempore Homeri discipulus Arctinus Milesius floruit;
Salaminiorum Cypri	floruit quingentis annis post Trojam obsideri coeptam;
Proconnesiorum	ab Aristea edoctus est quo tempore Gyges in Lydia regnaret;
Cumaeorum	in agro Cumaeo sedem collocavit quo fere tempore Midas rex Phrygiae diem ob-

[redacted]

ᵣide Diss. 1 p. 14 et 93 sqq) in Chio insula ducentesimo p. r. c. anno natum esse Homerum tradiderunt; alii vero, veluti erodotus, ne verbo quidem unde suam hauserint temporis efinitionem indicaverunt. Horum definitiones si cognoscere s quibus rationibus ductus ad certarum rettulerim narratioes civitatium, cum hoc loco exponere longum sit, Jahnii bi evolvendi sunt annales. Hoc vero, qui factum sit, ut sinulae civitates ad ea tempora quae significavi referrent Homeri itam, et explicari debet in hac scriptione et paucis explicari otest.

Argumenta Cretensium, Proconnesiorum, Cuaeorum jam attigimus. Cumaei quum eo fere tempore, uo Midas rex Phrygum diem obierit supremum, Homericam ad e pervenisse poësin probe scirent, eo tempore Homerum viisse ipsumque ad se commigrasse sibi persuaserunt. Simul ero quum studerent Homeri genus sibi vindicare, id vero aliar fieri non posse animadverterent nisi ita, ut e colonis oriundum fuisse illum contenderent, quos Smyrnam vetustissimis emporibus a se missos esse constaret, Homerum generatum sse Cumis, matrem autem, quum ventrem ferret, inter colonos Cumaeos Smyrnam commigrasse ibique progenuisse illum lamabant. Jam vero coloniam Cumaeam 168 annis p. Tr. obideri coeptam Smyrnam pervenisse auctor vitae Pseudoherooteae contendit computatione usus, cujus rationes esse optiias in annall. 67, 4, 370 sqq docui; Midam vero, quem moruum esse eo fere tempore Cumaei autumabant, quo Homerus umam commigrarit, anno 694 a. Chr. diem obiisse constat. ibi ipsi igitur Cumaeos egregie contradixisse patet; trium nim saeculorum spatium Homeri vitam excessisse statuendum bi erit, ubi contradixisse sibi illos negaveris. Qua re nihil liud efficitur nisi hoc, pro vera historia non esse venditanda a, quae de Homero boni Cumaei narrabant, sed fabulas sos esse populares. Talibus enim in fabulis discrepantias quum lias tum anachronismos quos vocant minime curari in comerto est.

Proconnesios Gygae temporibus Homerum adscriisse *dixi, quia Gyge* regnante Proconnesi, quae urbs tum *imum condita esset*, ab Aristea, quem eam ob rem Homeri

praeceptorem ferrent, schola Homerica esset aperta; Cretenses vero ad ea tempora supra exposui Homeri vitam rettulisse, quibus vixerit Thaletas vates; factum autem hoc esse, quia Thaletas Homericae poëseos sedem certam apud Cretenses Cnossi primus constituisset.

Chios, Colophonios, Samios, Milesios, Cyprios una comprehendam explicatione. Apud hos omnes exstitisse vidisti gentes, quae universam suam operam in Homerica collocarent poësi servanda atque propaganda. Gentem vero apud Graecos fuisse nullam constat, quin stemma gentilicium haberet, quo generis ordo atque series conspiceretur per aetates singulas descripta. Talia igitur stemmata etiam Homericis illis gentibus fuisse extra dubium positum est. Neque etiam hoc dubium esse potest, quin singulae illae gentes hoc probe sciverint atque in stemmatis ipsis indicaverint, qua aetate Homerica poësi, in qua universa sua studia collocarunt, ipsae fuerint potitae. Jam vero singulas gentes id postulasse consentaneum est, ut ab ipso Homero poësin accepisse crederentur. Et Samiis quidem contigisse vidimus ut Creophylum ab Homero ipso, cujus vel hospes vel praeceptor vel etiam gener esset, Iliadem et Oechaliae ἅλωσιν dono accepisse clamarent. Simillimas fabulas de Stasino Cyprios narrasse tra-

[redacted]

ır de progenie Suidas et Tzetzes locis supra jam appositis, s nunc repetendos esse video. Tzetzes Chiliadd. 13 vs. sqq sic refert: *σύνευνος ἦν Ὁμήρου δὲ τὴν κλῆσιν Εὐρυη, | Γνώστορος εἴτε Πάστορος θυγάτηρ τοῦ Κυμαίου. | ιύφων καὶ Θεόλαος υἱοὶ δὲ τοῦ Ὁμήρου, | θυγάτηρ Ἀρσιη δέ, ἣν ἔγημε Στασῖνος, | Στασῖνος ὁ τὰ Κύπρια συγμματα ποιήσας, | ἅπερ οἱ πλείους λέγουσιν Ὁμήρου πειέναι, | εἰς προῖκα δὲ σὺν χρήμασι δοθῆναι τῷ Στασίνῳ.* das in vita Homeri *γήμας δ' ἐν Χίῳ*, inquit, *Ἀρησιφόνην, Γνώτορος τοῦ Κυμαίου θυγατέρα ἔσχεν υἱεῖς δύο καὶ θυέρα, ἣν ἔγημε Στασῖνος ὁ Κύπριος. οἱ δ' υἱεῖς Εὐρυφῶν Θεόλαος.* Euryphontem filium Homeri Suidas etiam s. v. ρπανδρος commemorat; ab eo scilicet Terpandrum genus cisse narrat. Ab altero, Theolao, Homeridae Chii fortasse ıus duxisse videbuntur. Sed fieri potest, ut narrationem ıe Pseudoherodoteae propius accedere ad Homeridarum orum gentilicias fabulas credas. Quam litem utut dijudices, merum ipsum ab Homeridis Chiis, utpote qui vel nomen ab ı essent mutuati, in ordinem gentis esse receptum certaeque stemmate adscriptum aetati vix negaveris. Prorsus eadem ıditio fuit Samiorum et Cypriorum; hi enim Stasinum, Creophylum generum Homeri fuisse praedicabant. Certam tur ad aetatem ut in stemmate Homerum non referrent accire non potuit. Milesios et Colophonios ejusmodi entitos esse affinitatem vel cognationem cum Homero traum non est; unde ementitos non esse minime sequitur; qua re antea dixi. Fac autem ementitos non esse; at poësin mericam certe ab Homero ipso accepisse sibi videbantur; sciebant, qua aetate revera poësin illam accepissent; Hoırum igitur facere non potuerunt ne hi quidem quin ad certam ferrent aetatem.

Stemmatis singularum gentium per aetates descriptis ud Graecos uti solitos esse historiarum scriptores ad comtanda tempora constat abunde. Quibus in computationibus nvenit ut tres hominum aetates centum annis aequarent. l eam legem conformati sunt numeri annorum in iis definiınibus *aetatis Homericae*, de quibus agimus. Ducenti illi ıi, *quos Chiorum* auctoritatem secuti computabant, ad

sex hominum aetates sunt revocandi, quae inter Trojam captam et Homerum natum in stemmate Homeridarum Chiorum conspiciebantur. Cyprii quingentos annos elapsos esse a Troja capta ad Homeri florentem aetatem ajebant, quia quinta decima a bello Trojano Homeri erat aetas. In stemmate Samiorum Herodotus videbat Homerum duodecimae ante se aetati esse adscriptum, ideoque 400 annis ante suam aetatem vixisse illum perscripsit. Colophonii in stemmate suo Homerum adscripserant aetati ei, quae quarta erat ante Olympiadem primam; 132 igitur annis ante Ol. 1, 1 secundum computationem Colophoniorum Homerus natus esse dicebatur; unus enim annus, quo addito 132 illis quattuor complentur aetates, annus is ipse videbatur esse, quo acta essent prima Olympia; rem explicatius tractavi in annall. 67,4,392. Restant Milesii, qui una aetate superiorem Arctino discipulo Homerum ferebant magistrum.

Venio ad Lacedaemonios. Hi 90 annis ante Ol. 1, 1 Charillo Spartae regnante Homerum narrabant tradidisse Lycurgo carmina sua, ut Spartanis ea publicaret. De Lycurgo magnam scis dubitationem esse; sunt qui vixisse negent; sunt, qui plurima in ejus nomen cumulata esse contendant, quae alii gesserint. Missum igitur facimus Lycurgi nomen. Quo ejecto ex Homerica Lacedaemoniorum narratione quae restant fidem [redacted]

trati Athenis subscriptum, quod supra compluribus locis exᐧui, disertis verbis testatur, Aristarchus est amplexus. :od non sine idonea caussa factum esse jam narrationes Ieᐧrum produnt, qui ipso illo Ionicae migrationis tempore merum apud se natum esse autumabant. Qua narratione ni- aliud significari in aprico positum est nisi hoc, poëseos ᐧmericae sedem illo tempore Ion insulam esse redditam. Id ro si effectum est eo tempore, a nullo alio certe effectum se potest nisi ab ipsis Ionibus emigrantibus, quos quum Atam reliquissent, priusquam in Asiam pervenirent, Cycla- s singulas coloniis scimus occupasse. Homericam vero poë- ι si ab Ionibus ex Attica delatam esse concesseris in Cycla- s, necessario sequetur ut Atticam quoque ipsam sedem sse Homericae poëseos concedas. Atticam porro si conces- ris sedem fuisse Homericae poëseos, statim id quoque con- dendum tibi erit, vetustissimam omnium quot sciamus eam ius poëseos fuisse sedem. Quae res ut evidens reddatur, re- uas scholas Homericas respiciamus.

Praeter Athenas fuisse scholas Homericas exposui apud tas, Smyrnaeos, Phocaeenses, Chios, Colopho- os, Samios, Milesios, Halicarnassenses, Sa- minios Cypri, Cumaeos (Neoteichienses, Gry- ᐧenses), Cenchreenses Troadis, Proconnesios. certi videbantur Cnosii et Rhodii esse. In his scholis nnullae reperiuntur, quarum origines certis temporibus ad- ribi nequeant: Phocaeensis, Halicarnassensis, Rho- a (si modo Rhodia fuit schola), Grynensis, Cenchre- ιsis. Nec tamen dubitari potest, quin nec Cenchreen- s schola nec Grynensis antiquiores sint Neoteichensi. alicarnassensis origines atque Rhodiae (si haec fuit) conjiciam inferiores aetate esse Milesia, Salaminia supe- ores, certis quibusdam indiciis atque rationibus adducor; quas ιum hoc loco exponere longum sit, veritatem sane ejus sen- ntiae addubitare tibi licet; fore tamen spero, ut antiquiores s reliquis omnibus Asiae scholis esse neges. Idem fere de hocaeensi valet, quam mediam aetate inter Chiam esse que *Smyrnaeam* ea quae supra disputavi de Homero Pho- *am et inde Chium* migrante probabile reddunt. Ionicam

certe migrationem nulla ex his quattuor quinqueve scholis, quas modo nominavi, antecessisse putanda est.

Smyrnaei ad quam aetatem suae scholae origines rettulerint disertis testimoniis non traditur. Certum nihilo secius videtur Homericam poësin ut in Ion insulam ita Smyrnam quoque pervenisse ipso Ionicae migrationis tempore. Primum enim id confirmant narrationes Atheniensium, qui Homerum inter Iones ex Attica Smyrnam commigrasse tradebant; confirmant porro fabulae Cumaeorum, qui Homerum Smyrnae natum esse ferebant statim post deductam eo coloniam Cumaeam; deductam vero eam coloniam esse 168 annis p. Trojam obsideri coeptam. Eo tempore Homerum natum esse Cumaeis credendum sane non est; sed credendum iis est, coloniam tum eos Smyrnam deduxisse, atque concedendum, coloniam eam, Smyrnae quum consideret, participem quodammodo redditam esse Homericae poëseos. Alia enim ratione non intelligeretur, qui factum esset, ut eo potissimum tempore Homerum sibi natum esse Cumaei clamarent. Sequitur ut 168mo p. Tr. obsideri coeptam anno, qui octavus decimus est ab Ionica migratione, Smyrnae jam floruisse Homericam poësin statuamus.

Reliquarum scholarum origines certis temporum definitionibus circumscriptas esse vidisti. Quod argumentum supra [redacted]

fuisse verosimillimum est. Ita vero si est, modificanda ea, quae supra de Chiorum, Colophoniorum, Sa- rum, Milesiorum, Cypriorum narrationibus Home- exposui. Definitiones Homericae aetatis, quae earum bantur gentium fabulis, pendere statuimus e stemmatis sin- rum gentiliciis; quibus Homerus ad eam aetatem relatus t, qua quaeque gens in possessionem Homericae poëseos venisset. Ea in sententia etiam nunc maneo, et semper, ior, manebo; accuratius tamen ea nunc jam exprimenda Nam si recte ea se habent, quae nunc jam addidi, sic auntiandum est, in stemmatis Homerum non ei adscriptum aetati, quae floreret, quum Homerica introduceretur poë- sed ei, quae intrante fere Homerica poësi nata esset. Iis ur annorum numeris, quibus Homeri natales gentes illae ique adscripserunt, tempora ipsa indicari arbitror, quibus nerica poësi illae sunt potitae.

His expositis nihil jam obstat quominus tabellam concin- ius, qua universarum scholarum Homericarum tempora uno spectu videas comprehensa. Trojae captivitatem, ad quam nitiones nonnullae recurrunt, cum Eratosthene et Apollo- o, ut par est, in annum 1183 a. Chr. n. conferemus; Ioni- migrationem iisdem auctoribus in annum 1043; quod si rimus, error ut sit in calculis, proxime tamen a vero nos uros esse confido.

Ante Christum natum anno .

1043 Iones migraverunt ex Attica in Asiam. Homerica poësis delata est ex Attica in Ion insulam et Smyrnam.

1025 Aeolensium colonia Cumis deductorum Smyrnae consedit. Hoc anno Homerum natum esse Cumaei autumarunt.

rto Homerica poësis delata est Phocaeam.

983 Homerica poësis delata est in Chium insulam ad eam gentem, quae postea Homeridarum nomen sibi usurpavit.

908 Ab Aeolensibus Iones Smyrna expulsi Colophonem se converterunt. Inter eos gens Homerica *Smyrnae quae* habitaverat Colophonem sese contulit *ibique sedem* collocavit.

fere 884 Homerica poësis in Samum insulam delata est ad Creophyliorum gentem.

fere 866 Homerica poësis a Creophyliorum gente Samia cum Lacedaemoniis communicata est Spartae publice colenda.

fere 842 Homerica poësis Miletum delata est.

775 Arctinus Milesius floruit.

incerto Homerica poësis Halicarnassum delata est. Ad idem fere tempus Rhodiae scholae, si unquam Rhodia fuit schola, referendae videntur esse origines.

fere 726 Homerica poësis ad Salaminios Cypri delata est

incerto Iones Colophone profecti Smyrnam Aeolensibus ejectis occupaverunt.

716 Gyges regno potitus est Lydorum. Quo regnante Milesii Proconnesum occuparunt. Inter colonos autem Milesios Aristeas poëta Proconnesi collocavit sedem Homericamque ibi scholam constituit.

694 Midas rex Phrygiae diem obiit supremum. Eodem fere tempore Homerica poësis in agrum Cumaeum delata est ad Neoteichenses.

incerto schola Homerica apud Grynenses in agro Cumaeo aperta fuit.

[redacted]

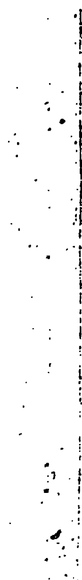
set iveris palmam ab Aristarcho summo Homericorum arbitro datam numquam eripies; Atticam quin patriam habeas Homericae poëseos facere nullo modo potes. Quae quum ita sint, nonne certum videbitur esse, quod Aristarchus statuit, Homerum ipsum fuisse natione Atheniensem? Quid? nonne fidem habebis Atheniensium narrationibus? Nonne Ionicae migrationis tempore viguisse illum clamabis? Emigrasse inter Iones ex Attica Homerum, scholam eum in ipso itinere apud Ietas constituisse, ipsum vero sedem collocasse Smyrnae? Haec omnia nonne extra dubitationem posita esse censebis?

Censebis, opinor; nisi forte Homerum unquam vixisse negaveris. Quod ut neges facile accidere potest.

Fridericus Augustus Wolfius Prolegomenon librum, cujus et in hac dissertatione et in priori p. 39 mentionem feci, ad dijudicandam maxime scripsit hanc quaestionem, Ilias atque Odyssea utrum ab uno confectae essent poëta an a compluribus. Quam quaestionem Wolfius non movit quidem primus, attamen primus ita tractavit, ut severiorum oculi ad eam converterentur criticorum. Ipse vero quum novam probasset sententiam, unius in locum Homeri complures sufficiendos esse poëtas, contigit illi, ut oculi ita in hanc quaestionem converterentur, ut inde ex eo tempore, quo scripsisset, nulla fere alia quaestio tanto agitaretur studio atque fervore. Multos enim quum in suam sententiam traxisset vir ingeniosissimus, mox alii surrexerunt ad refutandum, Homerus ut sibi eripiatur numquam passuros se esse vociferantes. Supervenerunt dein alii, qui Wolfii sententiam, vacillare jam quum videretur, novis argumentis fulcirent. Rursus alii hos impugnaverunt. Ita evenit, ut etiam hodie sub judice eam esse litem permultis persuasum videatur esse. Nos quibus argumentis Wolfius usus sit, quum ratio hujus libelli ut exponatur non flagitet, non exponemus; aut enim Prolegomena ipsa legisti, aut eo te adduci oportet, ut quam celerrime ad legendum accingaris. Hoc unum dicere attinet, librum suum non absolvisse Wolfium; qui quum duos promisisset Prolegomenon tomos, *priorem* tantum in publicum emisit. Altero *quid praestaturus fuisset*, difficile est suspicatu. Id sane videmus, *quid priori* non praestiterit. Priori in excutiendis car

minibus ipsis non eo progressus est, ut indicaret suturas singulas, quibus variorum poëtarum carmina consuta esse viderentur. Ad id officium exsequendum postea Carolus Lachmann vir sagacissimus accessit, qui libellis duobus, quorum alter primum divulgatus est in actis academiae Berol. anni 1837, alter in actis anni 1841, Iliadem in eum finem tractavit, ut ex decem et octo variis variorum poëtarum carminibus Pisistrati jussu compositam eam esse demonstraret. Conjuncti libelli additamentisque aucti et ipsius Lachmanni et Mauricii Hauptii sumptu G. Reimeri prodierunt Berol. 1847 praefixo titulo Betrachtungen ueber Homers Ilias. Alterum Homeri carmen talem arbitrum qualem Ilias expertum non est; nonnullorum vero opera, qui non sine laude in discerpenda elaboraverunt Odyssea, Schoemannum virum acutissimum non impedivit, quominus in Jahnii annall. 69, 2, 129 insipientis esse pronunciaret Odysseam e complurium poëtarum carminibus compositam putare. Quod ne futurum sit aliquando ut sibi ipsi acerbius quam rectius jactasse videatur Schoemannus admodum vereor. Sed missis futuri temporis auguriis breviter summatimque explicabo, quibus in rebus, ut hodie totius litis conditio sit, cardo disputationum versetur.

Tria reperiri in utroque carmine aut omnes jam aut plurimi [redacted]

tentur, quod una in Iliade, una in Odyssea sit actio. At eam unitatem in tanta et rerum et verborum discrepantia nullam esse Wolfiani clamant. Suturas ipsas, quae quidem sunt manifestae, ad Pisistratum utrique referunt; neque enim Iliadis Pisistratum neque Odysseae partes in unum compositas repperisse hodie quantum scio omnes statuunt, quorum quidem in hac re habenda sit ratio. Discedunt tamen in eodem argumento dijudicando ita Antiwolfiani et Wolfiani, ut Wolfiani, ubi hodie suturae conspiciantur, ibi ante Pisistratum numquam ullam fuisse continuitatem arguant; Antiwolfiani contra cohaesisse ab initio partes sibi persuadeant diremptasque a diasceuastis esse in eum finem, ut carptim recitarentur carmina.

Sed haec hactenus. Illorum enim disceptationibus neque in animo nobis est hoc loco nos immiscere neque angusti hujus scriptionis fines sinunt. Revertimur a carminibus Homericis ad carum Homeri ipsius caput, cui, si forte Wolfianorum discedas in partes, vereor, ne tibi timendum esse videatur. Quid enim faciemus illi, si neque Iliadem neque Odysseam ab uno poëta delineatam esse statueris?

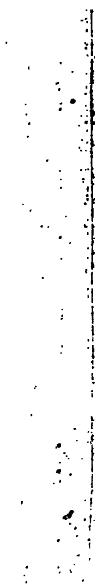
Ex iis quidem, quae adhuc a me in medium prolata sunt, hoc minime consequitur, Homerum ipsum, si in partes Wolfianas discedas, e medio esse tollendum. Nam ut multi fuerint Iliadis atque Odysseae poëtae, quid impedit, quominus uni inter eos Homeri nomen fuisse credamus, a quo, quum in hoc poëseos genere toto princeps haberetur, totum genus Homerici traheret nomen?

Sed fieri sane potest, ut in poëtis, quibus Iliadis et Odysseae carmina debeantur, Homeri cui esset nomen proprium fuisse nullum dicas. Nam qui mos fuit Graecorum, ut, quae plures homines ingenio inter se similes similique vel eadem usi conditione gessissent similia, ea omnia sub persona unius nominis ficti comprehenderent, eo more in illis quoque Iliadis Odysseaeque poëtis uti potuerunt. Quodsi ita in ea re Graecos se gessisse persuaseris tibi, ante omnia hoc explicandum esse videbitur, unde depromptum sit Homeri nomen atque persona.

Homeri nomen et apud Graecos et apud recentiores *varias passum est* explicationes. Aliis in eo „obsidis“ notio

inesse visa, alii „comitem“ interpretati sunt, alii „caecum“, quam derivationem longe praestare ceteris contendit Lauer Gesch. d. hom. P. p. 109; Welcker Ep. cycl. 1, 122 „compositorem“ Homerum vocatum fuisse statuit, ex ὁμοῦ et ἄρω nomen factum esse dicens. Georgius Curtius in commentatione De nomine Homeri praemissa indici lectionum Kiliae per semestre aestivum 1855 habendarum derivationem a Welckero commendatam, ab ὁμοῦ illam et ἄρω, non quidem extra dubitationem positam, praeferendam tamen esse aliis concessit. Dicit autem Curtius, non solum radicis ἀρ —, abs qua descendit ἄρω, primariam notionem intransitivam esse, sed etiam inter ὁμοῦ et σύν ejusmodi interesse diversitatem, ut Ὅμηρος, si ab ὁμοῦ et ἄρω derives, non „compositor“ interpretari debeat, sed Ahnherr der Saengerinnungen. Quod ingeniose excogitatum esse patet; sed diversitatem illam inter ὁμοῦ et σύν, quam in multis, non in omnibus exemplis obtinere fatendum est, ad tempora quoque illa vetusta pertinere, quibus origines nominis Ὅμηρος adscribendae sunt, persuadere mihi non potui. Quae de notione radicis ἀρ — Curtius monuit, recte se habere intelligo; nam quaecumque ab ἄρω deduci posse videantur vocabula ubique passive dici animadverto. Qua in re addere juvat, non constare, utrum ἐρίηρος et εὐήρης ab ἄρω descendant.

[redacted]

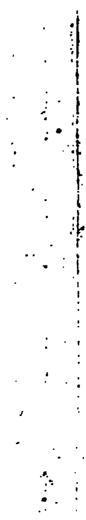

ι· | οὕτω γὰρ Ὅμηρος ἠδὲ Στασίχορος ἄεισε λαοῖς. Pindar. m. 2, 1 Ὅθεν περ καὶ Ὁμηρίδαι κτἑ. Idem Nem. 7, 20 ἐγὼ πλέον ἔλπομαι | λόγον Ὀδυσσέος, ἢ πάθεν, διὰ τὸν ἁδυεπῆ νέσθ' Ὅμηρον. Idem Isthm. 4, 37 ἀλλ' Ὅμηρός τοι τετίμα- ν δι' ἀνθρώπων, ὃς αὐτοῦ | πᾶσαν ὀρθώσαις ἀρετὰν κατὰ βδον ἔφρασεν | θεσπεσίων ἐπέων λοιποῖς ἀθύρειν. Idem th. 4, 277 τῶν δ' Ὁμήρου καὶ τόδε συνθέμενος | ῥῆμα ρσυν' · ἄγγελον ἐσλὸν ἔφα τιμὰν μεγίσταν πράγματι παντὶ ρειν. | αὔξεται καὶ Μοῖσα δι' ἀγγελίας ὀρθᾶς. Theocrit. ll. 16, 20 τίς δέ κεν ἄλλου ἀκοῦσαι; ἅλις πάντεσσιν Ὅμη-. Mosch. Idyll. 3, 71 ἀπώλετο πράν τοι Ὅμηρος, | τῆνο Καλλιόπας γλυκερὸν στόμα, καί σε λέγοντι | μύρεσθαι. mn. Philostrat. Heroicc. p. 747 (Bergk Lyrr. p. 1042) Ἀχώ, ρὰ μυρίον ὕδωρ | μεγάλου ναίοισα πέραν Πόντου | ψάλλει λύρα διὰ χειρὸς ἐμᾶς, | σὺ δὲ θεῖον Ὅμηρον ἄειδέ μοι, | ος ἀνέρων, κλέος ἁμετέρων πόνων. Antipat. in Anth. Pla- l. 4, 296 et in vita Homeri 2 A. Οἱ μέν σευ Κολοφῶνα τι- νήτειραν, Ὅμηρε, | οἱ δὲ καλὰν Σμύρναν, οἱ δ' ἐνέπουσι ον, | οἱ δ' Ἴον, οἱ δ' ἐβόασαν εὔκλαρον Σαλαμῖνα, | οἱ νυ τὰν Λαπιθᾶν ματέρα Θεσσαλίαν· | ἄλλοι δ' ἄλλο μέ- θρον ἀνίαχον. εἰ δέ με Φοίβου | χρὴ λέξαι πινυτὰν ἀμφαδὰ ντοσύναν, | πάτρα τοι τελέθει μέγας Οὐρανός, ἐκ δὲ γυ- κός | οὐ θνατᾶς, ματρὸς δ' ἔπλεο Καλλιόπας. Antipat. th. Pal. 7, 75 Στασίχορον, ζαπληθὲς ἀμετρήτου στόμα ούσης, | ἐκτέρισεν Κατάνας αἰθαλόεν δάπεδον, | οὗ κατὰ θαγόρου φυσικὰν φάτιν ἁ πρὶν Ὁμήρου | ψυχὰ ἐνὶ στερ- ς δεύτερον ᾠκίσατο. Antipat. Sidon. Anth. Pal. 7, 6 Ἡρώων ρυκ' ἀρετᾶς, μακάρων δὲ προφήταν, | Ἑλλάνων βιοτῇ ιτερον ἀέλιον, | Μουσῶν φέγγος Ὅμηρον, ἀγήραντον στό- κόσμου | παντὸς ἁλιρροθία, ξεῖνε, κέκευθε κόνις. Anti- . Thess. Anth. Pal. 7, 409 Ὄβριμον ἀκαμάτου στίχον αἶνε- ' Ἀντιμάχοιο, | ἄξιον ἀρχαίων ὀφρύος ἡμιθέων, | Πιερί- ν χαλκευτὸν ἐπ' ἄκμοσιν, εἰ τορὸν οὖας | ἔλλαχες, εἰ ζα- ς τὰν ἀγέλαστον ὄπα, | εἰ τὰν ἄτριπτον καὶ ἀνέμβατον ιαπὸν ἄλλοις | μαίεαι. εἰ δ' ὕμνων σκᾶπτρον Ὅμηρος ι, | καὶ Ζεύς τοι κρέσσων Ἐνοσίχθονος· ἀλλ' Ἐνοσίχθων | μὲν ἔφυ μείων, ἀθανάτων δ' ὕπατος. | καὶ ναετὴρ Κολο- ος ὑπέξευκται μὲν Ὁμήρῳ, | ἀγεῖται δ' ἄλλων πλάθεος

ὑμνοπόλων. Simm. Rhod. ap. Hephaest. Encheirid. p. 3 in Anth. Pal. 15, 22 νῦν δ' ἐς Ὁμήρειον ἔβα κέλευθον, | χάριν, ἁγνὰ πολύβουλε Παλλάς.

Poëtas ausos non fuisse Dorice pronuntiare Aeoli Ὅμᾱρον vides. Jam vero eam legem fuisse constat et A carum et Doricarum dialectorum, ut, ubicumque in Attic Ionica η litera ex α nata esset, longum ᾱ exhiberent; ut ε nata esset, cum Atticis et Ionibus Dorienses et Asiani lenses η posuerunt, Boeoti vero ει. Quam legem eg commentatus est Ludovicus Ahrens in libro De dialectis A cis p. 84 sqq 181 sqq et De dial. Dorica p. 126 sqq. Sp tim hic de compositis, quorum altera pars ab α incipit, p. 130 egit; in iis vulgo η pro α illo primitivo ponitur, rice constanter longum ᾱ exstat. Sic v. c. ἀν — ἄνεμος νεμος Dor. ἀνᾱνεμος, ἀν — ἀκέομαι ἀνήκεστος Dor. ἀ στος, νη — ἄποινα νήποινος Dor. νᾱποινος, εὐ — εὐήνωρ Dor. εὐᾱνωρ, στρατός — ἄγω στρατηγός Dor. ταγός. Quod ultimo loco posui exemplum ad formationis — ἄρω Ὅμηρος similitudinem proxime accedit. Itaqu vera ea nominis Homeri derivatio esset, dicendum fuisse rice Aeoliceque Ὅμᾱρος. Exceptionem vero factam es vocabulis in — ηρος ex iis cave colligas, quae idem A

[redacted]

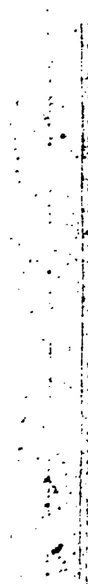
ς jam non pro Ὅ*ΟΜᾹΡΟΣ*, sed pro Ὅ*ΟΜΕΡΟΣ* videtur
ctum esse. Oritur tamen difficultas e Boeotica dialecto.
ɩeotos, ubi *η* maneat apud Dorienses, *ει* posuisse dixi; do-
t Ahrens Aeol. dial. 182 affertque in exemplis Boeoticae dia-
ɜti *πονειρός*, cujus ad similitudinem Boeotice *Ὅμειρος* dicen-
m fuisse conjicias, non *Ὅμηρος*, quod testimonium supra
atum exhibet. Quae difficultas quomodo solvatur infra vi-
bis. Nunc age ad eos convertamus nos, qui non ab *ὁμοῦ*
ἄρω, sed ab *ὁμοῦ* et *εἴρω* Homeri nomen sibi derivare visi
nt. Quorum opinioni vereor ne primo aspectu ex iis, quae
ɔdo disputavimus, aliquid probabilitatis accedere credas.
ɩstant autem dialectorum leges huic quoque derivationi.
ɩae si vera esset, Iones, Attici, Dorienses dixissent *Ὅμει-*
ς, Boeoti *Ὅμῖρος*, Aeolenses Asiani *Ὅμερρος*. Sic v. c
od ab ipso *εἴρω* descendit *εἰρήνη* Ionice et Attice dicitur,
ɔάνα Dorice, *ἱράνα* Boeotice; Aeolice *ἐρράνα* pronuntiatum
se, quamvis exemplum non reperiatur, tamen certissimum
t, quoniam productione suppletoria *εἴρω* pro *ΣΕΡΩ* „sĕro"
t. Cfr. Ahrens in capite de duplicatione liquidarum Aeolica
49 seqq; respice etiam Homerica *εἴρω* „dico" *β* 162 *λ* 137
7, *εἴρερος* *ϑ* 529, *εἰράων* *Σ* 531 ubi v. l. est *ἱράων*. Forma
ιρά „catena" per transpositionem illam notissimam copu-
tivae *ι* est pro *ΣΕΡΙΆ*, quod proprie femininum est adjectivi
ΕΡΙΟΣ; *ἑερμένος* est pro *ΣΕΣΕΡΜΕΝΟΣ*. Contra *Σει-*
ῆν ut *Σείριος* a *σειρός* descendit, hoc vero a *ϑέρος*: *ϑέρος*
= *ΣΕΡΟΣ*, *ΣΕΡΙΟΣ* = *σειρός*. *Ἶρις* ab *εἶμι* est.

Relinquitur ut non compositum, sed e radice voca-
ıli *ὁμοῦ* et mero suffixo Homeri nomen ortum esse arbitre-
ur. In eam sententiam abiisse Duentzerum video, qui in
ıario inscripto Zeitschrift fuer die Alterthumswissenschaft 1836
ɔ 131 p. 1049 et in libello De Homero et Epico cyclo edito
olon. 1839 p. 7 nomen Homeri „harmonicum" interpretans
educendum esse ex *ὁμός* et terminatione *ηρος* statuit; pro-
ɔcavit autem is ad Etymol. m. et Eustath. *π* 468. Apud
ustathium haec leguntur: *ὡμήρησε δὲ ἀντὶ τοῦ συνήντησεν,*
τοῦ γέγονεν. ὡς γὰρ οἶνος οἰνηρός, οἶσυπος οἰσυπηρός, ἐξ
ἔρια οἰσυπηρά τὰ ῥυπώδη, οὕτω, φασίν, ἐκ τοῦ ὁμὸς ὅμη-
(ed. Lips. Ὅμηρος), ὅϑεν ὁμηρῶ ῥῆμα τὸ συναντῶ. δο-

κεῖ δὲ καὶ ἄλλως ἡ λέξις μετῆχθαι ἐκ τῶν ὁμοῦ ἐρεσσόντων ἢ συναρηρότων. ὅμηρον δὲ ἔφαμεν ἐξ οὗ καὶ τὰ ἐπὶ εἰρήνῃ λεγόμενα ὅμηρα εἶτουν οἱ ὅμηροι. In Etymol. m. p. 623, 51 vox ὅμηρος „obses" ita explicatur: Ὅμηρος παρὰ τὸ συνεῖναι τοῖς λαμβάνουσιν, οἷον ὁμοῦ συνών. ἢ ἀπὸ τοῦ ἅμα ἀρηρέναι. ὡς οἶνος οἰνηρός, οὕτως ὁμός ὅμηρος. εἰς τὸ ὡμήρευσεν. Ἡσίοδος (Theog. 39) „φωνῇ ὁμηρεῦσαι". τουτέστιν ὁμοῦ εἴρουσαι.

In his acquiescere non licet. Legimus apud Eustathium et in Etymologico m. inter alia appellativum ὅμηρος ex ὁμός esse factum prout οἰνηρός ex οἶνος, οἰσυπηρός ex οἴσυπος. Atqui hoc falsum est; nam ad analogiam illorum vocabulorum esset ὁμηρός, non ὅμηρος. Nomini proprio autem Ὅμηρος, id quod et Duentzer et Curtius attigerunt, appellativum ὅμηρος omnino non respondere videtur, sed solum ὁμηρός; quamquam pro certo id affirmare vix ausim. Jam ut ponamus quod minime exploratum est, appellativum illud ὅμηρος ejusdem formationis esse atque proprium Ὅμηρος, nec suffixum est ηρος, nec η litera primitiva.

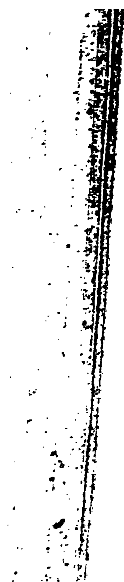
Succurrit eximia Welckeri cogitatio Ep. cycl. p. 150 proposita. Homeri ibi nomen, quo „compositor" designetur, idem fere dicit valere atque nomen Thamyridis sive Thamyrae vetusti poëtae, quod idem sit atque Omyretis; namque alium

etis, Homeri comparata sunt; atque in rectam viam ea comparatione nos deduci statim videbis; sed ratio, qua Welcker comparationem persecutus est, stare nequit. Nomen Ὅμηρος on idem fere valet atque Thamyridis, sed prorsus idem est. Itaque tota illa de diversitate quae inter Thamyridis et Homeri fficium poëticum obtineat corruit artificiosa doctrina. Ut posterioribus temporibus Graeci Homerum simpliciter τὸν ποιητὴν nuncupabant, ita ipsum Ὅμηρος nomen nihil aliud sonat nisi „poëtam“.

Formam Ὅμηρος ex ὍΜΕΡΟΣ natam esse supra jam indicavi. Suffixum est —ρος, ε litera copulativa. Sic etiam appellativum illud ὅμηρος, quo caecum designari ajunt, pronuntiatum olim esse crediderim ὅμερος, quae forma ejus apud Hesychium latere videtur. Namque apud hunc inter glossas Ὁμεῖται et Ὁμέστιοι legitur glossa Ὅμηρος· τυφλός, dein vero suo loco post Ὅμηροι rursus Ὅμηρος· ὁ τυφλός· καὶ ὁ ἐνεvρaζόμενος. Priori loco ordinem postulare Ὅμερος Alberti annotavit. Quod utut sit, nec appellativi nec proprii nominis e Ὅμερος quidem antiquissima forma esse potest. Ne ε quidem litera primitiva est. Nascitur ε in aliis vocabulis ex ᾰ, in aliis ex ῐ. De ῐ cogitari non potest, quia in suffixo — ρος radicibus annectendo copulativae partes ι omnino non egit. Restat ut pro ὍΜΕΡΟΣ antiquiorem formam ὍΜĂΡΟΣ fuisse statuamus. Exemplo sunt quorum in monumentis reperitur duplex formatio, veluti κά κέ, γά γέ, πάρ περί, τάως έως, αἶθε εἶθε, ἔνερθα ἔνερθε, ἄνωθα ἄνωθε cett. cett, ὅτα τε, ἄλλοτα ἄλλοτε cett. cett, λεγόμεθα λεγόμεθεν, φερόμεθα φερόμεθεν cett. cett, συνεῖαν συνεῖεν, ἀποτίνοιαν ἀποτίνοιεν cett. cett, ἄβραχεν ἔβραχεν, ἄδειρεν ἔδειρεν cett. cett, ψάω ψέω, ἀποκνάω ἀποκνέω, βαίνω (pro ΒΑΝΙΏ) ex ΒΑΩ et βείω βείομεν βέωμεν ex ΒΕΩ, ζάω vivere = ζέω fervere, κτάομαι κτέομαι κτέαρ, a κτάομαι Dorice ἔγκτᾱσις, a κτέομαι Dorice ἔγκτησις, χράομαι χρέομαι χρέος χρῆμα optat. Dorice χρείη, πτοάω πτοέω, πονάω πονέω, δινάω δινέω, φωνάω φωνέω, οἰδάω οἰδέω, τολμάω τολμέω, φοιτάω φοιτέω, ἀρτάω ἀρτέω, γελάω γελέω, μυζάω μυζέω, οἰστράω οἰστρέω, πηδάω πηδέω, φυσάω φυσέω, ἀντάω ἀντέω, ὁράω ὁρέω, σταθμάω σταθμέω, ὠνάομαι ὠνέομαι, τεχνάομαι τεχνέομαι, κνυζάομαι

κνυζέομαι, *μωμάομαι μωμέομαι*, *ποτάομαι ποτέομαι*, *καυχάομαι καυχέομαι* Dorice, *ὁμοκλάω ὁμοκλέω*, *μενοινάω μενοινέω*, *ἀγαπάω ἀγαπέω*, *ἀπατάω ἀπατέω*, Ionice Aeolice *ἐλεάω ἐλεέω*, *τελευτάω τελευτέω*, *ἐρωτάω ἐρωτέω*, *διαιτάομαι διαιτέομαι*, *μηχανάομαι μηχανέομαι*, *πιάζω πιέζω*, *τράπω τρέπω*, *τάμνω τέμνω*, *τράφω τρέφω*, *τράχω τρέχω*, *στράφω στρέφω*, *βδάλλω* et *βδέλλα*, *βάλλω ζέλλω βέλος βλεῖο ἔβαλεν ἔζελεν*, *φθαίρω φθείρω* = *ΦΘΑΡΙΏ ΦΘΕΡΙΏ*, *φθερῶ* et *ἐφθάρην*, *διαφθαρέομαι* Ionice, *κατακτανέω* Ionice = *κατακτενῶ*, *κταίνω κτείνω* = *ΚΤΑΝΙΏ ΚΤΕΝΙΏ*, *ἔλαβον* et *λέβης*, *κράτος κρέτος* Aeolice, *κρατέω κρετέω*, *κράσσων κρέσσων* = *ΚΡΑΤΙΏΝ ΚΡΕΤΙΏΝ*, *Τιμοκράτης Τιμοκρέτης*, *Πολυκράτεια Πολυκρέτεια*, *ψακάς ψεκάς*, *φρασί φρεσί*, *ἄρσην ἔρσην*, *ἀέρση ἐέρση*, *ἀρρηφορία ἐρσηφορία*, *θάρσος θέρσος*, *θαρμοί θερμοί*, *ϝάργον ἔργον*, *Ἀργαδεῖς Ἐργαδεῖς*, *βάθος βένθος*, *πάθος πένθος*, *ἄρκος ἕρκος*, *γάμμα γέμμα*, *ἀρνῳδός* et *ἔρνος* (Welcker. Ep. cycl. 1, 361), *γαλήνη γελήνη*, *γαληνός* et *γελανής*, *λακάνη λεκάνη*, *Καλαινώ Κελαινώ*, *ἀψίαι ἐψίαι*, *ταρσιά τερσιά*, *χάραδος χέραδος*, *ἄτερος ἕτερος*, *μάγαρον μέγαρον*, *Μαγαρικός Μεγαρικός*, *Μάταυρος Μέταυρος*, *Ἄρχεια Ἔρχεια*, *Ἀλαεῖς Ἑλεεῖς*, *Ἄρταμις Ἄρτεμις*, *Ἀρταμίτιος Ἀρτεμίσιος*, *Ἀκαδήμεια Ἐκαδήμεια*, *Δαρδανεύς Δερδενεύς*, *Λέβαδος* (*Λεβαδία Λεβαδεύς Λεβάδεια*) *Λέβεδος*, *ἴσαντες εἴσε-*

a ᾰ ubique antiquior est, ε recentior; aliae dialecti in aliis abulis ᾰ retinent, in aliis mutant, in aliis utrumque faat. Caussae mutationum non omnes facile perspiciuntur; npara modo φοβερός, φέβω, φόβος, φοβέω cum σοβαρός, ω, σόβος, σοβέω; nec σοβερός nec φοβαρός umquam repi. Nec Ὅμᾰρος repperi; attamen repperi ὁμαρές, quod Hehius interpretatur ὁμοῦ, συμφώνως; suffixum vero —ρος —ρης saepius mutatur. Ab ipso ὋΜΑΡΟΣ non mutato fixo adjectivum Ὁμάριος descendit; Iovem Ὁμάριον praesia foederis sui Achivos et Italiotas quosdam coluisse constat ellasseque aedem ejus, in qua magistratus sociatarum civium consilia communicarent, τὸ Ὁμάριον; quas formas ex αγύριος noli credere decurtatas. Cfrd. Meineke ad Steph. . s. v. Obsides non ὁμάρους sed ὁμήρους vocabant Achivi, I. Gr. 1, 1542.

Ex Ὁμάριος deducitur Boeoticum Ὅμηρος; ut ἕταρος ἘΡΙΟΣ ἑταῖρος, μάκαρ μακάριος μακαρία μάκαιρα, χαρά ΙΡΙΩ χαίρω Boeotice χήρω, sic derivatur ὋΜΑΡΟΣ Ὁμάς ὉΜΑΪΡΟΣ et ὋΜΑΙΡΟΣ Boeotice Ὅμηρος. Boeoto- Ὅμηρος igitur aliud est, aliud Ὅμηρος Ionum, Atticorum, olensium Asianorum, Doriensium; hi formant ὋΜᾸΡΟΣ ΛΕΡΟΣ Ὅμηρος, illi ὋΜᾸΡΟΣ Ὁμάριος ὉΜΑΪΡΟΣ et ΛΑΙΡΟΣ Ὅμηρος. Et antiquissimis quidem temporibus cul dubio nec Boeoti una tantum nec reliqui Graeci nomiforma una sunt usi, cujus formas plurimas fuisse videbis. Alius aliam haud dubie praeoptavit formam, prout fors ebat; sed postquam reliqui Graeci in forma Ὅμηρος acescere consueverunt, Boeoti quoque hanc solam adhibuisse entur, quam inter alias multas et ipsi jam antea formavet, alia certe ratione quam ceteri Graeci.

Antiquioris autem formae ὋΜᾸΡΟΣ litera ᾰ non solum ε, sed etiam in ῠ mutari potuit. Sic reperiuntur τέσσαρες ταρες τέσσερες πέσσυρες πίσυρες, βάθος βένθος βύθος, δαρός ψαθαρός ψαφαρός ψαφερός ψαθυρός ψαδυρός, κδις ἄμυδις, σκάφος σκύφος, „condălium" κονδύλιον, τραδός τρυγῳδός (Welcker. Ep. cycl. 1, 361), σάρκες σύρκες, κχις Βύκχις, βάνα γυνή, βανῆκος γυναικός, βανῆκας γυας, γάλα γλάγος et γλυκύς, γλάφω γλύφω, βράζω βρύζω, mer.

ῥάζω ῥύζω, ἰάχω ἰύζω, ἔμακον ἔμυκον, καλινδέω κυλινδέω, μαδάω μυδάω, σαίρω σύρω (pro ΣΆΡΙΩ ΣΫΡΙΩ), ἔβραχεν et βρύχω et βρυχάομαι (pro ΒΡΫΧΙΩ ΒΡΫΧΙΆΟΜΑΙ), κιναρύζομαι κινυρίζω, λάμπω et Ὄλυμπος. Ut ψαθαρός ψαθυρός, sic pro Ὅ́ΜΆΡΟΣ esse potest Ὅ́ΜΫΡΟΣ. Pertinet autem mutatio aliarum vocalium in ῠ ad Aeolicam maxime dialectum. Aeolicam si nostro vocabulo adhibemus ψίλωσιν, habemus Ὅ́ΜΫΡΟΣ. Cum spiritu ο initiale non vertitur Aeolice in υ, quoniam secundae syllabae vocalis Aeolice in υ transiit. Dicitur Aeolice ὅμοιος ὕμοιος, ὀμφαλός ὔμφαλος, Ὄλυμπος Ὕλυμπος, Ὀδυσσεύς Ὑδύσσευς; contra ὄνομα Aeolice non dicitur ὔνυμα, sed ὄνυμα, ἅμαδις non ὕμυδις, sed ἄμυδις. Inter terminationes porro —ρος et —ρης, ρητος nihil interest, quod hac in re debeat respici. Cfr. πλάνος πλάνης πλάνητος, ἀργός ἀργής ἀργῆτος, γυμνός γυμνής γυμνῆτος, φάλος et φαλλός (pro ΦΆΛΙΟΣ) φάλης φάλητος, Θαλίος (a θάλος) Θάλλος (pro Θαλίος) Θάλης Θάλητος, ἠπίαλος ἠπιάλης ἠπιάλητος, Ἐπίαλος Ἐπιάλης Ἐπιάλητος, κοῦρος κούρητες, βροτός et (a ΒΡΟΤΉΣ ΒΡΟΤῆΤΟΣ) βροτήσιος, Κνάκαλος et (a ΚΝΑΚΆΛΗΣ ΚΝΑΚΆΛΗΤΟΣ) Κνακαλησία, μάσθλη et μάσθλης μάσθλητος, πότος ποτής ποτῆτος, γλοιός γλοίης γλοίητος, Πύρρος Πύρης Πύ-[redacted]

juissimam ϑαμ —, unde ϑαμά, ϑαμίζω, ϑαμέες, ϑαμειός, ϰμινός, ϑάμνος. Pro "ΟΜΑΡΟΣ "ΟΜΥΡΟΣ igitur antiiores formae sunt ex ἁμ— "ΑΜΑΡΟΣ "ΑΜΥΡΟΣ et olice "Αμυρος, ex ϑαμ— ΘΑ'ΜΑΡΟΣ Θάμυρος; reperitur jective ϑάμυρος, quod pro ϑαμινός dictum esse tradunt, et ἄμυρος nomen hominis Stat. Thebaid. 12, 741, et "Αμυρος, od nomen est Thessalicae urbis ad Ossam sitae. Dictam eam se patet "Αμυρον, quod congregationis locus vel caussa viretur urbs esse. Pro "ΟΜΑΡΟΣ porro dici posse indicavi ιάριος ut ἕταρος 'ΕΤΑ'ΡΙΟΣ ἑταῖρος. Pro "Αμυρος igitur ; 'ΑΜΥ'ΡΙΟΣ et (pro 'ΑΜΥΡΙΟΣ) "Αμυρις, pro Θάμυρος ΑΜΥ'ΡΙΟΣ et Θάμυρις. Reperitur "Αμυρις et Θάμυρις et pellative ϑάμυρις. Appellativum ϑάμυρις Hesychius interetatur πανήγυρις, σύνοδος, ἢ πυκνότης τινῶν. Utramque 'mam in nomine proprio ejusdem hominis occurrere, qui ίμυρις et "Αμυρις vocatus sit, Welckerum monuisse supra tuli. Alius Θάμυρις poëta ille vetustus est, quem „contorem" rectissime dici apparet. A Θάμυρις Θάμυρος deendit verbum ϑαμυρίζω, quod reperitur; Hesychius ϑαμυ;ει interpretatur ἀϑροίζει, συνάγει.

Suffixum —ρος in —ρας transformari potest. Pro Θά'ρος igitur dici potest Θαμύρας. Quod reperitur. Idem ille ëta qui Θάμυρις audit Θαμύρας. Ionicam vero ψίλωσιν si hibes, ut ϑαργήλιος ταργήλιος, sic pro Θαμύρας est Ταρας. Quod reperitur. Sicut Cumaei Aeolice vocabulum nformantes Homeri aliquem atavum 'Ομύρητα vocabant, ita nice conformantes alii, qui Iones procul dubio erant, pam Homeri vocabant Ταμύραν. Vide Certamin. cap. 2.

Non solum Ταμύρας et Ομύρης in majoribus Homeri nurati sunt, sed etiam Θάμυρις poëta ille vetustissimus. Suis Θάμυρις, ἢ Θαμύρας, Θρᾷξ, ἐξ 'Ηδωνῶν τῆς ἐν Βρίγοις λεως, υἱὸς Φιλάμμωνος καὶ 'Αρσινόης, ἐποποιὸς ὄγδοος ὁ 'Ομήρου· κατὰ δ' ἄλλους πέμπτος· οἱ δὲ ἀπὸ 'Οδρύσης. τος ὁ Θάμυρις ἐπειδὴ εἰς τὰς Μούσας ὕβρισεν, ἐπηρώϑη. m narrat ipse Homerus B 594 seqq: καὶ Πτελεὸν καὶ "Ελος ὶ Δώριον, ἔνϑα τε μοῦσαι | ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήικα ῦσαν ἀοιδῆς, | Οἰχαλίηϑεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαης· | στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴ περ ἂν αὐταὶ

7*

μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο· | αἳ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν | θεσπεσίην ἀφέλοντο καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.

Thraces natione fuisse dicuntur non pauci Graecorum poëtae antiquissimi. Quibus e poëtis Thraciis ut unus Thamyris inter Homeri majores numeraretur, tantum afuit, ut plerosque illos nominatos videamus in variis Homeri genealogiis Diss. 1 p. 159 sqq digestis: praeter Thamyridem Linum, Musaeum, Orpheum, Philammonem. Praeterea alia quoque nomina in stemmatis Homeri obvia Thraciam spectant: Aethusa illa, quae *Θρᾷσσα* fuisse dicitur a Charace, Pierus, ejus uxor Methone, Oeager, ejus uxor Calliope, *Ὄρτης*, quod nomen pro *Ὄτρυς* mendose positum esse Welcker Ep. cycl. p. 149 dicit, *Δρής*, quod Macedonice esse pro *Θρῆξ* Welcker observavit, *Δωρίων*, quod non cum Welckero l. c. ad Dorienses refero, sed ad urbem *Δώριον*, ad quam Homerus loco modo proposito memorat Thamyridem a Musis esse punitum. De eadem urbe in epit. Steph. Byz. s. v. *Δώριον*, unde Meineke mutilum Stephani ipsius locum supplevit, leguntur haec: *Δοσίθεος ἐν αὐτῇ* (Mein. *ταύτῃ*) *τῇ πόλει φησὶν ὑπὸ Θαμύρα εὑρεθῆναι τὴν Δώριον ἁρμονίαν.* Quod non tam inepte dictum est, quam primo aspectu videtur dictum esse. Nam Do- [redacted]

rpheo et Dorione ad Hellanicum, Pherecydem, Damastem Diss. 1 p. 156—159. 163). Nec equidem nego, suo jure a hracum maxime vatibus celeberrimis Graecos derivasse stirem Homeri; nam, ut ingenue fatear, recte mihi et Homerica oësis et genus sive unius illius Homeri, si is fuit, sive poërum illorum complurium, quibus Ilias et Odyssea debeantur, Thracibus derivari videtur.

Haec opinio iis, quae de Attica Homericae poëseos origine exposui, minime refragatur. Thraces enim, quibus agitur, non sunt barbari isti, qui regiones orientem ersus a Macedonia sitas habitabant, sed eorum cognati Thraes illi, qui vetustissimis jam temporibus e Thracia proprie cta in Graeciam immigraverunt. Ab his compluribus in Graeae regionibus quum omnis cultioris vitae morumque poliorum tum poëseos maxime repetebant initia. Mox vero ita aluerunt cum reliquis tractuum quos habitabant incolis, noen eorum ipsum ut evanesceret. Sic Thraces habitasse conat in Thessaliae Macedoniaeque confinio Olympum inter et ierum montes. Sita ibi est Methone urbs, cujus heroina ἐπώνυμος in majoribus recensetur Homeri. Ex ea regione Thraes primum ad Othryn montem pervenisse videntur, quippe ui Odrysarum nomen refert. Vicina est Phocis cum Delphoim urbe Parnassoque monte, ubi Thracum sedes fuisse notismum. Caput regni Daulis oppidum fuit. Daulide in eam oeotiae partem, quae meridiem spectat, trajecerunt Thraces, onsederuntque circa Heliconem montem; Lebadeam, Nysam, hisben, Thespias, Ascram tenuerunt. Hinc in Atticam perenisse censendi sunt; habitasse enim in Attica quoque Thraes extra dubium positum est, et in ea quidem Atticae parte, uae occidentem spectat Thespiisque maxime vicina est. Ibi leusinem possedisse cumque Eleusiniis contra Erechtheum egem Atheniensium pugnasse traduntur; Eleusinius ipse Musaeus ille dicitur fuisse vates Thracius, quem inter Homeri ajores Damastes et Gorgias (Diss. 1 p. 113) numeraverunt; umolpus vero Eleusinius, a quo sacra repetebantur Eleusinia enusque Eumolpidarum, Thrax fuisse narratur, Musaei poëe filius. *Vide, si tanti* est, Suidam s. vv. Εὔμολπος, Εὐμολπίδαι, *Μουσαῖος Ἐλευσίνιος* et quos locos ad eas voces

indicaverunt interpretes. Neque vero cum solis Eleusi sed etiam cum incolis ipsarum Athenarum coaluisse At Thraces indicio sunt fabulae de Pandione Pandionisque bus Tereoque Thrace Daulidis rege, de quibus videndi cydides 2, 29 ejusque interpretes.

Ab his Atticis Thracibus initia Homericae p seos repetenda esse duco genusque et nomen ip Homeri, unum sive credas fuisse Iliadis atque Odyssea ctorem cui nomen proprium fuerit Homeri, sive complure eo nomine comprehensos esse poëtas tibi persuadeas.

Pleraque poëseos genera apud Graecos nata esse e gionibus cognitum est, multisque gentibus, ex quibus p insignes fuerunt oriundi, rationes intercessisse intimas certorum deorum fanis vetustis; poëtas ad poësin exerce a templis deorum profectos esse dicas. Thraces Atticos quoniam Eleusine potissimum consedisse certum est, Hor cae poëseos incunabula ad Eleusiniae Cereris tem quaerere in proclivi esse videtur; praesertim quum Musa vates, a quo Homeri genus ducitur, Eleusinius fuisse p que Eumolpi plurimorum tradatur testimoniis. Requirit a ea res altiorem indagationem quam quae hoc loco absolvi q Idem de rationibus valet, quas inter Homericam poësi [redacted]

.racibus repetendae sunt, a Boeoticis puta, non ab Atis. Sive enim Ascram Hesiodi patriam esse credas: Ascram racum fuisse monuimus; sive Cumis oriundus ille tibi videır: jam pridem reputes demonstratum esse a viris doctis, orum unum laudasse Odofredum Muellerum satis habeo in ro de Minyis scripto p. 379 edit. 2, Aeolenses eos, qui sbum et Cumas et reliquam Aeolidem occupaverunt, ex ipsa eotica Thracia admixtis quum aliis multis Boeoticis stirpis tum ipsorum Thracum agmine in Asiam esse profectos. ëtas Thracios agmini interfuisse vel fabula notissima docet Orphei capite et lyra undis ad Lesbum insulam appulsis; mis vero partem eorum poëtarum consedisse ipsae jam illae rrationes de Hesiodo Cumis docent oriundo. Recte igitur am hoc factum esse vides, quod in genealogiis illis Diss. p. 159 sq propositis Hesiodus et Homerus patrueles ncupati sunt; Thraces enim Attici, a quibus Homerus de-ɔndit, pro fratribus sunt Boeoticorum Thracum.

Quae vero aemulatio atque rivalitas inter cognatos mame vicinos obtinere solet, eam inter Homericas quoque ısas obtinuisse invenio atque Hesiodeas. Duo enim quum sent montes Musarum cultu insignes, Olympus et Helicon, siodus Musas mox Heliconias vocavit, mox Olympias; conı Homerus spreto Boeotiae monte sacro Olympias solas Mu-ѕ ad partes vocavit. Quid quod nulla Heliconis montis neque Iliade neque in Odyssea ne mentio quidem est facta? Olyms contra quibus commemoratur innumerabiles videntur loci se. In Batrachomyomachia, quam belli Persici tempestate Pigrete Halicarnassensi factam esse narravi, vs. 1 Musae obıe sunt Heliconiae. In fragmentis Cycli, in hymnis, in ιγνίοις non sunt; Heliconem montem fieri potest ut memotum dicas in hymno 21, in quo Neptunus tenere perhibetur ικῶνα et εὐρείας Αἰγάς, et in epigrammate 6, in quo idem us est εὐρυχόρου μεδέων ἠδὲ ζαθέου Ἑλικῶνος. His locis leri potest ab imprudentibus inferiorum temporum rhapsoѕ invectus esse Helicon perperam acceptis verbis *Υ* 404 ικώνιον ἀμφὶ ἄνακτα, quibus Helicensis designatur Neptuѕ. *Possunt autem* eodem jure utriusque carminis verba de *ice urbe accipi.* Hegesinoi Atthis, ex qua Pausanias 9, 29,

1 versus quattuor profert ad Heliconem montem Ascram sitam esse narrantes, utrum cum Welckero Ep. cycl. 1, 320 pro Homerico carmine habenda sit dubium est. Quae res utut se habeat, studio quodam ut in Iliade ipsa atque Odyssea ita etiam in Homeridarum carminibus Heliconis montis Musarumque ibi habitantium mentionem esse evitatam haud negaveris. Olympus Olympiaeque Musae in Homeridarum carminibus saepius recurrunt. Cujus studii vel odii observationem fore confido ut parvi non aestimes; facit enim ad demonstrandum, neque a Boeotis ipsis neque a Cumaeis Homericae poëseos origines repeti posse. Attica patet Homerum eo adductum esse invidia, ut, quum proprium sibi Athenienses non haberent montem Musis sacrum, Heliconem vicinorum Boeotorum proprium silentio praeterire Olympique solius habere rationem mallet.

Ut in carminibus Homericis Musarum sunt partes, ita in iis narrationibus, quae poëtam ipsum spectant. Et ea quidem, quae de Calliope ejus matre narrantur, e. g. in Certaminis cap. 2 et in epigrammate Antipatri supra allato, recentiore tempore videntur ficta esse; in atavis illam qui enumerant Homeri, ut auctor stemmatis in Certamine cap. 4 servati, Diss. 1 p. 159 propositi, ad vetustiores fabulas accedere crediderim. A testibus satis antiquis inter Homeri majo-

[redacted]

Hujus enim nomen cum melle et poëseos Homericae suavitate conferre soliti erant Graeci; Smyrnae vero, quae urbs ad Meletem fluvium sita fuit, Homerus quum ex Attica inter Iones in Asiam emigrasset et Atheniensibus ipsis et Aristarcho consedisse videbatur.

Smyrnae, non Athenis confecisse Iliadem atque Odysseam Homerum probabile est. Multa enim indicia reperiuntur, quae in Asiae minoris ora, non in Europa utrumque carmen compositum putare suadeant. Ea indicia, quum veteres non latuissent grammaticos, postea neglecta jacuerunt, donec Robertus Wood natione Anglus quaestionem instauravit. Hujus viri liber in nostram linguam translatus titulo verbis Versuch ueber das Originalgenie des Homers expresso Francofurti ad Moenum prodiit 1773 8vo. Eodem loco 1778 Appendix accessit praefixo titulo Zusaetze und Veraenderungen wodurch sich die neue Ausgabe von Robert Woods Versuch ueber das Originalgenie des Homers von der alten auszeichnet nebst der Vergleichung des alten und gegenwaertigen Zustandes der Landschaft von Troja aus dem Englischen. Multa Woodium speciosius quam verius disputasse hodie neminem fugit; neque enim Villoisoni et Lehrsii beneficiis hodie quibus fruimur doctrinae Homericae copiae Woodio suppeditabant. Eae vero copiae, quamvis sufficiant erroribus Woodii corrigendis, non tamen sufficere videntur accuratiori disquisitioni de ratione, qua Aristarchus aliive grammatici veteres in hoc argumento sese gesserint tractando. Quae quum ita sint, donec nova scholiorum accesserint subsidia, acquiescendum fere videtur esse in eo, ut veteres jam grammaticos adductos esse dicamus, ut in utroque carmine indicia inesse observarent, quibus in Asiae minoris ora occidentali Homerus cecinisse argueretur; atque ejusmodi indiciis Aristarchum esse permotum, ut non Athenis, sed Smyrnae confectum esse utrumque carmen statueret.

Revertendum nunc est ad eos, qui complures utriusque carminis auctores esse sibi persuaserunt. Quorum in partes quicumque discesserit, is fore intelligis pronus ut sit ad *diversas* diversorum illorum poëtarum patrias *temporaque* invenienda diversa. Atque exstito-

runt re vera nonnulli, qui tale quid molirentur. Quibus ut morem geramus fieri non potest. Fieri posse concedimus, ut Ilias atque Odyssea e complurium poëtarum carminibus compositae esse videantur; hoc fieri posse, ut diversorum poëtarum diversa tempora diversasve fuisse patrias demonstretur, praefracte negamus. Primum enim argumenta, quibus illi utuntur, ita sunt comparata, ut sibi inter se ipsa adversentur; quam rem si quis accuratius cognoscere velit, inspexisse eum juvabit, quae in Jahnii annalibus adversus Lauerum 67, 3, 261 sq, adversus Gisekium 69, 3, 241—258 disputavi. Accedit observationum series quae Aristarcho debetur; qua hoc certe effici confidimus, ut, quamvis color diversus sit diversarum utriusque carminis partium, tot tantasque proprietates communes esse omnium appareat, ut exceptis iis, quae Aristarchus spuria esse judicavit, omnium partium unam patriam, unam aetatem credere necesse sit. Quae quum ita sint, fore speramus aliquando ut Wolfiani in eo consentiant, poëtas, quorum operae debeantur carmina Iliade atque Odyssea comprehensa, aequales fuisse atque ejusdem patriae.

Cui sententiae quid opponi possit equidem non video. Quid enim, quaeso, obstat, quominus gentem, poëticis solis deditam studiis talem, quales postea apud Colopho-

[redacted]

omnia tantopere superata sunt, ut horum nullum ad nostra tempora traditum sit.

Inter Iones Athenis si emigrasse tibi persuaseris non unum Homerum, sed sociatos poëtas complures Homericos, hos Smyrnae consedisse universos statuere non licebit; in ipso itinere discessisse eos in duas partes concedes, quarum altera, quum coloniis ab Ionibus occuparentur Cyclades, in Io insula sedem collocaret. Oritur jam quaestio, num forte tertia pars Athenis remanserit scholamque ibi Homericam propagaverit. Quam quaestionem hoc loco movisse satis habeo; qui enim hodie status est caussae, difficillima illa videtur expeditu esse. Hoc solum certum videtur esse, etiam ante Pisistratum, cujus opera effectum est, ut carmina Homerica colligerentur et duplici Iliadis atque Odysseae corpore comprehenderentur, Athenienses Homerum maximo habuisse in honore. Sexaginta fere annis ante collectionem a Pisistrato institutam (quam institutam esse recte suspicantur viri docti tertio quum teneret tyrannidem, quod ab anno 537 a. Chr. n. usque ad 527 fecit) Solon leges quum scriberet Atheniensibus nobilem Homero impendit curam. Rhapsodos is jussit in Panathenaeis Homerica carmina ita canere, ut continua efficeretur recitatio; quae ut efficeretur, non solum alium rhapsodum ab alio excipi necesse erat intervallo facto nullo, sed etiam rhapsodias ita connecti, ut aliquis ordo earum esset vel esse videretur rebus enarratis consentaneus. Sic ordinata rhapsodiarum serie ad quos versus primus desiisset, ab iis versibus alter jussus fuit initium capere; hic tertio excipiendus fuit, quem reliqui eadem secuti sunt ratione. Ita rem a Solone fuisse institutam Diogenes Laertius testatur in vita Solonis lib. 1 § 57, de quo loco varia disputaverunt viri doctissimi, quorum nomina indicata reperies in Duentzeri libello de Homero deque epico cyclo scripto p. 12 sqq. Totus Diogenis locus est hicce: *τά τε Ὁμήρου ἐξ ὑποβολῆς γέγραφε ῥαψῳδεῖσθαι, οἷον ὅπου ὁ πρῶτος ἔληξεν, ἐκεῖθεν ἄρχεσθαι τὸν ἐχόμενον. μᾶλλον οὖν Σόλων Ὅμηρον ἐφώτισεν ἢ Πεισίστρατος,* ὥς φησι Διευχίδας *ἐν πέμπτῳ Μεγαρικῶν.* ἦν δὲ μάλιστα τὰ ἔπη ταυτί· *„οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον καὶ τὰ* ἑξῆς. Verbis ἐξ ὑποβολῆ

ῥαψῳδεῖσθαι fuerunt qui non recitationem continuam, sed recitationem de scripto factam vel monitore de scripto verba praeeunte censerent indicari. Quorum in partes qui discesserit, is non Pisistrati demum jussu carmina Homerica primum esse literis mandata necesse erit statuat, sed aut Solonis jussu perscripta ea esse, aut ante Solonem jam perscripta fuisse. Verbis vero *ἐξ ὑποβολῆς ῥαψῳδεῖσθαι* complurium sese excipientium recitationem continuam indicari posse vel glossa Hesychii docet: *Ὑποβλήδην· ὑποβάλλων τὸν λόγον πρὶν σιωπῆσαι τὸν λέγοντα. ἄλλοι ὑπολαμβάνων.* Hac autem ratione vocabulum *ὑποβολῆς* in Laertii loco accipiendum esse verba docent quae insequuntur: *οἷον ὅπου ὁ πρῶτος ἔληξεν, ἐκεῖθεν ἄρχεσθαι τὸν ἐχόμενον.* Sed haec verba genuina esse quidam negaverunt. Quibus obstat locus Suidae s. v. *Ὑποβολή*, quo loco Diogenem exscriptum esse patet: *Ὑποβολή, ὁμοιότης, προσθήκη. Σόλων δὲ τὰ Ὁμήρου ἐξ ὑποβολῆς ἔγραψε ῥαψῳδεῖσθαι, οἷον, ὅπου ὁ πρῶτος ἔληξεν, ἐκεῖθεν ἄρχεσθαι τὸν ἐχόμενον.* Huic difficultati ut succurrerent illi, verba *οἷον* — *ἐχόμενον* a Suida ipso explicandi caussa adjecta, postea vero e Suida in Diogenem illata esse conjecerunt. Testatur autem Bernhardy doctissimus Suidae interpres sese nullum repperisse hujusmodi contagionis exemplum, quae a Suidae [redacted]

disposuisse primos constaret, vix facere poterant invidi quin essent procliviores. Et plerumque quidem interpolationis auctorem Pisistratum perhibebant, utpote qui primus corpora duo Iliadis atque Odysseae constituisset scripta. Neque tamen defuerunt qui Solonem jam hoc fraudis genus exercuisse autumarent. De Salamine insula inter Athenas et Megara sita inde ab eo tempore, quo Dorienses Megara occupaverunt, Megarenses et Athenienses videntur litigasse. Solon effecit, ut ab Atheniensibus Megarenses vi armorum expellerentur ex insula, quam ut ad Athenienses olim pertinuisse demonstraret, in catalogo navium Iliaco post versum *B* 557 *Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν δυοκαίδεκα νῆας* insinuavisse ferebatur versum 558 *στῆσε δ' ἄγων, ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.* Alii tamen hanc quoque interpolationem ad Pisistratum referebant; alii Athenienses auctores dixisse satis habebant. Vide Strabon. 9, 394 Eustath. *B* 557 p. 285, 3 et 38 Scholl. Bekk. Bachm. *B* 557 Plutarch. Solon. 10 Aristotel. Rhetor. 1, 15 Diog. Laert. 1, 48 Scholl. Demosth. De falsa legat. § 251 Quinctil. 5, 11. Conf. vit. Pseudoherod. 28. Alexandrini grammatici Aristarchusque versum ambiguum 558 rejecerunt, non quod fama quaedam popularis eum damnaret, sed quod adversaretur aliis Iliadis locis, quos genuinos esse constaret. Vide Strabon. l. c. Eustath. *B* 557 p. 285, 3 scholl. A *Γ* 230 *Δ* 251 Lehrs. Arist. p. 230. 349.

Megarenses Strabo narrat locum catalogi aliter constituisse; *οἱ μὲν δὴ Ἀθηναῖοι*, inquit, *τοιαύτην τινὰ σκήψασθαι μαρτυρίαν παρ' Ὁμήρου δοκοῦσιν, οἱ δὲ Μεγαρεῖς ἀντιπαρῳδῆσαι οὕτως· „Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγεν νέας, ἔκ τε Πολίχνης | ἔκ τ' Αἰγειρούσσης Νισαίης τε Τριπόδων τε". ἅ ἐστι χωρία Μεγαρικά, ὧν οἱ Τρίποδες Τριποδίσκιον λέγονται, καθ' ὃ ἡ νῦν ἀγορὰ τῶν Μεγάρων κεῖται.* Cf. Eustath. *B* 557 p. 285, 3. Megarenses scriptores pro patria sua adversus Athenienses disputasse consentaneum est. Atque docet Plutarchus l. c. Solon. 10 et Thes. 20. 32, ita sese gessisse Heream Megarensem, qui Megarica scripsisse videtur. Simile quid *procul dubio molitus* est Dieuchidas ille, quem ad partes *vocavit Laertius loco* supra transscripto 1, 57. Namque Megarica *Dieuchidam scripsisse* quum alii multi tum ipse Laertius

dicit, quorum quintum librum sese illo respicere loco Megarensem vero Dieuchidam fuisse natione et per se pr bile est et confirmatur diserto Clementis Alex. 6 p. 267 § testimonio; denique locus Iliadis, qui verbis ἦν δὲ μάλισι ἔπη ταυτί· „οἵ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον καὶ τὰ ἑξῆς indicatu 546—556, laudes sane Atheniensium exhibet quam maxi Tetigimus hunc Iliadis locum in Diss. 1 p. 108. 146. 149; mus summopere Athenienses laudibus gloriatos esse, qu Homerus ibi extollit eos; proposui Herodoti narratione 161 et epigramma allatum ab Aeschine Ctesiphont. 185, cum loco conferas Plutarch. Cimon. 7; Zenodotum re teste Aristonico versus *B* 553—55 pro spuriis habuisse, A starchum pro genuinis. Totum locum jam intelligis in versu 546 Dieuchidae visum esse ab Atheniensibus interp tum. Qui vero factum est, ut hunc potissimum locum inte latum esse ab Atheniensibus Dieuchidas pronunciaret, c Megarensium praecipue hoc interesset, versus de Ajace S minio ad Atticarum interpolationum genus referre? Ad quaestionem facile respondebis, ubi locum de gloria Ather sium *B* 546—556 continuari memineris versibus de Ajace 558. Hos de Ajace versus illa versuum de Atheniensium ria athetesi una Dieuchidas comprehendit; pro versibu

[redacted]

clarissimos poëtas in urbem illum ascivisse alterumque eorum, Simonidem, apud sese retinuisse magna mercede conductum; Homeri carmina illum primum in Atticam transtulisse canendaque secundum ordinem curavisse in Panathenaeis. De Homero quibus agit verba sunt haec: *πολίτῃ μὲν ἐμῷ τε καὶ σῷ* (intell. *πειθόμενος*) *Πεισιστράτου δὲ υἱεῖ τοῦ ἐκ Φιλαϊδῶν, Ἱππάρχῳ, ὃς τῶν Πεισιστράτου παίδων ἦν πρεσβύτατος καὶ σοφώτατος, ὃς ἄλλα τε πολλὰ καὶ καλὰ ἔργα σοφίας ἀπεδείξατο, καὶ τὰ Ὁμήρου ἔπη πρῶτος ἐκόμισεν εἰς τὴν γῆν ταυτηνί, καὶ ἠνάγκασε τοὺς ῥαψῳδοὺς Παναθηναίοις ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς αὐτὰ διιέναι, ὥσπερ νῦν ἔτι οἵδε ποιοῦσιν.* E Platone, siquidem revera Hipparchus dialogus sit Platonis, Aelianus profitetur sese hausisse quae V. h. 8, 2 narrat de Hipparcho. Cujus de curis Homericis haec sunt verba: *οὗτος καὶ τὰ Ὁμήρου ἔπη ἐκόμισε πρῶτος εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἠνάγκασε τοὺς ῥαψῳδοὺς τοῖς Παναθηναίοις αὐτὰ ᾄδειν.* Fidem quominus habeamus narrationi ea impediunt, quae de Homericorum carminum collectione a Pisistrato facta traduntur; atque levissimum esse auctorem dialogi v. c. ea produnt, quae adversus vulgarem de caede Hipparchi opinionem disputat; Aristogitonem nimirum et Harmodium ut Hipparchum interficerent invidia esse adductos autumat, quod adolescens nescio quis Harmodio adamatus intellexisset, hunc atque Aristogitonem sapientia superari ab Hipparcho. Jam cordi fuisse Hipparcho poëtica studia ascivisseque eum Anacreontem et Simonidem in Atticam terram lubenter concedo; Homerum autem asciscere nequivit; is enim dudum aderat. Finxisse fabulam de Homero adscito dialogi auctorem patet ad similitudinem Simonidis et Anacreontis adscitorum; quae vero de rhapsodis addit, quos ab Hipparcho adactos esse ait, ut ordine observato in Panathenaeis carmina recitarent Homerica, ea a Solone ad Hipparchum translata sunt. Quod ubi intellexeris, firmari inde interpretationem eorum concedes, quae Laertius narrat. Ut Hesychius loco supra indicato vocabulum *ὑποβλήδην* vocabulo *ὑπολαμβάνων* exprimit, ita quod Laertius verbis *ἐξ ὑποβολῆς*, prorsus idem verbis *ἐξ ὑπολήψεως* Pseudoplato factum esse indicat. Vocabula *ὑποβολή* et *ὑπόληψις* ordinem spectant canentium; vocabulum *ἐφεξῆς* ordinem carminum consertorum; addit hoc voca-

bulum solus Pseudoplato; sed apud Laertium subaudiri idem necesse est; ridiculus enim canentium est ordo sese excipientium, nisi carmina in eum redacta sint ordinem, ut sese ipsa excipiant.

Solonis certaminum conformatione Pisistratum in componendo carmine utroque summopere esse adjutum nemo est quin videat. Valde tamen erraret, qui sibi persuaderet, Pisistratum hoc solum egisse, ut secundum ordinem, quem sequi Solon jussisset rhapsodos, carmina singula perscriberentur. Pisistratus et ipsum ordinem procul dubio multis locis immutavit, et arctioribus quasi laqueis extrema carmina cum initiis subsequentium colligavit, et aliis quoque locis, qui aperte inter se pugnare viderentur, aut ejiciendo aut addendo carminum prospexit aequalitati. Sive enim carmina diversorum poëtarum arbitreris ea fuisse, ex quibus Iliadem et Odysseam composuit Pisistratus, ab initio maximas inter ea fuisse discrepantias concedes; sive ab uno Homero universa profecta esse statueris, per tot saecula quum memoriter traderentur sejuncta, singulis carminibus ab Homeridis multos additos esse concedes locos interpolatos, qui inter sese atque cum genuinis pugnarent. Hanc igitur inaequalitatem, quam reperiri in carminibus necesse erat, Solon ferre potuit; is enim hoc solum spectabat, ut aliquis ordo esset atque continuatio car-

[redacted]

φασι, τῆς Ὁμήρου ποιήσεως μὴ ὑφ' ἓν συνηγμένης, σποραδὴν δὲ ἄλλως καὶ κατὰ μέρη διῃρημένης, ὁπότε ῥαψῳδοῖεν αὐτήν, εἱρμῷ τινι καὶ ῥαφῇ παραπλήσιον ποιεῖν, εἰς ἓν αὐτὴν ἄγοντας. οὕτω καὶ ὁ Πίνδαρος εἰσδέδεκται. His verbis ante Pisistratum jam carmina ἐφεξῆς recitata esse indicantur. Solon tamen ne hoc quidem loco respicitur.

Solon carmina Homerica ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς seu ἐξ ὑποβολῆς curare recitanda non potuisset, nisi ante eum jam maximus rhapsodorum numerus in Panathenaeis ea recitare solitus fuisset. Tot vero rhapsodi Homerici si artem exercebant, qui locus erat reliquis poëtis? Praeter Homerum enim quum multos alios poëtas, tum Hesiodum et Archilochum publice a rhapsodis recitatos esse Plato docet Ion. 2 et 3 (Diss. 1 p. 128). De Archilocho, Simonide Amorgino, Empedocle testantur Clearchus, Lysanias, Dicaearchus apud Athen. 14, 12: de Empedoclc (Diss. 1 p. 137) accedit testimonium Phavorini apud Diogenem Laertium 8, 63. Xenophanem in suis ipsius carminibus recitandis rhapsodi egisse partes Diog. Laert. 9, 18 narrat (Diss. 1 p. 132 sq). Reliqui igitur poëtae omnes num exclusi erant in Panathenaeis, ut Homerus solus regnaret? Sane, exclusi erant, regnabat solus Homerus, idque sancitum fuit lege, quam ante Solonis jam tempora fuisse constitutam apparet. Lycurg. Leocrat. cap. 26 (Diss. 1 p. 105) βούλομαι δ' ὑμῖν καὶ τὸν Ὅμηρον παρασχέσθαι ἐπαινῶν. οὕτω γὰρ ὑπέλαβον ὑμῶν οἱ πατέρες σπουδαῖον εἶναι ποιητήν, ὥστε νόμον ἔθεντο καθ' ἑκάστην πενταετηρίδα τῶν Παναθηναίων μόνου τῶν ἄλλων ποιητῶν ῥαψῳδεῖσθαι τὰ ἔπη, ἐπίδειξιν ποιούμενοι πρὸς τοὺς Ἕλληνας ὅτι τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων προῃροῦντο. Postea decretum fuisse ut cum Homericis Choerili carmen publice declamaretur in Panathenaeis vidimus Diss. 1 p. 183.

Homerum audivisse publice recitatum Athenienses antiquitus praeter Panathenaea etiam aliis diebus festis innuere videtur Isocrates Panegyr. cap. 42 (Diss. 1 p. 105) οἶμαι δὲ καὶ τὴν Ὁμήρου ποίησιν μείζω λαβεῖν δόξαν, ὅτι καλῶς τοὺς πολεμήσαντας τοῖς βαρβάροις ἐνεκωμίασε, καὶ διὰ τοῦτο βουληθῆναι τοὺς προγόνους ἡμῶν ἔντιμον αὐτοῦ ποιῆσαι τὴν τέχνην ἔν τε τοῖς τῆς μουσικῆς ἄθλοις καὶ

τῇ παιδεύσει τῶν νεωτέρων, ἵνα πολλάκις ἀκούοντες τῶν ἐπῶν ἐκμανθάνωμεν τὴν ἔχθραν τὴν ὑπάρχουσαν πρὸς αὐτούς, καὶ ζηλοῦντες τὰς ἀρετὰς τῶν στρατευσαμένων τῶν αὐτῶν ἔργων ἐκείνοις ἐπιθυμῶμεν. Huic unus certe qui accuratius loquatur accedit testis, Hesychius. Is s. v. *Βραυρωνίοις* B r a u r o n e narrat, in antiquissimo Atticae oppido (fuit enim teste Philochoro ap. Strab. 9, 397 ex antiquis illis duodecim oppidis conditis a Cecrope) sito prope oram maritimam eam, quae orientem spectat, medio fere inter Marathonem loco et Sunium promontorium, I l i a d e m festo aliquo die publice a rhapsodis esse recitatam. Verba apud Hesychium leguntur haec: *Βραυρωνίοις. τὴν Ἰλιάδα ᾖδον ῥαψῳδοὶ ἐν Βραυρῶνι τῆς Ἀττικῆς. καὶ Βραυρωνία ἑορτὴ Ἀρτέμιδι Βραυρωνίᾳ ἄγεται καὶ θύεται αἴξ.* Respexisse patet Hesychium vel potius auctorem, ex quo hausit Hesychius, locum alicujus scriptoris veteris, ubi dativo numeri pluralis casu legeretur *Βραυρωνίοις*. Qui locus certe non Aristoph. Lysistr. 646 est, ad quem interpretes lectorem relegant; ibi enim *Βραυρωνίοις* quidem legitur, et sermo est de festo Brauroniorum Dianae acto, sed ad Iliadem a rhapsodis eo die recitatam non alluditur. Immo deperditus est liber, cujus locum Hesychius respexit. Qui si aetatem tulisset, obnoxii fortasse non essemus [redacted]

ὕτῃ, καθάπερ ἡ τῶν ῥαψῳδῶν, ἣν ἦγον κατὰ τὴν τῶν ιονυσίων· ἐν ῃ παριόντες ἕκαστοι τῷ θεῷ οἷον τιμὴν ἀπε-ίλουν τὴν ῥαψῳδίαν". ταῦτ' εἶπεν ὁ Κλέαρχος. In vetustis ιembranis ἕκαστοι τῶν θεῶν scriptum esse dicit Schweig-aeuser doctissimus Athenaei interpres, in epitome vero Athe-aei ἑκάστοις τῶν θεῶν; ἑκάστοις conjecturae deberi ipsius pitomatoris; eum jam repperisse scriptum ἕκαστοι τῶν θεῶν; l quum vitiosum esse intelligeret, non intellexisse eum, vi-um non in ἕκαστοι latere, sed in τῶν θεῶν, proque τῶν εῶν reponendum esse τῷ θεῷ. Reposuit Casaubonus; Wel-ker contra l. c. ἑκάστῳ τῶν θεῶν scripsit. De qua corre-tione, quamvis mira atque adeo incredibilis mihi videatur sse, decertare nunc non attinet. Sed quod dubium esse ne-at quin Dionysia illa, quibus rhapsodorum sollemnitatem ctam esse Clearchus scribat, Brauroniorum fuerint Dionysia, l argumentis impugnari debet. In Chio insula ab Home-idis supra exposui Dionysiorum potissimum festis Homerica ecitata videri carmina, factumque inde videri, ut nomen ipsum omeridarum a Dionysiis repeteretur. Quid igitur obstat, uominus Dionysia illa a rhapsodis celebrata Chiorum Diony-a esse dicamus? Sed ne his quidem finibus continetur con-ciendi licentia. Nam aliae multae fuerunt urbes Dionysii ıltu insignes, ad quas rhapsodorum illam sollemnitatem re-rre possis. Veluti Teiorum Dionysia, ut unum proferam xemplum, insigni cultu celebrata esse constat; ad eandem vitatem quin multi rhapsodi pertinuerint Homerici nullum st dubium; suadent quum alia tum inscriptio Teia in Boeckhii . I. Gr. 2 no 3088; quidni rhapsodorum illa sollemnitas in eiorum Dionysiis acta esse possit?

Incaute egisse hoc loco me videri intelligo parumque pro-ɔexisse meorum ipsius placitorum probabilitati. Supra enim uum statuerim a Thracibus Atticis origines Homericae oëseos repetendas esse, nunc argumentum sprevisse videor, uo firmari ea possit sententia. A Thracibus omnem Diony-ii cultum in Graeciam introductum esse viri docti consen-unt. Quid *igitur*, *si* cum Welckero pro certo statuissem, non *Artemisiis*, *sed* in Dionysiis Brauroniorum recitatam esse *hapsodis Iliadem*, quid, quaeso, impedivisset, quominus

Brauronem antiquissimam Homericae poëseos sedem fuisse Dionysiaque Brauroniorum a Thracia eadem poëtarum gente instituta esse dicerem, quae Homerum procrearet? Poteram conferre cum his Brauroniorum Homericorum Dionysiis rationes eas, quae inter Chiorum Homeridas atque Dionysia intercessisse videntur; poteram contendere, eas rationes e summa antiquitate repetitas atque ex Attica ipsa terra et Braurone quidem in Chium insulam translatas esse. Quae sententia procul dubio defendi potest, quamvis hoc certum sit, ad Chios Homericam poësin Smyrna pervenisse, qua in urbe tales rationes inter Homericam poësin et Dionysia intercessisse non traduntur. Neque etiam in animo est, hanc totam sententiam ut falsam rejicere; sed ut nunc res se habet, satis confirmari eam non posse crediderim; ideoque nunc quidem hoc ipsum confirmasse satis habeo, incertam eam esse. Quae de rhapsodorum festo die Clearchus, de Iliade apud Brauronios festo aliquo die a rhapsodis recitata Hesychius tradit, ea ad Brauroniorum Dionysia referri posse non nego; sed necesse non esse intelligo, ut eo referantur; rationes, quae intercessisse videntur inter Chios Homeridas et Dionysia, ex Attica et Braurone quidem repeti posse concedo; sed ubicumque degerent Homerici poëtae, se applicavisse illos video ejus maxime dei

[redacted]

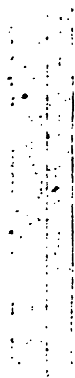
Ὁμηρικοὺς στίχους ἐν τῇ τοῦ Ἀπόλλωνος ἑορτῇ ἔψαλλον. Huic accedit aliud scholium p. 766, in quo haec leguntur: οἱ γὰρ μεθ' Ὅμηρον τὰ αὐτοῦ ποιήματα περιερχόμενοι ᾖδον, ῥάβδον δαφνίνην κατέχοντες, σύμβολον Ἀπολλωνιακόν. De festo Apollinis cogitandum esse Duentzer in libello de Homero et Cyclo epico p. 30 not. 12 negat. Atqui in Delo insula in panegyri Apollini acta Homerica recitata esse carmina ex hymno In Delium Apollinem intelligi Duentzer, opinor, concedet; nec fugere eum potest, Colophonem et Miletum, quibus in urbibus Homerica poësis quam maxime florebat, Apollini totas fuisse dicatas. Accedunt quarto loco Delphi, ubi Homerica carmina publice ad citharam cecinisse primum Stesandrum Samium teste Athenaeo 14, 42 tradidit Timomachus in Cypriacis (Diss. 1 p. 93); atque recitata esse Delphis Homerica carmina admodum antiquis temporibus hymnus In Pythium Apollinem docet. Factus in Apollinem est 21us quoque hymnus, in Musas, Apollinem, Jovem 25tus. Dianam laudant duo Homerici hymni, 9us et 27us. Braurone quod suadeat eos recitatos esse nihil reperitur in iis; Delphorum in altero, 27mo, in altero, 9no, Smyrnae et Colophonis injicitur mentio. Unde non sequitur, Iliadem Braurone in Dionysiis, non in Artemisiis esse recitatam.

Sed recitationem Homericam Braurone institutam ad satis antiqua tempora pertinere Brauronisque oppidi in antiquiore poëseos Homericae historia nobilem esse locum vix negaveris. Etenim Pisistratus, qui Iliadem et Odysseam primus collegit et literis mandavit, et Solon, qui in Panathenaeorum festo rhapsodos primus jussit Homeri carmina ἐξ ὑποβολῆς seu ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς recitare, inter sese cognati, uterque autem e Philaidarum demo oriundus fuisse traduntur, ad quem demum vetustum illud Brauronis oppidum pertinuisse constat; Philaidae vero nomen ducebant a Philaeo Ajacis Salaminii filio, qui Braurone consedisse ferebatur. Vide Scholl. Aristoph. Avv. 873 Suid. s. v. Ἄρκτος ἢ Βραυρωνίοις Steph. Byz. s. v. Φιλαΐδαι, Diog. L. 1, 49 Plutarch. Solon. 1 et 10 Herodot. 6, 35, quorum locorum unum, qui brevi omnia *comprehendit*, quae huc faciunt, Plutarch. Sol. 10 transscri-*bam. Plutarchus* enim, postquam narrationem commemoravit

qua Solon, ut Atheniensibus vindicaret Salaminem insulam, Iliadi versum *B* 558 interposuisse dicitur, *αὐτοὶ δ' Ἀθηναῖοι*, pergit, *ταῦτα μὲν οἴονται φλυαρίαν εἶναι· τὸν δὲ Σόλωνά φασιν ἀποδεῖξαι τοῖς δικασταῖς, ὅτι Φιλαῖος καὶ Εὐρυσάκης, Αἴαντος υἱοί, Ἀθήνησι πολιτείας μεταλαβόντες, παρέδοσαν τὴν νῆσον* (Salaminem cogita) *αὐτοῖς, καὶ κατῴκησαν ὁ μὲν ἐν Βραυρῶνι τῆς Ἀττικῆς, ὁ δὲ ἐν Μελίτῃ· καὶ δῆμον ἐπώνυμον Φιλαίου τῶν Φιλαϊδῶν ἔχουσιν, ὅθεν ἦν Πεισίστρατος.* Quibus argumentis extra dubitationem hoc quidem mihi positum esse videtur, jam ante Pisistrati et Solonis tempora aliquam recitationem Homericam Braurone esse factam; Solonem vero et Pisistratum ut Homero eximiam impenderent curam eo maxime fuisse permotos, quod studia Homerica suo Philaidarum demo essent patria; cui demo patria fuerunt Homerica studia, quia ei cum rebus Troicis Ajacisque imprimis Salaminii stirpe revera aliqua necessitudo nescio quae intercedebat.

Ad Eleusinem, vetustissimam Thracum in Attica sedem, hymnum Homericum illum magnum In Cererem pertinere res ipsa clamat. Nec de ea re quantum scio inter viros doctos ulla est dubitatio. Quaeritur autem, ad quae tempora hymnus ille sit referendus. In Cererem praeterea e minoribus

[redacted]

nazoniam Homericum fuisse carmen atque in Epicum cyclum ceptum constat. Sed ea pariter atque reliqua carmina, de ibus agimus, Theseidas dico et Atthidem, qua in civitate nfecta sint parum exploratum est. Neque enim ex eo, quod ticas res poëta cecinit, Atheniensem eum fuisse consequitur. tuit ille cum Hegia Troezenio, quem supra tetigi, comınem habere patriam; potuit esse Cyprius e Salamine, ;asini civis. Nam Salaminii Cypri Atheniensium erant coıi eorumque fabulas domesticas et ipsi habebant patrias; oezenii vero quam arcta necessitudine conjuncti fuerint cum heniensibus non est quod moneam.

Quo necessitudinis vinculo inter Athenienses et Troenios juncto si quis adducatur, ut Troezenios ab Atheniensis Homericam poësin accepisse putet, is egregie falletur. c melius erit, si quis ex iis, quae supra de Hegia Troenio Nostorum carmen ab aliquo Colophonio poëta mpositum in usum suum convertente scripsi, concludi posse spicetur, a Colophoniis ad Troezenios Homericam ësin esse translatam. Sed qua via Troezenem Homerus pernerit longum est exponere; atque etiam longiorem explicanem sibi postularet Eugammon Cyrenensis, cycli Hoırici poëta insignis, de quo conferas Welckerum Ep. cycl. 1 311 sqq. Exposui autem de origine Homericorum illorum ae antiquissimis temporibus apud Cyrenenses et apud oezenios floruerunt studiorum in libro inscripto Ueber Verbreitung der Homerischen Poësie durch Griechenland; em ubi satis limatus esse mihi videbitur edam. Quo eodem ro satisfaciam iis promissis, quae leguntur in Jahnii annall. , 3 p. 267. 67, 4 p. 384. 405. 67, 6 p. 642.

